

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟ΄

Πέμπτη 22 Ιουλίου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 17274
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 17143, 17145, 17146, 17155, 17156, 17171, 17177, 17178, 17181, 17182, 17183, 17184, 17188, 17191, 17195, 17197, 17200, 17204

Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις», σελ. 17143 - 17235

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α.,	σελ. 17177 - 17193
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ.,	σελ. 17143 - 17156
ΒΙΤΣΑΣ Δ.,	σελ. 17171 - 17177
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ.,	σελ. 17193 - 17274
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ.,	σελ. 17156 - 17171

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 17177, 17178, 17181, 17182, 17183, 17184, 17188, 17191
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 17143, 17145, 17146, 17155, 17156
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β.,	σελ. 17178
ΒΙΤΣΑΣ Δ. ,	σελ. 17171
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ.,	σελ. 17195, 17197, 17200, 17204
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Β. ,	σελ. 17171
ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ Ι. ,	σελ. 17171, 17182, 17184
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. ,	σελ. 17157, 17163
ΧΗΤΑΣ Κ.,	σελ. 17182, 17183

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 17166
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. ,	σελ. 17185
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. ,	σελ. 17198
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 17172, 17181
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. ,	σελ. 17147, 17201
ΓΚΙΟΛΑΣ Ι. ,	σελ. 17196, 17197
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. ,	σελ. 17176
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ Δ.,	σελ. 17187
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. ,	σελ. 17161
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. ,	σελ. 17159
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ Γ. ,	σελ. 17170, 17199
ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ Γ. ,	σελ. 17170, 17199
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 17157
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. ,	σελ. 17176
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. ,	σελ. 17149, 17200
ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ Β. ,	σελ. 17181, 17182, 17183, 17184
ΚΟΥΒΕΛΑΣ Δ. ,	σελ. 17143, 17152, 17184
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. ,	σελ. 17195
ΚΩΤΣΗΡΑΣ Γ. ,	σελ. 17192
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 17158

ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. ,	σελ. 17198
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. ,	σελ. 17177, 17181
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. ,	σελ. 17171
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Ι. ,	σελ. 17169, 17170
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. ,	σελ. 17165
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. ,	σελ. 17153
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. ,	σελ. 17186
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ,	σελ. 17156, 17157
ΞΑΝΘΟΣ Α. ,	σελ. 17160, 17161, 17169, 17170
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ. ,	σελ. 17168, 17169
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Β. ,	σελ. 17184
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ. ,	σελ. 17164
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 17191
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 17193, 17194
ΠΛΕΥΡΗΣ Α. ,	σελ. 17169, 17174
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ Σ. ,	σελ. 17155, 17156
ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ Ι. ,	σελ. 17162, 17163, 17174, 17182, 17183, 17184, 17188
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. ,	σελ. 17163
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. ,	σελ. 17162, 17163
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 17190
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 17146, 17157, 17178, 17194, 17201, 17202
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 17145, 17146
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 17151, 17152, 17183, 17184

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 17145
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 17145

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟ'

Πέμπτη 22 Ιουλίου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 22 Ιουλίου 2021, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.10' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις». Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2021 τη συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου. Η συζήτηση θα διεξαχθεί με συνδυασμό φυσικής παρουσίας και συμμετοχής Βουλευτών μέσω των υπηρεσιών τηλεδιάσκεψης «Webex».

Ειδικότερα, με φυσική παρουσία θα συμμετάσχουν και οι ειδικοί αγορητές, καθώς και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και Βουλευτές κατανεμημένοι σε έναν εξαμελή κύκλο κατά προτεραιότητα που θα περιλαμβάνει έναν ομιλητή από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα και σε δύο δωδεκαμελείς κύκλους με αναλογία έκαστος πέντε από τη Νέα Δημοκρατία, τρεις από τον ΣΥΡΙΖΑ και από έναν από τα άλλα κόμματα, το Κίνημα Αλλαγής, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, την Ελληνική Λύση και το ΜέΡΑ25.

Όσοι από τους πιο πάνω Βουλευτές επιθυμούν, μπορούν να συμμετάσχουν με τηλεδιάσκεψη μέσω της πλατφόρμας «Webex». Τα ονόματα των ομιλητών έχουν ήδη οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες με σχετικές επιστολές και η αρμόδια υπηρεσία έχει καταρτίσει κατάλογο που θα σας διανεμηθεί.

Υπενθυμίζω ότι οι ομιλητές που θα τοποθετηθούν μέσω τηλεδιάσκεψης θα μιλήσουν μόλις ολοκληρωθούν οι κύκλοι των ομιλητών με φυσική παρουσία.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Κούβελας για δεκαπέντε λεπτά. Παρακαλώ να τηρείται ο χρόνος από όλους τους ομιλητές, είτε εισηγητές είτε ειδικοί αγρότες είτε Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι είτε ομιλητές Βουλευτές και φυσιχά βέβαια και οι Υπουργοί.

Έχετε τον λόγο, κύριε Κούβελα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η συζήτηση του νομοσχεδίου στις επιτροπές που προηγήθηκε ήταν πολύ εποικοδομητική. Ακούστηκαν αξιόλογες απόψεις από όλες τις πλευρές του Κοινοβουλίου, από όλα τα κόμματα. Συζητάμε άλλωστε για την οργάνωση με τον νέο οργανικό νόμο του Ανώτατου Δημοσιονομικού Δικαστηρίου της χώρας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έρχεται με την πρωτοβουλία του το Υπουργείο Δικαιοσύνης να ολοκληρώσει την τομή-μεταρρύθμιση που θα δώσει τον χώρο, το περιθώριο στο Ελεγκτικό Συνέδριο πλέον να ξεδιπλώσει όλες τις δυνατότητες που επιβάλλουν οι καιροί να έχει το ανώτατο αυτό δικαστήριο στη χώρα μας, ακολουθώντας τις σύγχρονες πρακτικές με ένα πλαίσιο νομοθετικό το οποίο θα του δίνει όλες αυτές τις ευκαιρίες.

Στη συζήτηση το σχέδιο νόμου συγκέντρωσε όχι τόσο πολιτικά σχόλια, αλλά κυρίως σημαντικές -θα έλεγα- νομικές και πρακτικές παρατηρήσεις, ειδικά κατά την ακρόαση των φορέων. Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης απέδωσε για άλλη μια φορά ότι έχει πρόθεση να ακούει και να παρεμβαίνει, διορθώνοντας και βελτιώνοντας σημεία των σχεδίων νόμων που εισηγείται, όπου αυτό χρειάζεται. Έτσι φαίνεται ότι θα έχουμε καταληκτικά προσαρμογή στο άρθρο 9, παράγραφος 5 που προκάλεσε μεγάλη συζήτηση και αφορούσε τον ελεγκτικό ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα οικονομικά των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σωματειακού χαρακτήρα, όπως είναι οι επιστημονικοί φορείς της χώρας μας.

Κύριε Υπουργέ, και αυτό το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα έλεγε κανείς ότι αποτελεί δείγμα ορθής νομοθέτησης στην πράξη εξίσου και κατά την κοινοβουλευτική διαδικασία στις επιτροπές με την επαναξιολόγηση διατάξεων εκ μέρους του Υπουργείου σας. Έτσι έρχεται σήμερα και η προσθήκη στο άρθρο 178 με τη νέα παράγραφο 2 για την επιτάχυνση των συνταξιοδοτικών δικών που εκκρεμούν ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι και άλλα σημεία στα οποία περιμέναμε την οριστική διατύπωση των διατάξεων του σχεδίου νόμου πριν την ψήφιση τα οποία τυγχάνουν της τελικής επεξεργασίας αυτή τη στιγμή και όπως θα καταλήξει μετά και τις εισηγήσεις των εισηγητών των κομμάτων.

Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο σημείο αυτό και στη σημαντική νομοθετική πρωτοβουλία που έρχεται με την τροπολογία για την υποχρεωτικότητα των εμβολιασμών πολύ συγκεκριμένων κατηγοριών εργαζομένων συμπολιτών μας στους οποίους ο καθένας και η καθεμία από εμάς εμπιστευόμαστε τη δική μας υγεία αλλά και την υγεία των αγαπημένων μας προσώπων. Είναι αυτόνομο ότι ήρθε η ώρα να μπούμε στην τελική ευθεία αυτής της μεγάλης εθνικής προσπάθειας της εκστρατείας «Ελευθερία» για τη θωράκιση της δημόσιας υγείας κατά της πανδημίας του

COVID. Το καράβι έχει άξιο καπετάνιο, όπως αποδείχθηκε τους τελευταίους μήνες, της φουρτούνας. Φτάσαμε, όμως, λίγο έξω από το λιμάνι. Πλησιάζουμε. Υπάρχει μια τελική καταιγίδα. Σ' αυτή, λοιπόν, δεν υπάρχει περιθώριο για δισταγμούς, δεν υπάρχει περιθώριο για αμφιταλαντεύσεις, δεν υπάρχει περιθώριο για «ναί μεν, αλλά», δεν υπάρχει περιθώριο για πίσω-μπρος. Προχωρούμε όλοι μαζί μπροστά ενωμένοι.

Επιστρέφω στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε. Ο νέος οργανικός νόμος για το Ελεγκτικό Συνέδριο έρχεται, ακριβώς, την κατάλληλη στιγμή όπως προείπα εισαγωγικά, καθώς τόσο η καλύτερη οργανική στελέχωση του Ανώτατου Δημοσιονομικού Δικαστηρίου της χώρας μας, όσο και η ορθή λειτουργική και διαδικαστική οργάνωσή του είναι επιβεβλημένες εν όψει μάλιστα της διαχείρισης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και του σπουδαίου ρόλου που θα κληθεί να παίξει το ανώτατο δικαστήριο στο πλαίσιο των προσυμβατικών ελέγχων το επόμενο χρονικό διάστημα, όπως προκύπτει και από το άρθρο 12 της σχετικής τροπολογίας που κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών και δένει κυριολεκτικά με τις ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου που συζητούμε.

Με τον νέο οργανικό νόμο για το Ελεγκτικό Συνέδριο εισάγονται διατάξεις που εκσυγχρονίζουν αυτόν τον πολύ σπουδαίο θεσμό για την ελληνική δικαιοσύνη, με κύριο ζητούμενο να αναβαθμιστεί το απαιτούμενο περιβάλλον ασφάλειας δικαίου. Μόνο με τέτοιες παρεμβάσεις η δικαιοσύνη θα απολαύσει ομαλή λειτουργία και θα επιτελέσει τους βασικούς της στόχους. Η αποκατάσταση του κύρους των κορυφαίων θεσμών της χώρας που όλα τα προηγούμενα χρόνια απαξιώθηκαν στα μάτια των πολιτών είναι παραπάνω από κρίσιμη και επιβεβλημένη, ιδίως τους δύσκολους καιρούς της πανδημίας. Το παρόν νομοσχέδιο συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση, καθώς επαναξιολογεί και θωρακίζει τη δικαιοσύνη με την εισαγωγή ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου στο Ελεγκτικό Συνέδριο απολύτως συμβατού με τις σύγχρονες ανάγκες ενός κράτους δικαίου που ξέρει τα όριά του και γίνεται σεβαστό από τον καθένα.

Το πλέον αισιόδοξο, όμως, σε όλη αυτή την προσπάθεια είναι το γεγονός ότι και η Αντιπολίτευση συμβάλλει θετικά προς την τελική ψήφιση του νέου οργανικού πλαισίου για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το πολιτικό σύστημα οφείλει να δείχνει προς την κοινωνία ότι στα σημαντικά δεν υπάρχει περιθώριο για άγονες αντιπαράθεσεις και ασημένιους μικροκομματισμούς.

Με ικανοποίηση θα έλεγα παρατήρησα ότι μέχρι και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, αναγνωρίζει ότι επέρχεται εκσυγχρονισμός στον θεσμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Έτσι μετά τον ν.4700/2020 το περασμένο καλοκαίρι που ψηφίστηκε στην Εθνική Αντιπροσωπεία και αφορούσε τις απαραίτητες αλλαγές στη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη θέσπιση ενιαίων δικονομικών κανόνων, ερχόμαστε σήμερα να συζητήσουμε έναν ολοκληρωμένο νόμο στον οποίο θα υπάγεται ο θεσμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα ρυθμίζονται συνολικά όλα τα διαδικαστικά οργανικά και λειτουργικά τους ζητήματα.

Ενός νόμου για τον οποίον οι πρώτοι που εξέφρασαν την επιθυμία θέσπισής του ήταν οι ίδιοι οι δικαστικοί λειτουργοί και οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μια από τις διαχρονικές παθολογίες του ελληνικού δημοσίου συστήματος παραμένει ακόμη σε μεγάλο βαθμό η αδυναμία να πετύχουμε το απαραίτητο συμμάζεμα της πανσπερμίας των διατάξεων, πολύ βασικών μάλιστα θεσμών που συγκροτούν τη δημόσια διοίκηση. Μια κωδικοποίηση η οποία θα βελτώνε την καθημερινότητα όλων όσων εμπλέκονται, είτε έμμεσα είτε άμεσα, με τους δημόσιους φορείς θα έκανε καλύτερη την καθημερινότητα αυτή αλλά θα βελτίωνε και την απόδοση της διοίκησης. Αυτό ακριβώς επιτυγχάνει η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία για το Ελεγκτικό Συνέδριο και τη λειτουργία του αλλά και όπου η λειτουργία του αυτή έχει επιρροή και επίδραση.

Ένα σύγχρονο σύστημα δημοσιονομικής ευθύνης εισάγεται. Αποτελεί στην πράξη εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας της διαφάνειας και της δίκαιης ισορροπίας. Ο πολίτης, ας μην ξεχνάμε, δικαιούται, θα μπορούσα να πω ότι και υποχρεούται ακόμη, να γνωρίζει πού πηγαίνει και το τελευταίο ευρώ που εμ-

πιστεύεται στο κράτος. Μόνο έτσι θα επιστρέψει η εμπιστοσύνη στις σχέσεις τους και θα αποκατασταθεί η καχυποψία που είχε προκληθεί τα προηγούμενα χρόνια. Πρόκειται, λοιπόν, για μια ολοκληρωμένη παρέμβαση που αναβαθμίζει το κύρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατατάσσοντάς το πλέον σε ένα από τα πιο σύγχρονα ανώτατα δημοσιονομικά δικαστήρια διεθνώς.

Το παρόν σχέδιο νόμου στο οποίο θα αναφερθώ εδώ στην εισήγησή μου συνολικά αποτελείται από τρεις ενότητες και εκατόν ογδόντα έξι άρθρα. Στην πρώτη ενότητα στα άρθρα 1 έως 167 ενσωματώνονται για πρώτη φορά σε ένα ενιαίο κείμενο οι οργανικές ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο ενώ συγχρόνως αναβαθμίζονται οι δυνατότητές του για παροχή υψηλού επιπέδου ενημέρωσης αλλά και συνεργασίας με τη Βουλή επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων. Επιλύονται ζητήματα που αφορούν τη φύση του θεσμού, τον ρόλο του, την αποστολή του, την εναρμόνισή του με τις διεθνείς καλές πρακτικές οι οποίες ενσωματώνονται σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό.

Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι πλέον αναδεικνύεται η πολυδιάστατη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε επίπεδο δικαιοδοτικό, διοικητικό, γνωμοδοτικό και φυσικά ελεγκτικό. Εισάγονται ξεκάθαροι κανόνες όσον αφορά στις σχέσεις του με τη Βουλή, τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με τις νέες κωδικοποιημένες διατάξεις αποτυπώνεται η οργανική και λειτουργική εμβέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάνει πιο καθαρό σε επίπεδο δικαστηριακής πρακτικής τη λειτουργία του, τόσο για τους δικαστικούς λειτουργούς όσο και για τους δικηγόρους αλλά και για τους ίδιους τους εργαζόμενους ακόμη διότι υπήρχαν ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζονται προκαλώντας ικανοποίηση και στους εργαζόμενους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στη δεύτερη ενότητα, στα άρθρα 168 έως 159 αντικαθίσταται διατάξεις του ν.4700/2020 που καταργούνται και εισάγονται δέκα νέα άρθρα που περιέχουν ρυθμίσεις για την επιτάχυνση του προσυμβατικού ελέγχου, την υποχρεωτική εισαγωγή ψηφιακών διαδικασιών στο δικαστήριο και τη θέσπιση ρυθμίσεων συναφών με τις αρμοδιότητες της γενικής επιτροπείας της επικρατείας. Ρυθμίζονται συνολικά ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον προσυμβατικό έλεγχο, τις καταθέσεις και επιδόσεις με ηλεκτρονικά μέσα και την ανάπτυξη ειδικού λογισμικού για γρήγορες και πιο διαφανείς διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με τις ρυθμίσεις της τρίτης ενότητας στα άρθρα 180 έως και το τελευταίο, το 186, αντιμετωπίζονται άλλα δημοσιολογιστικά θέματα. Ρυθμίζονται ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις λειτουργικές δαπάνες οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού αλλά και διαγραφές και ρυθμίσεις ανεξόφλητων οφειλών προς το δημόσιο, που τόσο πολύ ταλαιπωρούν τα τελευταία χρόνια τα δημοσιολογιστικά μας με fake αριθμούς οι οποίοι δυσκολεύουν το τοπίο να είναι καθαρό μπροστά στα μάτια τόσο της Κυβέρνησης αλλά και των πολιτών.

Επιμένω ότι το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου είναι μια μεταρρυθμιστική τομή. Μαζί με τον ν.4700/2020 καθιστούν πλέον πιο εύρυθμη τη λειτουργία του ανώτατου δικαστηρίου και γίνεται ευκολότερη η ζωή τόσο των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργών στο Ελεγκτικό Συνέδριο όσο και των δημόσιων λειτουργών. Γενικότερα γίνεται πιο κατανοητή και για τους ελεγχόμενους πολίτες που ζητήματα τους κρίνονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το δε περιβάλλον του γίνεται πιο φιλικό και προσίτο σε ακόμη περισσότερους δικηγόρους. Μας το είπαν άλλωστε και οι φορείς στη συνεδρίαση μας. Οι δε συνάδελφοι που ασκούμε μάχιμη δικηγορία, μπορούμε να αντληθούμε στην πράξη το μέγεθος της προσφοράς από τον εκσυγχρονισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Θα το δούμε, δηλαδή, πολύ σύντομα στο μέλλον. Τα προβλήματα φύσης, ανεξαρτησίας, αντικειμένου, η μεγάλη δικαστηριακή ύλη, οι αργοί ρυθμοί απονομής δικαιοσύνης, η ανάγκη ψηφιοποίησης σημαντικών διαδικασιών και ασφαλώς τα υψηλά έξοδα, το κόστος για τους πολίτες, πέραν των ψυχοφθόρων διαδικασιών που βιώνουν καθιστούν την οργάνωση ενός τόσο σπουδαίου θεσμού, ενός από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της χώρας, το ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριό μας, πιο επιβεβλημένη από ποτέ.

Βλέποντας τέτοιες παρεμβάσεις, κύριε Υπουργέ, έρχονται στο

μυαλό μου τα λόγια του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη πριν δύο χρόνια στις προγραμματικές δηλώσεις του 2019. Δήλωνε τότε ότι η Ελλάδα σε δύο χρόνια θα είναι μια άλλη χώρα. Είμαι βέβαιος ότι η πλειονότητα των Ελλήνων πολιτών έχει δει ήδη τις σημαντικές αλλαγές στην καθημερινότητά τους προς το καλύτερο αυτή τη διετία, παρ' όλο ότι είναι οπωσδήποτε μια δύσκολη περίοδος γεωπολιτικών εντάσεων, πανδημίας και παγκόσμιων οικονομικών αναταράξεων.

Με νομοθετικές παρεμβάσεις όπως η σημερινή μπορούμε να λέμε ότι και στον χώρο της δικαιοσύνης η χώρα μας ήδη απολαμβάνει ένα νέο τοπίο. Θυμίζω σ' αυτό το σημείο ότι με τον προηγούμενο νόμο για το Ελεγκτικό Συνέδριο, τον ν.4700, είχε προβλεφθεί η σύσταση ενδεκαμελούς νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την εκπόνηση του παρόντος οργανικού νόμου για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της με επιτυχία. Η συνεισφορά όλων των πολιτικών κομμάτων διά των εκπροσώπων τους στις εργασίες της επιτροπής ήταν πολύ σημαντική. Έτσι οι προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνονται πλέον σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο που καλύπτει οριζόντια οριστικά ό,τι ισχύει για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Γνώμονας της επιτροπής και των εργασιών της ήταν να επιτευχθούν τέσσερις πολύ βασικοί στόχοι. Η συνοχή μεταξύ των ρυθμίσεων αυτών, μέσω της άρσης των αντιφάσεων που εμφάνιζαν, η προσαρμογή των υφιστάμενων ρυθμίσεων στα νεότερα δεδομένα της συνταγματικής αλλαγής του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της νομολογίας του δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τρίτος στόχος, είναι η συμπλήρωση νομοθετικών κενών για να διασφαλιστεί η παράσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ελεγχόμενων με την παράλληλη ευθυγράμμιση στις διεθνείς καλές πρακτικές αποτελεσματικότητας ελέγχου. Τέταρτος στόχος, είναι η αναβάθμιση της συνεργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή, ώστε να παρέχεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία υψηλότατου επιπέδου τεχνοκρατική ενημέρωση και συνδρομή επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων. Συνεπώς, έπρεπε να προβλεφθεί η αναδιοργάνωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε να προσαρμοστεί η δομή του στις ανωτέρω σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες της εποχής. Οι παραπάνω στόχοι διασφαλίζονται με την παρούσα πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης μια πρωτοβουλία που έρχεται να προστεθεί στις εξαιρετικά κρίσιμες παρεμβάσεις της προηγούμενης περιόδου.

Αποτελεί, συνεπώς, αδήριτη ανάγκη να προσφέρουμε τη δυνατότητα, το πλαίσιο για ποιοτικότερη δικαιοσύνη στους πολίτες, την αποτελεσματική εφαρμογή των δικανικών κανόνων, να διαφυλάξουμε και να ενισχύσουμε τις αρχές του κράτους δικαίου και βέβαια ο κορυφαίος θεσμός της δικαιοσύνης να λάβει τη θέση που του αρμόζει στη συνείδηση των πολιτών. Για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η δικαιοσύνη αποτελεί πρωτίτως βασικό πυλώνα της δημοκρατίας μας. Επιπλέον, η καλή λειτουργία της είναι καταλύτης ανάπτυξης και προόδου από τη μία, κίνητρο για προσέλκυση επενδύσεων από την άλλη.

Είναι πολύ σημαντικό, λοιπόν, να υπερασπιστούμε και να θωρακίσουμε το θεσμό της δικαιοσύνης, την ίδια τη δικαιοσύνη.

Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με μία ρήση του αυτοκράτορα Φερδινάνδου τον 16^ο αιώνα, που θεωρώ ότι ταιριάζει απόλυτα με τη σημερινή μεταρρύθμιση και συζήτηση του σχεδίου νόμου για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος είχε πει τότε: «Να απονεμηθεί ορθή δικαιοσύνη, και ας χαθεί ο κόσμος».

Σας καλώ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να υπερψηφίσουμε το παρόν σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Χατζηγιαννάκης, εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε σήμερα από την τιμή που μου έχει κάνει ο λαός της Εύβοιας να μου δίνει τη δυνατότητα να βρίσκομαι στο Βήμα της Βουλής να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου όχι από τα κοινοβουλευτικά ζη-

τήματα, όχι από τα πολιτικά ζητήματα αλλά από τα αθλητικά. Από χθες το πρωί, που ξενύχτησα βλέποντας έναν εκπρόσωπο της χώρας μας, του λαού μας να είναι νούμερο ένα, να ανεβαίνει στην κορυφή του κόσμου και ένωση απίστευτη συγκίνηση εκείνη την ώρα μαζί με χιλιάδες εκατομμύρια όχι μόνο συμπατριώτες μας, αλλά και ανθρώπους σε όλον τον κόσμο τους οποίους μαγεύει ο αθλητισμός, τους κρατάει και τους ξευχτάει πραγματικά, θεώρησα υποχρέωσή μου να αναφερθώ σε αυτό σήμερα ακριβώς στο Βήμα που μου έχει δώσει τη δυνατότητα ο ελληνικός λαός να βρίσκομαι.

Δεν το κάνω για να το ακούσει προφανώς, γιατί ούτε θα το ακούσει. Το κάνω επειδή είναι μια ειδική περίπτωση. Είναι μια πολύ ειδική περίπτωση ο συγκεκριμένος αθλητής και όλη του η οικογένεια. Το κάνω επειδή τη συγκίνηση που ένιωσα εγώ είμαι σίγουρος ότι την ένιωσαν πάρα πολλοί. Είναι ένας αθλητής που γεννήθηκε στην Ελλάδα το 1994. Οι γονείς του μετανάστες παράνομοι από τη Νιγηρία, για πολλά χρόνια παράνομοι, ήρθαν εδώ και έφτιαξαν την οικογένειά τους, μια οικογένεια που εγώ τουλάχιστον θα επιθυμούσα όταν φτιάξω τη δική μου οικογένεια να έχει τέτοια παραδείγματα, να δώσω αυτά τα παραδείγματα στα παιδιά μου, γιατί φαίνεται από το ήθος τους ότι ό,τι πέτυχαν, το πέτυχαν με τη σκληρή δουλειά και, κυρίως, με τον δύσκολο δρόμο, με τον δρόμο που έπρεπε.

Το ζήτημα, όμως, που με προβληματίζει διαχρονικά όχι μόνο σήμερα, αλλά η αφορμή είναι η σημερινή, είναι, πραγματικά, εμείς τι μήνυμα δίνουμε και τι στάση πρέπει να κρατάμε απέναντι στους ανθρώπους αυτούς. Έπρεπε να φτάσει δεκαοκτώ χρονών το 2013 για να του απονεμηθεί η ελληνική ιθαγένεια. Επιμένω ότι είναι γεννημένος εδώ, δεν ήταν γεννημένος, όπως έλεγε μια κάποια στιγμή σε πάνελ τηλεοπτικό ο κ. Γεωργιάδης στη Νιγηρία, που δεν ήξερε το όνομά του, ελπίζω τώρα να το έχει μάθει, όπως το έχει μάθει σχεδόν όλος κόσμος.

Με προβληματίζει το γεγονός ότι υπάρχουν χιλιάδες παιδιά που δεν έχουν το ταλέντο του συγκεκριμένου, χιλιάδες παιδιά που έχουμε σήμερα εδώ και ζουν ανάμεσά μας και πώς εμείς φτιάχνουμε ένα περιβάλλον να τα υποδεχθούμε, να γίνουν μέρος της κοινωνίας μας, να προκόψουν και να εξελιχθούν και την κοινωνία μας και εμάς τους ίδιους και τα ελληνόπουλα και τα ξένα παιδιά, τα οποία βρίσκονται εδώ πέρα, είναι παιδιά όλου του κόσμου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Πραγματικά θεωρούσα υποχρέωσή μου να κάνω αυτή την αναφορά. Εύχομαι η χώρα μας και η κοινότητά μας να βελτιωθεί με σημαία αυτούς τους ανθρώπους. Και εύχομαι το επόμενο βήμα -και είμαι σίγουρος- του συγκεκριμένου αθλητή μαζί με τα άλλα τρία αδέρφια του να είναι να πανηγυρίσουν και έναν τίτλο με την εθνική ομάδα που είμαι σίγουρος ότι το θέλουν πάρα πολύ. Με μεγάλη τιμή σηκώνουν την ελληνική σημαία από μικροί, όχι τώρα μόνο. Έχουν κάνει γνωστή την Ελλάδα, γιατί όταν το βλέπουν δι-σεκατομμύρια άνθρωποι από κάτω γράφει Greece, γράφει Greek. Όλοι ξέρουν ότι είναι Έλληνας. Όλος ο κόσμος ξέρει ότι είναι Έλληνας και ο ίδιος το λέει περήφανα. Φυσικά και είναι περήφανος για την καταγωγή των γονιών του και καλά κάνει.

Νομίζω ότι αυτό που θα μας συγκινήσει ακόμα περισσότερο είναι όταν φέρει αυτός και τα αδέρφια του -και εύχομαι να γίνει πολύ σύντομα- ένα ολυμπιακό, ένα παγκόσμιο, ένα ευρωπαϊκό μετάλλιο με τα χρώματα της εθνικής. Είμαι σίγουρος ότι θα το προσπαθήσει όσο λίγοι και εύχομαι να γίνει πολύ σύντομα.

Ας πάμε τώρα στα ζητήματα του νομοσχεδίου, γιατί δεν θέλω να αδικήσω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε συνάδελφε, επιτρέψτε μου λίγο στο σημείο αυτό να σας διακόψω -σταματώ τον χρόνο- και να σας πω ότι πράγματι όλοι υιοθετούμε αυτά τα οποία είπατε. Το '13 είχα την τιμή να είμαι στο Υπουργείο Εσωτερικών με τον κ. Στυλιανίδη και απονεμίσαμε την ιθαγένεια στα αδέρφια Αντετοκούνμπο. Βοήθησε το νομοθετικό πλαίσιο, όπως είχαμε διαμορφώσει...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κατ' εξαίρεση και καλά κάνατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ακούστε. Αφήστε με να ολοκληρώσω.

Βοήθησε και το νομοθετικό πλαίσιο που η προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με Υπουργό, τον παριστάμενο τον κ. Ραγκούση είχε κάνει το πρώτο πλαίσιο για την ιθαγένεια, πράγμα το οποίο εμείς υιοθετήσαμε, το βελτιώσαμε και έγινε αυτό.

Συνεπώς βλέπετε ότι είναι μια υπερηφάνεια εθνική και πέρα και πάνω από τα κόμματα. Αυτή ήταν η πολιτική της κυβέρνησης μας τότε και βεβαίως και η πολιτική η προηγούμενη της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, νομοθετήματα τέτοια τα οποία καταξιώνουν τους αθλητές.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, συνεχίστε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έτσι έγινε. Πράγματι το νομοθετικό πλαίσιο που έγινε επί της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ ήταν μια σαφής βελτίωση του προϋφιστάμενου, το οποίο -αν θέλετε τη νομική μου άποψη αλλά και την πολιτική μου άποψη- ήταν τελείως λάθος. Βελτιώθηκε.

Δυστυχώς παρά το γεγονός ότι κατ' εξαίρεση, ενώ δεν πρέπει να είναι εξαίρεση και αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που κάνω σήμερα την παρέμβαση αυτή, δεν θα έπρεπε να είναι εξαίρεση, θα έπρεπε να είναι ο κανόνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ας μη μιλήσουμε τώρα για τον νόμο της ιθαγένειας. Να προχωρήσουμε, πρέπει να αρχίσει και ο χρόνος σας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Μπορεί να ξεκινήσει ο χρόνος της ομιλίας μου, θα το περιορίσω από τα θέματα του νομοσχεδίου.

Νομίζω, λοιπόν, ότι ακριβώς αυτό το παράδειγμα σε εμάς που έχουμε και καθήκον να δίνουμε το παράδειγμα, έχουμε ευθύνη απέναντι στον ελληνικό λαό πρέπει να αποτελέσει τον μπουσούλα και να μας προβληματίσει για το πώς έχουμε νομοθετήσει και το πώς έχουμε συμπεριφερθεί απέναντι σε χιλιάδες άλλους ανθρώπους οι οποίοι δεν είχαν την ευκαιρία να είναι 2,13 να έχουν αυτήν την προσήλωση και αυτόν το χαρακτήρα.

Και προχωρώ στα ζητήματα του νομοσχεδίου. Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά στο κλείσιμο της επιτροπής θεωρώ ότι κάνατε ένα φάουλ και ας μου επιτρέψετε την έκφραση. Σε ένα νομοσχέδιο το οποίο πραγματικά -και χαίρομαι γιατί το είπε και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, ο κ. Κούβελας και το είπαν και όλοι οι συνάδελφοι και ο Υφυπουργός και εσείς σε κομμάτια της ομιλίας σας- είναι προς θετική κατεύθυνση, δόθηκαν συγχαρητήρια στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή και όλες οι παρεμβάσεις ανεξαιρέτως όλων των κομμάτων έγιναν για να βελτιωθεί η νομοθεσία και, πράγματι, και στους συνεργάτες σας οφείλω να παραδεχτώ ότι έκαναν πολύ σοβαρή δουλειά και έχουν ακούσει τις παρατηρήσεις, γιατί τις έχουμε συζητήσει για το πώς θα είναι καλύτερο το πλαίσιο του οργανικού νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ήρθατε και θεωρήσατε σκόπιμο σε μία τέτοια διαδικασία που έγινε σε όλες τις συνεδριάσεις, να απαντήσετε στον κ. Ξανθόπουλο σε κάποιες απόλυτα καλόπιστες παρατηρήσεις που έκανε και να πείτε εγώ λέω και με δόση ειρωνείας, μπορεί να μην ήταν ειρωνεία, επειδή το γέλιο που είχατε εκεί εγώ το θεώρησα ως ειρωνεία, μπορεί να κάνω λάθος...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι η μάσκα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ:...και να μας παρουσιάσετε το έργο που έχει γίνει από την Κυβέρνησή σας ως προς την ψηφιοποίηση των δικαστηρίων και το e-justice.

Κύριε Υπουργέ, δεν είμαστε παιδιά. Το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Και οι παρεμβάσεις που κάνουμε είναι στοχευμένες και η κριτική που κάνουμε είναι στοχευμένη και έχουμε γνώση αυτών που λέμε. Να τα πούμε, λοιπόν, πρακτικά. Αν δεν είχατε κάνει αυτό που εγώ θεώρησα «φάουλ» για μια τέτοια διαδικασία που είχε ακολουθήσει, δεν θα αναφερόμουν καθόλου σε αυτό. Σας το λέω ειλικρινά.

Η πρώτη φάση του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των δικαστικών υποθέσεων πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από το 2019. Οι μελέτες δε, αυτές που τώρα καλείστε να εφαρμόσετε -είσατε δύο χρόνια Κυβέρνηση, δεν είστε πια στην αρχή- είχαν ενταχθεί, ένα πολύ μεγάλο κομμάτι τους, στο ΕΣΠΑ από τη διαχειριστική δομή του Υπουργείου σας που δεν υπήρχε μέχρι το 2015. Έχουν περάσει τόσα κοινοτικά πλαίσια στήριξης, τόσα ΕΣΠΑ και ολόκληρο Υπουργείο

Δικαιοσύνης δεν είχε διαχειριστική δομή να τα διαχειρίζεται και φτιάχτηκε επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, με καθυστερήσεις βέβαια.

Εγώ θα πω ότι έπρεπε να τα έχουμε κάνει πιο γρήγορα. Τα κάναμε, όμως. Κάναμε τις μελέτες, ωριμάσαμε και ξεκινήσαμε στις αρχές του 2019 ήδη τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, την ηλεκτρονική παρακολούθηση πορείας υποθέσεων, την ηλεκτρονική αναζήτηση πινακίων εκθεμάτων, την ενημέρωση και την πληροφόρηση.

Σχετικά με τη β' φάση μετά από δύο χρόνια και ενώ ήταν έτοιμες οι μελέτες, για τις οποίες εγώ λέω ότι έπρεπε να είχαμε βγάλει εμείς ήδη τον διαγωνισμό, μας λέτε και μάλιστα περηφανεύεστε ότι τρέξατε πάρα πολύ γρήγορα και μας λέτε ως επιτυχία ότι καταφέρατε να εντάξετε το e-justice και ό,τι αυτό θα προϋποθέτει -Μακάρι να γίνουν όλα ηλεκτρονικά, να γίνει εικονική δίκη, σας το λέω ειλικρινά. Μακάρι από τον Σεπτέμβριο, από το νέο δικαστικό έτος, όλα αυτά να συμβαίνουν. Γιατί όντως θα είναι διευκόλυνση της ζωής και των πολιτών και των δικαστικών λειτουργιών και των ιδίων των δικηγόρων- στο Ταμείο Ανάκαμψης, που έπρεπε να έρθει πανδημία για να μπορέσει να αποφασιστεί ένα καινούργιο χρηματοδοτικό εργαλείο. Έχουν περάσει δύο χρόνια από τότε που αναλάβετε και έχει υποχρέωση το Ταμείο Ανάκαμψης το 20% των πόρων να έχουν να κάνουν με την ψηφιακή σύγκλιση. Αυτό μας έλειπε, να μην εντάσσετε ήδη μελετημένα και απαραίτητα έργα στο Ταμείο Ανάκαμψης. Να το θεωρήσουμε και επιτυχία, δηλαδή, τη στιγμή που ξέρουμε ότι δεν είχατε δυνατότητες πολύ μεγάλες ως Κυβέρνηση να απορροφήσετε από άλλους πόρους το 20% της ψηφιακής σύγκλισης. Δεν θα παίρνατε τα έτοιμα, αυτά που σας είχαμε δώσει έτοιμα; Προφανώς!

Δεν νομίζω ότι στα δύο αυτά χρόνια έχει βελτιωθεί η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, δεν νομίζω ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και η ψηφιακή σύγκλιση έχουν κάτι άλλο σε σχέση με το 2019. Προφανώς και πρέπει να προχωρήσετε σε αυτόν τον δρόμο. Εγώ μαζί σας είμαι. Σας το λέω ειλικρινά. Και σας λέω ότι μακάρι από 15 Σεπτεμβρίου να έχουμε όλες τις πλατφόρμες έτοιμες, ώστε να μη χρειάζεται η διάδραση και οι απίστευτες ουρές που ζούμε ιδίως οι δικηγόροι της Αθήνας αλλά και της επαρχίας, που είναι τριτοκοσμικού τύπου και στα διοικητικά δικαστήρια.

Κλείνω.

Έχετε κάνει -όχι εσείς, ως Κυβέρνηση εννοώ- με πρόσχημα ή με αφορμή ή με πραγματική δικαιολογία την πανδημία της απευθείας ανάθεσης «το κάγκελο». Εδώ δεν θα μπορούσατε να έχετε προχωρήσει, που είναι πραγματική ανάγκη, στην ολοκλήρωση των διαδικασιών; Και σιγά τις πολλές ψηφιακές εταιρείες που έχουμε που μπορούν να αναλάβουν τα συγκεκριμένα έργα. Εκεί δεν σας λέγαμε και τίποτα. Συγκεκριμένες είναι ούτως ή άλλως. Το κλείνω αυτό το ζήτημα, γιατί νομίζω ότι δεν έπρεπε να τοποθετείτε έτσι και γι' αυτόν τον λόγο έπρεπε να τα πούμε. Εγώ νομίζω ότι ήταν «φάουλ». Σας το είπα εξαρχής. Προσωπική εκτίμηση είναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν θέλατε να απαντήσω καν.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Τώρα μπορείτε. Τώρα σας είπα ότι μπορείτε.

Πράγματι, γιατί δεν θέλω να αδικήσω τη δουλειά που έχει γίνει και από το Υπουργείο σας και από τους συνεργάτες σας και από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι θετικό. Σας το είπαμε σε όλες τις εκφάνσεις. Περιμένουμε, βέβαια, να δούμε την παράγραφο 5 του άρθρου 9, για να δούμε ποια βελτίωση, όπως μας είπατε, θα έχει γίνει, γιατί είναι σημαντικό ζήτημα και όλοι οι επιστημονικοί φορείς της χώρας τοποθετήθηκαν επ' αυτού. Είναι πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Προφανώς και είμαστε αυτοί που κατανοούμε -σας το είπαμε και το εννοούμε- τη σημασία του εκσυγχρονισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όλων των δομών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και του ελεγκτικού και του δικαστικού όλων. Και αν εξαίρεσετε κάποιες παρατηρήσεις που κάναμε, θεωρούμε ότι είναι πλέον ώριμα τα πράγματα, γιατί βλέπουμε μία πρόθεση να υπάρξει ένα νομοσχέδιο που θα τα αντιμετωπίζει όλα αυτά, άρα είναι ώριμο να συζητήσουμε και τις βελτιώσεις τους και τις περαιτέρω εξειδικεύσεις και χαίρομαι πάρα πολύ γιατί το έχουν κάνει οι συνεργάτες σας.

Νομίζω ότι όλοι μας συμβάλλουμε και το αποδεικνύουμε στο να βελτιωθούν οι συνθήκες απονομής δικαιοσύνης και ελέγχου όλων των δημόσιων φορέων.

Είπα ότι πλέον είναι ώριμα τα πράγματα για να δούμε πώς θα αντιμετωπίσουν τους αλληπάλλους ελέγχους, που δημιουργούν τόσα προβλήματα στη δημόσια διοίκηση και στην απορρόφηση πόρων, αλλά κυρίως στην αποτελεσματικότητα. Γιατί συζητάμε συνέχεια για απορρόφηση πόρων, που είναι πάρα πολύ σημαντική, γιατί χωρίς πόρους δεν γίνεται τίποτα, αλλά η ουσία είναι πώς θα είμαστε πιο αποτελεσματικοί.

Τα άρθρα 141 ως 153 -σας το είπαμε- επιτέλους κάνουν σοβαρά βήματα ως προς την πραγματική ουσία και την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων. Είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Η πράξη θα δείξει αν θα πρέπει να τα βελτιώσουμε και στο μέλλον. Θα το δούμε αυτό. Αλλά, είναι σοβαρή η δουλειά που έγινε στο συγκεκριμένο κομμάτι.

Όπως απέδειξε αυτή η επιτροπή, όταν φέρνεται σωστά νομοσχέδια που θα εξυπηρετήσουν, έχετε όχι απλά την ανοχή αλλά και τη θέληση όλων μας, όλων των κομμάτων, να συνεισφέρουν με τις δικές τους δυνατότες και με θετικές παρατηρήσεις.

Θα κλείσω με τις τροπολογίες. Δεν θα αναφερθώ εκτεταμένα στις τροπολογίες, γιατί, ιδίως ως προς τη σημαντική τροπολογία του υποχρεωτικού εμβολιασμού, είναι εδώ οι εκλεκτοί συνάδελφοι και τομεάρχες μας, ο Ανδρέας Ξανθός και η Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου, που θα σας τα πουν πολύ πιο εμπεριστατωμένα από μένα και πιο αναλυτικά.

Εμένα, όμως, με ενοχλεί πραγματικά πάρα πολύ τόσο σοβαρά νομοθετήματα να τα φέρνεται με τροπολογία. Με ενοχλεί ως Έλληνα πολίτη, με ενοχλεί ως κοινοβουλευτικό, με ενοχλεί ως νομικό. Με ενοχλεί πάρα, πάρα, πάρα πολύ. Γιατί δεν θα έχουμε την ευκαιρία ούτε φορείς να ακούσουμε -εννοώ τους αρμόδιους φορείς- ούτε να προβληματιστούμε ούτε να συζητήσουμε πραγματικά εδώ μέσα. Δηλαδή, αυτό που κάναμε στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, που ακούσαμε τους φορείς, αυτό που κάνουμε σε όλα τα νομοσχέδια ώστε να μπορούμε να συνθέτουμε καλύτερα, μας το απαγορεύετε. Και δεν το απαγορεύετε μόνο σε μας, το απαγορεύετε και στον δημόσιο διάλογο και στους Έλληνες πολίτες.

Έτσι αντιμετωπίζετε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο; Έτσι αντιμετωπίζετε την κοινοβουλευτική δημοκρατία; Τόσο σοβαρά ζητήματα που ταλανίζουν την ελληνική κοινωνία να τα φέρνεται με τροπολογία; Αφού την άλλη εβδομάδα θα έχετε νομοσχέδια. Να πω ότι δεν θα υπάρχουν νομοσχέδια, ότι κλείνει η Βουλή την Παρασκευή, να πω ότι υπάρχει ένα κατεπείγον, να το δούμε. Γιατί; Γιατί το κάνετε αυτό και ευτελίζετε τον ίδιο το θεσμό και δεν δίνετε τη δυνατότητα, όχι σε εμάς, στους θεσμούς, στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής να έρθει να μας πει, να προβληματιστούμε; Είναι πολύ σοβαρά ζητήματα που μπορεί να σημαδέψουν τη χώρα μας και άλλες χώρες, γιατί είναι παγκόσμια ζητήματα. Στερείτε αυτό το δικαίωμα.

Τη θεωρώ πάρα πολύ λανθασμένη την επιλογή αυτή. Κρίμα που φέρνεται τόσο σοβαρό ζήτημα. Δείχνει ότι δεν έχετε στρατηγική και ότι έχετε μια περίεργη -να μην την πω διαφορετικά- αντίληψη του κοινωνικού διαλόγου και του κοινοβουλευτικού διαλόγου. Ελπίζω, πραγματικά, στα επόμενα βήματα, γιατί με την πανδημία δεν έχουμε ξεμπλέξει απ' ό,τι φαίνεται, να είσατε πολύ πιο σκεπτικοί, να είσατε πολύ πιο σοβαροί και να μην τα αντιμετωπίσετε έτσι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιαννάκη.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κινήματος Αλλαγής, η κ. Κωνσταντίνα Γιαννακοπούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής ένα ακόμα νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής δικαιοσύνης, και παρά τη σοβαρότητα και κρισιμότητα του εν λόγω νομοσχεδίου αλλά και των τροπολογιών οι οποίες κατατέθηκαν χθες, δεν μπορώ να μην

ξεκινήσω τη σημερινή μου ομιλία χωρίς να αναφερθώ στα όσα νοσηρά έρχονται στην επιφάνεια με αφορμή τη νέα γυναικοκτονία της άτυχης Γαρυφαλλιάς στη Φολέγανδρο.

Αναφέρθηκα εκτενώς και στη β' ανάγνωση, κύριε Υπουργέ, θα το πω και τώρα, γιατί θέλω να το πω από το Βήμα της Ολομέλειας της Βουλής. Δεν μου αρέσουν οι υπερβολές. Ωστόσο μετά τον COVID ο οποίος μας ταλαιπωρεί για πάνω από ενάμιση χρόνο, η δεύτερη πληγή, πυορροούσα, που στοιχειώνει το φετινό καλοκαίρι, είναι οι κακοποιήσεις γυναικών. Βιασμοί, εκπορνέυσεις, δολοφονίες. Κάθε, σχεδόν, εβδομάδα κάτι καινούργιο έρχεται στο φως, στην επιφάνεια. Άλλη, λοιπόν, μία γυναίκα δολοφονημένη από τον σύντροφό της, άλλη μία γυναικοκτονία. Δυστυχώς, μπήκε στο λεξιλόγιό μας, πλέον, αυτή η λέξη, αυτή η πραγματικότητα.

Κάτι νοσηρό, λοιπόν, συμβαίνει στην κοινωνία μας, κάτι που μας κάνει να πρέπει να πιάσουμε το νήμα από την αρχή, να ευαισθητοποιηθούμε περισσότερο, να δράσουμε ακόμη πιο στοχευμένα, ακόμη πιο αποτελεσματικά από τον τρόπο που μεγαλώνουμε τα κορίτσια μας και κυρίως τα αγόρια μας, από το τι μαθαίνουν στα σχολεία, από το πλαίσιο το οποίο ισχύει στους εργασιακούς και στους κοινωνικούς χώρους μέχρι -και αυτό αφορά εσάς κατά κύριο λόγο, κύριε Υπουργέ- την επανεξέταση και την αυστηροποίηση των ποινών στον Ποινικό Κώδικα. Και ακόμα περιμένουμε με μεγάλη καθυστέρηση να φέρετε σε συζήτηση στη Βουλή την αύξηση των ποινών, την αυστηροποίηση των ποινών αυτών των εγκλημάτων στον Ποινικό Κώδικα, γιατί είναι πολλά τα δραματικά περιστατικά για να είναι απλά «κακές στιγμές». Και η έκφραση απλά συγκίνησης ή αποτροπιασμού σε καμία απολύτως περίπτωση δεν αρκεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την ομιλία μου όχι με το σχέδιο νόμου αλλά με την τροπολογία η οποία κατατέθηκε χθες και η οποία αφορά στην υποχρεωτικότητα εμβολιασμού σε ορισμένες επαγγελματικές κατηγορίες και συγκεκριμένα στους εργαζόμενους σε δομές υγείας ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ. Ορισμένες εντελώς απαραίτητες παρατηρήσεις:

Πρώτον, βρισκόμαστε στα τέλη Ιουλίου και καθυστερεί το πρόγραμμα εμβολιασμού. Απέχουμε πολύ από το στόχο του 80% με 85% που θεωρείται από τους επιστήμονες εντελώς απαραίτητο για να υπάρχει μία ασπίδα προστασίας της κοινωνίας απέναντι στην πανδημία και, κυρίως, απέναντι στη μετάλλαξη «Δέλτα» που απειλεί την υγεία μας, τη ζωή μας, απειλεί την τουριστική και την οικονομική δραστηριότητα, την κατάσταση μέσα στην οποία θα κληθούν να λειτουργήσουν τα σχολεία. Και δεν μπορώ να διανοηθώ άλλη μία χρονιά με κλειστά τα σχολεία, αλλά και τα πανεπιστήμια!

Δεύτερον, δεν είμαστε της λογικής άσπρο - μαύρο, ούτε θεωρούμε σε καμία περίπτωση το πεδίο της πανδημίας κατάλληλο ή πρόπον για στείρα αντιπολίτευση. Έχουν εμβολιαστεί κοντά στα 5,5 εκατομμύρια πολίτες και έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους 4,47 εκατομμύρια. Έχουμε, όμως, φτάσει πλέον στα πιο δύσκολα τμήματα του πληθυσμού και εκεί πέρα φαίνεται αδυναμία και αποτυχία πειθούς από τη μεριά της Κυβέρνησης. Δεν αναφέρομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα 15% με 20%, που, απ' ό,τι φαίνεται, είναι οι σκληροί αντιεμβολιαστές. Αναφέρομαι κατά κύριο λόγο σε ένα 15% με 20% που έχει ερωτήματα, που έχει ακούσει διάφορα ακόμα και από γιατρούς, που αμφιβάλλει.

Θα χρειαζόταν, επομένως, μία πολύ πιο στοχευμένη προσπάθεια από τη μεριά της Κυβέρνησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εκατοντάδες, τα χιλιάδες fake news, τα οποία αναπαράγονται ανεύθυνα και ειδικά στο διαδίκτυο. Θα χρειαζόταν μια πολύ πιο συντονισμένη καμπάνια ενημέρωσης από όλες τις δυνάμεις και τους χώρους -ιατρικοί σύλλογοι, οικογενειακοί γιατροί, Εκκλησία, κόμματα, και εμείς ήδη ανακοινώσαμε ότι ξεκινούμε καμπάνια ευαισθητοποίησης- με ευθύνη της Κυβέρνησης ασφαλώς.

Καθυστερείτε, όμως, κύριε Υπουργέ, και σε αυτό, όπως και σε πολλά άλλα. Για παράδειγμα, εμείς ως Κίνημα Αλλαγής είχαμε προτείνει τις εξωτερικές μονάδες εμβολιασμού. Βγήκαν -και είναι θετικό- αλλά με πάρα πολύ μεγάλη καθυστέρηση.

Τρίτη παρατήρηση: Το ίδιο ακριβώς, λοιπόν, ισχύει και με την τροπολογία την οποία φέρατε. Καθυστερήσατε χαρακτηριστικά.

Στην Ιταλία η υποχρεωτικότητα για τους υγειονομικούς έγινε τον Απρίλιο και σήμερα το 99% είναι εμβολιασμένο. Εσείς και καθυστερήσατε και δεν φέρνεται την υποχρεωτικότητα για το σύνολο των επαγγελματικών κατηγοριών που συζητιούνται και φαίνεται να το σκέφτεστε ακόμα. Φέρνεται μόνο για τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία, σε δομές ΑΜΕΑ και ηλικιωμένων.

Εμείς ως Κίνημα Αλλαγής είμαστε θετικοί στην υποχρεωτικότητα για αυτές τις κατηγορίες. Είναι επιβεβλημένο και κανείς δεν μπορεί να παίζει με τη ζωή, την υγεία αυτών που δουλεύει του είναι να τους «υπηρετεί». Και, βέβαια, υποχρεωτικότητα -για να είμαστε σοβαροί σε αυτά τα οποία λέμε- βεβαίως σημαίνει και κάποιες επιπτώσεις για όσους δεν εφαρμόζουν τους κανόνες. Διαφορετικά ας κάναμε μία ακόμη έκκληση.

Είναι αδιανόητο, λοιπόν, να υπάρχουν ανεμβολίαστοι σε δομές υγείας ή ηλικιωμένων. Αυτό λέει η απλή λογική και ας αφήσουν πολλοί τα κηρύγματα περί δικαιωμάτων, τα οποία προσπαθούν με τον τρόπο τους να τα τεκμηριώσουν. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να είναι φορέας θανάτου, «ξενοδόχος θανάτου» όπως είπε ο ακαδημαϊκός Τάσιος.

Επίσης, όσοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνούν από τα κόμματα, ας βγουν και ας το πουν καθαρά. Στάση υπέρ του εμβολιασμού και ταυτόχρονα να λένε κάποιοι ότι οι επιπτώσεις συνιστούν δήθεν αιτίες διχασμού, είναι θολή θέση, απολύτως θύση, δίχως ευθύνη και πατάει σε δύο βάρες.

Είμαστε, λοιπόν, θετικοί με τις προτάσεις, αν και θα μπορούσαμε να καταθέσουμε σειρά κριτικών, γιατί υπάρχουν πολλά λάθη στη διατύπωση της τροπολογίας, και σειρά προτάσεων. Ωστόσο, εμείς ως Κίνημα Αλλαγής, ως η υπεύθυνη δύναμη της Αντιπολίτευσης, θέλουμε να συμβάλλουμε στην εκπομπή ενός καθαρού μηνύματος στην ελληνική κοινωνία. Οφείλουμε όλοι να κάνουμε τα πάντα για να βάλουμε τέλος στην περιπέτεια την οποία περνάμε εδώ και ενάμιση χρόνο.

Πάντως εμείς -και σας καλώ να την κάνετε αποδεκτή- καταθέτουμε ως Κίνημα Αλλαγής για δέκατη πέμπτη -κυριολεκτικά δέκατη πέμπτη!- φορά τροπολογία για την ένταξη των υγειονομικών στα βαρέα και ανθυγιεινά, κάτι που θεωρούμε ότι αποτελεί ελάχιστη ηθική υποχρέωση από τη μεριά της Κυβέρνησης.

Αν, λοιπόν, όλα όσα λέτε, τα πιστεύετε και τα εννοείτε, τότε το ελάχιστο που μπορείτε να κάνετε είναι να κάνετε αποδεκτή την τροπολογία μας. Όλα τα άλλα, δυστυχώς, είναι δείγμα υποκρισίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιστρέφω στα θέματα δικαιοσύνης.

Κατ' αρχάς, δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια σε γεγονότα όπως η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2020 για την κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ελλάδα. Φαντάζομαι τη διάβασατε, κύριε Υπουργέ, και φαντάζομαι ότι σας προβληματίσε. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί το κείμενο της έκθεσης είναι κόλαφος για πολύ σημαντικά θέματα τα οποία μας αφορούν, όπως την ανεξαρτησία της ελληνικής δικαιοσύνης, τον τρόπο επιλογής των ηγεσιών των ανωτάτων δικαστηρίων και, βεβαίως, το μεγάλο απόστημα, την καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης. Η ευρωπαϊκή έκθεση υπογραμμίζει ότι το επίπεδο της εκλαμβανόμενης ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης είναι μέτριο. Έτσι λέει ακριβώς.

Και προσθέτει ότι μόνο το 53% του ευρέως κοινού θεωρεί ότι η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης είναι αρκετά καλή και πολύ καλή, ποσοστό που τα τελευταία χρόνια βαίνει μειούμενο. Επίσης η ευρωπαϊκή έκθεση υπογραμμίζει ότι το σύστημα απονομής δικαιοσύνης της Ελλάδας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις όσον αφορά στη συνολική του αποδοτικότητα. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει σαφή κίνδυνο δημιουργίας νέων συσσωρευμένων υποθέσεων κάτι το οποίο φανερώουν οι στατιστικές για τη δικαιοσύνη, καθώς ο χρόνος που απαιτείται για την εκδίκαση των αστικών και εμπορικών υποθέσεων αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας σε πρώτο βαθμό αυξήθηκε εκ νέου πεντακόσιες πενήντα εννέα ημέρες το 2018 σε σύγκριση με τετρακόσιες εβδομήντα εννέα ημέρες το 2017. Το ίδιο, βεβαίως, ισχύει και για τους κλάδους των ποινικών και των διοικητικών δικαστηρίων.

Αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να λαμβάνουμε όλοι υπ' όψιν μας, όχι βεβαίως επειδή δεν το γνωρίζουμε. Αλλά η κάθε νομοθετική πρωτοβουλία από την πλευρά σας κύριε Υπουργέ, και γενικότερα το νομοθετικό έργο όλων πρέπει να αποσκοπεί, ακριβώς, στην εξάλειψη αυτών των παθογενειών.

Όσον αφορά το σημερινό, λοιπόν, υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι φορέας ιστορικής μνήμης και δυναμικής. Ο θεσμός αυτός έχει διατρέξει ολόκληρη την ελληνική ιστορία από τα αρχαία χρόνια και αυτό είναι πολύ σημαντικό και κάτι το οποίο αξίζει να θυμόμαστε, κύριε Υπουργέ. Σας το είχα άλλωστε αναφέρει και αναλυτικά ως ειδική αγορήτρια και στη συζήτηση για τον ν.4700/2020, που αφορούσε στη θέσπιση ενιαίων οικονομικών κανόνων. Στη νεότερη ιστορία μας το Ελεγκτικό Συνέδριο ιδρύθηκε το 1833 στο πλαίσιο του γαλλικού δικαστηρίου ως η ανώτατη επί των διοικητικών αρχή. Και για ποιον λόγο δημιουργήθηκε; Δημιουργήθηκε εξαιτίας της κακής διαχείρισης των πρώτων εξωτερικών δανείων και για την πρώτη χρεοκοπία της χώρας.

Στη διάρκεια των χρόνων του ανατέθηκαν σειρά νέων αρμοδιοτήτων και σήμερα οι αρμοδιότητές του καθορίζονται από το άρθρο 98 του Συντάγματος, και βεβαίως η όλη λειτουργία του η ουσία του, ο σκοπός του, έχει να κάνει με τη διαφάνεια, με τη λογοδοσία και με την αποτελεσματικότητα στον τομέα των δημοσίων δαπανών. Ουσιαστικά, δηλαδή, ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει να κάνει αναπόσπαστα με την ίδια την έννοια της χρηστής διοίκησης, της καλής διακυβέρνησης.

Και για αυτό άλλωστε -και το είπαμε και κατά τη συζήτηση των επιτροπών- κύριε Υπουργέ, η θέσπιση διατάξεων ενός οργανικού νόμου που θα ρυθμίζει συνολικά τα διαδικαστικά, οργανικά και λειτουργικά ζητήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βεβαίως, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Άλλωστε αυτή την επιθυμία εξέφρασαν και οι ίδιοι οι λειτουργοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι διαμόρφωσαν το εν λόγω σχέδιο νόμου στην αρμόδια νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

Η παρούσα, λοιπόν, νομοθετική πρωτοβουλία κωδικοποιεί μετά τον ν.4700/2020 την πανσπερμία διατάξεων οι οποίες αφορούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κάτι το οποίο αναμένουμε -και νομίζω είναι εύλογο, είναι λογικό- ότι θα βελτιώσει και θα κάνει ποιοτικότερη και αποδοτικότερη την λειτουργία του κορυφαίου αυτού θεσμού. Γιατί η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις σχέσεις κράτους και πολίτη, η οποία απαξιώθηκε ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, τα χρόνια της κρίσης, μπορεί να βασιστεί μόνο επάνω στις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, του σεβασμού στον ελεγχόμενο προκειμένου ο πολίτης να γνωρίζει πού πηγαίνει μέχρι και το τελευταίο ευρώ του ελληνικού κράτους.

Όσον αφορά τις επιμέρους παρατηρήσεις που αναλυτικά παρουσιάσαμε και σας εκθέσαμε ως Κίνημα Αλλαγής στις επιτροπές, κατά κύριον λόγο επικεντρώθηκαν οι παρατηρήσεις μας στα όσα αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 5. Και νομίζω, κύριε Υπουργέ, -και το ακούσαμε και από τον εκλεκτό χαρακτηριστή της Πλειοψηφίας αλλά και από εσάς τον ίδιο- ότι αντιληφθήκατε ποιος ήταν πυρήνας της κριτικής μας και αναμένουμε να δούμε ποιες θα είναι οι αλλαγές, τις οποίες αφήσατε να εννοηθεί -είπατε- ότι πρόκειται να φέρετε. Γιατί το άρθρο 9 παράγραφος 5 ορίζει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σωματειακής μορφής τα οποία έχουν χρηματοδοτηθεί από δημόσιους πόρους για την ορθή διάθεση αυτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Άρα, λοιπόν, έχει γεννηθεί ο προβληματισμός κατά πόσο η παραπάνω διάταξη συνάδει με την κατοχυρωμένη εκ του νόμου οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία και αυτοτέλεια των επαγγελματικών συλλόγων που έχουν μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου σωματειακού χαρακτήρα όπως είναι οι δικηγορικοί σύλλογοι και οι ιατρικοί σύλλογοι. Υπήρξε αναλυτικότερη τεκμηρίωση και από τους εκπροσώπους των φορέων και κυρίως, το πιο σημαντικό, έχει υπάρξει και ξεκάθαρη νομολογία από τα ανώτατα δικαστήρια της χώρας. Περιμένουμε, λοιπόν, να δούμε την απάντησή σας.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνοντας ότι και μόνο η κω-

διοκοποίηση των νόμων -γιατί αυτό γίνεται επί της ουσίας με το παρόν νομοσχέδιο- και η συμπλήρωση των κενών ή των λαθών που υπάρχουν που αφορούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο έστω και με δευτερεύοντα σε κάποιες περιπτώσεις, βελτιώνουν ξεκάθαρα τη διαδικασία η οποία υπάρχει στο Ελεγκτικό Συνέδριο και λύνουν χρόνια προβλήματα και, βεβαίως, αυτό είναι θετικό, κανείς δεν μπορεί να το δει αρνητικά.

Επί της αρχής, λοιπόν, είμαστε θετικοί στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όσο κι αν θεωρούμε ότι κάποιες προτάσεις θα μπορούσαν να ήταν πολύ καλύτερα διατυπωμένες. Διότι, ξέρετε, εμείς στο Κίνημα Αλλαγής δεν έχουμε ούτε παρωπίδες ούτε ταμπού. Στεκόμαστε θετικά σε όποια νομοσχέδια επιλύουν προβλήματα και μακάρι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μπορούσαμε σε αυτή την Αίθουσα να συνηγορήσουμε σε πολλά περισσότερα πράγματα, σε πολλά περισσότερα ζητήματα, γιατί νομίζω ότι μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε έμπρακτα περισσότερο την πατρίδα μας, τους Έλληνες πολίτες αλλά και την ίδια την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

Και μακάρι -και κλείνω με αυτό- όλοι όσοι βρισκόμαστε σε αυτή την Αίθουσα, να συνηθίσουμε να αποδεχόμαστε ότι είναι θετικό ανεξάρτητα με το ποιος το λέει ή ποιος το γράφει, γιατί σημασία έχει ή σημασία πρέπει να έχει -αν θέλετε- όχι ποιος λέει κάτι αλλά τι είναι αυτό το οποίο λέει, εάν είναι σωστό, εάν βοηθάει την πατρίδα μας και τους πολίτες. Και νομίζω ότι αυτό θα πρέπει να γίνει ένα κοινό βίωμα σε αυτή την Αίθουσα.

Ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Γιαννακοπούλου.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, η κ. Μαρία Κομνηνάκη.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχικά να πω για την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας ότι επειδή η σοβαρότητα του θέματος θα οδηγήσει αντικειμενικά στο να μονοπωλήσει το χρόνο, δεν θα αναφερθώ καθόλου. Θα μιλήσει αναλυτικά ο πρώτος μας ομιλητής ο Γιώργος Λαμπρούλης, ώστε να εξηγηθεί πλήρως η θέση του ΚΚΕ γύρω από τα ζητήματα του εμβολιασμού και να μην υπάρχουν περιθώρια παρερμηνειών ηθελημένων ή μη.

Η τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής θα μπορούσε να συμπυκνώνει την αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, όπως βέβαια και την αγωνία λίγο-πολύ και των υπολοίπων εισηγητών των άλλων κομμάτων, ότι δηλαδή η αναμόρφωση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι επιβεβλημένη για να επιτευχθεί η απορρόφηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, για να επιτηρείτε δηλαδή στην ουσία τους προκαθορισμένους όρους για την επιλεξιμότητα της χρηματοδότησης συγκεκριμένων επιχειρηματικών ομίλων της πράσινης ανάπτυξης, των μεταφορών και άλλων, την ίδια στιγμή που οι λαϊκές ανάγκες θα στριμχίζονται στους δημοσιονομικούς κόφτες και τα προαπαιτούμενα που αυτοί επιβάλλουν.

Εξάλλου ο ίδιος ο χαρακτήρας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως του ανώτατου δημοσιονομικού δικαστηρίου της χώρας με βασική αποστολή τον δημοσιονομικό έλεγχο του κράτους καθιστά φανερά και τον ρόλο που διαδραματίζει στο πλαίσιο, βέβαια, της καπιταλιστικής οικονομίας.

Η δική μας στάση δεν καθορίζεται γενικά και αόριστα από την ανάγκη να υπάρχει δημοσιονομικός έλεγχος στις οικονομικές δαπάνες της χώρας. Κανείς, φυσικά, δεν θα μπορούσε να είναι αντίθετος σε έναν τέτοιο έλεγχο. Για μας όμως βασικό κριτήριο αποτελεί το ποιος καθορίζει την πολιτική, τον χαρακτήρα και το περιεχόμενο αυτής της δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής, άρα και την κατεύθυνση που δίνεται στον επιβαλλόμενο έλεγχο.

Στα πλαίσια αυτά, λοιπόν, το Ελεγκτικό Συνέδριο εκ των πραγμάτων αποτελεί ένα εργαλείο εφαρμογής της εκάστοτε κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής. Πώς, λοιπόν, να μην υμνεί εξίσου με τη Νέα Δημοκρατία και ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ και του Κινήματος Αλλαγής τη σπουδαιότητα που έχει το Ελεγκτικό Συνέδριο για τη ζωή του τόπου;

Η νομιμότητα την οποία επικαλείστε και την οποία καλείται να εφαρμόσει το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν είναι άλλη από την πολιτική της αθρόας οικονομικής ενίσχυσης των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων στο πλαίσιο της ανάπτυξης της λεγόμενης ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Υπαγορεύεται, ουσιαστικά, και καθορίζεται από τις προτεραιότητες που θέτει τόσο το κράτος όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση για το είδος των δαπανών που κρίνονται επιλέξιμες.

Αυτές, βέβαια, δεν αφορούν την κάλυψη των ζωτικών λαϊκών αναγκών. Έργα όπως αυτά της πυροπροστασίας, αντιπλημμυρικά έργα για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και άλλα δεν θεωρούνται κερδοφόρα άρα δεν είναι επιλέξιμα με βάση τις προτεραιότητες που θέτει η καπιταλιστική ανάπτυξη. Γι' αυτό, λοιπόν, εκσυγχρονίζεται το Ελεγκτικό Συνέδριο για να ανταποκριθεί όμως σε αυτές τις ανάγκες της καπιταλιστικής οικονομίας.

Είναι χαρακτηριστικό εξάλλου και από προηγούμενες νομοθετικές παρεμβάσεις ότι υπό το πρόσχημα της επιτάχυνσης των διαδικασιών ή των εκτάκτων συνθηκών συρρικνώθηκαν ακόμα και οι μηχανισμοί του αστικού κράτους, που βέβαια δεν θεωρούμε ότι θα μπορούσαν να χαράξουν φιλολαϊκή πολιτική. Όμως προσέδιδαν κάποια εχέγγυα νομιμότητας στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, όπως για παράδειγμα ο προληπτικός έλεγχος, κάτι που επιβεβαιώνει ότι το ενδιαφέρον της εκάστοτε κυβέρνησης δεν είναι γενικά και αόριστα να ελέγξει τη νομιμότητα των δαπανών του κράτους αλλά την κατεύθυνση που αυτές θα έχουν και, αν θέλετε, να προσδώσει χαρακτήρα νομιμότητας στις πολιτικές επιλογές που κάνει κάθε κυβέρνηση.

Αλήθεια, ακόμα και η αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον προγραμματισμό και τη διενέργεια των ελέγχων που διατυπώνεται στο άρθρο 3, δεν αντιφάσκει μόνο σε επίπεδο συμβολισμού, αλλά και ουσιαστικά όταν την ίδια στιγμή στο ίδιο άρθρο υπερτονίζεται η συνεργασία με τη Βουλή, στη συνέχεια της προηγούμενης νομοθετικής ρύθμισης που έδινε τη δυνατότητα στην κυβερνητική πλειοψηφία ουσιαστικά να δίνει την προτεραιότητα στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την ιεράρχηση των διενεργούμενων ελέγχων με βάση τις κάθε φορά κυβερνητικές επιδιώξεις;

Η αναβάθμιση της συνεργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή, που περιγράφεται στους μακροπρόθεσμους στόχους του νομοσχεδίου, ώστε να παρέχεται, όπως λέγεται, υψηλού επιπέδου τεχνοκρατική ενημέρωση επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων όπως και η αναδιοργάνωση του, ώστε να προσαρμοστεί η δομή του σε αυτές τις απαιτήσεις καταρρίπτεται τον μύθο ακόμα και αυτής της διακηρυκτικής πρόβλεψης της ανεξαρτησίας του.

Σε αυτήν την κατεύθυνση είναι ιδιαίτερα σοβαρή και όχι αθώα, κατά τη γνώμη μας, η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων, που για πρώτη φορά ανατίθενται με το άρθρο 27 στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διάγνωση των επιπτώσεων που συνεπάγονται στη δημοσιονομική βιωσιμότητα, λέτε, η δημόσια ασφάλιση και οι εν γένει κοινωνικές δαπάνες του κράτους και μάλιστα, σε συνδυασμό με την αρμοδιότητα να παρακολουθεί και την εξέλιξη των υποχρεώσεων της αποπληρωμής του δημόσιου χρέους και να εγγυάται δηλαδή την εφαρμογή των κανόνων της δημοσιονομικής σταθερότητας.

Τι επιδιώκεται δηλαδή με τις ρυθμίσεις αυτές; Το Ελεγκτικό Συνέδριο να μετατραπεί σε έναν επίσημο κόφτη, να αξιολογεί και να κρίνει λόγου χάριν αν η μία ή άλλη κοινωνική παροχή, η συνταξιοδοτική δαπάνη συμβαδίζει ή όχι με τους δημοσιονομικούς στόχους της χώρας. Δηλαδή κάθε αστική κυβέρνηση θα μετατοπίζει τις ευθύνες της, την πολιτική επιλογή να πετσοκόβει τις συντάξεις και άλλες κοινωνικές παροχές, παρουσιάζοντας ότι αυτό το επιβάλλει, το υπαγορεύει ο ανώτατος δικαστικός σχηματισμός της χώρας.

Ουδέτερο χαρακτήρα δεν έχουν ούτε οι ρυθμίσεις, που αφορούν την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και την ψηφιοποίηση. Αποτελούν συστατικό στοιχείο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση και το σχέδιο δράσης για την Ευρωπαϊκή Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη 2019 - 2023 με βασικούς στόχους την πρόσβαση σε πληροφορίες, στην ηλεκτρονική επικοινωνία σε θέματα δικαιοσύνης και τη διαλειτουργικότητα. Δηλαδή μια σειρά εκσυγ-

χρονισμών, που αφορούν και την ίδια την εσωτερική, αλλά και εξωτερική λειτουργία του δικαστηρίου στοχεύουν στην απλοποίηση της διαδικασίας συλλογής των δεδομένων ελέγχου και της αξιολόγησής τους. Δηλαδή το πληροφοριακό σύστημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων θα επικοινωνεί με τα πληροφοριακά συστήματα των ελεγχόμενων φορέων, με κάθε πληροφοριακό σύστημα, που κρίνει αναγκαίο για την ηλεκτρονική συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων.

Θα αναρωτηθεί κανείς: Υπάρχει κάτι αρνητικό σε όλα αυτά; Δεν αφορά φυσικά, την ίδια την αξιοποίηση τέτοιου είδους επιτευγμάτων της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά ότι όλα αυτά δεν υπάρχουν γενικά και αόριστα για όλους, δεν τίθενται στην εξυπηρέτηση γενικά των λαϊκών αναγκών. Το ενδιαφέρον των αστικών επιτελείων εστιάζεται ουσιαστικά, στα αντικείμενα και στα πεδία εκείνα που θεωρούν την καπιταλιστική κερδοφορία, που σχετίζονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα, που μετατρέπουν, όπως έχει πει και έκθεση Πισσαρίδη, τη δικαιοσύνη σε παράγοντα σταθερότητας για την επιχειρηματικότητα.

Συγχρόνως, η λεγόμενη διαλειτουργικότητα του κράτους επιδιώκει, οι μηχανισμοί του να έχουν πρόσβαση σε ένα τεράστιο όγκο στοιχείων και πληροφοριών συγκεντρωμένα σε βάσεις δεδομένων. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό το πώς χρησιμοποιείτε ως πρόσχημα την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών για να δικαιολογήσετε ακόμα και τη δραματική υποστελέχωση των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που τώρα, αντί να καλύψετε τα κενά με νόμιμο δημόσιο διαγωνισμό, που για πάνω από δέκα χρόνια δεν έχει διενεργηθεί, προχωράτε σε ακόμα μεγαλύτερη συρρίκνωση των οργανικών θέσεων.

Η ίδια δηλαδή η εξέλιξη των τεχνολογικών μέσων, αυτή η μεγάλη κατάκτηση της ανθρωπίνης εργασίας, αξιοποιείται σήμερα, όχι για τη διευκόλυνση των εργαζομένων, για την αναγκαία σύγχρονη πλέον μείωση του χρόνου εργασίας με αύξηση των απολαβών τους, αλλά για την εντατικοποίηση της εργασίας και να δικαιολογήσει βέβαια, τα μεγάλα κενά και τις μειώσεις του προσωπικού.

Προβληματική θεωρούμε ακόμα και την, σε κάθε περίπτωση, πρόχειρη διαδικασία πιστοποίησης των ελεγκτών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εντάχθηκε μετά τη διαβούλευση στην παράγραφο 3 του άρθρου 179 του νομοσχεδίου, χωρίς να προσδιορίζονται ακριβώς οι όροι και το περιεχόμενο της, επιχειρώντας, ενδεχομένως, μια περαιτέρω κατηγοριοποίηση των υπαλλήλων.

Τα τελευταία χρόνια παρακολουθούμε μια σειρά ουσιαστικών αντιδραστικών αλλαγών στη δικαιοσύνη στη βάση των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις οποίες, βέβαια, όλοι συμφωνείτε και τις χαίρεστε. Αλλαγές που πολλές φορές, ενώ έχουν αντιδραστικό χαρακτήρα, ντύνονται με προσοδευτικό μανδύα. Ποιες είναι αυτές οι διεθνείς αρχές και κανόνες, οι βέλτιστες πρακτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις οποίες ζητάτε να συμμορφωθεί το Ελεγκτικό Συνέδριο;

Η στρατηγική του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την περίοδο 2021 - 2025 είναι ιδιαίτερα διαφωτιστική. Στο κείμενο της εν λόγω στρατηγικής αναφέρεται ρητά ως στόχος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου η αξιολόγηση της διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο έλεγχος των δημοσιονομικών πολιτικών και των δημόσιων οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι η βέλτιστη λύση θα ήταν να ανατεθεί σε αυτό η εντολή να ελέγχει όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς, που έχουν ιδρυθεί με τις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και όλες τις κυβερνητικές δομές που έχουν καίρια σημασία για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικά για τη χρήση της τεχνολογίας το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει την αξιοποίησή της για την αυτοματοποιημένη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, για εύκολη πρόσβαση στα δεδομένα των ελεγχόμενων, αλλά και για την προώθηση της αντίληψης και της νοσηρότητας του ψηφιακού ελέγχου στο πλαίσιο των εσωτερικών ελεγκτικών εργασιών. Αναδεικνύεται επομένως, ο ρόλος και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ως βασικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής πολιτικής, καθώς είναι αυτό που θα ελέγξει την εφαρμογή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021 - 2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης. Του κομβικού δηλαδή εκείνου προγράμματος για τη διαχείριση της νέας

καπιταλιστικής κρίσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την επερχόμενη ανάπτυξη, το οποίο προβλέπει στήριξη των επιχειρηματικών ομίλων με δάνεια, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, τα οποία όμως θα πληρώσουν οι λαοί μέσω των αντιλαϊκών, αντεργατικών μεταρρυθμίσεων που συνιστούν τα προαπαιτούμενα για τις εκταμιεύσεις. Αυτός είναι ο χαρακτήρας του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, αυτά και τα μονοπάτια που ακολουθείτε κι εσείς όταν αναφέρεστε σε προσαρμογή στα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις διεθνείς αρχές.

Είναι ακόμα γνωστό το γεγονός πως μέσω του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχετε καταφέρει να μετατρέψετε και τους δήμους, όπως και τις περιφέρειες, στο μακρύ χέρι της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής. Ο έλεγχος των οικονομικών και των δαπανών των δήμων γίνεται φυσικά, με γνώμονα την ανταποδοτικότητα των υπηρεσιών τους και τη μετατροπή τους σε έναν ακόμα φοροεπιδρομικό μηχανισμό των λαϊκών στρωμάτων. Είναι χαρακτηριστική, για παράδειγμα, η σπουδή που επιδεικνύετε στο άρθρο 131, σύμφωνα με το οποίο εφόσον οι υπάλληλοι των δήμων δεν καταφέρουν να εισπράξουν έγκαιρα τις οφειλές των τρίτων προς τους δήμους θα τις επωμίζονται οι ίδιοι. Δηλαδή βάζετε το μαχαίρι στο λαιμό των υπαλλήλων, για να γίνουν πιο αποδοτικοί φοροεπιδρομικοί μηχανισμοί, για να σφίγγουν κι αυτοί με τη σειρά τους τη θηλιά στο λαιμό των λαϊκών στρωμάτων, χωρίς να δείχνουν την παραμικρή ανοχή.

Την ίδια στιγμή βέβαια, συνεχίζεται ως και σήμερα η τακτική του καταλογισμού και της αναγκαστικής είσπραξης των δεδουλευμένων μισθών, σε περιπτώσεις μη νόμιμης πρόσληψης εργαζομένων, ανεξάρτητα μάλιστα, από την υπαιτιότητά τους, ακόμα δηλαδή και όταν κάποιος εργαζόμενος παρείχε κανονικά την εργασία του, έστω, εμείς λέμε, και χωρίς να ακολουθηθεί η τυπική διαδικασία. Υπάρχουν, για παράδειγμα, περιπτώσεις στους δήμους, που λόγω της τραγικής υποστελέχωσης των χρονοβόρων διαδικασιών, αλλά και των ασφυκτικών πλαισίων, που καθιστούν απαγορευτική τη μονιμοποίηση των υπαλλήλων αναγκάζονται να κρατάνε για ορισμένα διαστήματα τους εργαζόμενους και μετά τη λήξη των συμβάσεών τους, να τους αναθέτουν έργα για την εκτέλεση επιτακτικών και αναγκαιών έργων, που πρέπει να γίνουν. Ακόμα, στις περιπτώσεις αυτές, οι άνθρωποι που παρείχαν κανονικά την εργασία τους, θεωρείτε ότι αχρεωστήτως έχουν εισπράξει τους μισθούς τους και άρα, με ποια λογική τους καλείτε να τους επιστρέψουν πίσω; Εμείς λέμε, ακόμα και στις περιπτώσεις αυτές, όπως τις καθαρίστριες από το Βόλο, που για να μπορέσει να βρει δουλειά ως καθαρίστρια παρακαλώ, όταν ζητάτε τέτοια προαπαιτούμενα ακόμα και γι' αυτές τις υπηρεσίες, χρησιμοποιήσε ένα πλαστό πτυχίο.

Για το ζήτημα αυτό φυσικά, φέρει αμέριστα την ευθύνη, τόσο η σημερινή Κυβέρνηση όσο και η προηγούμενη του ΣΥΡΙΖΑ, γιατί δεν έχει αναλάβει καμμία νομοθετική πρωτοβουλία, προκειμένου ναβάλουν τέλος στην κατάσταση αυτή.

Προβληματική είναι, τέλος, και η διάταξη του άρθρου 178, γιατί στο όνομα μιας επιτάχυνσης δήθεν της δικαιοσύνης συνεχώς δικαιολογείτε δικονομικές παρεμβάσεις, που ουσιαστικά, περιορίζουν το δικαίωμα της εξαιρουμένης εξέτασης της κάθε υπόθεσης των όποιων δικονομικών εγγυήσεων της λεγόμενης δίκης, στη λογική ενός γρήγορου και μαζικού ξεσκαρταρίσματος των υποθέσεων, όπως αυτό που χρησιμοποιείται και ως πρόγραμμα πολλές φορές και στο πεδίο της πιλοτικής δίκης.

Σε αυτή τη λογική απαντάει και η τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που έρχεται μεν με το μανδύα της επιτάχυνσης των συνταξιοδοτικών υποθέσεων, που όμως με δική σας ευθύνη χρονίζουν τόσα χρόνια στα δικαστήρια. Τι κάνετε τώρα γι' αυτό; Αφού δεν βγάλατε τις συντάξεις με ένα κλικ, αφού συσσωρεύσατε βουνά ανεξετάστων υποθέσεων, με ευθύνη και των προηγούμενων βέβαια κυβερνήσεων, αφού σήμερα βάλετε χέρι στα καθυστερούμενα, για τα οποία είχαν δικαιωθεί οι συνταξιούχοι με δικαστικές αποφάσεις μάλιστα, βάζοντάς τους πάλι το δίλημμα της συντομότερης εκκαθάρισης έναντι των μειωμένων απολαβών, τώρα στο όνομα της επιτάχυνσης, τους καλείτε να πάρουν το ρίσκο να παραιτηθούν από δικονομικά δικαιώματα, που κατοχυρώνουν μια πιο ουσιαστική υποστήριξη και εξέταση της υπόθεσής τους, προκειμένου να συντημηθούν οι διαδικασίες

που με δική σας ευθύνη καθυστερούν. Λέτε ότι αυτό θα γίνει μόνο αν το θέλουν οι ίδιοι οι διάδικοι. Μα, αν η εναλλακτική τους είναι να περιμένουν άλλα τόσα χρόνια, τι πρόκειται να επιλέξουν;

Απάντηση σε αυτά είναι οι προσλήψεις προσωπικού, δικαστικών υπαλλήλων, οι προσλήψεις δικαστών, το να πάρετε μέτρα για την ουσιαστική στελέχωση και υποδομή των δικαστηρίων, ώστε να επιτευχθεί και η επιτάχυνση της δικαιοσύνης σε όλες της τις βαθμίδες, να βρείτε λύση για τη γρήγορη απονομή των συντάξεων με προσλήψεις μόνιμου προσωπικού με πλήρη δικαιώματα και όχι βέβαια, με το δώρο που κάνετε στις ιδιωτικές πολυεπαγγελματικές εταιρείες, στις οποίες αναθέσατε και τον κύριο όγκο έκδοσης των συντάξεων, να φροντίσετε για την πραγματική αξιοποίηση της τεχνολογίας για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών των ασφαλιστικών ταμείων σε όφελος των ασφαλισμένων και όχι βέβαια, την κοροϊδία του e-ΕΦΚΑ.

Εμπαιγμό αποτελεί και το τέταρτο άρθρο της τροπολογίας, το οποίο βέβαια σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να στηρίξουμε, γιατί έρχεστε δήθεν να οριοθετήσετε την έννοια του εμπίσθου δικηγόρου, για να ξερκίσετε τη σκληρή πραγματικότητα, που βιώνουν χιλιάδες μισθωτοί στον χώρο της δικηγορικής εταιρειών. Ο αποκλεισμός της υπαγωγής στο διευθυντικό δικαίωμα και την ιεραρχία του εντολέα είναι ένα ευχολόγιο, αν δεν κρύβει και άλλου είδους στοχεύσεις. Η μάζα των μισθωτών δικηγόρων στις μεγάλες εταιρείες και τα μεγαλογραφεία εργάζονται με όρους ουσιαστικής εξάρτησης από τον εργοδότη, αποτελεί ουσιαστικά μισθωτό και δεν καλύπτεται με τη σχέση της έμμισθης εντολής. Όμως, με αυτό το τερτίπι, δεν αποκτά κατοχυρωμένα, συγκροτημένα, εργασιακά, ασφαλιστικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα και βέβαια, είναι εκτεθειμένοι στην πλήρη ασυδοσία και τα γνωστά εξαντλητικά ωράρια των μεγάλων δικηγορικών εταιρειών. Βέβαια, αυτή η κατάσταση συντηρείται τόσο με ευθύνη των κυβερνήσεων όσο και των ηγεσιών των δικηγορικών συλλόγων, που ανέχονται αυτήν την ιστορία. Μην έχετε καμμία αυταπάτη ότι οι χιλιάδες μισθωτοί δικηγόροι θα παραμεινουν υποταγμένοι στην εκμετάλλευση που υφίστανται. Θα διεκδικήσουν την κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους με την πάλη τους.

Εμείς βέβαια, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε και να νομιμοποιήσουμε αυτό το άθλιο καθεστώς. Γι' αυτό και θα καταψηφίσουμε την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Κομνηνάκα.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης κ. Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι μια μαύρη μέρα για τη δημοκρατία σήμερα. Μαύρη! Νομίζω ότι ξεπεράσατε και τον εαυτό σας ως Κυβέρνηση. Αυτή η αντιδημοκρατική τροπολογία, που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παραβιάζει κάθε έννοια ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επιβάλλει αυτό για το οποίο φωνάζαμε εδώ και ενάμιση χρόνο και το είχαμε προαναγγείλει ότι θα το κάνετε, τον υποχρεωτικό εμβολιασμό. Για να το κάνουμε λιανά, γιατί είμαστε ξεκάθαροι σε όλα, σε ό,τι λέμε κι ό,τι εννοούμε. Δεν είμαστε ήξεις αφίξεις να μην καταλαβαίνουμε τι λέμε, όπως κάποιοι άλλοι συνάδελφοι εδώ μέσα. Θα τα πούμε.

Το κάνουμε λιανά: Η Ελληνική Λύση όταν κυβερνήσει, ένας από τους πρώτους νόμους, που θα καταργήσει θα είναι αυτός ο άκρως δημοκρατικός νόμος, κύριε Υπουργέ, αυτό που κάνετε σήμερα εσείς. Τι άλλο θα κάνουμε; Θα στείλουμε στο πυρ το εξώτερον τον νόμο αυτόν για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό. Ο πρώτος νόμος που θα καταργήσουμε θα είναι αυτός.

Θα καταργήσουμε, επίσης, κύριε Υπουργέ, όλα αυτά που ζητάει ο ελληνικός λαός. Τι; Τα προνόμια, τα απίστευτα προνόμια των παρανόμων μεταναστών και θα τους στείλουμε μαζί με τις ΜΚΟ από εκεί που ήρθαν, τους παράνομους. Θα ακυρώσουμε την κατάπτυστη Συμφωνία των Πρεσπών, κύριε Υπουργέ, που καθημερινά ξεφτιλίζουν οι Σκοπιανοί, καθημερινά, κι εμείς τα ανεχόμαστε όλα.

Θα αυστηροποιήσουμε, κύριε Υπουργέ Δικαιοσύνης, τον Ποινικό Κώδικα, τις ποινές για τα ειδικά εγκλήματα και θα επαναφέρουμε τα πραγματικά ισόβια για τους παιδοβιαστές, αλλά και

για όλα τα υπόλοιπα δίποδα τέρατα, που κυκλοφορούν εκεί έξω και το ποινικό μας σύστημα χαϊδεύει καθημερινά.

Θα διασφαλίσουμε, κύριε Υπουργέ, τα σπίτια των Ελλήνων και θα τα προστατεύσουμε από τα κοράκια και τα funds, που κάθε μέρα οι Έλληνες υποφέρουν. Θα δώσουμε πραγματικά κίνητρα, γιατί αυτό είναι το πρόγραμμά μας, γιατί αυτή είναι η ιδέα μας, αυτό είναι το όνειρό μας και ο στόχος μας. Είναι το όνειρο του Κυριάκου Βελόπουλου, είναι το πρόγραμμά μας -οι τετρακόσιες σελίδες που υπάρχουν και να πάτε να τις πάρετε- τον πρωτογενή τομέα, την πρωτογενή παραγωγή, που τώρα ξαφνικά ο κ. Μητσοτάκης τον θυμήθηκε χθες. Μετά από δύο χρόνια ήρθε στη γραμμή μας και έκανε λόγο για πρωτογενή τομέα. Αργείτε.

Θα βάλουμε τέρμα, κύριε Υπουργέ, στις προκλήσεις του Ερντογάν με τις πατριωτικές πολιτικές, που μόνο η Ελληνική Λύση μπορεί να εφαρμόσει και έχει εξηγήσει δεκάδες φορές ο Κυριάκος Βελόπουλος, ως το μοναδικό πατριωτικό κόμμα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, με ενιαίο αμυντικό δόγμα με την Κύπρο, με ΑΟΖ Ελλάδας - Κύπρου, με μηδενική ανοχή σε παραβιάσεις FIR και χωρικών υδάτων. Θα κάτσουν στο σκαμνί όλοι όσοι έχουν βάλει φαρδιά πλατιά την υπογραφή τους στο ξεπούλημα της ιστορίας μας, στον εκφοβισμό των Ελλήνων και στην ισλαμοποίηση της χώρας μας.

Θα λειτουργήσει, κύριε Υπουργέ, με την Ελληνική Λύση για πρώτη φορά συνταγματικό δικαστήριο, όπως σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη πλην της Ελλάδας, γιατί δεν βολεύει το σύστημα. Θα λειτουργήσει συνταγματικό δικαστήριο, μια δικαιοσύνη ανεξάρτητη, χωρίς παρεμβάσεις.

Δικός σας Υπουργός είπε προχθές -μη με προκαλέστε, θα σας πω ποιος είναι- το εξής: «Είμαι σίγουρος», λέει, «ότι οι δικαστές θα συμφωνήσουν να ψηφίσουν υπέρ της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού». Αυτό δεν είναι ωμή παρέμβαση στη δικαιοσύνη; Τι είναι αυτό; Δεν προκαταβάλλετε τους δικαστές στο πώς θα πρέπει να λειτουργήσουν; Δεν είναι αυτό ωμή παρέμβαση; Αλλά δεν σας βολεύει -όχι εσάς προσωπικά, την Κυβέρνησή σας και όλες τις συστημικές κυβερνήσεις που πέρασαν από τον τόπο αυτό- ένα συνταγματικό δικαστήριο.

Σήμερα, λοιπόν, στη συντελούμενη παραβίαση της δημοκρατίας και των αρχών του κράτους δικαίου, εμείς, η Ελληνική Λύση, απαντάμε με ένα εκκωφαντικό, με ένα περήφανο και με ένα ελληνικό «όχι», ένα «όχι» τεράστιο σε αυτό που πάτε να περάσετε. Λέμε, λοιπόν, στους Έλληνες και τις Ελληνίδες που μας ακούν ότι το νομοσχέδιο αυτό συνιστά συμπεριφορά καθεστώτος και όχι δημοκρατικής κυβέρνησης.

Δεν είναι δημοκρατική Κυβέρνηση αυτή, κύριε Τσιάρα. Η πολιτική σας είναι ένα εκρηκτικό, δυστυχώς, σκοτεινό κοκτέιλ, με πολύ ισχυρή δόση νοτιοαφρικανικού απαρχαίντ μέσα και βγείτε να πείτε το αντίθετο. Όσο κι αν προσπαθείτε, με όλους αυτούς που έχετε φυτέψει στα συστημικά κανάλια, τα οποία τα έχετε ταΐσει πάρα πολύ καλά -εκατό χιλιάδες, εκατό εκατομμύρια ευρώ, πάρα πολλά- η Ελληνική Λύση θα είναι εδώ να ξεμπροστιάζει τις αντισυνταγματικές πρακτικές και μαζί με όλους -και είναι πολλοί- τους υγιείς σκεπτόμενους Έλληνες να βροντοφωνάξει μία λέξη: Ελευθερία! Αυτό πρεσβεύουμε, την ελευθερία, να μπορέσουν οι Έλληνες ελεύθερα να αποφασίσουν.

Αν εσείς έχετε βαφτίσει την υποχρεωτικότητα χρηστή διοίκηση -έτσι λέτε, την υποχρεωτικότητα τη βαφτίσατε χρηστή διοίκηση- εμείς, λοιπόν, βαφτίζουμε τότε, με την ίδια ευκολία που το κάνετε εσείς, αυτή την Κυβέρνηση «κυβέρνηση Βόρειας Κορέας»! Να τη χαίρεστε τη δημοκρατία αυτή!

Επειδή μιλάμε για μεταλλάξεις, ξέρετε ποια είναι η πιο επικίνδυνη μετάλλαξη; Η πιο επικίνδυνη μετάλλαξη είναι η μετάλλαξη δημοκρατίας μας, αυτό που ζούμε αυτές τις μέρες, αυτό που ζούμε εδώ και ενάμιση χρόνο.

Δεν κατάλαβα, κύριε Υπουργέ. Θα θέσω κάποια ερωτήματα και όταν έρθει η ώρα, απαντήστε μας. Γιατί πρέπει με το ζόρι να εμβολιαστούν άπαντες με ένα εμβόλιο, το οποίο δεν έχει οριστική άδεια; Γιατί να μην υπάρχει η ελευθερία στο να αποφασίσει ο καθένας το τι θα κάνει; Γιατί να μην υπάρχει υποχρεωτικότητα από την πλευρά της Κυβέρνησης -εάν ήταν μια σοβαρή κυβέρνηση- να πείσει τους Έλληνες να κάνουν αυτό που θέλει η Κυβέρνηση; Γιατί δεν τους πείθετε; Γιατί δεν μπορείτε. Δεν

προσπαθήσατε καν. Ξεκινήσατε με το μαστίγιο από την πρώτη στιγμή.

Γιατί, αν το εμβόλιο είναι 100% αποτελεσματικό και ασφαλές, όπως έχει πει ο Πρωθυπουργός πολλές φορές, έχετε ήδη προεξοφλήσει και τρίτη δόση τον Οκτώβρη; Σε ποια έρευνα έχει βασιστεί αυτό το αφήγημα; Σε ποια έρευνα έχει βασιστεί ο Πρωθυπουργός γι' αυτό το αφήγημα; Στις ίδιες έρευνες, που μας έφερε εδώ στο Κοινοβούλιο, που μας έλεγε «έχω έρευνες ότι στα μέσα μαζικής μεταφοράς δεν κολλάει» και γελοούσε το πανελλήνιο και έτσι πήγατε να πείσετε κόσμο, λέγοντας ότι δεν κολλάει στα μέσα μαζικής μεταφοράς; Σε αυτές τις έρευνες; Ποια εταιρεία έχει άδεια να εμβολιάζει κάθε έξι μήνες τους πολίτες; Πείτε μας, απαντήστε. Γιατί μιλάτε για υποχρεωτικό εμβολιασμό και όχι για τα φάρμακα, που μπορούν να αναχαιτίσουν αποτελεσματικά τον COVID;

Όσο και να θέλετε να το περάσετε ύπουλα -γιατί ύπουλα το περνάτε με την τροπολογία ούτε καν το φέρατε να το συζητήσουμε εδώ και θα πάρουμε το ΣΥΡΙΖΑ σε λίγο- γιατί αυτό σας ζητησαν να κάνετε τα αφεντικά σας, ξεκαθαρίζουμε για ακόμη μία φορά: Υποχρεωτικός εμβολιασμός σημαίνει φασισμός. Τελεία και παύλα. Η υποχρεωτικότητα σημαίνει φασισμός, σημαίνει νεοταξική δικτατορία, σημαίνει σοβαρότατο έλλειμμα δημοκρατίας.

Ας μας πουν, λοιπόν, όλοι αυτοί που κρύβονται πίσω από το ακαταδίκωτο, το οποίο φροντίζεται νύχτα -εδώ ήμουν- στις 11 το βράδυ, να το φέρετε και να το ψηφίσετε. Είναι ακαταδίκωτο σε όλα, στους τραπεζίτες, στους γιατρούς, σε εσάς, παντού! Ποιος θα πάρει την ευθύνη, όταν θα αρχίσουν να πολλαπλασιάζονται τα κρούσματα ανάμεσα σε εμβολιασμένους, όπως γίνεται, για παράδειγμα, στο Ισραήλ, όπως γίνεται στη Βρετανία; Θα παραιτηθείτε τότε; Μπα, δεν νομίζω. Σιγά μην έχασε κάποιος την ευχή, για να τη βρείτε εσείς και να παραιτηθείτε. Θα κρυφτείτε και πάλι πίσω από το ακαταδίκωτο και θα αρχίσετε το πινγκ πονγκ των ευθυνών: «Δεν ήταν δικιά μας απόφαση, ήταν της επιτροπής. Δεν ήταν της επιτροπής, ήταν δικιά μας. Δεν ήταν πολιτική άποψη, ήταν ιατρική απόφαση...». Τα γνωστά. Κι έτσι, με αυτά εδώ πάτε να πείσετε τον κόσμο.

Επειδή η Ελληνική Λύση δεν τρώει το δικό σας παραμύθι, με τις δήθεν αντιπαραθέσεις σας εδώ μέσα -τα έχουμε δει πολλές φορές- και με τον ΣΥΡΙΖΑ, για να ικανοποιήσετε το κομματικό σας ακροατήριο, πάμε, λοιπόν, στο ΣΥΡΙΖΑ. Τι κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ; Το είπαμε προχθές και το είπαμε και σήμερα. Οι δύο «βάρκες» του κ. Τσίπρα είναι ακόμη εδώ, από την χθεσινή του ομιλία. Σε δύο «βάρκες» δεν γίνεται, κύριοι. «Και με τον αστυφύλακα και με τον χωροφύλακα», δεν γίνεται. Πάρτε θέση. Πείτε ποια είναι η ξεκάθαρη θέση του ΣΥΡΙΖΑ απέναντι στην υποχρεωτικότητα που επιβάλλει σήμερα αντιδημοκρατικά η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Ποια είναι η θέση του ΣΥΡΙΖΑ; Πείτε μας. Εμείς βροντοφωνάζουμε «οχι». Εμείς βροντοφωνάζουμε «ελευθερία». Εσείς τι λέτε; Πείτε μας τι λέτε. Λέτε αυτό που λέει η Βουλής σας κ. Τζούφη, δηλαδή «Είμαστε υπέρ της υποχρεωτικότητας, αλλά καταψήφισουμε την τροπολογία»; Είσατε σε μπέρδεμα, εντάξει, αλλά πώς γίνεται αυτό; Δηλαδή, να μην απολύεται ο κόσμος που δουλεύει -που πάει να κάνει η Νέα Δημοκρατία- αλλά να συνεχίζει να πληρώνεται. Δεν γίνονται, παιδιά, αυτά. Πάρτε μια θέση ξεκάθαρη. Με δύο «βάρκες» δεν γίνεται.

Ήρθατε σήμερα εδώ και διαμαρτυρηθήκατε ότι πάει να φέρει με τροπολογία αυτόν τον αντιδημοκρατικό νόμο της υποχρεωτικότητας του εμβολίου. Σας πείραξε. Επικαλεστήκατε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Τώρα το θυμηθήκατε; Τώρα σας πείραξε ο τρόπος με τον οποίο νομοθετεί η Κυβέρνηση;

Δεν μου λέτε, εσείς δεν είστε αυτοί που πρώτα υπογράψατε και μετά φέρατε στο Κοινοβούλιο την κατάπτυστη Συμφωνία των Πρεσπών; Τώρα έχετε το θράσος και την υποκρισία να λέτε και να επικαλείστε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και τα μέσα που χρησιμοποιούμε εδώ μέσα; Σοβαρά μιλάτε; Α λα καρτ, όποτε σας βολεύει;

Γι' αυτό λέμε ότι είστε ίδιοι και πάρτε θέση. Καταψήφιστε; Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα. Σας καλωσορίζουμε στη φωνή της λογικής. Σας καλωσορίζουμε στη φωνή της Ελληνικής Λύσης, όπου είμαστε ξεκάθαροι από την πρώτη στιγμή υπέρ της ελευθερίας. Αλλά πάρτε θέση ξεκάθαρη απέναντι σ' αυτό που πάει

να κάνει η Κυβέρνηση, από τη μία με τον Υπουργό Εργασίας Χατζηδάκη να απειλεί τους Έλληνες, όχι μόνο με απόλυση, αλλά και με στέρηση ασφαλιστικών εισφορών -είναι απίστευτα αυτά που ζούμε, τα βλέπει ο ελληνικός λαός- από την άλλη με τον Μάκη Βορίδη να λέει ότι οι ανεμβολίαστοι στο δημόσιο θα περνάνε πειθαρχικό και του ιδιωτικού τομέα θα πηγαίνουν σπίτια τους, λόγω σπουδαίου λόγου. Όταν του είπα στην επιτροπή «καλά είναι δυνατόν;», είπε «και τι θα κάνουμε; Θα τους δώσουμε και παράσημο;». Αυτή είναι απάντηση Υπουργού, σοβαρή! «Καλά», του λέω, «θα απολύετε τον κόσμο;». «Και τι θα κάνουμε; Θα τους δώσουμε παράσημο;», λέει. Εντάξει, ΟΚ.

Σαν να μην έφτανε αυτό, θα έρθει η κ. Κεραμέως, η Υπουργός Παιδείας, τις επόμενες μέρες με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, και θέλει να κόψει την εκπαίδευση σε ανεμβολίαστους φοιτητές! Απίστευτα πράγματα! Έρχεται ο Άδωνις Γεωργιάδης και λέει ότι οι απολύσεις λόγω εμβολίων είναι σύννομες. Καταλαβαίνετε τι κάνετε; Καταλαβαίνετε τι έχετε δημιουργήσει έξω στην κοινωνία;

Όλοι αυτοί ποιον επιβεβαιώνουν; Τον πολιτικό «λαγό». Ποιος ήταν ο πολιτικός «λαγός» πριν από μία εβδομάδα; Η κ. Μιχαηλίδου. Και καλά, της έφυγε, της ξέφυγε, το μαζέψαμε, το πήραμε πίσω. Είχε πει για απολύσεις, ξεκάθαρα πράγματα. Το είπε. Την επιβεβαιώσατε. Ποιους νομίζετε ότι κοροϊδεύετε;

Επίσης, σε όλη αυτή την προπαγάνδα για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό δεν διστάσατε ακόμη να βολάτε χέρι και στην εκκλησία, να τη χρήσετε ένα δεξιό εξαπτεράγιο. Ο κόσμος εκεί έξω είναι χωρίς δουλειά, χωρίς λεφτά, με ψυχολογικά προβλήματα, με τη χρήση ψυχοφαρμάκων να έχει αυξηθεί, χάνουν τα σπίτια τους, είναι σε μια τρέλα.

Όπου θέλετε, κύριε Υπουργέ, είστε ερασιτέχνες. Κλάδος φροντιστηρίων, κλάδος κέντρων ξένων γλωσσών. Τους έχετε αφήσει απ' έξω. Από τις 15 Ιουνίου, χωρίς αντικείμενο, ξεκίνησαν οι άνθρωποι. Έμειναν εκτός από τα ενοίκια του Ιουλίου. Ο κλάδος είναι μεγάλος. Εδώ είστε ερασιτέχνες.

«ELLINAIR». Το φώναζε ο Πρόεδρος μας χθες, προχθές. Την αφήσατε μια τεράστια εταιρεία, από την οποία ζει όλη η βόρεια Ελλάδα, στο έλεος της να βουλιάξει. Καμμία ενίσχυση, καμμία βοήθεια, καμμία σανίδα σωτηρίας, κανένα σωσίβιο. Η «ELLINAIR» ήταν μια τεράστια, μια υγιής μέχρι τώρα εταιρεία. Αλλά εκεί που θέλετε, είστε επαγγελματίες: «AEGEAN», «FRAPORT» και τα λοιπά. Εδώ είστε ερασιτέχνες. Δεν σας κάνει η «ELLINAIR».

Ακούστε κάτι. Η τροπολογία σας είναι προδήλως παράνομη. Έρχεται σε ευθεία σύγκρουση με ευρωπαϊκό νόμο, που απαγορεύει τον υποχρεωτικό εμβολιασμό και τον οποίο καταπατάτε καταφανέστατα, προφανέστατα και δεν μπορείτε να το ψηφίσουμε.

Εννοείται ότι θα καταψηφίσουμε, με τα τέσσερα. Αν είχαμε δέκα χέρια και με τα δέκα χέρια. Ξέρετε πού αλλού είσατε επαγγελματίες, κύριε Τσιάρα, ως κυβέρνηση; Δεν πέφτει τίποτε κάτω. Η Νέα Δημοκρατία, τώρα, θέλει να καταστήσει -ακούστε πονηριά- δεσμευτικό στο εθνικό δίκαιο τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τώρα το φέρνετε αυτό. Και άλλα κόμματα, που το κατεβάζετε σαν σχέδιο νόμου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε νόμιμο τον υποχρεωτικό εμβολιασμό των πολιτών και το φέρνετε τώρα. Τυχαίο; Δεν νομίζω κύριε Τσιάρα. Δεν νομίζω να εναρμονισθεί το δικό μας εθνικό δίκαιο με ό,τι αποφασίζει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου! Αυτή την Ελλάδα οραματίζεστε; Αυτή την οικογένεια οραματίζεστε;

Τι να πα τώρα για το νομοσχέδιό σας. Γιατί σηκώνετε τα χέρια, κύριε συνάδελφε; Γιατί πρέπει να εναρμονιστεί, λοιπόν, σε όλα το εθνικό μας δίκαιο με ό,τι αποφασίζει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου; Το φέρνετε τώρα σαν πρόταση νόμου τρία κόμματα, όπου το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τώρα αποφάσισε ότι είναι νόμιμη η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού; Και αυτό τυχαίο είναι;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Καθόλου, πάντα είναι έτσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Πάντα είναι έτσι; Τώρα, όμως, καταθέσατε πρόταση νόμου, τώρα καταθέσατε πρόταση νόμου τα κόμματα Κίνημα Αλλαγής, Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ. Πάντα είναι έτσι; Τώρα φέρατε πρόταση νόμου. Τώρα που έκρινε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ότι η υποχρεωτικότητα είναι νόμιμη. Πονη-

ράδες! Έτσι νομίζετε ότι θα ξεγελάσετε τον κόσμο;

Τι να πρωτοπώ για το νομοσχέδιο. Πραγματικά, κύριε Τσιάρα, μας μαυρίσατε την καρδιά. Δεν ξέρω, το έχει το Υπουργείο σας; Τα νομοσχεδιά σας; Δεν μιλάμε για τα νομοσχεδιά σας. Φέρνεται τόσες τροπολογίες μέσα, που μιλάμε μόνο γι' αυτές και δεν μιλάμε για εσάς. Δεν μιλάμε γι' αυτά. Ελεγκτικό Συνέδριο, δημόσιες δαπάνες -όλοι γνωρίζουμε- δημόσιες συμβάσεις, τι να πούμε ότι η απάτη, η πλαστογραφία, οι παραποιημένες αναφορές, η συγκαλύψη, η αδιαφάνεια, κυκλώματα με διεθνή πλοκάμια, διασπάθιση δημοσίου χρήματος; Τα έχουμε ζήσει. Άρα, λοιπόν, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να παίξει έναν σημαντικό ρόλο σε αυτό.

Να πω δύο πράγματα και για εσάς; Είναι το Ανώτατο Δικαστήριο. Εμείς γι' αυτό λέμε συνταγματικό δικαστήριο, θα το λέμε συνέχεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δημοσιονομικά, δεν πάμε καλά και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, οι τράπεζες έχουν αποκλείσει τη ρευστότητα και από τις μικρές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι Έλληνες πολίτες αδυνατούν -να το πω απλά να τα φέρουν βόλτα και όμως, παρ' όλα αυτά, προσπαθούν οι άνθρωποι να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, να πληρώνουν τους φόρους, να πληρώνουν τα τέλη τους, να πληρώνουν τον ΕΝΦΙΑ και πάει λέγοντας. Είναι κάτι παραπάνω από υποχρέωση της πολιτείας να κάνει αυτό που πρέπει. Τι; Να προσπαίσει και να προστατεύσει το δημόσιο χρήμα.

Να επισημάνουμε κάτι άλλο. Η χώρα μας σηκώνει πολύ μεγάλο, δυσανάλογο φορτίο, με τους παράνομους μετανάστες κι αυτό επιβαρύνει και τον κρατικό προϋπολογισμό. Σας είπα και στην επιτροπή ότι υπάρχουν πολύ μεγάλα ευρωπαϊκά κονδύλια, αλλά και χρήματα δικά μας, από τον προϋπολογισμό μας, που προωθούνται σε διάφορες οργανώσεις και ΜΚΟ -θέλω να το δείτε αυτό- που πρωταγωνίστησαν σε κυκλώματα διακίνησης, που γεμίζουν τα ταμεία τους από ευρωπαϊκές επιδοτήσεις, που παρανοούν, με πολλές από αυτές να μην ελέγχονται και όποτε μας ακούτε και ξυπνάτε λίγο και ελέγχετε κάποια, πιάνετε κάτι παράνομες και τις κλείνετε. Αυτά είναι χρήματα του ελληνικού λαού. Εδώ, λοιπόν, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να ρίξει πολύ φως και να ασχοληθεί.

Υπάρχει και κίνδυνος διασπάθισης δημοσίου χρήματος, που συνδέεται άρρηκτα και με τη διάθεση πόρων, τώρα και των ευρωπαϊκών πόρων, που θα έρθουν. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση -όχι η Ελληνική Λύση- έχει εκφράσει ανησυχίες για το πώς θα διατεθούν, πώς θα γίνει η διαχείριση των πόρων -αυτό το περίφημο Ταμείο Ανάκαμψης- είτε πρόκειται για δάνεια, είτε για επιδοτήσεις, είτε για χρήματα για ΕΣΠΑ, κ.λπ.. Γι' αυτό και πρέπει το Ελεγκτικό Συνέδριο, το ελεγκτικό, αν θέλετε, δημοσιονομικό οπλοστάσιο που έχουμε, ως χώρα στα χέρια μας, να εκσυγχρονιστεί ακόμη περισσότερο.

Μιλάμε για ανώτατα δικαστήρια. Το λέμε δύο χρόνια. Όσο είμαστε μέσα στην Ελληνική Βουλή θα το ξαναλέμε και θα το κάνουμε πράξη. Επειδή μιλάμε, λοιπόν, για ανώτατα δικαστήρια, θα επισημάνουμε από το Βήμα αυτό, μεταφέροντας και τα λόγια του Προέδρου μας Κυριάκου Βελόπουλου, το εξής. Για άλλη μία φορά, θα επισημάνουμε από το Βήμα αυτό, την πάγια θέση του κόμματός μας για αναγκαιότητα λειτουργίας στη χώρα μας συνταγματικού δικαστηρίου. Θα έλυνε πολλές αμφισβητήσεις η ύπαρξη ενός συνταγματικού δικαστηρίου, πολλά προβλήματα της εθνικής νομοθεσίας, της δικαιοσύνης, των πολιτών. Ως Ελληνική Λύση, λοιπόν, πιστεύουμε σε αυτό το δικαστήριο. Πιστεύουμε ότι θα έκανε πράξη την ασφάλεια δικαίου και θα προωθούσε την ανάπτυξη της χώρας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εμείς ευχαριστούμε κύριε Χίτα.

Τον λόγο έχει τώρα η ειδική αγορήτρια του ΜέΡΑ25 κ. Μπακαδήμα Φωτεινή.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω κι εγώ με την τροπολογία για την υποχρεωτικότητα. Δυστυχώς,

κύριε Υπουργέ, συγκεντρώνει τα φώτα σήμερα και μας αναγκάζει να πάει λίγο πιο πίσω η συζήτηση για το νομοσχέδιο, που πραγματικά, είναι ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, αλλά επιλέξατε τη λύση της τροπολογίας για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα. Φυσικά, αυτό και μόνο, αποτυπώνει με τον πλέον γλαφυρό τρόπο τη νοστορία και τον τρόπο, που επιλέγει να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση παράταξη ένα πραγματικά σημαντικό ζήτημα.

Θα μπορούσατε -υπήρχε χρόνος- να θέσετε το ζήτημα προς συζήτηση, να μπορέσουμε να τοποθετηθούμε, να ακούσουμε -όχι μόνο τους φορείς- να ακούσουμε και τους πολίτες, αλλά και τους αρμόδιους φορείς, επιλέξατε την εύκολη λύση, τη λύση της τροπολογίας. Δεν είναι η πρώτη φορά, μας έχετε συνηθίσει σε πολύ σημαντικά νομοσχεδία να φέρνεται εξίσου σημαντικές τροπολογίες τελευταία στιγμή. Τι να πρωτοθυμηθούμε; Να θυμηθούμε την ημέρα, που συζητούσαμε άλλο νομοσχέδιο και καθυστερούσε η ολοκλήρωση της συζήτησης για να έρθει, τελευταία στιγμή, η καμπάνια του εμβολιασμού, πάλι μια ογκωδестаτη τροπολογία; Δυστυχώς, δεν ήταν η πρώτη φορά και πολύ φοβάμαι, ότι δεν θα είναι ούτε και η τελευταία.

Ως ΜέΡΑ25, από την πρώτη στιγμή της πανδημίας μιλήσαμε και συνεχίζουμε να το κάνουμε και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε, για την τεράστια ανάγκη ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας, για τη θέσπιση και τη δημιουργία ενός δικτύου δωρεάν μαζικών τεστ, για την ανάγκη δημιουργίας ενός δικτύου χώρων διεξαγωγής των τεστ, που μετά θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως χώροι εμβολιαστικών κέντρων και μετά να δοθούν προς χρήση στους πολίτες, τους συμπολίτες μας, σε όλους εμάς σαν κέντρα υγείας.

Όμως, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, επιλέξατε εσείς οι ίδιοι, αντί να θέσετε στο πλαίσιο της συζήτησης αυτά τα ζητήματα, που εμείς ανοίγαμε από την πρώτη στιγμή, που ξεκίνησε η πανδημία -που έφτασε η πανδημία του κορωνοϊού στη χώρα μας- εσείς επιλέξατε να καταφύγετε σε σπασμωδικές και αυταρχικές κινήσεις, δυναμιτίζοντας εσείς οι ίδιοι το εμβολιαστικό πρόγραμμα. Καταφέρατε να ενισχύσετε, παρά να κάμψετε τις όποιες αντιστασεις υπάρχουν εναντίον του εμβολιασμού.

Επιλέξατε να εργαλειοποιήσετε -και συνεχίζετε να το κάνετε με τον χειρότερο τρόπο- την πανδημία, για έναν βασικό λόγο. Για να καλύψετε τη στρατηγική σας επιλογή να μην ενισχυθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας και είναι, φυσικά, στρατηγική σας επιλογή να συνεχίζετε να λειτουργείτε σε πανικό και να λειτουργείτε εξόχως και με βασικό γνώμονα την επικοινωνία.

Θα έπρεπε να συζητάμε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τουρισμός και εφέτος. Θα έπρεπε να συζητάμε πώς θα μπορέσουμε να προφυλάξουμε τους Έλληνες πολίτες από τα οικονομικά απότοκα της πανδημίας. Θα έπρεπε να συζητάμε για τα κόκκινα δάνεια, που κάθε μέρα αυξάνονται. Θα έπρεπε να συζητάμε για το πώς θα προστατεύσουμε τις γυναίκες και όχι μόνο απ' όλα τα νοσηρά εγκλήματα και όλες τις άρρωστες καταστάσεις της κακοποίησης, του bullying, των γυναικοκτονιών, που πραγματικά, καθημερινά μαθαίνουμε και, ειλικρινά, μας βγάζουν όλους από τα ρούχα μας.

Όμως, αντί να συζητάμε αυτά, συζητάμε με βάση το πλαίσιο, που εσείς θέτετε, το πλαίσιο του διχασμού και του κουνήματος του δακτύλου στην ελληνική κοινωνία, τη στιγμή που θα έπρεπε όχι να χωρίζουμε σε στρατόπεδα τον ελληνικό λαό, αλλά σε ό,τι αφορά τον εμβολιασμό, να ξεκινήσει μία πραγματικά μεγάλη καμπάνια ενημέρωσης, με γνώμονα την πραγματική ενημέρωση των πολιτών, ώστε να λυθούν όποιες απορίες υπάρχουν και να ενισχυθεί η εμβολιαστική καμπάνια και η προσπάθεια και όχι να έχουμε κινήσεις που πραγματικά την δυναμιτίζουν, όπως είναι η συγκεκριμένη σπασμωδική τροπολογία.

Ως ΜέΡΑ25, είμαστε υπέρ του εμβολιασμού και φυσικά, του δημόσιου δικτύου δωρεάν μαζικών τεστ, αλλά είμαστε κατά της διχόνοιας που καλλιεργεί και γιγαντώνει η Κυβέρνηση και φυσικά, κατά του πιστοποιητικού υγειονομικών φρονημάτων. Ήδη με παλαιότερα νομοθετήματά του το Υπουργείο Δικαιοσύνης έφερε πιστοποιητικά πολιτικών και κοινωνικών φρονημάτων. Όλοι θυμόμαστε, όταν συζητούσαμε το νομοσχέδιο για τα προσωπικά δεδομένα, τα επιπλέον σημεία, που θα μπορούσε να εμπεριέχει. Είχαμε τότε συζητήσει και για τον άνθρωπο, που θα

μπορούσε να διαχειριστεί τον όγκο των προσωπικών δεδομένων μιας επιχείρησης, μιας εταιρείας, ενός φορέα. Επιλέγετε τώρα να μεταφέρετε τη βεβαίωση φρονημάτων και στα υγειονομικά.

Ας πάμε τώρα και στο νομοσχέδιο που, πραγματικά, είναι σημαντικό. Πριν περάσω στα άρθρα, θα μου επιτρέψετε να ανατρέξω λίγο πιο πίσω, στο 2019, στο ν.4622/2019, που έθεσε έναν φιλόδοξο, αλλά και πομπώδη στόχο, αυτόν της ολοκλήρωσης και αναμόρφωσης όλων των οργανισμών του δημόσιου φορέα, μέσα σε μόλις λίγους μήνες. Μία διαδικασία που μοιραία παρατάθηκε αρκετές φορές, όχι μόνο λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, αλλά κυρίως, γιατί ήταν ένας εξόχως και εξαρχής υπερφίλιος ο στόχος.

Ο νέος Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αποτέλεσμα αυτού του στόχου και μία προσπάθεια ενοποίησης όλης της σχετικής με το Ελεγκτικό Συνέδριο νομοθεσίας. Η κωδικοποίηση της δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου είχε ξαναγίνει μόλις πέρυσι -όλοι το θυμόμαστε- με τον ν.4700/2020, που όριζε νομοπαρασκευαστική διαδικασία, που κατέληξε σε αυτό το νομοσχέδιο.

Μέχρι σήμερα, η προσπάθεια ενοποίησης και αντικατάστασης όλου του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου έχει οδηγήσει σε μια κακής ποιότητας οριζόντια διαγραφή όλου του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, καταργώντας κεκτημένα δικαιώματα και παράγοντας κακούς νόμους, που η ίδια η Κυβέρνηση έχει αναγκαστεί να τροποποιήσει αρκετές φορές. Θυμόμαστε εξάλλου, και τις τροπολογίες που έχουν έρθει μεταγενέστερα, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου από τον ΑΣΕΠ, και όχι μόνο.

Διατρέχοντας τώρα το σχέδιο νόμου, θα δούμε ότι η πρώτη ενότητα, που απαρτίζεται από τα άρθρα 1 έως 167, αφορά τον Οργανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο, ο Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου προσαρμόζεται, πλέον, στα νεότερα δεδομένα της συνταγματικής νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και παράλληλα, συμπληρώνονται τα νομοθετικά κενά, που υπάρχουν, προκειμένου να διασφαλιστεί η προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ελεγχόμενων. Ο νέος οργανισμός, που δημιουργείται σε διακηρυκτικό επίπεδο ενσωματώνει κάποια σύγχρονα στοιχεία, όπως η ανεξαρτησία, η σύνδεσή του με τη Βουλή και φυσικά, με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ζητήματα που, αν και θετικά, δεν έχουν από μόνα τους ουσιαστικό αποτύπωμα, καθώς σε γενικές γραμμές η διαδικασία και οι θεσμοί παραμένουν ίδιοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς η εμπειρία έχει δείξει ότι οι ανεξάρτητες αρχές στη χώρα μας δεν είναι επί της ουσίας ανεξάρτητες, καθώς δυστυχώς, πολύ συχνά υποκύπτουν σε πιέσεις. Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα πρέπει να έχει ως στόχο να ελέγξει τους άφθονους πόρους, που είτε διατίθενται κατά παρέκκλιση σήμερα, με απευθείας αναθέσεις είτε θα διατεθούν το επόμενο διάστημα με, για παράδειγμα, του Ταμείο Ανάπτυξης. Αν δεν δοθεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο η δυνατότητα να λειτουργήσει πραγματικά ανεξάρτητα και αν δεν μεριμνήσουμε δημιουργώντας το απαραίτητο σχετικό πλαίσιο, δεν είναι αρκετές οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοθετήματος.

Πάμε τώρα να δούμε, στον χρόνο που μου απομένει, ορισμένα σημεία, που εμείς κρίνουμε ότι θα πρέπει να αναφερθούν. Ξεκινώντας από το άρθρο 13, είναι παρατηρήσεις που είχα κάνει και στην επιτροπή. Φαντάζομαι ότι θα έχετε κάποιες απαντήσεις, κύριε Υπουργέ, σε αυτές. Τις επαναλαμβάνω, ώστε να ακουστούν και από το Βήμα της Ολομέλειας.

Άρθρο 13 και οργανικές θέσεις δικαστών. Στις πρόνοιες του νομοσχεδίου αντιπροτείνουμε την ακόλουθη δομή: Πρόεδρος, εννέα αντιπρόεδροι, τριάντα επτά σύμβουλοι, σαράντα επτά πάρεδροι, σαράντα πέντε εισηγητές.

Στο άρθρο 14 η δική μας πρόταση είναι Γενικός Επίτροπος Επικρατείας, Επίτροπος Επικρατείας, τρεις αντεπίτροποι, δύο πάρεδροι και οκτώ εισηγητές.

Στο άρθρο 15, που αφορά τις οργανικές θέσεις, προτείνουμε την αύξηση των θέσεων ΠΕ, που η αύξηση θα αφορά ειδική εξειδίκευση, ώστε να καλυφθούν κενά, που υπάρχουν και ανακύπτουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ζητώντας την ίδια στιγμή

την αφαίρεση της πρόβλεψης για εξωτερικούς συνεργάτες, όπως αυτή γίνεται στο άρθρο 16, που έτσι και αλλιώς έχω πει από την πρώτη στιγμή πως κρίνουμε ότι είναι μία πρόβλεψη, που δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί.

Στα οριζόμενα του άρθρου 17 προτείνουμε την προσθήκη εδαφίου, που θα προβλέπει ότι τις αποφάσεις που εκδίδουν η ολομέλεια, τα τμήματα και τα κλιμάκια υπογράφουν μόνο ο πρόεδρος, ο γραμματέας και εισηγητής σύμβουλος ή ο πάρεδρος, ο οποίος έχει και την ευθύνη της ορθής διατύπωσης και αντιγραφής τους.

Προτείνουμε στις αρμοδιότητες των ελεγκτικών τμημάτων του άρθρου 26 να προστεθεί η πρόβλεψη πως η έκθεση θα πρέπει να δημοσιοποιείται και να έχει και δεσμευτικό χαρακτήρα για τον δημοσιονομικό προγραμματισμό της χώρας.

Από το πρώτο σημείο του άρθρου 44 ζητούμε να αφαιρεθεί η πρόταση «...ασκεί επίσης τις αρμοδιότητες Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών...», έτσι ώστε ο ένας από τους δεκατέσσερις γενικούς συντονιστές να μπορέσει να αναλάβει καθήκοντα ΔΟΥ του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κρίνουμε τώρα ότι η έκθεση του άρθρου 54 θα πρέπει, εκτός από συμβουλευτικό ρόλο, να ασκεί και δεσμευτικό ρόλο στο δημοσιονομικό πρόγραμμα των οικονομικών Υπουργείων. Προτείνουμε δε, προχωρώντας, οι συνέπειες του άρθρου 55 να ενσωματωθούν ως κείμενο στο άρθρο 54.

Πάμε στο άρθρο 79, που αφορά την προστασία των ελεγκτών. Οι ελεγκτές του Ελεγκτικού Συνεδρίου παράγονται στο άρθρο 101 του ν.4622/2019, σε ό,τι αφορά στην προστασία που τυγχάνουν κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν προστατεύεται η μη δίωξή τους ούτε και από το άρθρο 349 του ν.4700/2020. Θα πρέπει να υπάρξει, ως εκ τούτου, μία εκ νέου τροποποίηση, ώστε να μπορέσει, πραγματικά, να κλείσει ένα σημαντικό κεφάλαιο και να μπορούν, χωρίς να έχουν τον φόβο πως έχουν μείνει χωρίς προστασία, οι ελεγκτές να διεκπεραιώνουν σημαντικούς καταλογισμούς, πραγματικά χωρίς να έχουν πάνω από το κεφάλι τους τη δαμόκλειο σπάθη των πιθανών νομικών κυρώσεων.

Επίσης, πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου να παρακολουθήσουν το ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας εξωτερικού ελεγκτή, που οργανώνει το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να μπορέσουν να λάβουν και τη σχετική πιστοποίηση.

Προχωρώντας στο άρθρο 157 και την πλήρωση θέσεων γενικών συντονιστών και επιτρόπων, οι θέσεις των γενικών συντονιστών θα πρέπει να πληρούνται με προαγωγή από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο επιτρόπους, οι οποίοι πρέπει να έχουν δεκαπενταετή συνολική υπηρεσία σε αυτό και τριετή υπηρεσία στον βαθμό του επιτρόπου.

Επίσης, προτείνουμε να υπάρξει και μια προσθήκη σχετική με την αξιολόγηση των υπαλλήλων. Ζητάμε, λοιπόν, οι εκθέσεις αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου να συντάσσονται από τον προϊστάμενο του Τμήματος ως πρώτο κριτή και από τον επίτροπο ως δεύτερο και των προϊσταμένων του τμήματος από τον επίτροπο ως πρώτο κριτή και από τον γενικό συντονιστή ως δεύτερο, καθώς και οι προϊστάμενοι του τμήματος αλλά και οι επίτροποι να αξιολογούνται από τους υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως ορίζει και ο Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας, όπως έχω επισημάνει από την πρώτη μέρα που ξεκίνησα να συζητάμε το νομοσχέδιο στην αρμόδια επιτροπή, η σημασία ύπαρξης ενός ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού είναι τεράστια.

Δυστυχώς, όμως, στη χώρα μας είναι αμφίβολο κατά πόσο θα μπορέσει να λειτουργήσει ως τέτοιος το Ελεγκτικό Συνέδριο για έναν βασικό λόγο. Ο λόγος είναι ένας πολιτικός και εξαιρετικά σημαντικός. Στο καθεστώς χρεοδουλοπαροικίας, στο οποίο βρισκόμαστε και θα βρισκόμαστε εξαιτίας του πέμπτου μνημονίου για πολλά ακόμη χρόνια, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και δη οι δημοσιονομικοί ελέγχονται ήδη κατά πόσον υπηρετούν τους πολίτες ή τους δανειστές. Δυστυχώς, τα συμφέροντα της ολιγαρχίας και της τρόικας εσωτερικού και εξωτερικού μπαίνουν διαρκώς

πάνω από το συμφέρον και το καλό των πολιτών. Έτσι, ακόμη και οι μηχανισμοί που υπάρχουν για να ελεγχθούν, βρίσκονται οι ίδιοι στη θέση του ελεγχόμενου.

Μοναδική λύση παραμένει η πλήρης ανεξαρτησία τους, η ενδυνάμωση και η ενίσχυσή τους και η επίδειξη της αναγκαίας πολιτικής βούλησης υπεράσπισης του καλού των πολλών και φυσικά, η συστράτευση ενάντια στο πέμπτο και σκληρότερο μνημόνιο, που δυστυχώς μας πλησιάζει με ολοένα και πιο ταχύ βήμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Μπακαδήμα.

Εισερχόμαστε τώρα στον πρώτο κύκλο του καταλόγου ομιλητών, με πρώτο ομιλητή τον κ. Σπυρίδωνα Πνευματικό από τη Νέα Δημοκρατία και αμέσως μετά, τον λόγο θα πάρει ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Πνευματικό, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ: Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε εδώ σήμερα να μιλήσουμε για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά θα μου επιτρέψετε να μιλήσω -με αφορμή και τους προηγούμενους ομιλητές- για μια τροπολογία ιδιαίτερης σπουδαιότητας και κρίσιμη για την εποχή που ζούμε, την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας για την περιορισμένη υποχρεωτικότητα του εμβολίου για συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στην Ελλάδα για τις ηλικίες πενήντα έως πενήντα εννέα ετών υπάρχουν περίπου τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες άνθρωποι ανεμβολίαστοι. Στο υγειονομικό προσωπικό υπάρχουν περίπου είκοσι πέντε με τριάντα χιλιάδες ανεμβολίαστοι, όταν σε άλλες χώρες έχουν εμβολιαστεί σχεδόν στο σύνολό τους αυτές οι δύο ομάδες. Άμα παρακολουθήσουμε τις τελευταίες μελέτες που γίνονται σε όλες τις χώρες του κόσμου και οι πληροφορίες, που έρχονται και από τις Ηνωμένες Πολιτείες είναι ξεκάθαρο ότι τα νέα κρούσματα και οι νέες μεταλλάξεις του ιού αφορούν κυρίως σε ανεμβολίαστους πληθυσμούς, δίνοντας έτσι το δικαίωμα στον ιό να βρει έδαφος για να συνεχίσει να εξαπλώνεται, να προχωράει και να ταλαιπωρεί την κοινωνία μας.

Προφανώς, βιώνουμε μια πανδημία, η οποία είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε, θα παραμείνει έως ότου κάνει τον κύκλο της και με ότι αυτό σημαίνει επιστημονικά. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να εξαντληθούν τα επερχόμενα κρούσματα. Πρέπει, λοιπόν, να εξαντλήσουμε την αποθήκη, η οποία θα μπορεί να προσφέρει στον ιό χώρο για εξαπλώση. Και πώς μπορεί να γίνει αυτό; Τα πράγματα είναι απλά και πολύ ξεκάθαρα. Τρεις τρόποι αντιμετώπισης: Ο ένας είναι η φυσική νόσηση, η οποία θα μας δώσει τη φυσική ανοσία, μετά είναι η φαρμακευτική αγωγή και τέλος είναι οι εμβολιασμοί.

Σε ό,τι αφορά τη νόσηση, η πλειονότητα αυτών που θα νοσήσουν βαριά και το είδαμε τα τελευταία ενάμιση με δύο χρόνια που ζούμε αυτήν την εμπειρία, ακόμα κι αν ξεπεράσουν αυτόν τον κίνδυνο, είναι πιθανό να ζήσουν με σοβαρά μακροχρόνια προβλήματα υγείας για το υπόλοιπο της ζωής τους. Άρα, δεν θεωρώ ότι αυτή είναι μια καλή λύση για να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά τη φαρμακευτική αγωγή, έχουν βγει διάφορα φάρμακα, διάφοροι υποστηρικτές. Ίσως η πιο ισχυρή φαρμακευτική αγωγή που μπορούμε να θεωρήσουμε ότι υπάρχει αυτήν τη στιγμή στην αγορά είναι τα μονοκλωνικά αντισώματα, τα οποία όμως ακόμα και αυτά -σύμφωνα με τις διάφορες μελέτες που έρχονται από το εξωτερικό- δείχνουν ότι δεν ανταποκρίνονται πλήρως σε όλες τις μεταλλάξεις.

Ο ευάλωτος πληθυσμός είναι το θήραμα του ιού και όπου υπάρχει τέτοιος πληθυσμός, ο ιός θα συνεχίσει να βρίσκεται το έδαφος να επεκτείνεται μέσω των μεταλλάξεων, να αυξάνει την επικινδυνότητα και τη μεταδοτικότητα του και η πανδημία θα παραμείνει ζωντανή με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την κοινωνία μας. Η μόνη λύση, λοιπόν, είναι τα εμβόλια. Έτσι φαίνεται, σύμφωνα με την παγκόσμια κοινότητα. Δεν το λέει μόνο η χώρα μας, αλλά νομίζω ότι αυτή είναι η μόνη και πραγματική λύση.

Αρκεί, λοιπόν, λίγο να σκεφτούμε άλλα νοσήματα πιο παλιά

από την εποχή μας, την πολιομυελίτιδα, την ευλογιά και πώς αυτά εξαντλήθηκαν ξαφνικά και έπαψαν να τα βλέπουμε στην καθημερινότητά μας, όταν έγινε μαζικός εμβολιασμός όλου του πληθυσμού. Φοβάμαι ότι αν υπήρχε αυτή η συζήτηση και η παραφιλολογία που ακολουθεί τις μέρες μας, ίσως να μην το είχαμε πετύχει ποτέ, γιατί πάντοτε -αν διαβάσαμε στο μπουκαλάκι των εμβολίων εκείνης της εποχής- υπάρχει κάποια πιθανή παρενέργεια. Όταν, όμως, συζητάμε για μία νόσο και ένα εμβόλιο, που αντιμετωπίζει τη νόσο, πρέπει να συγκρίνουμε το οφέλους με το κόστος. Εάν ο κίνδυνος να πάθει κάτι κάποιος από το εμβόλιο είναι απειροελάχιστος σε σχέση με τον κίνδυνο της νόσησης και των επακολούθων αυτής, τότε νομίζω ότι είναι μια συζήτηση, η οποία δεν έχει κανένα νόημα να γίνεται.

Πολλοί από αυτούς, που έρχονται να κατηγορήσουν τα εμβόλια, λένε ότι τα εμβόλια δημιουργήθηκαν πολύ γρήγορα, μπήκαν στην αγορά απότομα και χωρίς να γίνει απαραίτητος έλεγχος κ.λπ.. Γι' αυτό υπάρχει η επιστημονική απάντηση η οποία είναι μια και απλή. Οι μεγάλες εταιρείες, η «MODERNA» η οποία έφτιαξε το εμβόλιο της και δεύτερον η «PFIZER» που έφτιαξε τα mRNA εμβόλια δουλεύουν σε αυτό τον κλάδο τα τελευταία σαράντα χρόνια περίπου. Άρα έχει μια τεχνολογία την οποία θα βρούμε στο προσεχές μέλλον, όπου θα μπορούμε να βλέπουμε εμβόλια, που πραγματικά θα πραγματοποιούνται σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και θα μπορούν να διοχετευτούν στην αγορά.

Όσον αφορά τώρα το δεύτερο κομμάτι, το οποίο έχει να κάνει με το πόσο μπήκε το εμβόλιο στην κοινωνία μας, για να μπει ένα εμβόλιο στην κοινωνία, όπως ξέρουν όσοι έχουν ασχοληθεί με αυτό, πρέπει να γίνουν ορισμένες κλινικές μελέτες. Το πλεονέκτημα μιας πανδημίας είναι ότι έχουμε άπλετο πληθυσμό για να δοκιμάσουμε το εμβόλιο, άρα μπορούμε να πετύχουμε τα απαραίτητα μέτρα σε πάρα πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Άρα, δεν παρακάμφθηκε κάποια διαδικασία. Αν ψάξω να βρω ένα φάρμακο για μια σπάνια νόσο μπορεί να μου πάρει δέκα χρόνια για να εγκρίνω το φάρμακο. Αν, όμως, έχουμε μια νόσο για την οποία έχουμε εκατό χιλιάδες κρούσματα την ημέρα μπορεί πολύ εύκολα να βρω τον αριθμό των κρουσμάτων και γρήγορα.

Το δεύτερο κομμάτι αφορά αυτό, που λένε πολλοί ότι η έγκριση ήρθε πολύ απότομα. Πράγματι, ήρθε γρήγορα, χρησιμοποιώντας την αμερικανική ορολογία «emergency use authorization» ή εν πάση περιπτώσει «επείγουσα έγκριση». Αυτό τι κάνει; Μας δίνει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουμε ένα φάρμακο, το οποίο έχει περάσει διαδικασίες, αλλά να γλιτώσουμε λίγο τις γραφειοκρατικές διαδικασίες. Αυτήν τη στιγμή τα εμβόλια αυτά είναι στη διαδικασία να πάρουν την τελική και μόνιμή τους έγκριση. Απλώς, έχουν παρακαμφθεί για κάποιον λόγο μερικές γραφειοκρατικές διαδικασίες. Αντίστοιχο είναι το φαινόμενο των μονοκλωνικών αντισωμάτων, που και αυτά πήραν αντίστοιχη άδεια από τους αρμόδιους φορείς και βεβαίως, όλοι προκρίναμε πόσο χρήσιμο ήταν να αποκτήσουν αυτά τα φάρμακα.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι η μόνη ασφαλής και αποτελεσματική λύση στην παρούσα φάση είναι η λύση των εμβολιασμών.

Βλέπουμε από χθες διαδηλώσεις στο κέντρο της Αθήνας, όπου μαζεύεται ο κόσμος και διαδηλώνει εναντίον της υποχρεωτικότητας των εμβολιασμών. Βλέπουμε, λοιπόν, στις τηλεοπτικές εικόνες τα πλακάτ, τα οποία λένε «είμαστε υπέρ των εμβολιασμών, αλλά κατά της υποχρεωτικότητας». Αυτό είναι ενδιαφέρον, όμως, γιατί παρ' όλα αυτά, έχουμε πάλι είκοσι με τριάντα χιλιάδες ανεμβολίαστους γιατρούς και υγειονομικό προσωπικό. Αυτοί οι άνθρωποι έρχονται καθημερινά σε επαφή με τους ασθενείς και με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις διάφορες ευπαθείς ομάδες.

Οι γιατροί έχουν ταχθεί στην υπηρεσία του ανθρώπου και της κοινωνίας και δεν έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν να μην αντιμετωπίσουν κανέναν ασθενή με βαρύ μεταδοτικό νόσημα. Ταυτόχρονα, δεν έχουν δικαίωμα να μεταδώσουν αυτοί κάποιο νόσημα στον ασθενή τους. Έχουν την ηθική υποχρέωση να αντιμετωπίζουν ισότιμα όλους ασθενείς. Είναι θέμα ηθικής τάξης και αρχής.

Να επιστημάνω ότι η πρωτοβουλία της Κυβέρνησης έρχεται σε συνέχεια της σχετικής σύστασης της Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, η οποία αναφέρει τους όρους από τους οποίους

είναι ανεκτή η υποχρεωτικότητα. Έχουν ακολουθηθεί όλα τα βήματα της λεγόμενης κλιμακούμενης πρωτοβουλίας από την πολιτεία και έχουν πραγματοποιηθεί καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του προσωπικού με ειδικά σεμινάρια και εκδηλώσεις σε όλα σχεδόν τα νοσοκομεία. Έχουν ληφθεί μέτρα ενθάρρυνσης και διευκόλυνσης του εμβολιασμού.

Η πρόθεση της Κυβέρνησης δεν είναι να στοχοποιήσει τους εργαζόμενους και τους υγειονομικούς, ούτε φυσικά να τιμωρήσει κανέναν, αλλά να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της κοινωνίας. Όλους αυτούς τους μήνες έγινε μεγάλη προσπάθεια να πειστούν όσοι αμφιβάλλουν ή όσοι μένουν αδιάφοροι με τεκμηριωμένα επιστημονικά στοιχεία. Δυστυχώς, τα ποσοστά εμβολιασμού στις κρίσιμες δομές υγείας και φροντίδας, αλλά και η επικαιρότητα, μας δείχνουν ότι έχουμε φτάσει στην έσχατη λύση, που είναι η υποχρεωτικότητα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι στα νοσοκομεία, που όταν είχε τελειώσει πλέον το χρονικό περιθώριο για να εμβολιαστεί το υγειονομικό προσωπικό υπήρξαν πάρα πολλοί ανεμβολίαστοι, που κόλλησαν και τελικά μετέδωσαν την νόσο στους ασθενείς.

Όταν μιλάμε για οίκους ευγηρίας με μεγάλης ηλικίας άτομα και άλλους ευάλωτους πληθυσμούς, που είναι υψηλού κινδύνου να αρρωστήσουν βαριά από κορωνοϊό, είναι υποχρεωτικό. Είναι εκ των ων ουκ άνευ, πιστεύω, το σύνολο του προσωπικού να είναι εμβολιασμένο. Εδώ πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι ανάγκη να εμβολιαστούν στο σύνολό τους οι ηλικιωμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΣΥΡΙΖΩΝΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ: Είναι σημαντικό να εμβολιαστούν οι ηλικιωμένοι και όλες οι ευπαθείς ομάδες και όχι να εμβολιάζουμε μόνο τις μικρές ηλικίες για την προστασία των ηλικιωμένων. Ζήσαμε απαντωτά lockdown με συνέπειες στην οικονομία και θα πρέπει όλοι μας, ο καθένας από μας ξεχωριστά, να αναλάβει τις ευθύνες, που του αναλογούν. Τα βήματα για να βγούμε από την πανδημία είναι συγκεκριμένα και ένα από αυτά συμπεριλαμβάνει και τον εμβολιασμό του πληθυσμού και κατ'επέκταση του υγειονομικού προσωπικού.

Σας καλώ, λοιπόν, να ψηφίσετε την τροπολογία αυτή και κατ'επέκταση το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου από το Κίνημα αλλαγής.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινάμε να συζητήσουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο, όπως είπε και ο εισηγητής της πλειοψηφίας, συγκεντρώνει την θετική στάση πολλών πτερύγων της Βουλής. Θεωρώ ότι είναι σημαντικό, γιατί ακριβώς ο τομέας της δικαιοσύνης πρέπει είναι ένας τομέας σύγκλισης και σύνθεσης. Πραγματικά, η διαδικασία που ακολουθήσαμε στις επιτροπές το προηγούμενο διάστημα έδειξε κι από την πλευρά μας να συνεισφέρουμε με ουσιαστικές παρατηρήσεις.

Οφείλω μια εξήγηση δημόσια. Οι εκατό χιλιάδες εκκρεμείς υποθέσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο δεν αφορούν απονομή συντάξεων. Είναι δεδομένο. Αφορούν διαφορές για το ύψος της σύνταξης, οι οποίες κυρίως έχουν τη βάση τους στην περίοδο των πρώτων μηνιωνών. Αυξάνονται δραματικά όμως. Εκατό χιλιάδες ήταν τον Μάιο. Σήμερα είναι αρκετά περισσότερες. Έχω την εντύπωση ότι δεν θα επαρκέσει κι αυτή η ρύθμιση που κάνουμε και νομίζω ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα πρέπει να είμαστε ώριμοι, ως πολιτικό σύστημα, να πάρουμε πολύ γενναίες αποφάσεις οριζόντιας και ενιαίας αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος. Αυτό το πρόβλημα είναι μία θρυαλλίδα στην βάση της κοινωνίας, γιατί οι πολίτες περιμένουν να επιλυθούν τα προβλήματα, που έχουν σχετικά με την απονομή της σύνταξης για να μπορέσουν να απολαύσουν αυτό τους το δικαίωμα.

Αυτό το κλίμα συναίνεσης, που επιτεύχθηκε στην επιτροπή κινδυνεύει να διαρραγεί με τη μεθοδολογία που ακολουθήσατε σχετικά με την τροπολογία για την υποχρεωτικότητα των εμβολια-

σμών. Ειλικρινά, ένα μείζον θέμα που απασχολεί την ελληνική κοινωνία έρχεται με τροπολογία της τελευταίας στιγμής, τέτοια που από θέση αρχής κατ' αρχάς πρέπει να το καταγγείλουμε. Τα μείζονα θέματα απαιτούν μείζονα σοβαρότητα, μείζονα και ουσιαστική συζήτηση, ειδικά γιατί είναι θέματα πειθούς και γιατί είναι θέματα που έχουν σχέση με την δημόσια υγεία, το δικαίωμα και τη δυνατότητα της αυτοδιάθεσης του πολίτη. Θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ σαφείς προς όλες τις πτέρυγες της Βουλής. Άκουσα προηγούμενως συνάδελφο να τοποθετείται, ο οποίος ειλικρινά, δεν καταλαβαίνει τις αποχρώσεις και την αγωνία που εκφράζουμε ως Αριστερά για το πολύ σοβαρό πρόβλημα της πανδημίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Ακούστε, κύριοι της Κυβέρνησης. Να πω συμπυκνωμένα και συνθηματικά «ναι» στον στόχο, «όχι» στον τρόπο. Δηλαδή, είναι προφανές, έχει αποφανθεί και το Συμβούλιο της Επικρατείας, ότι σε ορισμένες κατηγορίες πληθυσμού πρέπει να είναι υποχρεωτικός ο εμβολιασμός. Έρχεται η Επιτροπή Βιοηθικής και λέει όμως ότι η πολιτεία πρέπει να πάρει κλιμακούμενες πρωτοβουλίες. Εδώ ακριβώς βλέπουμε την ιδιοτελή σας σκέψη, που με μια οριζόντια τοποθέτηση ορίζετε ότι πρέπει να εμβολιαστούν και κατευθείαν βάζετε ποινολόγιο, ρυθμίζετε ποινές γι' αυτούς που δεν θα εμβολιαστούν, χωρίς να έχετε εξαντλήσει προηγούμενως κανένα από τα επιβαλλόμενα μέτρα.

Πού είναι η ευνομούμενη πολιτεία που πείθει τους πολίτες της; Σε ποιο σημείο φαίνεται η έννοια της πολιτείας να αντιμετωπίσει τους φόβους, τις επιφυλάξεις, τις αντιρρήσεις και τις αντιδράσεις των πολιτών; Πώς η πολιτεία αυτή, στην οποία σήμερα προΐστασθε εσείς, αντιλαμβάνεται ότι αυτό το πρόβλημα είναι ένα πρόβλημα, με το οποίο θα ζήσουμε το επόμενο χρονικό διάστημα; Αυτού του τύπου οι αστυνομικές λογικές «πονάει κεφάλι, κόβει κεφάλι» ουσιαστικά τροφοδοτούν το αντιεμβολιαστικό κίνημα, την επιφύλαξη και την άρνηση. Με την τακτική που ακολουθείτε, με αυτό που δείχνετε σ' αυτόν τον τομέα ουσιαστικά, φέρντε απέναντι την κοινωνία ή το τμήμα της κοινωνίας, που είναι επιφυλακτικό.

Θέλω να σας πω και κάτι, το οποίο στη φιλελεύθερη λογική σας δεν κολλάει, αλλά πρέπει να το επισημαίνουμε. Μια χαρά μάδα μείωσης των εργασιακών δικαιωμάτων αν ανοίξετε θα γίνει χάσμα από την πίεση των κοινωνικών φορέων, που θα έχουν την ευκαιρία να το εκμεταλλευτούν. Είναι εξαιρετικής σημασίας να συμφωνήσουμε σε αυτή τη συνθήκη της πανδημίας, όπου τα εργασιακά δικαιώματα ουσιαστικά αναιρούνται, να μην δημιουργήσουμε έναν άλλο τομέα αμφισβήτησης των εργασιακών δικαιωμάτων. Αυτή είναι η αντίρρησή μας. Αυτή είναι η επιφύλαξή μας και δεν έχει σχέση ούτε με τον εμβολιασμό ούτε με την ανάγκη του εμβολιασμού.

Έχουμε πει σε όλους τους τόνους ότι το εμβόλιο είναι η μόνη άμυνα που έχουμε σήμερα, ότι είναι κατάκτηση της ανθρωπίνης διάνοιας ότι πρέπει να εμβολιαστούμε όλοι. Έχουμε εμβολιαστεί όλοι εμείς ως Κοινοβουλευτική Ομάδα δίνοντας το προσωπικό μας παράδειγμα αλλά πρέπει να αντιληφθούμε ότι στην κοινωνία υπάρχουν κι άλλου είδους αντιστάσεις, φοβίες που έχουν σχέση από γραφικότητες μέχρι ουσιαστικές επιφυλάξεις και απορίες. Αυτά, λοιπόν, τα ζητήματα δεν τα λύνετε με την τροπολογία. Με την τροπολογία φέρντε μια αυταρχική διαχείριση: «Πρέπει να εμβολιαστείτε. Εάν δεν έχετε εμβολιαστεί τότε θα τεθείτε σε διαθεσιμότητα, θα υποστείτε στέρηση μισθού». Και στις συνθήκες που βιώνει η κοινωνία σήμερα αυτού του είδους οι πρωτοβουλίες ουσιαστικά δυναμώνουν, ενισχύουν την αντιεμβολιαστική αντίληψη αφ' ενός και αφ' ετέρου θέτουν σε αμφιβολία, αμφισβητούν βασικά εργασιακά δικαιώματα.

Βεβαίως, εσείς είστε φιλελεύθεροι και νεοφιλελεύθεροι ατυχώς και δεν σας ενοχλεί ίσως το ότι αμφισβητούνται τα εργασιακά δικαιώματα αλλά εμείς ως κόμμα της Αριστεράς οφείλουμε να το αναδείξουμε και να πούμε στους πολίτες ότι με πρόσχημα, με πολιορκητικό κριό, με υπομόχλιο τον κίνδυνο της πανδημίας βάλλονται για ακόμη μια φορά τα εργασιακά δικαιώματα της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών. Και για αυτόν τον λόγο είναι πολύ κρίσιμο να μπαίνει στη δημόσια συζήτηση και

αυτή η παράμετρος. Διότι μία πολιτεία που νομοθετεί με το «πονάει κεφάλι, κόβει κεφάλι» δεν είναι πειστική ως προς τους συσαστικούς στόχους.

Θέλω να πω και δύο πράγματα ακόμη σχετικά με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα το 2021. Ενώ εμείς, λοιπόν, έχουμε συνεισφέρει τη συναίνεσή μας για το μείζον θέμα του νομοσχεδίου το οποίο συζητούμε βλέπουμε ότι η κυβέρνηση διαφορετικά δρα. Η Κομισιόν αναφέρεται στα σχέδια της κυβέρνησης για την κατά προτεραιότητα αναμόρφωση του δικαστικού χάρτη της χώρας με αξιοποίηση εξωτερικού συμβούλου πιθανότατα ερήμην των άμεσα ενδιαφερομένων. Σας επιστούμε την προσοχή. Σας λέμε να μην προχωρήσει η κυβέρνηση εν κρυπτώ, ερήμην των δικαστικών ενώσεων, της κοινωνίας, της ολομέλειας των προέδρων, σε αλλαγή του χάρτη, του δικαστικού χάρτη της χώρας, γιατί θα τεθεί σε κίνδυνο η δικαστική ανεξαρτησία.

Κύριε Υπουργέ, η έκθεση μιλά για καθυστερήσεις σε ό,τι αφορά την ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης. Είχαμε μία αντιπαράθεση και μία συζήτηση ως προς αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τη διαβάσατε; Διαβάστε την.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Έχω κάνει δήλωση, κύριε Υπουργέ. Μη μου λέτε διαβάστε το.

Έρχεται και από τα πλέον επίσημα χείλη να επισημανθεί αυτό που και εμείς σας λέμε για τις υστερήσεις στον αποτελεσματικό έλεγχο και τον τρόπο δημοσιοποίησης περιουσιακών στοιχείων πολιτικών προσώπων και κρατικών αξιωματούχων. Τα περίφημα, δηλαδή, πόθεν έσχες και τις ελλείψεις στην αποτελεσματικότητα της δράσης υψηλόβαθμης διαφθοράς.

Αυτά τα ζητήματα δεν περιποιούν τιμή για κανέναν μας σε αυτήν τη χώρα και αυτά τα ζητήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κεγκερογλου από το Κίνημα Αλλαγής για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι όπως γνωρίζετε ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της χώρας και κατά συνέπεια η θεσμική του αξία στο νομικό μας σύστημα είναι μεγάλη.

Είμαστε υπέρ της νομοθετικής επικαιροποίησης και του εκσυγχρονισμού του νομικού συστήματος της χώρας γενικότερα και ιδιαίτερα για το Ελεγκτικό Συνέδριο, του οποίου θα πρέπει να διασφαλίσουμε την ακώλυτη άσκηση των αρμοδιοτήτων χωρίς περιορισμούς και εμπόδια. Η λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν πρέπει να δυσχεραίνεται. Η θέση μας αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα στην παρούσα δημοσιονομική συγκυρία, όπου η πανδημία έχει αυξήσει τις ανάγκες, τα κρατικά έξοδα και έχει μειώσει τα κρατικά έσοδα.

Ταυτόχρονα βλέπουμε μια προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας στο όνομα της δήθεν απλοποίησης των διαδικασιών να περιορίζει τον ελεγκτικό ρόλο πολλών οργάνων, αλλά ορισμένες φορές και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Και γι' αυτό παρά το ότι ο νόμος είναι θετικός και θα τον ψηφίσουμε στο σύνολο σχεδόν των θεμάτων που αφορούν τον εκσυγχρονισμό του, δυστυχώς ταυτόχρονα με τις αναγκαίες ρυθμίσεις γίνονται και μια σειρά παρεμβάσεις που είναι συνέχεια αυτών που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια και τείνουν να αποδυναμώσουν τον ρόλο και τον σκοπό του δικαστηρίου και να το μετατρέψουν από δικαστήριο σε όργανο νομοθεσίας και συμβουλών. Είναι ένα χαρακτηριστικό που υπάρχει βεβαίως στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, που όμως δεν είναι δικαστήριο, έχει μια τεράστια διαφορά.

Αρα η απευθείας αντιγραφή πραγμάτων που έχουν να κάνουν με την πρακτική ή η αξιοποίηση τους είναι θετική, αλλά όχι ζητήματα που έχουν να κάνουν με άλλους σκοπούς. Οι χιλιάδες εκκρεμίες υποθέσεις των πολιτών δείχνουν πράγματι ότι υπάρχει αδυναμία και ανάγκη ενίσχυσης των τμημάτων αυτών, αλλά αντί αυτών των ενισχύσεων βλέπουμε ορισμένες ρυθμίσεις που απενεργοποιούν και άλλους δικαστές.

Την ίδια ώρα που το Ελεγκτικό φαίνεται να χαλαρώνει τον

έλεγχο του καθ' αυτού δημοσίου, του σκληρού πυρήνα του κράτους που διαχειρίζεται τα χρήματα του ελληνικού λαού προτείνετε να επεκταθεί σε συλλόγους που διαχειρίζονται τα χρήματα των μελών τους. Προτείνετε για τις μεγάλες συμβάσεις ανάθεσης δημοσίων έργων πολλών εκατομμυρίων η κατάργηση επιπέδων ελέγχου προκειμένου να έχουμε επίπτωση της διαδικασίας και ταυτόχρονα βλέπουμε το Ελεγκτικό Συνέδριο να τείνει να ασχοληθεί με μερικές εκατοντάδες ευρώ των συλλόγων. Θεωρώ ότι αυτό είναι μια αντίφαση και θα πρέπει να διορθωθεί και αφορά το άρθρο 9.

Πρέπει να αναφερθώ και στην κατά προτεραιότητα, όπως την ορίζει, δυνατότητα ελέγχου του προσυμβατικού αναφέρεται σωστά στην εθνική άμυνα, στη δημόσια υγεία, πρέπει να γίνει αναφορά και στην παιδεία και στην κοινωνική προστασία. Είναι δύο βασικά ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον πολίτη και τα δικαιώματά του.

Επιπλέον διορθώστε τη φράση που λέει: «να επισπευστεί η απορρόφηση πόρων». Αυτό είναι εντελώς λάθος. Και προς Θεού αυτό να μην το στείλετε στην Ευρώπη ότι ο σκοπός μας είναι η απορρόφηση των πόρων. Ο σκοπός είναι η υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θέτει και συγκεκριμένες προθεσμίες. Αυτή είναι η ορθολογική έκφραση και παρακαλώ να διορθωθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μια καθαρή τοποθέτηση στα ζητήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ακόμα πιο καθαρή στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τους εμβολιασμούς. Η επιδημιολογική εικόνα που έχουμε σήμερα σε συνδυασμό με το χαμηλό ποσοστό εμβολιασμών δεν είναι ενθαρρυντική. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι έχουμε αρκετό δρόμο μπροστά μας και βέβαια αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση δεν πέτυχε στη διαδικασία του εμβολιασμού να ενημερώσει πειστικά τους πολίτες για να συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Να θυμίσω ότι αυτό ξεκινά από την λάθος αντίληψη που έχει η Κυβέρνηση ότι με το να νομοθετήσει με οποιοδήποτε τρόπο τα πράγματα θα πραγματοποιηθούν κιόλας. Σας θυμίζω ότι ήρθε η τροπολογία των δεκαεννέα άρθρων για το πρόγραμμα εμβολιασμού μισή ώρα μετά την κανονική λήξη της συνεδρίασης. Χωρίς διάλογο, χωρίς συζήτηση ψηφίστηκε, δεν υπέστη τη βάση της αντιπαράθεσης προκειμένου να βελτιωθεί και τα αποτελέσματα είναι αυτά που βλέπουμε.

Σας θυμίζω ότι τον Γενάρη σας μιλήσαμε για την κατά προτεραιότητα διαδικασία εμβολιασμού των ανθρώπων της πρώτης γραμμής και τον Μάιο κρούσαμε τον κώδωνα του κινδύνου βλέποντας την αρνητική εξέλιξη, η οποία υπήρχε με την επισήμανση ότι πρέπει να δούμε την εντατικοποίηση της διαδικασίας ενημέρωσης και πειθούς και βέβαια να βάλουμε μπροστά και τη διαδικασία του υποχρεωτικού εμβολιασμού ως προοπτική για συγκεκριμένους κλάδους. Τότε μας είπατε, αφήστε το Σεπτέμβριο και βλέπουμε.

Η αδυναμία να πειστούν οι πολίτες οφείλεται κυρίως στην αντιποίηση ρόλων, τη σκοπιμότητα της καμπάνιας και τα μπρος πίσω της Κυβέρνησης είτε με το AstraZeneca είτε με άλλα ζητήματα. Οι κυβερνητικοί και άλλοι πολιτικοί υποκαθιστούσαν τους επιστήμονες και ορισμένοι επιστήμονες το έπαιζαν πολιτικοί. Οι καμπάνιες για τον εμβολιασμό υμνούσαν περισσότερο το επιτελικό κράτος και τους επιτελείς και λιγότερο το εμβόλιο και την ανάγκη εμβολιασμού.

Χάθηκε η εμπιστοσύνη την κρίσιμη περίοδο, χάθηκε πολύτιμος χρόνος. Πρέπει να υπάρχουν μέτρα, κίνητρα, αντικίνητρα και πρέπει όλοι συντεταγμένα και ενιαία να πείσουμε τον κόσμο να εμβολιαστεί βοηθώντας να ακουστεί η επιστημονική άποψη, όχι με άλλο τρόπο. Νοιαζόμαστε και εμβολιάζονται, αυτό είναι το σύνθημα το δικό μας και πρέπει όλοι να εκπέμψουμε το ανάλογο μήνυμα.

Έχουμε ταχθεί υπέρ της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού για ορισμένους κρίσιμους κλάδους, αφού εξαντληθούν τα στάδια ενημέρωσης και πειθούς. Διατυπώνουμε τις σοβαρότατες ενστάσεις μας και διαφωνίες για τον τρόπο εφαρμογής της διάταξης και τον χρόνο που έρχεται. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να πούμε ότι δεν μπορεί να αναβληθεί για άλλη μια φορά.

Θέλω να στιγματίσω την κυβερνητική αναληψία και άρνηση

να αποδεχτεί την τροπολογία που έχουμε καταθέσει πάνω από δεκατέσσερις φορές, πρέπει να είναι η δέκατη πέμπτη σήμερα και αφορά στην ένταξη στα βαρέα και ανθυγιεινά όλων των υγειονομικών γιατρών του προσωπικού μονάδων υγείας και πρόνοιας σε όλους τους τομείς, όλων των μονάδων, όλων των τομέων και βέβαια την αναγνώρισή του COVID ως επαγγελματική ασθένεια προκειμένου να υπάρχει η ανάλογη αποκατάσταση για τους παθόντες ή τα μέλη των οικογενειών τους.

Και τρίτον, η τροπολογία μας έχει ως σημείο την αυτοτελή φορολόγηση των γιατρών ως προς τις εφημερίες που πληρώνουν περισσότερα σε φόρο απ' ό,τι παίρνουν ως αποζημίωση για τις εφημερίες λόγω των πολλών που γίνονται αυτό το διάστημα.

Με αυτά τα λόγια θέλω να ζητήσω από τον Υπουργό Υγείας και από τον Υπουργό Δικαιοσύνης να κάνουν δεκτή την τροπολογία ως ελάχιστη ένδειξη αποδοχής της προσφοράς του υγειονομικού προσωπικού στην περίοδο της πανδημίας, αλλά και ως αποκατάσταση της αδικίας μιας και όλα αυτά για τον ιδιωτικό τομέα ισχύουν εδώ και καιρό.

Θα ήθελα να πω και μια κουβέντα για την τροπολογία του ΕΛΓΑ, η οποία έρχεται και αυτή να επιβεβαιώσει την αναποτελεσματικότητα των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν μέχρι τώρα είτε για τον «ΙΑΝΟ» είτε για άλλες καταστροφές. Θεσμικά έχετε εκτροπή, γιατί αντί να αναθεωρήσετε τον κανονισμό του ΕΛΓΑ και να εντάξετε αυτά που προέκυψαν από την κλιματική κρίση δυστυχώς έρχεστε να θεσμοθετήσετε ξανά το κατ' εξαίρεση που είχε οδηγήσει στον εκτροχιασμό το 2009 με 4 δισεκατομμύρια χρέος στον ΕΛΓΑ.

Εμείς δεν θα σας δώσουμε άλλοι, δεν θα σταθούμε εμπόδιο στη ρύθμιση αυτή που φέρνετε, αλλά είμαστε σίγουροι ότι πάλι θα αποτύχετε και δεν θα πληρώσετε τους αγρότες οι οποίοι περιμένουν κοροϊδεύμενοι έτσι ή αλλιώς εδώ και καιρό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από το Κίνημα Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λαμπρούλης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Δεν θα αναφερθώ στο νομοσχέδιο. Αναφέρθηκε εκτενώς ηισηγήτρια μας, η Μαρία Κομνηνάκη. Εγώ θα αναφερθώ στην τροπολογία της Κυβέρνησης που έχει να κάνει με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό.

Για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας η εξασφάλιση του έγκαιρου γενικού εμβολιασμού στο πλαίσιο ενός σύγχρονου κρατικού συστήματος υγείας αποτελεί ανάγκη και δικαίωμα του λαού και η διασφάλισή του πρέπει να είναι υποχρέωση του κράτους. Όλα τα ασφαλή εμβόλια, η αξιοποίηση των επιστημονικά ενδεδειγμένων νέων φαρμάκων, σε συνδυασμό με όλα τα μέτρα πρόληψης και με δεδομένη την ανάγκη ενός πλήρους, αναπτυσσόμενου, στελεχωμένου και εξοπλισμένου δημόσιου συστήματος υγείας σε όλα τα επίπεδα και ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, που θα είναι ικανό να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες και τις έκτακτες λαϊκές υγειονομικές ανάγκες, δηλαδή όλα αυτά που δεν διασφαλίζει σήμερα η Κυβέρνηση, χρειάζονται ταυτόχρονα και ενιαία και κανένα από αυτά δεν μπορεί να υποκαταστήσει ελλείψεις ή ανεπάρκειες των άλλων.

Εσείς τώρα ως Κυβέρνηση τι κάνετε; Φέρνετε ένα συνονθύλευμα αντιεπιστημονικών διατάξεων, αυταρχικών προβλέψεων - δωράκια, δηλαδή, στους επιχειρηματίες - και ψευμάτων, για να κουκουλώσετε την προκλητική έλλειψη μέτρων προστασίας του λαού, όπως την απαράδεκτη κατάσταση του επικίνδυνα υποστελεχωμένου δημόσιου τομέα υγείας, την σχεδόν ανύπαρκτη δημόσια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, την έλλειψη ουσιαστικής ενημέρωσης σχετικά με τα εμβόλια και τον εμβολιασμό, την αντιφατικότητα τοποθετήσεων και μέτρων, που αφήνουν εκτεθειμένο τον λαό τόσο απέναντι στην πανδημία όσο και στην αντιμετώπιση των αναγκών στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Και ενώ δεν κάνετε τίποτα για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, κουνάτε το δάχτυλο στον λαό, στους εργαζόμενους να αποδεχθούν την αντιλαϊκή πολιτική, διαφορετικά τους

περικόπτετε τον μισθό ή ανοίγετε τον δρόμο για την απόλυσή τους, επιβεβαιώνοντας πως ο αντιλαϊκός διαχρονικά κατήφορος αυτής της πολιτικής, ανεξάρτητα ποιος είναι στην κυβέρνηση, δεν έχει πάτο.

Τι κάνετε, λοιπόν, τώρα; Πρώτον, ισχυρίζεστε ότι εξαντλήσατε τα μέτρα ενημέρωσης των εργαζομένων στις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, των ανθρώπων με αναπηρία στις μονάδες υγείας. Ψέμα, αφού σχεδόν πουθενά δεν έγινε ουσιαστική ενημέρωση. Αντίθετα, οι παλινωδίες σας και η αντιφατικότητα των τοποθετήσεών σας και των μέτρων σας ενίσχυσαν τον φόβο, τους ενδοιασμούς, τη διστακτικότητα σε ανθρώπους που δεν ανήκουν στους περιθωριακούς του αντιεμβολιασμού, αλλά είναι εκτεθειμένοι στους ανταγωνισμούς των φαρμακευτικών ομίλων, στις αντιφατικές τοποθετήσεις ορισμένων επιστημόνων ανάλογα με τα ιδιαίτερα συμφέροντα που είναι προσδεμένοι και χωρίς την ουσιαστική κρατική στήριξή τους.

Αλήθεια, το ότι το 97% των φιλοξενούμενων προσφύγων στα έξι κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και στα τριάντα πέντε κέντρα φιλοξενίας παραμένουν ανεμβολίαστοι ποιανού ευθύνη είναι; Ποιος φταίει που δεν έχει ξεκινήσει ο εμβολιασμός κατ' οίκον ή που το πρόγραμμα στους οίκους ευγηρίας επτά μήνες πλέον δεν έχει ολοκληρωθεί; Ποιος φταίει που δεν φτιάχνονται εμβολιαστικά αστικά κέντρα στους χώρους όπου εργάζεται, σπουδάζει και ζει ο λαός;

Δεύτερον, μιλάτε για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό του προσωπικού σε μονάδες υγείας, περίθαλψης ηλικιωμένων, αναπήρων. Φυσικά, ο εμβολιασμός αυτού του προσωπικού είναι αναγκαίος. Δείτε, όμως, Στα νοσοκομεία δεν εισάγονται οι νοσούντες από κορωνοϊό; Ναι. Από πού κολλάει αυτός ο κόσμος; Από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, από τους ανεξέλεγκτους τόπους δουλειάς, από τους δειγματοληπτικούς ελέγχους στους τουρίστες, που έχουν ως αποτέλεσμα να εισάγεται στη χώρα άγνωστος αριθμός θετικών κρουσμάτων. Και η εικόνα των νησιών το επιβεβαιώνει. Μπροστά, όμως, στα κέρδη του τουριστικού κεφαλαίου τι αξία έχουν για σας οι επιπτώσεις στον λαό και τους εργαζόμενους; Τα ίδια κάνατε, όμως, και πέρυσι με το περίφημο «ανοίξαμε και σας περιμένουμε». Το θυμάστε.

Αλήθεια, στα μεγάλα νοσοκομεία της Αθήνας το ποσοστό εμβολιασμένων και όσων έχουν νοσήσει και έχουν ακόμα αντισώματα είναι πάνω ή όχι από το 90%; Ναι ή όχι; Αντίστοιχα μεγάλα ποσοστά λίγο λιγότερο ή περισσότερο από 80% υπάρχουν και στα άλλα νοσοκομεία ανά την επικράτεια.

Τρίτον, επιβάλλετε το απαράδεκτο μέτρο της αναστολής εργασίας, που στον ιδιωτικό τομέα, πέραν της στέρησης μισθού, δεν διασφαλίζει την επάνοδο του εργαζόμενου στη δουλειά, αφού αυτό είναι στη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη. Και όλοι γνωρίζουμε ότι θα αποτελέσει άλλοι και ευκαιρία για απολύσεις.

Τέταρτο, οι αρμοδιότητες των γιατρών εργασίας σχετικά με τον εμβολιασμό, τη νόσηση, την παρακολούθηση των εργαζομένων ανατίθενται -άκουσον-άκουσον- σε ποιους; Στους προϊστάμενους. Γιατί δεν αξιοποιούνται οι γιατροί εργασίας, όπως και άλλες συναφείς ειδικότητες για την παρακολούθηση των εμβολιασμών, τη μετεμβολιαστική στήριξη, την ενημέρωση των εργαζομένων, τη λήψη και εφαρμογή των προληπτικών μέτρων; Αντίθετα, όλα αυτά τα υποκαθιστά τι; Η επίδειξη της εμβολιαστικής κατάστασης των εργαζομένων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και όχι μόνο στους χώρους υγείας, πρόνοιας, ανοίγοντας φυσικά τον δρόμο των απολύσεων.

Συνεπώς είναι ξεκάθαρο το πού στοχεύει η Κυβέρνηση με την τροπολογία για την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού, να μετατοπιστεί η συζήτηση από τα προβλήματα που δημιουργεί η εγκληματική της πολιτική, να ενισχύσει τον κοινωνικό αυτοματισμό, να ταυτίσει οποιαδήποτε κριτική στην κυβερνητική πολιτική με ακροδεξιές, συνωμοσιολογικές, ανορθολογικές και αντιεμβολιαστικές απόψεις και κινήσεις, που καθόλου αυθόρμητες δεν -τα είδατε χθες στο Σύνταγμα- και που η ίδια η Κυβέρνηση προβάλλει, αξιοποιεί και ανέχεται, αφού αποτελούν βολικό αντίπαλο που «ρίχνει νερό» στον μύλο της άθλιας προπαγάνδας της ίδιας της Κυβέρνησης.

Στον αντίποδα, λοιπόν, αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής το ΚΚΕ διεκδικεί και παλεύει ώστε η ανάγκη του εμβολιασμού του λαού

να συνδυάζεται με την πλήρη και δωρεάν κάλυψη όλων των λαϊκών αναγκών στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ως υποχρέωση του κράτους και της Κυβέρνησης και όχι ως ατομική ευθύνη του λαού.

Εξάλλου, τα υποδειγματικά αποτελέσματα του εμβολιασμού και των μέτρων προστασίας στο ΚΚΕ αποτελούν πρότυπο υπεύθυνης και αγωνιστικής στάσης, που συμβαδίζει με τον αγώνα που συνεχίζεται για τη διεκδίκηση των αναγκαίων μέτρων θωράκισης του δημόσιου συστήματος υγείας και είναι ένα μάθημα στο οποίο η Κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα παίρνετε κάτω από τη βάση, κυρίες και κύριοι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Συνεπώς η συζήτηση περί υποχρεωτικότητας είναι άκαιρη, άστοχη και επιζήμια με τον τρόπο που γίνεται, γιατί πριν από οποιαδήποτε συζήτηση περί υποχρεωτικότητας πρέπει να υλοποιηθούν συγκεκριμένα αυτά που διεκδικούμε:

Πρώτον, καθολικός δημόσιος δωρεάν εμβολιασμός με όλα τα αποτελεσματικά και ασφαλή εμβόλια, με σαφείς οδηγίες. Αξιοποιώντας τα επιστημονικά δεδομένα και στη βάση ιατρικών ενδείξεων να διενεργείται ο εμβολιασμός με το κατάλληλο εμβόλιο.

Δεύτερον, δωρεάν πλήρης προληπτικός ιατρικός έλεγχος πριν τον εμβολιασμό και κατοχύρωση για όσους πρέπει να εξαιρεθούν.

Τρίτον, πλήρης καθημερινή ενημέρωση για όλα τα δεδομένα που προκύπτουν από την πορεία των εμβολιασμών.

Τέταρτον, αναβάθμιση και στελέχωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του κέντρου ελέγχου και φαρμακοεπαγρύπνησης με παρακολούθηση των εμβολιασμένων για τυχόν έγκαιρη παρέμβαση από παρενέργειες και επιστημονική αντίστοιχα καταγραφή των αποτελεσμάτων του εμβολιασμού.

Πέμπτον, εμβολιαστική εκστρατεία με εξαντλητική ενημέρωση, απαντήσεις στα υπαρκτά ερωτήματα, δυνατότητα ακόμα και ουσιαστικής και προσωποποιημένης ενημέρωσης του λαού.

Έκτον, για τις επίμαχες επαγγελματικές ομάδες, γιατρούς, νοσηλευτές, προσωπικό μονάδων φροντίδας κ.λπ., εκστρατείες στοχευμένης ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης για εκούσιο εμβολιασμό, οι οποίες βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία που επικαιροποιούνται συνεχώς, με προϋπόθεση την κατανόηση των βάσιμων επιφυλάξεων και των γενικότερων αντιλήψεων. Ακόμα και αν η Κυβέρνηση είχε εξαντλήσει τα περιθώρια πειθούς, θα μπορούσε να μην θέσει σε αναστολή το προσωπικό, αλλά να το αξιοποιεί σε τομείς, σε πράξεις που ο κίνδυνος μετάδοσης είναι ελάχιστος. Εξάλλου, κάτι τέτοιο έγινε στην προηγούμενη φάση της πανδημίας που δεν υπήρχε το εμβόλιο.

Έβδομον, ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας με προσλήψεις μόνιμων προσωπικών. Επίταξη του ιδιωτικού τομέα υγείας και προμήθεια των αναγκαίων φαρμάκων, υλικών και μέσων ατομικής προστασίας.

Όγδοον, ενίσχυση της κρατικής χρηματοδότησης για τα αναγκαία μέτρα αντιμετώπισης του συγχρωτισμού στα μέσα μαζικής μεταφοράς, το ασφαλές άνοιγμα όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης κ.λπ..

Κλείνοντας, βέβαια η Κυβέρνηση δεν υλοποιεί τίποτα από τα ανωτέρω. Οι ευθύνες της είναι εγκληματικές και συνεχίζει το εγκληματικό της έργο με το σχέδιο για το νέο ΕΣΥ. Αντίστοιχες ευθύνες βαραίνουν διαχρονικά όλες τις αστικές κυβερνήσεις και το αστικό κράτος στη χώρα μας, αλλά και στις άλλες χώρες, που οι τραγικές συνέπειές τους αποτυπώνονται στη ζωή και την υγεία των λαών από τη διαχείριση της πανδημίας, είτε από σοσιαλδημοκρατικές είτε από φιλελεύθερες κυβερνήσεις.

Με βάση τα ανωτέρω, το Κομμουνιστικό Κόμμα απορρίπτει και καταψήφίζει τη συγκεκριμένη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστούμε, κυρίες συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Καππάτος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την πανδημία του COVID-19 να έχει χτυπήσει την πόρτα μας στις αρχές Μαρτίου του περασμένου έτους, βρισκόμαστε σήμερα ενάμιση περί-

που χρόνο από την έναρξη μιας πρωτοφανούς υγειονομικής περιπέτειας, μιας περιπέτειας με έναν άγνωστο, θα λέγαμε, εχθρό που ποτέ ξανά δεν είχαμε αντιμετωπίσει στη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Με την εξέλιξη της κρίσης αυτός ο εχθρός άρχισε να μας γίνεται γνωστός. Από τα πρώτα βήματα αποφυγής της διασποράς του ιού μέχρι τα αναγκαία μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης και περιορισμού των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων καταλάβαμε ότι μόνο συντεταγμένα, οργανωμένα και βήμα-βήμα μπορούσαμε να επιφέρουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Και μετά ήρθε το εμβόλιο.

Το όπλο αυτό της επιστήμης επέτρεψε στην ελληνική πολιτεία να σχεδιάσει, να οργανώσει και να υλοποιήσει μια πρωτοφανούς έκτασης επιχείρηση θωράκισης των πολιτών με τον εμβληματικό τίτλο επιχείρησης «Ελευθερία», ένα πρόγραμμα που ευαισθητοποίησε, κινητοποίησε και έπεισε τους πολίτες να συμμετάσχουμε όλοι μαζί σε μια κοινή προσπάθεια να πάρουμε τη ζωή και την καθημερινότητά μας πίσω.

Με δεδομένη αυτήν την εμπειρία συζητούμε και ψηφίζουμε σήμερα την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας που αφορά στην υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης, καθώς και την υποχρεωτικότητα εμβολιασμού σε συγκεκριμένες επαγγελματικές κατηγορίες σχετικές με τον κλάδο της υγείας, μια τροπολογία, βεβαίως, που δεν προέκυψε αυθαίρετα και δεν σχεδιάστηκε σε κάποιο κλειστό γραφείο της κυβέρνητικής γραφειοκρατίας. Αντίθετα ακολούθησε τον κανόνα με τον οποίον η άσκηση της πολιτικής έλαβε χώρα από την πρώτη στιγμή της κρίσης και δεν είναι άλλος από τη λήψη των αποφάσεων στη βάση των επιστημονικών προτάσεων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που συζητούμε, η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, στην οποία συμμετέχουν εγνωσμένου κύρους επιστήμονες και ερευνητές, συστήνει μία σειρά προτάσεων που αφορούν στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού σε ορισμένες επαγγελματικές ομάδες στον χώρο της υγείας. Πιο συγκεκριμένα, η επιτροπή συνέστησε τρεις διακριτές παραμέτρους:

Πρώτον, εκστρατείες στοχευμένης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για εκούσιο εμβολιασμό προσαρμοσμένες σε κάθε επαγγελματική ομάδα, οι οποίες βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία που, μάλιστα, επικαιροποιούνται σε συνεχή βάση.

Δεύτερον, σχεδιασμός μέτρων ενθάρρυνσης - αποθάρρυνσης από την πολιτεία σε συνεργασία με τη διοίκηση των μονάδων υγείας, όπως η διευκόλυνση του ραντεβού για τον εμβολιασμό και του ωραρίου εργασίας τις ημέρες του εμβολιασμού, καθώς και η προτεραιότητα στην επιλογή αδειών.

Τρίτον, η πρόβλεψη υποχρεωτικότητας με βάση συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και στη βάση του εργατικού ή του δημόσιου δικαίου, μια πρόβλεψη που αυτονοήτως απαιτεί να συνυπολογίζονται τυχόν συνέπειες στον καταμερισμό καθηκόντων, ώστε να αποφεύγεται η υπολειτουργία των τελευταίων ή η εργασιακή επιβάρυνση των άλλων εργαζομένων.

Δεν αγνοούμε, φυσικά, πως η ανωτέρω σύσταση της επιτροπής αφορά μόνο στις συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες του προσωπικού των μονάδων υγείας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και στο προσωπικό μονάδων περίθαλψης ευπαθών ομάδων. Αποτελεί, άλλωστε, διαπίστωση της ίδιας επιτροπής πως με το πέρασμα του χρόνου η διατακτικότητα έναντι των εμβολίων κατά του COVID-19 τόσο για συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες, όσο και για το γενικό πληθυσμό, παρουσιάζει δυναμική μείωση. Αυτό υποδεικνύουν τα καθημερινά στοιχεία εμβολιασμού στην Ελλάδα, κάτι που λαμβάνουμε υπ' όψιν στην εφαρμογή των παραπάνω επιλογών.

Αυτές τις κατευθύνσεις υιοθετεί η τροπολογία που σήμερα ψηφίζουμε, οι ρυθμίσεις της οποίας αφορούν τρεις κατηγορίες εργαζομένων. Εργαζόμενους σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού που εργάζεται σε υγειονομικές δομές.

Τέλος, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση του εργαζόμενου να ενημερώνει για τον εμβολιασμό ή μη, ενώ θα υπάρχουν τρίμηνες συμβάσεις για την αναπλήρωση μη εμβολιασμένων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνω την εισήγησή μου με μια αναφορά στον πυρήνα του νομοσχεδίου το οποίο ψηφί-

ζουμε σήμερα, έχοντας το προηγούμενος επεξεργαστεί αναλυτικά στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Το κείμενο που ψηφίζουμε σήμερα, αφορά σε έναν νέο και ολοκληρωμένο οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε αυτόν τον νόμο θα υπάγεται πλέον ο θεσμός, ρυθμίζοντας συνολικά όλα τα διαδικαστικά, οργανικά και λειτουργικά του ζητήματα. Πρόκειται για νομοθέτημα που έρχεται σε συνέχεια του ν.4700/2020 που ψήφισε η Βουλή ένα χρόνο πριν και με τη θέσπιση ενιαίων δικονομικών κανόνων επέφερε όλες τις απαραίτητες αλλαγές στη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ένα νομοθέτημα που συγκεντρώνει μια σειρά σημαντικών χαρακτηριστικών:

Πρώτα και κύρια με το σχέδιο νόμου προσαρμόζονται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στα νεότερα δεδομένα της συνταγματικής νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Παράλληλα, ένα ακόμη χαρακτηριστικό του σχεδίου νόμου είναι πως συμπληρώνει τα όποια νομοθετικά κενά υπήρχαν, προκειμένου αφ' ενός η προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ελεγχόμενων να διασφαλιστεί και αφ' ετέρου η ελληνική έννομη τάξη να συμβαδίσει με τις διεθνείς καλές πρακτικές αποτελεσματικότητας του ελέγχου.

Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό είναι η πρόβλεψη για αναβάθμιση της συνεργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή, ώστε να παρέχεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία μας υψηλού επιπέδου τεχνοκρατική ενημέρωση, αλλά και συνεργασία επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων.

Ακόμη, με το παρόν σχέδιο νόμου εισάγουμε ένα διαφορετικό σύστημα δημοσιονομικής ευθύνης που αποτελεί πραγμάτωση των αρχών της αναλογικότητας, της διαφάνειας, της δίκαιης ισορροπίας, που αναθεωρείται, ανανεώνεται και εκσυγχρονίζεται στον νέο έργο οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, υιοθετούμε την ψηφιακή τεχνολογία και τα ηλεκτρονικά μέσα στις ελεγκτικές διαδικασίες. Στόχος δεν είναι άλλος από τον έλεγχο της αξιοπιστίας των πληροφοριακών συστημάτων του ελεγχόμενου και τη διενέργεια των ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, μία λειτουργία που ικανοποιείται με την ανάπτυξη και την προμήθεια λογισμικών τεχνητής νοημοσύνης ικανών να εντοπίζουν προβληματικούς λογαριασμούς, συναλλαγές ή δράσεις.

Κλείνω την εισήγησή μου με την επισήμανση της αναφοράς που έκανε ο κύριος Υπουργός στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής. Πρόκειται για το ζήτημα της απορρόφησης των χρημάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης και την ύλη που θα προκύψει για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Συγκεκριμένα, στον προβληματισμό της απασχόλησης δικαστών στα ζητήματα ελέγχου που θα ανακύψουν στο πλαίσιο των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης η πρόβλεψη νέων οργανικών θέσεων, που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο, μπορεί να αποδειχθεί καθοριστική για την πορεία υλοποίησης των χρηματοδοτικών προγραμμάτων που θα εγκριθούν. Στην Κεφαλονιά και την Ιθάκη αναμένουμε ιδιαίτερα τη θετική συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης για σειρά έργων που ο τόπος μας έχει ανάγκη.

Ως εκ τούτου, το παρόν σχέδιο νόμου συμβάλλει έμμεσα μεν, καθοριστικά δε στην ικανοποίηση της ανάγκης αυτής. Έχοντας καταγράψει τη βασική συμβολή του παρόντος σχεδίου νόμου, αντιλαμβανόμαστε, νομίζω, εύκολα τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα των ρυθμίσεων που εκείνο συμπεριλαμβάνει, ένα νομοσχέδιο που απαντά στο αίτημα τόσο για τη συνέχεια και τη βιωσιμότητα των θεσμών της οργανωμένης πολιτείας, όσο και την αίσια έκβαση της κοινής προσπάθειάς μας να ξεπεράσουμε την υγειονομική κρίση όσο το δυνατόν συντομότερα. Πρόκειται για παραμέτρους που δεν έχουμε ούτε την πολυτέλεια, ούτε, όμως, και το δικαίωμα να παραβλέψουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Ξανθός από το ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, προφανώς θα ανα-

φερθώ κι εγώ στο θέμα το επίμαχο, στην τροπολογία, δηλαδή, για την υποχρεωτικότητα.

Είμαστε σε μία πολύ κρίσιμη φάση της πανδημίας. Υπάρχει έξαρση, αναζωπύρωση. Είναι απειλητική η επιρροή της μετάλλαξης Δέλτα. Υπάρχει μια υγειονομική και οικονομική επισφάλεια πολύ μεγάλη αυτήν την περίοδο στη χώρα. Και προφανώς όλες οι μεγαλοστομίες για το πιο πετυχημένο εμβολιαστικό πρόγραμμα της Ευρώπης, για τη «γαλάζια ελευθερία», η οποία έχει προωθηθεί για την εξαιρετική διαχείριση που έχει γίνει στη διάρκεια αυτής της μεγάλης υγειονομικής κρίσης, έχουν καταπέσει πραγματικά υπό το βάρος αυτής της πραγματικότητας.

Θεωρώ ότι αυτό που χρειαζόμαστε σε αυτή τη φάση είναι: Πρώτον, η επιτάχυνση των εμβολιασμών. Αυτό είναι καίριας σημασίας. Σήμερα είναι εμβολιασμένοι έστω με μία δόση πεντέμισι εκατομμύρια άνθρωποι και με δύο δόσεις περίπου τέσσερα εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες. Κοντά στο 45% περίπου του πληθυσμού έχει πλήρη ανοσοποίηση, όταν ο στόχος της Ευρώπης και της χώρας μας ήταν αυτό να είναι στο 70% στις αρχές του καλοκαιριού. Τεράστια λοιπόν απόκλιση από αυτόν τον στόχο. Και αυτή η υστέρηση στο γρήγορο χτίσιμο της ανοσιακής προστασίας είναι το ευνοϊκό έδαφος για την επιρροή των νέων μεταλλάξεων και για την υγειονομική αυτήν επισφάλεια αυτής της περιόδου.

Το κρίσιμο λοιπόν είναι η επιτάχυνση των εμβολιασμών. Εδώ υπάρχουν σοβαρά και μείζονος σημασίας προβλήματα. Το 30% των ανθρώπων άνω των ογδόντα ετών είναι ανεμβολίαστοι, που είναι ο πληθυσμός με απόλυτη προτεραιότητα που θα έπρεπε να προστατευθεί. Γιατί έχει συμβεί αυτό; Διότι καθυστέρησε τραπεζικά –δεν είναι ο μόνος λόγος, αλλά είναι σημαντικός λόγος- να οργανωθεί το σύστημα των κατ' οίκον εμβολιασμών, το οποίο -το λέγαμε από την αρχή- μπορούσε να διεκπεραιωθεί μέσω των δημόσιων δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας σε συνέργεια με τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων και το «Βοήθεια στο σπίτι».

Και αυτή την περίοδο η Κυβέρνηση και εκεί παλινωδεί. Μετά από επτά μήνες αποφάσισε να το δρομολογήσει. Προσπαθεί να εμπλέξει τον ιδιωτικό τομέα, τους ιδιώτες γιατρούς οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται και δεν έχει σκεφτεί από την αρχή ότι αυτή η παρέμβαση μπορεί να γίνει και να υλοποιηθεί μόνο από τις δημόσιες δομές και αν χρειαστεί σε περιοχές που έχουμε μειωμένο ανθρώπινο δυναμικό στην πρωτοβάθμια φροντίδα, να υπάρξει επικουρία και ιδιωτών γιατρών.

Δεύτερον, καλή επιδημιολογική επιτήρηση, έγκαιρη διάγνωση, καλή ιχνηλάτηση των κρουσμάτων, εκτεταμένο testing, παρέμβαση στις εστίες υπερμετάδοσης που είναι οι χώροι εργασίας και οι χώροι διασκέδασης και ψυχαγωγίας αυτή την περίοδο. Ουσιαστικά είχε αφαιρεθεί το τοπίο αυτό τελείως ανεξέλεγκτο. Υπήρξαν τρομερές παλινωδίες, μετακινήθηκε κόσμος στα νησιά με μόνο εχέγγυο μια επισφαλή διαγνωστική μεθοδολογία όπως είναι το self-test που μπορούσε ο καθένας στην πράξη να δηλώσει ό,τι θέλει. Και έτσι εξηγούνται και τα προβλήματα τα οποία έχουν εμφανιστεί σε ορισμένους τουριστικούς προορισμούς, κυρίως από ανεμβολίαστο εποχικό προσωπικό αλλά και επισκέπτες.

Και φυσικά ενδυνάμωση του δημόσιου συστήματος υγείας και όχι συζήτηση περί ανοιγμάτων στην αγορά, συμπτύξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα ή συγχωνεύσεων σημαντικών δομών που πρέπει να ενισχυθούν και να στηριχθούν για να αναβαθμιστούν και όχι να συρρικνωθούν αυτήν την περίοδο όπως είναι το σχέδιο το οποίο σιγά σιγά φέρνει στη δημοσιότητα η Κυβέρνηση.

Τα έχει κάνει όλα αυτά η Κυβέρνηση; Προφανώς όχι. Ούτε καν την εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής -στην οποία αναφέρθηκε ο συνάδελφος προηγούμενος- έχει πάρει υπ' όψιν της. Αντί λοιπόν για όλες αυτές τις κλιμακούμενες παρεμβάσεις που θα έπρεπε να προηγηθούν, και μόνο ως έσχατη λύση να έρθει μια συζήτηση περί υποχρεωτικότητας συγκεκριμένων επαγγελματικών ομάδων και κατηγοριών, για να διασφαλίσουμε ότι ορισμένες υπηρεσίες που αφορούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, ασθενείς, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία θα ασκούνται από εμβολιασμένους, το οποίο είναι απολύτως θεμιτό, ηθικά επιβεβλημένο και επιστημονικά σωστό και από την άποψη της ιατρικής δεοντολογίας, μας φέρνει μια διάταξη η οποία πλέον εισάγει ουσιαστικά την ανάρτηση ενός θεμελιώδους δικαιώματος που είναι το δι-

καίωμα στην εργασία και στην επιβίωση και στην αξιοπρέπεια.

Νομίζω λοιπόν ότι αυτή η κίνηση, ο εκβιασμός θα πυροδοτήσει μεγάλες κοινωνικές αντιδράσεις το επόμενο διάστημα, θα καλλιεργήσει μια πόλωση και έναν διχασμό. Προσπαθεί η Κυβέρνηση να παίξει με την αγανάκτηση των εμβολιασμένων εναντίον των ανεμβολιαστών και νομίζω ότι επωάζεται μία κοινωνική αγριότητα στην οποία προφανώς δεν υπάρχει η περίπτωση να συναινέσουμε. Είμαστε λοιπόν κατηγορηματικά αντίθετοι στη μεθόδευσή αυτή. Εννοείται ότι στηρίζουμε την ιδέα του καθολικού εμβολιασμού, εννοείται ότι στηρίζουμε την ιδέα του εμβολιασμού ως δικαιώματος, το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται ισότιμα σε όλο τον κόσμο μέσα από την άρση της πατέντας και διεθνείς πρωτοβουλίες και βεβαίως ως πράξη κοινωνικής αλληλεγγύης απέναντι σε αδύναμους συνανθρώπους μας.

Αυτό είναι κρίσιμη σημασίας. Δεν μπορεί αυτό να προωθηθεί με τιμωρητικές λογικές. Υπάρχει κρίση εμπιστοσύνης, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα ενός κομματιού της κοινωνίας απέναντι στην πολιτεία, στους θεσμούς της και φυσικά στην κυβερνητική διαχείριση που γίνεται. Και η κρίση εμπιστοσύνης απαιτεί μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Ο φόβος και η διατακτικότητα δεν απαντώνται με τον φόβο απέναντι στην απόλυση, στην ανεργία και στη φτώχεια. Νομίζω λοιπόν ότι αυτά είναι κρίσιμες σημασίας. Αν δεν εμβολιάσουμε με εμπιστοσύνη και ασφάλεια την κοινωνία, όλες αυτές οι παρεμβάσεις θα έχουν το εντελώς αντίθετο αποτέλεσμα.

Και βεβαίως είναι πρόσχημα το να επιλέγεται σε αυτήν τη φάση η υποχρεωτικότητα για μια πολύ περιορισμένη ομάδα του πληθυσμού που είναι οι επαγγελματίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Ούτε καν ξέρουμε ποιος είναι ο πληθυσμός στόχος αυτής της ρύθμισης. Μας είπε ο συνάδελφος προηγούμενος ότι υπολογίζεται να είναι είκοσι πέντε χιλιάδες με τριάντα χιλιάδες οι ανεμβολίαστοι υγειονομικοί, άντε να είναι και κάποιες λίγες χιλιάδες ακόμα οι ανεμβολίαστοι εργαζόμενοι στις κοινωνικές δομές πρόνοιας. Με τα υπόλοιπα τρία εκατομμύρια ανεμβολίαστων ενηλίκων στη χώρα, τι θα κάνετε ακριβώς; Πώς θα πετύχουμε την επιτάχυνση της συλλογικής ανοσίας; Θα πάμε σε γενικευμένη υποχρεωτικότητα; Αυτό είναι το σχέδιο; Νομίζω ότι εάν έχετε τέτοιο σενάριο στο μυαλό σας είστε βαθιά νυχτωμένοι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Προσπαθείτε λοιπόν να εκμεταλλευτείτε την εύλογη απαίτηση της κοινωνίας οι άνθρωποι που δουλεύουν σε κρίσιμα πόστα να είναι εμβολιασμένοι για να προχωρήσετε σε μία ρύθμιση γενικευμένης υποχρεωτικότητας και εκβιαζόμενης συναίνεσης. Νομίζω ότι αυτό δεν πρόκειται να έχει κανένα αποτέλεσμα στην προσπάθεια και στην προστασία της δημόσιας υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Η Κυβέρνηση λοιπόν αυτή, αγαπητοί συνάδελφοι, απέδειξε ότι επειδή έχει ακριβώς νεοφιλελεύθερη και αυταρχική κουλτούρα, επειδή έχει κουλτούρα μηδενικής ανοχής και αδυναμίας διασφάλισης κοινωνικών και πολιτικών, συναινέσεων σε αυτήν την κρίσιμη κρίση δεν μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις προκλήσεις αυτές, δεν μπορεί να διασφαλίσει ούτε τη στήριξη του συστήματος υγείας του κοινωνικού κράτους, ούτε μπορεί να θωρακίσει υγειονομικά την κοινωνία, το πολύτιμο τουριστικό μας προϊόν, την πραγματική οικονομία, δεν μπορεί να σεβαστεί το Σύνταγμα και τους κανόνες του κράτους δικαίου.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο νομίζω ότι επωάζεται καθημερινά το κοινωνικό αίτημα της αλλαγής πορείας στα πολιτικά πράγματα και της δημιουργίας προϋποθέσεων προοδευτικής διακυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Καμίνης από το Κίνημα Αλλαγής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε και ευχαριστώ και τους συναδέλφους που ευγενικά μου παραχώρησαν τη θέση τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε ενώπιον μιας πραγματικότητας η οποία δεν επιτρέπει να εκπέμπουμε αντιφα-

τικά μηνύματα στο θέμα της πανδημίας. Όλοι γνωρίζουμε ότι το μοναδικό μέσο ανάσχεσης αυτήν τη στιγμή της πανδημίας είναι οι εμβολιασμοί. Λοιπόν εδώ δεν χωρούν ούτε μισόλογα ούτε αντιφατικά μηνύματα. Πρέπει να μιλάμε απερίφραστα. Μπορεί να έχουμε τις ενστάσεις μας για το πώς η Κυβέρνηση έχει διαχειριστεί γενικότερα το θέμα της πανδημίας, για τις παλινωδίες της, τις αντιφάσεις της, την πολυγλωσσία της, την τάση της να ικανοποιεί τους πάντες, αλλά στο θέμα αυτό της υποχρεωτικότητας των εμβολιασμών δεν πρέπει να κάνουμε πίσω.

Είδαμε ποιοι διαδήλωσαν χτες. Είναι άνθρωποι οι οποίοι ουσιαστικά υποστηρίζουν ένα δικαίωμα το οποίο συνταγματικά είναι ανύπαρκτο. Δεν υπάρχει στην έννομη τάξη μας δικαίωμα το οποίο να μην περιορίζεται από τα δικαιώματα των άλλων και ειδικά δε όταν η άσκηση του βλάπτει το δικαίωμα της ζωής των άλλων. Στο άρθρο 5 θα δούμε ότι η ζωή έχει απόλυτη προστασία. Σε οποιεσδήποτε σταθμίσεις προβούμε αυτό θα πρέπει να το έχουμε υπ' όψιν μας. Δικαίωμα λοιπόν το οποίο θέτει σε άμεσο - το τονίζω, άμεσο - κίνδυνο τις ζωές των άλλων δεν είναι νοητό στην έννομη τάξη μας.

Όπου λοιπόν υπάρχουν δομές στις οποίες συνυπάρχουν άνθρωποι των οποίων διακυβεύεται η ζωή ιδίως σε χώρους πρόνοιας, σε υγειονομικές δομές, σε παιδικούς σταθμούς, στα σχολεία δεν είναι νοητό να αντιτάξει κάποιος ότι έχει δικαίωμα να μην εμβολιαστεί. Όποιος επικαλείται τέτοιο δικαίωμα είναι υποχρεωμένος να υποστεί τις συνέπειες.

Ως προς το θέμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου θέλω να τονίσω ότι για μία ακόμη φορά διαπιστώνω το έργο της κυβέρνησης του Γιώργου Παπανδρέου, η οποία αδικήθηκε στην εποχή της, αλλά όσο περνά ο καιρός τόσο περισσότερο αναδεικνύεται το έργο της.

Εδώ πέφτουμε πάνω στον ν.3871/2010 για τη δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη. Ήταν ο πρώτος νόμος που εισήγαγε στη δημοσιονομική νομοθεσία μας την έννοια της νέας δημοσιονομικής διακυβέρνησης. Πρόκειται για μία πρώτη προσπάθεια απεμπλοκής του δημοσιονομικού δικαίου από τον παλαιό τυπολατρικό χαρακτήρα του ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη ευελιξία, που να συμβαδίζει με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Ήταν η πρώτη φορά που η διαχείριση του δημοσίου χρήματος συνδέθηκε τόσο στενά με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαχείρισης δηλαδή με σωφροσύνη και με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας με την αρχή της υπευθυνότητας, της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας. Ήταν η πρώτη φορά που ακούστηκαν με τέτοιον ουσιαστικό τρόπο και εφαρμόστηκαν οι έννοιες της παραγωγικότητας του κράτους, της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομικότητας ως ειδικές παράμετροι της δημοσιονομικής διαχείρισης. Είναι έννοιες που ορθώς επαναλαμβάνονται και στο νομοσχέδιο για το οποίο συζητάμε σήμερα.

Η εμπειρία βεβαίως μας έχει δείξει ότι για να υπάρξει πρόοδος στο ζήτημα του ελέγχου της απόδοσης των δημοσίων δαπανών δεν αρκούν μόνο οι νόμοι, αλλά πρέπει να υπάρχει και η ανάλογη πολιτική βούληση. Και αναφέρομαι εδώ στην πληθώρα των κατά παρέκκλιση δημοσίων συμβάσεων που έχουν προβλεφθεί νομοθετικά και έχουν συναφθεί τα τελευταία δύο χρόνια, συμβάσεις για τις οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις αδυνατούμε να διακρίνουμε τον έκτακτο χαρακτήρα τους.

Το νομοσχέδιο είναι σε θετική κατεύθυνση. Πρόκειται για μια προσπάθεια να συγκεντρωθούν συστηματικά σε ένα ενιαίο νομοθέτημα διάσπαρτες διατάξεις που αφορούν το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Για την ενίσχυση της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων σε επιμέρους διαδικασίες και την ψηφιακή διασύνδεση που προβλέπεται στο άρθρο 69 μας δημιουργεί πάντως προβληματισμό αυτό που ακούσαμε στην Επιτροπή ότι δηλαδή δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί το νέο πληροφοριακό σύστημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ιδιαίτερως σημαντικό πάντως εκτιμώ ότι είναι το γεγονός ότι αποτυπώνονται και νομολογιακοί κανόνες του ίδιου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά και του Συμβουλίου της Επικρατείας, όπως για παράδειγμα το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης.

Στην ίδια θετική κατεύθυνση κινούνται και τα άρθρα 141 και

153 όπου κατηγοριοποιείται ο βαθμός ευθύνης του ελεγχόμενου, το είδος των ελλειμμάτων και προβλέπεται μείωση του καταλογιζόμενου ποσού με βάση την αρχή της δίκαιης ισορροπίας.

Όλα αυτά φέρνουν ένα καθεστώς ασφάλειας δικαίου σε έναν χώρο όπου εν πολλοίς βασιλεύει ασάφεια και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι και από την εμπειρία μου στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι κάτι που προκαλεί τέτοιον φόβο σε κατηγορίες ολόκληρες δημοσίων υπαλλήλων ούτως ώστε συχνά να παραλύει και η διοικητική δράση.

Με καθυστέρηση βέβαια κάνουμε ένα βήμα σημαντικό προς τον οικονομικό έλεγχο στις φυλακές και στα καταστήματα κράτησης. Το έχουμε επισημάνει εδώ -το ξέρετε, κύριε Υπουργέ- επανειλημμένα. Έχουμε πει ότι τα καταστήματα κράτησης είναι μαύρες τρύπες σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική κατάσταση καθώς ουδέποτε γινόντουσαν τακτικοί και πόσο μάλλον έκτακτοι έλεγχοι. Μην ξεχνάμε ότι οι φυλακές διαχειρίζονται ακόμη και τα χρήματα που κερδίζουν οι κρατούμενοι από την εργασία τους ή προορίζονται για τις ανάγκες τους.

Μία προϋπάρχουσα απόφαση του 2016 του Ελεγκτικού Συνεδρίου όρισε για πρώτη φορά διαδικασία ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης σε ελληνικές φυλακές. Και, όπως μας έλεγε και η Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων, ελάχιστοι έλεγχοι έχουν γίνει από τους επιτρόπους. Καλέσαμε τότε τον Υπουργό να υιοθετήσει την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου το συντόμωτο δυνατόν. Έστω και αργά λοιπόν βλέπουμε να εντάσσονται στο νομοσχέδιο αυτά τα δύο άρθρα. Αλλά θα πρέπει το Ελεγκτικό Συνέδριο και η πολιτεία γενικότερα να εξοπλίσουν τους επιτρόπους που θα επιφορτιστούν με το συγκεκριμένο καθήκον με μία εξειδικευμένη εκπαίδευση, και πόρους, και μέσα γιατί είναι επιφορτισμένοι να ελέγχουν και τις συνθήκες που επικρατούν μέσα στις φυλακές, κάτι το οποίο εκφεύγει του στενά δημοσιονομικού ελέγχου.

Ελπίζουμε λοιπόν ότι οι επιτροπείς θα επισημάνουν και τα δύο άλλα τεράστια ελλείμματα της αντεγκληματικής πολιτικής, αυτά που έχω τονίσει επανειλημμένα, δηλαδή την έλλειψη ενός αποτελεσματικού ένδικου μέσου για την προστασία των κρατούμενων από τις γενικές συνθήκες κράτησης και την επί δύο χρόνια τώρα αναστολή, κύριε Υπουργέ, του θεσμού της κοινωφελούς εργασίας, που να δούμε πότε επιτέλους θα μας τον φέρετε εδώ να το συζητήσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρίες συνάδελφε.

Το λόγο έχει τώρα ο Υπουργός κ. Σκυλακάκης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Σκανδαλίδη για την ευκαιρία που θα έχουμε να κάνουμε έναν διάλογο επί αυτού.

Θα μπω κατευθείαν, γιατί ο χρόνος είναι πολύτιμος, ο δικός σας προπαντός, στην τροπολογία και θα την παρουσιάσω άρθρο-άρθρο στην ουσία ή μάλλον στις βασικές της ενότητες.

Το πρώτο μέρος της τροπολογίας αφορά τον ορισμό της ΕΔΕΛ ως βασικού εργαλείου ελέγχου στο Ταμείο Ανάκαμψης. Η ΕΔΕΛ, για όποιον δεν την ξέρει, είναι μία υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία έχει στην ευθύνη της την παρακολούθηση όλων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων στη χώρα. Συνδυάζει, λοιπόν, και την παράδοση και την αξιοπιστία του Γενικού Λογιστηρίου -που όλοι γνωρίζουμε πόσο σημαντική είναι και μια σημαντική αξιοπιστία έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών. Την προβλέψαμε στο σχέδιο ως βασικό μηχανισμό ελέγχου και εδώ είναι οι διατάξεις, για να το επιτρέψουν.

Στη συνέχεια, για την τεχνική βοήθεια που θα χρειαστεί για την υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης, έχουμε διατάξεις που να διασφαλίζουν ότι θα υπάρχουν τα ίδια εργαλεία στα Υπουργεία και στην ειδική υπηρεσία του Ταμείου, που έχει και το ΕΣΠΑ, για να κάνει την ίδια δουλειά, αν και η πίεση στο Ταμείο είναι πολύ μεγαλύτερη από την πίεση του ΕΣΠΑ. Όπως ξέρετε, στο ΕΣΠΑ ισχύει το $v+3$, ενώ εδώ εμείς έχουμε ορίσει ένα $v-1$, δηλαδή έχουμε βάλει να τελειώσουν τα πάντα μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2025 και να έχουμε και οκτώ μήνες για καθυστερήσεις, γιατί μετά τα λεφτά χάνονται.

Το τρίτο κομμάτι αφορά την ειδική υπηρεσία και ειδικότερα το εργαλείο των δανείων που προβλέπεται στο ταμείο. Η ειδική υπηρεσία πρέπει να έχει και την αρμοδιότητα για αυτό το εργαλείο και η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνει και τις επιλεξιμότητες και ένα μητρώο αξιολογητών που θα λειτουργήσει συμπληρωματικά για την επιβεβαίωση αυτών των επιλεξιμοτήτων.

Τις επιλεξιμότητες, τις γνωρίζετε όλοι. Τις έχουμε συζητήσει αναλυτικά. Πράσινη ψηφιακή εξωστρέφεια, συνεργασίες, εξαγορές, συγχωνεύσεις και έρευνα και ανάπτυξη. Πώς θα αξιολογούνται; Θα υπάρχει μια διπλή αξιολόγηση. Δηλαδή, επειδή οι τράπεζες θα βάζουν χρήματα χωρίς καμμία εγγύηση, θα κάνουν και αυτές αξιολόγηση των επιλεξιμοτήτων και, στη συνέχεια, θα κάνουν αξιολόγηση και οι αξιολογητές που θα προέρχονται από το μητρώο που θα ορίσουμε εμείς. Και μόνο εφόσον συμφωνούν και οι δύο, θα προχωρεί η δανειοδότηση. Η μόνη εξαίρεση σε αυτό είναι οι δύο ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που είναι οι οίκοι δημόσιοι, η ΕΙΒ και η ΕΒΡΔ. Η ΕΙΒ είναι ευθέως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, είναι ιδιοκτησία των ευρωπαϊκών θεσμών. Η ΕΒΡΔ είναι ιδιοκτησία και των ευρωπαϊκών θεσμών και αρκετών δεκάδων κρατών. Πάντως είναι δύο πάρα πολύ αξιόπιστοι οργανισμοί, οπότε τους εμπιστευόμαστε να κάνουν από μόνοι τους την αξιολόγηση.

Το επόμενο άρθρο αφορά τη συσσώρευση ενισχύσεων. Κι εκεί, επειδή μπαίνουν πολλά εργαλεία πια για την ενίσχυση επενδύσεων και επειδή το εργαλείο των δανείων θα έχει χαμηλές ενισχύσεις -θα είναι, δηλαδή, της τάξεως του 4% μέχρι 15% για τους μικρομεσαίους, μπορεί να φτάνει και το 20% η ενίσχυση, που συνεπάγεται το πολύ μικρότερο επιτόκιο στο μέχρι 50% μέρος του δανείου του RRF- προβλέπουμε τη δυνατότητα να μπορεί παράλληλα -αυτό αφορά κυρίως τις μικρομεσαίες που έχουν και άλλα εργαλεία ενισχύσεων- να απευθύνεται και σε άλλα εργαλεία ενισχύσεων και ό,τι πρόσθετη ενίσχυση παίρνει, να σωρεύεται στην ενίσχυση που θα λάβει μέσω του δανείου του Ταμείου Ανάκαμψης.

Σε ό,τι αφορά τώρα τη στελέχωση των υπηρεσιών -που έκανε και κάποια εντύπωση στον Τύπο- που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση και υλοποίηση, εδώ, για να είμαστε σαφείς...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Έχω ζητήσει επτά λεπτά. Η κυρία Πρόεδρος εν τη σοφία της μου έδωσε πέντε, αλλά θα χρησιμοποιήσω και τα άλλα δυο-τρία λεπτά.

Η στελέχωση των υπηρεσιών. Εδώ δεν μιλάμε για τη στελέχωση της ειδικής υπηρεσίας. Αυτή θα παραμείνει στα σαράντα άτομα. Μιλάμε για τις ανάγκες που θα προκύψουν και οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από τις υφιστάμενες δομές των υπηρεσιών, οι οποίες έχουν το εξής παράδοξο χαρακτηριστικό: Επειδή το ταμείο για την ώρα είναι ένα εφάπαξ ταμείο, θα έχει διαφορετικές ανάγκες στις υπηρεσίες προϊόντος του χρόνου. Άλλες στιγμές θα πρέπει να είναι αδειοδοτικές. Άλλες θα είναι, για να βγαίνουν προκηρύξεις. Άλλες θα είναι, για να προχωράνε με ταχύτητα οι πλατφόρμες. Θα αλλάξει, δηλαδή, η ανάγκη και για ιδιώτες που θα συνδράμουν τα Υπουργεία -αλλά αυτό μπορούν να το βγάλουν πέρα τα Υπουργεία- αλλά και για ανθρώπους που θα έχουν δικαίωμα υπογραφής. Θα μπορούν, δηλαδή, να λειτουργούν μέσα στα Υπουργεία.

Εδώ λοιπόν βάζουμε δύο διατάξεις: Μία που προβλέπει αποσπάσεις με πολύ μεγάλη ταχύτητα και μία για έναν ορισμένο αριθμό ανθρώπων, για ανθρώπους με τα αναγκαία προσόντα για να καλύψουν αυτές τις θέσεις, που θα έρχονται και θα διατίθενται για κάποιους μήνες ή ένα χρόνο στη συγκεκριμένη υπηρεσία και θα μπορούν και να αλλάζουν υπηρεσία, μέχρι να τελειώσει η χρησιμότητα των υπηρεσιών τους. Μιλάμε τώρα για μέχρι εκατό ανθρώπους το πολύ, που θα μπορούμε να πάρουμε με αυτό το εργαλείο. Θα έχουν ένα ελάχιστο ενός χρόνου, γιατί αλλιώς δεν μπορείς να προσελκύσεις κάποιον να δουλέψει. Και δεν μπορούν σε καμμία περίπτωση να αποκτήσουν κανενός είδους μονιμότητα και θα έχουν κάποιο μέγιστο ανάλογα με την χρησιμότητα των υπηρεσιών και την διάρκεια ζωής του ταμείου. Είναι στην ουσία ένα -θα το λέγαμε στα αγγλικά- pool ανθρώπων, που είναι...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ρουσφέτια...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Τι λέτε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Συγχαρητήρια για ρουσφέτια που νομοθετείτε!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Δεν έχω καμμία διάθεση να κάνω ρουσφέτια, κύριε Ραγκούση.

Να ξέρετε ότι, όταν διαλέγεις να κάνεις τη δουλειά με πολύ λίγους ανθρώπους, επειδή εξαρτάται η πολιτική επιτυχία αυτής...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Θα τα πούμε μετά, κύριε Σκυλακάκη.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Παρακαλώ πολύ να είμαστε στοιχειωδώς ευγενικοί. Να μη με διακόπτετε χωρίς λόγο. Μπορείτε να πείτε ό,τι θέλετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Γράφετε πάλι ιστορία καλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κοιτάξτε, να σας πω. Ο καθένας μπορεί να λέει ό,τι θέλει και έχει τις ανάγκες της αντιπολίτευσης. Εγώ δεν έχω καμμία ανάγκη να υπηρέτησω, πέραν του να επιτύχει το σχέδιο, και προπαντός δεν έχω την ανάγκη να υπηρέτησω καμμία τέτοιου είδους εξυπηρέτηση.

Ο λόγος που κάναμε μία υπηρεσία με ασφυκτικά λίγους υπαλλήλους είναι ακριβώς αυτός. Και εδώ πέρα, πάλι οι άνθρωποι είναι εξαιρετικά λίγοι. Για δείτε οι διάφορες κυβερνήσεις με πόσους ανθρώπους διαχειρίζονται το ΕΣΠΑ. Κάντε λίγο αυτοκριτική, γιατί η αυτοκριτική -επειδή, κύριε Ραγκούση, έχετε περάσει από πολλές κυβερνήσεις- είναι κάτι που σας λείπει. Είναι σαν να υπάρχει ένα κενό μνήμης για τη διάρκεια των κυβερνητικών σας θητειών.

Αλλά δεν θα μπω στη συνέχεια αυτής της συζήτησης.

Πάω, τέλος, σε μια πολύ σημαντική διάταξη που αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εδώ πέρα δίνουμε τη δυνατότητα στο Ελεγκτικό Συνέδριο να βγάζει δικαστική απόφαση για τις προκηρύξεις των διαγωνισμών. Εδώ πέρα, έχεις ασφυκτικά λίγο χρόνο, για να υλοποιηθεί το ταμείο και ο μεγαλύτερος κίνδυνος, για να έχουμε αποτυχία, την οποία θα πληρώσουμε όλοι γιατί τα λεφτά χάνονται, είναι να γίνει ένας διαγωνισμός και μετά να έρθει κάποιος καλόβουλα ή κακόβουλα να αμφισβητήσει την προκήρυξη.

Το να αμφισβητείς την προκήρυξη, το να αμφισβητείς τη διαδικασία είναι κάτι που μπορεί να πάρει λίγο χρόνο, αλλά λύνεται. Διότι μια διαδικασία στο τέλος ενός διαγωνισμού, αν κάποιος έχει αδικηθεί, μπορεί να βρει το δίκιο του. Αν, όμως, ακυρώσεις την προκήρυξη, τότε ο διαγωνισμός πάει όλος στράφι και η ζημιά που μπορεί να προκληθεί είναι τεράστια. Εδώ, λοιπόν, τι κάνουμε και αυτό είναι κατ' εξοχήν πράξη διαφάνειας, βάζουμε το Ελεγκτικό Συνέδριο από την αρχή να παρακολουθεί τις προκηρύξεις και να βγάζει δικαστική απόφαση ότι είναι εντάξει νομικά η προκήρυξη.

Τέλος, έχουμε κάποιες μεταβατικές διατάξεις που αφορούν μια παράταση μόνο για τον τουρισμό σε ό,τι αφορά τα αξιόγραφα, γιατί ο τουρισμός ακόμη πλήρως δεν θα ανακάμψει στα επίπεδα των προηγούμενων ετών προφανώς και εκεί πέρα χρειάζεται περισσότερος χρόνος στις επιχειρήσεις του τουρισμού που επλήγησαν πολύ πάνω από 70% και 85% μειώσεις τζίρου, για να ρυθμίσουν τις επιταγές τους.

Βάζουμε, επίσης, μια διάταξη που ήταν αναγκαία για τις προκαταβολές για να υπάρχει η δυνατότητα να γίνονται σε περίπτωση που κάποιος χρωστάει να πληρώνει και στον ΕΦΚΑ και στην εφορία, όταν λαμβάνει κάποια προκαταβολή από το δημόσιο.

Αυτά ήθελα να πω και να συμπληρώσω και να κλείσω -συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, για τον χρόνο- ότι στην υπόθεση του ταμείου για να πετύχει και η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα θα χρειαστούμε καινοτόμα εργαλεία και αυτά τα καινοτόμα εργαλεία μπορεί η Αντιπολίτευση να τα βλέπει με καχυποψία -άλλωστε έχω την εντύπωση ότι βλέπει τα πάντα με καχυποψία- αλλά για την κοινωνία ευρύτερα το να πετύχουμε έχει τεράστια σημασία. Και στο τέλος της ημέρας θα κριθούμε από το αποτέλεσμα αυτή την υπόθεση του ταμείου. Δεν θα κριθούμε από τι θα λέμε αντιπολιτευόμενοι ο ένας στον άλλον εδώ στη Βουλή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πάντως, κύριε Υπουργέ, την καχυποψία την δημιουργούν οι πολιτικές και οι αποφάσεις και όχι οι προθέσεις κομμάτων ή της Κυβέρνησης. Συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές και αποφάσεις και σε αυτές θα κρίνεστε σε όλη τη διάρκεια, γιατί διαχειρίζεστε μια τεράστια ιστορική ευκαιρία για τη χώρα που δεν πρέπει να πάει χαμένη. Εγώ δεν καταλόγισα ποτέ ούτε πρόκειται να καταλόγισω προθέσεις με την έννοια της προσωπικής πρόθεσης, όμως, κρίνω τις συγκεκριμένες πολιτικές.

Θα έρθω, όμως, σε αυτό στο τέλος της ομιλίας μου, γιατί θέλω να αναφερθώ πιο ειδικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα επειδή ανακάλεσε στη μνήμη μας ο κ. Καμίνης τους νόμους του κ. Γιώργου Παπανδρέου και της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ του 2010, να θυμίσω -και είναι αφιερωμένο εξαιρετικά μετά την μεγάλη επιτυχία που είχε ο Έλληνας Γιάννης Αντετοκούνμπο στο NBA- ότι στον ν.3838/2010 με τίτλο: «Σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια και την πολιτική συμμετοχή ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών», που ψηφίστηκε τότε και που ουσιαστικά με αυτό παραχώρησε μετά η ελληνική πολιτεία το διαβατήριο στον Γιάννη Αντετοκούνμπο, υπήρξε μια μετωπική αντιπαράθεση ανάμεσα στις προοδευτικές δυνάμεις και στη συντηρητική παράταξη. Μια μεγάλη αντιπαράθεση, μετωπική κυριολεκτικά, γιατί ουσιαστικά θα αγνοούσαμε το κριτήριο του αίματος. Όταν εμείς ισχυριζόμασταν ότι η συμμετοχή και εν συνεχεία η ενσωμάτωση στην ημετέρα παιδεία, όπως έλεγαν παλιά, και στον ευρύτερο πολιτισμό διαμορφώνει συνειδήσεις και αναπτύσσει έναν καινούριο πατριωτισμό και σε ανθρώπους που δεν γεννήθηκαν ή δεν έχουν καταγωγή αναγκαστικά από εδώ, αλλά με τη συμμετοχή τους εδώ, δίνουν τη δυνατότητα να φτιάξουμε αυτό που είδαμε στο πρόσωπο, στα λόγια και στην ψυχή του Γιάννη Αντετοκούνμπο.

Εγώ δεν το λέω αυτό για να ευλογήσω τα γένια μας, γιατί το πρόβλημα συνεχίζει να βρίσκεται μπροστά μας και καλό είναι η σημερινή συμπαράταξη που φαίνεται στο πρόσωπο του Αντετοκούνμπο, να εκφραστεί ως μόνιμη πλειοψηφία με κύριο γνώμονα την κοινωνική ενσωμάτωση και στα αυριανά δύσκολα βήματα, γιατί το μεταναστευτικό δεν λύθηκε, τα θέματα της ιθαγένειας δεν λύθηκαν. Είναι ένα σύγχρονο πρόβλημα που θα ακολουθήσει και τα επόμενα χρόνια και πρέπει όλοι να το αντιμετωπίσουμε με μια διάθεση πραγματικά επίλυσης ουσιαστικής ενσωμάτωσης και μιας δημιουργικής συμμετοχής στην αναπτυξιακή προσπάθεια που κάνει η χώρα. Αυτό σαν εισαγωγή.

Για τον χώρο της δικαιοσύνης και το σχέδιο νόμου, κάθε νομοσχέδιο που λύνει λιμνάζοντα προβλήματα και αναχρονιστικές καθυστερήσεις θα έχει την δική μας υποστήριξη. Και πρέπει να ομολογήσουμε ότι σε αυτό το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση για το Ελεγκτικό Συνέδριο κάνει θετικά βήματα, άρα θα έχει τη θετική μας ψήφο.

Η εισηγήτριά μας κάλυψε απολύτως τόσο τη θετική μας συμβολή και ψήφιση όσο και τις επιμέρους προτάσεις και παρατηρήσεις μας, όπως και ο κ. Καμίνης και ο κ. Κεγκερόλογου που μίλησαν αργότερα. Εγώ απλά θέλω να σημειώσω κάτι και θα το κλείσω το θέμα. Την Τρίτη ήμουν στην Κόρινθο και κάναμε μια συνάντηση με τους δικηγορικούς συλλόγους και γενικότερα με τον νομικό κόσμο. Ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση. Γιατί πραγματικά και τα προβλήματα που εμείς γνωρίζαμε και γνωρίζουμε για την ελληνική δικαιοσύνη και τη λειτουργία της υπάρχουν κι είναι μεγάλα -καλή είναι η κωδικοποίηση, καλή είναι η διαθεσιμότητα των πόρων, καλός και ο εκσυγχρονισμός και η ψηφιοποίηση- αλλά πάντα υπάρχει από την εμπειρία μας όλα αυτά τα χρόνια, η εξής παραδοχή: ότι οι ρυθμοί της παρέμβασης απορροφούνται από την ταχύτητα των εξελίξεων και την ποσότητα των προβλημάτων, παλιών και νέων. Άρα, εδώ χρειάζεται μια συνολική ανάταξη του χώρου. Και σε ό,τι αφορά τις υποδο-

μές του και σε ό,τι αφορά τις λειτουργίες του.

Θα έλεγα ότι αν παλιότερα, κύριε Υπουργέ, στα προγράμματα του ΕΣΠΑ και στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης ήταν δύσκολο να προβλεφθούν κονδύλια και πόροι ιδιαίτεροι, για να γίνουν μεγάλα προγράμματα στον χώρο -συνήθως οι εθνικοί πόροι ήταν αυτοί πέρα από εξαιρέσεις που χρησιμοποιούσαμε- τώρα με την ελευθερία που υπάρχει στη διαχείριση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, καλά είναι να διεκδικήσετε ως Κυβέρνηση ένα πάρα πολύ σημαντικό ποσοστό να κάνει αυτή τη συνολική ανάταξη των υποδομών και του χώρου της δικαιοσύνης.

Νομίζω ότι είναι ένα κρίσιμο θέμα για τις δουλειές της δημοκρατίας και επαναλαμβάνω ότι χρειάζεται βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι κάτι πολύ θετικό που εμείς το ψηφίζουμε.

Για την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας, είμαστε υπέρ της υποχρεωτικότητας για συγκεκριμένους χώρους, όπου η παρέμβαση δεν κινείται στο όριο της ατομικής ευθύνης, αλλά υπηρετεί την συλλογική ανάγκη. Η θετική μας ψήφος έχει αυτή την έννοια, έχει αυτή τη σημασία. Αυτό δεν αναιρεί την κριτική μας για την σχεδιαστική πολιτική που αντιμετωπίζει με χρονική στέρωση τα προβλήματα και τις επιλεκτικές πολιτικές που διαχωρίζουν τους τομείς της ευαισθησίας σε φίλους και εχθρικούς, για την πολυγλωσσία και το θέατρο του παραλόγου που εμφανίζει πολλές φορές η Κυβέρνηση. Ο ένας απολύει τους ανεμβολίαστους από την δημόσια υγεία, ο άλλος «δεν είπαμε αυτό, αλλά μιλάμε για διαθεσιμότητα», ο τρίτος ούτε απολύσεις ούτε διαθεσιμότητα, άδειες άνευ αποδοχών.

Δεν πείθει μια τέτοια εικόνα για μια πολιτική εμβολιασμού η οποία θα συνεπάρεται τον κόσμο και θα τον διεκδικήσει. Δεν πείθει καν, ούτε, αν θέλετε, η επικοινωνιακή στρατηγική που είναι αφέλης. Ασχολείται με διάφορα σποτ αφελή για το γιατί πρέπει να πάει να εμβολιαστεί ο άλλος. Δεν υπάρχει μια συγκροτημένη παρέμβαση ανάμεσα στους πραγματικά σκεπτικιστές και στους ψευδοκαμένους, στους δύσπιστους και στους αρνητές, αυτούς που δεν δέχονται με κανέναν τρόπο να μπουν καν στη συζήτηση. Εδώ χρειάζονται επιμέρους εξειδικευμένες πολιτικές, χρειάζεται σχεδιασμός και χρειάζεται πρόβλεψη πριν ακόμα φτάσουμε στο πρόβλημα και τρέχουμε να το λύσουμε εκ των υστέρων.

Νομίζω, λοιπόν, ότι παρά τη θετική ψήφο στα θέματα που αφορούν την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας για τον εμβολιασμό για την υποχρεωτικότητα της ψήφου και όσες επιμέρους παρατηρήσεις έχουμε κάνει, πρέπει να αλλάξει συνολικά η πολιτική της κυβέρνησης.

Το ίδιο αναφάνεται και στην τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για τον ΕΛΓΑ. Δεν λέμε όχι. Να βάλετε και άλλα θέματα κατ' εξαίρεση, όπως αποζημιώσεις. Όμως, πάντα κατ' εξαίρεση; Είσατε δύο χρόνια Κυβέρνηση. Μπορούσατε να κάνετε έναν νέο κανονισμό, προσαρμοσμένο στις τωρινές εξελίξεις. Ο οργανισμός αυτός έχει ξεπεραστεί από τα πράγματα. Με τον οργανισμό δεν γίνονται επιλεκτικές πολιτικές, αν προβλέπονται όλα. Τώρα δεν προβλέπονται και έρχεστε εδώ και λέτε αποσπασματικά: Να δώσουμε και σε αυτούς που έχουν πάθει αυτό από αυτή την καταστροφή; Να δώσουμε. Μπορούμε εμείς να λέμε να μην δώσουμε σε παραγωγούς; Δεν μπορεί κανένα κόμμα να πει ότι αντιδρά σε αυτή τη διαδικασία, όταν πραγματικά ο άλλος χειμάζεται. Όμως, αυτή η επιλεκτική πολιτική δεν είναι σωστή. Θα μπορούσε να υπάρξει η πρόβλεψη ενός νέου κανονισμού, ούτως ώστε να υπάρξει αυτή η ουσιαστική αλλαγή και μεταρρύθμιση, μια που διατείνεστε ότι είσατε μια μεταρρυθμιστική κυβέρνηση.

Έρχομαι τώρα λίγο στην τροπολογία που αφορά το Υπουργείο Οικονομικών. Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, πάλι υπό μορφή μιας τροπολογίας που περνά στο περιθώριο της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, χωρίς ουσιαστική συζήτηση, φέρνεται ένα σχέδιο νόμου, να συζητήσουμε κάτι που το βλέπουμε τώρα και που αφορά μια ολόκληρη διαδικασία, για την οποία είναι δικαιολογημένες οι ανησυχίες μας. Οι περισσότερες διατάξεις της τροπολογίας περιλαμβάνουν διατάξεις για τον έλεγχο αλλά και τη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης των Πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ένα γενικό σχόλιο. Η Κυβέρνηση συνεχίζει με την ίδια έλλειψη

διαφάνειας, διαβούλευσης και λογοδοσίας να ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Από τότε που αναλάβετε σας το λέμε συνεχώς για το επιτελικό σας κράτος και αυτόν τον συγκεντρωτισμό που διακρίνει τις επιλογές σας. Ενώ είχατε ξεκινήσει να στέλνετε τα πρώτα σχέδια του εθνικού σχεδίου, θέσατε σε δημόσια διαβούλευση τότε εσείς την έκθεση ιδεών, που δεν ήταν τίποτα παραπάνω από μια περιγραφή των πυλώνων και των αξιών του προγράμματος, χωρίς περιγραφή επενδύσεων και κατανομή πόρων. Η διαβούλευση ήταν εντελώς προσχηματική και γι' αυτό, άλλωστε, κατέληξε σε φιάσκο. Ουσιαστικά, δεν συμμετείχαν.

Τώρα έρχεστε και λέτε ότι για να μην υπάρχει περιθώριο αποτυχίας, απαιτείται να είναι ώριμες και έτοιμες οι προτάσεις και όλα αυτά, με έναν τέτοιο τρόπο ότι πια ό,τι προτείνουν οι παραγωγικοί κοινωνικοί φορείς θα θεωρείται ανώριμο και ότι λέτε εσείς θα θεωρείται ώριμο. Άρα να μπορείτε να διαθέτετε τους πόρους κατά το δοκούν.

Να πούμε πιο συγκεκριμένα: Οι προσλήψεις είναι προσλήψεις για δώδεκα μήνες στον συγκεκριμένο οργανισμό στο Υπουργείο Οικονομικών, όπου εκατό θέσεις δεν αφορούν εξειδικευμένο προσωπικό, αφού κανένα σοβαρό και εξειδικευμένο στέλεχος του ιδιωτικού τομέα δεν θα πηγαίνει για δώδεκα μήνες στο Υπουργείο Οικονομικών. Επιπλέον, διατάξεις για κατά παρέκκλιση αποσπάσεις στις ως άνω υπηρεσίες, δημιουργούν ακόμα ένα παράθυρο καταστρατήγησης των πάντων διατάξεων κινητικότητας για πελατειακούς σκοπούς, με πρόσχημα το Ταμείο Ανάκαμψης. Στις δύο μεταβατικές διατάξεις προβλέπεται ad hoc δίκτυο αξιολογητών που θα επιλεγούν οι τράπεζες, με κριτήρια που θα ορίζετε εσείς για την εκταμίευση δανείων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης, μέχρι να ωριμάσουν οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 8 και 9.

Είναι φανερό ότι παρόμοιες επιλογές έχουν να κάνουν με μια συγκέντρωση των αποφάσεων στο όνομα της αποτελεσματικότητας. Η συγκέντρωση των αποφάσεων στο όνομα της αποτελεσματικότητας ενέχει τεράστιους κινδύνους και μπορεί να γίνει μια διαχείριση, ουσιαστικά, η οποία δεν θα οδηγήσει σε μια σοβαρή αξιοποίηση των συγκεκριμένων πόρων.

Και εδώ έγκειται για μία ακόμα φορά -και θα μαλλιάσει η γλώσσα μου να το λέω- η αντιπαράθεση του δήθεν επιτελικού κράτους, που λειτουργεί συγκεντρωτικά, που λειτουργεί με μονοπρόσωπους θεσμούς, μάλιστα με εκτελεστικές αρμοδιότητες που ξεπερνούν τα όρια της προσωπικής ευθύνης και ενός δημοκρατικού προγραμματισμού που θα έβαζε στο παιχνίδι την κοινωνία και τους φορείς της, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια. Μπορεί να βρεθούν οι μηχανισμοί αποτελεσματικότητας και μέσα από έναν δημοκρατικό προγραμματισμό. Όχι στο όνομα της αποτελεσματικότητας καταργούμε τη δημοκρατία και τη συμμετοχή των φορέων και ουσιαστικά, αποδιαρθρώνουμε τη θεσμική συγκρότηση της δημοκρατίας. Νομίζω, λοιπόν, ότι εκεί είναι η πάγια αντίθεσή μας. Γι' αυτό και τη δική σας τροπολογία, δυστυχώς, θα την καταψηφίσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Παπαδημητρίου από τη Νέα Δημοκρατία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Ελπίζω με την επιστροφή τον Σεπτέμβριο να μην χρειάζαμε πλέον τις μάσκες και να έχουμε και τη δυνατότητα να επιδώσουμε εις την, κατά κάποιον τρόπο, εργοδοσία, στο Προεδρείο, τα πιστοποιητικά εμβολιασμού, για να πάμε λίγο παρακάτω και μέσα στο κτήριο αυτό.

Πρέπει να πούμε ότι εν ολίγοις η συζήτηση επί της ρύθμισης που εμφανίζεται ως τροπολογία καταλήγει σε ένα απλό πράγμα. Ή είσαι μέσα στη Βουλή και τοποθέτησε με σαφήνεια στο θέμα του εμβολιασμού, όπως κάνουν οι συνάδελφοι της μείζονος αντιπολίτευσης και όπως με απόλυτη σαφήνεια μας έχει εξηγήσει το Κίνημα Αλλαγής -ΠΑΣΟΚ- και χαίρομαι που έχουμε τη δυνατότητα να το συζητούμε- ή αλλιώς κάνεις παρέα στους ανθρώπους οι οποίοι με τον δικό τους τρόπο -καλά να είναι η δημοκρατία- εκφράζουν αυτή την αντιεπιστημονική, αντιπρο-

οδευτική και αντιδραστική αντίληψη, την οποία βλέπουμε. Ευτυχώς γίνεται στην πλατεία Συντάγματος και δεν την χάνει κανείς.

Άρα τα πράγματα είναι απλά. Πρέπει να πάρουμε θέση. Και αν δεν πάρουμε τώρα, θα πάρουμε τον Σεπτέμβριο, θα πάρουμε τον Οκτώβριο. Δεν θα το αποφύγουμε. Δεν θα το αποφύγετε ούτε εσείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Μείζονος Αντιπολίτευσης.

Ως εκ τούτου, αν δείτε τα νούμερα -επειδή λέτε συνέχεια για νούμερα και εμένα μου αρέσουν τα νούμερα-, είχαμε πει βεβαίως ότι υπήρξαν καθυστερήσεις, φταίνε οι εταιρείες, φταίει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, φταίνε πολλοί, είναι δέκα εκατομμύρια. Σήμερα που μιλάμε θα έχει κλείσει δέκα εκατομμύρια. Άρα στους πέντε μήνες που εμβολιάζουμε, θα έχουμε περίπου δύο εκατομμύρια τον μήνα. Τον Μάρτιο είχαμε περίπου ένα εκατομμύριο εμβολιασμένους, τον Απρίλιο είχε πάει ένα εκατομμύριο εννιάκοσιες χιλιάδες -αυξήθηκε κατά εννιάκοσιες χιλιάδες περίπου. Τον Μάιο αυξήθηκε κατά ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες, τον Ιούνιο κατά ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες, τον Ιούλιο κατά περίπου εννιάκοσιες χιλιάδες. Άρα δεν πάμε όσο καλά θα θέλαμε, αλλά πάμε πάρα πολύ καλά.

Και επιτέλους, για ένα πράγμα που είναι καλό, που το στήσαμε εδώ, που μας δίνουν όλοι συγχαρητήρια, το να ακούω τους συναδέλφους της Αντιπολιτεύσεως ότι ούτε αυτό δεν τους αρέσει, είναι καθαρή γκρίνια και δεν ταιριάζει σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν ασκήσει τα καθήκοντά τους με σοβαρότητα, όπως ο συνάδελφος κ. Ξανθός.

Εν ολίγοις, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει καταλήξει σήμερα να υποστηρίζει τις θεωρίες ενός εξαιρετικά ενδιαφέροντος φιλοσόφου, του Ρόμπερτ Νόζικ, ο οποίος ως ελευθεριάζων ο ίδιος, ως ελευθεριαστής -είναι δύσκολη η μετάφραση-, πιστεύει ότι πρέπει ο καθένας να είναι τόσο κύριος του σώματός του, ώστε να μην υπόκειται σε κανενός είδους εκβιασμό, όπως το λέτε στις τηλεοράσεις, ή εν πάση περιπτώσει παραίτηση, όπως το λέω εγώ.

Όμως, πρέπει να φύγουμε από αυτό το στάδιο. Πρέπει να πάμε στην πραγματικότητα, η οποία είναι μία και μόνη. Έχει τελειώσει η πανδημία όπως την περάσαμε ενάμιση έτος. Τώρα γυρνάμε στις δουλειές. Τώρα γυρνάμε στο να ξαναχτίσουμε την οικογένειά μας, τους φίλους μας, τη δυνατότά μας να βλέπουμε, να είμαστε μια κοινωνία. Τώρα γυρνάμε στις σχολικές αίθουσες. Τα παιδιά, δεν υπάρχει άλλη λύση, πρέπει να γυρίσουν. Άρα τώρα συζητούμε για τους υγειονομικούς, που θα θεωρούσα ότι είναι εντελώς αυτονόητο. Μόνο οι καθυστερήσεις στον εμβολιασμό θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν το ότι φέρνει η Κυβέρνηση με καθυστέρηση, κατά τη γνώμη μου, αυτή τη ρύθμιση. Όμως, όταν θα συζητήσουμε τον Σεπτέμβριο για τους εκπαιδευτικούς, τι θα πούμε; Ξανά τα ίδια; Δεν θα έχουμε κάνει κάποια πρόοδο; Δεν θα πρέπει να τους πούμε ότι «Παιδιά, να τελειώνουμε λίγο με αυτή την υπόθεση».

Ως εκ τούτου, το παράδειγμα το δίνουν οι νέοι. Λοιδορήσατε, με τρόπο ακατανόητο στα μάτια μου, το γεγονός ότι υπήρχε μια ιδέα που υπήρχε και αλλού και την έφερε ο Μητσοτάκης και στην Ελλάδα, η οποία λέει freedom pass, ποιος το θέλει;. Εκατόν πενήντα χιλιάδες σήκωσαν το χέρι αυτή τη στιγμή. Μία εταιρεία, η μεγαλύτερη εταιρεία αεροπορικών ταξιδιών, η «ΑΕΓΕΑΝ», ανακοίνωσε ότι θα διπλασιάζει το μπόνους. Τι κακό μπορεί να έχουν όλα αυτά, ώστε να μην τα θέλετε; Ας βρούμε ένα άλλο πεδίο αντιπαράθεσης. Δόξα τω Θεώ, δεν θα χαθούμε σε αυτό.

Δεν είναι δυνατόν να καταλαβαίνουμε διαφορετικά τα απλά εληνηικά της επιτροπής για τη βιοηθική, η οποία λέει ακριβώς αυτά που συζητάμε εδώ. Η υποχρεωτικότητα ως έσχατη λύση η οποία πρέπει να έχει συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα, να εφαρμοστεί μόνον εφόσον τα προηγούμενα μέτρα δεν αποφέρουν σημαντική αύξηση του ποσοστού εμβολιασμού και με ακριβή εφαρμογή του μέτρου αυτού αφ' ενός να ορίζεται με βάση το Εργατικό και το Δημόσιο δίκαιο, αφ' ετέρου να απαιτεί να συνυπολογίζονται οι τυχόν συνέπειες στον καταμερισμό καθηκόντων και στελέχωση των δομών.

Τα πράγματα είναι απλά. Ή θα προχωρήσουμε μαζί σε πράγματα που αφορούν τη διαχείριση του κράτους και τελικώς της κοινωνίας, ή θα κρατήσουμε επιφυλάξεις. Θα μείνετε πίσω από την εκκλησία. Άκουγα από το πρωί τον Μητροπολίτη Ιλίου Αθηνών.

ναγόρα. Όλες οι απαντήσεις της Εκκλησίας αυτήν τη στιγμή ταυτίζονται, είναι όμοιες με τις απαντήσεις που δίνει η επιστήμη. Δεν μπορούμε να δώσουμε και άλλη. Την Κυριακή οι πιστοί θα βρεθούν μπροστά σε αυτό το δίλημμα. Οι ίδιοι οι ιερείς -που κάποιοι έλεγαν πράγματα τα οποία δεν έστεκαν, νόσησαν, το έλεγε ο Αθηναγόρας σήμερα το πρωί, τώρα κατάλαβαν- θα γίνουν οι μεγαλύτεροι -αν θέλετε- υπερασπιστές της ανάγκης του εμβολιασμού. Ο κόσμος προχωρά και γι' αυτό πρέπει και στη Βουλή να προχωρήσουμε όλοι μαζί.

Είπατε, κύριε Ξανθό, ότι στους χώρους εργασίας υπάρχει υπερμετάδοση. Δεν ξέρω πού το στηρίζετε, αλλά δεν πρέπει να γυρίσουμε στους χώρους εργασίας κανονικά; Δεν πρέπει να επιστρέψουν οι δημόσιοι υπάλληλοι στις δομές του κράτους; Δεν πρέπει οι ιδιωτικοί υπάλληλοι να ξαναπάνε στις δουλειές τους; Δεν πρέπει να αναδιοργανωθεί η εργασία; Πάντοτε με αυτά που κερδίσαμε. Γιατί κερδίσαμε το γεγονός ότι ξέρουμε τώρα ότι μπορούμε να εργαστούμε καλά και συλλογικά και αποδοτικά και από το σπίτι ή κάποιον άλλον χώρο. Άρα αυτό που αυτήν τη στιγμή καλούμαστε να κάνουμε είναι ένα βήμα μπροστά και αυτό το βήμα πρέπει να το κάνουμε όλοι μαζί. Δεν πρέπει να χωριστούμε σ' αυτό, γιατί αυτό είναι το κυριότερο μήνυμα που θα δώσουμε θετικό προς εκείνους τους συνανθρώπους μας, οι οποίοι έχουν αντιρρήσεις και με τους οποίους πρέπει να συνεχίσουμε να μιλάμε.

Εγώ θα πρότεινα και στους συναδέλφους του ΚΚΕ που είναι καλοί σε αυτό, να βάλουν καθήκον στο κόμμα «πόσους έπεισες να εμβολιαστούν σήμερα». Αυτό πρέπει να γίνει, ξεκινώντας από ένα εξαιρετικό άρθρο από τις 22 Αυγούστου 2020 στον «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ»: «Πώς η Σοβιετική Ένωση συνέτριψε τον ιό της ευλογιάς με διάταγμα υποχρεωτικότητας του Λένιν». Το λέει εδώ στο ρεπορτάζ του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» ότι το υπέγραψε ο ίδιος ο Λένιν και καλώς έκανε ο άνθρωπος, ειδικά τότε που η ευλογία ήταν ακριβώς παρόμοιο πρόβλημα με αυτό και ήταν την εποχή που ήρθε και η ισπανική γρίπη κατά σύμπτωση, δυστυχώς.

Άρα δεν μιλάμε για υποχρεωτικότητα. Δεν μιλάμε για τις συνειδήσεις των ανθρώπων. Μιλάμε, όμως, για το πώς θα δουλέψουμε και θα ζήσουμε μαζί. Αυτό είναι εντελώς διαφορετικό πράγμα από το να υποχρεώσουμε κάποιον σε ζητήματα συνείδησης. Του λέμε, όμως, ότι αν θες να δουλέψεις και αν θες να δουλέψουμε μαζί, αν θες να κάνουμε μαζί πράγματα όπως οι κοινωνίες κάνουν, τότε υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Και η προϋπόθεση είναι βεβαίως ο εμβολιασμός. Καμμία υποχρεωτικότητα. Με ενθουσιασμό να πείσουμε οι μεν τους δε και να προχωρήσουμε παρακάτω. Θα δείτε ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο θα έχουν μείνει ελάχιστοι -αν έχουν μείνει- που θα πέσουν στις διατάξεις αυτές.

Και είναι καλό, κύριε Υπουργέ, να διευκρινίσουμε και το θέμα του ίδιου του εργοδότη, διότι λέμε ότι πρέπει να δείχνεις το πιστοποιητικό. Δεν λέμε τι πρέπει να κάνει ο ίδιος ο οργανισμός της εργασίας που είναι ο εργοδότης. Πρέπει και αυτός να έχει την ίδια αυτονόητη υποχρέωση είτε είναι υπάλληλος στην εταιρεία του είτε όχι. Θα το διευκρινίσουμε και αυτό. Καλό είναι να μην υπάρχουν αμφιβολίες.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο νομοσχέδιο ενσωματώνουμε σε ενιαίο κείμενο μια σειρά οργανικών ρυθμίσεων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ενώ συγχρόνως αναβαθμίζεται η δυνατότητα του θεσμού για την παροχή υψηλού επιπέδου ενημέρωσης προς τη Βουλή επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων. Επίσης περιέχονται ρυθμίσεις για την επιτάχυνση του προσυμβατικού ελέγχου με τη σύσταση κλιμακίων για την άσκηση κατά προτεραιότητα του συμβατικού ελέγχου του δικαστηρίου σε σχέδια συμβάσεων που αφορούν στην εθνική άμυνα, τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια υγεία, καθώς και την απορρόφηση πόρων από προγράμματα της Ένωσης. Επίσης ρυθμίζον-

ται θέματα καταθέσεων και επιδόσεων με ηλεκτρονικά μέσα και της ανάπτυξης ειδικού λογισμικού για ψηφιακές διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Είναι ξεκάθαρο ότι ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τον οποίο εισάγει το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, είναι τόσο αναγκαίος που πιστεύω ότι θα αποσπάσει τη θετική ψήφο ενός τουλάχιστον κομματιού της Αντιπολίτευσης, γιατί δεν υπάρχει λόγος κάποιος να αντιπολιτεύονται επαγγελματικά, συστηματικά την Κυβέρνηση σε όλα ακόμα και στα πλέον προφανή.

Πάμε, όμως, τώρα σε αυτά που θα έπρεπε να είναι προφανή, αλλά δυστυχώς δεν αποτελούν για όλους μας κοινό τόπο. Μιλώ φυσικά για την τροπολογία που αφορά τους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς του προσωπικού των δομών υγείας και πρόνοιας. Διάβασα με κατάπληξη τη χθεσινή ανακοίνωση του ΣΥΡΙΖΑ την οποία μάλιστα υπογράφουν δύο αξιόλογα στελέχη. Το γεγονός, λοιπόν, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι εναντίον των υποχρεωτικών εμβολιασμών το γνωρίζαμε από καιρό. Άλλωστε και ο πρώην Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας είχε ξεκαθαρίσει ότι καμμία ηθική ή νομική υποχρέωση δεν τον δεσμεύει ως επαγγελματία του χώρου της υγείας. Αυτό, όμως, που συμβαίνει σήμερα είναι ότι ο επίσημος ΣΥΡΙΖΑ έρχεται να ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον πρώην Υπουργό ταυτίζοντας την εισαγόμενη υποχρεωτικότητα -διαβάζω επί λέξει από την ανακοίνωσή του- «με τη διαθεσιμότητα στο δημόσιο». Δηλαδή, ο ΣΥΡΙΖΑ μετά από όλα όσα συνέβησαν στη χώρα τον τελευταίο ενάμιση χρόνο με την πανδημία αυτό που κατάλαβε είναι ότι αποτελεί μια καλή ευκαιρία εκμετάλλευσης για την Κυβέρνηση για διαθεσιμότητες ή μια καλή ευκαιρία εκμετάλλευσης -θα πω εγώ- για πολιτική εκμετάλλευση όμως.

Γιατί δεν σας ενδιαφέρει η υγεία των νοσηλευόμενων, των ηλικιωμένων ή των αναπήρων που φιλοξενούνται σε δημόσιες ή ιδιωτικές μονάδες; Γιατί πρέπει να λέτε σε όλους όσα θέλουν να ακούσουν, στους ευπαθείς ότι πρέπει να προστατευθούν, στους αρνητές των εμβολίων ότι δεν έχουν υποχρέωση, στους υγειονομικούς που θα παραμείνουν ανεμβολίαστοι και δεν θα προσφέρουν υπηρεσία ότι θα πρέπει να συνεχίσουν να πληρώνονται, οι συνωμοσιολόγοι να διαδηλώνουν στις πλατείες ο ένας πάνω στον άλλο δημιουργώντας εστίες υπερμετάδοσης του ιού και ο ΣΥΡΙΖΑ να κάνει πρωτομαγιάτικη πορεία αναλαμβάνοντας -όπως είπε και ο ίδιος ο αρχηγός του- το ρίσκο της νόσησης και άλλων συνανθρώπων;

Και επειδή στον ΣΥΡΙΖΑ λέγονται και ακούγονται διάφορα για τον εμβολιασμό, την Κυβέρνηση, την επιτυχή διαχείριση της πανδημίας, ας σκεφτούμε οι πολίτες που μας ακούν το εξής: Ας υποθέσουμε ότι το 2019 συνέχιζε κανονικά τη θητεία της η κυβέρνηση Τσίπρα. Αυτό σημαίνει πως σήμερα στη θέση του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας δεν θα είχαμε τον κ. Κοντοζαμάνη, αλλά τον κ. Πολάκη, τον άνθρωπο που αρνήθηκε να κάνει οποιοδήποτε εμβόλιο κατά του κορωνοϊού γιατί διατείνεται ότι είναι όλα τους πειραματικά και μάλιστα παραπέμπει στην επανεξέταση του θέματος το φθινόπωρο, όταν προφανώς θα έχουμε έναν μεγαλύτερο αριθμό εμβολιασμένων και ο ίδιος θα αισθάνεται καλύτερα. Βέβαια το πώς θα πετύχουμε αυτόν τον μεγαλύτερο αριθμό εμβολιασμένων ακολουθώντας αυτήν την τακτική δεν μας το απάντησε. Φανταστείτε, λοιπόν, να είχαμε επικεφαλής στο Υπουργείο Υγείας τον κ. Πολάκη. Ποιος άνθρωπος θα πήγαινε σήμερα να εμβολιαστεί, ακούγοντας τον αρμόδιο Υπουργό να αμφισβητεί τους ειδικούς -και όχι μόνο τους επιστήμονες που δημιουργήσαν τόσο επιτυχημένα εμβόλια μέσα σε ένα πραγματικά σύντομο χρονικό διάστημα- αλλά ακόμα και τους λοιμωξιολόγους της επιτροπής για τη λήψη μέτρων κατά του κορωνοϊού τους οποίους θεωρεί και κακούς επιστήμονες; Οποιοσδήποτε δεν συμφωνεί με τον πρώην Υπουργό είναι κακός επιστήμονας και καλός επιστήμονας για κάποιον άγνωστο λόγο είναι μόνο ο ίδιος ο οποίος σαν πρώτο μέτρο κατά του κορωνοϊού προκρίνει τα μονοκλωνικά αντισώματα. Ξεχνάει βέβαια τη βασική αρχή της ιατρικής, ότι το να προλαμβάνεις είναι καλύτερο από το να θεραπεύεις.

Συνεχίζω τον συλλογισμό μου. Αναρωτιέμαι όμως τι θα γινόταν αν ήταν Υπουργός ο κ. Πολάκης που αντί των εμβολίων θα έβαζε μπροστά τα μονοκλωνικά αντισώματα ως κύριο μέτρο κατά του

κορωνοϊού. Πώς θα αντιδρούσε η κοινωνία ακούγοντας τον αρμόδιο Υπουργό να λέει ότι τώρα δεν έχει νόημα ο εμβολιασμός; Η χθεσινή ανακοίνωση του ΣΥΡΙΖΑ έρχεται να συμπληρώσει αυτές τις εξωπραγματικές θέσεις του κ. Πολάκη. Την καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Συμπληρώνει αυτές τις εξωπραγματικές θέσεις και επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα ήταν εξαιρετικά τυχερή όταν πριν δύο χρόνια αναλάμβανε τη διακυβέρνηση της χώρας ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Το ποια καταστροφή θα είχε προκληθεί στην ελληνική κοινωνία χωρίς τους συστηματικούς εμβολιασμούς ευτυχώς σήμερα μπορούμε να το συζητάμε μόνο ως υπόθεση. Την υπευθυνότητα που δεν δείχνει ο ΣΥΡΙΖΑ τη δείχνουν τελικά οι συμπολίτες. Πάνω από εκατόν είκοσι χιλιάδες νέοι έσπευσαν χθες να κάνουν χρήση του freedom pass. Ακόμα και εκείνοι που δεν μπορούν για οποιονδήποτε λόγο να μετακινηθούν καλύπτονται πλέον μέσα από τα προγράμματα εμβολιασμού κατ' οίκον. Όλοι έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής εμβολίου χωρίς αμφιβολίες και καθυστερήσεις. Μάλιστα με αφορμή τα πρόσφατα γεγονότα στο γηροκομείο του Βόλου με χαρά είδε η κοινωνία της Μαγνησίας εργαζόμενους στο ίδρυμα να αλλάζουν στάση αποδεχόμενοι την επείγουσα ανάγκη για εμβολιασμό. Αυτή την αναμφισβήτητη αναγκαιότητα έρχεται να υπηρετήσει η τροπολογία που φυσικά δεν επιβάλλει τον εμβολιασμό σε όσους έχουν αποδεχόμενους λόγους υγείας οι οποίοι εμποδίζουν τη διενέργειά του. Και αυτονόητα το μέτρο της αναστολής καθηκόντων στο δημόσιο αποκλειστικά για επιτακτικούς λόγους δημόσιας υγείας δεν σημαίνει και δεν μπορούσε να σημαίνει απόλυση για κανέναν υγειονομικό. Αυτά δυστυχώς υπάρχουν μόνο στο μυαλό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να υπογραμμίσω και τη σημασία της τροπολογίας του κ. Λιβανού για την προπληρωμή του 40% των αποζημιώσεων στους αγρότες που επλήγησαν φέτος από τον παγετό. Πρόκειται για υλοποίηση της προσωπικής δέσμευσης του Πρωθυπουργού για κάλυψη όλων των πληγέντων από τους παγετούς της περασμένης άνοιξης. Συγκεκριμένα δίνεται η δυνατότητα καταβολής από τον ΕΛΓΑ αποζημίωσης έως και του 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε με προκαταβολή ύψους 40% της ζημιάς. Επίσης, προβλέπει τη δυνατότητα καταβολής από το πρόγραμμα κρατικών οικονομικών ενισχύσεων της ίδιας προκαταβολής και για τους παραγωγούς που η καλλιέργειά τους ήταν σε προανθικό στάδιο. Αυξάνεται το όριο αποζημιώσεων ανά δικαιούχο κατ' έτος από 70.000 σε 210.000 ευρώ μετά την απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομικών για συγκεκριμένες ζημιές μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται πλέον ο παγετός. Ειδικά για τους αγρότες της Μαγνησίας αυτά τα μέτρα αποδεικνύονται πολύτιμα και θέλω να ευχαριστήσω προσωπικά την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για την πρωτοβουλία της αυτή και την ανταπόκρισή της στις κοινοβουλευτικές μου αναφορές τον Ιούνιο και τον Απρίλιο πάνω σε αυτά τα θέματα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25, κ. Αδαμοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης που αφορά στον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και συναφείς διατάξεις. Заφέστατα πρόκειται για ένα συμπληρωματικό και αναμορφωτικό κείμενο, θα λέγαμε, το οποίο επιδιώκει την περαιτέρω κωδικοποίηση των διατάξεων και του ρυθμιστικού πλαισίου το οποίο διέπει τις διαδικασίες και τις αρμοδιότητες που άπτονται του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες σε ό,τι

αφορά το ειδικότερο περιεχόμενο των διατάξεων του νομοσχεδίου. Θα πω ότι ως προς το θέμα της βραχύτατης επανόδου του Υπουργείου σε ορισμένα ζητήματα τα οποία ρυθμίστηκαν πολύ πρόσφατα, ο κύριος Υπουργός μας είπε ότι είναι δικαιολογημένες κάποιες διορθωτικές κινήσεις διότι προφανώς από το πεδίο εφαρμογής του εκάστοτε νόμου προκύπτουν και τα προβληματικά σημεία οπότε δικαιολογούνται οι διορθώσεις οι οποίες γίνονται.

Εμείς συμεριζόμαστε αυτή τη λογική του κυρίου Υπουργού, όμως σας καλούμε να συμεριστείτε αντίστοιχα και τη δική μας συνετή κριτική η οποία συνίσταται σε δύο σημεία. Το πρώτο είναι ότι η τόσο σύντομη νομοθετική επανεξέταση ζητημάτων οποιασδήποτε ρύθμισης μαρτυρά, καταδεικνύει τα κενά, τις αβλεψίες και τις άστοχες προσεγγίσεις που υπήρχαν στο τροποποιούμενο νομοθέτημα. Δεύτερον, ο εκάστοτε νόμος έρχεται να ρυθμίσει καταστάσεις και εξαιρετικά πολύπλοκες διαδικασίες. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο ελλοχεύει de facto ο κίνδυνος με όρους βεβαιότητας να εμφανιστούν περαιτέρω δυσλειτουργίες, περαιτέρω κενά, περαιτέρω αβλεψίες. Έχουμε την άποψη ότι όταν έρχεστε να παρουσιάσετε και να υπερασπιστείτε ένα νομοσχέδιο, ένα νομοθετικό πρωτοβουλία καλό θα ήταν να επιδεικνύετε μία μεγαλύτερη εγκράτεια σ' ό,τι αφορά τη διεκδίκηση του αλάθητου εκ μέρους της κυβέρνησης. Τελικά η υπερβολική σιγουριά είναι αυτή που εκ των υστέρων γυρίζει μπουμερανγκ και ακριβώς καταδεικνύει όλες αυτές τις αστοχίες. Κι αυτό το λέω ως έκκληση όχι μόνο προς εσάς, κύριε Υπουργέ, αλλά προς σχεδόν όλους τους Υπουργούς της κυβέρνησης.

Θα τοποθετηθώ επί του νομοσχεδίου όμως είμαι υποχρεωμένη πάνω σε αυτό το τελευταίο που ανέφερα ως προς τις απόλυτες βεβαιότητες και την απόλυτη σιγουριά που παρουσιάζουν οι Υπουργοί να πω ότι είναι η ίδια η επικαιρότητα η οποία επαληθεύει αυτήν τη διαπίστωση. Θα αναφερθώ, λοιπόν, λίγο στην επικαιρότητα και απευθύνομαι στην κ. Κεραμέως συγκεκριμένα, στο νομοθέτημα που έχει φέρει σε σχέση με τις τροποποιήσεις του Υπουργείου Παιδείας. Η κ. Κεραμέως έρχεται ακριβώς με την ίδια λογική στο νομοσχέδιο αυτό να μας πει ότι με απόλυτη σιγουριά τα έκανε όλα ολόσωστα, ότι δεν σηκώνει μύγα στο σπαθί της, ότι κατέχει το μυστικό της απόλυτης επιτυχίας και ότι οποιαδήποτε αρνητική κριτική από την Αντιπολίτευση ή από οποιονδήποτε άλλον είναι για πέταμα.

Βλέπουμε όμως ότι όλη αυτή η λογική και η πρωτοβουλία της εξελίχθηκε σε φιάσκο διότι όλη η Ελλάδα έχει δει την απaráδεκτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με την ελάχιστη βάση εισαγωγής ειδικά με τη συμπλήρωση των μηχανογραφικών αλλά και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Ρωτάμε, λοιπόν, την κ. Κεραμέως τι έχει να απαντήσει στους γονείς αλλά κυρίως στους μαθητές οι οποίοι εδώ και πάρα πολύ καιρό, εδώ και ενάμιση χρόνο με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, με τα προβλήματα της αντίστοιχης εφαρμογής και με το lockdown, πάλεψαν. Παρά το γεγονός ότι υπήρχουν μαθητές που συγκέντρωσαν 18.000 και 18.500 μόρια, αυτήν τη στιγμή με τα καπρίτσια της Υπουργού Παιδείας αποκλείονται από την εισαγωγή στα πανεπιστήμια. Να μας εξηγήσει, λοιπόν, η κ. Κεραμέως γιατί με τέτοιες βαθμολογίες αυτοί οι μαθητές δεν παίρνουν άριστα. Γιατί ενώ υπάρχει το εκπαιδευτικό δυναμικό, υπάρχουν οι υποδομές στα πανεπιστήμια αυτήν τη στιγμή αποκλείονται είκοσι χιλιάδες φοιτητές έξω από τα πανεπιστήμια; Γιατί τώρα θα πρέπει οι γονείς αυτών των παιδιών να πληρώσουν αδρά τα ιδιωτικά κολλέγια προκειμένου να σπουδάσουν τα παιδιά τους; Η απάντηση είναι σαφής. Αυτή είναι η στόχευση του Υπουργείου Παιδείας. Να προωθήσει την ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της παιδείας. Να αναγκάσει, λοιπόν, πλέον τους γονείς να πληρώνουν για την ανώτατη φοίτηση, για τις ανώτατες σπουδές των παιδιών τους. Ξέρουμε πολύ καλά ότι η δημόσια παιδεία εκτός των άλλων κοστίζει φορολογικά και στα ανώτερα οικονομικά στρώματα.

Επίσης, ρωτάμε την κ. Κεραμέως αν έχει να προτείνει με τις λαμπρές της ιδέες κάτι σε σχέση με την ένταξη στα ωρολόγια προγράμματα των σχολείων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μαθημάτων τα οποία να καλλιεργούν στις συνειδήσεις των μαθητών τον σεβασμό στη γυναίκα, τον σεβασμό στο παιδί, τον σεβασμό στο συνάνθρωπο. Δεν θα το βασίσω

μόνο στο φύλο. Τον σεβασμό γενικότερα στον άνθρωπο, τον σεβασμό στο άτομο με αναπηρία, στις ευάλωτες ομάδες, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα. Έχουμε βαρεθεί από μικρά παιδιά να ακούμε το κλισέ ότι όλα είναι θέμα παιδείας. Σαφέστατα η διαχρονική βελτίωση της κοινωνίας είναι θέμα παιδείας. Ρωτάμε την κ. Κεραμέως αν έχει συνειδητοποιήσει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα έχει μετατραπεί αυτή τη στιγμή σε αποθετήριο πληροφοριών σε τροφοδότες της παραπαιδείας, σε τροφοδότες της ενισχυτικής διδασκαλίας, των φροντιστηρίων, των ιδιαίτερων μαθημάτων.

Γνωρίζει η κ. Κεραμέως ότι παιδιά της πρώτης και της δεύτερης δημοτικού κάνουν αυτήν τη στιγμή φροντιστήρια, ιδιαίτερα μαθήματα, τα οποία εσείς τα βαφτίζετε με την ταμπέλα της δήθεν δημιουργικής απασχόλησης; Τι έχει να πει σε όλα αυτά η κ. Κεραμέως, τα θεωρεί φυσιολογικά;

Βλέπουμε γυναίκες να γίνονται θύματα εγκληματικών συμπεριφορών που έχουν ως έρεισμα την τοξική πατριαρχία. Τις προάλλες ήταν η Ελένη Τοπαλούδη στη Ρόδο, ήταν η Καρολάιν στα Γλυκά Νερά, η Γαρυφαλλιά στη Φολέγανδρο. Θα θρηνήσουμε και άλλα θύματα. Και το ερώτημα είναι όλα αυτά τα ζητήματα, κύριε Υπουργέ, πώς σκοπεύει η Κυβέρνηση να τα αντιμετωπίσει με το επικοινωνιακό παιχνίδι της αυστηροποίησης των ποινών;

Και το λέω αυτό, γιατί ετοιμάζετε μία νομοθετική πρωτοβουλία σε σχέση με τον ποινικό κώδικα και την αυστηροποίηση των ποινών. Έτσι θα λυθεί αυτό το πρόβλημα ή με αλλαγή υποδείγματος, δηλαδή εστιάζοντας στον τομέα της πρόληψης; Ούτε οι αυστηρές ποινές θα φέρουν τα θύματα πίσω ούτε θα απαλύνουν τον πόνο που νιώθουν αυτήν τη στιγμή οι συγγενείς αυτών των θυμάτων.

Ερώτημα άλλο: Ποια μαθήματα πιστεύετε ότι στο πλαίσιο παροχής της εκπαίδευσης προσφέρονται για τέτοιες ακριβώς αναζητήσεις, για την καλλιέργεια τέτοιων προβληματισμών; Είναι μαθήματα τα οποία εσείς πάτε και καταργείτε, όπως είναι η κοινωνιολογία, όπως είναι η κοινωνική πολιτική και πολιτειακή παιδεία. Είναι ντροπή αυτήν τη στιγμή στις σχετικές προκηρύξεις να έχουμε ως άτομα τα οποία προορίζονται να διοριστούν μόλις δεκαοκτώ εκπαιδευτικούς πανεπιστημιακής εκπαίδευσης αυτού του κλάδου. Γιατί; Γιατί σας κάλυψε ο κ. Γεωργιάδης, που είπε ότι η κοινωνιολογία και όλα αυτά τα μαθήματα θα κάνουν τα παιδιά μας αριστερά.

Αφήστε, λοιπόν, τα κροκοδείλια δάκρυα για τα θύματα τα οποία στεγνώνουν σε κλάσματα δευτερολέπτου, μετρηθείτε με τη συνείδησή σας, μετρηθείτε με τα πραγματικά προβλήματα της κοινωνίας και αναλάβετε επιτέλους την ατομική και πολιτική και κοινωνική ευθύνη που έχετε απέναντι σε όλα αυτά τα φαινόμενα και σε όλες αυτές τις παθογένειες.

Πάω σε ένα άλλο θέμα της επικαιρότητας στον τουρισμό. Έχουμε δει την τραγελαφική κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τα πανικόβλητα μέτρα του Υπουργείου. Καλούμε, λοιπόν, τον κ. Θεοχάρη να πάει και να εξηγήσει ότι τα κάνει όλα καλά, στους εργαζόμενους να τα εξηγήσει όλα αυτά και στους επιχειρηματίες, αλλά και στις τοπικές κοινωνίες οι οποίες βιώνουν μία πραγματικά παρανοϊκή κατάσταση με μέτρα, τα οποία ανακαλούνται ανά πέντε μέρες. Επίσης, να εξηγήσει στον Δήμαρχο της Μυκόνου για τις μαζικές ακυρώσεις κρατήσεων αυτήν τη στιγμή, να τον βγάλει ψεύτη. Να εξηγήσει στους πρέσβεις των υπολοίπων χωρών που μας έχουν τοποθετήσει στις μαύρες λίστες και να τους μεταπίσει με τα δικά του επιχειρήματα και γενικά να δούμε τι εξηγήσεις έχει να δώσει σε δημοσιογράφους όχι των καλοταϊσμένων καναλιών από τη λίστα Πέτσα, όπου εκεί ανέξοδα λέει όσα λέει, αλλά σε αμερόληπτους δημοσιογράφους, όπως στον δημοσιογράφο του BBC στον οποίο εκτέθηκε ανεπανόρθωτα.

Θα κλείσω, λοιπόν, την πρωτολογία μου -κυρία Πρόεδρε, θα έβλω και λίγο χρόνο για την δευτερολογία μου- αναφερόμενη στη θεματική αυτού του νομοσχεδίου. Ερώτημα: Θέλωμε ένα δημόσιο, το οποίο να υπηρετεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας; Σαφέστατα θέλουμε. Κάποιοι βέβαια προσποιούνται ότι έχουν αγαθές προθέσεις, διότι έρχεται η πράξη να αναρρέσει και θα εξηγηθώ σε λίγο. Η ελληνική νομική πραγματικότητα είναι γεγονός ότι βρίσκεται ανεφάρμοστων διατάξεων, διατάξεων που καταλήγουν κενό γράμμα. Ένας

νόμος καταλήγει κενό γράμμα όταν το ίδιο το πεδίο εφαρμογής του συρρικνώνεται από την εκάστοτε πολιτική βούληση.

Εδώ έχουμε μία θετική νομοθετική πρωτοβουλία; Έχουμε. Έχουμε κάποιες διατάξεις, οι οποίες καταστρώθηκαν ορθώς; Έχουμε. Λύνουμε το μείζον πρόβλημα; Όχι, δεν το λύνουμε και το λέω αυτό αναφέροντας ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Εδώ και ενάμιση χρόνο ζούμε στον αστερισμό και στην καταιγίδα των απευθείας αναθέσεων, δηλαδή ενιαία έργα σπάζουν σε διάφορα κομμάτια, σε όμοιες δηλαδή αλλά μικρές δαπάνες μόνο και μόνο για να εκφύγουν από τον έλεγχο τον προληπτικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αποτέλεσμα να γίνεται κατασπατάληση, διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, του χρήματος των φορολογουμένων πολιτών, χρήματα τα οποία γεμίζουν τις τσέπες των ημετέρων. Αγοράζετε πανάκριβα μέτρες ή ακατάλληλες υπηρεσίες και προϊόντα με την ταμπέλα του κατεπείγοντος, ενώ πολύ συχνά αυτές οι αλόγιστες δαπάνες δεν έχουν την παραμικρή σχέση με τις ανάγκες της πανδημίας. Βλέπουμε να πληρώνουμε χρυσά ανακαινίσεις γραφείων υπουργικών, κομματικών μόνο και μόνο διότι εσείς διατάσσετε και αποφασίζετε και όλα αυτά με το πρόσχημα πάντα της πανδημίας.

Ενώ, λοιπόν, βλέπουμε ότι υπάρχει νομοθετική διεκπεραίωση όσο σωστή και αν είναι και όσο σωστή και αν φαντάζει γίνεται κουρελόχαρτο όταν έρχεται η κυβερνητική καθημερινότητα να ακυρώσει αυτήν τη νομοθετική διεκπεραίωση. Εκεί λοιπόν παίζει το παιχνίδι στην πράξη και όχι στα ΦΕΚ.

Και μπαίνω στη δευτερολογία μου αναφερόμενη στην τροπολογία «Υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης. Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού. Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου.», αυτός είναι ο τίτλος της τροπολογίας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 1 με τον παραπειστικό τίτλο «Υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού εμβολιασμού ή νόσησης» θεσπίζεται ένα προνόμιο για τους εργοδότες και μία υποχρέωση για τους εργαζόμενους αναφορικά με την επίδειξη ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Δεν έχω πολύ χρόνο αυτήν τη στιγμή να πω επί λέξει τι προβλέπει. Το σίγουρο είναι ότι με αυτήν ακριβώς την διάταξη έρχεται η Κυβέρνηση να βάλει κυριολεκτικά ένα μπουρλότο στην κοινωνία, θεσπίζει την καθολική υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού με τρόπο έμμεσο, πολιτικά δειλό και κοινωνικά ολέθριο πυροδοτώντας έναν κοινωνικό αυτοματισμό μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων φροντίζοντας βέβαια αυτό να συμβεί μέσα σε ένα πλαίσιο όπου οι εργοδότες έχουν όλο το θεσμικό οπλοστάσιο υπέρ τους με το νομοσχέδιο και του κ. Βρούτση και του κ. Χατζηδάκη. Οι εργοδότες δηλαδή από μεθαύριο θα έχουν το προνόμιο να απαιτούν από τους εργαζόμενους να μοιραστούν μαζί τους ευαίσθητα ιατρικά προσωπικά δεδομένα.

Είναι ελλιπές βέβαια το άρθρο, θεσπίζεται μία υποχρεωτικότητα σε κάτι αλλά θα πρέπει να αναφέρεται ο λόγος, το αιτιολογικό και βεβαίως οι συνθήκες μη συμμόρφωσης. Εδώ το άρθρο δεν αναφέρει τίποτα, διότι η απάντηση βρίσκεται στα νομοθετήματα της Κυβέρνησης «Α.Ε. Μητσοτάκη» και η απάντηση είναι στο εργασιακό νομοθέτημα του κ. Χατζηδάκη, αλλά και στην κατάργηση του βάσιμου λόγου απόλυσης από τον προκάτοχό του τον κ. Βρούτση.

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη έχοντας χάσει κάθε έλεγχο επιλέγει έναντι της οδού της πειθούς την οδό της κατάφωρης καταπάτησης θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων εισάγοντας την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού στο σύνολο των εργαζομένων καταναγκαστικά με συνέπεια της μη συμμόρφωσης την απόλυση. Πρόκειται για την επιτομή της νομοθετικής αυθαιρεσίας, του τρόπου με τον οποίο η Κυβέρνηση διαχειρίζεται την πανδημία. Διχάζει συνειδητά την κοινωνία, στρέφει κοινωνικές ομάδες εναντίον η μία στην άλλη, δημιουργεί καταστάσεις πόλωσης, χρησιμοποιεί τη λογική του «διαίρει και βασίλευε», σαλαμοποίηση, κοινωνικός αυτοματισμός σε σημεία κανιβαλισμού αντί να αναλάβει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός την ευθύνη για την αποτυχία διαχείρισης της πανδημίας.

Το κάνει, λοιπόν, ρίχνοντας το μπαλάκι στους εργοδότες ώστε να τρομοκρατούν τους εργαζόμενους προκειμένου να εμβολιαστούν πάντοτε υπό τον κίνδυνο της απόλυσης και δημιουργεί με

αυτόν τον τρόπο ένα δυστοπικό μέλλον άνευ προηγουμένου, πρόκειται για τη δυστοπία του μεγάλου αδερφού.

Εμείς θα καταψηφίσουμε, βεβαίως, αυτήν την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Ξενογιαννακοπούλου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΜΑΡΙΛΙΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της πλειοψηφίας - μια και δεν είναι καν ο Υπουργός πλέον εδώ - οφείλω να παρατηρήσω ότι θα περίμενε κανείς σήμερα που η επίμαχη αυτή τροπολογία είναι στο επίκεντρο της συζήτησης και απασχολεί φυσικά ευρύτερα τον ελληνικό λαό να είναι τουλάχιστον ο Υπουργός Υγείας εδώ και να την υποστηρίξει και να είναι δεκτικός σε έναν διάλογο με τα κόμματα της αντιπολίτευσης.

Θα περίμενε, βέβαια, κανείς ακόμα περισσότερο ο Υπουργός Υγείας, όταν άρχισε αυτή η συζήτηση και φαινόταν ότι η Κυβέρνηση πηγαίνει σε αυτή την κατεύθυνση, να έχει ζητήσει να συγκαληθεί τις προηγούμενες ημέρες η αρμόδια επιτροπή της Βουλής για να γινόταν ένας ουσιαστικός πολιτικός διάλογος και φυσικά να είχαν κληθεί και οι αντίστοιχοι επιστημονικοί και κοινωνικοί φορείς, δηλαδή και η Επιτροπή Βιοηθικής, αλλά φυσικά και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων. Τίποτα απ' όλα αυτά, η πλήρης απαξίωση σήμερα του Κοινοβουλίου. Και έρχεται μία τέτοια τροπολογία με έναν τελείως διεκπεραιωτικό τρόπο. Αυτό νομίζω, ως πρώτη παρατήρηση, είναι μια απαράδεκτη μεθόδευση από την πλευρά της Κυβέρνησης.

Το δεύτερο θέμα. Όλοι συμφωνούμε ότι το εμβόλιο είναι το μεγάλο αγαθό, το δημόσιο αγαθό και το μεγάλο όπλο για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτή την πανδημία κι αυτή τη δοκιμασία που περνάμε εδώ και ενάμιση χρόνο. Είναι, επίσης, σαφές ότι υπάρχει μία πολύ μεγάλη καθυστέρηση όσον αφορά το εμβολιαστικό πρόγραμμα. Είναι ενδεικτικό ότι η ίδια η Κυβέρνηση Μητσοτάκη και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έλεγαν ότι η εμβολιαστική κάλυψη τον Ιούνιο θα είναι 70% και αυτή τη στιγμή μετά βίας είναι πάνω από 40-45%.

Τι θα περίμενε κανείς από μία υπεύθυνη δημοκρατική κυβέρνηση; Θα περίμενε να αναλύσει ποια είναι τα αίτια αυτών των καθυστερήσεων, ποια είναι τα προβλήματα και με βάση αυτή την αποτίμηση να κάνει έναν διάλογο πολιτικό και κοινωνικό και να το αντιμετωπίσει.

Γιατί, όμως, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποφεύγει όπως «ο διάολος το λιβάνι» να κάνει μια αποτίμηση ουσιαστική για να επιλύσει τα προβλήματα των καθυστερήσεων; Γιατί αν γίνει αυτή η αποτίμηση και ο απολογισμός, θα πρέπει να κάνει την αυτοκριτική της. Θα πρέπει να ομολογήσει ότι η ίδια επένδυσε στην επικοινωνιακή πολιτική και όχι στην ουσιαστική ενημέρωση, ότι η ίδια καλλιέργησε τον εφησυχασμό, ότι η ίδια είχε διχογνωμία γύρω από τα εμβόλια, όπως χαρακτηριστικά με το AstraZeneca, και ότι η ίδια είχε παλινωδίες.

Αποφεύγει, λοιπόν, αυτόν τον απολογισμό και αυτή την αποτίμηση και έρχεται με την προσφιλή της μέθοδο να μεταθέτει τις ευθύνες στην κοινωνία, την αντιπολίτευση, τους εργαζόμενους. Έρχεται, λοιπόν, για να διχάσει αντί να οικοδομήσει εμπιστοσύνη, όπως πολύ σωστά ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Ξανθός, ότι εδώ υπάρχει ένα ρήγμα εμπιστοσύνης της κοινωνίας που πρέπει να θεραπευτεί. Αντί γι' αυτό, βλέπουμε μια Κυβέρνηση η οποία έρχεται να πολώσει, να διχάσει, έρχεται να δημιουργήσει αντίδραση μέσα από τα μέτρα που φέρνει με αυταρχισμό.

Και, μάλιστα, έφθασε στο απόγειο με αυτή την τροπολογία, κύριε Υπουργέ, που είσατε και Υπουργός της Δικαιοσύνης, που έχει σαφώς αντισυνταγματικά χαρακτηριστικά, καθώς έρχεται με τιμωρητική διάθεση, η οποία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αποδειχθεί και ατελέσφορη και στον ίδιο τον στόχο της ενίσχυσης των εμβολιασμών.

Τι λέει, λοιπόν, αυτή η τροπολογία και ποια είναι η υποκρισία που κρύβεται πίσω από την υποστήριξή της από την Κυβέρνηση; Πρώτα απ' όλα, η Κυβέρνηση διαστρεβλώνει την ίδια τη συζήτηση. Δηλαδή, επιτίθεται στην Αντιπολίτευση και μάλιστα και

στον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία λέγοντας ότι «δεν στηρίζετε τους εμβολιασμούς, δεν στηρίζετε την ανάγκη να υπάρχει υποχρεωτικός εμβολιασμός για τους υγειονομικούς και τους εργαζόμενους στα κέντρα πρόνοιας», το οποίο δεν είναι αληθές.

Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία από την πρώτη στιγμή στηρίζει και ενθαρρύνει τους εμβολιασμούς. Από αυτό εδώ το Βήμα ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, ο Αλέξης Τσίπρας, πριν από μερικές μέρες είχε πει ότι περιορισμένες κατηγορίες, όπως είναι και το πνεύμα της εισήγησης της Επιτροπής Βιοηθικής, όπως είναι οι υγειονομικοί και οι εργαζόμενοι στα κέντρα πρόνοιας, φυσικά πρέπει να είναι εμβολιασμένοι. Αυτό, όμως, που συμπλήρωσε και που λέμε και ισχυριζόμαστε -και εκεί δεν θέλετε να γίνει πολιτική συζήτηση και αντιπαράθεση- είναι ότι πρέπει να εξασφαλιστεί το αυτονόητο, δηλαδή να γίνει χωρίς να θιγούν τα εργασιακά δικαιώματα.

Αυτό, λοιπόν, είναι που θέλετε εσείς να ξεπεράσετε και έρχεστε εδώ με μία τροπολογία η οποία στην πραγματικότητα τι κάνει; Στερεί μισθό και θέτει σε αναγκαστική άδεια στο δημόσιο και οδηγεί σε απολύσεις, όχι μόνο το ειδικό προσωπικό, αλλά γενικά σε απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα. Να τα πάρουμε ένα-ένα.

Κατ' αρχάς στο δημόσιο. Κύριε Υπουργέ, δεν νοείται το δημόσιο ως εργοδότης να θέτει σε αναγκαστική άδεια τους εργαζόμενους, τους δημοσίους λειτουργούς και υπαλλήλους, και ταυτόχρονα να αποστερεί τον μισθό. Αυτό δεν νοείται. Είναι αντισυνταγματικό. Δεν μπορεί να καταδικάζει το δημόσιο τους εργαζόμενους, τους δημοσίους υπαλλήλους, σε βιοποριστικό πρόβλημα. Δεν μπορεί για ένα αδιευκρίνιστο χρονικό διάστημα, που μπορεί να είναι και μήνες, να καταδικάζει χιλιάδες εργαζόμενους και οικογένειες σε πρόβλημα επιβίωσης. Αυτό είναι αντισυνταγματικό, έρχεται και παραβιάζει κάθε έννοια του δικαιώματος της εργασίας, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αλλά φυσικά και το δικαίωμα της αξιοπρεπούς διαβίωσης, ακόμα και της προστασίας της οικογένειας.

Τι θα μπορούσατε να κάνετε, το οποίο εναλλακτικό δεν το συζητάτε, ενώ σε άλλες χώρες όπως η Ιταλία οδηγούνται σε αυτή την κατεύθυνση; Θα μπορούσατε πολύ καλά να πείτε ότι αυτοί οι δημόσιοι λειτουργοί που δεν είναι εμβολιασμένοι για τον οποιοδήποτε λόγο μετακινούνται, μετατίθενται σε άλλες υπηρεσίες και λειτουργίες του δημοσίου και εκεί έχουν την υποχρέωση...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Οι νοσηλεύτες; Πού να πάνε οι νοσηλεύτες;

ΜΑΡΙΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κατ' αρχάς, χαίρομαι που ήρθατε έστω και τώρα, κύριε Υπουργέ, γιατί γίνεται εν τη απουσία του Υπουργείου Υγείας όλη αυτή η συζήτηση.

Θα μπορούσαν σαφώς να μετακινηθούν σε άλλες υπηρεσίες και επίσης για μια σειρά άλλες λειτουργίες θα μπορούσε να υπάρχει ακόμα και τηλεργασία, όπως ήταν υποχρεωτική.

Στον ιδιωτικό τομέα μιλάμε καθαρά για απολύσεις. Η κ. Μιχαηλίδου το είχε θέσει το θέμα και τη μαζέψατε άρον-άρον. Στην πραγματικότητα την αλήθεια είχε πει, την είχε μαρτυρήσει. Γιατί, βέβαια, στον ιδιωτικό τομέα όταν λέτε για τους υγειονομικούς και τα κέντρα περίθαλψης ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία ότι θα τεθούν σε υποχρεωτική άδεια άνευ αποδοχών αυτό απλώς δεν υπάρχει. Με τον νόμο Χατζηδάκη μιλάμε καθαρά για απόλυση.

Το πιο αντιδραστικό άρθρο, όμως, είναι το άρθρο 1, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υποχρεωτική επίδειξη βεβαίωσης εμβολιασμού στην πραγματικότητα σημαίνει ότι εδώ η Κυβέρνηση στον ιδιωτικό τομέα έρχεται και εφαρμόζει από σήμερα τη γενική υποχρέωση εμβολιασμού. Γιατί σύμφωνα με τον νόμο Χατζηδάκη και σύμφωνα και με τον νόμο Βρούτση, δεν υπάρχει πια βάσιμος λόγος απόλυσης. Αλλά και με τον νόμο Χατζηδάκη ούτε καν στο δικαστήριο δεν μπορεί ως εργαζόμενος να βρει το δικό του ακόμα και σε καταχρηστική απόλυση, δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπρόσληψης.

Να πείτε την αλήθεια, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, ότι έρχεστε να ανοίξετε τον υποχρεωτικό εμβολιασμό ως πρόφαση στον ιδιωτικό τομέα για γενικευμένες απολύσεις. Αυτή, λοιπόν, είναι η πραγματικότητα.

Εμείς, λοιπόν, σας λέμε ότι αυτό που έχει ανάγκη σήμερα πραγματικά η δημόσια υγεία και η μάχη που δίνουμε στην παν-

δημία είναι ενημέρωση, είναι να απαντήσετε και να διασκεδάσετε τις αγωνίες και τις ανησυχίες που έχει πραγματικά ο κόσμος εκείνος ο οποίος δεν είναι αντιεμβολιαστής, φοβάται, έχει ανάγκη από επιστημονική στήριξη, δεν έχει ανάγκη από απειλές και προπαγάνδα, και να οικοδομήσετε εμπιστοσύνη.

Δυστυχώς, ο δρόμος που έχετε επιλέξει ο δρόμος του διχασμού και είναι ο δρόμος που δεν θα αντιμετωπίσει καν αυτά τα σοβαρά προβλήματα της δημόσιας υγείας. Γι' αυτό είμαστε αντίθετοι σε αυτή την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Λοβέρδος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Καλησπέρα σας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα το νομοσχέδιο το οποίο έχει φέρει το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που είναι ένα σημαντικό νομοσχέδιο, χωρίς καμμία αμφιβολία, εκ των πραγμάτων υποχωρεί μπροστά στην τροπολογία που κατατέθηκε -σωστά- στο νομοσχέδιο αυτό για τους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς.

Το κατανώ πλήρως, γι' αυτό και όσον αφορά το περιεχόμενο του νομοσχεδίου ευτυχώς υπάρχουν πολλοί αξιόλογοι ομιλητές εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας, όπως είναι ο Υπουργός και ο Υφυπουργός, ο εισηγητής μας, ο κ. Κούβελας και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ο κ. Πλεύρης, για να το υποστηρίξουν, οι οποίοι είναι εξαιρετικοί -όχι γιατί είναι φίλοι μου- κοινοβουλευτικοί και οι τέσσερις.

Εγώ θα μείνω στο θέμα των υποχρεωτικών εμβολιασμών. Ξέρετε, εγώ είμαι εναντίον των άσχετων τροπολογιών σε άσχετα νομοσχέδια, αλλά εδώ, στο συγκεκριμένο, πολύ σωστά κατατέθηκε σήμερα αυτή η τροπολογία, γιατί πρέπει να λήξει αυτή η εκκρεμότητα μια και καλή. Και πρέπει να λήξει με τη συμβολή όλων μας.

Πολύ στενοχωρήθηκα ακούγοντας δύο Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, που ανήκουν σε αυτούς τους ανθρώπους που εκτιμώ ιδιαίτερα όπως είναι ο κ. Ξανθός και η κ. Ξενογιαννακοπούλου. Είναι δύο πολύ σοβαροί κοινοβουλευτικοί, τους οποίους εκτιμώ. Την κ. Ξενογιαννακοπούλου τη γνωρίζω και χρόνια και τη σέβομαι και την αγαπώ. Νομίζω, όμως, ότι σήμερα κάνουν λάθος. Θεωρώ ότι κάνουν ένα ακόμα πολύ μεγάλο λάθος, το οποίο όχι μόνο θα το βρουν μπροστά τους στον ΣΥΡΙΖΑ, θα το βρει μπροστά της η κοινωνία μας. Τα ίδια λάθη που κάνατε το 2015 με το «σκίζω μηνμόνια», «καταργώ μηνμόνια με έναν νόμο ή με ένα άρθρο», «φέρνω δημοψηφίσματα», που ενθάρρυναν και εμβάθυναν το αντιορθολογιστικό κίνημα στην Ελλάδα, τα ίδια φοβάμαι ότι επαναλαμβάνετε και σήμερα.

Γύρισα αργά χτες το βράδυ από την Κύπρο, όπου είχα την τιμή να εκπροσωπήσω τον Πρόεδρο και τη Βουλή των Ελλήνων στις εκδηλώσεις που έγιναν εκεί για τη «μαύρη επέτειο» της τουρκικής εισβολής την ώρα που ο Ερντογάν βρισκόταν στα Κατεχόμενα και εξήγγειλε αυτή την απαράδεκτη και ντροπιαστική για το Διεθνές Δίκαιο εξαγγελία για τα Βαρώσια, για την Αμμόχωστο, για την περιοχή της Αμμοχώστου. Την ίδια ώρα στην Κύπρο οργανωμένοι ανορθολογιστές στο όνομα δήθεν της υποχρεωτικότητας των εμβολιασμών επιτίθεντο εναντίον του Προεδρικού Μεγάρου με μεγαλύτερη μανία από ό,τι χτες στο Σύνταγμα και εναντίον ενός τηλεοπτικού σταθμού, του μεγαλύτερου της Κύπρου, του «SIGMA». Και ξέρετε ποιο είναι το πιο φοβερό, το πιο ανατριχιαστικό; Την παραμονή της επετείου της εισβολής, της θηριωδίας των Τούρκων, αυτοί οι άνθρωποι, υποτιμώντας το μείζον εθνικό πρόβλημα, πήγαν και πιάσανε και κλείδωσαν και έδειραν τον ηλικιωμένο φύλακα του «SIGMA», ο οποίος το 1974 -σας το λέω και πραγματικά συγκινούμαι- ήταν καταδρομέας και έχει ακόμα σφαίρα από την τουρκική εισβολή μέσα του. Και τον έλεγαν «φασίστα» και τον έδειραν.

Αυτό είναι το αντιεμβολιαστικό κίνημα που, δυστυχώς, αποδέχστε σε μεγάλο βαθμό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Μα, τι λέτε τώρα, κύριε Λοβέρδο; Σας παρακαλώ δηλαδή!

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Εντάξει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Έλεος!

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Έλεος θα πω εγώ, κύριε Ξανθέ, επιτέλους! Έλεος πια! Ό,τι κάνει η Κυβέρνηση το βρίσκετε αρνητικό. Δεν έχετε βάλει ούτε μία στιγμή πλάτη στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Μόνο να κατηγορείτε ξέρετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Σοβαρά μιλάτε τώρα;

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Μόνο να κατηγορείτε ξέρετε! Αυτό που κάνετε είναι όχι μόνο εις βάρος του κόμματός σας -αυτό με αφήνει αδιάφορο- αλλά είναι εις βάρος του Κοινοβουλίου και εις βάρος της πατρίδας μας. Εάν δεν προχωρήσουν οι εμβολιασμοί και αύριο, κύριε Ξανθέ, έχουμε χιλιάδες νεκρούς και γεμάτες τις ΜΕΘ, θα λέτε «Γιατί δεν πήρατε τα μέτρα σας;». Ποια μέτρα να πάρουμε;

Λυπάμαι πάρα πολύ για τη στάση σας. Εγώ περίμενα σήμερα -και αυτό θα περίμενα από όλους σας- ως μια γροθιά η ελληνική Βουλή να υποστηρίζει την τροπολογία, που έφερε η Κυβέρνηση. Αυτό θα ήταν το εθνικά υπεύθυνο. Το κοινωνικά και το ανθρώπινα υπεύθυνο. Χωρίς τους εμβολιασμούς η χώρα, όπως και ολόκληρος ο κόσμος, κινδυνεύει. Σήμερα δεν είναι ελληνικό το θέμα. Ο Μακρόν είναι φασίστας που επιβάλλει υποχρεωτικούς εμβολιασμούς;

Εμείς εδώ ό,τι κάναμε, το κάναμε με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Βιοηθικής και σεβόμενοι πάντα το Σύνταγμα. Άλλωστε, όπως ξέρετε, τη συνταγματικότητα ή όχι των διατάξεων την κρίνουν τα δικαστήρια. Και αυτά θα έρθουν να κρίνουν αν είναι συνταγματική η διάταξη, που προφανώς και είναι. Όμως, θα το κρίνουν τα δικαστήρια. Δεν θα το κρίνετε ούτε εσείς, ούτε εγώ. Θα το κρίνουν τα δικαστήρια. Και, επιτέλους, πρέπει να σεβόμαστε τις δικαστικές αποφάσεις.

Δυστυχώς, στην Ελλάδα καλλιεργήσαμε το κλίμα του ανορθολογισμού επί δεκαετίες. Τις έχουμε τις ευθύνες και εμείς. Και στη Νέα Δημοκρατία έχουν γίνει μερικές φορές υπερβολικές αντιδράσεις. Την περίοδο των ταυτοτήτων υπήρξαν, πραγματικά, και κάποιες αντιδράσεις από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίες ενέτειναν τον ανορθολογισμό. Κυρίως, όμως, την τελευταία δεκαετία έχουμε περάσει πολύ δύσκολα σαν χώρα. Έχετε σκεφτεί τι έγινε με τις πλατείες των αγανακτισμένων; Ποιος δημιούργησε τη Χρυσή Αυγή; Αυτή η κατάσταση δεν δημιούργησε τη Χρυσή Αυγή; Και αύριο είναι πολύ πιθανόν να υπάρξει και νέο πολιτικό σχήμα, ένα νέο κομματικό σχήμα που φαίνεται ότι επωάζεται με αφορμή τον ανορθολογισμό και τον αντιεμβολιασμό. Αυτό θα είναι εις βάρος της δημοκρατίας, θα είναι εις βάρος του πολιτικού συστήματος και εις βάρος, εν τέλει, της κοινωνίας μας.

Για αυτό σας θερμοπαρακαλώ να αρθείτε στο ύψος των περιστάσεων και να υποστηρίξετε αυτή την τροπολογία, για να δώσουμε όλοι μαζί ως Βουλή των Ελλήνων ένα σήμα προς την κοινωνία ότι ο εμβολιασμός σώζει. Μόνο με τον εμβολιασμό μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση αυτή.

Εμείς δεν είμαστε υπέρ της υποχρεωτικότητας σε τίποτα. Εμείς σεβόμαστε τη δημοκρατία και τους θεσμούς περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κόμμα. Και ειδικά η Νέα Δημοκρατία και ο Κυριάκος Μητσοτάκης το έχουν αποδείξει κατ' επανάληψη. Και στενοχωρήθηκα που άκουσα μία φράση από την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του ΜέΡΑ25 που είπε για «Κυβέρνηση Κυριάκου Μητσοτάκη Α.Ε.». Εντάξει, το ξεπερνάω, αλλά είναι υποτιμητικό για το ίδιο το Κοινοβούλιο να ακούγονται τέτοιες εκφράσεις. Εκείνο που με στενοχωρεί πάνω απ' όλα είναι ότι βλέπω την Αριστερά, που θέλει να λέει ότι είναι προοδευτική δύναμη, να είναι εναντίον της υποχρεωτικότητας των εμβολιασμών σε συγκεκριμένες κατηγορίες ανθρώπων, που θέτουν εν κίνηση την υγεία των συμπολιτών μας. Αυτό δεν το καταλαβαίνω. Και δεν καταλαβαίνω και ποια είναι η αντιπρότασή σας. Γιατί εάν είστε εναντίον, πρέπει να φέρετε και μια συγκεκριμένη αντιπρόταση, την οποία, δυστυχώς, δεν φέρετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κατρούγκαλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Και η δική μου η ομιλία έχει ως κορμό το θέμα της πολιτικά διαχαστικής και συνταγματικά προβληματικής τροπολογίας. Οφείλω, όμως, να αναφερθώ και στο νομοσχέδιο, το οποίο, όπως ήδη δηλώσαμε, θα υποστηρίξουμε και το οποίο αναδεικνύει μία πολύ θετική δουλειά, που γίνεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο με πρωτοβουλία των δικαστών του και ιδίως του Προέδρου του δικαστηρίου. Ως βασικό χαρακτηριστικό έχει την επέκταση της δραστηριότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε ζητήματα και σε τομείς, που μέχρι τώρα δεν είχε ενσκήψει, όπως η ποιότητα του κοινωνικού κράτους-δικαίου και η συνεργασία του δικαστηρίου με τη Βουλή. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να επισημάνω.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν προβλήματα στην απονομή της δικαιοσύνης στην Ελλάδα. Αντιθέτως, η δεύτερη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ποιότητα του κράτους-δικαίου στη χώρα μας επισημαίνει ως βασικά προβλήματα τις επιδόσεις της Κυβέρνησης σε σχέση με τη λειτουργία της δικαιοσύνης και ιδίως σε σχέση με την κατάσταση των δικαστικών λειτουργιών.

Θυμίζω, επίσης, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση Δικαστών κατήγγειλε την άρνηση της Κυβέρνησης να συμπεριλάβει στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του νέου κώδικα τις δικαστικές ενώσεις. Έκανε, μάλιστα, λόγο η ένωση αυτή για κίνδυνο υπονόμευσης της ανεξαρτησίας των δικαστών και του κράτους-δικαίου στην Ελλάδα.

Το θέμα της τροπολογίας δεν θα έπρεπε καν να το συζητάμε. Και δεν θα το συζητούσαμε αν δεν βρισκόμασταν ενώπιον μιας παταγώδους αποτυχίας της Κυβέρνησης στον τομέα των εμβολιασμών, όχι μόνο στο γενικό στόχο που ο Κυριάκος Μητσοτάκης είχε θέσει, να έχουμε 70% κάλυψη του πληθυσμού μέσα στον Ιούνιο, αλλά και σε επιμέρους, πιο ευαίσθητους τομείς που αναδείχθηκαν ήδη από προηγούμενους ομιλητές -ιδίως από τον συνάδελφο κ. Ξανθό- όπως το έλλειμμα εμβολιασμού στους ηλικιωμένους. Το 30% άνω των ογδόντα ετών είναι ανεμβολίαστο. Στους οίκους ευγηρίας το 20% είναι ανεμβολίαστο.

Όπως συνήθως πράττει η Κυβέρνηση εν όψει μιας δικής της αποτυχίας, προσπαθεί να μεταθέσει την ευθύνη στην κοινωνία και το κάνει με ένα τρόπο ιδιαίτερα διχαστικό. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο εμβολιασμός είναι το βασικό εργαλείο για να αποκτήσει η κοινωνία μας τείχος ανοσίας. Αυτό πρέπει να γίνει όμως με τρόπο συμβατό με τις ελευθερίες και τα δικαιώματα.

Αντιθέτως η τροπολογία αυτή είναι πολιτικά επικίνδυνη: Πρώτον διότι είναι αναποτελεσματική. Δεύτερον, γιατί εισάγει διχαστικά στοιχεία στην κοινωνία, που θα επιφέρουν διακρίσεις πολλές φορές εν είδει απαρτχάιντ ανάμεσα σε εμβολιασμένους και ανεμβολίαστους. Και τρίτον -και εκεί θα επιμείνω και λόγω ιδιότητας- έχει σημαντικά στοιχεία αντίθετα με το Σύνταγμα μας και με το Διεθνές Δίκαιο.

Όπως γνωρίζετε το δικαίωμα στην υγεία κατοχυρώνεται σε σειρά διεθνών κειμένων, στο άρθρο 25 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του ανθρώπου, το άρθρο 12 του Συμφώνου για τα Κοινωνικά Δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών, στο άρθρο 35 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη βιοϊατρική, και, βεβαίως, στο άρθρο 21 του Συντάγματός μας. Είναι σαφές ότι το δικαίωμα στην υγεία δεν σημαίνει υποχρέωση να είναι κανείς υγιής. Επέμβαση σε θέματα υγείας μπορεί να υπάρξει κατ' αρχάς μόνο εφόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δώσει την ελεύθερη συναίνεσή του και μάλιστα κατόπιν προηγούμενης έκκλησης ενημέρωσης του.

Επειδή όμως ο στόχος της προστασίας της υγείας είναι και στόχος δημοσίου συμφέροντος, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί σε αυτά, που ανέφερα. Έτσι κρίνεται γενικά ότι ενώ είναι αντισυνταγματικός και αντίθετος, στα Διεθνές Δίκαιο, ο καθολικός υποχρεωτικός εμβολιασμός, μπορεί να θεσπιστεί υποχρέωση εμβολιασμού συγκεκριμένων ευαίσθητων ομάδων. Εδώ το χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο παιδικός εμβολιασμός, όπου έχουμε αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Όμως ακόμα και εκεί που ο εμβολιασμός είναι κατ' εξαίρεση υποχρεωτικός υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση της πολιτείας τα μέτρα προς συμμόρφωση με αυτήν την υποχρέωση να είναι συμ-

βατά με την αρχή της αναλογικότητας και να μην εισάγουν αδικαιολόγητες διακρίσεις.

Αγαπητοί κύριοι της Νέας Δημοκρατίας που μας εγκαλείτε για υποστήριξη ανορθολογισμού, προφανώς δεν ξέρετε τι έχετε ψηφίσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Σας διαβάζω το βασικό απόσπασμα από το ψήφισμα 2361/2021, το οποίο θα καταθέσω στα Πρακτικά, και συγκεκριμένα την παράγραφο 7.3.1. «Ο εμβολιασμός δεν είναι υποχρεωτικός και κανείς δεν πιέζεται πολιτικά, κοινωνικά ή με άλλο τρόπο να εμβολιαστεί αν δεν το επιθυμεί». Στην παράγραφο 7.3.2. λέει: «Κανείς δεν υφίσταται διακρίσεις για το ότι δεν έχει εμβολιαστεί λόγω πιθανών κινδύνων για την υγεία ή επειδή δεν θέλει να εμβολιαστεί».

Δεν είναι μόνο το Συμβούλιο της Ευρώπης, αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αυτή την ορθή νομικά άποψη. Όταν η Μάλτα επιχείρησε να απαγορεύσει την είσοδο στη χώρα σε όσους δεν έχουν εμβολιαστεί, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής, αρμόδιος για θέματα δικαιοσύνης, ισότητας σε κράτους δικαίου δήλωσε -δήλωση την οποία επίσης θα καταθέσω στα Πρακτικά- ότι «κάθε μέτρο που περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία πρέπει να είναι αναλογικό και να μην δημιουργεί διακρίσεις. Αυτή είναι μία από τις κύριες αρχές του κανονισμού για το ευρωπαϊκό ψηφιακό πιστοποιητικό COVID. Ανησυχούμε ότι αυτά τα μέτρα θα μπορούσαν να δημιουργήσουν διακρίσεις εις βάρος εκείνων, που δεν έχουν εμβολιαστεί πλήρως».

Ο Πρωθυπουργός με σειρά προβληματικών δηλώσεων δεν ανταποκρίνεται σε αυτή την αυτονόητη υποχρέωση για μια δημοκρατία και σε ένα κράτος δικαίου να σεβόμαστε δικαιώματα και ελευθερίες. Αρχικά μιλούσε για «προνόμια» των εμβολιασμένων, αγνοώντας ότι στις δημοκρατίες δεν νοούνται προνόμια. Στη συνέχεια μίλησε για «ελευθερίες για όσους τις δικαιούνται», λες και η ελευθερία τεμαχίζεται, λες και μπορεί να έχουν ελευθερία ορισμένοι και να μην έχουν ελευθερία άλλοι. Δέχεται η συνταγματική μας τάξη, πράγματι, να υπάρχουν περιορισμοί. Η ελευθερία όμως είναι ο κανόνας. Και μπορούν να αντιμετωπιστούν με διαφορετικό τρόπο εμβολιασμένοι και μη εμβολιασμένοι, όμως μόνο σε ό,τι αφορά την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας και χωρίς αυτή η διάκριση να έχει τιμωρητικό χαρακτήρα, αλλιώς γίνεται αντισυνταγματική.

Η ίδια η συμπεριφορά της Κυβέρνησης άλλωστε είναι αντιφατική. Τι έκανε στην περίπτωση των πυροσβεστών, στην περίπτωση της ΕΜΑΚ; Όσους δεν είχαν εμβολιαστεί τους μετέθεσε σε άλλη υπηρεσία, χωρίς περιορισμό σε άλλο δικαίωμά τους. Τώρα αντίθετα αντιστρέφει αυτήν την αρχή και με αντισυνταγματικό τρόπο, γιατί πλήττεται η αρχή της αναλογικότητας, ουσιαστικά εισάγει τιμωρητικά χαρακτηριστικά στερώντας τους ανεμβολίαστους από τον μισθό στο δημόσιο τομέα και ουσιαστικά οδηγώντας σε απόλυση στον ιδιωτικό.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Δεν είναι κάτι που μπορούμε να ανεχθούμε, ακριβώς γιατί θα πρέπει ως κοινωνία ενωμένοι να αντιμετωπίσουμε τις μεγάλες υγειονομικές προκλήσεις και ακριβώς γιατί οι προκλήσεις αυτές είναι διφυείς, αφ' ενός πώς θα βγούμε όρθιοι από την κρίση της πανδημίας αλλά και αφ' ετέρου πώς θα διατηρήσουμε αλώβητη την δημοκρατία και τα δικαιώματά μας. Γιατί μπορεί να είναι αναγκαίοι ορισμένοι έλεγχοι στη φάση αυτή της υγειονομικής κρίσης. Η κοινωνία όμως που θα προκύψει μετά την πανδημία δεν πρέπει να είναι μία κοινωνία ελέγχων.

Άρα, ζητούμε να σεβαστείτε τις υποχρεώσεις σας από το Σύνταγμα και τη διεθνή νομιμότητα, να σεβαστείτε τις κατευθύνσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, που εσείς οι ίδιοι υποστηρίζατε. Και εν όψει αυτών των υποχρεώσεων σας καλούμε να μην μεταθέσετε στους πολίτες και στην κοινωνία τις ευθύνες που εσείς έχετε. Να μη λειτουργείτε αντίθετα στο Σύνταγμα και στην δημοκρατία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής, κ. Γεώργιος Κατρούγκαλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, κ. Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η λίστα που έχουμε ισχύει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ισχύει. Ο κ. Βιλιάρδος είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Άρα μιλάει όποτε το θεωρεί σκόπιμο. Η σειρά για να ξέρετε τουλάχιστον που έχω υπ' όψιν μου αυτή τη στιγμή, είναι τώρα ο κ. Λιούπης, μετά ο κ. Βιλιάρδος. Λογικά μετά θα πάει ο κ. Πλεύρης, μετά ο κ. Κόκκαλης, μετά ο κ. Δρίτσας και μετά εσείς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υφυπουργός πότε θα μιλήσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όταν το ζητήσει ο κύριος Υφυπουργός, θα πάρει τον λόγο. Αυτά τα είναι γνωστά πια. Όλοι εδώ μετά από δύο χρόνια είμαστε έμπειροι. Δεν είναι εκεί το θέμα.

Ορίστε, κύριε Λιούπη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου κύριε Υπουργέ, να ξεκινήσω και εγώ με την τροπολογία 999, που θεσμοθετείται ο υποχρεωτικός εμβολιασμός όλου του προσωπικού σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων φροντίδας ΑΜΕΑ καθώς και σε όλες τις δημόσιες, δημοτικές και ιδιωτικές δομές υγείας. Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής αποφάνθηκε θετικά σε ερώτηση για αυτό το θέμα ύστερα από ερώτημα του Πρωθυπουργού. Η προστασία όσων νοσηλεύονται και φιλοξενοούνται σε τέτοιες μονάδες είναι αναμφισβήτητη υποχρέωσή μας. Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2020 όταν προμηθευτήκαμε τα πρώτα εμβόλια, ο Πρωθυπουργός και το Υπουργείο Υγείας έθεσαν ως προτεραιότητα τους υγειονομικούς για την δική τους προστασία αλλά και της υγείας των νοσηλευομένων. Έκτοτε η εμβολιαστική διαδικασία έχει προχωρήσει πολύ, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια των εμβολίων έχει αποδειχθεί, ενώ έχουν μεσολαβήσει πολλές ενημερωτικές συζητήσεις αλλά και λύσεις ακόμα και από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

Ο υποχρεωτικός εμβολιασμός έρχεται ως έσχατη αλλά αναγκαία πράξη για την προστασία της δημόσιας υγείας. Δεν είναι εξαναγκασμός, δεν συνοδεύεται από απολύσεις ούτε πειθαρχικές διώξεις στο δημόσιο τομέα. Ήδη αρκετές ευρωπαϊκές χώρες Ιταλία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο έχουν θεσπίσει τον υποχρεωτικό εμβολιασμό για κατηγορίες πολιτών. Ας μην ξεχνάμε ότι η πλειονότητα των πολιτών τάσσεται υπέρ του εμβολιασμού. Το 60% του ενήλικου πληθυσμού της χώρας μας είτε έχει εμβολιαστεί ή έχει κλείσει ραντεβού για να εμβολιαστεί.

Επτά μήνες μετά τους πρώτους εμβολιασμούς και με ένα νέο πιθανό κύμα πανδημίας προ των πυλών ο εμβολιασμός όλων αλλά ακόμα περισσότερο και όσων εργάζονται στον χώρο της υγείας είναι πράξη κοινωνικής ευθύνης.

Βεβαίως σε μία δημοκρατία πάντα υπάρχουν επιλογές όπως υπάρχουν και επιπτώσεις. Όποιος δεν επιθυμεί να εμβολιαστεί έχει τη δυνατότητα να επιμένει στην επιλογή του, όμως θα πρέπει η επιλογή του αυτή να μην βλάπτει τους συνανθρώπους του. Έτσι οι μη εμβολιασμένοι εργαζόμενοι σε μονάδες υγείας ή φροντίδας ηλικιωμένων ή ΑΜΕΑ δεν θα μπορούν να παρέχουν εργασία και αντίστοιχα δεν θα τους καταβάλλεται αμοιβή.

Βέβαια πιστεύω ότι στον περισσότερο από έναν μήνα που απομένει και οι λίγοι υπολειπόμενοι υγειονομικοί του δημόσιου συστήματος υγείας θα εμβολιαστούν με, τουλάχιστον, μία δόση του εμβολίου και δεν θα χρειαστεί να εφαρμοστεί το μέτρο της αναστολής εργασίας.

Δίνεται η ευκαιρία μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου να εμβολιαστούν όσοι амφιταλαντεύονται κλείνοντας τα αυτιά τους στο πλήθος των ανεύθυνων και μη επιστημονικών πληροφοριών, που εύλογα πολλές φορές δημιουργούν αμφιβολίες για τα εμβόλια στους συμπολίτες μας.

Προς όλους όσους παραμένουν διστακτικοί απέναντι στα εμβόλια πρέπει να στείλουμε με σαφήνεια το μήνυμα ότι οφείλουμε στους εαυτούς μας, στα αγαπημένα μας πρόσωπα, αλλά και σε όλους τους συνανθρώπους μας να εκμεταλλευτούμε το τεράστιο

άλμα της επιστημονικής κοινότητας, που έγινε πραγματικότητα με τα συγκεκριμένα εμβόλια.

Ο μαζικός εμβολιασμός είναι ο μόνος τρόπος για να ανακτήσουμε τις ζωές μας, την καθημερινότητά μας, την επαγγελματική μας δράση και κυρίως να νικήσουμε τον φόβο, που κυριεύει τις ζωές μας τα δύο τελευταία χρόνια.

Κλείνω για την τροπολογία με μία έκκληση προς όλες τις Ελληνίδες και τους Έλληνες να εμπιστευτούν την παγκόσμια επιστημονική και ιατρική κοινότητα και να επιλέξουν τον εμβολιασμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημερινό νομοσχέδιο η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης προχωρούν σε άλλη μία νομοθετική πρωτοβουλία για τη βέλτιστη θεσμική θωράκιση και λειτουργία της δικαστικής εξουσίας. Ο νέος οργανικός νόμος του Ελεγκτικού Συμβουλίου είναι απαραίτητος για να υπάρξει μία κωδικοποίηση για την ενιαία και σφαιρική ρύθμιση όλων των ζητημάτων, που άπτονται της οργάνωσης, της λειτουργίας και των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του.

Στόχος μεταξύ άλλων είναι η αντιμετώπιση των όποιων αλληλοσυγκρουόμενων απόψεων και διατάξεων, που προκαλούν αντιφάσεις και σύγχυση κατά την εφαρμογή τους. Ενσωματώνονται οι πρόσφατες νομολογιακές κατευθύνσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΕΔΔΑ ενώ καλύπτονται τα όποια νομοθετικά κενά έχουν εντοπιστεί. Δημιουργούνται δύο νέα τμήματα εντός του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των δικαστών, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις, που θα προκύψουν από τον προσυμβατικό έλεγχο που σχετίζεται με το Ταμείο Ανάκαμψης.

Για να καλυφθούν οι ανάγκες για την αποδοτική λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου εισάγεται η δυνατότητα να ανατεθούν εργασίες και σε εξωτερικούς συνεργάτες. Τίθεται σε νέα καλύτερη βάση η συνεργασία μεταξύ Ελεγκτικού Συνεδρίου και ελληνικού Κοινοβουλίου αξιοποιώντας και τις πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών, όπως παραδείγματος χάριν η Πορτογαλία.

Όλες οι εκθέσεις θεματικού ελέγχου και οι μελέτες διαβιβάζονται στη Βουλή και παρουσιάζονται στην αρμόδια επιτροπή. Επεκτείνεται σε άλλους φορείς εκτός από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως πιστωτικά ιδρύματα, η υποχρέωση να παραδίδουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε στοιχείο, που είναι απαραίτητο με σεβασμό στην προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Πολύ σημαντική και η ευθυγράμμιση με το άρθρο 20 παράγραφος 2 του Συντάγματος η θέσπιση της προηγούμενης ακρόασης του ελεγχόμενου και η δυνατότητα να αμυνθεί ο τελευταίος πριν του επιβληθούν κυρώσεις. Εντατικοποιείται η ψηφιοποίηση και η χρήση τεχνολογίας με την εισαγωγή του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχων. Η επιτάχυνση επιτυγχάνεται και με τους προβλεπόμενους ψηφιακούς ελέγχους που επιτρέπουν μια γρήγορη εξέταση μεγάλου αριθμού συναλλαγών.

Πολύ σημαντική είναι και η τροπολογία με αριθμό 998, που κατατέθηκε σε σχέση με την επιτάχυνση της εκδίκασης συνταξιοδοτικών υποθέσεων ενώπιον του Ελεγκτικού Συμβουλίου. Η αρχή της δίκαιης δίκης επιτάσσει την τάχιστα ολοκλήρωση των συνταξιοδοτικών παροχών. Οι μεγάλες καθυστερήσεις, που παρατηρούνται μέχρι σήμερα αντιμετωπίζονται με την προτεινόμενη διάταξη, που επιτρέπει τη συνεκδίκαση περισσότερων ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, που αφορούν σε παρόμοια ζητήματα.

Τέλος με την τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης υλοποιείται η δέσμευση της Κυβέρνησης για στήριξη των αγροτών, που επλήγησαν από τους άκαιρους παγετούς του Φεβρουαρίου έως Απριλίου. Προβλέπεται άμεση έως το τέλος Οκτωβρίου προκαταβολή ίση με το 40% της αποζημίωσης, που δικαιούνται οι παραγωγοί. Μάλιστα ανά αγροτεμάχιο μπορεί να αποζημιωθεί μέχρι και το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, ο συνάδελφος εισηγητής της Ελληνικής Λύσης, κ. Χήτας, αναφέρθηκε αναλυτικά στο νομοσχέδιο, οπότε εμείς θα περιοριστούμε σε σχέση με τις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συμβουλίου στο άρθρο 2, του παρόντος και σύμφωνα με το άρθρο 98 του Συντάγματος, στις εργασίες που έχουμε συναντήσει και αναλύσει, οι οποίες αφορούσαν τα εξής: Πρώτον, τη σύνταξη έκθεσης για τον ισολογισμό και απολογισμό του κράτους, έως τώρα, για τα έτη 2017 και 2018 ενώ έχει μεν προσκομιστεί το 2019, αλλά δεν κυρώθηκε ακόμη. Γιατί, αλήθεια;

Δεύτερον, τις εκθέσεις όσον αφορά στα νομοσχέδια για το συνταξιοδοτικό σύστημα και ειδικότερα για την αναλογιστική μελέτη του ασφαλιστικού. Και τρίτον, τις διάφορες συμβάσεις που έχουν υπογραφεί, είτε έχουν τις ίδιες τις εκθέσεις είτε τις αναφορές.

Ξεκινώντας από το πρώτο, στο παράτημα των εκθέσεων του απολογισμού έχουμε εκτιμήσει την εργασία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κάτι που φαίνεται πως δεν ισχύει για την Κυβέρνηση. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από το ότι το Ελεγκτικό Συμβούλιο έχει μόνο στον τελευταίο απολογισμό και ισολογισμό του κράτους, που κυρώθηκε δεκαοκτώ παρατηρήσεις οι οποίες καθιστούσαν και τα δύο διάτρητα χωρίς όμως να εμποδιστεί η Κυβέρνηση να τα επικυρώσει. Εάν συνέβαινε, πάντως, κάτι τέτοιο σε μία εταιρεία, εάν παρουσίαζε, δηλαδή, έναν διάτρητο απολογισμό και ισολογισμό το διοικητικό της συμβούλιο εγκρίνοντάς τον παρά τις παρατηρήσεις, οι υπεύθυνοι θα είχαν απολυθεί εάν δεν οδηγούνταν στη φυλάκη.

Βέβαια καμία εταιρεία δεν θα μπορούσε να εμφανίσει και να εγκρίνει αρνητική καθαρή θέση 217 δισεκατομμυρίων ευρώ, κάτι που σημαίνει, πως αν πουλήσει η Ελλάδα ό,τι έχει και δεν έχει, τον στρατιωτικό της εξοπλισμό, τους δρόμους, τα λιμάνια και ούτω καθεξής στο τέλος θα χρωστάει ακόμη 317 δισεκατομμύρια ευρώ. Ευτυχώς όμως δεν ισχύει κάτι τέτοιο, αλλά απλά ο ισολογισμός του κράτους που ενέκρινε η Κυβέρνηση είναι για τα σκουπίδια.

Σε σχέση, τώρα, με το δεύτερο, με τις συντάξεις, είναι αρκετό να διαβάσει κανείς την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τη γνωμοδότηση του Επιτρόπου Επικρατείας, κ. Νικητάκη, όσον αφορά την αναλογιστική μελέτη, που υποστήριζε το πλέον πρόσφατο ασφαλιστικό νομοσχέδιο με τον ν.4670/2020 με την εν μέρει αναμόρφωση του συνταγματικού ασφαλιστικού του ΣΥ-ΡΙΖΑ. Εν προκειμένω, χωρίς να έχει λύσει το θέμα και για τα δύο, αναφέρονται σημαντικές αιρέσεις αντισυνταγματικότητας οπότε και εδώ το Ελεγκτικό Συμβούλιο έκανε σωστά τη δουλειά του επίσης όμως χωρίς να του δοθεί σημασία.

Τέλος, σε σχέση με τον έλεγχο των συμβάσεων με το άρθρο 341 του ν.4700/2020 ψηφίστηκε ο μη έλεγχος της σκοπιμότητας των συμβάσεων, αλλά μόνο της νομιμότητας. Είναι κάτι που ασφαλώς είναι εντελώς απαράδεκτο εύλογο όμως για μία αποικία χρέους που ξεπουλάει τα πάντα, θυμίζοντας τη σκανδαλώδη σύμβαση παραχώρησης των δεκαεσάρων αεροδρομίων στη «FRAPORT», την πρόσφατη επιδότηση της κερδοφορίας της -όχι αποζημίωση, αλλά επιδότηση της κερδοφορίας της- με 177 εκατομμύρια ευρώ, την παραχώρηση του ΟΛΠ και του ΟΛΘ όπου οι εργαζόμενοι κατέθεσαν ένσταση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το ξεπούλημα της TRAINOSE στους Ιταλούς για 45 εκατομμύρια με προίκα 50 εκατομμύρια επιδοτήσεις ετησίως για δεκαπέντε χρόνια, δηλαδή, 750 εκατομμύρια, τις αποικιοκρατικές συμβάσεις δρόμων και ούτω καθεξής.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται, πάντως, πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επίσης, όμως γιατί έχει εξουδετερωθεί στην ουσία από τις ξένες δυνάμεις ληστείας και οικονομικής κατοχής της χώρας μας, χωρίς να υποτιμούμε την εγχώρια ολιγαρχία, που ασφαλώς δεν παίρνει μόνο τα ψίχουλα.

Όσον αφορά, δε, τις μεταρρυθμίσεις του σημερινού σχεδίου νόμου, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που θα καταθέσουμε στα Πρακτικά αργότερα, ο σκοπός τους είναι ο καλύτερος καταμερισμός ευθύνης, ενώ στην ουσία το θέμα είναι η διάχυση της ευθύνης, αφού δεν είναι εύκολο να θεσμοθετηθεί το ακαταδίωκτο για τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως για τις τράπεζες, που έχουν ειδική προστασία για μη αυτεπάγγελτη παρέμβαση του εισαγγελέα. Προσλήψεις, πάντως, στο Ελεγκτικό Συνέδριο δεν βλέπουμε στον παρόντα νόμο

ούτε στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, παρά το ότι έως πρόσφατα, τουλάχιστον, ακούγαμε ότι υπήρχαν και εκκρεμούν πολλές δίκες συντάξεων. Επομένως, δεν έχει νόημα να ασχοληθούμε με τη μεταρρύθμιση περί ψηφιοποίησης, που προβάλλεται παντού από την Κυβέρνηση, αλλά όχι στην απονομή των εκκρεμών συντάξεων, ούτε με τις αναφορές περί χρησιμοποίησης λογισμικών τεχνητής νοημοσύνης στο άρθρο 107, αφού δεν φαίνεται να είναι καθοριστική η συμβολή του. Κοινή λογική χρειάζεται, όχι τεχνητή νοημοσύνη.

Θα συνεχίσουμε τώρα με τη δήλωση του Υπουργού Ανάπτυξης, γνωστού για τον λαϊκισμό και για τις μεγαλοπρεπείς κυβιστήσεις του, με πιο πρόσφατη την ψήφιση του επαίσχυντου νόμου για την κάνναβη. Θα το επαναλαμβάνουμε συνεχώς. Δεν δίστασε καν να αυτοεξετελειωθεί με τη γνωστή συγγνώμη του. Ο Υπουργός, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, σύγκρινε τους αρνητές των εμβολίων με αυτούς, που ήταν και είναι εναντίον των μνημονίων, καθώς επίσης με το 62% των πολιτών που ψήφισαν υπέρ του «όχι» στο δημοψήφισμα του 2015, το οποίο αντέστρεψε αντισυνταγματικά ο ΣΥΡΙΖΑ, δολοφονώντας την τελευταία ελπίδα των Ελλήνων. Τους έπεισε, δηλαδή, ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση.

Αλήθεια, δεν έχει ακόμη καταλάβει αυτή η Κυβέρνηση, τις ζημιές που έχει προκαλέσει στην πατρίδα μας, τα εγκλήματα της υπερχρέωσης των μνημονίων και του PSI; Δεν ντρέπεται να κάνει τέτοιου είδους συγκρίσεις; Είναι δυνατόν να υπάρχει έστω και ένας Έλληνας, σήμερα, που να υποστηρίζει πως τα μνημόνια ήταν θετικά; Δεν είναι αρκετά αυτά που τεκμηριώσαμε προχθές απλά και μόνο συγκρίνοντας την εξέλιξη του ΑΕΠ του Ισραήλ με αυτήν της Ελλάδας, ότι δηλαδή το ΑΕΠ του Ισραήλ, που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ευρίσκεται σε μία πολύ πιο δύσκολη γεωπολιτική θέση, το 2008 ήταν 216 δισεκατομμύρια δολάρια και της Ελλάδας τότε 356 δισεκατομμύρια, ενώ το 2020 του Ισραήλ 402 δισεκατομμύρια δολάρια και της Ελλάδας μόλις 189 δισεκατομμύρια, για να είμαστε ακριβείς, ότι ενώ εμείς χάσαμε 167 δισεκατομμύρια δολάρια ΑΕΠ, το Ισραήλ κέρδισε 186 δισεκατομμύρια δολάρια, την ίδια χρονική περίοδο, πως μας έχει ξεπεράσει ακόμη και στον πρωτογενή τομέα, όταν το 50% σχεδόν της έκτασης του είναι εντελώς άγονο;

Κάνοντας, τώρα, μία μικρή ιστορική αναδρομή, ειδικά όσον αφορά στο δημόσιο χρέος πριν το 2009, υπάρχουν δύο σημεία που οφείλουν να μας ενδιαφέρουν. Πρώτον, το 1988, το ποσοστό του σε σχέση με το ΑΕΠ ήταν στο 60% από περίπου 30% στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Αυξήθηκε κατά την περίοδο των κυβερνήσεων εθνικής ενότητας 1988-1989 στο 80%, ενώ εκτοξεύτηκε στο 15% από το 1989 έως το 1993 σε όρους δολαρίου. Και δεύτερον, η μικρή μείωση του ως προς το ΑΕΠ μετά το 2006 οφειλόταν στην αναθεώρηση των στοιχείων με τη μέθοδο της δημιουργικής λογιστικής, μέσω της οποίας αυξήθηκε το ΑΕΠ μας κατά 9,6%. Με τον τρόπο αυτό το δημόσιο χρέος μειώθηκε ως προς το ΑΕΠ τεχνητά, όπως επίσης το έλλειμμα του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να οδηγηθεί η Ελλάδα στην αύξηση των δημοσίων δαπανών, καθώς επίσης σε έναν επιπλέον δανεισμό ύψους 70 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Η βασική ευθύνη για το συγκεκριμένο γεγονός ανήκει φυσικά στη Νέα Δημοκρατία και στον τότε Υπουργό Οικονομικών της, ο οποίος αντί να διαχειριστεί συνετά την οικονομία, το 2006 προσπάθησε να αυξήσει τεχνητά το ΑΕΠ κατά 25% συμπεριλαμβανοντας την παραοικονομία. Τελικά, όμως, η Ευρωπαϊκή Ένωση το απέρριψε σε κάποιο βαθμό, επιστρέφοντάς του, όμως, την αύξηση κατά 9,6%.

Περαιτέρω, οι παραπάνω ενέργειες της Νέας Δημοκρατίας, που σήμερα κάνει σχεδόν ακριβώς τα ίδια, ήταν αυτές που επέτρεψαν την αλματώδη άνοδο των προσλήψεων στο δημόσιο, που την περίοδο διακυβέρνησης Καραμανλή, από το 2004 έως το 2009 ανήλθαν στα εκατόν ογδόντα έξι χιλιάδες τετρακόσια σαράντα τρία άτομα επιπλέον στο δημόσιο, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά. Επρόκειτο, λοιπόν, για έναν τεράστιο αριθμό, που σε συνδυασμό με τη σπατάλη δημοσίων πόρων και με την πολιτική διαφθορά, φυσικά, είχε ως αποτέλεσμα την εκτόξευση των ετησίων ελλειμμάτων του προϋπολογισμού, οπότε του χρέους. Ειδικότερα, το δημόσιο χρέος από 215,4 δισεκατομμύρια, το

2005, πήγε στο 108,5% του ΑΕΠ, αυξήθηκε μεν στα 226,2 δισεκατομμύρια το 2006, αλλά σε όρους ΑΕΠ μειώθηκε στο 105,7%, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, αφού το ΑΕΠ αυξήθηκε από 198 δισεκατομμύρια ευρώ στα 214 δισεκατομμύρια με το τέχνασμα Αλογοσκοφής, όπως αποκαλείται, ενώ το έλλειμμα μειώθηκε, πλασματικά, από 5,7%, το 2005, στα 3,8% το 2006. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνθηκε η αύξηση των προσλήψεων στο πλαίσιο του πελατειακού κράτους, καθώς επίσης η ραγδαία άνοδος των κρατικών δαπανών από 48,6 δισεκατομμύρια το 2005, στα 60 δισεκατομμύρια, το 2008, οπότε ακολούθησε η εκρηκτική αύξηση των ελλειμμάτων και υπερχρέωση της Ελλάδας.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την εκτόξευση των ελλειμμάτων του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, που επίσης διευκολύνθηκε από την τεχνητή άνοδο του ΑΕΠ, οδήγησαν τη χώρα μας στα όρια των δυνατοτήτων της το 2009, όπου, δυστυχώς, εξελέγη η κυβέρνηση του «λεφτά υπάρχουν», που είτε από ανοησία είτε από ενδοτισμό έδωσε τη χαριστική βολή στην Ελλάδα. Αμέσως μετά, παρά το ότι η Ελλάδα είχε τη δυνατότητα να λύσει το πρόβλημα, πρώτον είτε με τη μονομερή αθέτηση των πληρωμών απέναντι στους ξένους κατόχους των ομολόγων της που ήταν σε Εθνικό Δίκαιο κατά 90% και δεύτερον είτε με την εξυπηρέτηση του χρέους με δικά της μέσα, για να μην κινδυνέψει γεωπολιτικά, ακολούθησε το εγκλημα του PSI μέσα από τη συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ. Εδώ δεν χρειάζεται να γνωρίζει κανείς οικονομικά, για να καταλάβει πως δεν υπήρχε κανένας λόγος για μόλις 51,3 δισεκατομμύρια ευρώ, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, να αποδεχτεί η Ελλάδα το Αγγλικό Δίκαιο, να υποθηκεύσει ολόκληρη τη δημόσια περιουσία της, καθώς επίσης να θυσιάσει την εθνική της κυριαρχία.

Σαν να μην έφταναν, δε, όλα αυτά, το εγκλημα ολοκληρώθηκε από την κυβέρνηση του 2015, που όχι μόνο αρνήθηκε παράνομα να εφαρμόσει το δημοψήφισμα, προδίδοντας τόσο την ιδεολογία της όσο και αυτούς που την ψήφισαν, αλλά πολύ χειρότερα υπέγραψε μαζί με τα άλλα δύο κόμματα της τρόικας εσωτερικού το τρίτο και χειρότερο μνημόνιο.

Χρειάζεται, αλήθεια, γνώση οικονομικών, για να καταλάβει κανείς ότι η Ελλάδα, που οδηγήθηκε στο ΔΝΤ και στα μνημόνια με δημόσιο χρέος στο 125% του ΑΕΠ της με ιδιωτικό κόκκινο στο 10% περίπου, με υγιείς τράπεζες, με ιδιωτικά εισοδήματα κατά πολύ υψηλότερα και ούτω καθ' εξής, είναι σήμερα σε τρισευχύτερη θέση, με δημόσιο χρέος στο 205% του ΑΕΠ της, με κρατικά δάνεια στο 230% του ΑΕΠ, με εξωτερικό χρέος πάνω από 500 δισεκατομμύρια δολάρια, με ιδιωτικό κόκκινο άνω του 150% του ΑΕΠ, με απελληνισμένες τράπεζες, με ιδιωτικά εισοδήματα 50% χαμηλότερα, με κατεστραμμένο τον παραγωγικό ιστό και ούτω καθ' εξής;

Από την άλλη πλευρά, δεν είναι εξοργιστικό να διαπιστώνει κανείς, πως η Νέα Δημοκρατία, στηριζόμενη από το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ -το έχουμε διαπιστώσει πάρα πολλές φορές- κάνει ξανά τα ίδια σήμερα; Ότι μόλις στα δύο χρόνια που κυβερνάει σπατάλησε 41 δισεκατομμύρια ευρώ με δανεικά, μεταξύ άλλων λόγω της απίστευτης κακοδιαχείρισης της πανδημίας; Ότι διογκώνει το κράτος, όπως τότε, με τους δημόσιους υπαλλήλους να έχουν αυξηθεί κατά εκατό χιλιάδες από το 2014, ενώ σχεδιάζει ακόμη τριάντα πέντε χιλιάδες προσλήψεις; Ότι χαρίζει χρήματα, που δεν έχει, στους Γερμανούς, όπως τα 177 εκατομμύρια ευρώ στην «FRAPORT» και όπως τα 130 εκατομμύρια στον «Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών», που, επίσης, συμμετέχουν οι Γερμανοί;

Με ποιο δικαίωμα τα κάνει όλα αυτά; Ειλικρινά, -λυπάμαι που το λέω και με στενοχωρεί ιδιαίτερα, αλλά, δυστυχώς, είναι η αλήθεια- αυτή η Κυβέρνηση, εκτός του ότι προωθεί ανεύθυνα τον εθνικό διχασμό, δεν θα ξεπουλήσει μόνο τη δημόσια περιουσία και δεν θα πλειστηριάσει μόνο την ιδιωτική, διώχνοντας τους Έλληνες από τα σπίτια τους, όπως τους επτακόσιους χιλιάδες νέους μας στο παρελθόν από την πατρίδα τους, δεν θα μετατρέψει μόνο τους Έλληνες σε φτηνούς εξαθλιωμένους σκλάβους της Γερμανίας και δεν θα ολοκληρώσει μόνο την αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Ελλάδας, αλλά θα καταστρέψει τα πάντα και μάλιστα ανερυθρίαστα, παραδίδοντας ακόμη και εθνική κυριαρχία στους Τούρκους.

Είναι, άλλωστε, η μοναδική Κυβέρνηση, που ενώ οδηγεί τη

χώρα από το κακό στο χειρότερο στην υγεία –σε σχέση με την πανδημία-, στην οικονομία και στα εθνικά, θριαμβολογεί με εντυπωσιακό, πραγματικά, θράσος, παρουσιάζοντας τις απίστευτες αποτυχίες της, ως δήθεν επιτυχίες, με την επιδοτούμενη υποστήριξη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, φυσικά. Προφανώς, επειδή, θεωρεί ανόητους όλους εμάς τους Έλληνες, πιστεύοντας πως δεν πρόκειται να αντιδράσει κανείς στη ληστεία, στον ενδοτισμό, στον φασισμό, που επιβάλλει σταδιακά με το πρόσχημα του εμβολιασμού, στο φακέλωμα των πάντων και στον αυταρχισμό της.

Κλείνοντας, προειδοποιούμε την Κυβέρνηση να μη διανοηθεί ένα νέο lockdown τον Σεπτέμβριο. Να πάψει να διχάζει τους Έλληνες και να σταματήσει να απαιτεί πιστοποιητικά εμβολιαστικών φρονημάτων αυτή τη φορά.

Είναι τροπή να χρησιμοποιεί με τέτοιον ασύδοτο τρόπο τις εκατόν πενήντα οκτώ έδρες, που της έδωσαν οι πολίτες στις εκλογές, πιστεύοντας ότι θα κάνει κάτι σωστό για την πατρίδα τους.

Ευχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθετε για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Πλεύρης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα έπαιρνα τον λόγο αργότερα, αλλά, πραγματικά μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η τοποθέτηση, που άκουσα από συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ και ειδικώς στο κομμάτι που προσπαθούν, ουσιαστικά, να δώσουν μία συνταγματική περιωπή, ώστε να υπάρξουν επιχειρήματα, ότι, δήθεν, η τροπολογία η οποία έρχεται από το Υπουργείο Υγείας πάσχει αντισυνταγματικότητας.

Και αυτό, που συμβαίνει είναι αρκετά άδικο για τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τον Υφυπουργό Δικαιοσύνης, διότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι μία σειρά από νομοσχέδια τα οποία έχουν έρθει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που έχουν ως στόχο τη βελτίωση συνολικά στο κομμάτι της δικαιοσύνης και ειδικά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο καθορίζει τις ρυθμίσεις, που έχουν να κάνουν με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εμείς τη φέραμε την τροπολογία;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Δεν είπα για εσάς, κύριε Ραγκούση. Αναφέρομαι, όμως, ότι εκ των πραγμάτων η κουβέντα θα πάει εκεί και ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει τα χαρακτηριστικά της αναβάθμισης, ουσιαστικά, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως προς το κομμάτι της ενημέρωσης στα δημοσιονομικά και συνταξιοδοτικά θέματα για τη Βουλή, καθώς επίσης, και στο κομμάτι ότι οργανώνονται σε ένα ενιαίο κείμενο όλες οι ρυθμίσεις, που βρίσκουν τα περισσότερα κομμάτα σύμφωνα, είναι ουσιαστικά ένα νομοσχέδιο το οποίο –δεν αναφέρομαι στην Αντιπολίτευση, κύριε Ραγκούση- εκ των πραγμάτων, δεν μπορούμε να το αναπτύξουμε όσο θέλουμε, διότι ακριβώς έρχεται εδώ πέρα η Αντιπολίτευση και θέτει από του Βήματος της Βουλής θέμα αντισυνταγματικότητας, αλλά δεν τολμάει να το θέσει σε συζήτηση. Και θα σας πω τι γίνεται τώρα και πού σφάλετε στο σύνολό σας οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ.

Από τη μία πλευρά πρέπει να αποφασίσετε τι ακριβώς θέλετε. Πιστεύετε ότι πρέπει να υπάρξει υποχρεωτικότητα στον εμβολιασμό και αν ναι, με ποιους όρους θα επιτευχθεί; Γιατί λέτε, να είμαστε υπέρ, το είπε από αυτό εδώ το Βήμα ο Αρχηγός της Αξωματικής Αντιπολίτευσης, ο Αλέξης Τσίπρας. Είναι αυτονόητο –είπε- για το ιατρικό προσωπικό και τώρα που έρχεται λέει, όχι. Με τι επιχειρήματα; Ότι δεν θα πρέπει η υποχρεωτικότητα να συνδέεται με συνέπειες, που μπορούν να έχουν με τον τρόπο εργασίας για το διάστημα που κάποιοι δεν θα είχε εμβολιαστεί. Τότε πείτε μας, τι εννοείτε όταν λέτε υποχρεωτικότητα;

Πάμε να δούμε πρώτα απ' όλα για την τροπολογία κατά πόσο είναι ή όχι συνταγματικά ανεκτή και αυτά δεν θα τα πούμε εμείς στη θεωρία, άκουσα τον κ. Κατρούγκαλο εδώ πέρα. Όμως, τα περισσότερα από αυτά τα θέματα έχουν κριθεί, κύριοι συνάδελ-

φοι και έχουν κριθεί και στο κομμάτι του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στο κομμάτι του Συμβουλίου της Επικρατείας. Και γι' αυτό σήμερα ούτε η Ελληνική Λύση δεν τόλμησε να βάλει θέμα συνταγματικότητας, όπως είχε θέσει προηγούμενες φορές στο ευρωπαϊκό πιστοποιητικό.

Έχουμε δύο αγαθά. Από τη μία πλευρά είναι το αγαθό, που έχει να κάνει με το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού του ανθρώπου και κάθε ιατρική πράξη θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τη συνείδηση αυτού, που δέχεται την ιατρική πράξη και από την άλλη πλευρά υπάρχει το δικαίωμα της δημόσιας υγείας. Και πράγματι, εάν ο εμβολιασμός, όπως και κάθε ιατρική πράξη αφορούσε αποκλειστικά και μόνο την υγεία του ατόμου και δεν σήμαινε ότι ο ίδιος θα γίνει παράγοντας για να μεταδώσει νόσο στους τρίτους, δεν θα υπήρχε καμμία κουβέντα αν και εφόσον πρέπει να ληφθούν μέτρα υποχρεωτικότητας ή μη.

Τι μας έχει πει, λοιπόν, το Συμβούλιο της Επικρατείας; Ότι σε αυτή τη στάθμιση, πρώτα απ' όλα να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Δεν μπορείς να υποχρεώσεις κάποιον να κάνει εμβόλιο με την έννοια του φυσικού εξαναγκασμού. Πάντοτε υπάρχει το δικαίωμα να πει κάποιος δεν θέλω να δεχτώ την ιατρική πράξη. Μπορείς, όμως, να πάρεις μέτρα, που δεν έχουν τιμωρητικό χαρακτήρα, αλλά ουσιαστικά, προστατεύουν τα τρίτα άτομα, τα οποία θα γίνουν αποδέκτες αρνητικών συνεπειών, λόγω της επιλογής του ατόμου να μην εμβολιαστεί; Βεβαίως. Ποιος μας το λέει αυτό; Μας το λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας στην απόφαση 2387/2020, η οποία αφορούσε μη εγγραφή παιδιών σε παιδικούς σταθμούς, επειδή οι γονείς τους δεν ήθελαν να εμβολιαστούν. Και πολύ ορθά ήρθε το Συμβούλιο της Επικρατείας και είπε, βεβαίως, είναι δικαίωμα των γονέων να μην εμβολιάσουν τα παιδιά τους, αλλά στο βαθμό που προστατεύεται η δημόσια υγεία, ορθώς οι δήμοι δεν εγγράφουν στους παιδικούς σταθμούς.

Και έρχεται το Συμβούλιο της Επικρατείας και λέει, ναι, με φειδώ θα πρέπει να δούμε τις περιπτώσεις όπου θα υπάρχουν συνέπειες για τον μη εμβολιασμό, λόγω των αρνητικών συνεπειών, που μπορεί να υπάρχουν στη δημόσια υγεία και σε τρίτους. Πέρα, όμως, από το Συμβούλιο της Επικρατείας και δεν θα μπω στην υπόθεση της αναστολής που ήταν για την ΕΜΑΚ, έχει κριθεί και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Στην υπόθεση Βαρδίσκα κατά Τσεχίας, αναφορικά με τον εμβολιασμό –πάλι για παιδικούς εμβολιασμούς, απόφαση 8-4-2021- κρίθηκε ότι ορθώς δεν έπρεπε να εγγραφούν τα παιδιά, όπως και σε σειρά αποφάσεων, Μπούφα κατά Σαν Μαρίνο, μάρτυρες Ιεχωβά κατά Ρωσίας, υπόθεση κατά Ουκρανίας, όπου κρίθηκε ότι δεν παραβιάζουν οι υποχρεωτικοί εμβολιασμοί την προσωπική ζωή και εάν υπάρχουν συνέπειες οι οποίες γίνονται χάριν της δημόσιας υγείας.

Συνεπώς, να συμφωνήσουμε, ότι μπορεί να υπάρχει πλαίσιο, το οποίο πλαίσιο σε ειδικές κατηγορίες να υποχρεώνει να γίνονται εμβολιασμοί, όχι με την έννοια του φυσικού εξαναγκασμού, αλλά με την έννοια ότι αυτός, που εμβολιάζεται δεν θα μπορεί να βρίσκεται στη συγκεκριμένη θέση, επειδή ο ίδιος μπορεί να γίνει κίνδυνος να μεταδώσει τη νόσο ή ότι θα υποχρεωθεί να δεχθεί περιορισμούς ως προς την κίνησή του.

Αυτά τα οποία μας είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης ή τα υπονοούν από τον ΣΥΡΙΖΑ, ότι είναι φασιστικού τύπου, είναι αυτά τα οποία έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας και έχουν εγκριθεί και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Πάμε, λοιπόν, στη συγκεκριμένη τροπολογία. Να μη μιλάμε θεωρητικά ποιες είναι οι κατηγορίες. Έρχεται εδώ πέρα και βάζει τον πιο περιορισμένο βαθμό, που θα μπορούσε κάποιος να φανταστεί. Το υγειονομικό, το προσωπικό που είναι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, το προσωπικό το οποίο είναι σε δομές, που έχουν να κάνουν με κέντρα αποκατάστασης, με άτομα τα οποία βρίσκονται σε αναπηρία, με άτομα τα οποία είναι χρόνιοι πάσχοντες και άτομα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε γηροκομεία. Είναι ο μικρότερος βαθμός που υπάρχει.

Και επειδή, κυρίες και κύριοι, οι κουβέντες δε μπορεί να είναι θεωρητικές, πρέπει να είναι πρακτικές, ερχόμαστε και λέμε, έχουμε έναν τραχειοστομημένο άνθρωπο ογκόνοτα ετών, που έχει

εμβολιαστεί και βρίσκεται σε ένα κέντρο αποκατάστασης ή βρίσκεται σε μία ΜΕΘ νοσοκομείου.

Και οι εμβολιασμένοι κολλάνε. Όμως, αν κάποιος που είναι ογδόντα χρονών με τραχειοστομία κολλήσει, που είναι πολύ πιο πιθανό να κολλήσει από κάποιον, που είναι ανεμβολίαστος, θα πεθάνει. Αυτός έχει δικαίωμα να του παρέχει την υπηρεσία κάποιος, που είχε εμβολιαστεί ή δεν έχει αυτό το δικαίωμα; Και αν εμείς δεν μπορούμε να πείσουμε τον συγκεκριμένο άνθρωπο, γιατί αυτή τη στάση έχει να κάνει η Κυβέρνηση -δεν πείθω τον κ. Πολάκη που είναι και σε ΜΕΘ, ό,τι και να του πω, δεν τον πείθω-, έχουμε το δικαίωμα να του πούμε ότι όσο εσύ θα είσαι στην επιλογή σου να μην εμβολιάζεσαι, δεν θα μπορείς να παρέχεις την υπηρεσία σε έναν τραχειοστομημένο, γιατί αν κολλήσει με COVID-19, θα πεθάνει; Έχω τη δυνατότητα να πω σε αυτόν που έχει τους παππούδες ή τους πατεράδες μας ή τις γιαγιάδες μας ή τις μητέρες μας σε οίκους ευγηρίας και θα πρέπει να είναι σε μια συνεχή επαφή μαζί τους ότι για να παρέχεις αυτή την υπηρεσία σε έναν άνθρωπο που είναι ογδόντα, ογδόντα πέντε, ενενήντα χρονών, που αν κολλήσει COVID-19, θα πεθάνει, θα πρέπει να είσαι εμβολιασμένος;

Λέτε κάτι που ακούγεται ωραία: Να πάνε αλλού. Πείτε μας - αυτό θα ήταν μια θεωρητική κουβέντα-, εάν έρθει η Κυβέρνηση αργότερα και πει ότι θέλει να εξετάσει και άλλες κατηγορίες, ο νοσηλευτής δηλαδή πού θα πάει; Όχι, να έρθετε εδώ και να πείτε συγκεκριμένα. Λέτε να πάει σε άλλη υπηρεσία. Ο γιατρός πού να πάει; Να κάνει διοικητική υπηρεσία ο γιατρός, ο οποίος βρίσκεται στη ΜΕΘ; Ο νοσηλευτής; Ο υπάλληλος στο γηροκομείο πού να πάει;

Ερχόμαστε και λέμε με έναν ξεκάθαρο τρόπο και αυτή είναι ακριβώς η ελευθερία επιλογής, η οποία υπάρχει, και με καμμία έννοια τιμωρητικής διάθεσης, αλλά με την εξής έννοια ότι με την επιλογή που έχεις κάνει, επειδή έχει συνέπειες σε τρίτα άτομα, για όσο διάστημα δεν είσαι εμβολιασμένος, δεν θα παρέχεις την υπηρεσία. Και αφού δεν θα παρέχεις την υπηρεσία, δεν θα πληρώνεις. Στον μεν δημόσιο τομέα θα αρθεί αυτοδικαίως μόλις εμβολιαστείς ή μόλις πάσουν να υπάρχουν αυτές οι συνθήκες. Γι' αυτό βλέπετε ότι η ίδια η τροπολογία δίνει χρόνο επανεξέτασης. Είναι από τις λίγες περιπτώσεις, που αναφέρεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που επανεξετάζεται, γιατί κινούμαστε με βάση το φαινόμενο. Στον ιδιωτικό τομέα, προφανώς, δεν θα μπορείς να πηγαίνεις στον παππού χωρίς να είσαι εμβολιασμένος και να κινδυνεύει να τον σκοτώσεις. Δεν θα είσαι μέσα στη ΜΕΘ. Δεν θα μπορείς να έρχεσαι σε επαφή με άτομα τα οποία βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.

Διότι όλα αυτά τα οποία είδατε τώρα, απευθύνονται σε ανθρώπους, που είναι σε ευάλωτη κατάσταση. Κάποια στιγμή αυτοί δεν έχουν συνταγματικά δικαιώματα; Το δικαίωμα της ζωής δεν το έχουν αυτοί; Το δικαίωμα της δικής τους επιλογής αυτός, που θα του παρέχει την υπηρεσία να έχει κάνει ό,τι προβλέπεται υγειονομικά, δεν το έχουν; Προφανώς και το έχουν.

Γι' αυτό η συγκεκριμένη τροπολογία είναι απολύτως ανάλογη, όπως απαιτεί και η Επιτροπή Βιοηθικής. Και η Επιτροπή των Συνταγματικών Δικαιωμάτων του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, όμως, σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση η οποία έγινε -και από εκεί σας αναφέρω τις περισσότερες αποφάσεις-, κατέληξε ότι, ναι, υπάρχουν και οι διαδικασίες στις οποίες θα μπορεί να υπάρξει υποχρεωτικότητα, όχι με την έννοια του φυσικού εξαναγκασμού, αλλά με την έννοια του ότι δεν θα μπορεί να βρίσκεται κάποιος σε συγκεκριμένη θέση για χρονικό διάστημα.

Βρείτε πού λέει μέσα για απολύσεις. Το λέτε, το ξαναλέτε. Σας αρέσει. Πείτε μας. Όποιος ανέβει εδώ, να έρθει να πει: «Κύριοι, αναφέρεστε σε απολύσεις». Αναφερόμαστε σε αναστολή εργασίας, που βεβαίως κατά τη διάρκεια της αναστολής εργασίας δεν θα πληρώνεσαι, γιατί δεν παρέχεις την υπηρεσία. Και δεν παρέχεις την υπηρεσία, διότι εσύ έχεις επιλέξει να μην κάνεις αυτό το οποίο πρέπει όχι για τη δική σου υγεία -την οποία έχεις δικαίωμα να τη διαθέσεις όπως θες-, αλλά για την υγεία των τρίτων απόρων. Αυτά όλα, όμως, δεν τα άκουσα από τον συνταγματολόγο κ. Κατρούγκαλο, που έχω μεγάλο σεβασμό απέναντί του. Δεν τα άκουσα από τον κ. Ξανθό.

Πρέπει, επιτέλους, να έρθετε εδώ και να πείτε συγκεκριμένα,

όταν ο Αρχηγός σας από αυτό εδώ το Βήμα μίλησε ότι είναι αυτονόητη η υποχρεωτικότητα στο ιατρικό και το νοσηλευτικό προσωπικό, τι εννοούσε και ποιες θα ήταν οι συνέπειες της μη απόφασης. Γιατί όταν τάσσεστε υπέρ της υποχρεωτικότητας, όπως λέτε, αλλά όχι υπέρ αυτών των δεδομένων, θα πρέπει να πείτε ποια είναι. Και μην λέτε τη μεταφορά θέσης. Η μεταφορά θέσης μπορεί να υπάρχει σε πολλές άλλες κουβέντες. Όταν, όμως, μιλάς για το νοσηλευτικό προσωπικό, όταν μιλάς για τις ιδιωτικές κλινικές, οι οποίες θα έχουν συγκεκριμένα άτομα, τα οποία είναι γιατροί και νοσηλευτές, να συγκεκριμένα άτομα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, γιατρούς, νοσηλευτές στις ΜΕΘ, τι θα κάνετε; Εκεί, προφανώς, πρέπει να καλυφθούν οι θέσεις, για το διάστημα το οποίο ο άλλος δεν θα επιθυμεί να εμβολιαστεί και δεν θα μπορεί να παρέχει υπηρεσίες, από άλλα άτομα.

Σε άλλες κατηγορίες, όπου υπάρχει αυτή η δυνατότητα -εδώ είναι η αναλογία που μας λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Σύνταγμα- μπορεί να γίνει. Όπως είδατε, στην Πυροσβεστική λέει, ναι, αυτός δεν μπορεί να είναι στην ΕΜΑΚ, αλλά θα πάει σε μία άλλη θέση. Στο ιατρικό, όμως, προσωπικό αυτές οι δυνατότητες δεν υπάρχουν. Σε αυτόν, που εργάζεται σε γηροκομείο δεν υπάρχουν. Σε αυτόν που εργάζεται σε κέντρο αποκατάστασης δεν υπάρχουν.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλετε να δώσετε σαφές μήνυμα ότι δεν «κλείνετε το μάτι» προς αυτούς οι οποίοι έρχονται να πατήσουν πάνω είτε σε παράλογα θέματα, που έχουν να κάνουν με το αντιεμβολιαστικό κίνημα -ότι δήθεν θα μαςβάλουν τσιπάκι, θα μας αλλάξουν το DNA-, ή σε κάποιον λογικό, γιατί δεν είναι όλοι οι άνθρωποι έτσι -όλοι όσοι πήγαμε να εμβολιαστούμε σίγουρα λέγαμε ότι υπάρχουν και σπάνιες επιπλοκές και σε αυτές τις σπάνιες επιπλοκές είχαμε έναν προβληματισμό-, σε αυτόν τον κόσμο, λοιπόν, πρέπει να μιλήσετε ξεκάθαρα. Και μιλάμε ξεκάθαρα όταν ερχόμαστε και λέμε «Να πάτε όλοι να εμβολιαστείτε». Δεν μιλάμε ξεκάθαρα όταν κάποιος έχει την νοοτροπία «άσε να το κάνουν οι άλλοι» -Πολάκης είναι αυτή η νοοτροπία- και το επανεξετάζω τον Σεπτέμβριο». Δηλαδή, άσε να πάνε οι άλλοι και εγώ το ξανακοιτάω. Είναι του «παρτάκια» αυτή η νοοτροπία. Λέμε, λοιπόν, ότι πάμε να εμβολιαστούμε. Όσοι δεν θέλετε για οποιονδήποτε λόγο, ναι, θα υπάρχουν συνέπειες, όχι με την έννοια την τιμωρητική, αλλά με την έννοια ότι εσείς οι ίδιοι με την απόφασή σας είστε επικίνδυνοι για τρίτους, που δεν θέλουν να δεχτούν αυτές τις συνέπειες.

Συνεπώς, πρέπει να επανεξετάσετε τη θέση σας και να μιλήσετε, επιτέλους, μια φορά ξεκάθαρα. Είστε υπέρ του εμβολιασμού; Είστε υπέρ του υποχρεωτικού εμβολιασμού; Απαντήστε το. Αν είστε υπέρ του υποχρεωτικού εμβολιασμού, τι σημαίνει για κάποιον, που δεν εμβολιάζεται και είναι στη ΜΕΘ ή είναι νοσηλευτής; Να μας πείτε συγκεκριμένα τι σημαίνει.

Υπερψηφίζουμε, λοιπόν, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, υπερψηφίζουμε αυτή την τροπολογία που πρέπει να ψηφίσετε όλοι.

Κλείνω με ένα θέμα, που με αφορά προσωπικά, κύριε Πρόεδρε. Δέχτηκα μία επίθεση διαδικτυακή χθες, δυστυχώς. Ο συνάδελφος Βουλευτής το «κατέβασε», αλλά και μέσα και sites κατά βάση στο σύνολό τους το έχουν αφαιρέσει. Προσπάθησαν να με συνδέσουν με ένα Tweet, που δεν έχω κάνει ποτέ, όπου αναφέρομαι εξυβριστικά, προσβλητικά και συκοφαντικά για τον Γιάννη Αντετοκούνμπο. Πού επιχειρούν αυτοί; Επιχειρούν ένα tweet το οποίο δεν έγινε ποτέ, το οποίο είναι υβριστικό, να το συνδέσουν με οποιεσδήποτε πολιτικές θέσεις μπορεί να έχω σχετικά με τον νόμο για την ιθαγένεια του κ. Ραγκούση που καταψηφίσαμε.

Να κρινόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, για αυτά που λέμε. Και για αυτά που λέμε, να μπορούμε σε μια αντιπαράθεση. Το να έρχεται, όμως, κάποιος να κατασκευάζει ένα tweet και μέχρι και σήμερα η «ΑΥΓΗ» -γιατί ο συνάδελφος Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ το απέσυρε, έτσι και τα περισσότερα μέσα- να λέει ότι «Εμείς δεν πειθόμαστε. Πιστεύουμε ότι το έκανε κάποια στιγμή ο Πλεύρης», όταν από παντού φαίνεται ότι είναι fake, δεν τιμά την πολιτική αντιπαράθεση.

Δεν θα δώσουμε λογαριασμό σε κανέναν πότε θα είμαστε υπερήφανοι, αν ένας Έλληνας έρχεται και έχει μία επιτυχία. Το γε-

γονός ότι μπορεί να έχουμε διαφωνία στον τρόπο κτήσης της ιθαγένειας και στο ποια θα είναι τα χρόνια και αν θα είναι με εξετάσεις, δεν σημαίνει ότι δεν σεβόμαστε τον κάθε άνθρωπο που έχει την ελληνική ιθαγένεια. Γιατί άπαξ και πάρει κάποιος την ελληνική ιθαγένεια, είναι Έλληνας. Όποιος προσπαθεί μέσα από αυτό το κομμάτι να έχει πολιτικό όφελος, κατά βάση είναι αυτός που είναι έτοιμος να πουλήσει τα πάντα για το πολιτικό όφελος.

Ένας άνθρωπος, που φοράει το εθνόσημο, που πηγαίνει στον Ελληνικό Στρατό, που την ελληνική σημαία τη σέβεται και λέει «δεν υπογράφω πάνω σε αυτή» και δεν την καίει, μας κάνει υπερήφανους και δακρύζουμε. Λογαριασμό, πλέον, τότε θα συγκινούμαστε, τότε θα είμαστε υπερήφανοι για τους Έλληνες και ποιες πολιτικές στάσεις θα έχουμε για το πώς θα κτάται ή όχι η ιθαγένεια, δεν θα τον δώσουμε. Αλλά και να θέλετε να τον δώσουμε, να μην κατασκευάζετε ψευδή Tweets. Να έρχεστε με αντιπαράθεση σε αυτά τα οποία έχει πει ο καθένας μας.

Ελπίζω κανένας σας, κύριοι συνάδελφοι, να μην βρεθεί στη θέση μου -που μπορεί να διαφωνούμε πλήρως- να πρέπει μία ολόκληρη ημέρα να αποδεικνύει ότι δεν είναι ελέφαντας στο ότι δεν έχει γράψει και δεν έχει χαρακτηρίσει έναν άνθρωπο συκοφαντικά και εξυβριστικά. Αυτό θα έπρεπε να το καταδικάσουν όλοι και ας έρθουν να πουν «Είσαι ρατσιστής, είσαι σιδηρόπτε. Οι θέσεις σου είναι αυτές».

Αλλά να κριθώ για τις θέσεις μου πολιτικά και όχι να κρίνομαι από αυτό, που κατασκεύασαν ξημερώματα κάποιος και το έβγαλαν σαν Tweet μετά την κατάκτηση του πρωταθλήματος από τους Bucks με τον Γιάννη Αντετοκούνμπο, προκειμένου να με συκοφαντήσουν και να με πλήξουν όχι σε αυτά που έχω πει, αλλά σε αυτά που οι ίδιοι κατασκεύασαν και θέλησαν να μου χρεώσουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ και ακολουθεί ο κ. Δρίτσας από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη μερίδα του λέοντος σήμερα κλέβει η τροπολογία του Υπουργείου Υγείας. Είναι μία τροπολογία η οποία βέβαια κατατέθηκε από την Κυβέρνηση και όχι από την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Λίγες κουβέντες, όμως, για να μην αδικήσουμε και το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το ανέπτυξε ο εισηγητής μας. Σίγουρα βρίσκεται σε θετική κατεύθυνση. Κωδικοποιεί όλη την υφιστάμενη νομοθεσία, που διέπει τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν συμβαίνει, όμως, το ίδιο με την τροπολογία. Σε μία εποχή που τα εθνικά μας θέματα βρίσκονται σε ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο και απαιτείται η χάραξη εθνικής στρατηγικής με συναινέσεις ευρύτατες και με εθνική ομοψυχία, έρχεται μια τροπολογία η οποία το μόνο σίγουρο είναι ότι διχάζει. Είναι μια τροπολογία η οποία οδηγεί και ενδυναμώνει τον κοινωνικό αυτοματισμό.

Δυστυχώς -ελπίζω να μην επιβεβαιωθώ- εξαιτίας της λανθασμένης πολιτικής της Κυβέρνησης για τον εμβολιασμό -ειρήσθω εν παρόδω ότι την εθνική εκστρατεία του εμβολιασμού είναι αστείον πλέον να κατηγορείτε εσείς από την Κυβέρνηση την Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι δεν τη στηρίζουμε- θα αναπτυχθούν και αναπτύσσονται δύο θεωρίες. Επαναλαμβάνω ελπίζω να μην επιβεβαιωθώ. Η πρώτη θα έχει να κάνει με τον καθολικό υποχρεωτικό εμβολιασμό και η άλλη με την ανεύθυνη και αδικαιολόγητη άρνηση για τον εμβολιασμό. Και οι δύο αυτές θεωρίες στηρίζονται σε μια λέξη, σε ένα συναίσθημα: Στον φόβο.

Από τούτο εδώ το Βήμα έχω πει πολλές φορές ο καθένας μπορεί να λέει ό,τι θέλει. Δυστυχώς έχουν γίνει επικίνδυνες εκλαϊκεύσεις. Το ερώτημα «είστε υπέρ ή κατά της υποχρεωτικότητας» πόσες φορές το ακούσαμε; Εδώ και τώρα να τελειώνουμε. «Είστε υπέρ ή κατά της υποχρεωτικότητας; Ναι ή όχι; Τοποθετηθείτε». Το δίλημμα «εμβόλιο ή καραντίνα». Όχι, κύριοι της Κυβέρνησης, είμαστε υπέρ της νομιμότητας κατ' αρχάς.

Πριν φτάσουμε στη διατύπωση αυτού του διλήμματος, «εμβολιασμός ή καραντίνα», οφείλουμε να εξετάσουμε εάν έχουν γίνει και άλλα πράγματα τα οποία εγκαίρως η Αξιωματική Αντιπολίτευση τα έχει προτείνει. Αυτά τα οποία έχει προτείνει, απαιτεί και

ο ίδιος ο νόμος. Δηλαδή έχουν ληφθεί έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της διστακτικότητας όσον αφορά στα εμβόλια COVID-19; Ναι ή όχι; Και ποια είναι αυτά; Έχουν διανεμηθεί διαφανείς πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια και τις πιθανές παρενέργειες των εμβολίων σε συνεργασία με ρύθμιση στις πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων για την πρόληψη της εξάπλωσης της παραπληροφόρησης; Ναι ή όχι και ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Έχει συνεργαστεί η Κυβέρνηση με μη κυβερνητικές οργανώσεις ή άλλες τοπικές πρωτοβουλίες για την προσέγγιση συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων; Ναι ή όχι, και ποια ήταν τα αποτελέσματα; Έχει συνεργαστεί η Κυβέρνηση με τις τοπικές κοινότητες για την ανάπτυξη και εφαρμογή προσαρμοσμένων στρατηγικών για την υποστήριξη της πρόσληψης εμβολίων; Ναι ή όχι και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Όταν απαντήσετε σε αυτά τα ερωτήματα και παρουσιάσετε στον ελληνικό λαό τα αποτελέσματα όλων αυτών των ενεργειών, που οφείλατε όλο αυτό το χρονικό διάστημα να προβείτε, τότε και μόνο τότε μπορεί να μπει αυτό το δίλημμα «είστε υπέρ ή κατά της υποχρεωτικότητας». Και τότε απαντάμε ότι είμαστε υπέρ της νομιμότητας, ότι η προάσπιση της δημόσιας υγείας δεν πρέπει να προσβάλλει τον πυρήνα άλλων ατομικών δικαιωμάτων. Αλήθεια, υπάρχει σεβασμός στην ανθρώπινη αξία με τέτοιου είδους τροπολογίες;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τα διλήμματα που θέτετε στην ελληνική κοινωνία είναι πάνω απ' όλα διχαστικά. Αποτύχατε στην εκστρατεία του εμβολιασμού. Τώρα τι κάνετε; Απευθύνεστε στην Αντιπολίτευση και λέτε ότι είναι ανεύθυνη η στάση, όταν καθήκον δικό σας, καθήκον της πολιτείας είναι πρώτα να εξαντλήσει όλα τα μέσα, πρώτα να εξαντλήσει την πειθώ και μετά να έρθει όπως έρχεται σήμερα και να θέσει τέτοιου είδους διλήμματα, εκβιαστικά.

Και δυο λόγια για την τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Ο βασικός στόχος είναι το καθολικό αίτημα των ανθρώπων του πρωτογενούς τομέα. Αποδείξαμε πως ό,τι καλό συνεισφέρει, εμείς είμαστε εδώ και το στηρίζουμε. Συνεχίστε την επιχειρούμενη αλλαγή του κανονισμού από τις 16 Δεκεμβρίου του 2018, τη δικαίη αλλαγή του κανονισμού για αγρότες και κτηνοτρόφους και εμείς θα είμαστε εδώ για να τη στηρίζουμε. Πέρασαν δυο χρόνια. Ο προκάτοχός σας εγκατέλειψε εντελώς την ιδέα της αλλαγής του κανονισμού. Πέρασαν δυο χρόνια χαμένα και αυτήν τη στιγμή οι αγρότες σχεδόν κάθε εβδομάδα σε όλη την Ελλάδα πληττονται είτε από πλημμύρες είτε από χαλάζι. Σίγουρα αυτή η τροπολογία θα επουλώσει κάποιες πληγές και δεν είναι μόνο ο παγετός. Είναι και το χαλάζι.

Το ζητούμενο είναι, όμως, να χαράσσεται στρατηγική με ένα συγκεκριμένο σχέδιο. Αυτό το σχέδιο έχει μόνο μια λέξη. Κινηθείτε γρήγορα για την αλλαγή του κανονισμού, διαφορετικά θα έρθετε πάλι σύντομα να φέρετε τέτοιες τροπολογίες που θα προσπαθείτε να επουλώσετε τις πληγές εκατοντάδων χιλιάδων αγροτών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Κόκκαλη.

Τον λόγο έχει ο κ. Δρίτσας από τον ΣΥΡΙΖΑ και με βάση το πρόγραμμα ακολουθεί ο κ. Οικονόμου από τη Νέα Δημοκρατία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πλεύρη, βλέπω ότι θέλετε να αποχωρήσετε, αλλά πραγματικά όσοι η συμπαθής τάξη των δικηγόρων και μάλιστα της μαχόμενης δικηγορίας έχετε συνηθίσει να υπερασπίζεστε με την ίδια επάρκεια και ικανότητα και τον δρόμο, τον κατηγορούμενο ενός εγκλήματος, ως συνήγορος υπεράσπισης και εναλλακτικά και το θύμα, ως πολιτική αγωγή. Άλλοι το λένε αυτό δείγμα επαγγελματισμού και ικανότητας. Εγώ το αμφισβητώ. Μου το θυμίσατε αυτό πάρα πολύ στην τοποθέτησή σας.

Αμφισβητήσατε τον Γιώργο Κατρούγκαλο ως προς τη συνταγματική διάσταση. Δεν τολμήσατε να αμφισβητήσετε τον Ανδρέα Ξανθό ούτε τη Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου ως προς τα θέματα υγείας και εργασίας. Κορυφαίες τοποθετήσεις, κατά τη γνώμη μου, ευθύνης ποιοτικού αντιπολιτευτικού λόγου προωθητικού για

την εξεύρεση λύσεων στο τεράστιο πρόβλημα της πανδημίας για να σωθούν ανθρώπινες ζωές. Και ο Κατρούγκαλος και η Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου και ο Ανδρέας Ξανθός και όλοι οι εκπρόσωποι του ΣΥΡΙΖΑ μια έγνοια έχουμε εν προκειμένω: να ελεγχθεί η πανδημία και να περιοριστούν οι θάνατοι και οι αναπηρίες από τον κορωνοϊό. Μόνο αυτή την έγνοια έχουμε. Και είναι απορίας άξιον πως μία κυβέρνηση που ενώ σαφέστατα αποτυγχάνει στους στόχους της, αρνείται να θέσει σε συζήτηση τις αιτίες γιατί δεν μπόρεσε να πετύχει τους στόχους. Εν προκειμένω τον στόχο του εμβολιασμού, όπως η ίδια τον είχε εξαγγείλει. Έχει πραγματικά αποδεδειγμένα έλλειμμα αποτελεσματικότητας. Κι αυτό δεν το λέω για να κρίνουμε αν είναι καλή κυβέρνηση ή όχι. Το λέω για να σώσουμε ανθρώπινες ζωές. Αρνείται να μας πει για ποιο λόγο έχουμε μείνει πίσω στη διαδικασία της επίτευξης των στόχων που η ίδια είχε βάσει για το μέγεθος των εμβολιασμών. Είναι λίγο αυτό; Είναι ευθύνη αυτό; Είναι σοβαρότητα αυτό; Και αντί γι' αυτό μπροστά σε αυτή την προφανή αποτυχία έρχεται να φέρει μία τροπολογία τιμωρίας των ανθρώπων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Χθες σε μία τηλεοπτική εκπομπή αργά το βράδυ ο πρώην Βουλευτής, σύντροφος, συνάδελφος και πρώην Υπουργός, ο καθηγητής Γιώργος Σταθάκης είπε κάτι που νομίζω ότι τα λέει όλα. Έμφοιλιάζεσαι ή απολύεσαι. Και μη μας λέτε ότι δεν απολύονται με την τροπολογία αυτή. Απολύονται προσωρινά και μένουν χωρίς τρόπο να ζήσουν οι άνθρωποι αυτοί. Και λέτε με τη μεγαλύτερη ευκολία ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις σε αυτούς τους τομείς. Χωρίς να τους έχετε ψάξει. Το λέτε με την «αξιοπιστία» του καλού δικηγόρου που υπερασπίζεται και το θύμα και τον θύτη.

Προς αυτή την κατεύθυνση μια σκέψη έχω εγώ. Μπορεί να λέω μια ανοησία. Πρέπει να καταλάβουμε κάθε κατηγορία γιατί δεν έχει εμβολιαστεί. Δεν το ξέρει η Κυβέρνηση. Το κράτος δεν το ξέρει. Άλλο τεράστιο έλλειμμα. Μία κατηγορία είναι αυτοί που δεν εμβολιάζονται; Οι ανορθολογιστές «ψεκασμένοι»; Πάρα πολλές κατηγορίες. Τους ξέρει το Υπουργείο; Μας τους έχει πει; Μας τους έχει κατηγοριοποιήσει; Έχει συντάξει τακτική και στρατηγική για το πώς θα πετύχει σε κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες να παρέμβει θετικά και να τους ενθαρρύνει, να τους λύσει προβλήματα, να τους δώσει απαντήσεις και να τους φέρει στο ιατρείο εμβολιασμού; Όχι. Και τι φέρνει; «Απολύεσαι». Είναι αυτό σοβαρή Κυβέρνηση; Λοιπόν, ή εμβολιάζεσαι ή απολύεσαι. Αυτό είναι όλο. Βασισμένη σ' αυτή την άποψη είναι η αναφορά του Γιώργου Κατρούγκαλου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό ως έσχατη λύση, αφού προηγηθούν όλα τα στάδια πειθούς. Το ίδιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Βιοηθικής. Ένα προς ένα. Η Κυβέρνηση λες και ζει στο Αζερμπαϊτζάν. Δεν καταλαβαίνω. Δεν είσατε Υπουργοί κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αυτά τα αγνοείτε;

Τι άλλο χρειάζεστε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από το παράδειγμα της Μυκόνου; Δεν ξέρω αν το βεβαιώνει ο Υπουργός. Λένε ότι το 90% και πλέον της τοπικής κοινωνίας, μόνιμοι κάτοικοι και εργαζόμενοι, ήταν εμβολιασμένοι. Θα μου πείτε μικρός αριθμός μπροστά στις διακόσιες χιλιάδες που είναι αυτή τη στιγμή με τους τουρίστες. Βεβαίως. Ταυτόχρονα λέτε ότι η χώρα με τα μέτρα που έχετε πάρει είναι οχυρωμένη και έρχεται ξαφνικά στη Μύκονο και ξεσπάει μια κρίση υγειονομική που σας αναγκάζει εκόντες-άκοντες να κηρύξετε το νησί σε lockdown. Και τώρα συζητάτε πως θα αρθεί το τοπικό lockdown. Τι κριτήρια θα έχετε για να άρετε το lockdown; Τι ακριβώς θα έχετε πετύχει στα προαπαιτούμενα για να είναι υγειονομικά ασφαλής η Μύκονος ώστε να φτάσετε στο επιθυμητό σημείο να ξαναγυρίσει το τουριστικό αυτό νησί στην κανονικότητα του και να είναι αυτή η μέθοδος μοντέλο για όλα τα νησιά, για όλους τους προορισμούς, για τα πάντα; Αυτό είναι καταστροφική κριτική και αντιπολίτευση που κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ; Είναι κάτι ανεύθυνο; Είναι κάτι για να λέμε ή είναι, όπως είπαν κάποιοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, χαϊδολόγημα στους ανορθολογιστές αντιεμβολιαστές; Ή είναι υπεύθυνη πολιτική κριτική για να σωθεί κόσμος και για να αντιμετωπίσουμε την πανδημία;

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι λάθος η επιλογή της Κυβέρνησης. Είναι μια επιλογή συστηματική. Επιλέγει -τονίζω τη λέξη επιλέγει- να τρέχει πίσω από τα γεγονότα για να μην πάρει την ευθύνη να επιλέξει κόστος εκεί που πρέπει και όταν πρέπει για τη δημόσια υγεία και για τον δημόσιο χώρο γενικότερα και να αφήσει τα πράγματα με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες όταν, άμποτε, τελειώσει η πανδημία να μην έχει αλλάξει τίποτα σε αυτόν τον τόπο. Να μην έχει ενισχυθεί η δημόσια υγεία ούτε η δημόσια παιδεία, να μην έχει θιγεί ο ιδιωτικός τομέας καθόλου. Αυτή είναι η επιλογή της Κυβέρνησης. Επιλέγει να τρέχει πίσω από τα γεγονότα και όχι να σχεδιάζει, γιατί τότε θα αναλάβει ευθύνες βαθιών τομών. Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Αυτή, λοιπόν, η δομική ευθύνη της Κυβέρνησης είναι όλη η ουσία.

Επιτέλους, ή ακούστε την αντιπολίτευση και όχι μόνο τον ΣΥΡΙΖΑ ή βγείτε μπροστά στον ελληνικό λαό και πείτε με ειλικρίνεια την πραγματικότητα. Αναλάβετε τις ευθύνες σας. Διότι κανονικά και για το θέμα της υγείας και για το θέμα της παιδείας έπρεπε να έχετε παραιτηθεί οι Υπουργοί και ίσως και η Κυβέρνηση να είχε φύγει αφού επιμένει να μην ακούει κανέναν, ούτε την κοινωνία ούτε την Αντιπολίτευση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Δρίτσα.

Καλησπέρα σας και από εμένα. Θα δώσω τον λόγο στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιο Λιβανό για μία τροπολογία που έχει καταθέσει.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σπεύδω για να μην παρακολουθήσουμε αυτά που είπε ο κ. Δρίτσας και παραιτηθούμε όλοι και δεν προλάβω να περάσω την τροπολογία για τον παγετό.

Θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, ότι λυπάμαι που και εγώ φέρνω μία τροπολογία και φεύγω από το αντικείμενο του πολύ σημαντικού νομοσχεδίου που κωδικοποιεί και ενοποιεί όλη τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά είναι πράγματι η τροπολογία που φέρνουμε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πολύ, πολύ κρίσιμη για όλη την ελληνική περιφέρεια.

Καλούμαστε σήμερα, λοιπόν, να ψηφίσουμε αυτήν την τροπολογία που δείχνει την αποφασιστικότητα, αλλά και την αμεσότητα με την οποία η Κυβέρνησή μας και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει εργαστεί όλον αυτόν τον καιρό και δίνει ουσιαστικές, άμεσες λύσεις -και χαιρόμαι που το αποδέχτηκε αυτό πριν από λίγο και ο κ. Κόκκαλης- ακόμα και στα πιο απρόβλεπτα προβλήματα με τα οποία βρίσκονται αντιμέτωποι πλέον οι αγρότες μας, όπως αυτό του παγετού που έπληξε τη χώρα μας επανειλημμένα από τον Φεβρουάριο έως τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη το έχει αποδείξει ότι είναι δίπλα στους αγρότες συνεχώς και ακατάπαυστα παρά τα δύσκολα δημοσιονομικά που αντιμετωπίζει το κράτος. Στις 16 Ιουνίου ανακοινώσαμε τον οδικό χάρτη των αποζημιώσεων. Σήμερα, ένα μήνα μετά, ψηφίζουμε αυτήν τη νομοθετική ρύθμιση για να κάνουμε πράξη τη δέσμευσή μας ότι καμμία ελληνική αγροτική οικογένεια δεν θα μείνει απροστάτευτη απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Για τον λόγο αυτό προβλέπουμε τη δυνατότητα άμεσων προκαταβολών μέχρι το 40% της αποζημίωσης που δικαιούται να λάβει ο κάθε δικαιούχος παραγωγός. Εργαστήκαμε σκληρά για να είμαστε συνεπείς στις δεσμεύσεις μας και η κατεύθυνση στην οποία εργάζεται ήδη ο ΕΛΓΑ είναι οι προκαταβολές να ξεκινήσουν να δίνονται αμέσως μετά από την ψήφιση της τροπολογίας, αλλά και να ολοκληρωθεί η καταβολή της συνολικής αποζημίωσης το συντομότερο δυνατό.

Παράλληλα, αποφασίσαμε καταβολή αποζημίωσης, όπως είχαμε ανακινώσει ακόμα και για τις ζημιές σε καλλιέργειες που ήταν σε προανθικό στάδιο κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων διατάξεων.

Προβλέπουμε επίσης και τη δυνατότητα να λάβουν οι παρα-

γωγοί μας το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας, όπως αυτό ορίζεται και υπολογίζεται από τον ΕΛΓΑ. Οι ζημιές αυτές εντάσσονται σε ειδικό ad hoc πρόγραμμα κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, έτσι ώστε και αυτή η κατηγορία των παραγωγών όχι μόνο να αποζημιωθεί, αλλά να εισπράξει και προκαταβολή έως 40%.

Ο κ. Κόκκαλης είπε πριν ότι η Κυβέρνησή μας δεν έχει κάνει τίποτα για την αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ. Το αντίθετο συμβαίνει. Είμαστε «φουλ τις μηχανές» ακριβώς για να κάνουμε κάτι που δεν έγινε τα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ, έγινε μόνο στα λόγια και κάτι το οποίο πραγματικά πρέπει να γίνει και εκεί έχει δίκαιο.

Λέω κάποια στοιχεία για να καταγραφούν. Ζημιές ανάλογες της έκτασης εκείνης του πακέτου του '21, αυτό το οποίο συζητάμε σήμερα, είχαν γίνει το 2003. Υποβλήθηκαν στον ΕΛΓΑ πάνω από εξήντα οκτώ χιλιάδες δηλώσεις ζημιών και δηλώθηκαν ως ζημιωθέντα πάνω από διακόσιες είκοσι πέντε χιλιάδες αγροτεμάχια έκτασης ενός εκατομμυρίου τριακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων. Από τις αρχές του '21 μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί συνολικά ενενήντα οκτώ χιλιάδες δηλώσεις ζημιών με τριακόσιες εξήντα χιλιάδες αγροτεμάχια προς εκτίμηση. Ο ετήσιος όρος δηλωθέντων προς εκτίμηση αγροτεμαχίων την τελευταία δεκαετία δεν περνά τις διακόσιες είκοσι χιλιάδες, άρα σήμερα στους έξι μήνες, στους επτά καταλαβαίνετε σε τι βαθμό περισσότερο είμαστε από όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Αυτό είναι πράγματι αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και σε αυτήν την λογική λειτουργούμε. Έχουμε ζητήσει από την Παγκόσμια Τράπεζα να μας παραδώσει τη μελέτη της μέσα στους επόμενους μήνες, έτσι ώστε να αρχίσουμε αυτόν τον δημόσιο διάλογο μετά από τη δουλειά προεργασίας που έχουμε κάνει για να κάνουμε αυτές τις αλλαγές στον ΕΛΓΑ και εύχομαι να σας βρούμε όλους σύμφωνους για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε αυτό το οποίο είναι απολύτως αναγκαίο.

Προς υποστήριξη, λοιπόν, αυτού του τιτιάνιου έργου που εκτελεί το προσωπικό του ΕΛΓΑ -και θέλω από το Βήμα της Βουλής να ευχαριστήσω όλους τους υπαλλήλους του και βεβαίως την ηγεσία του ΕΛΓΑ για την απίστευτη δουλειά που κάνουν- ορίζουμε ένα ειδικό πλαίσιο απασχόλησης με την τροπολογία αυτή και υπερωριών για τις εκτιμήσεις που γίνονται.

Σκοπός αυτών των διατάξεων είναι να μπορέσει ο ΕΛΓΑ να δώσει όχι μόνο τις προκαταβολές, αλλά και τις συνολικές αποζημιώσεις το συντομότερο δυνατόν. Ταυτόχρονα με αυτήν την τροπολογία σε ειδικές περιπτώσεις που περιγράφονται αναλυτικά -και δεν θα φάω το χρόνο να τις διαβάσω τώρα- αυξάνουμε το ανώτατο όριο των 70.000 ευρώ ανά δικαιούχο αποζημίωσης μέχρι και στο τριπλάσιο, δηλαδή στις 210.000 ευρώ όπου χρειάζεται ανά ασφαλιζόμενο παραγωγό, επαναλαμβάνω παρά το πολύ δύσκολο δημοσιονομικό πλαίσιο στο οποίο κινούμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι η κλιματική αλλαγή μας φέρνει αντιμέτωπους με μια σειρά από έκτακτα φαινόμενα που επηρεάζουν άμεσα την αγροτική οικονομία στο σύνολό της. Χρέος δικό μας, της πολιτείας είναι να διασφαλίσουμε, στο μέτρο που επιτρέπουν αυτές οι δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας, το εισόδημα στο μέγιστο δυνατό των αγροτών μας. Το χρέος αυτό το εκτελούμε με ευσυνειδησία και πιστεύω ότι ευσυνείδητα μέλη του Κοινοβουλίου βρίσκονται σε όλες τις πτέρυγες.

Σ' αυτήν ακριβώς την λογική και για να δείξουμε όλες οι πτέρυγες της Βουλής ότι πιστεύουμε στην αγροτική οικονομία ως βασικό μοχλό ανάπτυξης της συνολικής εθνικής οικονομίας είναι προφανές ότι ζητάμε την ψήφιση από όλους και όλες τις συναδέλφους μας και τους συναδέλφους αυτής της τροπολογίας, ακριβώς για να δείξουμε ότι στο θέμα της ενίσχυσης όχι μόνο του αγροτικού εισοδήματος, αλλά συνολικά της αγροτικής οικονομίας φεύγουν οι κομματικές αγκυλώσεις, φεύγουν οι ιδεολογικές διαφορές και στοιχιζόμαστε όλοι πίσω από αυτήν την αλλαγή του παραγωγικού μας μοντέλου έτσι ώστε να ανασάνει η ελληνική περιφέρεια και να οδηγήσει το μοχλό της ανάπτυξης η ελληνική αγροτική οικονομία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Θα δώσω τον λόγο στον Υπουργό Δικαιοσύνης για να εγκρίνει και να κάνει δεκτή την τροπολογία και στη συνέχεια σε εσάς.

Ορίστε, κύριε Τσιάρα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι και με την τοποθέτηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και σε αναμονή του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας ουσιαστικά παρουσιάζονται όλες οι τροπολογίες που αφορούν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Εκ των προτέρων αντιλαμβάνεστε ότι γίνονται δεκτές. Και θα ήθελα να καταθέσω στο Σώμα τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, όπως ακριβώς είχαν διατυπωθεί και οι παρατηρήσεις των περισσότερων συναδέλφων, ούτως ώστε να είναι υπ' όψιν τους και να γνωρίζουν για τη συνέχεια της συζήτησης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

στο σχέδιο νόμου «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 9 η φράση «έχουν χρηματοδοτηθεί από δημόσιους πόρους» αντικαθίσταται από τη φράση «έχουν επιχορηγηθεί από κρατικούς ή ενωσιακούς πόρους».
2. Στην παρ. 5 του άρθρου 9 διαγράφεται η φράση «, ή, εκτάκτως, αν πιθανολογείται σοβαρώς ότι συντρέχει περίπτωση αντικανονικής διαχείρισης των πόρων αυτών».
3. Στο άρθρο 16 προστίθεται νέα παρ. 3, η οποία έχει ως εξής :
«3. Όσοι από τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2 παραβιάζουν το καθήκον εχεμύθειας στο οποίο υπόκειται ως ελεγκτές, τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 252 του Ποινικού Κώδικα.».
4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 61 προστίθεται η φράση: «, χωρίς να αποκλείεται η ανάπτυξη από το Ελεγκτικό Συνέδριο των ελεγκτικών μεθόδων που προσήκουν καλύτερα στις εθνικές ελεγκτικές ανάγκες».
5. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 160 μετά τη λέξη «ηλεκτρονικά» προστίθεται κόμμα (,).
6. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 179 μετά τη λέξη «έλεγχο» προστίθεται η φράση «, τη διαχείριση και τον προγραμματισμό».
7. Πριν από το ακροτελεύτιο άρθρο τόσο στον πίνακα περιεχομένων καθώς και στο κείμενο προστίθεται ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ και τίθενται σε κεφάλαια οι υπουργικές τροπολογίες ως εξής:
Α. Στο Κεφάλαιο Α': Ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τίθεται η υπ' αρ. 998/83 20.7.2021 τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
Β. Στο Κεφάλαιο Β': Έλεγχος Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Οικονομικών, τίθεται η υπ' αρ. 996/81 20.7.2021 τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών.
Γ. Στο Κεφάλαιο Γ': Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID - 19, τίθεται η υπ' αρ. 999/84 21.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Υγείας.
Δ. Στο Κεφάλαιο Δ': Επείγουσες ρυθμίσεις του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, τίθεται η υπ' αρ. 997/824 20.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
8. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 της υπ' αρ. 996/81 20.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Οικονομικών προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής: «Οι δικαστικοί αυτοί λειτουργοί ασκούν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα στο πλαίσιο πενταμελών επιτροπών, τα μέλη των οποίων ορίζονται από τον αρχαιότερο από τους δικαστικούς λειτουργούς που όρισε ο Πρόεδρος.»
9. Στο υφιστάμενο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 12 της υπ' αρ. 996/81 20.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Οικονομικών η φράση «δικαστικών λειτουργών που ορίζονται με την ανωτέρω διαδικασία αντικαθίσταται από τη φράση «ανωτέρω επιτροπών».
10. Στην παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 999/84 21.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Υγείας, μετά τη φράση «μονάδες νοσηλείας», η φράση «διαγνωστικά κέντρα» αντικαθίσταται από τη φράση «Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας».

11. Στην περ. α της παρ. 7 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 999/84 21.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Υγείας η φράση «Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης,» αντικαθίσταται με τη φράση «Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού,», μετά τη φράση «δύνανται να εξειδικεύονται» προστίθεται η φράση «και να επεκτείνονται», η φράση «κατ' εφαρμογή των παρ. 1 και 2» διαγράφεται και πριν από τη λέξη «καθορίζονται» προστίθεται η λέξη «να».
12. Στα εισαγωγικά εδάφια του άρθρου 3 της υπ' αρ. 999/84 21.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Υγείας οι αναφορές στο άρθρο «2» της τροπολογίας, αναριθμούνται βάσει της ενάριθμης θέσης που λαμβάνει στο σχέδιο νόμου.
13. Στην περ. β του άρθρου 3 της υπ' αρ. 999/84 21.7.2021 τροπολογίας του Υπουργείου Υγείας μετά τη φράση «τριών (3) μηνών» προστίθεται η φράση «, με δυνατότητα παράτασης έως τρεις (3) μήνες ακόμα».

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2021

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε η Κυβέρνηση σας έχει δώσει 41 δισεκατομμύρια ευρώ συνολικά το 2020 και το 2021 για την πανδημία, με δανεικά βέβαια. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο πρωτογενής τομέας στο πρόγραμμά μας είναι κεντρικός, καθώς έχουμε αφιερώσει ένα πολύ μεγάλο μέρος του προγράμματος μας στον πρωτογενή τομέα. Σύμφωνα, λοιπόν, με το μεσοπρόθεσμο για την πανδημία δίνονται στον πρωτογενή τομέα 113 εκατομμύρια ευρώ το 2020 και 70 εκατομμύρια ευρώ το 2021. Συνολικά, λοιπόν, μόλις 183 εκατομμύρια ευρώ.

Έχει αλλάξει κάτι; Έχετε αλλάξει κάτι στο νομοσχέδιο και δεν το έχουμε καταλάβει; Αυτή είναι η ερώτησή μου και παρακαλώ να μου απαντήσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Βιλιάρδο.

Κύριε Λιβανέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ, κύριε Βιλιάρδο, πράγματι το κόμμα σας έχει αφιερώσει ένα μεγάλο κομμάτι του προγράμματός του στην αγροτική οικονομία και αυτό είναι πάρα πολύ θετικό και θέλω να το τονίσω και εγώ από εδώ για να καταγράφεται.

Τα δεδομένα του μεσοπρόθεσμου είναι αυτά ακριβώς, τα οποία περιγράψατε και γι' αυτό είπα τρεις φορές στην τοποθέτησή μου πριν ότι έχουμε αυτό το σκληρό δημοσιονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούμαστε.

Για να αντιμετωπίσουμε στον αγροτικό τομέα τα προβλήματα όχι των καιρικών φαινομένων και της κλιματικής αλλαγής, αλλά των επιπτώσεων του COVID εκτός από αυτά τα χρήματα, τα οποία έχουν προβλεφθεί στον προϋπολογισμό, έχουν δοθεί ενισχύσεις της τάξεως των 470 εκατομμυρίων ευρώ συνολικά και μέσα από τις επιστρεπτέες προκαταβολές για να ενισχύσουμε το αγροτικό εισόδημα.

Αρα, ναι, αυτά είναι τα ποσά στο μεσοπρόθεσμο. Το σύνολο, όμως, των χρημάτων τα οποία έχουμε δώσει για να στηρίξουμε το αγροτικό εισόδημα, το οποίο έχει δεχθεί τα πλήγματα από τις επιπτώσεις του κορωνοϊού, ανέρχεται σε ένα πολλαπλάσιο ποσό αυτού του οποίου αναφέρατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Καλείται στο Βήμα ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης. Λίγη προσοχή, γιατί θα αναφερθεί στην τροπολογία 999/84.

Κύριε Κοντοζαμάνη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ενάμιση χρόνο από τότε που η πανδημία μάς χτύπησε την πόρτα η χώρα κατέβαλε μια titάνια προσπάθεια προκειμένου να αντιμετωπίσει τα πολλαπλά προβλήματα που προέκυψαν στην υγεία, στην οικονομία, αλλά και στην καθημερινότητα των πολιτών.

Πριν δεκαοκτώ μήνες, όχι μόνο η Ελλάδα, αλλά και ολόκληρος ο πλανήτης αντιμετώπιζε με δέος τη ραγδαία εξάπλωση ενός θανατηφόρου ιού και απεγνωσμένα αναζητούσε τρόπους για να τον αντιμετωπίσει. Μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε συμπολίτες μας έχασαν τη ζωή τους και δεκάδες χιλιάδες άλλοι μπόκαν σε καραντίνα. Πολλοί από αυτούς μάλιστα νόσησαν και κάποιοι βίωσαν από πρώτο χέρι την τραυματική εμπειρία της νοσηλείας σε μία κλίνη νοσοκομείου, ανήμποροι να αναπνεύσουν, ανήμποροι να επικοινωνήσουν με τα αγαπημένα τους πρόσωπα, τους φίλους τους, τις οικογένειές τους. Η ζωή όλων μας άλλαξε.

Την ίδια ώρα, η επιστήμη έδινε τη δική της μάχη και πραγματικά μέσα σε χρόνο ρεκόρ κατάφερε να παρασκευάσει αποτελεσματικά εμβόλια που αποδεδειγμένα καταπολεμούν σε συντριπτικά ποσοστά τον ιό.

Δεκαοκτώ μήνες μετά η χώρα μας έχει πλέον εμβόλια άμεσα διαθέσιμα σε κάθε πολίτη της και σε κάθε γωνιά της επικράτειας και η επιχείρηση «Ελευθερία» συνεχίζεται, φέρνοντας μας καθημερινά όλο και πιο κοντά στον στόχο του εμβολιασμού του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού.

Ύστερα από δεκαοκτώ μήνες σκληρής μάχης με την πανδημία κάθε συζήτηση γι' αυτήν προϋποθέτει τουλάχιστον την παραδοχή ορισμένων ήδη αποδεδειγμένων αληθειών:

Πρώτη. Σε κοινωνικούς όρους τα εμβόλια επιτυγχάνουν πολύ περισσότερα πράγματα από απλώς την πρόληψη της νόσου στο ατομικό επίπεδο και αυτή είναι η διαφορά των εμβολίων από τα φάρμακα. Τα εμβολιαστικά προγράμματα αποτελούν την κορωνίδα των προληπτικών παρεμβάσεων σήμερα, αλλά και τη θεμελιώδη παρέμβαση των πολιτικών δημόσιας υγείας, καθώς οδηγούν στην παραγωγή δημόσιων αγαθών, όπως είναι η συλλογική ανοσία.

Εκτός των προφανών αποτελεσμάτων των εμβολιασμών στην πρόληψη των νοσημάτων, όπως τεκμηριώνεται από τις δραματικές μειώσεις στη νοσηρότητα και θνησιμότητα, η οποία αφορά στα νοσήματα τα οποία προλαμβάνονται με τον εμβολιασμό, τα οργανωμένα και συστηματικά προγράμματα εμβολιασμών επίσης παράγουν μία σειρά εξωτερικιοτήτων. Με απλά λόγια, μια σειρά αποτελεσμάτων τα οποία υπερβαίνουν το ατομικό επίπεδο του εμβολιαζόμενου και κατανέμονται στο σύνολο των μελών της κοινωνίας.

Δεύτερη. Το μοναδικό όπλο της ανθρωπότητας κατά του COVID-19 είναι το εμβόλιο. Καμμία άλλη θεραπεία δεν το αποτρέπει και καμμία άλλη μέθοδος δεν εμποδίζει τόσο δραστικά την εξάπλωσή του.

Τρίτη. Όλα τα εμβόλια είναι ασφαλή και αυτό το βεβαιώνουν, όχι μόνο οι έρευνες, αλλά και πρακτικά τα δισεκατομμύρια δόσεις που έχουν γίνει σε όλον τον κόσμο εδώ και μήνες.

Τέταρτη. Η μετάλλαξη «Δέλτα» είναι η πλέον μεταδοτική. Το δείχνει η σημερινή εικόνα σε όλον τον πλανήτη, όπως και η πρόσφατη εμπειρία της χώρας μας.

Πέμπτη. Η πολύμηνη αυτή δοκιμασία ήδη εξαντλεί παντού τους πόρους για την αντιμετώπισή της, αλλά και τις αντοχές των κοινωνιών, που δεν αντέχουν τους αρχικούς περιορισμούς.

Έκτη. Η ίδια η ζωή απέδειξε πως λύση προσφέρει μόνο η συμπαράταξη των πολιτικών δυνάμεων και των πολιτών γύρω από ένα συνεκτικό, αλλά και ευέλικτο σχέδιο.

Όποιος αμφισβητεί αυτές τις έξι αλήθειες επιτρέψτε μου να πω ότι είναι υποκριτής. Γιατί ύστερα από όσα έχουν μεσολαβήσει, δεν μπορεί να υποστηρίξει κάποιος πως δεν ήξερε, δεν άκουσε, δεν του είπαν. Συνεπώς, όποιος σήμερα αφήνει έστω και μια χαραμάδα να αμφισβητηθούν τα εμβόλια ψαρεύει σε θολά και επικίνδυνα νερά. Πολύ περισσότερο, όταν επιτρέπει σε συνεργάτες του να διαλαλούν ότι είναι ανεμβολίαστοι, αλλά και να μιλούν για μη εγκεκριμένες δήθεν θεραπείες.

Είναι επίσης υποκριτικό κάποιος να προσποιείται ότι δεν βλέπει τις αντοχές της οικονομίας και της κοινωνίας, ζητώντας ανεύθυνα πότε να δίνονται αλόγιστες αυξήσεις και πότε να κλείνει ή να ανοίγει η κυκλοφορία και η αγορά ανάλογα με τις εντυπώσεις της στιγμής.

Και, βέβαια, είναι υποκριτικό κάποιος να αποσιωπά ότι ο ιός είναι άγνωστος και απρόβλεπτος, άρα και η άμυνα εναντίον του πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμη να προσαρμοστεί στις συνθήκες που κάθε φορά διαμορφώνονται και ότι για κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο το κοινό μήνυμα της πολιτικής και η κοινή και υπεύθυνη στάση των πολιτών.

Με αυτά τα δεδομένα και μόνο μπορούν να προσεγγιστούν και οι ρυθμίσεις οι οποίες φέρνουμε για τους εμβολιασμούς, που είναι εθνικά απαραίτητες και δημοκρατικά υπεύθυνες ρυθμίσεις, γιατί υπηρετούν τη δημόσια υγεία, χωρίς όμως να επεμβαίνουν στη ζώνη των ατομικών δικαιωμάτων.

Είναι ακόμη κοινωνικά ευαίσθητες οι ρυθμίσεις, γιατί ούτε απαγορεύουν, αλλά ούτε και επιβάλλουν κάτι στους πολλούς, αλλά παροτρύνουν τους λίγους να μην βλάπτουν τη συντριπτική πλειονότητα. Είναι, τέλος, μελετημένες και μετριοπαθείς, γιατί δεν είναι γενικές και καθολικές. Αντίθετα, στο δημόσιο προτάσσονται εκείνες οι κατηγορίες εργαζομένων που έχουν άμεση σύνδεση

με τους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας, ενώ στον ιδιωτικό τομέα δίνεται η ευχέρεια προστασίας ταυτόχρονα με την ισχύ όλων των προβλέψεων του εργατικού δικαίου.

Με άλλα λόγια, πρόκειται για μία νομοθετική πρωτοβουλία ισορροπημένη και δίκαιη που σταθμίζει το κοινό καλό με την ατομική επιλογή, χωρίς να ξεχνά και τη δημοκρατική αρχή, ότι η ελευθερία συνυπάρχει με την υπευθυνότητα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η πολιτεία έχει την υποχρέωση να προστατέψει όλα τα μέλη της και κυρίως τα πιο αδύναμα. Απέναντι, λοιπόν, σε καθαρές αλήθειες απαιτούνται καθαρές συμπεριφορές και οι σαφείς αποφάσεις μπορούν να αμφισβητηθούν μόνο με σαφείς αντιπροτάσεις. Η κατάσταση δεν επιτρέπει ούτε επαμφοτερίζουσες στάσεις ούτε μισόλογα «και ναι μεν, αλλά» ούτε αστερίσκους. Πολύ περισσότερο που τα δύο μέτωπα έχουν σταδιακά διαμορφωθεί: Είναι η πλευρά της επιστήμης και της δημόσιας υγείας και η πλευρά της φημολογίας και της συνωμοσιολογίας, ενώ τα περιθώρια στενεύουν, η οικονομία πρέπει να λειτούργησει, η κοινωνία να απελευθερωθεί και η μετάλλαξη «Δέλτα» να αντιμετωπιστεί.

Γι' αυτό, παράλληλα με την πειθώ χρειάζονται και μέτρα. Γιατί, ακριβώς, εάν τα τελευταία λείψουν, θα έχει κάθε λόγο να κατηγορηθεί για αδράνεια η πολιτεία από τα εκατομμύρια πολιτών που εμβολιάστηκαν και δικαιούνται να ζητούν τη ζωή τους πίσω. Είναι άλλωστε η πολιτική που ακολουθούν όλες οι χώρες.

Η στάση συνεπώς απέναντι στις νέες ρυθμίσεις τις οποίες φέρνουμε προς ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία θα κρίνουν και τη σοβαρότητα των κομμάτων. Δεν γίνεται κάποιοι να ζητούν πειθώ όταν λαμβάνονται μέτρα και να απαιτούν μέτρα όταν εξελίσσονται οι εκστρατείες πειθούς. Γιατί τότε οι ίδιοι αποδεικνύονται πολιτικοί καιροσκόποι. Όμως, με τον διαρκή αλληθωρισμό τους προς όλες τις κατευθύνσεις και προς όλα τα αιτήματα βλέπουν την κοινωνία, σπέρνοντας τελικά το δηλητήριο της αμφισβήτησης και για την πειθώ και για τα μέτρα. Και στο τέλος ασφαλώς θα τους καταψηφίσουν και οι εμβολιασμένοι και οι ανεμβολίαστοι.

Στο μεταξύ, όμως, ο ιός θα έχει κερδίσει χρόνο ζωής για να φέρει πόνο, ενώ ο τόπος θα έχει χάσει πολύτιμο χρόνο από το μέλλον του.

Θα πρότεινα, λοιπόν, σε όσους επιμένουν σε αυτή την αδιέξοδη στάση, να κάνουν το εμβόλιο της αλήθειας και της ευθύνης και απέναντι στη μετάλλαξη «Δέλτα» να μεταλλαχθούν οι ίδιοι προς το καλύτερο. Και θα είναι αυτό ένα καλό νέο για την υγεία της δημόσιας ζωής.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στις νομοτεχνικές βελτιώσεις τις οποίες φέρνουμε με την τροπολογία.

Συμπεριλαμβάnuμε στο υγειονομικό προσωπικό το οποίο πρέπει να εμβολιαστεί, το προσωπικό του ΕΚΑΒ, του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας. Επίσης, οι τρίμηνες συμβάσεις οι οποίες θα συναφθούν δύναται να παραταθούν για επιπλέον τρεις μήνες. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση όχι μόνο για την εξειδίκευση των μέτρων αυτών, αλλά και την επέκταση των κατηγοριών στις οποίες δύναται να επιβληθεί η υποχρεωτικότητα των εμβολιασμών, λαμβανομένων πάντοτε υπ' όψιν των δεδομένων δημόσιας υγείας, της επιδημιολογικής κατάστασης της χώρας και της σοβαρότητας της νόσου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Μισό λεπτό, κύριε Χήτα, γιατί προηγείται ο κ. Ραγκούσης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κύριε Ραγκούση, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να κάνω μια αρχική ερώτηση, γιατί είναι βασική η απάντηση -αν θέλει να τη δώσει ο κύριος Υπουργός- προκειμένου να προχωρήσω και σε δύο επόμενες ερωτήσεις που έχω.

Η ερώτηση, κύριε Κοντοζαμάνη, είναι αρχικά η εξής: Αυτή τη στιγμή στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, οι πάσης φύσεως εργαζόμε-

νοι σε αυτό που είναι ακόμη και σήμερα ανεμβολίαστοι πόσοι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Θέλετε να κάνει και τις άλλες δύο ερωτήσεις, κύριε Υπουργέ;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Είναι βασική αυτή η απάντηση. Και για τις προνοιακές δομές να το υποβάλω από τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Δηλαδή, οι άλλες δύο είναι συνάρτηση με την απάντηση που θα σας δώσει; Γιατί καθυστερούμε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Κύριε Ραγκούση, η μεγάλη πλειονότητα των υγειονομικών, αποδεικνύοντας υψηλή ευθύνη και αναγνώριση της αξίας του εμβολιασμού, έχει εμβολιαστεί. Έχει ξεπεράσει το 85% ο εμβολιασμός στο ιατρικό προσωπικό και το 69% στο νοσηλευτικό προσωπικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Σε απόλυτους αριθμούς, κύριε Κοντοζαμάνη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Τώρα σας λέω τα ποσοστά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Όχι, μη δίνετε ποσοστά. Σας παρακαλώ σε απόλυτους αριθμούς. Δεν θα κριθείτε από αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Δεν έχω το απόλυτο νούμερο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Δώστε μία τάξη μεγέθους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Δεν μπορώ να σας πω...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Δηλαδή, πόσο είναι το 15% ή το 35%...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): ... (Δεν ακούστηκε)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Πόσο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Σας λέω 85%.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Οι ανεμβολίαστοι πόσοι γιατροί είναι; Τάξη μεγέθους δώστε μου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Το 15%.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Τώρα, κύριε Κοντοζαμάνη, μη με κοροϊδεύετε. Δεν μπορεί να μην ξέρετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Ραγκούση, έδωσε μία απάντηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Κύριε Κοντοζαμάνη, είστε Υπουργός Υγείας. Δεν μπορεί να μην ξέρετε πόσοι είναι οι γιατροί στη χώρα. Κάντε τώρα τον υπολογισμό πόσο είναι το 15%. Με κοροϊδεύετε; Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ωραία, κάντε τις άλλες δύο, για να κάνει τον υπολογισμό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Κύριε Ραγκούση, σας λέω τα ποσοστά. Δεν έχω τον ακριβή αριθμό...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Τάξη μεγέθους δώστε. Δεν μπορείτε να δώσετε μία τάξη μεγέθους; Δεν ξέρετε πόσοι είναι οι γιατροί στη χώρα, στο Εθνικό Σύστημα Υγείας;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Πείτε μου τι θέλετε και θα σας απαντήσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Όχι, δεν θα σας πω τι θέλω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Ραγκούση, σας έδωσε το 85%. Θέλετε ακριβή αριθμό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Πόσες χιλιάδες είναι, κύριε Κοντοζαμάνη, οι γιατροί και οι νοσηλευτές που δεν έχουν εμβολιαστεί; Πόσες χιλιάδες είναι; Μιλάμε για χιλιάδες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Κύριε Ραγκούση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Ραγκούση, αφού βλέπετε ότι δεν είναι έτοιμος να σας απαντήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Όχι, είναι. Κι αν δεν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σας είπα ένα ποσοστό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Το νούμερο, κατ' αρχάς, είναι δυναμικό. Αλλάζει από μέρα σε μέρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ο γιατρός που υπηρετεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Δεν μπορώ να ξέρω σήμερα πόσοι είναι εμβολιασμένοι. Σας δίνω μία τάξη μεγέθους σε ποσοστά με βάση στοιχεία τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εντάξει.

Και για τις προνοιακές δομές δώστε μας τα ποσοστά, κύριε Κοντοζαμάνη, αν τα έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Ραγκούση, ανάκριση του κάνετε, δεν κάνετε ερώτηση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Οι προνοιακές δομές δεν ανήκουν στο Υπουργείο Υγείας. Έτσι; Δεν έχω εγώ αυτό το νούμερο. Μπορώ να σας το βρω αν θέλετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εντάξει, κύριε Κοντοζαμάνη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Θα σας τα δώσουμε τα στοιχεία. Πείτε μου τι θέλετε να σας πω και θα σας απαντήσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Μα, σας είπα. Τώρα, όμως, έρχεστε στο ελληνικό Κοινοβούλιο, μπροστά στον ελληνικό λαό, εισηγείστε μία τροπολογία για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό όλων όσων υπηρετούν το Εθνικό Σύστημα Υγείας και δεν είσατε σε θέση να απαντήσετε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Κύριε Ραγκούση, τώρα μας κοροϊδεύετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εγώ σας κοροϊδεύω;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Και εσείς στηρίζετε την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού. Τι μας λέτε τώρα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εγώ δεν σας έχω πει τίποτα, κύριε Κοντοζαμάνη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ο Αρχηγός σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εγώ δεν σας έχω πει τίποτα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Ωραία, πείτε μου τι θέλετε να σας απαντήσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ωραία. Ακούστε, λοιπόν, τι έχω να πω, ξεκινώντας, όμως, με την παρατήρηση ότι δεν είναι δυνατόν ένα τόσο κρίσιμο θέμα, ένα τόσο σοβαρό θέμα να έρχεστε να το εισηγείστε στο ελληνικό Κοινοβούλιο και να επιλέγετε να εμφανίζεστε ως ένας Υπουργός ο οποίος δεν γνωρίζει πόσοι γιατροί και νοσηλευτές υπηρετούν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Ξέρετε, λοιπόν, και ξέρουμε, κύριε Κοντοζαμάνη....

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): ... (Δεν ακούστηκε)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Να απαντούσατε, κύριε Κοντοζαμάνη. Η εικόνα που δώσατε ήταν απαράδεκτη. Δεν μπορείτε να μην λέτε αριθμούς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Πείτε μας εσείς και να απαντήσω εγώ, είστε υπέρ ή κατά;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Λοιπόν, είμαστε υπέρ και το ξέρετε πολύ καλά, κύριε Κοντοζαμάνη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Και καταψηφίζετε. Ναι μεν, αλλά. Αποφασίστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Τελειώσατε; Ηρεμήστε λίγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Τι να ηρεμήσω...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Αυτή τη στιγμή δεν κρίνεται η τροπολογία αυτή, δεν λέει αν ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία είναι υπέρ ή εναντίον των εμβολιασμών, που είμαστε υπέρ και το ξέρετε. Και, μάλιστα, για τις συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας έχουμε τοποθετηθεί επισήμως ότι είμαστε υπέρ.

Ακούστε τώρα, κύριε Κοντοζαμάνη, επειδή χρησιμοποιήσατε μια ορολογία από αυτές τις εύκολες ρητορικές. Μιλήσατε για υπευθυνότητα, για σοβαρότητα και για σαφήνεια.

Πρώτη ερώτηση, κύριε Κοντοζαμάνη: Αν όλα όσα είπατε σήμερα από το Βήμα της Βουλής ισχύουν, γιατί δεν τα εφαρμόσατε από την πρώτη μέρα που πήρε η ελληνική πολιτεία στα χέρια της

τα εμβόλια; Γιατί έρχεστε σήμερα, στις 22 Ιουλίου, μήνες μετά που έχει η ελληνική πολιτεία στη διάθεσή της τα εμβόλια, να επιβάλλετε τον υποχρεωτικό εμβολιασμό σε αυτές κατηγορίες; Ερώτημα 1^ο.

Ερώτημα δεύτερο και πιο σημαντικό, κύριε Κοντοζαμάνη: Σας ρώτησα προηγουμένως συνειδητά πόσοι είναι οι ανεμβολίαστοι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Απαντώ, λοιπόν, εγώ εκ μέρους σας, ότι είναι χιλιάδες οι γιατροί και οι νοσηλευτές. Άλλοι τους υπολογίζουν στα επίπεδα των δέκα χιλιάδων, άλλοι τους φτάνουν στα επίπεδα των τριάντα χιλιάδων. Ήθελα μια απάντηση από εσάς. Δεν την πήραμε. Πάει αυτό.

Κύριε Κοντοζαμάνη, ποια είναι η υπευθυνότητα και ποια είναι η σοβαρότητα μιας Κυβέρνησης που έρχεται και ζητάει από το ελληνικό Κοινοβούλιο να δώσει ψήφο -και θα πάρει από την Πλειοψηφία- για αυτήν την τροπολογία όταν δεν είναι σε θέση να πει τι θα γίνει στη χώρα και τι θα γίνει στο Εθνικό Σύστημα Υγείας εάν -δεν μπορεί να μην το υποθέσει κάποιος, δεν είναι αβάσιμη υπόθεση εργασίας αυτή- ένα πολύ μεγάλο ποσοστό αυτών που σήμερα είναι ανεμβολίαστοι θα εξακολουθήσουν να παραμένουν ανεμβολίαστοι αποδεχόμενοι να τεθούν σε αναστολή εργασίας; Τι θα γίνει, κύριε Υπουργέ Υγείας, στο Εθνικό Σύστημα Υγείας αν αύριο το πρωί εσείς, με βάση αυτή την τροπολογία, θέσετε εκτός υπηρεσίας πέντε χιλιάδες γιατρούς και δέκα χιλιάδες νοσηλευτές;

Ξέρετε τι θα γίνει, κύριε Κοντοζαμάνη; Θα καταρρεύσει το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Και αυτό θα είναι το μεγάλο όχι απλώς ολίσθημα, όχι απλώς απόπημα, αλλά το μεγάλο πολιτικό και θεσμικό έγκλημα που θα κάνετε σε βάρος της δημόσιας υγείας όλων των πολιτών.

Ποιο είναι, λοιπόν, το σχέδιο της Κυβέρνησης που εισηγείται αυτή την τροπολογία, για το ενδεχόμενο που μόλις σας λέω; Και δεν σας το λέω μόνο εγώ. Σας το λέει και όλος ο κόσμος. Ποια είναι η υπευθυνότητα, κύριε Κοντοζαμάνη, να έρχεστε και να εισηγείστε μια τέτοια τροπολογία; Ποια είναι η σοβαρότητα όταν δεν έχετε απάντηση σε αυτό το κρίσιμο, το καθοριστικό, το οποίο είναι και το βασικότερο μαζί με αυτά που ακούσατε από τον κ. Ξανθό και την κ. Ξενογιαννακοπούλου....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Να σας απαντήσει, κύριε Ραγκούση;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: ...που λέμε «όχι» σε αυτή την τροπολογία, ενώ λέμε «ναι» στην υποχρεωτικότητα και στον εμβολιασμό; Γιατί αυτή η τροπολογία δεν μπορεί να περάσει καν από το μυαλό σας πόσες φορές θα χρειαστεί να την τροποποιήσετε, κύριε Κοντοζαμάνη. Όμως, την πρώτη κιόλας φορά που θα το δοκιμάσετε, καλύτερα να φέρετε την παραίτησή σας, όχι εσείς ατομικά, η Κυβέρνηση με αυτά που πάει να κάνει στη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει ο κ. Χήτας και μετά να απαντήσετε, κύριε Υπουργέ, και στους δύο. Θέλετε μεμονωμένα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Να απαντήσετε συνολικά, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνολικά να απαντήσετε.

Ορίστε, κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Ξέρετε, κύριε Κοντοζαμάνη, και με τον τρόπο που μιλούσατε πριν, έτσι χαμηλόφωνα, σαν πολιτικό θρίλερ μου ακούστηκε εμένα όπως τα περιγράφατε.

Εγώ τρόμαξα, σκιάχτηκα, έτσι όπως τα λέτε γι' αυτή την τροπολογία. Γιατί μιλάμε για την τροπολογία σήμερα κύριε Κοντοζαμάνη; Γιατί υπάρχει ένα πρόβλημα. Ποιο είναι το πρόβλημα; Ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη μερίδα του κόσμου που δεν εμβολιάζεται. Γιατί δεν εμβολιάζεται; Γιατί δεν τους έχετε πείσει.

Ερώτημα: Ποιοι είναι οι λόγοι που δεν πείστηκαν; Θα σας πω, κύριε Κοντοζαμάνη ότι ένας από τους βασικούς λόγους που ο κόσμος δεν έχει πειστεί είναι και η δική σας πολιτική φιγούρα. Γιατί ο κόσμος κλείνοντας τα μάτια του και ταξιδεύοντας στο πρόσφατο παρελθόν βλέπει τη δική σας πολιτική φιγούρα δίπλα στον κ. Αβραμόπουλο με τα δεκαέξι εκατομμύρια πεταμένα εμβόλια στις χωματερές όταν χρυσολίηρωσε εκείνα τα εμβόλια. Και είναι ένας από τους λόγους που τότε τους απογοήτευσε

όλους τους Έλληνες και λένε: «Σιγά μην πιστέψω πάλι τον Κοντοζαμάνη!».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Τι σχέση έχει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Μεγάλη σχέση έχει, κύριε! Ήταν ο ίδιος δίπλα στον τότε Υπουργό Υγείας και προσπαθούσαν να πείσουν τον κόσμο τότε για τον Η1Ν1. Μην πάω τώρα στο τι έλεγε ο νυν Υπουργός Αναπτύξεως και τότε Βουλευτής του ΛΑΟΣ για τα εμβόλια. Το προσπερνάω αυτό.

Αλλά επειδή το παρουσιάζεται και λέτε ότι η Κυβέρνηση λειτουργεί με σοβαρότητα και ευθύτητα, σήμερα ανοίγετε τον ασκό του Αιόλου εδώ. Δακρύσαμε με τον κ. Πλεύρη που μας είπε για την τραχειοτομή. Δεν μας είπατε, όμως, κύριε Πλεύρη, ότι πριν από λίγη ώρα ο Αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως -όπως σας αρέσει να τον λέτε κιόλας- ο κύριος Πικραμμένος βγήκε και είπε να επεκταθεί ο υποχρεωτικός εμβολιασμός σε εκπαιδευτικούς, σε παιδιά, σε φοιτητές, σε φαντάρους, σε ναυτικούς και πάει λέγοντας. Δεν τελειώνει η λίστα. Και εκεί θα το πάτε.

επίσης, κύριε Κοντοζαμάνη, πόσο υπεύθυνο είναι όταν ο Υπουργός Εργασίας -αυτό έτσι πάει, δεν έχει άλλο, η εργασία, της εργασίας- κ. Χατζηδάκης, απειλεί όχι μόνο με απόλυση, αλλά και με στέρηση ασφαλιστικών εισφορών, όταν ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Βορίδης λέει ότι οι ανεμβολίαστοι του δημοσίου θα περνάνε πειθαρχικό και για του ιδιωτικού τομέα θα συντρέχει σοβαρός σπουδαίος λόγος για απόλυση, όταν η κ. Κεραμέως θέλει να κόψει την εκπαίδευση από ανεμβολίαστους φοιτητές και όταν ο κ. Γεωργιάδης μας λέει ότι οι απολύσεις λόγω εμβολίου είναι σύννομες;

Ξέρετε, κύριε Κοντοζαμάνη, όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν. Και εσείς είστε μέρος αυτής της ιστορίας. Όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν, με εσάς πρωταγωνιστή τότε, με εσάς πρωταγωνιστή και τώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει ο Υπουργός, κ. Κοντοζαμάνης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Κύριε Ραγκούση, αποφασίστε τι θέση παίρνετε στο κόμμα σας. Αναφέρθηκα στο ναι μεν αλλά, γιατί λέτε ότι υποστηρίζετε τον υποχρεωτικό εμβολιασμό και έρχεστε εδώ και μας λέτε άλλα, ότι θα φύγει κόσμος. Το έχουμε προβλέψει ότι θα γίνουν οι συμβάσεις.

Δεύτερον, η κ. Ξενογιαννακοπούλου πριν είπε ότι έπρεπε αυτούς τους ανθρώπους να τους μετακινήσουμε σε άλλες θέσεις. Το εξήγησε ο κ. Πλεύρης, αλλά επιτρέψτε μου να πάω πιο πέρα το επιχείρημα. Αυτό είναι ένα κίνητρο για να μην πάει κάποιος να εμβολιαστεί, προκειμένου να μετακινηθεί από μία θέση ευθύνης ή από την πρώτη γραμμή που βρίσκεται, σε μία δομή υγείας.

Ακούσαμε και το άλλο από την κ. Ξενογιαννακοπούλου, ότι η Κυβέρνηση φέρνει τη ρύθμιση αυτή για να κάνει απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα. Έλεος πια!

Αποφασίστε κατ' αρχάς και πείτε μας: Είστε υπέρ του υποχρεωτικού εμβολιασμού; Το ψηφίζετε; Γιατί δεν το ψηφίζετε; Ο ίδιος αρχηγός σας μερικούς μήνες πριν έρθει το εμβόλιο στη χώρα που μας λοιδορούσατε γι' αυτό -λέγατε ότι τον Δεκέμβριο δεν θα έχουμε εμβόλια- έλεγε ότι κάνει τουλάχιστον της γρίπης που είναι σίγουρο ότι θα έρθει. Και ήρθαν τα εμβόλια και ξεκίνησαν. Και ξεκίνησαν από τους υγειονομικούς πρώτα, γιατί είναι αυτοί που έρχονται σε επαφή με τους συμπολίτες μας και με τους αδύναμους συμπολίτες μας. Τους αδύναμους συμπολίτες μας θέλουμε να προστατεύσουμε.

Αποφασίστε, λοιπόν, επιτέλους τι θέλετε και πείτε μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Άρα δεν μου απαντάτε, δεν μου απαντήσατε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Τι θέλετε να σας απαντήσω;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Τι θα κάνετε εάν χίλιοι, πέντε χιλιάδες γιατροί και δέκα χιλιάδες νοσηλευτές βρεθούν σε αναστολή καθηκόντων;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Αφήστε να δούμε τα νούμερα, κύριε Ραγκούση, και θα δούμε. Κατ' αρχάς έχουμε προβλέψει ότι θα υπάρξουν συμβάσεις...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Όχι, κύριε Ραγκούση...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Είναι πολύ κρίσιμο για τη χώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Δεν είπα ότι δεν είναι κρίσιμη κουβέντα, αλλά να ολοκληρώσει. Κύριε Ραγκούση, ο καθένας με τη σειρά του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Διάλογο κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Διάλογος δεν γίνεται έτσι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Η πρότασή σας πάντως να μετακινήσουμε το προσωπικό, δεν στέκει γιατί είναι κίνητρο -σας είπα- να μην κάνει κάποιος το εμβόλιο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Κύριε Κοντοζαμάνη, σας παρακαλώ να γίνει κατανοητό αυτό που σας ρωτώ.

Δηλαδή, μας λέτε ότι θεσπίζετε εδώ μία τροπολογία με βάση την οποία θα εφαρμοστεί -γιατί από την ώρα που θα γίνει νόμος, θα γίνει νόμος- υποχρεωτικά θα εφαρμοστεί και ενδεχομένως θα τεθούν σε αναστολή καθηκόντων και εργασίας χιλιάδες γιατροί, χιλιάδες νοσηλευτές και μετά θα δούμε τι θα γίνει αν υπάρχει και ξημερώσει μια τέτοια μέρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Δεν ισχύει αυτό που λέτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Μα είναι αυτό υπευθυνότητα και σοβαρότητα Κυβέρνησης, κύριε Κοντοζαμάνη;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Το ποσοστό είναι μεγάλο και ανεβαίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Ραγκούση, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εντάξει, ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας): Έχουν δείξει υπευθυνότητα υγειονομικοί.

Κύριε Χίτη, να σας πω ότι έχετε λίγο μπερδέψει τα πράγματα. Αναφερθήκατε στην περίοδο της γρίπης. Εμβόλια στις χωματερές δεν νομίζω ότι είδε κάποιος. Και μάλιστα τα χρήματα τα οποία πληρώσαμε εκείνη τη χρονιά -γιατί κάποια συμβόλαια δεν υλοποιήθηκαν- ήταν πολύ λιγότερα απ' όσα πληρώναμε κάθε χρόνο για τα αντιγριπικά εμβόλια.

Το έχω ξαναπεί και μου δίνετε την ευκαιρία να το επαναλάβω για μια ακόμη φορά. Καλή η πολιτική αντιπαράθεση, η διαφωνία, έτσι λειτουργεί το Κοινοβούλιο. Αλλά αν χρησιμοποιήσουμε όλοι τη γλώσσα της τεκμηρίωσης και τα πραγματικά δεδομένα, θα μπορούσαμε να συνεννοηθούμε. Δείτε, λοιπόν, τα στοιχεία, διαβάστε και ελάτε μετά εδώ να συνεννοηθούμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Προχωράμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασίλειος Οικονόμου από τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά το νομοσχέδιο αυτό θα ήταν μια πολύ ωραία ευκαιρία για τον καθένα ομιλητή να εκδηλώσει την ευαρέσκεια του απέναντι στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης που για δύο χρόνια λαμπρύνει με την παρουσία της το Υπουργείο και το χώρο της δικαιοσύνης παίρνοντας σημαντικές, εκσυγχρονιστικές και μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες οι οποίες δίνουν απαντήσεις σε χρονίζοντα θέματα.

Δεν είναι εδώ τώρα ο κ. Τσιάρας. Να του μεταφέρετε, κύριε Κώσθηρα, που είστε ένας λαμπρός συνεργάτης του το τελευταίο διάστημα, τη δικιά μου προσωπική ευαρέσκεια, αλλά νομίζω και μεγάλης μερίδας του πολιτικού κόσμου για τις σημαντικές πρωτοβουλίες όπως είναι και οι πρωτοβουλίες για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Εγώ περισσότερο -για να πω την αλήθεια- ανέβηκα στο Βήμα λόγω και της ιδιότητάς μου ως Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων. Γιατί ως Πρόεδρος -όπως καταλαβαίνετε- δεν μπορώ να πεις πολλά πράγματα. Εκεί προεδρεύεις, κάνεις και τον μικρό Πρόεδρο -όπως έχω πει- ο οποίος πραγματικά πρέπει να κρατάει μια ισορροπία ανάμεσα στις δυνάμεις και δεν εκφρά-

ζει πολύ εύκολα τις προσωπικές του θέσεις. Ενώ εδώ τώρα έχεις τη δυνατότητα τουλάχιστον να πεις την άποψή σου.

Και η άποψή μου για την τροπολογία που έγινε μεγάλη συζήτηση στην Ολομέλεια, είναι η εξής: Δεν είναι συζήτηση αριθμητικών δεδομένων. Πολύ μεγάλο λάθος και ως έμπειρος ο κ. Ραγκούσης καλά το πήγε προς τα εκεί, αλλά από τη μύγα ξύγκι δεν μπορείς να βγάλεις όπως λέει ο λαός θυμόσοφα. Γιατί; Δεν είναι η προσπάθεια της Κυβέρνησης να αυξήσει αριθμητικώς τον αριθμό των εμβολιασμένων συμπολιτών μας μέσα από την τροπολογία. Αυτό κατάλαβε ο κ. Ραγκούσης και οι κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ; Το ζήτημα που μπαίνει εδώ είναι πολιτικό, συμβολικό. Είναι ένα ζήτημα το οποίο αφορά στην ουσία της υπόθεσης, δηλαδή στο εμβολιαστικό πρόγραμμα, εάν το θέλουμε ή δεν το θέλουμε στη χώρα.

Δεν είναι το ζήτημα οι τέσσερις-πέντε χιλιάδες γιατροί οι οποίοι αρνούνται μέχρι στιγμής είτε λόγω πεποιθήσεων είτε λόγω άλλων υποθέσεων –δεν ξέρω, δεν θέλω να χαρακτηρίσω και των δέκα-δεκαπέντε χιλιάδων νοσηλευτών οι οποίοι δεν έχουν ακόμα εμβολιαστεί. Δεν είναι εκεί το ζήτημα. Δεν προσθέτεις τίποτα φοβερό στα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες που είναι αυτήν τη στιγμή.

Αυτό που θέλεις να στείλεις ως μήνυμα στην κοινωνία είναι πολύ συγκεκριμένο: Οι δυνάμεις πρώτης γραμμής, όπως είναι οι νοσηλευτές, οι ιατροί, το προσωπικό το οποίο ασχολείται στις μονάδες φροντίδας, στους αναπήρους, στα κέντρα υγείας, αποκατάστασης, στα νοσοκομεία, δεν πρέπει για λόγους αρχής να μην είναι εμβολιασμένοι. Νομίζω ότι σε αυτό συμφωνούμε όλοι. Αυτό είναι το συμβολικό. Αυτό είναι το στοιχείο το οποίο πρέπει να βγάλουμε ενωμένοι από αυτήν την Αίθουσα προς τα έξω.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και ο κ. Τσίπρας κάθε μέρα και κάθε εβδομάδα φοβάται ότι πέφτει σε καινούργιες νάρκες. Βασανιστική η πορεία, όχι λόγω ζέστης, αλλά λόγω των διλημάτων που του μπαίνουν μπροστά του κ. Τσίπρα. Σχοινοβατεί. Και ο schoiνοβάτης περνάει ώρες αγωνίας, διαπιστώνω. Από τη μια μεριά, μέσα στο ίδιο του το κόμμα είναι η μετριοπαθής και ορθολογιστική φωνή του κ. Ξανθού. Από την άλλη μεριά, είναι η σκληροπυρηνική γραμμή και φωνή του κ. Πολάκη. Πώς μπορεί, λοιπόν, να schoiνοβατήσει ο πολιτικός ηγέτης του ΣΥΡΙΖΑ αυτήν τη στιγμή στις δυο αυτές γραμμές και ποια είναι η γραμμή που θα του δώσει τα οφέλη τα πολιτικά, για να φύγει από την αγωνία, καθώς κάθε εβδομάδα λούζεται έναν κρίο ιδρώτα διαβάζοντας τα γκάλοπ;

Στο θέμα αυτό, κύριε Ξανθέ, που σας βλέπω μπροστά μου, θα μπορούσε να πάρει μια πολύ καθαρή θέση. Η θέση είναι μία: Ναι, στηρίζουμε το εμβολιαστικό πρόγραμμα και ειδικά στον χώρο των υγειονομικών δεν μπαίνει συζήτηση. Οι αστερίσκοι και το «ναι μεν, αλλά» δεν αφήνει καθαρή εικόνα.

Εγώ δεν λέω ότι σε επίπεδο ηγεσίας -φυσικά, από τη δικιά σας μεριά είναι καθαρή η θέση- μπαίνει συζήτηση για το εμβολιαστικό πρόγραμμα και για την κατεύθυνση του εμβολιασμού του πληθυσμού. Όμως, μπαίνουν τα διλήματα σε μερίδα του κόμματός σας. Ο κ. Πολάκης ήταν ένας Αναπληρωτής Υπουργός. Δεν ήταν κανένας τυχαίος. Δεν ήταν ένας απλός Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ. Είναι ένας άνθρωπος ο οποίος εκφράζει με έντονο τρόπο μία τάση μέσα στο κόμμα σας και χρησιμοποιεί άλλη φρασεολογία, βάζει τα θέματα τελείως διαφορετικά.

Ο κ. Τσίπρας, λοιπόν, αντί να προσπεράσει αυτές τις ενστάσεις μέσα στο χώρο του ίδιου του κόμματός του, έρχεται και βάζει και αυτός αστερίσκους και υποσημειώσεις. Για εμένα, καλά κάνει. Να συνεχίσει έτσι. Δεν θα βρει ψήφο. Στις συγκεντρώσεις ειδικά του Συντάγματος δεν βλέπω να παίρνει ψήφο. Εγώ διάβασα και είδα εκεί δοξασίες, τρελές ιστορίες, ανθρώπους ημιμαθείς και αμαθείς -οι ημιμαθείς, πιστεύω, είναι κάτι χειρότερο- οι οποίοι έλεγαν πράγματα και θάματα από τα ρεπορτάζ των εφημερίδων και των ηλεκτρονικών μέσων. Όπου βρέθηκαν αυτοί οι άνθρωποι, δυστυχώς ήταν μία τραγική εικόνα. Όμως, υπάρχουν και αυτοί άνθρωποι οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν μέσα από τις δοξασίες, μέσα από τις υστερικές και γραφικές πολιτικές θέσεις και απόψεις που μπορεί να κυριαρχούν. Εκεί ποντάρει ο ΣΥΡΙΖΑ να πάρει ψήφους. Μου κάνει τρομερή εντύπωση εμένα αυτό. Αν το πιστεύει και αν θέλει να το κάνει, ας το προσπαθήσει, αλλά θεωρώ ότι θα χάσει πάρα πολλούς σοβαρούς ανθρώπους οι

οποίοι είναι στον χώρο της κεντροαριστεράς, είναι στο χώρο του κέντρου και δεν διαπνέονται από τέτοιες πεποιθήσεις και απόψεις.

Άρα για να καταλήξω και να είμαι και μέσα στο χρόνο μου λίγο-πολύ, δεν υπάρχει περίπτωση ένας μέσος πολίτης να μη ζητάει από τον γιατρό του και από τον νοσηλευτή του να είναι εμβολιασμένος. Δεν υπάρχει. Όχι γιατί το καταγράφουν οι μετρήσεις που γίνονται, όπου τις έχουμε δει, με αυτό το δилήμμα. Γιατί είναι η απλή λογική. Ούτε αριστερό είναι ούτε δεξιό ούτε κεντρώ αυτό. Είναι η απλή λογική.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, απαντώντας στο ζήτημα της απλής λογικής που τίθεται, είπε ότι στα νοσοκομεία, στα κέντρα υγείας, σε οίκους ευγηρίας, στα κέντρα αναπηρίας, όπου είναι τέλος πάντων ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, οι άνθρωποι που είναι στην πρώτη γραμμή και έχουν δώσει όρκο ιερό στον Ιπποκράτη και όπου άλλου, στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους, θα πρέπει να είναι εμβολιασμένοι. Υπάρχει πιο λογικό θέμα από αυτό; Αν το εξασφαλίσουμε αυτό και δεν βάλουμε υποσημειώσεις, να πάμε να δούμε τώρα τι μαζική προπαγάνδα θα κάνουμε στους υπολοίπους, στο γενικό πληθυσμό, να δούμε αν σε αυτόν που κρατάει το σταυρό του θεού και πιστεύει ότι τον προστατεύει, φτάνει μια τέτοια δοξασία απέναντι στον κορωνοϊό, να του βάλουμε μυαλό, να μπορέσουμε να τον πείσουμε, να του πούμε δύο πράγματα θετικά, να πάει και αυτός να κάνει το εμβόλιο του. Αλλά αυτή είναι μια άλλη συζήτηση, για το γενικό πληθυσμό. Για τα ειδικά θέματα, όπως είναι οι υγειονομικοί, θα έπρεπε να κάναμε εδώ τέτοια συζήτηση και έντονη μάλιστα; Εγώ πιστεύω ότι αδικούν κάποιοι τον εαυτό τους. Αυτή είναι η άποψή μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Οικονόμου.

Καλείται στο Βήμα ο Αλέξανδρος Αυλωνίτης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο Κερκυραίος. Ορίστε, μπορείτε τώρα να μας τα πείτε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώι, μεσημέρι και βράδυ, πριν και μετά το φαγητό, όταν παίρνετε τον λόγο, μιλάτε για τον κ. Πολάκη. Απευθύνομαι σε εσάς, τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Ερωτώ ευθέως: Σας έχει ρωτήσει η Κοινοβουλευτική σας Ομάδα αν έχετε εμβολιαστεί ή όχι; Υπάρχουν από την Κοινοβουλευτική σας Ομάδα Βουλευτές που δεν έχουν εμβολιαστεί; Απαντήστε μας σε αυτό κάποτε, εφόσον φυσικά το επιθυμείτε.

Ο κ. Πλεύρης πάλι. Ο πυρήνας της τοποθέτησής του είναι ότι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, η Κοινοβουλευτική του Ομάδα, το κόμμα ολόκληρο, ένα κομμάτι του ελληνικού λαού δεν θέλει τίποτα άλλο, παρά να μην εμβολιαστεί ο κόσμος, να μεγεθυνθεί το πρόβλημα, να πεθάνει κόσμος, για να πάρουν τις εκλογές. Μα, δεν είναι φοβερό, δεν είναι απλοϊκό, δεν είναι απάνθρωπο, δεν είναι απαξιακό για το πολιτικό μας σύστημα κάτι τέτοιο, ένα τέτοιο επιχείρημα; Αυτό έχει καταλάβει ο κ. Πλεύρης τόσο καιρό που το παλεύουμε και εμείς μαζί σας κι έχουμε βάλει πλάτη για το θέμα του εμβολιασμού της κοινωνίας; Κάνει κάτι νομικούς ακροβατισμούς, λες και εμείς εδώ πέρα, που εν πάση περιπτώσει έχουμε εντρυφήσει περί τα νομικά χρόνια ολόκληρα, είμαστε εντελώς ανόητοι, τρώμε σανό.

Γιατί τα λέω αυτά; Ας ξεκινήσω από το εξής. Ζητήσατε από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής να σας πει τη γνώμη της -απαιτείται από τον νόμο- πώς θα επιβάλλετε υποχρεωτικά τον εμβολιασμό σε κάποιους Έλληνες πολίτες. Ποιο ήταν το σωστό κατά τη γνώμη μου; Το νομοσχέδιο αυτό, την τροπολογία αυτή να τη στείλετε στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής να σας πει τη γνώμη της. Απάντησε γενικά η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής ότι όποιες πρωτοβουλίες παίρνετε πρέπει να είναι κλιμακούμενες. Σας είπε ότι η δράση σας πρέπει να είναι στοχευμένη, με ενημέρωση και με ευαισθητοποίηση, για να πετύχετε τον εμβολιασμό των πολιτών. Σας είπε και μεταξύ άλλων ότι τα όποια μέτρα και κυρώσεις δεν μπορεί να έχουν γενικό χαρακτήρα.

Ζήτησα προηγουμένως, όταν ήταν εδώ ο κ. Κοντοζαμάνης, να του κάνω μια ερώτηση. Φυσικά, μου το απαγόρευσε ο κύριος Πρόεδρος και λογικό είναι. Μίλησε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκ-

πρόσωπος. Παρακαλώ οποιονδήποτε να μου απαντήσει: Το άρθρο 1 της τροπολογίας λέει ότι οι εργαζόμενοι στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό απέναντι στον κορωνοϊό ή έχουν νοσήσει το τελευταίο εξάμηνο υποχρεούνται όπως επιδεικνύουν στον προϊστάμενο της οργανικής μονάδας τους και στον εργοδότη τους πιστοποιητικό COVID κ.λπ. ή ότι έχουν νοσήσει. Και είναι υποχρεωμένοι μέχρι 31-12-2021.

Ερώτηση πρώτη: Είναι γενικευμένη προς όλον τον λαό αυτή η συγκεκριμένη διάταξη;

Ερώτηση δεύτερη: Εάν κάποιος εργαζόμενος δεν έχει πιστοποιητικό COVID, δεν έχει νοσήσει ή δεν έχει κάνει εμβόλιο, ποια τύχη θα έχει σε σχέση με το εργατικό δικαίο; Του δίνετε την ευκαιρία του εργοδότη να απολύσει αύριο το πρωί μετά την δημοσίευση της τροπολογίας αυτής εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως; Παρακαλώ να μας απαντήσετε, στο ίδιο αναφέρθηκε και η κυρία Ξενογιαννακοπούλου.

Από την πλευρά μας, ποτέ, μα ποτέ, δεν έχουμε διατυπώσει αντίθετη άποψη, γιατί αναγνωρίζαμε ότι επιβάλλεται στις περιστάσεις αυτές προστασία του μείζονος αγαθού της ανθρώπινης ζωής και της δημόσιας υγείας. Κανένας δεν μπορεί να διαφωνήσει -και αυτή είναι η αλήθεια και την βροντοφωνάζουμε- ότι ο εμβολιασμός είναι παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ανθρώπου, στο σώμα του και απαιτεί κατά συνέπεια συναίνεση του ανθρώπου, το είπε και ο κ. Πλεύρης προηγουμένως.

Η υποχρεωτικότητα, λοιπόν, του εμβολιασμού επιβαλλόμενη από το κράτος με φυσικό εξαναγκασμό απαγορεύεται και στο Σύνταγμά μας και στις διεθνείς υποχρεώσεις μας, στις διεθνείς συμβάσεις. Διότι προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Όμως, με κλιμακούμενες ενέργειες που έχουν ως στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας, σε ειδικές δομές, όπως αυτές που αναφέρει η τροπολογία, που ζουν ή νοσηλεύονται άτομα που χρήζουν ειδικής υγειονομικής προστασίας ή έρχονται σε επαφή με τον κορωνοϊό ή με ασθενούντες από κορωνοϊό, τότε χωρίς καμμία επιφύλαξη -επαναλαμβάνω, χωρίς καμμία επιφύλαξη- θεωρώ ότι οι ενέργειες αυτές είναι συνταγματικά αποδεκτές και δεν αντίκειται στις διεθνείς συμβάσεις. Το έχετε ξανακούσει αυτό; Γιατί λέτε τα αντίθετα; Αυτή είναι η θέση του ΣΥΡΙΖΑ. Όμως, και σ' αυτό είμαστε απόλυτοι, οι θεσμικές ενέργειές σας, όπως η σημερινή, δεν πειθαρχούν στη βασική αρχή που προσδιορίζει το δικαίωμά μας σύστημα, τη λεγόμενη αρχή της αναλογικότητας. Πού χάθηκε από το λεξιλόγιό του, η αρχή αυτή του κυρίου Πλεύρη; Τα μέτρα, δηλαδή, του εμβολιασμού θα πρέπει να είναι κλιμακούμενα -σας το είπε και η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής- και οι κυρώσεις να επιβληθούν με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μην είναι ακραίες, να μην είναι επαχθείς ή απεχθείς σκληρές και απάνθρωπες, το απάνθρωπο το συμπληρώνω εγώ. Μου φαίνεται ότι η τροπολογία σας έρχεται να επιβάλλει επαχθείς κυρώσεις, χωρίς να εξηγηθεί με πειθώ η αναγκαιότητα των εμβολιασμών στους υπόχρεους, χωρίς να έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια εφαρμογής συναινετικών μέτρων που προάγουν την ηθική της ευθύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Δεν άκουσα τέτοιες λέξεις μέσα, δεν τις άκουσα από Βουλευτές. Και κυρίως, χωρίς καμμία προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην εργασία.

Αναφέρθηκε προηγουμένως στο άρθρο 1 που το περάσαμε όλοι έτσι κι είναι το μέγιστο κατά την άποψή μου που θα επιφέρει σοβαρότατες συνέπειες. Και γιατί είναι επαχθείς αυτές οι διατάξεις και οι κυρώσεις, όταν προβλέπεται η αναστολή καθηκόντων αμέσως, η μη καταβολή αποδοχών σε ανεμβολιαστούς στο προσωπικό του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Στην πράξη αυτό σημαίνει απολύσεις εργαζομένων σε ιδιωτικές δομές και συμβασιούχων σε δομές του ΕΣΥ και σε προνοιακά ιδρύματα. Ειδικά στον δημόσιο τομέα, το κράτος ως εργοδότης δεν μπορεί να στερήσει το μισθό των δημοσίων υπαλλήλων μόνιμων ή συμβασιούχων και να τους δημιουργήσει βιοποριστικό πρόβλημα. Διότι είναι επαχθείς αυτές οι κυρώσεις, επαχθέστατες και έρχονται σε αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας που είναι ο πυρήνας του δικαίου μας συστήματος και το επαναλαμβάνω δύο φορές.

Η αναγκαστική άδεια άνευ αποδοχών είναι τιμωρητικό μέτρο. Ο κ. Μητσοτάκης στην πραγματικότητα επαναφέρει με νέους

όρους τη διαθεσιμότητα στο δημόσιο. Τα είπε και ο κ. Ξανθός αυτά. Η Κυβέρνηση επιλέγει για μία ακόμη φορά τη γραμμή του αυταρχισμού και του διχασμού, επιλέγει στο όνομα της δημόσιας υγείας ένα μέτρο που δεν απαντά στο μείζον πρόβλημα της ανεπαρκούς ανοσιακής προστασίας της κοινωνίας έναντι της μετάλλαξης «Δέλτα» και του τέταρτου πανδημικού κύματος. Αποδεικνύει ότι η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να διασφαλίσει κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις απέναντι σε μια φονική πανδημία. Δεν μπορεί να εγγυηθεί ούτε την οικονομική ασφάλεια της κοινωνίας ούτε τη θωράκιση του τουρισμού. Ελάτε στην Κέρκυρα να δείτε που χτες νοίκιασε το ελληνικό δημόσιο το Υπουργείο Τουρισμού και άλλη μονάδα για να νοσηλευτεί ο κόσμος που έρχεται εκεί να κάνει τον τουρισμό.

Η ανάγκη, λοιπόν, αλλαγής πορείας στα πολιτικά πράγματα της χώρας είναι προφανής και για λόγους δημόσιας υγείας, βλέπω σε σχέση με το νομοσχέδιο ότι ο κ. Τσιάρας οπισθοχώρησε σε σχέση με το άρθρο 9, το οποίο προέβλεπε τον κατασταλτικό έλεγχο των δικηγορικών συλλόγων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και καλά έκανε διότι ήρθε σε αντίθεση με το σύνολο των ανθρώπων που δουλεύουν στα δικαστήρια και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και προφανώς ό,τι είπε ο κ. Ξανθόπουλος θα το επαναλάβω και εγώ, το θέμα των εκκρεμών υποθέσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Είναι περίπου εκατό χιλιάδες πολίτες, οι οποίοι περιμένουν εναγωνίως να εκδικαστεί η υπόθεσή τους για να πάρουν τη σύνταξή τους.

Όλα αυτά, λοιπόν, θεώρησα σκόπιμο να τα μεταφέρω, να σας τα πω σήμερα εδώ. Φυσικά είμαι υπέρ της θέσης του κόμματός μου, ψηφίζουμε το νομοσχέδιο, καταψηφίζουμε την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς σας ευχαριστούμε.

Τώρα θα δώσω τον λόγο στον κ. Μπλούχο, τον Δραμινό, στη συνέχεια στον κ. Καλαματιανό και μετά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ - Προεδρευτική Συμμαχία κ. Ραγκούση.

Καλείται, λοιπόν, στο Βήμα ο κ. Κωνσταντίνος Μπλούχος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΟΥΧΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ξεκινήσω λίγο με τα ψευτοδιλήμματα που τέθηκαν με την προηγούμενη αριθμολογία. Και επειδή δεν βλέπω κι άλλους συναδέλφους, έτσι απευθύνομαι στον κ. Ξανθό, τον πρώην Υπουργό λόγω της ιδιότητας της ιατρικής. Αν λείψουν μερικές χιλιάδες αυτή τη στιγμή από το σύστημα -μέχρι και τον έναν τον χρειάζομαστε στο σύστημα, το γνωρίζουμε πολύ καλά- εννοείται ότι θα κρασάρει το σύστημα. Αν μπου, όμως, όλοι αυτοί οι άνθρωποι με ποια κλινική πρακτική θα προχωρήσουμε, όταν ξέρουμε ποια ήταν η ταλαιπωρία μας με την επέλευση του δεύτερου κύματος.

Πρέπει να προστατέψουμε και τους ασθενείς μας, αλλά και τους επαγγελματίες υγείας. Πως θα δουλέψουν, αν μπου αυτοί; Άρα είναι ψευτοδίλημμα αυτό. Η στόχευσή μας είναι βασική και μία. Και οι επαγγελματίες υγείας πρέπει να προστατευθούν -βασικό στη δική μας την ιδιότητα την επαγγελματική- και κυρίαρχα οι συμπολίτες μας που θα ασθενούν.

Σε ένα νομοσχέδιο, λοιπόν, για τη λειτουργία της δικαιοσύνης, αλλά και για την επικαιροποίηση λειτουργιών της συντεταγμένης πολιτείας του σήμερα απέναντι στην έννοια του κράτους δικαίου είναι ενθαρρυντικό που επί της αρχής, αλλά και στην πλειοψηφία των άρθρων του παρόντος, υπάρχει θετική προδιάθεση από τους περισσότερους εξ ημών συμπολιτευόμενους και μη εντός της αίθουσας. Σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο που τον πρώτο λόγο έχουν οι συνάδελφοι νομικοί, εγώ παρεμβαίνω ως ιατρός και ως πολίτης, κυρίως για την τροπολογία. Ως πολίτης, όμως, και με καημό για τον τόπο μου, καημό που συχνά σκοντάφτει είτε στον τρόπο λειτουργίας της δικαιοσύνης είτε στις αδυναμίες της.

Το νομοσχέδιο και επί της αρχής και επί των άρθρων αναλύθηκε αρκούντως από την ηγεσία του υπουργείου και από τον εισηγητή μας. Είναι σαφώς πολύ σημαντικό το ότι τυγχάνει της δέουσας προσοχής και θετικής ματιάς, παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις και από την αντιπολίτευση μείζονα και ελάσσονα.

Προσπερνών τις αναλυτικές παρατηρήσεις επί των πτυχών του και παραθέτω κάποιες σχέσεις εξ αφορμής της επίμαχης τροπολογίας μας. Πώς προχωρά η κυβέρνηση; Με αναλογικότητα και χωρίς περιττές επιδείξεις αυταρχισμού, αλλά και με αποφασιστικότητα. Κάθε τι άλλο στην παρούσα συγκυρία θα είναι ήττα της δημοκρατίας. Και ας πάψουν να επιζητούν κάποιοι κρίση στη δημοκρατία μας στις αναγκαστικές επιλογές της πολιτείας, όταν κυρίαρχα προβλήματα για την κρίση μιας σύγχρονης δημοκρατίας είναι η κατά κεφαλήν καλλιέργεια, η επιρρέπεια στον λαϊκισμό που μοπολιάζει και γονιμοποιεί κάθε προϊόν ανθρωπολογισμού κι η λογική της αδράνειας σε κάθε ενστικτώδη εθνική αμφισβήτηση η οποία μολιάζεται με φοβικά σύνδρομα, με ανασφάλειες και με την εγγενή διατακτικότητα στο νέο.

Στη σκιά της υποχρεωτικότητας κανονικοποιείται το προβληματικό, ήτοι ο εναγώνιος δικαιωματοσμός, και παύει ο προβληματισμός για το μείζον. Να βρεθούν, λοιπόν, οι τρόποι με τους οποίους θα αρθεί σκεπτικισμός και πώς θα επιτευχθεί η ανάσχεση των καταστρεπτικών επιπτώσεων της πανδημίας, η ανάσχεση της ροπής τόσο προς τον σκεπτικισμό των αρνητών όσο και προς τη γόνιμη διατακτικότητα των υπολοίπων πολιτών. Και κατ' ουσίαν, το πώς θα κυριαρχήσει η λογική της διασφάλισης τελικά της δημόσιας υγείας.

Οι δημοκρατίες μας είναι και πρέπει να είναι γεμάτες με υποχρεωτικότητες εν ειδή κοινωνικών συμβολαίων και με μία βασική απαιτητική αρχή: την απόλυτη διασφάλιση του γενικού συμφέροντος. Η απόλυτη εκδοχή, λοιπόν, η επιτομή σε μια δημοκρατική σύγχρονη κοινωνία της έννοιας του γενικού συμφέροντος είναι η δημόσια υγεία. Ενδεχομένως, τίποτα πιο πάνω από αυτό.

Πρόκειται για κομβικές έννοιες της δημόσιας σφαίρας που χρειάζονται επιτακτική αποσαφήνιση, οι οποίες, λόγω ενδεχόμενων και ασυνείδητων παραχαράξεων, τείνουν στο να χάνουν την καίρια σημασία τους. Πού κρύβεται η στρέβλωση και η πλάνη; Στην εννοιολογική χράνη του παραληρήματος περί νεοδιχασμού και του αυτοκαθορισμού του καθενός μας; Δεν αποσαφηνίζεται τουτό. Η έννοια αυτής καθαυτής της δημόσιας υγείας και πόδες άλλες αρχές, οι οποίες υπόκεινται κυρίαρχα με όρους επιστημονικής δεοντολογίας και ηθικής. Αναφέρθηκαν πολλές από αυτές: της ωφελιμότητας, της αποδοτικότητας, της αναλογικότητας.

Θέλω να κάνω μια παρένθεση εδώ, γιατί παρακολουθώντας προσεκτικά τις ομιλίες κάποιων εξαιρετών και φίλων κοινοβουλευτικών της Αντιπολίτευσης, κατάλαβα την κατάφασή τους, κύριε εισηγητά της Συμπολίτευσης, στο ζητούμενο. Ναι, στην ουσία, αλλά και την επιτηδευμένη συσκότιση στο συμπέρασμα. Κρίνετε μάλλον ότι έτσι είναι πιο πολιτικά ασφαλές. Άκουσα για απαίτηση καθολικού εμβολιασμού και ότι, ναι, υπάρχουν και οι υποχρεωτικότητες, αλλά. Κατάλαβα, λοιπόν, ότι υπάρχει ένα «ναι» διάχυτο, αλλά και συσκοτισμένο.

Εντυπωσιάζομαι, γιατί κατηγορούμαστε από τη μεν μείζονα αντιπολίτευση ότι, με βάση το πόρισμα της Επιτροπής Βιοηθικής, πρέπει να εξαντλήσουμε κλιμακωτές παρεμβάσεις -και τι δεν εξαντλήσαμε εδώ και ενάμιση χρόνο- και από δε την ελάσσονα ότι έχουμε καθυστερήσει με την υποχρεωτικότητα.

Εννοείται, όμως, ότι κατανοούμε και τη συνειδητή και την ασυνείδητη απροθυμία και την επιφυλακτικότητα και τον σκεπτικισμό. Είναι η εγγενής ηθική της αμφισβήτησης. Σε όλα αυτά, όμως, σκεφτείτε ότι είμαστε μια χώρα όπου δεν υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία, δεν ζήσαμε τέτοιου είδους τραγικά φαινόμενα. Δεν υπάρχει κουλτούρα διαγενεακού σεβασμού, όπως επί παραδείγματι σε χώρες της Άπω Ανατολής, και όπως, άλλωστε, δεν υπήρχαν πρακτικές πολιτικής ισχύος, πολιτική κουλτούρα δηλαδή, στην αντιμετώπιση θεμάτων του φάσματος τέτοιας έκτασης της δημόσιας υγείας.

Όλα αυτά αποτελούν τη βάση και δικαιολογούν εν μέρει ή εν όλω την αντιρρητική και ενδεχομένως, την απορριπτική στάση μερίδας του κόσμου.

Θα είναι, όμως, τραγικό να ρίχνουμε νερό στον μύλο του ζηλωτισμού και των αρνητών και να μην μπορέσουμε να άρουμε τις όποιες αμφιβολίες και τους γόνιμους φόβους των συνανθρώπων μας. Ο εμβολιασμός των υγειονομικών δεν είναι εξαναγκασμός. Είναι πράξη ευθύνης, πράξη ιεροπρέπειας. Η υποχρεωτικότητα συνιστά πράξη εύλογης δικαιοπραξίας. Στις ακροβαίες εποχές

που ζούμε, ο σεβασμός στην ιερότητα του προσώπου είναι σεβασμός στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Είναι κρίσιμο να καταδειχθεί και να αποκατασταθεί το κύρος της επιστημονικής κοινότητας. Είναι επιεικώς απαράδεκτο το κύρος αυτό να καταδολιεύεται από εμάς τους ίδιους. Εμείς δεν χειραγωγούμε ούτε εργαλειοποιούμε τη σύγχρονη επιστήμη. Ο υποχρεωτικός εμβολιασμός, όμως, σε κάποιες κοινωνικές εργασιακές ομάδες, εν προκειμένω, απάδει από ολοκληρωτικές πρακτικές του παρελθόντος.

Είναι κρίμα πολιτικοί και άλλοι δημοσιολογούντες να αφήνουν υπονοούμενα, για να αυξήσουν στον πολιτικό τους παρονομαστή την αντιδραστικότητα και τον ζηλωτισμό. Εξαντλείται έτσι το πολιτικό τους κεφάλαιο και εύκολα αυτός ο λαϊκισμός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί κακοήθης.

Κατηγορείται αυτή η Κυβέρνηση, διότι καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας, μερίμνησε προορατικά, συστηματικά και στοχευμένα για την όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική, επαρκή και διαρκή ενημέρωση.

Περί του έωλου επιχειρήματος του διχασμού, σε μια συντεταγμένη πολιτεία υφίστανται, ναι, και υποχρεώσεις και υποχρεωτικότητες, ζωτικές για την εύρυθμη λειτουργία της, για τη διασφάλιση του γενικού συμφέροντος. Εναρμονίζονται όλοι σε αυτό; Όχι. Η πλειοψηφία, ενδεχομένως. Γι' αυτό υπάρχουμε με τους όρους που συνυπάρχουμε. Ποιο το διχαστικό σ' αυτό;

Το διχαστικό, η περιχαράκωση είναι σε αυτούς που καταβάλουν κάθε προσπάθεια, ενδεχομένως κοινωνικά ανήθικη, να πολλαπλασιάζουν με τον λόγο τους το μονοσήμαντο και προβληματικό, χωρίς φυσικά να εγκύπτουν στον προβληματισμό. Είναι διχασμός οι ιδεολογικές χειραγωγήσεις της απροθυμίας και της άρνησης και οι εννοιολογικές λαθροχειρίες που επιχειρούν. Είναι διχαστική η προσέγγιση όσων δημοσιολογούν, όταν επιτονίζουν τη συλλογιστική και τα ψευδοδιλήμματα μιας θύρας αμφισβήτησης. Είναι διχαστική η προσέγγιση όσων θαμπώνουν το μήνυμα της ελευθερίας μας από τον κίνδυνο.

Η καθαρότητα του μηνύματος είναι το πρώτο ζητούμενο, η εμπιστοσύνη στην παγκόσμια και κατ' επέκταση και στην ελληνική επιστημονική κοινότητα το δεύτερο και η εμπιστοσύνη στη συντεταγμένη πολιτεία το τρίτο.

Κυρίες και κύριοι, αυτή η πολιτεία δεν είναι η κυβέρνηση. Είμαστε όλοι και ο όποιος διχασμός πρέπει να αφορά την περιχαράκωσή μας απέναντι σε έναν εχθρό. Και αυτός ο εχθρός είναι ο κορωνοϊός. Ας ξεπεράσουμε, λοιπόν, τις νοθείες των επιχειρημάτων με υπεραπλουστεύσεις, ας μη θυματοποιούμε άλλο τους πολίτες με άστοχα ψευδοδιλήμματα, ας απομονώσουμε τις άγονες φλυαρίες και τα θορυβώδη πυροτεχνήματα, γιατί η δημόσια υγεία και ο σεβασμός της συλλογικότητάς μας είναι αδιαπραγμάτευτα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μπλούχο.

Καλείται στο Βήμα ο Διόνυσος Καλαματιανός από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και τον Ν. Ηλείας. Το ξέρουν, άραγε, ότι ο Πηνειός φτάνει έως εκεί κάτω;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε. Έχει και δήμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Δεν είναι μόνο της Λάρισας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώ και εγώ την ομιλία μου με το σημερινό σημαντικό θέμα. Δυστυχώς, η κατάθεση της τροπολογίας χθες το απόγευμα ουσιαστικά δεν μας αφήνει περιθώρια να ασχοληθούμε με το νομοσχέδιο. Δεν έχουμε τον χρόνο να ασχοληθούμε με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τον Κώδικα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Πρέπει να καταλάβετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ουσιαστικά με αυτή την τροπολογία ανοίγει ο ασκός του Αϊόλου και ουσιαστικά, δημιουργείται νέο δεδομένο στην έννομη τάξη της χώρας μας.

Κατ' αρχάς η θέσπιση της τροπολογίας είναι ουσιαστικά μια ομολογία αποτυχίας από την πλευρά σας. Ηττηθήκατε, κυρίες

και κύριοι, και ουσιαστικά με αυτή την τροπολογία το ομολογείτε. Δεν καταφέρατε να πείσετε τους πολίτες για την αξία του εμβολιασμού. Δεν καταφέρατε να τους πείσετε ότι το εμβόλιο είναι δώρο ζωής από την επιστήμη. Δεν καταφέρατε να τους πείσετε ότι είναι βασικό όπλο στη μάχη κατά του θανατηφόρου ιού.

Με τα λάθη, με τις παραλείψεις, με τις παλινωδίες σας προκαλέσετε αμφισβήτηση και αμφιβολία στους πολίτες. Κάνετε λάθος με τους εκβιασμούς, τον αυταρχισμό, τις απειλές, τις εξαγορές με τα 150άρια στους νέους, με τον διχασμό, για να καλύψετε τις δικές σας ευθύνες.

Τώρα το κάνετε ακόμα χειρότερο. Λέτε στους εργαζόμενους, στη δημόσια και ιδιωτική υγεία, στις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία να κάνουν το εμβόλιο, αλλιώς δεν θα παίρνουν μισθό και δεν θα έχουν ασφαλιστικές εισφορές. Συνδέετε, δηλαδή, το εμβόλιο και όλων προστατεύει τη ζωή με εξουθένωση των εργαζομένων. Τους καταδικάζεται σε φτώχεια, σε ανέχεια, σε πείνα, σε πρόβλημα βιοπορισμού.

Αλήθεια, έτσι πιστεύετε ότι θα καταφέρατε να πείσετε τους πολίτες να κάνουν το εμβόλιο; Και όχι μόνο αυτούς, βέβαια, αλλά και όλους τους υπόλοιπους; Δεν καταλαβαίνετε ότι ο καταναγκασμός, η απειλή προκαλούν ακόμα μεγαλύτερη έλλειψη εμπιστοσύνης, κοινωνικό αυτοματισμό, κοινωνικές αντιδράσεις και κοινωνικές συγκρούσεις; Δεν καταλαβαίνετε ότι με αυτό τον τρόπο ενισχύετε τα επιχειρήματα όσων αμφισβάζουν, όσων αρνούνται το εμβόλιο και όσων πιστεύουν σε θεωρίες συνωμοσίας; Δεν καταλαβαίνετε ότι υπονομεύετε την προσπάθεια προστασίας της δημόσιας υγείας με τον εμβολιασμό;

Με αυτές τις επιλογές και τα αποτελέσματα που θα έχει η πολιτική σας, τι θα κάνετε μετά; Θα πάτε σε υποχρεωτικό καθολικό εμβολιασμό όλων των εργαζομένων στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα που έρχονται σε επαφή με το κοινό, στους εκπαιδευτικούς, στους εργαζόμενους στην εστίαση, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στους στρατιωτικούς, στους αστυνομικούς, στους ιερείς, σε όλους; Πού πάμε, λοιπόν; Σε υποχρεωτικό καθολικό εμβολιασμό, που είναι αντισυνταγματικός και το γνωρίζετε; Σε αυτά που και εσείς έχετε ψηφίσει αντίθετα; Σε αυτά που έχετε ψηφίσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης; Τι λέει η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης; Εσείς την ψηφίσατε. Δεν το γνωρίζετε; Το φέρνεται τώρα για ψήφιση; Πού είναι η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας;

Τα ισοπεδώνετε όλα, προκειμένου να κρύψετε τις ευθύνες σας. Και τολμάτε να μιλάτε για συναίνεση; Εμείς έχουμε αποδείξει την υπεύθυνη στάση μας. Βάλαμε πλάτη για να σωθεί ο ελληνικός λαός, για να υπάρξει η προστασία του ελληνικού λαού από τον κορωνοϊό.

Αλήθεια, όμως, πιστεύετε ότι θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε σε αυτήν την απaráδεκτη τροπολογία; Θα μπορούσαμε να συνδέσουμε τον εμβολιασμό με την καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων, με την καταδίκη και την τιμωρία των εργαζομένων και ολόκληρων οικογενειών σε ανέχεια και κίνδυνο επιβίωσης; Τους λέτε «κάντε το εμβόλιο για να ζήσετε, αλλιώς χάνετε το μοναδικό μέσο βιοπορισμού». Και όχι μόνο αυτό, αλλά με την παράγραφο 1 της τροπολογίας «υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης» προχωράτε σε μια γενίκευση της υποχρεωτικότητας.

Κατ' αρχάς λέτε μόνο για τους εργαζόμενους. Ο εργοδότης που θα έχει υποχρέωση επίδειξης του πιστοποιητικού του; Πουθενά. Δεν λέτε τίποτα γι' αυτόν, μόνο για τους εργαζόμενους. Και αν ο εργαζόμενος δεν έχει πιστοποιητικό ή δεν θέλει να έχει πιστοποιητικό τι θα κάνει; Δεν λέτε. Απόλυση; Διευκρινίστε το. Εδώ ουσιαστικά εισάγεται γενίκευση της υποχρεωτικότητας και αφήνετε ανοιχτό το ενδεχόμενο απόλυσης τη στιγμή που με τον νόμο που ψηφίσατε πρόσφατα για τα εργασιακά, τον νόμο Χατζηδάκη, θα πηγαίνει στα δικαστήρια ο εργαζόμενος, θα ακυρώνει ως παράνομη την απόλυση του και θα παίρνει κάποιους μισθούς παραπάνω και τελειώνει η ιστορία εκεί. Αυτά έχετε κάνει. Διευκρίνισε το.

Όχι, κυρίες και κύριοι, δεν είναι αυτός ο τρόπος. Τρόποι υπάρχουν για να βρεθούν λύσεις. Αυτό που μπορεί να γίνει -το έχουμε προτείνει πολύ καιρό, γιατί μας κατηγορείτε- είναι η μετακίνηση των εργαζομένων. Όσοι είναι εμβολιασμένοι στην πρώτη

γραμμή, σε επαφή με τον κόσμο και όσοι δεν είναι, σε άλλα καθήκοντα, μετακίνηση. Έγινε αυτό στο παρελθόν; Έχει γίνει μέχρι τώρα; Βεβαίως έχει γίνει. Στην ΕΜΑΚ τι έγινε; Δεν έγινε στην ΕΜΑΚ, κύριε συνάδελφε; Τι έγινε εκεί; Τι αποφάσισε το Συμβούλιο Επικρατείας; Απόλυση; Στέρηση μισθού; Όχι. Μετακίνηση. Έχει γίνει. Γιατί δεν το κάνετε; Γιατί πάτε τώρα στο «πονάει δάχτυλο, κόβω χέρι»; Είναι λογική αυτή και νομοθέτηση; Δεν μας λέτε τι θα κάνετε όταν έρθει το πρόβλημα. «Θα δούμε», λέτε. Εδώ παίζετε με τη δημόσια υγεία. «Θα δούμε» με τη δημόσια υγεία; Είναι δυνατόν; Προχωράτε σε νομοθέτηση και θα δείτε μετά τι θα γίνει;

Ελπίζω να μην καταρρεύσει το σύστημα, αλλά με αυτά που κάνετε τι θα γίνει; Τι φέρνει αυτό το πράγμα που φέρνετε; Έχετε αναλογιστεί τις συνέπειες των πράξεών σας και της νομοθέτησής αυτής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Καλαματιανέ, σας έμεινε λιγότερο από ένα λεπτό για το νομοσχέδιο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Για το νομοσχέδιο μιλάω, κύριε Πρόεδρε, για την τροπολογία. Ολοκληρώνω.

Η προστασία της δημόσιας υγείας αποτελεί ύψιστο αγαθό. Εμείς λέμε στους πολίτες «εμβολιαστείτε, ξεπεράστε τις παλινωδίες, τα τραγικά λάθη, την υπονόμευση της Κυβέρνησης στον εμβολιασμό». Λέμε να εμβολιαστούν οι πολίτες. Είμαστε «υπέρ» του εμβολίου. Είναι δώρο ζωής το εμβόλιο. Αυτό λέμε να κάνουν οι πολίτες, αλλά δεν μπορεί να τα συνδέουμε αυτά με την εξουθένωση και την ισοπέδωση των εργασιακών δικαιωμάτων και του δικαιώματος των εργαζομένων στην επιβίωση.

Δυο κουβέντες μόνο, κύριε Πρόεδρε, για την τροπολογία για τον ΕΛΓΑ. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης είχε δεσμευτεί ότι θα φέρει το ζήτημα των αποζημιώσεων της προκαταβολής σύντομα μέχρι τέλος Ιουλίου. Τελικά βλέπουμε την τροπολογία ότι πηγαίνει για τον Οκτώβριο. Τρεις μήνες ακόμα οι κατεστραμμένοι αγρότες και παραγωγοί θα περιμένουν να πάρουν τα χρήματά τους και τις προκαταβολές. Αλλά υπάρχει μεγάλη αμφιβολία και αγωνία, ειδικά στους παραγωγούς σταφίδας στην Ηλεία, για το αν θα πάρουν όλο το ποσό της αποζημίωσης. Βεβαίως αφήνετε παντελώς ακάλυπτους τους παραγωγούς εσπεριδοειδών που είδαν την παραγωγή τους να καταστρέφεται από τον παγετό. Δεν έχουν ανθοφορία. Ουσιαστικά θα καλλιεργήσουν φέτος χωρίς να εισπράξουν τίποτα, γιατί θα υπάρχει ακαρία. Μηδενικό εισόδημα, λοιπόν, σε αυτούς τους παραγωγούς και τους παραπέρα στα ΠΣΕΑ. Τα ΠΣΕΑ, αν έχουν προϋπολογισμό -που είναι πολύ μικρός ο προϋπολογισμός τους- κάποια στιγμή ίσως πάρουν κάτι, στο αβέβαιο μέλλον, σε πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Και ειδικά για τους παραγωγούς πατάτας και καρπούζιού ουσιαστικά δεν προβλέπεται τίποτα για το 2021 που και φέτος λόγω του κορωνοϊού, λόγω της πανδημίας το εισόδημά τους έχει καταρρεύσει.

Άρα, λοιπόν, δεν απαντάτε συνολικά στα προβλήματα των αγροτών. Δεν είναι λύσεις αυτές που προτείνετε. Ειδικά για την τροπολογία βεβαίως την καταψηφίζουμε και απορώ πως είχατε απαίτηση να ψηφίσουμε εμείς μια τέτοια τροπολογία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ιωάννης Ραγκούσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα ταιριάζει αυτή η φράση -πολύ συχνά τη χρησιμοποιούμε όλοι μας- «το ζήσαμε κι αυτό». Ζήσαμε, δηλαδή, τώρα εν μέσω πανδημίας να έρχεται η Κυβέρνηση και να ζητά -και να πάρει σε λίγη ώρα την ψήφο της πλειοψηφίας του Κοινοβουλίου για να θεσμοθετήσει μια ρύθμιση με τη συγκεκριμένη τροπολογία για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό χωρίς να το έχει συζητήσει με κανέναν, χωρίς αυτό να έχει υπαχθεί στο πλαίσιο κάποιου διαλόγου, κάποιας συνεννόησης. Και όταν υποβάλλεται πράγματι στο δύσκολο ερώτημα, στο βασανιστικό ερώτημα «τι θα γίνει με το Εθνικό Σύστημα Υγείας εάν θέσετε σε υποχρεωτική αναστολή εργασίας χιλιάδες γιατρούς και χιλιάδες νοσηλευτές που ενδεχομένως θα

συνεχίσουν να αρνούνται τον εμβολιασμό τους» η απάντηση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη είναι «θα δούμε». Είναι μια απάντηση που δίνουν μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο ενώπιον του ελληνικού λαού, που προφανώς αυτό το «θα δούμε» θα διαδοθεί σε όλη την ελληνική κοινωνία για να πιστοποιεί την ανευθυνότητα και την έλλειψη σοβαρότητας αυτές τις κρίσιμες περιστάσεις της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Είναι δυνατόν να φέροντε μια τροπολογία εδώ χωρίς να ξέρετε ποια θα είναι τα αποτελέσματα από την εφαρμογή της; Μη γελοιάστε, τα ξέρουμε. Πόσο θέλετε να πούμε; Το 50%, το 60%, το 70% αυτών που δεν έχουν μέχρι σήμερα δεχτεί να εμβολιαστούν, θα δεχθούν να εμβολιαστούν; Μα, όπως σωστά είπε και ένας συνάδελφος προηγουμένως της Νέας Δημοκρατίας το Εθνικό Σύστημα Υγείας έστω και έναν γιατρό αν αύριο τον θέσεις υποχρεωτικά σε αναστολή εργασίας δεν το αντέχει, πόσο μάλλον δεκάδες γιατρούς, δεκάδες νοσηλευτές, εκατοντάδες γιατρούς, εκατοντάδες νοσηλευτές, χιλιάδες ενδοχόμενους γιατρούς, χιλιάδες νοσηλευτές. Μα είναι σοβαρότητα αυτή; Είναι υπευθυνότητα αυτή; Ειλικρινά είναι σαν να λέει κανείς «Μα, τι κάνετε επιτέλους; Συνέλθετε».

Έχετε σπάσει όλα τα ρεκόρ επιπολαιότητας σε αυτές τις κρίσιμες περιστάσεις και μια επιπολαιότητα που γίνεται εγκληματική ακριβώς, γιατί αφορά και έχει συνέπειες στη δημόσια υγεία, στην υγεία των ανθρώπων.

Κι' αυτό αποδεικνύει γιατί εμείς πραγματικά είμαστε «υπέρ» του υποχρεωτικού εμβολιασμού σε αυτές τις κατηγορίες των υγειονομικών, είμαστε αναφανδόν φανατικά «υπέρ» του εμβολιασμού της ελληνικής κοινωνίας, αλλά ναι, αρνούμαστε αυτήν την τροπολογία. Αρνούμαστε να γίνουμε συνυπεύθυνοι σε αυτή την εγκληματική ανευθυνότητα.

Εγώ ειλικρινά σας το λέω και πιστεύω κάθε συνάδελφος, δεν ξέρω αν έχει υπάρξει ξανά τέτοια ανευθυνότητα, τέτοια επιπολαιότητα, τέτοια έλλειψη σοβαρότητας απέναντι στην ανθρώπινη ζωή εν μέσω πανδημίας, να έρχεται ο άλλος και να σου λέει «δεν ξέρω, θα δούμε τι θα γίνει τότε», λες και μιλάς στο καφενείο ή λες και μιλάς με έναν απλό πολίτη που απλώς σου δίνει μια ιδέα.

Δεν θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε. Δυο, τρεις κουβέντες θέλω να πω, γιατί ήδη έχουν ειπωθεί όλα και από τους συναδέλφους και από τον εισηγητή μας τον κ. Χατζηγιαννάκη σχετικά με το νομοσχέδιο. Απλώς να πω μια κουβέντα για το νομοσχέδιο, κύριε Υφυπουργέ που είσατε εδώ. Το ένα θέμα είναι οι διατάξεις ενός τεχνικού μέσα στις άκρες νομοσχεδίου. Ένα άλλο θέμα είναι η πολιτική ουσία με βάση την οποία αντιμετωπίζει μια κυβέρνηση το Ελεγκτικό Συνέδριο, δηλαδή τον δημοσιονομικό έλεγχο στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, με άλλα λόγια πώς αντιμετωπίζει το δημόσιο χρήμα. Γιατί το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ο θεματοφύλακας της προάσπισης του δημοσίου χρήματος, όπως αυτό τουλάχιστον δημοσιονομικά διακινείται.

Ποια είναι, λοιπόν, η ουσία; Η ουσία είναι μόνο το νομοσχέδιο; Δεν είναι. Είσατε μια Κυβέρνηση πραγματικά, η οποία επί της ουσίας έχει καταστήσει το Ελεγκτικό Συνέδριο ως μια περιθωριακή δικαστική παρουσία. Δεν θα επικαλεστώ μόνο ότι όταν ζήτησε ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο κ. Τσίπρας, από αυτό το Βήμα το Ελεγκτικό Συνέδριο να ελέγχει κατά προτεραιότητα τις υποθέσεις απευθείας αναθέσεων λόγω κορωνοϊού, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, φροντίσατε ν' απορριφθεί αυτή η πρόταση. Η ιδέα ότι κάποιος πιστεύει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, προωθεί την ιδέα, αλλά και τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου που κρίνεται σ' αυτό το νομοσχέδιο; Όχι κρίνεται στο πεδίο της πράξης.

Όταν, λοιπόν, ήρθε η ώρα και σας είπαμε «βάλτε το Ελεγκτικό Συνέδριο να ελέγξει όλες αυτές τις απευθείας αναθέσεις που γίνονται αυτή τη στιγμή -δύθεν- λόγω της πανδημίας» είπατε: «Όχι, μακριά το Ελεγκτικό Συνέδριο». Αυτή είναι η εκτίμησή σας για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Φτάσαμε -τουλάχιστον, εγώ ένα δημοσίευμα έχω, το οποίο θα το καταθέσω στα Πρακτικά- στις 19 Ιουλίου 2021, λίγες μέρες δηλαδή νωρίτερα, ν' ανακοινώνεται το εξής: «Πάρτι κάνουν οι απευθείας αναθέσεις στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων για το διάστημα από 1^η Ιανουα-

ρίου 2020 έως τις 30 Απριλίου 2021...» δηλαδή περίπου το μεγαλύτερο κομμάτι της πανδημίας «...επί συνολικού αριθμού διακοσίων εξήντα εννέα χιλιάδων εννιάκοσίων δημοσίων συμβάσεων, οι εκατόν εξήντα τέσσερις χιλιάδες σαράντα έγιναν με απευθείας ανάθεση, με το ποσοστό ν' ανέρχεται στο 60,77%». Αν έχετε τον θεό σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Ποιο Ελεγκτικό Συνέδριο μας λέτε; Ποιο Ελεγκτικό Συνέδριο προωθείτε; Σε ποιο Ελεγκτικό Συνέδριο πιστεύετε; Εκατόν εξήντα τέσσερις χιλιάδες απευθείας αναθέσεις από ένα σύνολο διακοσίων εβδομήντα περίπου χιλιάδων δημοσίων συμβάσεων! Αυτά από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, που κατά τ' άλλα, πιστεύει στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Θα ήθελα ν' αναφερθώ και σ' ένα τελευταίο θέμα, επειδή υπήρξε αναφορά και έγινε εκτενής αναφορά από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, δικαιολογημένα σ' έναν βαθμό, γιατί τον αφορούσε και προσωπικά. Έτσι κι αλλιώς, όμως, είναι ένα θέμα, το οποίο το συζητάει η ελληνική κοινωνία από χθες.

Αναφέρομαι κι εγώ στο πασίγνωστο πια, μέγα επίτευγμα του συμπατριώτη μας, του Γιάννη Αντετοκούντο. Όντως, από χθες, έχετε αρχίσει όλοι να μιλάτε γι' αυτό και καλά κάνετε. Και όταν λέω όλοι, εννοώ όλους εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, που έχετε με λυσσαλέο τρόπο πολεμήσει όλα αυτά τα χρόνια όλες τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που ήρθαν σε αυτό το Κοινοβούλιο, με τελευταία το 2015 από την κυβέρνηση του Αλέξη Τσίπρα, προκειμένου να μην παίρνουν την ελληνική ιθαγένεια τα παιδιά που γεννιούνται ή πηγαίνουν σχολείο στην Ελλάδα και τα οποία είναι γεννημένα από γονείς, οι οποίοι είναι νόμιμοι στην Ελλάδα, δεν είναι μετανάστες χωρίς χαρτιά, είναι νόμιμοι μετανάστες. Παρ' όλα αυτά, καλά κάνετε και δίνετε συγχαρητήρια.

Το ερώτημα είναι: Η Νέα Δημοκρατία έχει αλλάξει άποψη; Έχει φτάσει η ώρα η Νέα Δημοκρατία να ζητήσει «συγγνώμη» απέναντι σε αυτά τα παιδιά; Έχει έρθει η ώρα η Νέα Δημοκρατία να κάνει την αυτοκριτική της για αυτό το βρώμικο πολιτικό παιχνίδι που έχει παίξει στην πλάτη αυτών των παιδιών αυτά τα χρόνια, από το 2010 που ψηφίστηκε για πρώτη φορά ο ν.3838 μέχρι σήμερα; Ναι ή όχι; Αυτό είναι το ερώτημα. Διότι το να δίνεις συγχαρητήρια στον Αντετοκούντο, γιατί πήρε το πρωτάθλημα του NBA είναι η εύκολη λύση κάθε Δεξιού λαϊκιστή, με πρώτο και καλύτερο τον κ. Σαμαρά και τώρα, τον άξιο διάδοχο του, τον κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, ο οποίος πολιτικά και θεσμικά, όταν έρχεται η ώρα να συζητά η χώρα για το πώς θα αντιμετωπίσει αυτή την κατηγορία πολιτών και πώς θα τους αποδώσει την ελληνική ιθαγένεια λέει «Όχι, κάτω τα χέρια! Έλληνας γεννιέσαι δεν γίνεσαι» και καταψηφίζει και τα νομοσχέδια. Και όχι μόνο καταψηφίζει τα νομοσχέδια, αλλά βγαίνει και απέναντι, στα κάγκελα και πυροβολεί.

Η Νέα Δημοκρατία, το 2012 είχε κάνει κεντρικό της θέμα στις εκλογές του Μαΐου του 2012 τον νόμο για την ιθαγένεια, που τότε έλεγε ότι είναι ένας νόμος που θα τον καταργήσουμε, γιατί είναι ο νόμος, ο οποίος φέρνει στην Ελλάδα τους λαθρομετανάστες. Στήσατε ολόκληρο πολιτικό εμπόριο πάνω σ' αυτό το θέμα.

Λοιπόν, αλλάξατε γνώμη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας; Πρέπει να τοποθετείτε, αλλιώς, από εκεί και μετά, εφόσον δεν έχετε αλλάξει γνώμη, εφόσον δεν έχετε αποφασίσει να ζητήσετε συγγνώμη, δεν έχετε αποφασίσει να κάνετε την αυτοκριτική σας, τότε απλούστατα, το μόνο που κάνετε είναι να συνεχίζετε να υποκρίνεστε.

Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα. Έχετε αλλάξει γνώμη; Συμφωνείτε-ναι ή όχι- ότι δίπλα στο δίκαιο του αίματος, η Ελλάδα με έναν μόνιμο τρόπο, διακομματικό από ένα σημείο και μετά, θα υιοθετήσει το δίκαιο του εδάφους; Συμφωνείτε -ναι ή όχι- ότι αυτά τα παιδιά που γεννιούνται ή πηγαίνουν σχολείο στην Ελλάδα από νόμιμους γονείς μετανάστες θα μπορούν να αποκτήσουν με την αίτησή τους την ελληνική ιθαγένεια; Εάν συμφωνείτε, να το πείτε. Και σας το λέω ειλικρινά, πρώτος εγώ -είμαι βέβαιος κι' όλοι οι συνάδελφοι- θα τη χαιρετίσουμε μια τέτοια αλλαγή στάσης. Θα είναι ιστορική αλλαγή στάσης για τη Δεξιά στην Ελλάδα. Αν όμως δεν έχετε αλλάξει άποψη και εμμένετε σε αυτές τις απαράδεκτες απόψεις για μια σύγχρονη κοινωνία, τότε ειλικρινά αποδεικνύετε πόσο θρασύτατοι στην υποκρισία παρα-

μένετε ως κόμμα. Γιατί αν δεν έχετε αλλάξει γνώμη, την ώρα που δίνετε συγχαρητήρια στον Αντετοκούνμπο, λέτε: «Γιαννάκη μας, πάλι εσύ ή το παιδί σου αν γεννιόσουν ξανά στην Ελλάδα, εμείς δεν θα σου δίναμε την ιθαγένεια». Αυτό λέτε στον Γιάννη Αντετοκούνμπο, που του δίνετε συγχαρητήρια, γιατί είναι ένας φοβερός και τρομερός Έλληνας που μας κάνει όλους υπερήφανους στα πέρατα του κόσμου.

Η Νέα Δημοκρατία, ειλικρινά, δεν ξέρω πού θα σταματήσει αυτό τον κατήφορο, με βάση τον οποίο κινείται και δυστυχώς, με βάση τον οποίο οδηγεί και τη χώρα. Δεν αφήνετε τίποτα όρθιο. Ξεθεμελιώνετε βασικές θεσμικές κατακτήσεις της ελληνικής κοινωνίας. Διαχειρίζεστε με μία απύθμενη ανευθυνότητα αυτό το μεγάλο θέμα της πανδημίας, με αποκορύφωμα τη σημερινή τροπολογία που φέρνετε προς ψήφιση. Και βεβαίως, συνεχίζετε και αυτό το πραγματικά ανήθικο επικοινωνιακό παιχνίδι, άλλα να πιστεύετε, άλλα να λέτε και άλλα να θέλετε να τέλος να πιστέψει ότι ελληνικός λαός. Όμως, μια, δυο, τρεις του ψεύτη, έρχεται η κακή του ώρα κάποια στιγμή. Και αυτή νομίζω εγώ, όπως και όλοι οι συνάδελφοι, ότι για εσάς πλησιάζει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Ραγκούση και για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο έχει ο Βασίλειος-Πέτρος Σπανακής από τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά ακούγοντας τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, μου δημιουργήθηκαν δύο απορίες. Η πρώτη απορία είναι, αν έχει διαβάσει αυτό το νομοσχέδιο που αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο και γνωρίζοντας ότι ήταν και Δήμαρχος Πάρου, αλλά και Υπουργός Εσωτερικών, αν διάβασε και αν σύγκρινε το τι φέρνει και το τι εισάγει αυτό το νομοσχέδιο. Ειλικρινά, αγαπητέ Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε του ΣΥΡΙΖΑ, θα ήθελα να κάνουμε και μια κουβέντα άρθρο προς άρθρο, για να δείτε τι βελτιώνει αυτό το νομοσχέδιο για το Ελεγκτικό Συνέδριο, όσον αφορά και την αυτοδιοίκηση.

Η δεύτερη απορία μου είναι αυτή η διγλωσσία, αυτή η διπροσωπία που μας συνηθίζει τις τελευταίες εβδομάδες ο ΣΥΡΙΖΑ. Δηλαδή μας λέει «ναι» στους εμβολιασμούς, λέει «ναι» στο να προχωρήσουν οι εμβολιασμοί, αλλά όταν εμείς πάμε στο «πώς» είναι σε όλα «όχι»!

Και απορώ τι θα βγείτε να πείτε στην ελληνική κοινωνία. Δεν καταλαβαίνετε τους κινδύνους που υπάρχουν; Δεν μιλάτε με γιατρούς; Δεν μιλάτε με αυτήν την κοινωνία; Δεν θα σας πω το κλασικό ότι επιτέλους δείτε και τις δημοσκοπήσεις να καταλάβετε πόσο εκτός πραγματικότητας βρίσκεστε, αλλά ειλικρινά λυπάμαι που τη σχετική τροπολογία για την υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού σε δεκατρείς συγκεκριμένες κατηγορίες, όπως προβλέπει το άρθρο 2 της τροπολογίας, έρχεστε σήμερα εσείς και λέτε ότι την καταψήφιστε. Λέτε «ναι, εμείς θέλουμε τους εμβολιασμούς και να προχωρήσουμε», αλλά δεν προχωράτε στο να στηρίξετε την Κυβέρνηση στους εμβολιασμούς. Αλλά ο ελληνικός λαός και βλέπει και κρίνει και συγκρίνει και θα το δούμε αυτό όποτε και αν γίνουν οι επόμενες εθνικές εκλογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα -γιατί όπως είπε πολύ σωστά και ο κύριος Πρόεδρος ότι πρέπει να μιλήσουμε και επί του νομοσχεδίου- ένα σχέδιο νόμου που ενσωματώνει σε ένα ενιαίο κείμενο όλες τις οργανικές ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η αρχή έγινε με τον ν.4700/2020, σχεδόν ένα χρόνο νωρίτερα. Και σήμερα το Υπουργείο Δικαιοσύνης φέρνει προς ψήφιση τον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον οποίο προσαρμόζονται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στα νέα δεδομένα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και στα νέα δεδομένα των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, τροποποιούνται και συμπληρώνονται κάποιες διατάξεις του προηγούμενου νόμου, ενώ αναβαθμίζονται οι δυνατότητες του θεσμού ως προς την ενημέρωση που παρέχει στη Βουλή για δημοσιονομικά και συνταξιοδοτικά θέματα το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αν και είναι ένα αρκετά τεχνικό νομοσχέδιο, οι ρυθμίσεις του αφορούν ολόκληρη την κοινωνία, δεδομένου ότι όλες οι αρμοδιότητες του ανωτάτου δημοσιονομικού δικαστηρίου ασκούνται υπέρ του κοινωνικού συνόλου. Η δικαιοσύνη -και φαντάζομαι πως υπάρχει απόλυτη συμφωνία σε αυτό- αποτελεί το θεμέλιο για ένα κράτος δικαίου για όλες τις δημοκρατίες εδώ και αιώνες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο που συστάθηκε το 1833 με την ίδρυση σχεδόν του νέου ελληνικού κράτους αποτελεί τον ανώτατο θεσμό ελέγχου των δημοσίων δαπανών. Μαζί με τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της Ελλάδας. Ως το ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο ο τρόπος λειτουργίας του και η αποτελεσματικότητά του παίζουν καθοριστικό ρόλο στην εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος. Είναι, λοιπόν, καθήκον μας και ειδικά σε αυτή εδώ την Αίθουσα να αποκαταστήσουμε το κύρος του θεσμού και την εμπιστοσύνη των πολιτών στο κράτος.

Η πρώτη ενότητα του νομοσχεδίου αφορά τον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνονται διατάξεις ως προς τις αρμοδιότητες, την οργάνωση, τη στελέχωση, τα καθήκοντα και άλλες σχετικές διατάξεις.

Έρχομαι στο δεύτερο μέρος που αφορά τις σχέσεις με τη Βουλή και την αναβάθμιση της παρεχόμενης προς αυτή ενημέρωσης. Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι με το ακριβές περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δεν πρέπει να συγχέεται με την επίσης ετήσια έκθεση επί του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους: Θεσπίζονται υποχρεώσεις διαβίβασης και παρουσίασης των χρηματικών εκθέσεων στη Βουλή. Αναδεικνύεται η αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως εξωτερικού ελεγκτή των φορέων της γενικής κυβέρνησης για τον έλεγχο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών αναφορών των φορέων αυτών. Διευρύνεται το περιεχόμενο της έκθεσης επί του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους ώστε να περιλαμβάνει την ενημέρωση της Βουλής για μείζονος σημασίας δημοσιονομικές εξελίξεις. Θεσμοθετείται ειδική διαδικασία για την άσκηση της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των συνταξιοδοτικών νομοσχεδίων με την επεξεργασία αυτών προτού εισαχθούν στην Ολομέλεια από το τμήμα μελετών και γνωμοδοτήσεων.

Τα επόμενα κεφάλαια αφορούν στους ελέγχους και στους καταλογισμούς. Θα αναφερθώ εν συντομία και στην τρίτη ενότητα που περιλαμβάνει διάφορες δημοσιολογιστικές διατάξεις, όπως για παράδειγμα ρυθμίσεις για τις λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΑ Α' βαθμού καθώς και ρυθμίσεις ή διαγραφές οφειλών.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 181 ορίζονται οι λειτουργικές δαπάνες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού οι οποίες σχετίζονται κυρίως με κοινωνικές παροχές ή δράσεις με βραβεύσεις για πνευματικά ή πολιτισμικά επιτεύγματα. Με τα άρθρα 182 και 183 τροποποιούνται οι διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία και το αρμόδιο όργανο για τον χαρακτηρισμό ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο ως ανεπίδεκτων είσπραξης και αντίστοιχα τη διαδικασία διαγραφής τους. Στα επόμενα δύο άρθρα έχουμε τις αντίστοιχες ρυθμίσεις για τις ασφαλιστικές οφειλές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λειτουργία του ανωτάτου δημοσιονομικού δικαστηρίου διασφαλίζει τη διαφάνεια στη λειτουργία του κράτους και διασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ώστε οι πολίτες να είναι ενήμεροι και να έχουν εμπιστοσύνη στο κράτος και στην ασκούμενη πολιτική. Το σημερινό νομοσχέδιο που αποτελεί προϊόν νομοπαρασκευαστικής επιτροπής υπό τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναβαθμίζει πραγματικά τον θεσμό λαμβάνοντας υπόψη όλα τα τελευταία δεδομένα της νομολογίας των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, αλλά και των διεθνών πρακτικών και αναβαθμίζει σε μεγάλο βαθμό τη συνεργασία του με τη Βουλή.

Αυτές τις μεταρρυθμίσεις φέρνει στο νομοσχέδιο και γι' αυτό ξεκίνησα την τοποθέτησή μου στο Κοινοβούλιο λέγοντας ότι απορώ αν ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος έχει διατελέσει και Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος έχει διατελέσει και Δήμαρχος δήμου των Κυκλάδων έχει διαβάσει αυτό το νομοσχέδιο να δει τελικά τι αλλαγές φέρνει στην τοπική αυτοδιοίκηση και να κάνει την αυτοκριτική του. Ποια ήταν η κα-

τάσταση επί των ημερών του όταν ήταν στο Υπουργείο Εσωτερικών και όταν έκανε πειραματισμούς εις βάρος τοπικών κοινωνιών; Ακόμη και σήμερα οι τοπικές κοινωνίες πληρώνουν την εποχή Ραγκούση, γιατί αυτό είναι αλήθεια και θα πρέπει να την κρύβουμε, αλλά πρέπει να την κρίνουμε.

Θα μιλήσω για τις τροπολογίες και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας. Φτάνετε, λοιπόν, σήμερα να καταψηφίσετε την τροπολογία που φέρνουμε για τους εμβολιασμούς. Να δούμε τι θα πείτε αύριο στην κοινωνία, στα καφενεία, στην πιάτσα, στο πεζοδρόμιο. Τι θα πείτε; Ότι «εμείς θέλουμε τους εμβολιασμούς, αλλά ό,τι φέρνει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη εμείς το καταψηφίζουμε»; Αυτά θα λέτε στον ελληνικό λαό; Ή θα γυρίσετε και θα πείτε ότι «Εμείς δεν θέλουμε προσλήψεις. Δεν θέλουμε παρατάσεις. Δεν θέλουμε επιτάχυνση συνταξιοδοτικών δικών. Δεν θέλουμε ρυθμίσεις που φέρνει η τροπολογία 997 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης»;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ελληνικός λαός ξέρει πια ποιοι είναι αυτοί που μιλούν με υπευθυνότητα, ποιοι είναι αυτοί που μπορούν να κατανοήσουν τις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και να προχωρήσουν το μεταρρυθμιστικό έργο.

Σε λίγες ημέρες κλείνει η Βουλή για τον Αύγουστο, αλλά το νομοθετικό έργο είναι εύστοχο, είναι συγκεκριμένο και προχωράει μπροστά, διότι αυτό το οποίο έχει μεγάλη σημασία είναι να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και να τις ξεπεράσουμε. Γι' αυτό, λοιπόν, πρέπει όλες οι πτέρυγες να ψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο και τις τροπολογίες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Σπανάκη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Γεώργιο Παπαηλιού του από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και την Αρκαδία. Πριν πάμε στις ομιλίες μέσω Webex θα δώσω τον λόγο στον Υφυπουργό Δικαιοσύνης κ. Γεώργιο Κώτση και μετά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ τον κ. Παφίλη.

Κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο για το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι αρμοδιότητες του οποίου προβλέπονται στο άρθρο 98 του Συντάγματος.

Επομένως, εξ ορισμού το νομοσχέδιο αυτό συνδέεται με την εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Όμως, σε αντίστιξη προς αυτό, σήμερα η διασπίδα και η κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος καλά κρατεί. Οι απ' ευθείας αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων αποτελούν μακράν τις περισσότερες είτε αφορούν σε προμήθειες και υπηρεσίες είτε στην εκπόνηση μελετών και στην κατασκευή έργων.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων για το διάστημα από 1-1-2020 μέχρι 30-4-2021 επί συνολικού αριθμού διακοσίων εξήντα εννιά εννιακοσίων δημοσίων συμβάσεων με απ' ευθείας ανάθεση έγιναν οι εκατόν εξήντα τέσσερις χιλιάδες σαράντα σε ποσοστό, δηλαδή, που ανέρχεται στο 60, 77%.

Μάλιστα, με την έναρξη ισχύος από τις 9-3-2021 του ν.4782/2021 τα ποσά για τις απ' ευθείας αναθέσεις αυξάνονται κατά 50% για τις συμβάσεις αγαθών, υπηρεσιών και μελετών και κατά 200% για τα έργα. Πάντως, εξετάζοντας τα στοιχεία του πρώτου διαστήματος εφαρμογής του ν.4782 φαίνεται ότι υπάρχει έστω ελαφρά αύξηση των συμβάσεων με απ' ευθείας ανάθεση σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2020.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, λοιπόν, του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων εξαιρουμένων των συμβάσεων COVID-19 φέτος τον Μάρτιο υπεγράφησαν δέκα χιλιάδες εκατόν τρεις συμβάσεις με απ' ευθείας ανάθεση ύψους 94,8 εκατομμυρίων ευρώ έναντι εννέα χιλιάδων πεντακοσίων είκοσι έξι συμβάσεων τον Μάρτιο του 2020 συνολικής αξίας 90,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Και η ζωή συνεχίζεται, κύριε Υπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης. Θα αναφερθώ σύντομα στο υπό κρίση νομοσχέδιο γιατί

έχουν λεχθεί σχεδόν τα πάντα και θα κάνω στο τέλος δύο παρατηρήσεις για την περίφημη τροπολογία του υποχρεωτικού εμβολιασμού.

Το υπό κρίση νομοσχέδιο κινείται -το είπαμε- προς θετική κατεύθυνση, αφού είναι, μάλιστα, προϊόν της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής υπό τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συγκεντρώνεται σε ένα ενιαίο κείμενο, κωδικοποιείται η υφιστάμενη νομοθεσία, προστίθενται ορισμένες νέες διατάξεις, με την προσαρμογή των υφιστάμενων ρυθμίσεων στα νεότερα δεδομένα της συνταγματικής νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ανθώπου.

Εισάγεται το σύστημα των πολλαπλών ελέγχων νομιμότητας. Δηλαδή, σε κάθε πράξη που έχει δημοσιονομικές συνέπειες ελέγχεται, κατ' αρχάς, σε ποιο βαθμό αναμείχθηκε το κάθε όργανο, προκειμένου να γίνει και ο ανάλογος καταλογισμός.

Βέβαια, εν προκειμένω τίθεται το ζήτημα των παραλλήλων και πολλές φορές επικαλυπτομένων ελέγχων από πολλά αρμόδια όργανα, όπως είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο συντονιστής των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι διαχειριστικές αρχές, που όλα αυτά μερικές φορές αποφαινόνται διαφορετικά εκδίδοντας αντιφατικές μεταξύ τους αποφάσεις.

Πρόσφατα, με την υπ' αριθμόν απόφαση 770/2021 απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας αναγνωρίζεται η υπεροχή του ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου έναντι οποιουδήποτε άλλου ελέγχου που δεν είναι δικαστικός και αναμένεται και η απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς την ίδια κατεύθυνση.

Σε αυτό το πλαίσιο αναγνωρίζεται ο διττός ρόλος και η διττή ιδική αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφού αποτελεί και ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο, αλλά και τον ανώτατο, τον βασικό δημόσιο δημοσιονομικό ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους και των φορέων.

Επιπλέον, με το νομοσχέδιο αναβαθμίζεται η συνεργασία του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή, ώστε να της παρέχεται αναλυτική τεχνοκρατική ενημέρωση επί δημοσιονομικών και συνταξιοδοτικών θεμάτων.

Όλα αυτά είναι θετικά. Για αυτό εξάλλου ψηφίζουμε και το υπό κρίση νομοσχέδιο.

Είναι θετικό ότι με νομοτεχνική βελτίωση προβλέψατε ότι οι επαγγελματικοί επιστημονικοί σύλλογοι, που είναι οργανωμένοι σε βάση σωματειακή στο πεδίο της διαχείρισης περιουσίας τους και σε βάση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ως προς τις εκτελεστικές αρμοδιότητες δεν θα υπάγονται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεδομένου ότι οι μόνοι πόροι τους είναι οι συνδρομές των μελών τους και δεν είναι δυνατόν αυτές να θεωρηθούν δημόσιοι πόροι.

Τέλος, μια παρατήρηση ακόμα θέλω να κάνω για τους εξωτερικούς συνεργάτες, οι οποίοι πρέπει να είναι εξειδικευμένοι επιστήμονες. Τίθενται, βέβαια, ερωτήματα εδώ σχετικά με την πρόσβαση σε στοιχεία δημοσίων φορέων και διαχείρισης δημόσιου χρήματος και, επομένως, τήρησης των αρχών της εχεμύθειας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων εκτός του ότι στη χώρα το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανώτατο δικαστήριο, οπότε τίθενται και ζητήματα αμεροληψίας και δικαστικής δεοντολογίας. Πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει ένα σαφές θεσμικό πλαίσιο με κανόνες που πρέπει να ακολουθούν οι εξωτερικοί συνεργάτες.

Και τελειώνω με μερικές παρατηρήσεις για την τροπολογία του υποχρεωτικού εμβολιασμού. Η Κυβέρνηση αγνοώντας την εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής για κλιμακούμενες πρωτοβουλίες της πολιτείας και δράσεις στοχευμένης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με στόχο τον εκούσιο εμβολιασμό των πολιτών καταθέτει τη συγκεκριμένη τροπολογία χωρίς να έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια πειθούς και εφαρμογής συναινετικών μέτρων που προάγουν την ηθική της ευθύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Είναι άγνωστη χώρα για σας, της κυβερνητικής πλειράς.

Η τροπολογία εντάσσεται στο πλαίσιο της εκ μέρους της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αποτυχημένης διαχείρισης της πανδημίας. Δεν υπήρξε ενίσχυση του ΕΣΥ και ιδίως της πρωτο-

βάθμιας φροντίδας υγείας, αφέθηκαν στην τύχη τους οι χώροι εργασίας, τα σχολεία, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, άνοιξε ο τουρισμός χωρίς ή με πλημμελείς κανόνες, η εμβολιαστική διαδικασία παραπαίει, απέτυχε με συνέπεια το τείχος κοινωνικής ανοσίας να βρίσκεται μακριά και η Κυβέρνηση παλινωδώντας και αντιφάσκοντας κατηγορεί την κοινωνία, τη νεολαία και παραπέμπει στην ατομική ευθύνη. Από πλευράς της, βέβαια, όλα καλώς γινόμενα.

Έτσι, λοιπόν, προκαλείται κρίση εμπιστοσύνης της κοινωνίας έναντι της πολιτείας. Αυτή θα επιταθεί με τη συγκεκριμένη ρύθμιση, η οποία χαρακτηρίζεται από αυταρχισμό και υποκρισία αφού πυροδοτεί και τον κοινωνικό αυτοματισμό και τον διχασμό.

Ειδικότερα, η τροπολογία συνεχίζει την επ' αφορμή της πανδημίας γενική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας να βρίσκει πάτημα στην κρίση, προκειμένου να προωθή τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές της. Στοχοποιεί την εργασία, το δικαίωμα στην εργασία, τα εργασιακά δικαιώματα ανοίγοντας τον δρόμο για μαζικές απολύσεις.

Και αυτό γίνεται -και τελειώνει- με τη ρητή πρόβλεψη για επ' αόριστον αναστολές των συμβάσεων εργασίας και μη καταβολή αποδοχών σε ανεμβολίαστο προσωπικό του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Αυτή είναι η ρύθμιση, μια ρύθμιση η οποία θα είναι και ατελέσφορη, δεδομένου ότι δεν θα είναι δυνατόν να εφαρμοστεί στην πράξη.

Εν πάση περιπτώσει, με αυτή τη ρύθμιση δείχνετε τη λογική σας, τη νοοτροπία σας και κυρίως τον αυταρχικό χαρακτήρα από τον οποίο διέπεται η πολιτική σας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Παπαηλιού.

Καλείται στο Βήμα ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης κ. Γεώργιος Κώστας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΣΤΑΣ (Υφυπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, θα αναφερθώ κατά κύριο λόγο στο νομοσχέδιο το οποίο συζητείται σήμερα στο ελληνικό Κοινοβούλιο και επειδή πρέπει να αναδειχθεί η ουσία του και οι βασικοί άξονες στους οποίους βασίζεται, διότι έχει γίνει μια άρτια, συνεκτική και συμπαγής προσπάθεια για να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο το Ελεγκτικό Συνέδριο και από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή και από την επεξεργασία που έγινε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά και από την επεξεργασία που έγινε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Και οφείλω να αναγνωρίσω ότι στην κοινοβουλευτική επιτροπή έγινε ένας διάλογος ισορροπημένος, με προτάσεις, με συγκεκριμένα ζητήματα που τέθηκαν. Αναγνωρίστηκε από όλα σχεδόν τα μέρη του ελληνικού Κοινοβουλίου τόσο η αναγκαιότητα για τη συγκεκριμένη ρύθμιση όσο και η επιτακτική ανάγκη να κωδικοποιηθεί η νομοθεσία, αλλά και η ουσία του θέματος, δηλαδή, ότι εδώ έχουμε ένα άρτιο νομοσχέδιο που εξυπηρετεί τους σκοπούς για τους οποίους έχει ταχθεί το Ελεγκτικό Συνέδριο από το Σύνταγμα να προχωρήσει και να ασκήσει τον διττό του ρόλο, δηλαδή, τόσο τον ελεγκτικό όσο και τον δικαιοδοτικό.

Επιπλέον, όμως, πρέπει να τονίσουμε ότι είναι και απάντηση σε κάποιες μομφές που ακούσαμε για το πώς η Κυβέρνηση κατοχυρώνει τον ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διότι στις δημοκρατίες η εκτελεστική εξουσία και ο νομοθέτης κατοχυρώνουν τον ρόλο ενός τόσο σοβαρού θεσμικού οργάνου -όπως είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο- και της νομοθεσίας. Και αυτή η Κυβέρνηση έχει φέρει προς ψήφιση δύο νομοσχέδια, τόσο τον ν.4700/2020 όσο και το υπό αξιολόγηση και υπό ψήφιση σήμερα νομοσχέδιο, ο οποίος μεν πρώτος κατοχυρώνει και θέτει ακέραιες τις βάσεις για το δικαιοδοτικό κομμάτι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το σημερινό νομοσχέδιο θέτει πολύ σημαντικά τους άξονες πάνω στους οποίους πρέπει να βασιστεί το ελεγκτικό κομμάτι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διότι με αυτόν τον τρόπο υπάρχει μία συμπυκνωμένη πλέον αποτύπωση της νομοθεσίας τόσο σε ό,τι έχει να κάνει με τον έναν εκ των δύο ρόλων όσο και με τον άλλον.

Επιτυγχάνουμε, λοιπόν, συνοχή των ρυθμίσεων μεταξύ τους,

προσαρμογή των υφιστάμενων ρυθμίσεων στα νεότερα δεδομένα της νομολογίας, αλλά και τα νομοθετικά δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί όλο αυτό το διάστημα. Συμπληρώνουμε τα νομοθετικά κενά και αναβαθμίζουμε τη συνεργασία του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή. Είναι στόχοι και σκοποί οι οποίοι επιτυγχάνονται και επιφέρουν ουσιώδεις θεσμικές προσθήκες σε ένα τόσο ευαίσθητο ζήτημα, όπως είναι ο έλεγχος του δημοσίου χρήματος.

Και εδώ, λοιπόν, είναι η απάντηση στο τι κάνει η Κυβέρνηση για να ενισχύσει το Ελεγκτικό Συνέδριο: Κωδικοποιεί, κλείνει τα κενά, ενισχύει το θεσμικό περιβάλλον και επιτυγχάνει αυτό που και ο Υπουργός, ο κ. Τσιάρας, έχει αναφέρει πολλές φορές, ότι λιθαράκι - λιθαράκι δημιουργούμε ένα θεσμικό περιβάλλον, ένα νομικό περιβάλλον, πάνω στο οποίο μπορούμε να χτίσουμε ένα καλύτερο περιβάλλον εργασίας για τη δικαιοσύνη του μέλλοντος.

Και επειδή το Σύνταγμα το ίδιο προβλέπει και δίνει στο Ελεγκτικό Συνέδριο αυτές τις σημαντικές του αρμοδιότητες, οφείλουμε στη νομοθέτησή μας να είμαστε αντίστοιχοι με τις συνταγματικές επιταγές και με τον σεβασμό στον θεσμό του οποίου τις διαδικασίες ρυθμίζουμε.

Ορίζεται, λοιπόν, με συμπαγή τρόπο η εναρμόνιση στις διενεργούμενες αρχές και στους κανόνες και στους χάρτες δεοντολογίας, συστηματοποιείται η διάκριση των αρμοδιοτήτων, κατοχυρώνονται οι οργανικές θέσεις.

Υπάρχει -κατά την άποψή μου- η πρόβλεψη η οποία είναι άκρως θεσμικά σημαντική για την αντικατάσταση του καθεστώτος δημοσιονομικής ευθύνης. Τέθηκε και στην επιτροπή και θεωρώ ότι είναι μία από τις ουσιώδεις προσθήκες του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, διότι εισάγεται ένα διαφορετικό σύστημα δημοσιονομικής ευθύνης βασισμένο στις αρχές της αναλογικότητας και της δίκαιης ισορροπίας και σύμφωνα με αυτό το πλαίσιο η ευθύνη πλέον θα συνδέεται με τα κατά νόμο καθήκοντα του κάθε αναμειγνυόμενου οργάνου στην αλυσίδα παραγωγής πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες, ενώ πριν από αυτό τον κάθε καταλογισμό θα επιβάλλεται η στάθμιση των παραγόντων εκείνων που απαιτείται ώστε να υπάρξει η τελική εφαρμογή, βασισμένη πάντα στην αναλογικότητα και στη δίκαιη ισορροπία.

Αυτό λύνει ένα θέμα το οποίο είχε ταλανίσει και τη νομική πράξη, είχε αποτυπωθεί στη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ερχόμαστε σήμερα να το ρυθμίσουμε πλέον συντεταγμένα και να αποφύγουμε στο μέλλον περιπτώσεις όπου θα έχουμε άσκοπες προσφυγές στα δικαστήρια, άσκοπη ταλαιπωρία των εμπλεκόμενων, αλλά ταυτοχρόνως θα ενισχύσουμε και τη θεσμική βαρύτητα του ίδιου του οργάνου.

Επίσης, εισάγεται η ψηφιακή τεχνολογία στις ελεγκτικές διαδικασίες τόσο για τον έλεγχο της αξιοπιστίας των πληροφοριακών συστημάτων του ελεγχόμενου όσο και για τη διενέργεια των ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Με αυτό τον τρόπο εναρμονιζόμαστε με τα τεχνολογικά δεδομένα και με την αξιοποίηση των τεχνολογικών δεδομένων επ' ωφελεία του ίδιου του θεσμού και του ίδιου του ελεγχόμενου. Έτσι, επέρχεται μία εξισορρόπηση πλέον του πλαισίου, ώστε να δημιουργηθεί ένα νομοθετικό περιβάλλον σύγχρονο, μεταρρυθμιστικό, που θα σέβεται τον σημαντικό διττό ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αυτή είναι η κατοχύρωση του επιτυγχάνεται με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, έτσι προστατεύεται το Ελεγκτικό Συνέδριο, έτσι προστατεύεται ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της χώρας, ώστε να λειτουργεί ορθολογικά, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, χωρίς πανσπερμία διατάξεων, χωρίς αντιφάσεις στη νομοθεσία. Έτσι σέβεται η Κυβέρνηση τον θεσμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο με τη σειρά του ελέγχει καθετί που έχει να κάνει με την άσκηση δημόσιας εξουσίας σε ό,τι έχει να κάνει με το δημοσιονομικό κομμάτι.

Εκσυγχρονίζεται έτσι το σύστημα δικαιοσύνης, ενισχύονται τα εργαλεία της τεχνολογίας και τελικά βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα του πλαισίου το οποίο αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ στην τροπολογία για την επιτάχυνση των συνταξιοδοτικών δικών, καθ' ό,τι λύνεται ένα θέμα δικονομικό, ώστε περιπτώσεις που εκκρεμούν πέραν τριετίας -και αναφέρονται ρητά στην τροπολογία του Υπουργού

γείου Δικαιοσύνης- μπορεί να εισάγονται από τον πρόεδρο του αρμοδίου τμήματος να δικάσουν από πενταμελή σύνθεση που συνεδριάζει σε συμβούλιο. Δηλαδή, με μία δικονομική πρόβλεψη κάνουμε ένα βήμα απεμπλοκής περιπτώσεων οι οποίες χρονίζουν και έχουν να κάνουν με ευαίσθητα ζητήματα, όπως αυτά που θέτει η τροπολογία, δηλαδή, συνταξιοδοτικής φύσεως.

Έτσι ολοκληρώνεται με την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που ανέφερε ο Υπουργός προηγουμένως και λαμβάνουν υπ' όψιν τις θέσεις και των φορέων και των εισηγητών των κομμάτων, οι οποίοι αναφέρθηκαν λεπτομερώς και πλέον έχουμε ένα πλήρες, συνεκτικό και συμπαγές νομοσχέδιο.

Ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε -και για να μην καταχραστώ τον χρόνο που προβλέπεται- θα ήθελα να κάνω μία αναφορά και στο θέμα που τέθηκε σήμερα σε σχέση με τον εμβολιασμό. Ειλικρινά με πολύ καλόπιοτο τρόπο προσπαθώ από το πρωί, ακούγοντας τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ κυρίως, να αντιληφθώ ποια είναι η θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο συγκεκριμένο ζήτημα, διότι εδώ είμαστε ενώπιον μιας εθνικής μάχης, βρισκόμαστε στο μέσο μιας τεράστιας προσπάθειας να πείσουμε την κοινωνία να εμβολιαστεί, να πείσουμε τους συμπολίτες μας να προχωρήσουν σε αυτή την κρίσιμη διαδικασία που είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για την ελευθερία και την επάνοδο στην κανονικότητα και δεν ακούω μία καθαρή θέση. Ακούω θολές απόψεις, ακούω αντιφατικές απόψεις.

Χαρακτηριστικά συνάδελφοι ανέφεραν ότι η Επιτροπή Βιοηθικής ζητάει κλιμάκωση των μέτρων -που έχει επιτευχθεί κλιμάκωση των μέτρων, σας υπενθυμίζω ότι όλο αυτό το διάστημα κλιμακούμενη είναι η στάση της ελληνικής Κυβέρνησης- και ταυτόχρονα ενώ οι ίδιοι ζητούν κλιμάκωση των μέτρων, αναφέρουν προηγουμένως γιατί δεν φέραμε τον υποχρεωτικό εμβολιασμό από την αρχή. Δηλαδή, εδώ είμαστε ενώπιον μιας ουσιώδους αντίφασης που αποδεικνύει το έλλειμμα στρατηγικής και την αδυναμία να απευθυνθείτε στην ελληνική κοινωνία ορθολογικά. Ας αφήσουμε τη διαφοροποίηση, ο ορθολογισμός εκλείπει.

Εδώ, λοιπόν, έχουμε επίσης τις αναφορές στα συνταγματικά δικαιώματα. Αλήθεια, οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται στις εντατικές, οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται στις δομές και οι οποίοι κινδυνεύουν από τον μη εμβολιασμό των ανθρώπων οι οποίοι τους περιβάλουν, δεν έχουν δικαιώματα; Στο Σύνταγμα δεν προβλέπεται ότι σε περιπτώσεις συγκρούσεων δικαιωμάτων υπάρχει μία στάθμιση για να επιτευχθεί ο αναγκαίος περιορισμός του ενός έναντι του άλλου; Υπάρχει ιερότερο δικαίωμα από την προστασία της ζωής των ανθρώπων, των ευάλωτων συμπολιτών μας, οι οποίοι βρίσκονται σε αυτού του είδους τους χώρους εργασίας στους οποίους αναφέρεται η τροπολογία;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Υπάρχει σεβασμός στην αναλογικότητα, όταν προσπαθούμε πρώτα να προτάξουμε την προστασία αυτών των ευάλωτων συμπολιτών μας;

Σε ποια παραβίαση, λοιπόν, του Συντάγματος και των συνταγματικών διατάξεων αναφέρεστε; Επαναλαμβάνω ότι οι ευάλωτοι συμπολίτες μας που βρίσκονται σε αυτούς τους χώρους δεν έχουν δικαιώματα;

Το Σύνταγμα, λοιπόν, έχει δώσει τις απαντήσεις του, η συνταγματική θεωρία έχει δώσει τις απαντήσεις της. Η ελληνική Κυβέρνηση έχει μια καθαρή θέση, δεν ψαρεύει σε θολά νερά.

Με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα όλων των πολιτών κάνω μια κλιμακούμενη προσπάθεια συνδυασμού πειθούς και μέτρων, ώστε να φτάσουμε στο ευκαίριο αποτέλεσμα που είναι το τείχος ανοσίας για την ελληνική κοινωνία. Και σ' αυτή την εθνική μάχη απαιτείται να έχουμε όλοι καθαρές θέσεις.

Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, επιτρέψτε μου να πω ότι δυστυχώς, η θέση σας προσδιάζει πιο πολύ στην καθαρή θέση της Ελληνικής Λύσης, με την οποία είμαστε πλήρως αντίθετοι, παρά στη θέση που εξέφρασε η κ. Γιαννακόπουλου το πρωί και η οποία ήταν μια καθαρή θέση υπέρ του υποχρεωτικού εμβολιασμού. Αυτό δεν ξέρω αν σας προβληματίζει ιδιαίτερα σε εσωτερικό επίπεδο, αλλά πάντως δημιουργεί σίγουρα λάθος μηνύματα στην κοινωνία, τα οποία δεν πιστεύω ότι θα βρούμε μπρο-

στά μας, διότι η κοινωνία θα ακολουθήσει τον καθαρό δρόμο που επιλέγει η Κυβέρνηση όλο αυτό το διάστημα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καί τώρα θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αθανάσιος Παφίλης και μετά θα συνεχίσουμε με τους ομιλητές μέσω Webex, με πρώτο τον κ. Κωνσταντίνιδη.

Ορίστε, κύριε Παφίλη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Όσον αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν θα πω τίποτα, τα ανέλυσε και γενικά και εξειδικευμένα και με συγκεκριμένα άρθρα η εισηγήτριά μας, η Μαρία Κομνηνάκα. Φυσικά δεν πήραμε καμμία απάντηση. Ωστόσο, θέλω να κάνω μία σημείωση. Αυτή η ταχύτητα του ονομαζόμενου «εκσυγχρονισμού», εμείς λέμε προς αντιδραστική κατεύθυνση -και έτσι είναι- δεν είναι τυχαία, όπως δεν είναι τυχαίες και οι αλλαγές που γίνονται και στην οικονομία, αλλά και παντού. Είναι οι σύγχρονες απαιτήσεις του κεφαλαίου στη φάση που βρίσκεται μετά την κρίση στο στάδιο της ανάκαμψης για την αύξηση της κερδοφορίας του. Αυτή είναι η ουσία. Μάλιστα, και η δικαιοσύνη μπαίνει μέσα στα προαπαιτούμενα, μπαίνει στην έκθεση Πισσαρίδη σαν ένας σημαντικός παράγοντας. Για ποιον σκοπό; Μα, το λένε ανοιχτά: Για να διευκολύνει τις επενδύσεις και τους επενδυτές. Τώρα μπορεί να υπάρχουν και κάποια άλλοι γραφειοκρατικοί λόγοι και λοιπά.

Όσον αφορά τώρα τον κ. Κώτση, δεν ξέρω αν ακούσατε «θολές» απόψεις, αλλά αφού ακούσατε «θολές» απόψεις, εκτός από το Κίνημα Αλλαγής, το οποίο συμφωνεί μαζί σας, θα ήθελα να σας πω ότι ακούστηκε μια ακόμα πιο καθαρή άποψη που δεν συμφωνεί μαζί σας. Αυτή είναι η άποψη του ΚΚΕ, στην οποία δεν μπήκε στον κόπο να απαντήσει κανένας Υπουργός, όσον αφορά τα ζητήματα που θέτουμε.

Εμείς, λοιπόν, δεν ψηφίζουμε αυτή την τροπολογία και το νομοσχέδιο συνολικά. Και δεν το ψηφίζουμε γιατί πρώτα απ' όλα -θα πω διάφορους λόγους- είναι ένας κρίκος στην απαράδεκτη και επικίνδυνη πολιτική που ακολούθησε η Κυβέρνηση, στην πολιτική της ατομικής ευθύνης για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Και τώρα βγάζοντας την υποχρεωτικότητα των εμβολίων, επιχειρεί να κρύψει το τι δεν έκανε όλα αυτά τα διάστημα παρ' ότι το ΚΚΕ, οι υγειονομικοί και το εργατικό κίνημα είχαν κάνει συγκεκριμένες προτάσεις για την άθλια κατάσταση στο ΕΣΥ, για τον υποστελεχωμένο δημόσιο τομέα συνολικά, για τη σχεδόν ανύπαρκτη πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, για την έλλειψη ουσιαστικής ενημέρωσης σχετικά με τα εμβόλια και τους εμβολιασμούς, για τις αντιφατικές τοποθετήσεις και τα μέτρα που αφήνουν τον λαό εκτεθειμένο απέναντι στην πανδημία.

Και βέβαια, ας μην πούμε για τα υπόλοιπα, όπως για τα νοσοκομεία που τα κάνατε νοσοκομεία ενός νοσήματος, με αποτέλεσμα κάποιοι άνθρωποι να πεθάνουν κιόλας, γιατί δεν μπορούσαν να μπουν και να αντιμετωπίσουν τα χρόνια προβλήματά τους.

Αντί, λοιπόν, να συζητήσουμε τι πρέπει να κάνετε τώρα που δεν κάνατε πριν, κουνάτε το δάχτυλο στον λαό, στους εργαζόμενους και στην πραγματικότητα τους λέτε «ή εμβολιάζεσαι...» -και μην το επικεντρώνετε μόνο στις ευαίσθητες ομάδες υγείας, γιατί αφορά όλους τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα- «...ή απολύεσαι» ή τέλος πάντων και για να το πω πιο μαλακά, δίνετε το δικαίωμα στις επιχειρήσεις να τους απολύουν.

Ας δούμε, λοιπόν, τι λέτε. Θα επαναλάβω αυτά που είπε ο Γώργος ο Λαμπρούλης. Εξαντλήσαμε όλα τα μέτρα ενημέρωσης των εργαζομένων στις ευαίσθητες μονάδες -και το λέω έτσι για να κερδίσω χρόνο- και τώρα θα φέρουμε την υποχρεωτικότητα. Όμως, οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, αλλά και οι οργανώσεις λένε ότι στην πραγματικότητα δεν κάνατε τίποτα. Αντίθετα, υπήρξαν παλινωδίες, αντιφατικές τοποθετήσεις και μέτρα που αναπαρήγαγαν τον φόβο και απέναντι στα εμβόλια, και απέναντι στους ενδοιασμούς και τη διστακτικότητα. Και φυσικά υπάρχουν ορισμένοι οι οποίοι είναι αυτοί που είναι, που τους λένε «ψεκασμένους» ή «περιθωριακούς» ή «αντιεμβολιαστές», αλλά ο περισσότερος κόσμος δεν είναι έτσι. Έχει σοβαρές επιφυλάξεις, εξαιτίας των φημών για τους ανταγωνισμούς μεταξύ των εται-

ρειών απέναντι στα εμβόλια. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει μια φοβία. Η Ελλάδα στην πραγματικότητα είναι ένα μικρό χωριό. Οι άνθρωποι ξέρουν άλλους ανθρώπους που πέθαναν. Γι' αυτά δεν υπάρχουν επαρκείς εξηγήσεις, οπότε έχουν δημιουργηθεί τέτοιες φοβίες.

Επομένως, έπρεπε να γίνει μια σοβαρή δουλειά ενημέρωσης, αναλυτική και επιστημονική τόσο για τους επιστήμονες, όσο και για τον λαό και γι' αυτούς που δυσκολεύονται. Και θα σας πω τώρα μερικά συγκεκριμένα παραδείγματα. Όσον αφορά το εμβόλιο της AstraZeneca, λέγανε ότι στο πρώτο εμβόλιο μπορεί να πάθει κάποιος θρόμβωση. Οπότε αναρωτιόταν κάποιος «να κάνω τη δεύτερη δόση;». Ωστόσο, κανείς δεν παίρνει την ευθύνη. Οι μισοί λένε «ναι» και οι άλλοι μισοί λένε «όχι». Όμως, αυτό μεταδίδεται, κυκλοφορεί. Άρα, πρέπει να έχετε μια σοβαρή ενημέρωση. Εμείς δεν λέμε ότι τα εμβόλια δεν έχουν παρενέργειες, όλα μπορεί να έχουν, αλλά εδώ πρόκειται για μια ξεχωριστή περίπτωση.

Δεύτερον, όσον αφορά στο προσωπικό των μονάδων υγείας, των μονάδων περιθαλψής ηλικιωμένων και λοιπά, εμείς λέμε ότι πρέπει να εμβολιαστούν, και για το δικό τους το καλό, αλλά και για την υγεία των ατόμων που είναι ευαίσθητα. Αυτό είναι κάτι που λέμε. Όμως, τι σχέση έχει αυτό με τη μετάδοση της πανδημίας; Και εδώ δεν μιλάτε. Δεν ντρέπεστε; Είναι δυνατό να έχουμε τρεις χιλιάδες κρούσματα την ημέρα με εμβολιασμένο έστω το 40% του πληθυσμού; Δεν λέτε τίποτα γι' αυτό; Γιατί; Ποιος φταίει γι' αυτή τη μεγάλη διάδοση που τώρα παίρνει μία πορεία ανοδική και δεν ξέρουμε πού θα σταματήσει;

Για πείτε μας, λοιπόν, τι κάνετε στα μέσα μαζικής μεταφοράς; Πείτε μας, επίσης, τι κάνετε και σήμερα. Τίποτα! Είναι εγκληματική η ευθύνη! Ο ένας είναι πάνω στον άλλον! Και δεν είναι ότι δεν θέλουν όλοι να εμβολιαστούν, αλλά πάρα πολλοί δεν πρόλαβαν.

Τρίτον, τι κάνετε στους χώρους δουλειάς; Την άλλη φορά μας είπε ο κ. Χρυσοχοϊδης ότι κάναμε τριάντα χιλιάδες ελέγχους. Και τον ρώτησα το εξής: Πείτε μας πόσα πρόστιμα βάλανε στους εργοδότες που δεν κάνουν έλεγχο; Κανένα! Ούτε ένα!

Τέταρτο θέμα. Τι έχετε να πείτε στον ελληνικό λαό για το άνοιγμα του τουρισμού με ενδεικτικά τεστ, με τεστ όχι για όλους; Πώς ξαφνικά φούσκωσε όλο το κύμα στα νησιά, όπου κυρίως έχουμε τον τουρισμό; Γι' αυτό δεν βγάξετε κουβέντα! Κουβέντα! Γιατί; Διότι προέχουν τα συμφέροντα των μεγαλοενοδόχων, των εφοπλιστών και λοιπά και λοιπά και λοιπά.

Επομένως, μη βάζετε μπροστά τα μέρη όπου ο κόσμος είναι ευαίσθητος, όπως αυτές τις ευαίσθητες μονάδες υγείας ηλικιωμένων, τις μονάδες ΑΜΕΑ και λοιπά και λοιπά σαν μάσκα, για να κρύψετε τι κρύβεται από πίσω. Εδώ γιατί δεν λέτε τίποτα; Διότι είναι τα συμφέροντα του κεφαλαίου.

Πέμπτον, λέτε ότι όποιος δεν έχει πιστοποιητικό -το οποίο θα δείχνει όχι στον γιατρό εργασίας, όπου υπάρχουν γιατροί εργασίας, αλλά στον προϊστάμενο-, δεν θα έχει δουλειά, θα τίθεται σε αναστολή. «Αναστολή» σημαίνει ότι δεν πληρώνεσαι και μάλιστα για έναν χρόνο. Δεν αφήνετε έστω περιθώρια, ούτε και αποσαφηνίζετε ότι θα ξαναγυρίσει στη δουλειά. Το λέτε πουθενά; Λέτε πουθενά ότι θα ξαναγυρίσει στη δουλειά κάποιος που θα εμβολιαστεί έστω και την τελευταία ή την προηγούμενη μέρα; Το λέτε κάπου αυτό; Όχι! Είναι ένα δώρο και γι' αυτό ορισμένοι τρίβουν τα χέρια τους. Μάλιστα, λέτε τώρα εδώ ότι είναι υποχρεωτικός ο εμβολιασμός -για να δούμε την υποκρισία, δηλαδή, και το ταξικό πρόσημο που έχει η πολιτική σας- σε όλους τους εργαζόμενους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Ναι! Γιατί δεν λέγατε και δεν λέτε ότι είναι υποχρεωτικοί και οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις; Γιατί δεν τιμωρήσατε επιχειρηματίες; Σας είχαμε πει άπειρα παραδείγματα που έγινε κόλαση σε εργοστάσια και που έλεγαν «αν πείτε ότι έχουμε κορωνοϊό θα σας διώξουμε». Αυτούς γιατί δεν τους κυνηγήσατε; Να, λοιπόν, τι προέχει.

Τώρα, λοιπόν, έφυγε ο Υπουργός που μόλις μίλησε- λέμε εμείς το εξής -και σας προκαλούμε, δεν είναι κανένας εδώ της Υγείας, αλλά αυτά είναι γενικά ζητήματα- για να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας, για να ακούσετε την καθαρή θέση, κύριε Υπουργέ, που δεν την ακούσατε ή δεν την προσέξατε. Δεν σας κατηγορώ, το λέω επειδή είπατε «θολά».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για τον ΣΥΡΙΖΑ είπαμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Για τον ΣΥΡΙΖΑ πείτε ό,τι θέλετε, αλλά δεν είναι όλοι «θολοί» εδώ μέσα. Εσείς είπατε ότι οι μόνοι που δεν είναι «θολοί» είναι το Κίνημα Αλλαγής, δηλαδή, αυτό που συμφωνεί μαζί σας.

Λέω, λοιπόν, ότι εμείς θεωρούμε τα εμβόλια ως κατάκτηση της ανθρωπότητας και της επιστήμης και έχουν -θα τα πω για να τα ακούει ο ελληνικός λαός- αποδεδειγμένα αποτελέσματα στη μείωση ή εξάλειψη λοιμωδών νοσημάτων. Η εξασφάλιση του έγκαιρου και γενικού εμβολιασμού στα πλαίσια ενός κρατικού συστήματος υγείας για όλες τις λαϊκές ανάγκες αποτελεί ανάγκη και δικαίωμα του λαού -γιατί παίχτηκαν και πολλά παιχνίδια με τις εταιρείες και με τις πολυεθνικές, δεν θέλω να ανοίξω τώρα κι άλλα ζητήματα- και η διασφάλισή του πρέπει να αποτελεί αποκλειστικά υποχρέωση του κράτους. Όπως ο αναγκαίος εμβολιασμός δεν υποκαθιστά τα υπόλοιπα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας, έτσι ακόμα και αν υποθέσουμε ότι όλα τα υπόλοιπα μέτρα αναγκαίας προστασίας της δημόσιας υγείας ληφθούν, δεν αναιρείται σε καμμία περίπτωση η αναγκαιότητα του εμβολιασμού. Σας τα λέμε έτσι για να καταλάβετε τουλάχιστον ποια είναι η διαλεκτική θέση και η σωστή θέση, ότι θέλει και τα δύο και ότι άμα είναι το ένα από τα δύο, κοιτάει. Να το πω έτσι, σε απλή γλώσσα, για να καταλάβει και ο κόσμος.

Γι' αυτό λέμε εμείς -για να μην πω πάρα πολλά πράγματα- ότι χρειάζονται και οι δύο πλευρές. Χρειάζεται και αναβάθμιση συνολική του εθνικού συστήματος υγείας, προσλήψεις κ.λπ.. Θα τα πούμε συγκεκριμένα, τα είπε και ο Γιώργος Λαμπρούλης. Θέλει προσλήψεις, θέλει και ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Και εσείς, στον θεό σας, μετά την πανδημία τι λέτε; Κλείσιμο νοσοκομείων κ.λπ.. Γιατί το κάνετε αυτό; Για να σπρώξετε στην ιδιωτική υγεία όλο τον κόσμο, όσο μπορεί, γιατί όσοι δεν μπορούν θα είναι στην ουρά και θα πεθαίνουν μερικοί και άλλοι θα είναι άρρωστοι συνέχεια, διότι δεν θα μπορούν να πληρώσουν σε ένα κουστό σύστημα υγείας.

Εμείς, λοιπόν, ξεκαθαρίζουμε πρώτα απ' όλα ότι το τι είμαστε σαν κόμμα και το τι πιστεύουμε το αποδείξαμε και πρακτικά. Ας βγει ένας -πού είναι ο κ. Κακλαμάνης; Δεν είναι εδώ- να πει ότι το ΚΚΕ δεν τήρησε όλα τα μέτρα. Ελάτε στον Περισσό. Είδατε τι έγινε την Πρωτομαγιά. Είδατε τις διαδηλώσεις, τις δικές μας δυνάμεις. Όσον αφορά εμάς στο συνέδριο το 92% ήταν εμβολιασμένοι και με τις δύο δόσεις και 8% ήταν με τη μία δόση, αλλά είχε περάσει αρκετό διάστημα. Και παντού και στο κόμμα μας κ.λπ. δεν χωράνε τέτοιες αντιλήψεις ούτε χώρεσαν ποτέ. Αλλά ταυτόχρονα δεν το βουλώσαμε κιόλας. Γιατί αυτό ζητάγατε, να μη μιλάει κανένας γιατί έχουμε την πανδημία. Και τι κάνετε; Περάσατε σωρηδόν βάρβαρα νομοσχέδια για τη ζωή του λαού.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι πρέπει να συνδυάζεται -και θα το επαναλάβω για να το ακούσει ο κύριος Υπουργός που λέει ότι λέμε «θολά»- με την πλήρη, δωρεάν κάλυψη όλων των λαϊκών αναγκών στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ως υποχρέωση του κράτους και της κυβέρνησης και όχι ως ατομική ευθύνη του λαού. Κατανοητό; Είναι καθαρό; Ή να το πω και πιο λαϊκά;

Η συζήτηση, λοιπόν, κατά τη γνώμη μας, τώρα περί υποχρεωτικότητας είναι άκαιρη, άστοχη, επιζήμια και θα φέρει καινούργια προβλήματα. Εμείς πριν να ανοίξει αυτή η συζήτηση -γιατί τώρα άνοιξε- για την υποχρεωτικότητα διεκδικούσαμε και τα έχουμε καταθέσει επανειλημμένα και εμείς και σε μεγάλο βαθμό οι υγειονομικοί, γιατί έχουμε και εμείς επιστήμονες και μάλιστα κορυφαίους, που μπορεί να μην είναι κομμουνιστές, αλλά με τους οποίους συνεργαζόμαστε, ακούμε τη γνώμη τους, παίρνουμε υπ' όψιν τις παρατηρήσεις τους και καταθέτουμε τις προτάσεις μας.

Λέμε, λοιπόν: Καθολικό πρόγραμμα δημόσιου δωρεάν εμβολιασμού με όλα τα αποτελεσματικά και ασφαλή εμβόλια. Σαφείς οδηγίες, ώστε αξιοποιώντας τα ολοένα και εμπλουτιζόμενα επισημονικά δεδομένα και στη βάση των ιατρικών ενδείξεων να διενεργείται ο εμβολιασμός με το κατάλληλο εμβόλιο. Το κάνετε; Όχι.

Επίσης, προτείνουμε: Δωρεάν πλήρη προληπτικό ιατρικό έλεγχο πριν τον εμβολιασμό και κατοχύρωση για όσους πρέπει να εξαιρεθούν ότι δεν θα υφίστανται καμμία συνέπεια ή διάκριση.

Άνθρωποι που έχουν κάποια νοσήματα που επηρεάζονται ή που μπορεί να επηρεαστούν από τα εμβόλια θα πληρώσουν τα μαλλιά της κεφαλής τους να μπουν στην ουρά, θα τους κλείσετε ραντεβού μετά από τρεις μήνες για να τους πουν αν πρέπει να το κάνουν ή αν πρέπει να εξαιρεθούν.

Πλήρης ενημέρωση, καθημερινή, για τα δεδομένα που υπάρχουν, για την πορεία των εμβολιασμών και τα καινούργια επιστημονικά δεδομένα.

Αναβάθμιση και στελέχωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και κέντρο ελέγχου και φαρμακοεπαγρύπνησης, με σταθερή παρακολούθηση των εμβολιασμένων για έγκαιρη παρέμβαση σε τυχόν παρενέργειες. Ποιος θα την κάνει την έγκαιρη παρέμβαση; Τα νοσοκομεία που είναι γεμάτα; Μέχρι να πάει εκεί κανείς καμιά φορά είναι πολύ αργά. Το κάνετε; Τι κάνετε στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας; Τι στελεχώνετε; Το αντίθετο συμβαίνει. Παίρνετε γιατρούς και τους στέλνετε στα εμβολιαστικά κέντρα κι είναι έρμαιο ένας κόσμος. Και μετά λέτε «γιατί έχει φοβίες;». Σου λέει, αν πάω κάτι «θα πάω σαν το σκυλί στο αμπέλι» όπως λέμε και στις περιοχές μας, κύριε Τσιάρα.

Επίσης, προτείνουμε: Εμβολιαστική εκστρατεία, εξαντλητική ενημέρωση και απαντήσεις στα υπαρκτά ερωτήματα. Κατανοητό; Είναι καθαρό; Ή θα βγαίνει ο καθένας και θα λέει αντιφατικά πράγματα; Θέλει μία στρατηγική ενημέρωσης, για να πεισθούν - υπάρχουν και ορισμένοι που δεν θα πειστούν - και όχι να του βάζεις του άλλου το πιστόλι στον κρόταφο και να του λες «ή το ένα ή το άλλο».

Ειδικά για τις επίμαχες επαγγελματικές ομάδες -το είπαμε ξανά- να υπάρξει στοχευμένη ενημέρωση. Είναι διαφορετικό το πρόβλημα. Κι εμείς στον κόσμο ζούμε και μιλάμε κάθε μέρα. Υπάρχουν κορυφαίοι επιστήμονες που δεν είναι αρνητές, που έχουν όμως κάποιες επιφυλάξεις για το πόσο γρήγορα βγήκε το εμβόλιο κ.λπ.. Τα ξέρετε όλα αυτά. Πρέπει να τους πείσουμε, αλλά τους ακούμε. Αυτόν τον κόσμο για να τον πείσεις θέλει μια εξειδικευμένη δουλειά.

Και τελικά να πούμε και πάλι αυτό που σας προτεínαμε, ότι τέλος πάντων αν υπάρχουν κάποιοι που δεν γυρίζει το κεφάλι τους και ειδικά στα νοσοκομεία, παρ' ότι το 90% έχει εμβολιαστεί, γιατί να φύγουν; Ας πάνε σε άλλα μέρη που τέλος πάντων δεν είναι επικίνδυνα για τη μετάδοση. Υπάρχουν πάρα πολλές δουλειές και πάρα πολύ μεγάλα κενά.

Να γίνουν προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, επίταξη του ιδιωτικού τομέα. Και άλλοι λένε «επίταξη» αλλά επί πληρωμή και αδρά πληρωμή, διπλασιασμός, όταν κάνετε ελάχιστα πράγματα. Αυτό δεν είναι μόνο οι ΜΕΘ, είναι το να μπουν στο εθνικό σύστημα υγείας και να παίρνουν όχι τίποτε άλλο παρά τους μισθούς των εργαζομένων. Όταν λες έχω πόλεμο κάνεις υποχρεωτική επίταξη και τους βάζεις εκεί. Πώς επιτάσσετε τους εργαζόμενους πολύ εύκολα στις απεργίες; Το ίδιο είναι; Εδώ πεθαίνουν χιλιάδες άνθρωποι, εκεί δεν πεθαίνουν. Μπορεί να υπάρχουν προβλήματα στην οικονομία. Και βέβαια θα υπάρχουν. Πότε θα την κάνει την απεργία; Όταν ο εργοδότης δεν έχει παραγωγή; Εκεί την κάνετε την επίταξη, εδώ δεν την κάνετε.

Επίσης, προτείνουμε να υπάρξει ενίσχυση της κρατικής χρηματοδότησης και μέτρα για την αντιμετώπιση του συγχρωτισμού στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Τι κάνετε γι' αυτό; Πηγαίνετε στο μετρό σε ώρες αιχμής, πηγαίνετε στις στάσεις των λεωφορείων.

Για την εκπαίδευση τι θα γίνει; Πώς θα ανοίξει τον Σεπτέμβριο; Θα ανοίξει; Δύο χρόνια είναι κλειστά τα πανεπιστήμια. Τα μάτια των μαθητών έχουν γίνει τετράγωνα και βγαίνουν και τους τσεκουρώνετε τώρα με τον νόμο-τέρας που φέρνετε.

Τα κάνετε αυτά; Δεν τα κάνετε. Και γίνεται και επίκληση των άλλων χωρών, εννοώ από τους ευρωλιγούρηδες εδώ συνολικά, που τις έχουν θεούς. Συμπεριλαμβάνεται κι ο ΣΥΡΙΖΑ σε αυτούς πρώτος-πρώτος, ψάχνει να βρει κανένα παράδειγμα για να πει ότι είναι καλή η Ευρωπαϊκή Ένωση και κακή η Κυβέρνηση του Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας. Κακή είναι, αλλά κάνει ό,τι κάνει κι η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ίδια έγιναν παντού. Αν κάτι πολύ μεγάλο έμεινε απ' αυτή την πανδημία -και θα μείνει να ξέρετε- είναι η πλήρης χρεοκοπία της βαρβαρότητας του καπιταλισμού. Όλα τα συστήματα υγείας που τα είχατε ανάγκη, Σουηδία, Βρετανία κ.λπ., κατέρρευσαν. Πέθαναν εκατομμύρια

κόσμου που θα μπορούσε να έχει σωθεί, γιατί κυριαρχεί το κέρδος, ο ανταγωνισμός, γιατί είναι στα χέρια του κεφαλαίου και το φάρμακο και τα εμβόλια και όλα, το οποίο δεν το ενδιαφέρει η ανθρώπινη ζωή. Το ενδιαφέρει μόνο όταν θα έχει κέρδος.

Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς καλούμε τους εργαζόμενους συνολικά, ανεξάρτητα από το τι ψηφίζουν και λοιπά, να σκεφθούν πολύ καλά όλη αυτή την περίοδο και να βάλουν πλώρη για την ανατροπή του συστήματος, για ένα άλλο σύστημα που θα έχει κέντρο τον άνθρωπο και όχι τα κέρδη και τα συμφέροντα των πλουτοκρατών της γης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με το κ. Ευστάθιο Κωνσταντινίδη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προς ψήφιση σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες και τα εκατόν ογδόντα έξι άρθρα του αναφέρονται στον διττό χαρακτήρα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην αποστολή του, τη θεσμική ανεξαρτησία του και την εναρμόνιση της λειτουργίας του με τα διεθνή πρότυπα.

Περιγράφονται οι δικαιδοτικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητές του, οι θεσμικές συνεργασίες του. Καθορίζεται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων και η δυνατότητα λήψης εξωτερικών συνεργατών. Ορίζονται οι ειδικότεροι σχηματισμοί, οι μονάδες και οι υπηρεσίες του, η κατανομή αρμοδιοτήτων και η αντιμετώπιση ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος από την Ολομέλεια. Περιγράφονται οι σχέσεις με τη Βουλή των Ελλήνων και η παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων. Ρυθμίζονται οι όροι του ελέγχου του απολογισμού, του ισολογισμού και των άλλων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του κράτους και των λογαριασμών του δημοσίου.

Σε ιδιαίτερα κεφάλαια προβλέπονται η διαδικασία γνωμοδότησης σε συνταξιοδοτικά νομοσχέδια, η ανεξαρτησία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ακεραιότητα, η αποτελεσματικότητα και η αναλογικότητα των ελέγχων του, ρυθμίζεται η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για τη διαχείριση των ελέγχων και καθορίζονται τα όργανα, τα είδη, τα στάδια, οι διαδικασίες και ο προγραμματισμός των διαφόρων ελέγχων που διενεργεί.

Περαιτέρω, ρυθμίζεται το καθεστώς και το περιεχόμενο της επιτήρησης των δημοσίων υπολόγων και τα όργανα που τη διενεργούν, καθώς και οι όροι της λογοδοσίας.

Σε άλλες διατάξεις διαλαμβάνεται ο έλεγχος στα έσοδα του δημοσίου, των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων τους, οι ευθύνες των υπαλλήλων που ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης) στην είσπραξη χρεών, αλλά και η διαδικασία διαγραφής οφειλών προς το δημόσιο, δίνεται ο ορισμός ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης) των ελλειμμάτων, καθορίζονται τα υπεύθυνα ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης) πρόσωπα και τυχόν συνυπεύθυνοι και το μέτρο της ευθύνης του καθενός, καθώς και τα ζητήματα του ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης).

Οι αναφερθείσες και άλλες ειδικότερες προβλέψεις της πρώτης ενότητας συνιστούν τον ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης) του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τη ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης) το άρθρο 372 του ν.4700 που ψηφίσαμε το 2020, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται πλέον ένα σύγχρονο, ενιαίο και συνεκτικό πλαίσιο για τη λειτουργία του ανώτατου δημοσιονομικού μας δικαστηρίου. Υπάρχουν όμως και συμπληρωματικές διατάξεις στη δεύτερη ενότητα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κωνσταντινίδη, επειδή υπάρχει κάποιο τεχνικό πρόβλημα και υπάρχουν διακοπές, συστήνουν εδώ οι τεχνικοί να κλείσετε το βίντεο για να μπορούμε να σας ακούμε σε συνέχεια. Έχουν γίνει επανειλημμένες διακοπές, οπότε κόβονται οι φράσεις σας. Κάντε έναν κόπο σας παρακαλώ, κλείστε το βίντεο. Δεν θα σας βλέπουμε, αλλά θα σας ακούμε. Συνεχίστε.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Έλεγα, λοιπόν, ότι οι αναφερθείσες και άλλες ειδικότερες προβλέψεις της πρώτης ενότητας συνιστούν τον οργανικό νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τη θέσπιση του οποίου είχε επιφυλαχθεί το άρθρο 372 του ν.4700 που ψηφίσαμε το 2020, με αποτέλεσμα πλέον να διαμορφώνεται ένα ενιαίο και συνεκτικό πλαίσιο για τη λειτουργία του ανώτατου δημοσιονομικού μας δικαστηρίου. Υπάρχουν όμως και συμπλη-

ρωματικές διατάξεις στη δεύτερη ενότητα διαδικαστικού κυρίως περιεχομένου, ενώ στην τρίτη ρυθμίζονται άλλα συναφή δημοσιολογιστικά θέματα.

Κανένας, νομίζω, πλην του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας δεν αμφισβήτησε την αναγκαιότητα, αλλά κυρίως την ποιότητα (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης). Γι' αυτό και από τη διακομματική αποδοχή του στον γόνιμο διάλογο που εξελίχθηκε κατά την επεξεργασία του σχεδίου διατυπώθηκαν κάποιες επιφυλάξεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν από τον κύριο Υπουργό στον βαθμό που κρίθηκαν βάσιμες, ιδίως στο ζήτημα του ελέγχου στα οικονομικά των επαγγελματιών σωματείων δημοσίου δικαίου, σε απόδειξη της κυβερνητικής ανεκτικότητας στην καλόπιστη και δημιουργική κριτική.

Όμως, εκτός του κυρίως σώματος του σχεδίου νόμου, στη σημερινή συζήτηση δικαιούνται ειδικότερης αναφοράς η τροπολογία με αριθμό 996, για τη βέλτιστη αξιοποίηση, διαχείριση, υποστήριξη και τον έλεγχο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του κρίσιμου αυτού εργαλείου για την ανάπτυξη της χώρας μας, η τροπολογία με αριθμό 997 που προβλέπει τη δυνατότητα αναδρομικής καταβολής στον ΕΛΓΑ κρατικών επιχορηγήσεων για τα έτη 2011 έως 2017, για την εξυπηρέτηση των σκοπών του, ενώ σε σχέση με τα έντονα φαινόμενα παγετού που έπληξαν τις περιοχές της χώρας, ανάμεσα σε αυτές και τον τόπο μου, την Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, παρέχεται με την τροπολογία η δυνατότητα αποζημίωσης για το 100% της ασφαλισμένης αξίας της παραγωγής, τη χορήγηση προκαταβολής 40% στους αγρότες, την αποζημίωση για καλλιέργειες που βρίσκονταν σε προανθικό στάδιο, αλλά και ρυθμίσεις για τους εργαζόμενους στον ΕΛΓΑ, προκειμένου να επιταχυνθεί η όλη διαδικασία.

Δυστυχώς, η φετινή χρονιά θα είναι πολύ δύσκολη για τους Έλληνες παραγωγούς εξαιτίας των ακραίων καιρικών φαινομένων και γι' αυτό είναι ιδιαίτερα κρίσιμη η άμεση ανταπόκριση της Κυβέρνησης.

Ειδική μείριμνα χρειάζεται για τις δευτερογενείς ζημιές από τις κακοκαιρίες, ιδίως στους συνεταιρισμούς που εκτός από το παραγωγικό, πλήττονται και στο μεταποιητικό και εμπορικό τους σκέλος από την απώλεια παραγωγής.

Η τροπολογία με αριθμό 998 για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με την οποία επιδιώκεται η επίλυση του προβλήματος των εκατό χιλιάδων περίπου εκκρεμών υποθέσεων κυρίως συνταξιοδοτικών, με την πρόβλεψη ότι οι υποθέσεις που εκκρεμούν πέραν της τριετίας θα μπορούν να εισάγονται και να εκδικάζονται από το τμήμα σε συμβούλιο, γεγονός που θα εισφέρει στην επιτάχυνση της διαδικασίας.

Η σημερινή Κυβέρνηση έχει κηρύξει τον πόλεμο στις συνταξιοδοτικές εκκρεμότητες που σε διοικητικό και δικαστικό επίπεδο κρατούν σε ομηρία εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας και θα τον κερδίσει.

Η τροπολογία με αριθμό 999 για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό συγκεκριμένων κατηγοριών εργαζομένων σε δομές υγείας και πρόνοιας, δηλαδή, σε χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες σε κατά τεκμήριο ευάλωτους συμπολίτες μας, δεδομένων των συνθηκών της ιδιαίτερα αυξημένης μεταδοτικότητας που εμφανίζουν οι μεταλλάξεις του κορωνοϊού, της επιτακτικής ανάγκης για την ομαλή λειτουργία των κρατικών και ιδιωτικών δραστηριοτήτων, πρόκειται για μια ισορροπημένη ρύθμιση που σέβεται το ατομικό δικαίωμα στην εφαρμογή ή μη εφαρμογή ιατρικής πράξης και υπηρετεί παράλληλα την υποχρέωση του κράτους για την προστασία της δημόσιας υγείας.

Υποχρέωση της πολιτείας είναι να χτίσει για την κοινωνία τείχος προστασίας από την πανδημία και να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε πολίτη να βρεθεί άμεσα πίσω από αυτό. Όποιος για τους δικούς του λόγους επιμένει να στέκει έξω από το τείχος και να εκθέτει τον εαυτό του στον κίνδυνο δεν μπορεί να έχει την απαίτηση να εκθέτει σε αυτό την υγεία, την εργασία και τη ζωή των συνανθρώπων του. Όποιος κάζεται πάνω στον τείχος και κλείνει ματιές και στις δύο πλευρές υπονομεύει την εθνική προσπάθεια.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για το οποίο μίλησε στην επιτροπή ο Υφυπουργός κ. Κώ-

στηρας, για την πρακτική των ασκούμενων δικηγόρων σε δικαστήρια και εισαγγελίες της χώρας. Πρόκειται για σημαντική δράση τόσο για τους υποψήφιους δικηγόρους που αποκτούν γνώσεις και εμπειρίες από τη δικαστηριακή πρακτική, αλλά και για τους φορείς υποδοχής που ενισχύονται με νέους επιστήμονες.

Συχαίρω, λοιπόν, την πολιτική ηγεσία για την υλοποίηση του προγράμματος, στο οποίο είχα αναφερθεί σε συνάντηση Βουλευτών δικηγόρων με τον Υπουργό κ. Τσιάρα.

Συνολικά λοιπόν ψηφίζουμε το σχέδιο νόμου και τις εισαχθείσες τροπολογίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντίνιδη. Να δώσουμε τώρα τον λόγο στον κ. Γκιόλα Ιωάννη από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα μπορέσω να αποφύγω λίγα λόγια για το θέμα της επίμαχης τροπολογίας, της υποχρέωσης του εμβολιασμού. Και αυτό, γιατί από μεγάλη μερίδα των συναδέλφων της Συμπόλιτευσης ακούστηκε εμπρηστικός και δημαγωγικός λόγος και παραδόξως, τα πυρά τους έστρεψαν εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ για δήθεν θολές θέσεις, ενώ στην πραγματικότητα, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να υπενθυμίσω ότι η Νέα Δημοκρατία και η Κυβέρνησή σας είναι αυτή που υπονόμωσε τη συλλογική εθνική προσπάθεια, με τις αμφιταλαντεύσεις, την αμφισημία, τις υπαναχωρήσεις, τις μεγαλοστομίες στην τακτική αντιμετώπισης της πανδημίας.

Εσείς είστε που δεν προσπαθήσατε διά της πειθούς και της πραότητας και όχι με τον κνούτο και τις αúρες, να απευθυνθείτε στους πολίτες και να τους πείσετε. Εσείς δεν προέβητε εγκαίρως σε κατ' οίκον εμβολιασμούς των ευάλωτων, ευπαθών και υπερηλίκων ατόμων εδώ και επτά μήνες. Και μιλάμε ότι οι πλέον ευάλωτοι είναι τα άτομα αυτής της ποιότητας και αυτής της ηλικίας άνω των εβδομήντα ετών. Εσείς είστε που καλλιεργήσατε φρούδες ελπίδες περί εμβολιαστικής κάλυψης στο 70% από τις αρχές του καλοκαιριού. Εσείς είστε που ανεχθήκατε τη μάχη των πολυεθνικών, που δημιουργήσατε και προκαλέσατε εντυπώσεις, αμφιβολίες και ερωτηματικά στους πολίτες. Δεν είχατε προστατέψει τη μετάδοση στα νησιά και τους λοιπούς τουριστικούς τόπους, δημιουργώντας στην οποία, όπως και εξαρχής είπαμε διά του εισιτηρίου μας, δεν μερεύουν και να διανυκτερεύουν σε πάρκινγκ και ανοικτούς χώρους.

Αφού, τέλος, είχατε εξαντλήσει τα μέτρα αυτά σε συνεργασία με την Επιτροπή της Βιοηθικής, τότε θα μπορούσατε να προβαίνατε σε επέκταση του εθελοντικού εμβολιασμού. Τότε θα είχατε κερδίσει και το στοίχημα, όπως θα το είχε κερδίσει και ο ελληνικός λαός και θα είχατε προστατέψει αποφασιστικά το σύνολό του, αλλά όχι μόνο των Ελλήνων πολιτών, αλλά και των φιλοξενούμενων ξένων και τουριστών.

Τώρα, όμως, επειδή δεν θα πρέπει να μειώσουμε τη σημασία του οργανικού νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των συναφών ρυθμίσεων, θα ήθελα να αναφέρω ότι, πράγματι, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι γόνος μιας συστηματικής εργασίας στην οποία, όπως και εξαρχής είπαμε διά του εισιτηρίου μας, δεν μπορούσαμε να δηλώσουμε επ' ουδενί αντίθετοι.

Όμως, υπάρχουν ορισμένες παρατηρήσεις και σκέψεις που τουλάχιστον μπορώ, έστω και τελευταία στιγμή, να καταθέσω από πλευράς μου, μιας και δεν μετείχα στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης.

Η πρώτη, λοιπόν, παρατήρηση έγκειται στην αναγκαιότητα επιπρόσθετης στελέχωσης του υπηρετούντος προσωπικού τόσο σε αριθμητικά όσο και σε ποιοτικά χαρακτηριστικά. Τονίστηκε, άλλωστε, όπως είδα από τους εκπροσώπους των δικαστών, των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η αναγκαιότητα πρόσληψης υπαλλήλων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης επιπρόσθετα ή τουλάχιστον προς συμπλήρωση των οργανικών θέσεων ΔΕ και υποχρεωτικής εκπαίδευσης, που παραμένουν κενές, εφόσον θα μπορούσατε ευχερώς να αλλάξετε το οργανόγραμμα. Με αυτές τις απαραίτητες προσλήψεις θα εξέλιπε ταυτόχρονα και η προβληματική διά των μετατάξεων θέσπιση των

εξωτερικών συνεργατών, για τους οποίους επίσης εκφράστηκαν από πολλούς φορείς σοβαρές επιφυλάξεις.

Θετικά αποτιμάται και η αναγκαία διόρθωση του αρχικά προβλεπόμενου ελέγχου των νομικών προσώπων σωματειακής μορφής -εννοώ τους επαγγελματικούς συλλόγους γιατρών, δικηγόρων, φαρμακοποιών κ.λπ.- και ελπίζω, μιας και δεν έχει περιέλθει στα χέρια μας όσων τουλάχιστον δεν είμαστε στη Βουλή η συγκεκριμένη νομοτεχνική βελτίωση ή τροπολογία. Δεν ξέρω πώς έρχεται.

Θα σταθώ, στη συνέχεια, στα καθήκοντα και τις εξουσίες του προέδρου και χωρίς να θέλω να θίξω ή να αμφισβητήσω την αυθεντία του και την αυθεντία του θεσμού, πρωτίστως, φρονώ ότι αυτός είναι επιφορτισμένος με προβλεπόμενες διαδικασίες, επί παραδείγματι στο άρθρο 31 παράγραφοι α' και ζ' με τις προνομίες, που είναι βέβαιο ότι βαρύνεται με πληθώρα αρμοδιοτήτων, που είναι δυνατόν να δυσχεράνουν ή και να καθυστερούν το έργο του.

Επιπλέον, ορισμένες από τις πρωτοβουλίες του, όπως η άσκηση γενικής εποπτείας στις δικαιοδοτικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές εργασίες του συνεδρίου και η επιλογή θεμάτων μεζονος σημασίας, προκειμένου να τύχουν επεξεργασίας θα ήταν ευχερέστερο, λυσιτελέστερο να διενεργούνται από κοινού από ορισμένους στον αριθμό, τρεις, δύο ή τέσσερις με τον πρόεδρο -άρα, μονός αριθμός- εκ των αρχαιότερων αντιπροέδρων. Έτσι, θα μπορούσαν να αποφευχθούν φαινόμενα συγκεντρωτισμού και πιθανές στρεβλώσεις, ολιγωρίες ή και καθυστερήσεις εξαιτίας αυτού.

Νομίζω ότι μπορούμε να πρωτοτυπήσουμε και να τολμήσουμε με την υιοθέτηση τέτοιων μέτρων, αποδίδοντας και μια συλλογικότερη και πιο δημοκρατική μορφή διοίκησης.

Παρόμοια επιλογή φρονώ ότι μπορούσε να γίνει και στα καθήκοντα του γενικού επιτρόπου της επικρατείας, όπως διαγράφονται στο άρθρο 36, ο οποίος εισάγει κατ' αποκλειστικότητα ζητήματα για τα οποία ζητείται η συγκατάθεση ή γνώμη ή απόφαση του συνεδρίου, πολλώ δε μάλλον να θέτει αυτός μόνος στο αρχείο αναφορές, αιτήσεις ή καταγγελίες για τις οποίες, ως μονοπρόσωπο πλέον όργανο, κρίνει ότι είναι απαράδεκτες ή νόμιμη ή ουσία αβάσιμες.

Σε αυτές τις προνομίες του γενικού επιτρόπου πιστεύω ότι μπορεί να καμφθεί η αποκλειστική του παρέμβαση, υποδεικνύοντας λύσεις συλλογικότερης άσκησης αυτών.

Παίρνοντας αφορμή από την αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που καθιερώθηκε με το άρθρο 54 για την ενημέρωση της Βουλής σε σοβαρά θέματα ζητημάτων σχετικά με τη δημοσιονομική βιωσιμότητα, οφείλω να παρατηρήσω τα εξής και αυτό προς διασκέδαση εντυπώσεων που επιχειρήθηκαν από άλλη μερίδα.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν είναι εκείνο που λαμβάνει τις αποφάσεις για τον τρόπο αποπληρωμής του δημόσιου χρέους ούτε για το ποσοστό κάλυψης της δημόσιας ασφάλισης και το ύψος της κρατικής επιβάρυνσης από μακροπρόθεσμα εξοπλιστικά προγράμματα. Η εκτελεστική εξουσία είναι αυτή που προβαίνει στη λήψη των αποφάσεων αυτών. Εξοπλίζεται, όμως, με την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε υψηλό βαθμό αξιοπιστίας η συντασσόμενη έκθεση αυτού, που προέρχεται συνεπώς από μια ανεξάρτητη δικαστική αρχή που παρέχει επιπρόσθετη αξιοπιστία και εγκυρότητα, αφού δυστυχώς, δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις όπου τα πορίσματά της και οι ανακοινώσεις της είναι ασφαλέστερες και περισσότερο αξιόπιστες εν σχέσει προς τις προσωρινές εκτιμήσεις άλλων υπηρεσιακών αρχών που διαφοροποιούνται σε βάθος χρόνου -βλέπε ΕΛΣΤΑΤ- πολύ δε περισσότερο και προς αρκετές μονοσήμαντες επισημάνσεις και κατά το δοκούν ερμηνείες της Τράπεζας της Ελλάδος, που θέλει να βλέπει την οικονομική κατάσταση με τη δική της οπτική γωνία.

Νομίζω ότι τα δικαστήρια παρέχουν ακριβέστερη, αξιόπιστη και λογική αποτίμηση των πραγμάτων.

Συνεχίζοντας, θα αποπειραθώ να κάνω ορισμένες ακόμα επισημάνσεις που, κατά τη γνώμη μου, παρουσιάζουν σφάλματα ή ατέλειες και μπορούν να διορθωθούν. Τα πορίσματα των διενεργούμενων ελέγχων μετά από καταγγελία ή σχετικό αίτημα πολύτιμη η φορέα βάσει του υπό ψήφιση νομοσχεδίου δεν καθίσταται υπο-

χρεωτικό να γνωστοποιηθούν σε όποιον τα υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεδομένου ότι δεν τίθεται θέμα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ενόψει ότι ο καταφεύγων σε δικαιικά ελεγκτικά όργανα έχει άμεσο έννομο συμφέρον να λάβει γνώση του σχετικού πορίσματος, φρονώ ότι πρέπει να καθιερωθεί ως υποχρεωτική η ενημέρωση του επ' αυτού και όχι ως δυναμική.

Ορθώς το Ελεγκτικό Συνέδριο διά του άρθρου 86 προβαίνει στον έλεγχο αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα. Το ερώτημά μου είναι πώς και ποιες περιπτώσεις εσωτερικών ελέγχων περιέρχονται σε γνώση και έλεγχο από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Και να ολοκληρώσετε, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΛΑΣ: Ένα - δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα αργήσω περισσότερο από άλλους συναδέλφους.

Ομοειδές τυγχάνει και το ερώτημα που αναφέρεται στις περιπτώσεις που το Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει συστάσεις και κατά το σχετικό άρθρο 96, παρακολουθεί στη συνέχεια τη συμμόρφωση των ενδιαφερομένων φορέων προς αυτές. Με ποιον τρόπο εξασφαλίζεται αν, πράγματι, επιτυγχάνεται αυτό;

Κάτι ακόμα που πρέπει να επισημανθεί είναι το εξής: Όσο και αν οι επιτροπές που ελέγχουν τα καταστήματα κράτησης στον τομέα εντοπισμού φαινομένων κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή διαφθοράς μπορεί να κάνουν άριστα τη δουλειά τους -και το πιστεύουμε- οι ίδιοι δεν είναι και οι αρμοδιότεροι για να παρακολουθούν τις συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων, όπως λέει το σχετικό άρθρο. Κάποιοι άλλοι επιστήμονες πρέπει να έχουν τον πρώτο λόγο επ' αυτού.

Περαιτέρω, αόριστη κρίνεται, κατ' εμέ τουλάχιστον, η περίπτωση της πρόξης καταλογισμού, που, κατά το σχετικό άρθρο 149, διασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα άμυνας του καταλογιζόμενου.

Νομίζω ότι η επεξηγηματική αναφορά και η περιγραφή των σχετικών δικαιωμάτων, όπως κλήση προς ακρόαση, παροχή εξηγήσεων εντός ορισμένης προθεσμίας είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει το σχετικό άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κύριε Γκιόλα. Ολοκληρώστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΛΑΣ: Η τελευταία, κύριε Πρόεδρε, επισημάνσή μου ή υπόδειξη είναι η περίπτωση της ενδεικτικής απαρίθμησης περιπτώσεων που αναγνωρίζονται ως νόμιμες λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΑ στο τελευταίο άρθρο 181. Η σχετική περιγραφή απαριθμεί κυρίως τις δαπάνες σίτισης, ένδυσης, στέγασης και παροχής φαρμάκων. Καλό θα είναι, για να μην υπάρξει τυχόν περυσολή άλλων ουσιαστών κοινωνικών δικαιωμάτων που ήδη παρέχονται από τους ΟΤΑ, να συμπεριληφθούν οι ιατρικές θεραπείες και εξετάσεις, καθώς και τα φροντιστήρια των μαθητών. Σε πλείστους δήμους της χώρας ιδρύθηκαν και λειτουργούν κοινωνικά ιατρεία, εργαστήρια και κοινωνικά φροντιστήρια, που θα είναι κρίμα να μην αναγνωριστούν ως νόμιμες δαπάνες και να τις στερηθούν έτσι όσοι τις έχουν πραγματικά ανάγκη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Ευαγγελία Λιακούλη από το Κίνημα Αλλαγής για επτά λεπτά.

Κατ' αρχάς, να ξεκινήσουμε όχι από τα δυσάρεστα πάντοτε, έχουμε και τα ευχάριστα, μια επιτυχία πολύ μεγάλη, του Γιάννη Αντετοκούνμπο, ο οποίος κουβάλησε στις πλάτες του μια ολόκληρη ομάδα, τους Bucks. Έγινε πρώτο θέμα χθες. Στην κατάκτηση του πρωταθλήματος οδήγησε αυτή η επιτυχία, μετά από πενήντα χρόνια, στον πιο λαμπερό μπασκετικό θεσμό του NBA. Πρόκειται για κάτι το απίστευτο, όταν σκεφτεί κανείς ότι όλα αυτά τα κατάφερε ένα φτωχό, αλλά ταλαντούχο παιδί, μιας οικογένειας μεταναστών παρακαλώ, μιας οικογένειας βιοπαλαιστών από τα Σεπόλια, τα παραμελημένα Σεπόλια, κατακτά αυτός την κορυφή του κόσμου. Δικαιολογημένα λοιπόν η περηφάνια μας -να το αναφέρουμε και σήμερα στο Κοινοβούλιο με αυτήν την ευκαιρία της συζήτησης- κι ο θαυμασμός για το μεγαλείο

ψυχής αυτού του ανθρώπου, που κατάφερε να ξεκινήσει έτσι, να πορευτεί αλλιώς και να φτάσει εκεί.

Αυτό, βέβαια, το αναφέρω σήμερα, κύριε Πρόεδρε, στο Κοινοβούλιο, γιατί είναι μαζί με αυτό δικαιολογημένη και η θυμωδία πολλών από εμάς για τους παιάνες που επιφύλαξαν στον Αντετοκούνμπο ο Πρωθυπουργός, οι Υπουργοί, πολλοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι, όπως είναι γνωστό όμως, με την ψήφο τους πέρυσι στο σχετικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών έκαναν ακόμη πιο δύσκολη την απόδοση ιθαγένειας σε χιλιάδες συμπολίτες μας, αφαιρώντας ουσιαστικά το δικαίωμα της πολιτογράφησης και αλλοιώνοντας, έτσι, με αυτόν τον τρόπο, όσα είχαμε κατακτήσει μέχρι τότε. Βεβαίως, η γαλάζια συντηρητική πλειοψηφία, παρότι τάσσεται γενικώς με ... (δεν ακούστηκε λόγω κακής σύνδεσης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Λιακούλη, δεν ακούγεστε. Αν μας ακούτε, πρέπει να ανοίξετε το μικρόφωνο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ναι, κύριε Πρόεδρε. Αν και δεν το ακούμπησα, όμως παραδόξως η τεχνολογία...

Έλεγα λοιπόν, ότι η γαλάζια συντηρητική πλειοψηφία, τώρα, χαιρείται πάρα πολύ και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όταν όμως ψηφίζαμε και εισηγούμασταν εμείς στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου τις διαδικασίες με τις οποίες θα εντάσσονται εύκολα οι οικογένειες μεταναστών, όπως η οικογένεια του Γιάννη, δυστυχώς αυτά δεν τα είδαμε να πρυτανεύουν στη λογική τους, παρά μόνο τώρα στην κερκίδα και στο χειροκρότημα, κατόπιν εορτής και κατόπιν του άθλου που επετεύχθη από τον συγκεκριμένο άνθρωπο.

Μάλιστα, για την αποκατάσταση της ιστορίας και της αλήθειας, γιατί είδα χθες ότι επιαιρόταν η Κυβέρνηση μάλιστα πως ο πρώην Πρωθυπουργός το 2013 έδωσε την ελληνική ιθαγένεια, λέει, θα πω ότι κανένας Πρωθυπουργός δεν έχει τέτοιο δικαίωμα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το έχει αυτό. Και ο Αντετοκούνμπο πήρε την ιθαγένεια την ιθαγένεια βάσει του ν.3264/2004, όπως είχε τροποποιηθεί με τον ν.3638/2010 του Γιώργου Παπανδρέου και του ΠΑΣΟΚ. Αυτό για την αποκατάσταση της αλήθειας, κυρίες και κύριοι, και μπορείτε, βεβαίως, να συνεχίσετε να χειροκροτάτε, όπως επίσης μπορείτε κάποια στιγμή να σκεφτείτε ότι όλες οι θέσεις σας σχετικά με την απόδοση της ιθαγένειας και της πολιτογράφησης πρέπει να αλλάξουν, στην Κυβέρνηση και στους Βουλευτές οι οποίοι ψήφισαν την τελευταία φορά που δόθηκε η ευκαιρία αυτό.

Πάμε σε άλλο ένα πολύ μεγάλο, κρίσιμο ζήτημα, το οποίο σήμερα έχουμε πάλι να διαχειριστούμε, την πανδημία, μέσω μιας τροπολογίας η οποία έχει κατατεθεί. Και τι χρειαζόμαστε άλλων μαρτύρων πια, αφού η ίδια η ΚΕΔΕ και ο ομογύλακτος της Κυβερνήσεως πρόεδρος της ΚΕΔΕ κ. Παπαστεργίου, Δήμαρχος Τρικαλών, κάνει έκκληση, λέει, στην Κυβέρνηση με μία επιστολή, άκουσον-άκουσον, να συνεδριάσει έστω με μία τηλεδιάσκεψη, για να μπορέσει να συντονιστεί η ΚΕΔΕ με τους δήμους της, με την Κυβέρνηση, μετά την έκκληση πριν από μία εβδομάδα της Κυβέρνησης προς την ΚΕΔΕ να συνυπάρξουν μαζί στον αγώνα για την επιτάχυνση των εμβολιασμών. Φανταστείτε ότι εκτός από τους βερμπαλισμούς, λοιπόν, «Ελάτε να συνταχθείτε και να βάλετε πλάτη σε αυτό.», ουδέν νεώτερον από το μέτωπο της Κυβέρνησης, πράγμα που ανάγκασε τον πρόεδρο της ΚΕΔΕ να κάνει έκκληση έστω για μία τηλεδιάσκεψη με το Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να καταστεί δυνατό να συντονιστούν στις κινήσεις τους και να μπορέσουν έτσι να εμβολιάσουν τον κόσμο, ο οποίος δεν έχει πειστεί, αγαπητέ κύριε Υπουργέ. Δεν έχει πειστεί. Εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ των Ελλήνων φορολογουμένων έχουν κατατεθεί υπέρ πίστεως και όχι υπέρ πατρίδος, υπέρ του δημοσίου συμφέροντος δηλαδή δεν έχουν, δυστυχώς, τοποθετηθεί. Η καμπάνια σας έχει αποτύχει. Δεν έχετε καταφέρει να πείσετε τον κόσμο. Ο τρόπος με τον οποίο διαχειριστήκατε την πανδημία, το μπρος-πίσω, αυτή η ελευθερία δόθηκε που θέλετε να δώσετε ως σύνθημα στην αρχή του καλοκαιριού, δυστυχώς, δεν έπεισε κανέναν. Ανοίγουμε τη Μύκονο, κλείνουμε τη Μύκονο, ξαναανοίγουμε τη Μύκονο, την ξανακλείνουμε τη Μύκονο και τώρα πλέον τα έχετε ανοιχτά όλα και περιμένετε το μεγάλο θαύμα, μάλλον από τη Μεγαλόχαρη, που είναι στο γειτονικό νησί της Τήνου. Αλλά δε νομίζω ότι πολλά μπορεί να κάνει, με αυτή

την ανεμελιά, την οποία εσείς έχετε εμφανίσει. Διότι όλοι πια είναι υποψιασμένοι.

Δυστυχώς, ενώ το Κίνημα Αλλαγής, έχει εδώ και τρεις μήνες μια ξεκάθαρη θέση, εσείς ας αφήσετε τα θολά μηνύματα για εμάς, αυτό δεν μας αφορά. Εμείς είπαμε για την υποχρεωτικότητα των εμβολιασμών, η οποία πρέπει να συνοδεύεται, όμως, με καμπάνια πειθούς του κόσμου σχετικά με τους κινδύνους που διατρέχει, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να πορευθεί, σχετικά με όλα όσα πρέπει να κάνει, προκειμένου να μείνει ασφαλής. Δυστυχώς, δεν μας ακούσατε. Είπατε από φθινόπωρο και μετά. Σας πρόλαβε το τέταρτο κύμα για άλλη μια φορά. Δεν μπορείτε να διαχειριστείτε την κατάσταση πια. Στην αρχή αγριέψατε, μετά προσπαθήσατε με γαλιφιά ιδιαίτερη, ειδικά στους νέους, να τους χαρτζλικώσετε παρακαλώ, με έναν υποτιμητικό τελειώς τρόπο, που θίγει την αξιοπρέπεια και την τιμή των νέων ανθρώπων, και μετά καταφύγατε στην υποχρεωτικότητα βεβαίως των εμβολιασμών για τις ειδικές κατηγορίες, που απ' ενός συμφωνούμε, απ' ετέρου όμως βάλατε μέσα και την εργασία ως τιμωρητικό μέτρο, χωρίς όμως να διευκρινίζετε πώς, τότε, για ποιους και για πόσο χρονικό διάστημα. Όλα αυτά, που θίχτηκαν και από τους εισηγητές της παράταξής μας, δυστυχώς, παραμένουν να αιωρούνται ως ερωτήματα και δείχνουν την αφάνταστη προχειρότητα της Κυβέρνησης, που οδηγεί στον μονόδρομο πάλι του να μην πείσει για το μέτρο του εμβολιασμού, που είναι τόσο απαραίτητο πραγματικά για τη χώρα, αν νοιαζόμαστε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μία τελευταία κουβέντα, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, γιατί έχουμε και την τροπολογία που αφορά τον ΕΛΓΑ. Έχουμε πει ξανά και ξανά, μετά την προσπάθεια που κάναμε το 2010 να εκσυγχρονίσουμε τον ΕΛΓΑ, ότι υπάρχει πολύς δρόμος ακόμη μπροστά μας. Δυστυχώς, εμείς στη Θεσσαλία και στη Λάρισα, που μετράμε τις πληγές του Φαραώ, τι «ΙΑΝΟΣ», τι λιμοί, σεισμοί και καταποντισμοί, δυστυχώς τα έχουμε δει όλα μ' έναν αναχρονιστικό θεσμό, τον θεσμό του ΕΛΓΑ, που δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί και να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων για τις αποζημιώσεις των παραγωγών και δεν στέκεται δίπλα, αλλά δυστυχώς απέναντι από τους παραγωγούς. Δεν τους βοηθά και δυστυχώς πολλές φορές τους δυσκολεύει αφάνταστα.

Τελειώνω, λέγοντας ότι το Κίνημα Αλλαγής κατέθεσε για πολλοστή φορά μία τροπολογία που αφορά την αναγνώριση των βαρέων και ανθυγιεινών για την πρώτη γραμμή. Ποιος πιστεύει πια στα παλαμάκια της πρώτης γραμμής των νοσηλευτών, των γιατρών, των υγειονομικών ανθρώπων, παρά μόνο στην πράξη, την οποία η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δυστυχώς, δεν έχει υιοθετήσει; Μας πήραν χαμπάρι, όμως, όλους. Ο λαός κρίνει, συγκρίνει και αξιολογεί και κυρίως θυμάται, γιατί δεν έχει μνήμη χρυσόφαρου. Γι' αυτό, λοιπόν, καλούμε την Κυβέρνηση να πάρει πίσω όλα αυτά, που μόνο τρομάζουν και αποτέλεσμα στο κάτω-κάτω της γραφής δεν έχουν, και να υιοθετήσει θέσεις με δημοκρατία, δικαιοσύνη και λογική. Μόνο έτσι μπορούμε να προχωρήσουμε και έτσι να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες της εποχής.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Λιακούλη.

Συνεχίζουμε με τον κ. Βασίλειο Βασιλειάδη από τη Νέα Δημοκρατία, που είναι ο προτελευταίος ομιλητής. Μετά ακολουθεί ο κ. Καρασμάνης, τελευταίος ομιλητής στο νομοσχέδιο, θα ακολουθήσουν οι δευτερολογίες των εισηγητών και ειδικών αγορητών, όσων επιθυμούν, και θα κλείσει ο Υπουργός.

Κύριε Βασιλειάδη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι ιδιαίτερα σύντομος στην τοποθέτησή μου αναφορικά με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου. Άλλωστε, όπως φάνηκε και στις συνεδριάσεις της αρμόδιας επιτροπής, αλλά και σήμερα στη συζήτηση στην Ολομέλεια, η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης κρίνεται κατ' αρχάς θετική και προς τη σωστή κατεύθυνση. Πρόκειται για ένα νέο, ολοκληρωμένο, θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Έχοντας

περάσει και από τις δύο βαθμίδες της τοπικής αυτοδιοίκησης, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η εύρυθμη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για την ομαλή καθημερινότητα των ΟΤΑ αλλά και του δημοσίου εν γένει.

Οφείλουμε ως νομοθετική εξουσία να στηρίζουμε τον θεσμό της δικαιοσύνης και εν προκειμένω τον φορέα για τον οποίο συζητούμε σήμερα. Άλλωστε, η εμπιστοσύνη στους θεσμούς και η διατήρησή τους αποτελούν κυρίαρχη αξία για τη μεγάλη συντηρητική παράταξη της Νέας Δημοκρατίας.

Ήδη με τον ν.4700/2020 προχωρήσαμε στις απαραίτητες αλλαγές που χρειαζόταν το μέχρι τότε ισχύον πλαίσιο για τη δικαιοδοτική λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφήνοντας ως εκκρεμότητα τις ελεγκτικές αρμοδιότητες. Σήμερα, έχοντας και την εμπειρία των μηνών που μεσολάβησαν, τόσο από την πλευρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης όσο και από τους δικαστικούς λειτουργούς, το επισπεύδον Υπουργείο εισηγάει έναν νέο οργανικό νόμο, ο οποίος συγκεντρώνει όλες τις διάσπαρτες διατάξεις και ρυθμίζει όλα τα ζητήματα οργάνωσης, λειτουργίας, διαδικασιών και ελέγχου.

Ξεχωρίζω την ιδιαίτερη σχέση ενημέρωσης και συνεργασίας, η οποία θεμελιώνεται μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Βουλής των Ελλήνων. Νομίζω ότι μετά και την εκτεταμένη συζήτηση που προηγήθηκε από τις κυρίες και τους κύριους συναδέλφους μπορούμε να προχωρήσουμε στην ευρεία ψήφιση του σχεδίου νόμου. Μια τέτοια κίνηση θα σηματοδοτεί τη θεσμική στήριξη μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας αφ' ενός και της δικαιοσύνης, φυσικά, αφ' ετέρου, σε μια συγκυρία κατά την οποία δυστυχώς αμφισβητείται άδικα η εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς της κοινωνίας μας.

Καλώ, λοιπόν, το Σώμα να το υπερψηφίσει.

Επιτρέψτε μου, σε αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ και στις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί, καθώς νομίζω ότι η σημασία τους πρέπει να αναδειχθεί. Θα αναφερθώ αρχικά στην τροπολογία των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών με γενικό αριθμό 999 και ειδικό αριθμό 84, η οποία αφορά στην υποχρεωτικότητα εμβολιασμού σε ειδικές επαγγελματικές κατηγορίες.

Πρέπει να τονίσουμε για μία ακόμη φορά πως δεν έχουμε τελειώσει με την πανδημία. Η νόσος COVID-19 είναι ακόμα εδώ. Απειλεί ανθρώπινες ζωές και παραμένει ως σκιά πάνω από την οικονομία και την κοινωνία, η οποία προσπαθεί να ορθοποδήσει μετά από μια πολύ δύσκολη χρονιά. Ο μαζικός εμβολιασμός και το χτίσιμο του τείχους ανοσίας είναι μονόδρομος στη μάχη αυτή. Υπάρχει ατομική ευθύνη του καθενός απέναντι στον εαυτό του και τον συνάνθρωπο να προστατεύσει την υγεία του και τους οικείους του, αλλά, παράλληλα, υπάρχει ευθύνη της πολιτείας να προστατεύσει όλους όσους για διάφορους λόγους δεν μπορούν να εμβολιαστούν. Η νομοθετική πρωτοβουλία αυτή, λοιπόν, θεωρώ πως είναι σωστή. Πρωτίστως, όμως, είναι αναγκαία.

Προσωπικά, ολοκλήρωσα πρόσφατα τον εμβολιασμό μου, έχοντας καθυστερήσει λόγω της ηλικιακής ομάδας στην οποία βρίσκομαι, αλλά και λόγω του σκεύασματος, το οποίο απαιτούσε μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ πρώτης και δεύτερης δόσης. Ομολογώ ότι το συναίσθημα ελευθερίας που νιώθει καθένας μόλις βγαίνει από το εμβολιαστικό κέντρο, όπως εγώ από το Κέντρο Υγείας Έδεσσας, δεν το περίμενα. Σηκώνουμε τα μανίκια, λοιπόν, και παίρνουμε τις ζωές μας πραγματικά πίσω.

Αναφέρθηκα πριν στη δύσκολη περσινή χρονιά λόγω της πανδημίας. Ωστόσο και φέτος, βιώσαμε σε πολλά μέρη της χώρας μας ένα πρωτόγνωρο και καταστροφικό φυσικό φαινόμενο, αυτό του παγετού της περασμένης άνοιξης, ο οποίος άφησε πίσω του καταστροφές σε αγροτικές καλλιέργειες και απώλεια εισοδήματος για τους παραγωγούς μας.

Με την τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με γενικό αριθμό 997 και ειδικό αριθμό 82, ανοίγει ο δρόμος για τις αποζημιώσεις για την καταστροφή. Η νομοθετική πρωτοβουλία αυτή προβλέπει μεταξύ άλλων την αναδρομική επιχορήγηση του ΕΛΓΑ για τα έτη 2011 έως 2017, ώστε να αποκτήσει τη ρευστότητα που χρειάζεται για την αποζημίωση ανά αγροτεμάχιο έως και 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής.

Η διαδικασία αυτή, αν και είχε ψηφιστεί εδώ και μια δεκαετία -ίσως και παραπάνω- εφαρμόστηκε για πρώτη φορά από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη πέρσι. Σήμερα έρχεται να κάνει το ίδιο, και με αναδρομικό μάλιστα χαρακτήρα. Προβλέπεται, επίσης, χορήγηση προκαταβολών έως και 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, οι οποίες, όπως φαίνεται, θα ξεκινήσουν τέλος Ιουλίου, με τις εκκαθαρίσεις, μάλιστα, να ολοκληρώνονται εντός του ίδιου έτους.

Επιπλέον, εφόσον εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορούν να συμπεριληφθούν στις προκαταβολές και οι καλλιέργειες που ήταν σε αρχικό στάδιο και εκτός κανονισμού ΕΛΓΑ. Υλοποιείται έτσι η δέσμευση από την πρώτη στιγμή, τόσο του Υπουργού, του κ. Λιβανού, όσο και του Πρωθυπουργού, για δίκαιες και γρήγορες αποζημιώσεις. Εισακουστήκαμε όσοι μιλούσαμε για ανάγκη διαδικασίας πέραν των συνηθισμένων.

Αυτή ακριβώς την αντιμετώπιση χρειάζεται τώρα ο πρωτογενής τομέας, ο οποίος χτυπήθηκε τόσο σφοδρά φέτος από αυτό το ακραίο φυσικό φαινόμενο. Ήδη έχει ξεκινήσει από επιτροπή των συναρμόδιων Υπουργείων η επεξεργασία σχεδίου για στήριξη των συνδεδεμένων με τον πρωτογενή τομέα επιχειρήσεων, συνεταιρισμών, των ομάδων παραγωγών, των μόνιμων και εποχικών εργαζομένων.

Ειδικά στην Πέλλα, σε πολλές τοπικές κοινότητες η απώλεια της παραγωγής άγγιξε το 100%. Τις επόμενες ημέρες, όπως έχει ανακοινώσει και το Υπουργείο και ο οργανισμός, θα εξηγηθεί ο τρόπος καταβολής των προκαταβολών, χωρίς οι αγρότες να χρειάζεται να προβούν σε καμμία περαιτέρω ενέργεια.

Αντισταθμιζόμαστε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη σημασία και των τροπολογιών αυτών, αλλά και των υπολοίπων που έχουν κατατεθεί.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, καλώ το Σώμα να υπερψηφίσει και επί των τροπολογιών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Βασιλειάδη.

Τον λόγο έχει ο τελευταίος ομιλητής, ο κ. Γεώργιος Καρασμάνης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λόγω έλλειψης χρόνου, θα επικεντρωθώ στην τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με την οποία γίνονται πράξη οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την κάλυψη των ζημιών από τους παγετούς του 2021 αλλά και για τις χαλαζοπτώσεις που επακολούθησαν.

Οι θεομηνίες έχουν φέρει τους παραγωγούς μας σε απόγνωση. Από την πρώτη στιγμή, τόσο ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης όσο και ο Πρόεδρος του ΕΛΓΑ είχαν διαβεβαιώσει ότι θα υπάρξει ένα δίκτυο προστασίας για όλους τους πληγέντες, με εξατομίκευση των ζημιών και ταχύτατες αποζημιώσεις.

Ιδιαίτερη, μάλιστα, ικανοποίηση υπήρξε για το γεγονός ότι αμέσως μετά τον καταστροφικό παγετό, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, σε συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, δήλωσε πως γνωρίζει την έκταση και το μέγεθος της καταστροφής και ότι μετά την ολοκλήρωση της ολικής αποτίμησης των ζημιών θα ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη στήριξη των παραγωγών.

Προσωπικά, αμέσως μετά τους παγετούς, και επειδή το κόστος των ζημιών ξεπερνούσε κατά πολύ τα χρήματα του ΕΛΓΑ, από την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών και προκειμένου να μπορέσει ο οργανισμός να ανταποκριθεί, έκανα διάφορες προτάσεις, μεταξύ των οποίων την επισημάνση της ανάγκης να αναζητηθούν επιπλέον πόροι, κάνοντας χρήση του ν.3877/2010, όχι μόνο για το τρέχον έτος, αλλά και για τα προηγούμενα χρόνια.

Πράγματι, με εντολή του Πρωθυπουργού, αυτό έγινε πλέον πράξη. Κι έτσι σύμφωνα με το άρθρο 1 της συζητούμενης τροπολογίας, μετά από πολλά χρόνια, επιστρέφεται στον ΕΛΓΑ η ετήσια επιχορήγηση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών και, μάλιστα, αναδρομικά για τα έτη 2011 - 2017 και με βάση τα πραγματοποιηθέντα έσοδα που προέρχονται από τις εισφορές των παραγωγών αυτών των ετών. Πρόκειται για ένα μέτρο σημαντικής ενίσχυσης του ΕΛΓΑ αλλά και του ίδιου του παραγωγού.

Όμως, στο άρθρο θα πρέπει να συμπληρωθεί η διευκρίνιση ότι πρόκειται για ετήσια επιχορήγηση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΕΛΓΑ, για ευνόητους λόγους. Όπως, επίσης, στο τέλος του άρθρου αντί για το «2010 έως 2016» πρέπει να γραφτεί «2011 έως 2017», διότι πρόκειται για έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές του τρέχοντος έτους και όχι του προηγούμενου. Επιπλέον, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο ν.3877 ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο του 2010 και η εφαρμογή του ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2011.

Στο άρθρο 2 τώρα, με την παράγραφο 1α αλλάζει το ανώτατο όριο αποζημίωσης για ζημιές που προκλήθηκαν από τον παγετό της άνοιξης του 2021. Έτσι, λοιπόν, ανέρχεται στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής, έναντι του 80% που ισχύει σήμερα. Εάν και είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, θεωρώ ότι θα ήταν πιο δίκαιο για τον παραγωγό να καταργηθεί τελείως από τον ισχύοντα νόμο.

Με την παράγραφο 1β για πρώτη φορά ο ΕΛΓΑ μπορεί μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2021, να χορηγεί στους δικαιούχους πληγέντες παραγωγούς προκαταβολή μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, δηλαδή του τελικού πορίσματος.

Το μέτρο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι προκαταβολές θα δοθούν μέχρι τις 31-12-2021 και όχι ότι θα παρθεί απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μέχρι τις 19-10-2021, γιατί έτσι όπως είναι διατυπωμένο έχει διπλή ανάγνωση.

Έτσι, λοιπόν, με την εσωτερική ηλεκτρονική πλατφόρμα που θα είναι ανοιχτή, ξεκινάει άμεσα η εκταμίευση των προκαταβολών, χωρίς να κάνει καμμία ενέργεια ο παραγωγός και το τονίζω αυτό για να μην υπάρξουν παρερμηνείες. Ταυτόχρονα, ξεπερνιέται και το πρόβλημα με τις ασφαλιστικές εισφορές του 2021. Όμως, δεν συμβαίνει το ίδιο σε όσους υπέστησαν ζημιές στις καλλιέργειές τους οι οποίες ήταν σε προανθικό στάδιο, αφού, σύμφωνα με την παράγραφο 1γ του άρθρου 2, πρέπει πρώτα να ενταχθούν σε ειδικό πρόγραμμα κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, το οποίο θα αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κι αυτό γίνεται συνήθως στο τέλος του έτους ή αρχές του επόμενου. Αυτή είναι η συνήθης πρακτική που ακολουθείται μέχρι σήμερα.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί, λοιπόν, τότε θα σταλεί ο φάκελος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πόσο καιρό εκτιμάται ότι θα πάρει η έγκριση. Φοβάμαι πως σε αυτή την περίπτωση οι προκαταβολές θα αργήσουν να δοθούν στους πληγέντες παραγωγούς, εκτός και αν ισχύσει αυτό που είπε ο Πρόεδρος του ΕΛΓΑ, ότι έχει σταλεί το αίτημα και περιμένουν την απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση.

Όπως και να έχει το θέμα, θα πρέπει να έχουμε στην άκρη του μυαλού, γι' αυτό και προτείνω να διερευνηθεί η περίπτωση, αν χρειαστεί, οι παραγωγοί αυτοί που επλήγησαν στο προανθικό αρχικό στάδιο να ενταχθούν στις διατάξεις του ν.4797 που ψηφίσαμε πρόσφατα, πριν από τρεις μήνες, και ειδικότερα στα άρθρα 11 και 12 για τις φυσικές καταστροφές, ώστε να τους δοθούν γρηγορότερα οι προκαταβολές.

Τέλος, μεταξύ άλλων παρέχεται επιπλέον οικονομικό κίνητρο για τη ρύθμιση υπερωριών και αμοιβών των τακτικών και έκτακτων υπαλλήλων, αλλά και των ανταποκριτών του ΕΛΓΑ, με στόχο την ανταμοιβή τους για την αύξηση του χρόνου εργασίας τους, ώστε να προωθηθεί το ταχύτερο δυνατόν το εκτιμητικό έργο. Και θα πρέπει οπωσδήποτε βάσει της τροπολογίας το εκτιμητικό έργο να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 31-12-2021.

Εκείνο που προέχει πάντως και το έχω υπογραμμίσει πολλές φορές είναι να διευθετηθούν άμεσα όλες οι εκκρεμότητες που αφορούν αποζημιώσεις από προηγούμενες ζημιές, όπως είναι αυτές τις προσωρινές, τις οριστικές και τις λανθασμένες δηλώσεις, λόγω του περσινού πρώτου σκληρού lockdown λόγω της πανδημίας, του χάους που επικράτησε και που ορισμένοι παραγωγοί αγρότες δεν είναι εξοικειωμένοι με το ίντερνετ.

Είναι βέβαια ενθαρρυντικό ότι στην τελευταία συνάντηση που είχα την περασμένη Παρασκευή με τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ με διαβεβαίωσε ότι έχει επιληφθεί του θέματος και θα ληφθούν οι τελικές αποφάσεις. Ελπίζω ότι θα δικαιώσουν τους παραγωγούς μας, που βρίσκονται πραγματικά σε δεινή οικονομική θέση.

Παράλληλα, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και οι παράπλευρες συνέπειες των καταστροφών, όπως οι εποχικά εργαζόμενοι, οι μόνιμοι εργαζόμενοι, οι επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνται με την εμπορία και τη μεταποίηση των προϊόντων αυτών. Βέβαια υπάρχουν προτάσεις των ενδιαφερομένων, όπως συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών κ.λπ., και πρέπει να τις λάβουμε υπ' όψιν.

Έχω κατ' επανάληψη μιλήσει για την ανάγκη ισχυροποίησης του ΕΛΓΑ με συγκεκριμένες ρεαλιστικές προτάσεις. Στο πλαίσιο αυτό και μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και του νέου ΕΣΠΑ 2021 - 2027 θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τη σύγχρονη τεχνολογία, όλες τις καινοτομίες, τις γνώσεις και τις πρακτικές, να ξεκινήσει άμεσα ένας διάλογος για τη συστηματική καταγραφή και αποτύπωση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, ώστε να διαμορφωθεί μια εθνική στρατηγική για την αντιμετώπισή τους. Καλές και άγιες -όπως έχω πει- οι αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ, αλλά δεν είναι δυνατόν κάθε χρόνο να ζούμε τον ίδιο εφιάλτη, σοδειές να καταστρέφονται, φυτικό κεφάλαιο να χάνεται, αγροτικό εισόδημα να αφανίζεται και προϊόντα για ντόπια κατανάλωση και για εξαγωγές να μην υπάρχουν. Βλέπουμε, δηλαδή, να καταρρέει ένας από τους καίριους πυλώνες της εθνικής μας οικονομίας.

Κλείνω με την τροπολογία και τους εμβολιασμούς. Η Κυβέρνηση έχει αντιμετωπίσει την πρωτόγνωρη και φονική πανδημία με ευθύνη και επιτυχία, έχοντας βάλει πάνω απ' όλα την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Όλη αυτή η προσπάθεια θα πάει στραβά, θα πάει χαμένη, αν δεν συνταχθούν όλοι ως κοινωνικό σύνολο με τις επιταγές της επιστήμης, που σε δραματικούς τόπους μάς καλεί να εμβολιαστούμε. Είναι αυτή τη στιγμή η καλύτερη δυνατή άμυνα απέναντι στον εφιάλτη. Είναι το σημαντικότερο και μέχρι σήμερα το μοναδικό όπλο που διαθέτουμε για να προστατευθούμε, να θωρακίσουμε τους εαυτούς μας, τις οικογένειές μας, τους συμπολίτες μας, τους συνανθρώπους μας, τους φίλους μας, ολόκληρη την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Καρασμάνη, με τον οποίο ολοκληρώθηκε ο κύκλος των ομιλητών.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο σε όποιον εκ των εισηγητών ή αγορητών θέλει να δευτερολογήσει. Η εικόνα που έχουμε είναι ότι μόνο η κ. Κομνηνάκα θέλει και θα της δώσουμε τον λόγο και, αν δεν υπάρχει άλλος, θα δώσουμε τον λόγο στον Υπουργό για το κλείσιμο της συνεδρίασης.

Κυρία Κομνηνάκα, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα αναφερθώ στα άρθρα του και στον κύριο κορμό του νομοσχεδίου για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Νομίζω ότι ήμουν από τους λίγους εισηγητές που αναφέρθηκα αναλυτικά και στην πρωτολογία μου. Αυτό δείχνει και τη στρατηγική σύγκλιση των άλλων κομμάτων, που πολλές φορές φαίνεται σε νομοσχέδια που είναι λιγότερο φανταχτερά και δεν ευνοούν την αντιπολιτευτική αντιπαράθεση. Δεν μιλάμε γενικά και αόριστα για έναν εκσυγχρονισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά στην κατεύθυνση που θα έχουν οι έλεγχοι που αυτό θα κάνει και στο πώς θα υπηρετήσει τις απαιτήσεις και τις ανάγκες του Ταμείου Ανάκαμψης, που είναι η κοινή παραδοχή όλων σας, δηλαδή πώς θα επιλεγούν, αν θέλετε, οι δημοσιονομικές δαπάνες που αφορούν την ενίσχυση επιχειρηματικών ομίλων και όχι βέβαια δαπάνες που ευνοούν τα λαϊκά στρώματα.

Θέλω να αναφερθώ περισσότερο στις διατάξεις από τα άρθρα 112 και έπειτα, που αφορούν ουσιαστικά δημοσιονομικό χαρακτήρα άρθρα, άσχετα με το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ιδιαίτερα στα άρθρα 184 και 185, με τα οποία είμαστε αντίθετοι, ουσιαστικά γίνεται μια διάκριση μεταξύ των ανειδίκελων και εισπράξιμων οφειλών. Εκεί θεωρούμε ότι θα έπρεπε να γίνει μια διάκριση σε σχέση με τους μεγαλοοφειλέτες, ιδιαίτερα προς τα ασφαλιστικά ταμεία, και στους μικρομεσαίους, που πραγματικά έχουν τσακιστεί όλο αυτό το διάστημα. Οι αυτοαπασχολούμενοι αντιμετωπίζουν πολύ μεγάλες δυσκολίες και αυτοί πραγματικά θα έπρεπε και μπορούν να διευκολυνθούν περαιτέρω.

Όμως, η πλειοψηφία των οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία αφορά μεγαλοοφειλέτες, με οφειλές άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ, οι οποίοι τελικά καταφέρνουν να παραμένουν στο απυρό-

βλητο των αναγκαστικών μέτρων. Πρόκειται για δύο χιλιάδες δεκατρείς οφειλέτες, οι οποίοι οφείλουν συνολικά 8,7 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή το 23,5% του συνόλου των οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών. Απέναντι σε αυτούς δεν γίνεται τίποτα για να σταματήσουν ουσιαστικά την υπεξαίρεση που κάνουν στην πραγματικότητα τους μέρους του μισθού των εργαζομένων, γιατί αυτό είναι οι ασφαλιστικές τους εισφορές. Και βέβαια δεν είναι τυχαία η ανοχή που δείχνουν οι κυβερνήσεις προς αυτούς και που τελικά φτάνει στην απαλλαγή τους και στη διευκόλυνσή τους στο να απαλλάσσονται από την καταβολή αυτών των εισφορών.

Αντίθετη πρέπει να είναι η στάση της Κυβέρνησης προς τους μικροοφειλέτες και γι' αυτό το ΚΚΕ έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση νόμου για τους μικρούς αυτοαπασχολούμενους των χαμηλότερων εισοδημάτων, οι οποίοι πράγματι θα έπρεπε να απαλλαγούν και να διαγραφεί από αυτούς μέρος των τόκων ή όλοι τόκοι και οι προσαυξήσεις των οφειλών τους, να μειωθούν κατά 30% οι οφειλές τους για χρέη σε τράπεζες και το δημόσιο και να pagώσουν όλο αυτό το διάστημα της κρίσης οι πληρωμές των υπολοίπων οφειλών και βέβαια να μειωθεί η οφειλή του μη μισθολογικού κόστους των ατομικών τους εισφορών προς τα ασφαλιστικά ταμεία. Ιδιαίτερα για το διάστημα της πανδημίας που εφαρμόστηκαν τα αναγκαστικά μέτρα να μην καταβληθούν αυτές και να καλυφθούν από το κράτος, χωρίς μείωση των συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων, και να καταργηθεί η εισφορά του κλάδου υγείας, η οποία δεν πρέπει να πληρώνεται.

Τώρα θα αναφερθώ μόνο σε μία από τις τροπολογίες, στις οποίες δεν αναφέρθηκαν στην πρωτολογία και δεν αναφερθήκαμε καθόλου, στην τροπολογία σε σχέση με τις αποζημιώσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Βέβαια, είναι θετικό το ότι εξασφαλίζονται ορισμένα επιπλέον κονδύλια. Όμως, σε καμία περίπτωση αυτά δεν φτάνουν για την κάλυψη των πραγματικών ζημιών και το σύνολό τους, γιατί οι αποζημιώσεις εξακολουθούν να δίνονται με τις διαδικασίες και με βάση τη φιλοσοφία του ΕΛΓΑ, που δεν εξασφαλίζει, βέβαια, την πλήρη αποζημίωση των υποδομών της παραγωγής και σε καμία περίπτωση δεν αναπληρώνουν στο σύνολό τους το χαμένο εισόδημα.

Έτσι ακόμα και η επιπλέον δαπάνη των 3,65 εκατομμυρίων ευρώ που προβλέπεται, ιδιαίτερα για τις ζημιές που αφορούν τον παγετό της άνοιξης του 2021, είναι πραγματικά ψίχουλα μπροστά στο μέγεθος της καταστροφής, γιατί η αποζημίωση δίνεται με βάση την ασφαλιζόμενη αξία και όχι με βάση την πραγματική αξία της παραγωγής που καταστράφηκε. Και αυτό, βέβαια, το γνωρίζουν πολύ καλά οι αγρότες, διότι, ακόμα και στις περιπτώσεις που καταβάλλεται το μέγιστο του ασφαλιστήριου και που δεν έχουν και όλοι οι αγρότες τη δυνατότητα να το καταβάλλουν, η αποζημίωση δεν ξεπερνά το 70% της πραγματικής αξίας της παραγωγής.

Άρα οι παραγωγοί παραμένουν αντιμέτωποι με έναν Κανονισμό του ΕΛΓΑ που κατακρεουργεί την όποια αποζημίωση δικαιούνται, τη στιγμή που υποχρεούνται οι ίδιοι να καταβάλλουν και καταβάλλουν υπέρογκα ασφάλιστρα.

Ακόμα σε ό,τι αφορά τις προκαταβολές, το ποσοστό του 40% είναι πολύ χαμηλό. Το ποσοστό της προκαταβολής δεν μπορεί να υπολείπεται αυτό του 70% της ζημιάς και, βέβαια, η μετάθεση της καταβολής μέχρι τις 31 Οκτωβρίου αναιρεί τις αρχικές εξαγγελίες της Κυβέρνησης για άμεση έστω προκαταβολή των ζημιών.

Σε σχέση με τους υπαλλήλους, μια κουβέντα θέλω να πω. Αυξάνονται μεν τα όρια της αποζημιώσής τους, αλλά δεν θα έπρεπε να υπάρχουν καθόλου όρια. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ΕΛΓΑ, για να καλύψει τις ανάγκες του, πρέπει να πάρει παραπάνω μόνιμο προσωπικό, ενώ την ώρα που οι ανάγκες είναι τεράστιες και το προσωπικό λίγο και, τελικά, αναγκάζεται να αναθέτει έργο σε γεωτεχνικούς υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών για να καλύψει τις ανάγκες, την ίδια στιγμή απολύει εργαζόμενους, όπως έγινε πέρσι με την απόλυση των δώδεκα έμπειρων γεωπόνων.

Για αυτό συνολικά στην τροπολογία θα τοποθετηθούμε με το «παρών», ενώ τις άλλες τροπολογίες θα τις καταψηφίσουμε, με βάση την κριτική που αναπτύξαμε στην πρωτολογία μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Κομνηνάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο τώρα, για να ολοκληρωθεί η διαδικασία της συζήτησης του νομοσχεδίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε και η συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, το οποίο συμπληρώνει τον προηγούμενο νόμο, τον ν.4700/2020, και με τον οποίο πλέον το Ελεγκτικό Συνέδριο αποκτά μια απολύτως σύγχρονη δικονομία, προσαρμοσμένη στα δεδομένα μιας σημερινής πραγματικότητας.

Και νομίζω ότι η συζήτηση που διεξήχθη, τόσο σε επίπεδο κοινοβουλευτικών επιτροπών όσο και στην Ολομέλεια, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το κομμάτι του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για άλλη μια φορά μάς έδωσε τη δυνατότητα και να συνεννοηθούμε τουλάχιστον σε κάποια βασικά θέματα -ανεξάρτητα με το αν υπάρχουν άλλοι είδους προσεγγίσεις και είναι αντιληπτό και σεβαστό σε μια δημοκρατική κοινοβουλευτική διαδικασία-, αλλά απέδειξε για άλλη μια φορά ότι τουλάχιστον σε νομοσχέδια που αφορούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης οι παρατηρήσεις των συναδέλφων, οι παρατηρήσεις των φορέων κατά την ακρόαση πάντα εκτιμώνται και, βεβαίως, όταν υπάρχει η δυνατότητα και όταν υπάρχει ο χώρος, ενσωματώνονται στο τελικό κείμενο του νομοσχεδίου.

Αυτή ακριβώς την τακτική τηρήσαμε και στη συγκεκριμένη συζήτηση. Και το λέω γιατί οι περισσότεροι συνάδελφοι των κομμάτων της Αντιπολίτευσης ουσιαστικά στάθηκαν σε συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία, όπως σας προανήγγεila κατά τη δεύτερη ανάγνωση στη συζήτηση στην επιτροπή του νομοσχεδίου και, βεβαίως, είδατε προ ολίγου, ενσωματώθηκαν στις νομοτεχνικές βελτιώσεις, τόσο για το άρθρο 9 παράγραφος 5, που ήταν ένα αίτημα του κ. Χατζηγιαννάκη, της κ. Γιαννακοπούλου, του εισηγητή της κυβερνητικής παράταξης, του κ. Κούβελα. Νομίζω ότι λίγο-πολύ όλοι οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν με κάποιον τρόπο στο ότι θα έπρεπε να δούμε με μια διαφορετική ματιά και, βεβαίως, να διαφοροποιήσουμε τη διατύπωσή του.

Σας είχα προαναγγείλει πως η λογική, η οποία υπήρξε και επικρατούσε από τη δική μου πλευρά, δεν ήταν ο φόβος του ελέγχου, αλλά όντως για τέτοιες εξειδικευμένες περιπτώσεις το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν είχε κανέναν λόγο να σπαταλήσει πόρους, ανθρώπινους πόρους, δυνατότητες, προκειμένου να ελέγξει φορείς, συλλόγους, οι οποίοι έχουν μια πολύ συγκεκριμένη πρακτική και λειτουργούν με έναν συγκεκριμένο τρόπο.

Και, βεβαίως, ακόμη και άλλες παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν, όπως από τον κ. Χατζηγιαννάκη για το θέμα της εχεμύθειας, στο οποίο πρέπει να υπόκεινται όλοι οι ελεγκτές, είδατε ότι το ενσωματώσαμε. Μια άλλη παρατήρηση που έκανε ο κ. Χήτας και αυτή ενσωματώθηκε.

Γενικότερα θέλω να σας πω ότι αποδεικνύεται για άλλη μια φορά ότι, όταν υπάρχει θετική διάθεση και τουλάχιστον για θέματα τα οποία αφορούν στη λειτουργία της δικαιοσύνης, όλοι βρισκόμαστε εδώ, για να συνδιαμορφώσουμε το καλύτερο δυνατό τελικό νομοθέτημα, το οποίο, αν μη τι άλλο, θέλω να πιστεύω ότι όλοι προσβλέπουμε ότι τελικά θα υπηρετεί και την ίδια τη λειτουργία της δικαιοσύνης και την ελληνική κοινωνία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Αυτό για το οποίο δεν μιλήσαμε αρκετά και δεν αναφερθήκαμε αρκετά ήταν η τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που νομίζω ότι θα άξιζε, αν θέλετε, μεγαλύτερο χώρο σε όλες σχεδόν τις αναφορές των συναδέλφων που βρέθηκαν στο Βήμα της Βουλής, γιατί η συγκεκριμένη τροπολογία, κυρίως να ελέγξει φορείς, με τα τέσσερα άρθρα της έρχεται να απαντήσει και σε ερωτήματα τα οποία θέσατε κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στις επιτροπές, αλλά κυρίως να θεραπεύσει και κάποια άλλα ζητήματα, τα οποία ξέρουμε ότι απασχολούσαν γενικότερα και τον δικηγορικό κόσμο και την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων. Νομίζω ότι είναι ένα πολύ θετικό βήμα, το οποίο θα έπρεπε να τύχει τουλάχιστον της «θετικής» αποδοχής όχι μόνο κατά την ψηφοφορία, αλλά και κατά τη διαδικασία της έκφρασης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Την υπερψηφίζουμε την τροπολογία, αλλά μη φέροντε τροπολογία... (δεν ακούστηκε)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Καλά, εντάξει, το καταλαβαίνω.

Θα τα πούμε όλα αυτά, κυρία Γιαννακόπουλου. Θα τα πούμε όλα αυτά.

Στην τροπολογία, λοιπόν, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που -επαναλαμβάνω- κατά τη δική μου άποψη θα έπρεπε να τύχει μεγαλύτερου χώρου συζήτησης για τον κάθε συνάδελφο που βρέθηκε νωρίτερα στο Βήμα της Βουλής, όπως σας είχα προαναγγείλει επιλύονται ζητήματα καθυστέρησης ουσιαστικά υποθέσεων που αφορούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Πλέον όποιες υποθέσεις έχουν συμπληρώσει τα τρία χρόνια, με μόνη προϋπόθεση τη συναίνεση του ιδιώτη-«διαδίκου», θα μπορούν να εξελίσσονται και να προχωράνε.

Με το δεύτερο άρθρο επιχειρούμε ουσιαστικά την εξομείωση της αποζημίωσης στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, οι οποίοι δεν βρίσκονταν στην ίδια μοίρα με όλους τους άλλους δικαστικούς λειτουργούς.

Και, βεβαίως, με το τρίτο και το τέταρτο άρθρο ερχόμαστε να ικανοποιήσουμε εδώ και πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα διατυπωμένα αιτήματα από την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων. Και νομίζω ότι με αυτόν τον τρόπο δείχνουμε ότι ακόμη και σε ουδέτερο χρόνο μπορούμε να προσεγγίζουμε θέματα, ζητήματα, προβλήματα, τα οποία απασχολούν γενικότερα τον χώρο των λειτουργών, των συλλειτουργών της δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα ουσιαστικά να δίνουμε λύση σε όλα αυτά τα ζητήματα.

Η συζήτηση προφανώς ετεροπροσδιορίστηκε λόγω των άλλων τροπολογιών και το καταλαβαίνω. Όταν, όμως, υπάρχει ένα βασικό νομοσχέδιο, το οποίο συντάττει κανείς στην Αίθουσα του ελληνικού Κοινοβουλίου, θα περίμενε οι περισσότεροι τουλάχιστον συνάδελφοι να αναλώσουν έστω και ένα μέρος της ομιλίας τους για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Κάτι τέτοιο μετά λύπης μου διαπιστώνω ότι δεν το είδαμε σε αυτή τη συζήτηση.

Και, βεβαίως, θα πω κάποιες σκέψεις που αφορούν στην επίμαχη τροπολογία, για την οποία αναλώθηκε το μεγαλύτερο μέρος της συζήτησης.

Όμως, πριν φτάσω εκεί, θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνω αναφορά σε κάτι το οποίο πιστεύω ότι θα άξιζε τον χώρο μιας πραγματικά ευρείας συζήτησης τουλάχιστον -όχι μόνο από το Βήμα της Βουλής, αλλά γενικότερα-, μιας και αντιλαμβάνεστε ότι, όταν έχουμε μια νέα έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κράτος δικαίου, πρέπει οπωσδήποτε να μας απασχολήσει.

Και ξέρετε, κυρίες κύριοι συνάδελφοι, οι δυο-τρεις συνάδελφοι, οι οποίοι ασχολήθηκαν με αυτό το θέμα από το Βήμα της Βουλής ή δεν τη διάβασαν ή δεν είχαν τη δυνατότητα να κάνουν σύγκριση με καμμία από τις προηγούμενες ή, εν πάση περιπτώσει, υπέβαλαν για άλλη μια φορά τη διάθεση του να αντιπολιτευθούν σε μια λογική που, τουλάχιστον για θέματα τα οποία αφορούν στην πατρίδα μας και στη λειτουργία της δικαιοσύνης, θα έπρεπε να κινείται σε διαφορετική κατεύθυνση.

Άκουσα, λοιπόν, και μάλιστα είδα και την αμήχανη -θα έλεγα- κοινή δήλωση από την Αξιωματική Αντιπολίτευση του κ. Ξανθόπουλου και του κ. Αρβανίτη και μου έκανε πραγματικά εντύπωση το γεγονός ότι στάθηκαν σε κάποια ζητήματα, τα οποία, αν τα δει κανείς στην πραγματική έκθεση, δεν έχουν ούτε τον τελευταίο ρόλο.

Ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ίσως για μία μοναδική φορά τα τελευταία χρόνια η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα είναι ψήφος εμπιστοσύνης για τις μεταρρυθμίσεις που έχουμε ήδη υλοποιήσει και για όσες δρομολογούμε το επόμενο χρονικό διάστημα. Και αυτό θα έπρεπε να είναι μια κοινή παραδοχή. Δεν θα έπρεπε να είναι σε μια λογική «βρήκαμε την υποσημείωση, το μικρό θέμα και αφήσαμε το μεγάλο και δεν το σχολιάζουμε καθόλου», διότι απλούστατα το επίπεδο της αντίληψης για την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης έχει τελικά αυξηθεί στην Ελλάδα περισσότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Το 55% των πολιτών εκλαμβάνει το επίπεδο της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης ως καλό ή πολύ καλό και, βεβαίως, αυτό το ποσοστό σε σχέση με πέρυσι έχει αυξηθεί. Η εμπιστοσύνη των επι-

χειρήσεων αυξήθηκε στο 61%, έναντι του 53% που ήταν την προηγούμενη χρονιά, γεγονός, βεβαίως, που αποτυπώνει την εμπιστοσύνη που πλέον υπάρχει στη δικαιοσύνη τα τελευταία χρόνια για τη βελτίωση του οικονομικού και του επενδυτικού κλίματος.

Ναι, κυρία Κομνηνάκη, έχουμε αντίθεση. Εμείς πιστεύουμε ότι η δικαιοσύνη είναι και μοχλός οικονομικής ανάπτυξης. Είναι μια δεδομένη πραγματικότητα, την οποία τουλάχιστον όχι μόνο όλη η ευρωπαϊκή κοινότητα αποδέχεται ως βασική αρχή που αναφέρεται στο κράτος δικαίου και στην οικονομική ανάπτυξη, αλλά νομίζω ότι, όπως και αν το δει, όπως και αν το προσεγγίσει κανείς, προφανώς η εύρυθμη, σοβαρή λειτουργία της δικαιοσύνης είναι ένας πραγματικός λόγος για μια χώρα προκειμένου να υπάρχει οικονομική ανάπτυξη. Και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν ξέρω ποιος και με ποιον τρόπο θα μπορούσε να το αμφισβητήσει.

Κοιτάξε, κυρίες κύριοι συνάδελφοι: Στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα γίνεται θετική μνεία για το αποτύπωμα των μεγάλων μεταρρυθμίσεων που υλοποιήθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια, όπως η σύσταση των ειδικών τμημάτων στα δικαστήρια που έγιναν με τον προηγούμενο νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου -που αφορούσε στο δικαιοδοτικό έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου-, τον ν.4700/2020, όπως είναι -επαναλαμβάνω- η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης, η ίδρυση του Γραφείου Συλλογής Στατιστικών για τη Δικαιοσύνη, ο νέος Κώδικας Δικαστικών Υπαλλήλων, καθώς βεβαίως και η αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης ακόμα και μέσα στη δίνη της πανδημίας.

Όλα αυτά είναι σημεία στα οποία στέκεται η έκθεση και επικροτεί τη θέση και, βεβαίως, τις επιλογές που έκανε η χώρα μας στον χώρο της δικαιοσύνης.

Και επειδή ξέρετε -δεν είστε μόνο εσείς, κυρίες Χατζηγιαννάκη, αλλά θα το ακούσετε εσείς, δεν έχω τίποτα προσωπικό και το ξέρετε πολύ καλά- υπάρχει μια παροιμία: Κρείττον τού λαλείν είναι το σιγάν. Ξέρετε γιατί; Γιατί για τις καθυστερήσεις στον χρόνο της απονομής της δικαιοσύνης -που ψέλλισαν, δεν ψέλλισαν οι συνάδελφοί σας από αυτό το Βήμα- τα θέματα τα οποία καταγράφει η έκθεση ξέρετε ποια περίοδο αφορούν; Από το 2017 μέχρι το 2019. Δεν αφορούν στην τελευταία περίοδο. Και μάλιστα γίνεται συγκεκριμένη αναφορά ότι το 2019 -και βεβαίως μιλώ για το τελευταίο έτος της διακυβέρνησης της χώρας από τον ΣΥΡΙΖΑ- οι καθυστερήσεις ανήλθαν στις εξακόσιες τριάντα επτά ημέρες, έναντι των πεντακοσίων πενήντα εννιά που ήταν το 2018, και η στασιμότητα που καταγράφεται στην αποτελεσματικότητα των δικαστηρίων του Α' βαθμού αφορά στα έργα και τις ημέρες του ΣΥΡΙΖΑ από το 2017 έως το 2019.

Αυτά λέει η έκθεση και βεβαίως θα την καταθέσω και στα Πρακτικά, μην τυχόν και κάποιοι συνάδελφοι δεν την είδαν ή διάβασαν μόνο τα δημοσιεύματα τα οποία βγαίνουν -αντιλαμβάνομαι- από τα κομματικά γραφεία και λοιπά, τουλάχιστον για να δουν και να καταλάβουν ποια είναι η πραγματικότητα.

Ξέρετε ποιο είναι το θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αυτό που ξέχασε να αναφέρει ο Τομεάρχης Δικαιοσύνης του ΣΥΡΙΖΑ -και δεν είναι εδώ ο καθ' όλα συμπαθής και, για να πω, αξιότιμος σε εμένα κ. Ξανθόπουλος- αυτό που παρέλειψε να πει, μιας και στο σπίτι του κρεμασμένου δεν πρέπει να μιλάμε για σχοινί, είναι το κεφάλαιο που αναφέρεται στη διαφθορά.

Ξέρετε ποια είναι τα γκρίζα σημεία της έκθεσης που αφορούν στην Ελλάδα και αφορούσαν στην Ελλάδα για όλη την προηγούμενη περίοδο; Ο νέος Ποινικός Κώδικας που είχε ψηφίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, η πλημμεληματικοποίηση της ενεργητικής δωροδοκίας και, βεβαίως, το θετικό είναι ότι έρχεται μια άλλη κυβέρνηση μετά τις εκλογές και αυτό το αλλάζει και το λένε και στην περσινή έκθεση, το λένε και στη φετινή έκθεση, δεν το έχουν ξεχάσει.

Τα λέω αυτά, γιατί θέλω όλοι να συμφωνήσουμε και να καταλάβουμε ότι τουλάχιστον σε κάποια αυτονόητα, πραγματικά δεδομένα θα πρέπει τουλάχιστον να συμφωνούμε. Και αν θέλουμε να κάνουμε -θεμιτό θα μου πείτε είναι- αντιπολίτευση επί παντός επιστητού, αντιλαμβάνεστε ότι η πιθανότητα του να εκτεθεί κανείς είναι πάρα πολύ μεγάλη και αυτό, δυστυχώς, συμβαίνει.

Ξέρετε, η Ελλάδα -και εδώ είναι και η δική σας συμβολή, της προηγούμενης κυβέρνησης, εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής, γιατί πρέπει να τα δεχόμαστε όλα- τα τελευταία χρόνια έχει καταφέρει

να βελτιώσει πολύ τη θέση της στον δείκτη της διεθνούς διαφάνειας για τη διαφθορά. Και βεβαίως, τα τελευταία δύο χρόνια είναι στη δέκατη έκτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η καλή πορεία, όμως, ξεκίνησε από την προηγούμενη κυβέρνηση, εγώ θα το δεχθώ αυτό και θα το πω, γιατί πρέπει κάποια στιγμή να είμαστε ειλικρινείς απέναντι στον εαυτό μας και να λέμε τα πράγματα όπως είναι.

Για όσους, βεβαίως, συναδέλφους επιθυμούν να διαβάσουν την πραγματική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα την καταθέτω στα Πρακτικά, προκειμένου να έχετε τη δυνατότητα οποιαδήποτε στιγμή να την αναζητήσετε και να προστρέξετε σε αυτή.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία δεν θα προσταθεί στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτή η πρακτική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνήθως μας οδηγεί σε λάθος προσεγγίσεις. Και λυπάμαι που θα το πω, αλλά δυστυχώς έχω πολύ νωπές τις μνήμες, όταν σχεδόν το σύνολο των κομμάτων της Αντιπολίτευσης ερχόταν και κατηγγέιλε εμένα προσωπικά, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά και την Κυβέρνηση για το πλαίσιο των ρυθμίσεων του νόμου Κατσέλη και για την καινούργια πλατφόρμα την οποία υιοθετήσαμε, αν θυμάμαι καλά, τον προηγούμενο Δεκέμβριο.

Τα έχετε δει τα αποτελέσματα; Ξέρετε τι έχει συμβεί; Διότι για να είναι κανείς συνεπής τουλάχιστον απέναντι στον εαυτό του, στην πολιτική του παράταξη και τους πολίτες που αντιπροσωπεύει -και αυτό αφορά όλους τους συναδέλφους της Αξιωματικής και Ελάσσονος Αντιπολίτευσης-, θα πρέπει τουλάχιστον αυτά τα οποία ισχυρίζεται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή να τα δει να επιβεβαιώνονται σε έναν μελλοντικό χρόνο.

Ξέρετε πώς πήγε η πλατφόρμα του νόμου Κατσέλη, κυρία Γιαννακοπούλου; Σαράντα εννιά χιλιάδες αιτήσεις! Όταν όλοι μιλούσατε για εκβιασμό, για αποτυχημένη διαδικασία, για μια διαδικασία η οποία δεν θα προστάσει τους πραγματικούς δικαιούχους, όταν όλοι λέγατε ότι η Κυβέρνηση εξαναγκάζει τον κόσμο να κατευθυνθεί κάπου και να μην υπάρχει καμμία λύση, ξέρετε πού βρισκόμαστε εδώ; Βρισκόμαστε σε μια πραγματικά επιτυχημένη κυβερνητική επιλογή.

Και ξέρετε γιατί ανέβηκε ακόμη και περισσότερο από την προσδοκία ο αριθμός; Γιατί θέλω να το καταλάβετε και αυτό. Εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής, δεν περιμέναμε να είναι πάνω από σαράντα χιλιάδες αιτήσεις, γιατί λόγω COVID πολλές από τις ήδη προγραμματισμένες ουσιαστικές δίκες, προγραμματισμένες υποθέσεις, προκειμένου να εκδικαστούν, αναβλήθηκαν και οι άνθρωποι οι οποίοι ήταν οι έντιμοι, οι πραγματικοί δικαιούχοι δανειολήπτες έτρεξαν να μπουν στην πλατφόρμα, προκειμένου να έχουν αυτή την προστασία.

Αυτό δείχνει ότι μία πολιτική η οποία αποφασίστηκε πριν από μερικούς μήνες όχι μόνο συμβάλλει στην επίτευξη της εκδίκασης υποθέσεων οι οποίες προσδιορίζονταν για μετά από δέκα και δεκαπέντε χρόνια -και κατά τα άλλα θέλουμε να μιλάμε για Ελλάδα-χώρα κράτος δικαίου!-, αλλά πολύ περισσότερο αυτές βρήκαν την πραγματική προστασία μέσα από μια διαδικασία η οποία ήταν απολύτως σωστά οριοθετημένη, μην αφήνοντας κυρίως κανένα περιθώριο ένταξης των στρατηγικών κακοπληρωτών σε αυτή τη διαδικασία.

Το λέω αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί επαναλαμβάνω ότι πρέπει κάποια στιγμή να βλέπουμε και τη συνέπεια όσων κάποια στιγμή υποστηρίζουμε και, βεβαίως, το πώς αυτό αποδεικνύεται σε έναν μελλοντικό χρόνο.

Κυρία Χατζηγιαννάκη, με εγκαλέσατε γιατί απάντησα στο δελτίο Τύπου που έβγαλε ο κ. Ξανθόπουλος. Αν δεν το έκανα, θα μου λέγατε γιατί δεν απάντησα. Τώρα που απάντησα, μου είπατε γιατί απάντησα. Και βεβαίως, θα το κάνω συγκεκριμένο: e-Justice, ψηφιακή δικαιοσύνη. Θέλετε να βάλουμε ξανά μια σειρά στα έργα, στα αποτελέσματα, στον προγραμματισμό και τις σκέψεις όσων έχουν συμβεί μέχρι τώρα; Εγώ είμαι πρόθυμος να το επαναλάβω, άμα θέλετε και θα αναγκαστώ να το κάνω.

Έρχεστε και λέτε ότι το ΟΣΔΔΥ-ΠΠ1 είναι ένα έργο της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. Μάλιστα. Πότε ξεκίνησε να υλοποιείται το

ΟΣΔΔΥ-ΠΠ1; Το 2015. Από παρθενόγενεση ήρθε το ΟΣΔΔΥ-ΠΠ1 και υλοποιήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ; Δεν ήταν προετοιμασία και έργο μιας προηγούμενης κυβέρνησης;

Τα λέω όλα αυτά, γιατί εγώ είμαι από αυτούς που υποστηρίζουν ότι γενικώς η ελληνική πολιτεία, το ελληνικό κράτος πρέπει να έχει μια συνέχεια και ό,τι θετικό δημιουργείται από μια προηγούμενη διακυβέρνηση προφανώς θα πρέπει να είναι η βάση στην οποία θα στηρίζεται και η όποια επιλογή, προκειμένου να συνεχίζουμε να μεταρρυθμίζουμε και να εκσυγχρονίζουμε την ελληνική πολιτεία.

Ερχόμαστε στο σήμερα. Διότι αν θέλουμε να δούμε το πόσο πολύ προχώρησε η ψηφιοποίηση από το 2015 μέχρι το 2019, νομίζω ότι οι καταγραφές λένε, λίγο ή πολύ, συγκεκριμένα πράγματα. Θέλετε να σας θυμίσω σήμερα πόσα επιπλέον έχουν ενσωματωθεί, έχουν υλοποιηθεί και έχουν προγραμματιστεί στην κατεύθυνση της λεγόμενης «ψηφιακής δικαιοσύνης», στην κατεύθυνση του e-Justice;

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας. Η επόμενη μέρα είναι μια διαφορετική μέρα, κατά την οποία η εξέλιξη, η τεχνολογία και βεβαίως η ψηφιακή εποχή έρχεται και στον χώρο της δικαιοσύνης, κάτι που πρέπει να δεχθούμε όχι ως μια νομοτελειακή εξέλιξη, αλλά ως μια πραγματική ανάγκη, η οποία αφ' ενός μεν υπαγορεύεται από μια πραγματικότητα που συνεχώς εξελίσσεται, αλλά και από μία πραγματικότητα η οποία πρέπει να δεχθεί όλη την εξέλιξη της προόδου και της τεχνολογίας, αν θέλει να είναι περισσότερο αποδοτική, περισσότερο αποτελεσματική και για το σύστημα της δικαιοσύνης αλλά και για τους ίδιους τους πολίτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Άρα, λοιπόν, για να τα βάλουμε σε μια σειρά, έχουμε καταφέρει να εντάξουμε ένα πραγματικά πολύ μεγάλο σύνολο ψηφιακών έργων στο Ταμείο Ανάκαμψης. Και εδώ θα μου πείτε, όπως καλά το είπατε από εδώ: Έπρεπε να περιμένουμε το Ταμείο Ανάκαμψης; Όχι. Εγώ θα είμαι ειλικρινής. Υπήρχε το ΕΣΠΑ, που ήταν ένα χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο αξιοποιήθηκε ως έναν βαθμό από την προηγούμενη κυβέρνηση και επρόκειτο να αξιοποιηθεί και από αυτή.

Όταν, όμως, πρέπει κανείς να εντάξει ένα σύνολο έργων τα οποία θα έχουν ένα συγκεκριμένο προσδοκώμενο αποτέλεσμα, θα συνιστούν μια μεταρρύθμιση και βεβαίως θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των παθογενειών του χώρου της δικαιοσύνης -μεγαλύτερη εκ των οποίων, το ξέρουμε και δεν θα κρυφτούμε πίσω από το δάχτυλό μας, είναι οι καθυστερήσεις στον χρόνο απονομής της δικαιοσύνης-, βεβαίως τότε είναι που πρέπει να κάνουμε και τα απαραίτητα βήματα. Για να γίνουν αυτά τα βήματα, προφανώς χρειάζεται να οργανώσουμε, να σχεδιάσουμε, να προγραμματίσουμε μεγάλα έργα, τα οποία θα έρθουν ουσιαστικά να απαντήσουν σε αυτό το ζήτημα.

Στο Ταμείο Ανάκαμψης, λοιπόν, βάζουμε τη δεύτερη φάση του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ, βάζουμε την επέκταση του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ για τα διοικητικά δικαστήρια, βάζουμε το ηλεκτρονικό, ψηφιακό ποινικό μητρώο, ενώ ταυτόχρονα τρέχουν ήδη τα προγράμματα για τις τηλεδίκες και τα προγράμματα ψηφιοποίησης όλων των διαδικασιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όπως ξέρετε, ήδη το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουμε προχωρήσει την απομαγνητοφώνηση των πρακτικών των ποινικών δικαστηρίων. Ήδη έχουμε καταφέρει να εκδώσουμε νωρίτερα δεκάδες ηλεκτρονικά πιστοποιητικά, ειδικά αυτή την εποχή που πέρασε και υπήρχαν όλα αυτά τα ζητήματα.

Και βεβαίως, όπως πολύ καλά ξέρετε, από το νέο δικαστικό έτος θα έχουμε το λεγόμενο «ηλεκτρονικό πινάκιο». Η ροή της δίκης είναι μια πραγματικότητα, κάτι που έχουν ανακοινώσει όλοι, το έχει ανακοινώσει η ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων. Είναι μια εποχή που το μεταρρυθμιστικό έργο της Κυβέρνησης προς την ψηφιακή εποχή νομίζω ότι αναδεικνύεται ως μια πολύ μεγάλη προτεραιότητα, κάτι που δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς.

Όμως, από την άλλη πλευρά πρέπει κι εγώ να δεχθώ ότι πάντα πρέπει να υπάρχει ένας προηγούμενος σχεδιασμός για να προχωρήσουμε στον επόμενο. Και βεβαίως σχεδιάζουμε και τώρα κάποια επιπλέον πράγματα, τα οποία πιθανόν δεν θα υλοποιηθούν

στον χρόνο αυτής της διακυβέρνησης, διότι κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι πατώντας ένα κουμπί μπορεί να αλλάξει μια πραγματικότητα. Χρειάζονται πόροι, χρειάζεται σχεδιασμός, χρειάζεται υλοποίηση, χρειάζονται ανθρώπινοι πόροι, χρειάζεται ένα σύνολο, θα έλεγα, ετερόκλητων και διαφορετικών παραγόντων, οι οποίοι να βοηθούν στην υλοποίηση ενός έργου.

Έρχομαι σε ένα θέμα που θίξατε εσείς, κυρία Γιαννακοπούλου, για το οποίο θα σας πω ειλικρινά ότι υπερθεματίζω όλες τις σκέψεις που κάνατε ξεκινώντας την ομιλία σας. Δεν ήσασταν στο τέλος της συζήτησης στην επιτροπή, αλλά τώρα είμαστε εδώ καθ' όλη τη διάρκεια και έχω τη δυνατότητα να το απαντήσω.

Όντως, λοιπόν, μόνο αποτροπιασμό και απίστευτα έντονα αρνητικά συναισθήματα μπορεί να προκαλεί σε όλους μας αυτός ο μεγάλος αριθμός των ανεξήγητων και αδιανόητων πράξεων βιαιοπραγίας, κακοποίησης ή ακόμη και δολοφονίας γυναικών το τελευταίο χρονικό διάστημα. Είναι κάτι το οποίο δεν το χωράει καμμία ανθρώπινη λογική, καμμία ηθική. Δεν υπάρχει συζήτηση γι' αυτό. Και επειδή όντως εμείς έχουμε εξαγγείλει αυστηροποιήσεις σε πολλές, αν θέλετε, περιπτώσεις που αφορούν στον Ποινικό Κώδικα, θα σας πω ότι η προσπάθεια η οποία έχει γίνει τα τελευταία δύο χρόνια προφανώς δεν επηρεάζεται από την ψυχολογία ή το βάρος αυτών των γεγονότων, αλλά στην πραγματικότητα είχε δει τέτοιου είδους εξελίξεις και γι' αυτό βρισκόμαστε ουσιαστικά απέναντι σε όλα αυτά.

Αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι πολύ σύντομα, πιστεύω ότι ίσως και μέχρι το τέλος του μήνα, θα βρεθεί σε δημόσια διαβούλευση το πλαίσιο των αλλαγών του νέου Ποινικού Κώδικα.

Πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι οι αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Νομίζω ότι σε αυτό θα συμφωνήσουμε όλοι. Εσείς, μάλιστα, ως νομικός το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά. Χρειάζεται-προϋποτίθεται μελέτη, χρειάζεται-προϋποτίθεται ψυχραιμία, χρειάζεται ενδεχομένως να δούμε ένα γενικότερο πλαίσιο, το οποίο πρέπει να ισορροπεί μεταξύ μιας άποψης που κυριαρχεί στο ευρωπαϊκό δικαίκο σύστημα, όπου η απομείωση των ποινών οδηγεί στη γρήγορη επανένταξη και επανακοινωνικοποίηση όλων αυτών που διέπραξαν ένα έγκλημα κάποια στιγμή στη ζωή τους. Όμως και από την άλλη πλευρά ο μόνος παράγοντας ισορροπίας είναι να εμπνεύσεις την ελληνική κοινωνία με ένα αίσθημα ασφάλειας, να εμπνεύσεις την ελληνική κοινωνία και ικανοποιώντας το περί κοινού δικαίου αίσθημα, αλλά δίνοντας και την αίσθηση ότι τέτοιου είδους εγκλήματα δεν μπορούν να μένουν ατιμώρητα.

Βρισκόμαστε ακριβώς στη μέση αυτού του άξονα, αυτής της ισορροπίας που πρέπει να τηρήσουμε. Ούτε, από την άλλη πλευρά, μια νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία θα ασχολούνταν με αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα θα μπορούσε με πολύ μεγάλη ευκολία ή με πολύ μεγάλη ταχύτητα να δώσει κάποιες προτάσεις.

Επαναλαμβάνω, με σοβαρότητα, με υπευθυνότητα και με μετριοπάθεια λαμβάνουμε υπ' όψιν μας όλα αυτά. Δεν είναι οδηγός η ψυχολογία της στιγμής που μπορεί να διαμορφώνει ένα έγκλημα. Όμως, βεβαίως, το θέμα της αυστηροποίησης των ποινών σας το προαναγγέλλω και το λέω. Είναι ένα θέμα το οποίο μας απασχολεί και το οποίο ενδεχομένως θα βρίσκεται στις προτάσεις που θα κατατεθούν και θα βρεθούν σε δημόσια διαβούλευση σε μικρό χρονικό διάστημα από σήμερα.

Επαναλαμβάνω, όμως, ότι όλα αυτά θα έχουμε τη δυνατότητα να τα συζητήσουμε σε έναν μεταγενέστερο χρόνο και βεβαίως από κοινού, όλοι μαζί, να δούμε χωρίς προκαταλήψεις -και το λέω ευθέως αυτό- πώς μπορούμε να διαμορφώσουμε διατάξεις του Ποινικού Κώδικα που θα δημιουργούν κυρίως το αίσθημα της ασφάλειας στους Έλληνες πολίτες και θα δίνουν την ευκαιρία σε όλους τους πολίτες, σε όλη την κοινωνία, να κατανοήσουν ότι απέναντί τους υπάρχει μια πολιτεία η οποία και τους βλέπει και τους προστατεύει και τους σέβεται. Γιατί περί αυτού πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και κλείνω με ένα μικρό σχόλιο που αφορά στην επίμαχη τροπολογία για τον εμβολιασμό. Δεν ξέρω από πού μπορεί να πηγάζει ενδεχομένως μια άποψη ότι ο εμβολιασμός μπορεί να ενέχει κινδύνους ή μπορεί να δημιουργεί ζητήματα, όταν η γενικευμένη συ-

ζήτηση η οποία υπάρχει όχι μόνο σε ελληνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχει καταλήξει σε συγκεκριμένες παραδοχές, βασική εκ των οποίων είναι ότι, για να δημιουργήσουμε τείχος προστασίας, τείχος ανοσίας, θα πρέπει να εμβολιαστεί τουλάχιστον το 70% του πληθυσμού. Και νομίζω ότι το μήνυμα το οποίο θα έπρεπε να εκπέμπει συνολικά το πολιτικό σύστημα θα έπρεπε να είναι προς αυτή την κατεύθυνση.

Είναι κρίμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αναφέρομαι κυρίως στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, να μην μπορεί να ισορροπήσει τις εσωτερικές φωνές, όταν από τη μία πλευρά υποτίθεται ότι έρχεται να βάλει πλάτη ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο κ. Τσίπρας, και από την άλλη λέει «θα αναλάβω το ρίσκο για τις διαδηλώσεις». Και όταν ο ίδιος έρχεται στη Βουλή και λίγο ή πολύ αποδέχεται το να γίνουν οι εμβολιασμοί στο υγειονομικό προσωπικό και από την άλλη φωνές συντρόφων, συναδέλφων τον παρασύρουν σε μια στεία αντιπολιτευτική στάση, η οποία δυστυχώς δεν είναι υπεύθυνη στάση και δεν δείχνει ότι τελικά βάζουμε πλάτη σε μια πραγματικά, θα έλεγα, ιδιαίτερη περίπτωση, που πρέπει, νομίζω, να αντιμετωπιστεί με έναν διαφορετικό τρόπο από όλο το πολιτικό σύστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε για ανθρώπινες ζωές, μιλάμε για ανθρώπους οι οποίοι, δυστυχώς, χάνουν τη ζωή τους. Κι αν η ζωή δεν είναι το υπέρτατο αγαθό, για το οποίο πρέπει όλοι να αγωνιζόμαστε, προφανώς μιλάμε για μια εντελώς διαφορετική θεώρηση που μπορεί να υπάρχει από τον καθένα από μας.

Είναι πραγματικά κρίμα, μέσα από μια λογική περισσότερο αντιπολιτευτική και όχι πραγματική, να εκπέμπουμε αντιφατικά μηνύματα στην ελληνική κοινωνία. Και αυτό νομίζω ότι είναι ενδεχομένως το χειρότερο που μπορεί κανείς να καταγράψει για το πολιτικό σύστημα όλη αυτή την περίοδο.

Η άποψη που μπορεί να υπάρχει είναι μία και μόνο, ότι πρέπει να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν προκειμένου να μην υπερφορτωθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας, να μην υπάρξει ένα γενικευμένο ζήτημα που να απειλεί την υγεία των συμπολιτών μας και όλων ημών φυσικά και πολύ περισσότερο να δώσουμε ένα συγκεκριμένο παιδαγωγικό παράδειγμα προς όλη την κοινωνία. Το γεγονός ότι ο εμβολιασμός του υγειονομικού προσωπικού γενικότερα είναι υποχρεωτικός στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες νομίζω ότι θα έπρεπε να σας προβληματίσει και αντιλαμβάνεστε ότι έχει να κάνει με την ελάχιστη ευθύνη που έχει αυτός ο οποίος υποτίθεται ότι έρχεται να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα. Είναι θέμα κοινής λογικής, δεν νομίζω ότι μπορεί να απαντηθεί με κανέναν απολύτως άλλον τρόπο.

Και επειδή όλα αυτά μάλλον καταλήγουν να είναι μια περισσότερο φιλοσοφική συζήτηση, που δυστυχώς η πολιτική σε αυτή συμμετέχει μόνο με τη λογική της ζυγαριάς πολιτικό όφελος - πολιτικό κόστος, είναι, επαναλαμβάνω για άλλη μια φορά, η ελάχιστη υποχρέωση όλων μας να στείλουμε ένα σταθερό παιδαγωγικό μήνυμα. Κι αυτό είναι η πραγματική ευθύνη την οποία μπορεί να έχει σήμερα και διαχρονικά το πολιτικό σύστημα, είναι η πραγματική ευθύνη η οποία αποτυπώνεται με τις επιλογές αυτής της Κυβέρνησης, είναι η πραγματική ευθύνη η οποία θα μας δώσει την ευκαιρία να στεκόμαστε με αξιοπρέπεια απέναντι στην ελληνική κοινωνία και στους Έλληνες πολίτες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να καταχωριστούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Δημήτρης ΚΟΥΒΕΛΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής			
Άρθρο 1			
Άρθρο 2			
Άρθρο 3			
Άρθρο 4			
Άρθρο 5			
Άρθρο 6			
Άρθρο 7			
Άρθρο 8			
Άρθρο 9			
Άρθρο 10			
Άρθρο 11			
Άρθρο 12			
Άρθρο 13			
Άρθρο 14			
Άρθρο 15			
Άρθρο 16			
Άρθρο 17			
Άρθρο 18			
Άρθρο 19			
Άρθρο 20			
Άρθρο 21			
Άρθρο 22			
Άρθρο 23			
Άρθρο 24			
Άρθρο 25			
Άρθρο 26			
Άρθρο 27			
Άρθρο 28			
Άρθρο 29			
Άρθρο 30			
Άρθρο 31			

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32			
Άρθρο 33			
Άρθρο 34			
Άρθρο 35			
Άρθρο 36			
Άρθρο 37			
Άρθρο 38			
Άρθρο 39			
Άρθρο 40			
Άρθρο 41			
Άρθρο 42			
Άρθρο 43			
Άρθρο 44			
Άρθρο 45			
Άρθρο 46			
Άρθρο 47			
Άρθρο 48			
Άρθρο 49			
Άρθρο 50			
Άρθρο 51			
Άρθρο 52			
Άρθρο 53			
Άρθρο 54			
Άρθρο 55			
Άρθρο 56			
Άρθρο 57			
Άρθρο 58			
Άρθρο 59			
Άρθρο 60			
Άρθρο 61			
Άρθρο 62			
Άρθρο 63			
Άρθρο 64			
Άρθρο 65			
Άρθρο 66			
Άρθρο 67			
Άρθρο 68			
Άρθρο 69			
Άρθρο 70			
Άρθρο 71			
Άρθρο 72			
Άρθρο 73			
Άρθρο 74			
Άρθρο 75			
Άρθρο 76			

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77			
Άρθρο 78			
Άρθρο 79			
Άρθρο 80			
Άρθρο 81	N		
Άρθρο 82			
Άρθρο 83			
Άρθρο 84			
Άρθρο 85			
Άρθρο 86			
Άρθρο 87	A		
Άρθρο 88			
Άρθρο 89			
Άρθρο 90			
Άρθρο 91			
Άρθρο 92			
Άρθρο 93	I		
Άρθρο 94			
Άρθρο 95			
Άρθρο 96			
Άρθρο 97			
Άρθρο 98			
Άρθρο 99			
Άρθρο 100			
Άρθρο 101	σε		
Άρθρο 102			
Άρθρο 103			
Άρθρο 104			
Άρθρο 105	όλα		
Άρθρο 106			
Άρθρο 107			
Άρθρο 108			
Άρθρο 109			
Άρθρο 110			
Άρθρο 111			
Άρθρο 112			
Άρθρο 113			
Άρθρο 114			
Άρθρο 115			
Άρθρο 116			
Άρθρο 117			
Άρθρο 118			
Άρθρο 119			
Άρθρο 120			
Άρθρο 121			

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122			
Άρθρο 123			
Άρθρο 124			
Άρθρο 125			
Άρθρο 126			
Άρθρο 127			
Άρθρο 128			
Άρθρο 129			
Άρθρο 130			
Άρθρο 131			
Άρθρο 132			
Άρθρο 133			
Άρθρο 134			
Άρθρο 135			
Άρθρο 136			
Άρθρο 137			
Άρθρο 138			
Άρθρο 139			
Άρθρο 140			
Άρθρο 141			
Άρθρο 142			
Άρθρο 143			
Άρθρο 144			
Άρθρο 145			
Άρθρο 146			
Άρθρο 147			
Άρθρο 148			
Άρθρο 149			
Άρθρο 150			
Άρθρο 151			
Άρθρο 152			
Άρθρο 153			
Άρθρο 154			
Άρθρο 155			
Άρθρο 156			
Άρθρο 157			
Άρθρο 158			
Άρθρο 159			
Άρθρο 160			
Άρθρο 161			
Άρθρο 162			
Άρθρο 163			
Άρθρο 164			
Άρθρο 165			
Άρθρο 166			

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167			
Άρθρο 168			
Άρθρο 169			
Άρθρο 170			
Άρθρο 171			
Άρθρο 172			
Άρθρο 173			
Άρθρο 174			
Άρθρο 175			
Άρθρο 176			
Άρθρο 177			
Άρθρο 178			
Άρθρο 179			
Άρθρο 180			
Άρθρο 181			
Άρθρο 182			
Άρθρο 183			
Άρθρο 184			
Άρθρο 185			
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83			
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81			
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84			
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82			
Ακροτελεύτιο άρθρο			
Επί του συνόλου			

Υπογραφή Βουλευτή

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΣΥΡΙΖΑ Προεδρευτική Επιτροπή
Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Μιχαήλ Χαραϊδανιάκης

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής			
Άρθρο 1			
Άρθρο 2			
Άρθρο 3			
Άρθρο 4			
Άρθρο 5			
Άρθρο 6			
Άρθρο 7			
Άρθρο 8			
Άρθρο 9			
Άρθρο 10			
Άρθρο 11			
Άρθρο 12			
Άρθρο 13			
Άρθρο 14			
Άρθρο 15			
Άρθρο 16			
Άρθρο 17			
Άρθρο 18			
Άρθρο 19			
Άρθρο 20			
Άρθρο 21			
Άρθρο 22			
Άρθρο 23			
Άρθρο 24			
Άρθρο 25			
Άρθρο 26			
Άρθρο 27			
Άρθρο 28			
Άρθρο 29			
Άρθρο 30			
Άρθρο 31			

ΝΑΙ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32			
Άρθρο 33			
Άρθρο 34			
Άρθρο 35			
Άρθρο 36			
Άρθρο 37			
Άρθρο 38			
Άρθρο 39			
Άρθρο 40			
Άρθρο 41			
Άρθρο 42			
Άρθρο 43			
Άρθρο 44			
Άρθρο 45			
Άρθρο 46			
Άρθρο 47			
Άρθρο 48			
Άρθρο 49			
Άρθρο 50			
Άρθρο 51			
Άρθρο 52			
Άρθρο 53			
Άρθρο 54			
Άρθρο 55			
Άρθρο 56			
Άρθρο 57			
Άρθρο 58			
Άρθρο 59			
Άρθρο 60			
Άρθρο 61			
Άρθρο 62			
Άρθρο 63			
Άρθρο 64			
Άρθρο 65			
Άρθρο 66			
Άρθρο 67			
Άρθρο 68			
Άρθρο 69			
Άρθρο 70			
Άρθρο 71			
Άρθρο 72			
Άρθρο 73			
Άρθρο 74			
Άρθρο 75			
Άρθρο 76			

NA)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77			
Άρθρο 78			
Άρθρο 79			
Άρθρο 80			
Άρθρο 81			
Άρθρο 82			
Άρθρο 83			
Άρθρο 84			
Άρθρο 85			
Άρθρο 86			
Άρθρο 87			
Άρθρο 88			
Άρθρο 89			
Άρθρο 90			
Άρθρο 91			
Άρθρο 92			
Άρθρο 93			
Άρθρο 94			
Άρθρο 95			
Άρθρο 96			
Άρθρο 97			
Άρθρο 98			
Άρθρο 99			
Άρθρο 100			
Άρθρο 101			
Άρθρο 102			
Άρθρο 103			
Άρθρο 104			
Άρθρο 105			
Άρθρο 106			
Άρθρο 107			
Άρθρο 108			
Άρθρο 109			
Άρθρο 110			
Άρθρο 111			
Άρθρο 112			
Άρθρο 113			
Άρθρο 114			
Άρθρο 115			
Άρθρο 116			
Άρθρο 117			
Άρθρο 118			
Άρθρο 119			
Άρθρο 120			
Άρθρο 121			

NA

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122			
Άρθρο 123			
Άρθρο 124			
Άρθρο 125			
Άρθρο 126			
Άρθρο 127			
Άρθρο 128			
Άρθρο 129			
Άρθρο 130			
Άρθρο 131			
Άρθρο 132			
Άρθρο 133			
Άρθρο 134			
Άρθρο 135			
Άρθρο 136			
Άρθρο 137			
Άρθρο 138			
Άρθρο 139			
Άρθρο 140			
Άρθρο 141			
Άρθρο 142			
Άρθρο 143			
Άρθρο 144			
Άρθρο 145			
Άρθρο 146			
Άρθρο 147			
Άρθρο 148			
Άρθρο 149			
Άρθρο 150			
Άρθρο 151			
Άρθρο 152			
Άρθρο 153			
Άρθρο 154			
Άρθρο 155			
Άρθρο 156			
Άρθρο 157			
Άρθρο 158			
Άρθρο 159			
Άρθρο 160			
Άρθρο 161			
Άρθρο 162			
Άρθρο 163			
Άρθρο 164			
Άρθρο 165			
Άρθρο 166			

ΝΑΙ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167	+		
Άρθρο 168	+		
Άρθρο 169	+		
Άρθρο 170	+		
Άρθρο 171	+		
Άρθρο 172	+		
Άρθρο 173	+		
Άρθρο 174	+		
Άρθρο 175	+		
Άρθρο 176	+		
Άρθρο 177	+		
Άρθρο 178	+		
Άρθρο 179	+		
Άρθρο 180	+		
Άρθρο 181	+		
Άρθρο 182	+		
Άρθρο 183	+		
Άρθρο 184	+		
Άρθρο 185	+		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83	+		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82	+		
Ακροτελεύτιο άρθρο	+		
Επί του συνόλου	+		

Υπογραφή Βουλευτή

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΚΙΝΗΜΑ ΑΔΑΦΗΣ

Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΚΟΝ-ΝΑΣΧΑΝΤΙΑ ΤΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής			
Άρθρο 1			
Άρθρο 2			
Άρθρο 3			
Άρθρο 4			
Άρθρο 5			
Άρθρο 6			
Άρθρο 7			
Άρθρο 8			
Άρθρο 9			
Άρθρο 10			
Άρθρο 11			
Άρθρο 12			
Άρθρο 13			
Άρθρο 14			
Άρθρο 15			
Άρθρο 16			
Άρθρο 17			
Άρθρο 18			
Άρθρο 19			
Άρθρο 20			
Άρθρο 21			
Άρθρο 22			
Άρθρο 23			
Άρθρο 24			
Άρθρο 25			
Άρθρο 26			
Άρθρο 27			
Άρθρο 28			
Άρθρο 29			
Άρθρο 30			
Άρθρο 31			

ΝΑΙ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32			
Άρθρο 33			
Άρθρο 34			
Άρθρο 35			
Άρθρο 36			
Άρθρο 37			
Άρθρο 38			
Άρθρο 39			
Άρθρο 40			
Άρθρο 41			
Άρθρο 42			
Άρθρο 43			
Άρθρο 44			
Άρθρο 45			
Άρθρο 46			
Άρθρο 47			
Άρθρο 48			
Άρθρο 49			
Άρθρο 50			
Άρθρο 51			
Άρθρο 52			
Άρθρο 53			
Άρθρο 54			
Άρθρο 55			
Άρθρο 56			
Άρθρο 57			
Άρθρο 58			
Άρθρο 59			
Άρθρο 60			
Άρθρο 61			
Άρθρο 62			
Άρθρο 63			
Άρθρο 64			
Άρθρο 65			
Άρθρο 66			
Άρθρο 67			
Άρθρο 68			
Άρθρο 69			
Άρθρο 70			
Άρθρο 71			
Άρθρο 72			
Άρθρο 73			
Άρθρο 74			
Άρθρο 75			
Άρθρο 76			

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77			
Άρθρο 78			
Άρθρο 79			
Άρθρο 80			
Άρθρο 81			
Άρθρο 82			
Άρθρο 83			
Άρθρο 84			
Άρθρο 85			
Άρθρο 86			
Άρθρο 87			
Άρθρο 88			
Άρθρο 89			
Άρθρο 90			
Άρθρο 91			
Άρθρο 92			
Άρθρο 93			
Άρθρο 94			
Άρθρο 95			
Άρθρο 96			
Άρθρο 97			
Άρθρο 98			
Άρθρο 99			
Άρθρο 100			
Άρθρο 101			
Άρθρο 102			
Άρθρο 103			
Άρθρο 104			
Άρθρο 105			
Άρθρο 106			
Άρθρο 107			
Άρθρο 108			
Άρθρο 109			
Άρθρο 110			
Άρθρο 111			
Άρθρο 112			
Άρθρο 113			
Άρθρο 114			
Άρθρο 115			
Άρθρο 116			
Άρθρο 117			
Άρθρο 118			
Άρθρο 119			
Άρθρο 120			
Άρθρο 121			

ΝΑΙ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122			
Άρθρο 123			
Άρθρο 124			
Άρθρο 125			
Άρθρο 126			
Άρθρο 127			
Άρθρο 128			
Άρθρο 129			
Άρθρο 130			
Άρθρο 131			
Άρθρο 132			
Άρθρο 133			
Άρθρο 134			
Άρθρο 135			
Άρθρο 136			
Άρθρο 137			
Άρθρο 138			
Άρθρο 139			
Άρθρο 140			
Άρθρο 141			
Άρθρο 142			
Άρθρο 143			
Άρθρο 144			
Άρθρο 145			
Άρθρο 146			
Άρθρο 147			
Άρθρο 148			
Άρθρο 149			
Άρθρο 150			
Άρθρο 151			
Άρθρο 152			
Άρθρο 153			
Άρθρο 154			
Άρθρο 155			
Άρθρο 156			
Άρθρο 157			
Άρθρο 158			
Άρθρο 159			
Άρθρο 160			
Άρθρο 161			
Άρθρο 162			
Άρθρο 163			
Άρθρο 164			
Άρθρο 165			
Άρθρο 166			

ΚΙΝΑΛ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167			
Άρθρο 168			
Άρθρο 169			
Άρθρο 170			
Άρθρο 171			
Άρθρο 172			
Άρθρο 173			
Άρθρο 174			
Άρθρο 175			
Άρθρο 176			
Άρθρο 177			
Άρθρο 178			
Άρθρο 179			
Άρθρο 180			
Άρθρο 181			
Άρθρο 182			
Άρθρο 183			
Άρθρο 184			
Άρθρο 185			
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83	+		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84	+		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82	+		
Ακροτελεύτιο άρθρο	+		
Επί του συνόλου	+		

Υπογραφή Βουλευτή

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΚΥΕ

Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Μαρία Κομνηνάκη

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3		✓	
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6		✓	
Άρθρο 7		✓	
Άρθρο 8		✓	
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11		✓	
Άρθρο 12		✓	
Άρθρο 13		✓	
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15		✓	
Άρθρο 16		✓	
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18		✓	
Άρθρο 19		✓	
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21		✓	
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24		✓	
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27		✓	
Άρθρο 28		✓	
Άρθρο 29		✓	
Άρθρο 30		✓	
Άρθρο 31		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32		✓	
Άρθρο 33		✓	
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46		✓	
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54		✓	
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57		✓	
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59		✓	
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
Άρθρο 63		✓	
Άρθρο 64		✓	
Άρθρο 65		✓	
Άρθρο 66		✓	
Άρθρο 67		✓	
Άρθρο 68		✓	
Άρθρο 69		✓	
Άρθρο 70		✓	
Άρθρο 71		✓	
Άρθρο 72		✓	
Άρθρο 73		✓	
Άρθρο 74		✓	
Άρθρο 75		✓	
Άρθρο 76		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77		✓	
Άρθρο 78		✓	
Άρθρο 79		✓	
Άρθρο 80		✓	
Άρθρο 81		✓	
Άρθρο 82		✓	
Άρθρο 83		✓	
Άρθρο 84		✓	
Άρθρο 85		✓	
Άρθρο 86		✓	
Άρθρο 87		✓	
Άρθρο 88		✓	
Άρθρο 89		✓	
Άρθρο 90		✓	
Άρθρο 91		✓	
Άρθρο 92		✓	
Άρθρο 93		✓	
Άρθρο 94		✓	
Άρθρο 95		✓	
Άρθρο 96		✓	
Άρθρο 97		✓	
Άρθρο 98		✓	
Άρθρο 99		✓	
Άρθρο 100		✓	
Άρθρο 101		✓	
Άρθρο 102		✓	
Άρθρο 103		✓	
Άρθρο 104		✓	
Άρθρο 105		✓	
Άρθρο 106		✓	
Άρθρο 107		✓	
Άρθρο 108		✓	
Άρθρο 109		✓	
Άρθρο 110		✓	
Άρθρο 111		✓	
Άρθρο 112		✓	
Άρθρο 113		✓	
Άρθρο 114		✓	
Άρθρο 115		✓	
Άρθρο 116		✓	
Άρθρο 117		✓	
Άρθρο 118		✓	
Άρθρο 119		✓	
Άρθρο 120		✓	
Άρθρο 121		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122		✓	
Άρθρο 123		✓	
Άρθρο 124		✓	
Άρθρο 125		✓	
Άρθρο 126		✓	
Άρθρο 127		✓	
Άρθρο 128		✓	
Άρθρο 129		✓	
Άρθρο 130		✓	
Άρθρο 131		✓	
Άρθρο 132		✓	
Άρθρο 133		✓	
Άρθρο 134		✓	
Άρθρο 135		✓	
Άρθρο 136		✓	
Άρθρο 137		✓	
Άρθρο 138		✓	
Άρθρο 139		✓	
Άρθρο 140		✓	
Άρθρο 141		✓	
Άρθρο 142		✓	
Άρθρο 143		✓	
Άρθρο 144		✓	
Άρθρο 145		✓	
Άρθρο 146		✓	
Άρθρο 147		✓	
Άρθρο 148		✓	
Άρθρο 149		✓	
Άρθρο 150		✓	
Άρθρο 151		✓	
Άρθρο 152		✓	
Άρθρο 153		✓	
Άρθρο 154		✓	
Άρθρο 155		✓	
Άρθρο 156		✓	
Άρθρο 157		✓	
Άρθρο 158		✓	
Άρθρο 159		✓	
Άρθρο 160		✓	
Άρθρο 161		✓	
Άρθρο 162		✓	
Άρθρο 163		✓	
Άρθρο 164		✓	
Άρθρο 165		✓	
Άρθρο 166		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167		✓	
Άρθρο 168		✓	
Άρθρο 169		✓	
Άρθρο 170		✓	
Άρθρο 171		✓	
Άρθρο 172		✓	
Άρθρο 173		✓	
Άρθρο 174		✓	
Άρθρο 175		✓	
Άρθρο 176		✓	
Άρθρο 177		✓	
Άρθρο 178		✓	
Άρθρο 179		✓	
Άρθρο 180		✓	
Άρθρο 181			✓
Άρθρο 182		✓	
Άρθρο 183		✓	
Άρθρο 184		✓	
Άρθρο 185		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82			✓
Ακροτελεύτιο άρθρο		✓	
Επί του συνόλου		✓	

Υπογραφή Βουλευτή

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ
Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΧΗΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής		+	
Άρθρο 1			+
Άρθρο 2			+
Άρθρο 3			+
Άρθρο 4			+
Άρθρο 5			+
Άρθρο 6			+
Άρθρο 7			+
Άρθρο 8			+
Άρθρο 9			+
Άρθρο 10			+
Άρθρο 11			+
Άρθρο 12			+
Άρθρο 13			+
Άρθρο 14		+	
Άρθρο 15		+	
Άρθρο 16		+	
Άρθρο 17			+
Άρθρο 18			+
Άρθρο 19			+
Άρθρο 20			+
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22			+
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24			+
Άρθρο 25			+
Άρθρο 26			+
Άρθρο 27			+
Άρθρο 28			+
Άρθρο 29			+
Άρθρο 30		+	
Άρθρο 31			+

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33			+
Άρθρο 34			+
Άρθρο 35			+
Άρθρο 36			+
Άρθρο 37			+
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39			+
Άρθρο 40			+
Άρθρο 41			+
Άρθρο 42			+
Άρθρο 43			+
Άρθρο 44			+
Άρθρο 45			+
Άρθρο 46			+
Άρθρο 47			+
Άρθρο 48		+	
Άρθρο 49		+	
Άρθρο 50			+
Άρθρο 51			+
Άρθρο 52			+
Άρθρο 53			+
Άρθρο 54		+	
Άρθρο 55		+	
Άρθρο 56			+
Άρθρο 57			+
Άρθρο 58			+
Άρθρο 59			+
Άρθρο 60			+
Άρθρο 61			+
Άρθρο 62			+
Άρθρο 63			+
Άρθρο 64			+
Άρθρο 65			+
Άρθρο 66			+
Άρθρο 67			+
Άρθρο 68			+
Άρθρο 69			+
Άρθρο 70		+	
Άρθρο 71			+
Άρθρο 72			+
Άρθρο 73		+	
Άρθρο 74	+		
Άρθρο 75	+		
Άρθρο 76			+

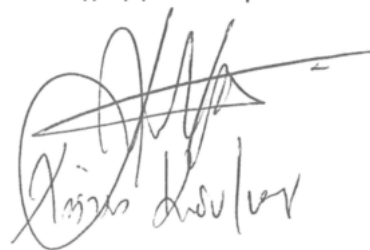
ΕΛ.Λ.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77			+
Άρθρο 78		+	
Άρθρο 79			+
Άρθρο 80			+
Άρθρο 81			+
Άρθρο 82			+
Άρθρο 83			+
Άρθρο 84			+
Άρθρο 85			+
Άρθρο 86			+
Άρθρο 87			+
Άρθρο 88			+
Άρθρο 89			+
Άρθρο 90			+
Άρθρο 91			+
Άρθρο 92			+
Άρθρο 93		+	
Άρθρο 94			+
Άρθρο 95			+
Άρθρο 96			+
Άρθρο 97		+	
Άρθρο 98			+
Άρθρο 99			+
Άρθρο 100			+
Άρθρο 101			+
Άρθρο 102			+
Άρθρο 103			+
Άρθρο 104			+
Άρθρο 105			+
Άρθρο 106			+
Άρθρο 107			+
Άρθρο 108			+
Άρθρο 109			+
Άρθρο 110			+
Άρθρο 111			+
Άρθρο 112			+
Άρθρο 113			+
Άρθρο 114		+	
Άρθρο 115	+		
Άρθρο 116			+
Άρθρο 117			+
Άρθρο 118			+
Άρθρο 119			+
Άρθρο 120		+	
Άρθρο 121		+	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122		+	
Άρθρο 123			+
Άρθρο 124			+
Άρθρο 125		+	
Άρθρο 126		+	
Άρθρο 127			+
Άρθρο 128			+
Άρθρο 129			+
Άρθρο 130			+
Άρθρο 131			+
Άρθρο 132			+
Άρθρο 133			+
Άρθρο 134		+	
Άρθρο 135		+	
Άρθρο 136	+		
Άρθρο 137	+		
Άρθρο 138			+
Άρθρο 139			+
Άρθρο 140		+	
Άρθρο 141	+		
Άρθρο 142			+
Άρθρο 143			+
Άρθρο 144			+
Άρθρο 145	+		
Άρθρο 146	+		
Άρθρο 147			+
Άρθρο 148	+		
Άρθρο 149			+
Άρθρο 150		+	
Άρθρο 151			+
Άρθρο 152		+	
Άρθρο 153	+		
Άρθρο 154			+
Άρθρο 155		+	
Άρθρο 156		+	
Άρθρο 157		+	
Άρθρο 158			+
Άρθρο 159	+		
Άρθρο 160			+
Άρθρο 161			+
Άρθρο 162		+	
Άρθρο 163		+	
Άρθρο 164		+	
Άρθρο 165			+
Άρθρο 166			+

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167			+
Άρθρο 168			+
Άρθρο 169			+
Άρθρο 170			+
Άρθρο 171			+
Άρθρο 172		+	
Άρθρο 173			+
Άρθρο 174			+
Άρθρο 175		+	
Άρθρο 176			+
Άρθρο 177	+		
Άρθρο 178		+	
Άρθρο 179		+	
Άρθρο 180			+
Άρθρο 181		+	
Άρθρο 182		+	
Άρθρο 183		+	
Άρθρο 184		+	
Άρθρο 185		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83			+
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84		+	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82	+		
Ακροτελεύτιο άρθρο		+	
Επί του συνόλου		+	

Υπογραφή Βουλευτή

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο νόμου: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις»

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΜΕΡΑ 25

Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΦΟΡΕΙΝΗ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της αρχής		X	
Άρθρο 1			X
Άρθρο 2			X
Άρθρο 3			X
Άρθρο 4			X
Άρθρο 5			X
Άρθρο 6			X
Άρθρο 7			X
Άρθρο 8			X
Άρθρο 9			X
Άρθρο 10			X
Άρθρο 11			X
Άρθρο 12			X
Άρθρο 13			X
Άρθρο 14			X
Άρθρο 15			X
Άρθρο 16		X	
Άρθρο 17			X
Άρθρο 18			X
Άρθρο 19			X
Άρθρο 20			X
Άρθρο 21			X
Άρθρο 22			X
Άρθρο 23			X
Άρθρο 24			X
Άρθρο 25			X
Άρθρο 26			X
Άρθρο 27		X	
Άρθρο 28			X
Άρθρο 29			X
Άρθρο 30			X
Άρθρο 31			X

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32			X
Άρθρο 33			X
Άρθρο 34			X
Άρθρο 35			X
Άρθρο 36			X
Άρθρο 37			X
Άρθρο 38			X
Άρθρο 39			X
Άρθρο 40			X
Άρθρο 41			X
Άρθρο 42			X
Άρθρο 43			X
Άρθρο 44			X
Άρθρο 45			X
Άρθρο 46			X
Άρθρο 47			X
Άρθρο 48			X
Άρθρο 49			X
Άρθρο 50			X
Άρθρο 51			X
Άρθρο 52			X
Άρθρο 53			X
Άρθρο 54			X
Άρθρο 55			X
Άρθρο 56			X
Άρθρο 57			X
Άρθρο 58			X
Άρθρο 59			X
Άρθρο 60			X
Άρθρο 61			X
Άρθρο 62			X
Άρθρο 63			X
Άρθρο 64			X
Άρθρο 65			X
Άρθρο 66			X
Άρθρο 67			X
Άρθρο 68			X
Άρθρο 69			X
Άρθρο 70			X
Άρθρο 71			X
Άρθρο 72			X
Άρθρο 73			X
Άρθρο 74			X
Άρθρο 75			X
Άρθρο 76			X

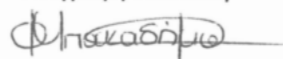
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 77			X
Άρθρο 78			X
Άρθρο 79			X
Άρθρο 80			X
Άρθρο 81			X
Άρθρο 82			X
Άρθρο 83			X
Άρθρο 84			X
Άρθρο 85			X
Άρθρο 86			X
Άρθρο 87			X
Άρθρο 88			X
Άρθρο 89			X
Άρθρο 90			X
Άρθρο 91			X
Άρθρο 92			X
Άρθρο 93			X
Άρθρο 94			X
Άρθρο 95			X
Άρθρο 96			X
Άρθρο 97			X
Άρθρο 98			X
Άρθρο 99			X
Άρθρο 100			X
Άρθρο 101			X
Άρθρο 102			X
Άρθρο 103			X
Άρθρο 104			X
Άρθρο 105			X
Άρθρο 106			X
Άρθρο 107			X
Άρθρο 108			X
Άρθρο 109			X
Άρθρο 110			X
Άρθρο 111			X
Άρθρο 112			X
Άρθρο 113			X
Άρθρο 114			X
Άρθρο 115			X
Άρθρο 116			X
Άρθρο 117			X
Άρθρο 118			X
Άρθρο 119			X
Άρθρο 120			X
Άρθρο 121			X

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 122			X
Άρθρο 123			X
Άρθρο 124			X
Άρθρο 125			X
Άρθρο 126			X
Άρθρο 127			X
Άρθρο 128			X
Άρθρο 129			X
Άρθρο 130			X
Άρθρο 131			X
Άρθρο 132			X
Άρθρο 133			X
Άρθρο 134			X
Άρθρο 135			X
Άρθρο 136			X
Άρθρο 137			X
Άρθρο 138			X
Άρθρο 139			X
Άρθρο 140			X
Άρθρο 141			X
Άρθρο 142			X
Άρθρο 143			X
Άρθρο 144			X
Άρθρο 145			X
Άρθρο 146			X
Άρθρο 147			X
Άρθρο 148			X
Άρθρο 149			X
Άρθρο 150			X
Άρθρο 151			X
Άρθρο 152			X
Άρθρο 153			X
Άρθρο 154			X
Άρθρο 155			X
Άρθρο 156			X
Άρθρο 157			X
Άρθρο 158			X
Άρθρο 159			X
Άρθρο 160			X
Άρθρο 161			X
Άρθρο 162			X
Άρθρο 163			X
Άρθρο 164			X
Άρθρο 165			X
Άρθρο 166			X

ΜΕΡΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 167			X
Άρθρο 168			X
Άρθρο 169			X
Άρθρο 170			X
Άρθρο 171			X
Άρθρο 172			X
Άρθρο 173			X
Άρθρο 174			X
Άρθρο 175			X
Άρθρο 176			X
Άρθρο 177			X
Άρθρο 178			X
Άρθρο 179			X
Άρθρο 180			X
Άρθρο 181			X
Άρθρο 182			X
Άρθρο 183			X
Άρθρο 184			X
Άρθρο 185			X
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 998/83		X	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 996/81		X	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 999/84		X	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 997/82			X
Ακροτελεύτιο άρθρο			X
Επί του συνόλου			X

Υπογραφή Βουλευτή

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις

Πίνακας Περιεχομένων
ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Ο ΘΕΣΜΟΣ

Άρθρο 1 Φύση

Άρθρο 2 Αποστολή

Άρθρο 3 Ανεξαρτησία

Άρθρο 4 Εναρμόνιση με διεθνείς αρχές και κανόνες

Άρθρο 5 Χάρτες Δεοντολογίας

Άρθρο 6 Σεβασμός της ελευθερίας της πληροφόρησης και προστασία των προσωπικών δεδομένων

Άρθρο 7 Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 8 Δικαιοδοτικές αρμοδιότητες

Άρθρο 9 Ελεγκτικές αρμοδιότητες

Άρθρο 10 Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

Άρθρο 11 Συνεργασία με ομοειδείς δικαιοδοτικούς και ελεγκτικούς θεσμούς

Άρθρο 12 Ετήσια έκθεση ευρημάτων, πορισμάτων και συστάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Άρθρο 13 Οργανικές θέσεις δικαστών

Άρθρο 14 Οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 15 Οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων

Άρθρο 16 Εξωτερικοί συνεργάτες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Άρθρο 17 Δικαστικοί και ελεγκτικοί σχηματισμοί, διοικητικές μονάδες

Άρθρο 18 Συγκρότηση της Ολομέλειας

Άρθρο 19 Κατανομή αρμοδιοτήτων στους σχηματισμούς της Ολομέλειας

Άρθρο 20 Μη δικαστικές αρμοδιότητες της Ολομέλειας

Άρθρο 21 Λήψη αποφάσεων από την πλήρη Ολομέλεια

Άρθρο 22 Αριθμός Τμημάτων του Δικαστηρίου

Άρθρο 23 Συγκρότηση και σύνθεση των Τμημάτων

Άρθρο 24 Αρμοδιότητες των Τμημάτων με δικαιοδοτικές αρμοδιότητες

Άρθρο 25 Τήβεννος

Άρθρο 26 Αρμοδιότητες των Τμημάτων με ελεγκτικές αρμοδιότητες

Άρθρο 27 Αρμοδιότητες του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων

Άρθρο 28 Συγκρότηση Κλιμακίων

Άρθρο 29 Αριθμός και αρμοδιότητες Κλιμακίων

Άρθρο 30 Υπηρεσίες Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων και Υπηρεσίες Επιτρόπων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Άρθρο 31 Καθήκοντα Προέδρου

Άρθρο 32 Καθήκοντα Αντιπροέδρων

Άρθρο 33 Καθήκοντα Συμβούλων

Άρθρο 34 Καθήκοντα Παρέδρων

Άρθρο 35 Καθήκοντα Εισηγητών

Άρθρο 36 Καθήκοντα Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 37 Καθήκοντα Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 38 Καθήκοντα Αντεπιτρόπων Επικρατείας του Ελεγκτι-

κού Συνεδρίου

Άρθρο 39 Καθήκοντα Παρέδρων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 40 Καθήκοντα Εισηγητών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 41 Αναπλήρωση δικαστών

Άρθρο 42 Αναπλήρωση δικαστικών λειτουργών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 43 Δικαστικές διακοπές

Άρθρο 44 Καθήκοντα Γενικών Συντονιστών

Άρθρο 45 Καθήκοντα Επιτρόπων

Άρθρο 46 Αναπλήρωση των Γενικών Συντονιστών και των Επιτρόπων

Άρθρο 47 Γραμματείς δικαστικών σχηματισμών

Άρθρο 48 Υπηρεσία της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 49 Επιθεώρηση Υπηρεσιών Επιτρόπων

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άρθρο 50 Παρουσίαση στη Βουλή του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 51 Ετήσια Έκθεση Ευρημάτων, Πορισμάτων και Συστάσεων

Άρθρο 52 Διαβίβαση και παρουσίαση στη Βουλή εκθέσεων ελέγχου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Άρθρο 53 Περιεχόμενο και διαδικασία παραγωγής

Άρθρο 54 Ενημέρωση για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα

Άρθρο 55 Συνέπειες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ

Άρθρο 56 Διαδικασία

Άρθρο 57 Επιστημονική υποστήριξη

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 58 Ακεραιότητα

Άρθρο 59 Αποτελεσματικότητα

Άρθρο 60 Αναλογικότητα

Άρθρο 61 Επαγγελματισμός

Άρθρο 62 Δικαιότητα

Άρθρο 63 Ευθύνη

Άρθρο 64 Συνεκτικότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 65 Διαχείριση των ελέγχων

Άρθρο 66 Όργανα άσκησης των ελέγχων

Άρθρο 67 Γενικές ελεγκτικές εξουσίες

Άρθρο 68 Τήρηση δικαιολογητικών διαχείρισης

Άρθρο 69 Διαλειτουργικότητα συστημάτων

Άρθρο 70 Πρόσβαση ελεγκτών σε αρχεία των ελεγχόμενων

Άρθρο 71 Έλεγχος από άλλους ελεγκτικούς φορείς

Άρθρο 72 Πρόσβαση σε πληροφορίες που κατέχουν τρίτοι

Άρθρο 73 Όρια ελέγχων

Άρθρο 74 Ακρόαση ελεγχόμενων, δικαιώματα άμυνας

Άρθρο 75 Τεκμηρίωση ευρημάτων, αιτιολογία δυσμενών κρίσεων

Άρθρο 76 Ποινικές διαδικασίες

Άρθρο 77 Ανακοίνωση εκθέσεων ελέγχου και πράξεων, κοινοποιήσεις, αντίγραφα

Άρθρο 78 Καταγγελίες, αναφορές και αιτήματα ελέγχου

Άρθρο 79 Προστασία ελεγκτών

Άρθρο 80 Ποιότητα των ελέγχων

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Άρθρο 81 Κριτήρια ελέγχου

Άρθρο 82 Έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών

Άρθρο 83 Έλεγχος συμμόρφωσης

Άρθρο 84 Έλεγχος επιδόσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Άρθρο 85 Προσεγγίσεις ελέγχου
 Άρθρο 86 Έλεγχος αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου
 Άρθρο 87 Απευθείας έλεγχος για τη διαπίστωση δημοσιονομικών πλημμελειών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
 Άρθρο 88 Αντικείμενα των ελέγχων
 Άρθρο 89 Έλεγχος συνολικής διαχείρισης
 Άρθρο 90 Θεματικοί έλεγχοι
 Άρθρο 91 Εξατομικευμένοι έλεγχοι
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ
 Άρθρο 92 Έννομες συνέπειες ελέγχων
 Άρθρο 93 Έλεγχος που διακωλύουν την ανάπτυξη νομικών συνεπειών
 Άρθρο 94 Έλεγχος απαλλαγής ή καταλογισμού δημοσιονομικά υπευθύνων
 Άρθρο 95 Έλεγχος για τη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης
 Άρθρο 96 Έλεγχος για τη διατύπωση συστάσεων
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
 Άρθρο 97 Εργαλειοθήκη ελέγχων
 Άρθρο 98 Συνδυασμός ελέγχων
 Άρθρο 99 Υποχρεωτικοί έλεγχοι
 Άρθρο 100 Προτεραιότητα ελέγχων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΩΝ
 Άρθρο 101 Γενικός χαρακτήρας
 Άρθρο 102 Προτεραιότητες του Ετήσιου Προγράμματος
 Άρθρο 103 Προγραμματισμός θεματικών ελέγχων
 Άρθρο 104 Διάθεση του υπόλοιπου ελεγκτικού χρόνου
 Άρθρο 105 Προετοιμασία του Ετήσιου Προγράμματος
 Άρθρο 106 Εκτέλεση του Ετήσιου Προγράμματος
ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ: ΕΙΔΙΚΩΣ ΡΥΘΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
 Άρθρο 107 Έλεγχος αξιοπιστίας των συστημάτων πληροφορικής
 Άρθρο 108 Ψηφιακοί έλεγχοι
 Άρθρο 109 Έλεγχος αυτοματοποιημένων διαδικασιών πληρωμής
 Άρθρο 110 Πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά αρχεία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ
 Άρθρο 111 Επιτηρούμενοι δημόσιοι υπόλογοι
 Άρθρο 112 Περιεχόμενο της επιτήρησης
 Άρθρο 113 Αρμόδια όργανα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ
 Άρθρο 114 Λογοδοσία υπολόγων του Δημοσίου
 Άρθρο 115 Λογοδοσία υπολόγων υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας
 Άρθρο 116 Συνέπειες μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής λογαριασμού
 Άρθρο 117 Δυστροπούντες υπόλογοι
 Άρθρο 118 Έκτακτη λογοδοσία δημόσιων υπολόγων
 Άρθρο 119 Ενσωμάτωση των λογαριασμών λογοδοσίας των δημόσιων υπολόγων στους ετήσιους λογαριασμούς του φορέα όπου υπηρετούν
 Άρθρο 120 Λογαριασμοί οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΝ
 Άρθρο 121 Περιοδικότητα του ελέγχου
 Άρθρο 122 Αντικείμενο και μεθοδολογία του ελέγχου
 Άρθρο 123 Διαχειριστικά στοιχεία
 Άρθρο 124 Διαδικασία διενέργειας του ελέγχου
 Άρθρο 125 Έκθεση ελέγχου
 Άρθρο 126 Καταστροφή ή απώλεια υποβληθέντων διαχειριστικών στοιχείων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
 Άρθρο 127 Εφαρμοζόμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΣΟΔΩΝ
 Άρθρο 128 Έλεγχος εσόδων Δημοσίου
 Άρθρο 129 Έλεγχος είσπραξης εσόδων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων
 Άρθρο 130 Ευθύνη υπαλλήλων
 Άρθρο 131 Επέκταση εξόφλησης του ελέγχου εσόδων και στα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου
 Άρθρο 132 Έλεγχος χαρακτηρισμού οφειλών προς το Δημόσιο ως ανεπίδεκτων είσπραξης και διαγραφής αυτών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ
 Άρθρο 133 Διαδικασία υποβολής στο Ελεγκτικό Συνέδριο
 Άρθρο 134 Ενέργειες Επιτρόπου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ
 Άρθρο 135 Αρμοδιότητα Επιτρόπων
 Άρθρο 136 Τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ
 Άρθρο 137 Υπαγόμενοι στον έλεγχο φορείς
 Άρθρο 138 Τρόπος διενέργειας του ελέγχου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 139 Παροχή υπηρεσιών ελέγχου
 Άρθρο 140 Αμοιβή από την παροχή υπηρεσιών
ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ: ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
 Άρθρο 141 Ορισμός και διακρίσεις ελλειμμάτων
 Άρθρο 142 Υπεύθυνα πρόσωπα
 Άρθρο 143 Συνευθυνόμενοι
 Άρθρο 144 Μέτρο ευθύνης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ
 Άρθρο 145 Καταλογιζόμενο ποσό και καταλογιστική πράξη
 Άρθρο 146 Πρόσωπα κατά των οποίων εκδίδεται καταλογιστική πράξη
 Άρθρο 147 Τόκοι
 Άρθρο 148 Καταλογισμός λαβόντων
 Άρθρο 149 Καταλογίζον όργανο
 Άρθρο 150 Μείωση του καταλογιζόμενου ποσού
 Άρθρο 151 Εκτέλεση πράξεων
 Άρθρο 152 Παραγραφή αξίωσης για αναπλήρωση ελλείμματος
 Άρθρο 153 Ανάκληση πράξεων
ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΙΣΕΙΣ
 Άρθρο 154 Προσωποπαγείς θέσεις δόκιμων Εισηγητών
 Άρθρο 155 Προσωρινή κάλυψη θέσεων Αντεπιτρόπων
 Άρθρο 156 Ειδική άδεια επιμόρφωσης
 Άρθρο 157 Πλήρωση θέσεων Γενικών Συντονιστών και Επιτρόπων
 Άρθρο 158 Συμμετοχή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στις δαπάνες λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου
 Άρθρο 159 Ανάκληση θεωρήσεων
 Άρθρο 160 Καταστροφή δικαιολογητικών και λοιπών εγγράφων
 Άρθρο 161 Έλεγχος των δαπανών της Βουλής
 Άρθρο 162 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 163 Εκκρεμείς έλεγχοι λογαριασμών
 Άρθρο 164 Έλεγχος εκκρεμών διαχειρίσεων και έλεγχος νομιμότητας καταλογιστικών πράξεων
 Άρθρο 165 Προσαυξήσεις
 Άρθρο 166 Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ
 Άρθρο 167 Έναρξη ισχύος
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
 Άρθρο 168 Άσκηση κατά προτεραιότητα προσυμβατικού ελέγχου - Αντικατάσταση του άρθρου 338 του ν. 4700/2020
 Άρθρο 169 Διαδικαστικές ρυθμίσεις για τον προσυμβατικό έλεγχο - Αντικατάσταση του άρθρου 339 του ν. 4700/2020

Άρθρο 170 Επιδόσεις και κοινοποιήσεις μέσα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) - Αντικατάσταση άρθρου του 340 του ν. 4700/2020

Άρθρο 171 Ειδικές περιπτώσεις εξαιρέσεων από την επίδοση και κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 341 του ν. 4700/2020

Άρθρο 172 Καταθέσεις και καταβολές με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 342 του ν. 4700/2020

Άρθρο 173 Δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης και εξαιρέσεις - Αντικατάσταση του άρθρου 343 του ν. 4700/2020

Άρθρο 174 Διαδικασίες της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 344 του ν. 4700/2020

Άρθρο 175 Έναρξη ισχύος διατάξεων ηλεκτρονικών διαδικασιών - Αντικατάσταση του άρθρου 345 του ν. 4700/2020

Άρθρο 176 Ανάπτυξη λογισμικού - Αντικατάσταση του άρθρου 346 του ν. 4700/2020

Άρθρο 177 Αίτηση καταλογισμού επιχορήγησης - Αντικατάσταση του άρθρου 347 του ν. 4700/2020

Άρθρο 178 Ειδικές δικονομικές ρυθμίσεις

Άρθρο 179 Δικαίωμα υπαλλήλων σε αποζημίωση και παρακολούθηση ειδικού προγράμματος

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 180 Επιχορηγήσεις και χρηματοδοτήσεις από δημόσιους πόρους

Άρθρο 181 Λειτουργικές δαπάνες οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού

Άρθρο 182 Ανεξόφλητες οφειλές - Τροποποίηση των παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 82 του ν.δ. 356/1974

Άρθρο 183 Διαγραφή οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 3 και 5 του άρθρου 82Α του ν.δ. 356/1974

Άρθρο 184 Ρυθμίσεις ασφαλιστικών οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 2 και 5 του άρθρου 108 του ν. 4387/2016

Άρθρο 185 Διαγραφή ασφαλιστικών οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 3 και 5 του άρθρου 109 του ν. 4387/2016

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 186 Χορήγηση αποζημίωσης ανωτάτων δικαστικών λειτουργιών

Άρθρο 187 Ευθύνη των εταίρων των δικηγορικών εταιρειών - Τροποποίηση του άρθρου 54 του Κώδικα περί Δικηγόρων

Άρθρο 188 Αυτοτέλεια έμμοιθου δικηγόρου - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4194/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 189 Ορισμός Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου ως αρμόδιας για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 190 Αρχή Ελέγχου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4314/2014

Άρθρο 191 Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

Άρθρο 192 Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 193 Λειτουργικές και άλλες δαπάνες της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

Άρθρο 194 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 271 του ν. 4738/2020

Άρθρο 195 Τεχνική βοήθεια στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Προσθήκη άρθρου 280 Α στον ν. 4738/2020

Άρθρο 196 Αξιολόγηση Επιλεξιμοτήτων

Άρθρο 197 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 198 Σώρευση ενισχύσεων

Άρθρο 199 Στελέχωση υπηρεσιών που έχουν αναλάβει την πα-

ρακολουθήση και υλοποίηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 200 Προσυμβατικός έλεγχος - Παρακολούθηση της διαδικασίας προετοιμασίας και κατάρτισης συμβάσεων

Άρθρο 201 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 202 Παρατάσεις προθεσμιών σχετικά με το ευεργέτημα μη καταχώρησης αξιογράφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς υπό όρους

Άρθρο 203 Ρυθμίσεις περί ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας - Τροποποίηση του άρθρου 114 του ν. 4270/2014

Άρθρο 204 Παράταση προθεσμίας αποστολής Απολογισμού, Ισολογισμού και Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων οικονομικού έτους 2020 στο Ελεγκτικό Συνέδριο και εισαγωγής αυτών στη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 205 Υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης

Άρθρο 206 Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού

Άρθρο 207 Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Άρθρο 208 Επιχορηγήσεις Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 3877/2010

Άρθρο 209 Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων σχετικά με τις ζημιές που προκλήθηκαν λόγω παγετού

Άρθρο 210 Ανώτατο όριο αποζημίωσης από τον ΕΛ.Γ.Α. - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010

Άρθρο 211 Έναρξη ισχύος

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' Ο ΘΕΣΜΟΣ

Άρθρο 1 Φύση

Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανώτατο δημοσιονομικό Δικαστήριο και συγχρόνως ο ανώτατος θεσμός δημοσιονομικού ελέγχου στη Χώρα. Αποτελεί πλήρη και αυτοτελή δικαιοδοτικό κλάδο. Η αμιγώς δικαστική του φύση διατηρείται ανεξάρτητα από τις ειδικότερες αρμοδιότητες που ασκεί.

Άρθρο 2 Αποστολή

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί δικαιοδοτικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του εγγυάται την τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου, της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και της δίκαιης δίκης.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί επίσης την τήρηση της νομιμότητας, της κανονικότητας και των αρχών της καλής διακυβέρνησης στο σύνολο των δημόσιων φορέων, και επιτηρεί τους δημόσιους υπολόγους. Ασκεί κάθε συμβατή με τη φύση του αρμοδιότητα που του ανατίθεται με νόμο.

Άρθρο 3 Ανεξαρτησία

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο προγραμματίζει και εκτελεί τους ελέγχους του με πλήρη ανεξαρτησία από τη νομοθετική, την εκτελεστική και τη λοιπή δικαστική λειτουργία.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεργάζεται με τη Βουλή για τον έλεγχο της δημόσιας διαχείρισης.

Άρθρο 4 **Εναρμόνιση με διεθνείς αρχές και κανόνες**

1. Για τον προγραμματισμό και τη διεξαγωγή των ελέγχων του, το Ελεγκτικό Συνέδριο εναρμονίζεται με τις διεθνώς αναγνωρισμένες καλές πρακτικές ποιότητας.

2. Κατά την άσκηση της δικαιοδοτικής του λειτουργίας, το Ελεγκτικό Συνέδριο φροντίζει, με σεβασμό προς το Σύνταγμα, να τηρούνται οι διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, ιδίως σχετικές με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

3. Αναφορικά με τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή τους δημόσιους φορείς που ελέγχει, καθώς και με τους διαδίκους που υπάγονται στη δικαιοδοσία του, το Ελεγκτικό Συνέδριο ερμηνεύει και εφαρμόζει τον νόμο με πνεύμα δίκαιης ισορροπίας, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 5 **Χάρτες Δεοντολογίας**

Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκδίδει Χάρτες Δεοντολογίας, στους οποίους περιλαμβάνονται κατευθύνσεις για την άρση διλημάτων δεοντολογικής φύσης που μπορεί να αντιμετωπίζουν οι δικαστικοί λειτουργοί και οι δικαστικοί υπάλληλοι του Συνεδρίου, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 6 **Σεβασμός της ελευθερίας της πληροφόρησης και προστασία των προσωπικών δεδομένων**

Κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών, ελεγκτικών και γνωμοδοτικών του αρμοδιοτήτων το Ελεγκτικό Συνέδριο μεριμνά, ώστε ο σεβασμός του δικαιώματος στην προστασία των προσωπικών δεδομένων να εναρμονίζεται με την ελευθερία της πληροφόρησης. Κατά την άσκηση της διοικητικής του λειτουργίας τηρεί τους κανόνες που ισχύουν για κάθε δημόσια υπηρεσία.

Άρθρο 7 **Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι ανεξάρτητη δικαστική αρχή, η οποία δρα ενιαία και αδιαίρετα υπέρ του δημοσίου συμφέροντος. Συμμετέχει στην άσκηση της δικαιοδοτικής και γνωμοδοτικής λειτουργίας του Δικαστηρίου, συμβάλλοντας στην τήρηση των αρχών της δίκαιης δίκης, καθώς και στη διασφάλιση της ενότητας της νομολογίας του και στον σεβασμό του εύρους της δικαιοδοσίας του. Μεριμνά ιδίως, για τη δίκαιη απόδοση ευθυνών στις περιπτώσεις που κινεί τη δικαστική διαδικασία καταλογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ**

Άρθρο 8 **Δικαιοδοτικές αρμοδιότητες**

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάζει, σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, τα ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά καταλογιστικών πράξεων ή αποφάσεων που εκδίδονται κατά τον έλεγχο των δημόσιων λογαριασμών και τη λογοδοσία των δημόσιων υπολόγων ή όσων εξομοιώνονται από τον νόμο με αυτούς. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνονται:

(α) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά καταλογιστικών πράξεων ή αποφάσεων των οργάνων της διοίκησης, οι οποίες αφορούν στη διαχείριση υλικού ή χρημάτων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και αυτές που αφορούν στη διαχείριση των επιχορηγήσεων και κάθε είδους χρηματοδοτήσεων από τους ανωτέρω φορείς προς νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες.

(β) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά πράξεων Κλιμακίου ή Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδίδονται

κατά τον έλεγχο των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων, των απολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και των επιχορηγήσεων ή χρηματοδοτήσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς νομικά πρόσωπα και ιδιώτες.

(γ) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά πράξεων ή αποφάσεων καταλογισμού που εκδίδονται από Κλιμάκια ή από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τον έλεγχο του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Εγγυήσεων ή που αφορούν σε υπολόγους για παράνομη ή αχρεώστητη πληρωμή σε βάρος του Λογαριασμού αυτού.

(δ) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά πράξεων καταλογισμού που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί απαγόρευσης της πολυθεσίας και της υπέρβασης του ανώτατου ορίου απολαβών.

(ε) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά αποφάσεων καταλογισμού που εκδίδονται σε βάρος υπευθύνων για παρانونώς απασχολούμενο προσωπικό σε δημόσιους φορείς.

(στ) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά αποφάσεων καταλογισμού που εκδίδονται σε βάρος των δημοσιονομικών υπευθύνων και των λαβόντων για μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής.

(ζ) Οι διαφορές από τη λογοδοσία μεταξύ δημόσιων φορέων, στους οποίους περιλαμβάνεται και το Δημόσιο, που γεννώνται λόγω της μη προσήκουσας ή για αλλότριο σκοπό διάθεσης από τον έναν του ποσού με το οποίο είχε χρηματοδοτηθεί από τον άλλον.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάζει επίσης:

(α) Ένδικα βοηθήματα και μέσα που έχουν ασκηθεί από όποιον έχει έννομο συμφέρον κατά καταλογιστικών πράξεων ή αποφάσεων, οι οποίες αφορούν στη διαχείριση υλικού, αξιών ή χρημάτων του δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, καθώς και αυτών που αφορούν στη διαχείριση επιχορηγήσεων και χρηματοδοτήσεων προς νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες, οι οποίες προέρχονται από τους πιο πάνω πόρους (παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4055/2012, Α' 51).

(β) Τις υποθέσεις που ανακύπτουν από τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης των δημόσιων εν γένει λειτουργών και υπαλλήλων, καθώς και των προσώπων που υπόκεινται σε υποχρέωση υποβολής δήλωσης περί την περιουσιακή τους κατάσταση (άρθρο 1 του ν. 3213/2003, Α' 309 και παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4065/2012, Α' 77).

(γ) Ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά πράξεων καταλογισμού που εκδίδονται από τον Υπουργό Οικονομικών σε βάρος εκκαθαριστών περιουσίας ή εκτελεστών διαθήκης για έλλειμμα ή ζημία σε περιουσία που καταλείπεται υπέρ φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, ή κοινωφελούς ιδρύματος ή σωματείου με κοινωφελή σκοπό (άρθρο 31 του ν. 4182/2013, Α' 185).

(δ) Ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών περί επιβολής προστίμου σε βάρος των υπευθύνων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης για καθυστερημένη υποβολή οικονομικών στοιχείων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (παρ. 22 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993, Α' 137 και παρ. 1 του άρθρου 173 του ν. 4270/2014, Α' 143).

(ε) Ένδικα βοηθήματα και μέσα κατά των αποφάσεων καταλογισμού που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού για μη νόμιμη διάθεση της ληφθείσας επιχορήγησης (παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 2725/1999, Α' 121).

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάζει, κατά την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, τις διαφορές από την απονομή σύνταξης στα άμεσα όργανα του Κράτους, σε δημόσιους εν γένει λειτουργούς και υπαλλήλους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι στρατιωτικοί, καθώς και σε κάθε άλλο πρόσωπο, εφόσον η σύνταξη του βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνονται:

(α) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του Κράτους ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίες εκδίδονται ή αφορούν κανονισμό, εκτέλεση ή πληρωμή σύνταξης των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων.

(β) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που αφορούν σε καταλογισμό αχρεωστήτως καταβληθεισών συντάξεων των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων.

(γ) Η εκδίκαση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατά πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων του Κράτους ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίες εκδίδονται ή αφορούν κανονισμό, εκτέλεση, πληρωμή ή αχρεώστητη καταβολή πολεμικών συντάξεων (π.δ. 168/2007, Α' 209), συντάξεων αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης και των αγωνιστών κατά της δικτατορίας (ν. 1543/1985, Α' 73), των αγωνιστών του Εμφυλίου Πολέμου (ν. 1863/1989, Α' 204), καθώς και των παθόντων από τρομοκρατική πράξη (ν. 1977/1991, Α' 185).

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάζει, σύμφωνα με την περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, τις υποθέσεις που αναφέρονται στην αστική ευθύνη των πολιτικών και στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

5. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγεται και κάθε διαφορά συναφής με αυτές που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 4, η οποία υπάγεται στη δικαιοδοσία του με βάση διάταξη νόμου.

Άρθρο 9 Ελεγκτικές αρμοδιότητες

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει, κατά τις περ. α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, τις δαπάνες και τους λογαριασμούς των φορέων που υπάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, στην ελεγκτική του δικαιοδοσία. Διενεργεί επίσης κάθε έλεγχο που απαιτείται για τη σύνταξη και υποβολή στη Βουλή έκθεσης για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους, σύμφωνα με την περ. ε' της ίδιας παραγράφου. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνονται:

(α) Ο διαρκής έλεγχος της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των φορέων, που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία ως προς την ικανότητά τους να αποτρέπουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους.

(β) Ο προληπτικός έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας ορισμένης κατηγορίας δαπανών στις εξαιρετικές περιπτώσεις που κρίνει, ύστερα από εκτίμηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα, ότι μόνον έτσι διασφαλίζεται η νόμιμη και κανονική διάθεση του δημοσίου χρήματος.

(γ) Η διενέργεια θεματικών ελέγχων συμμόρφωσης ή επιδόσεων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων του.

(δ) Η διενέργεια κατασταλτικού ελέγχου στους λογαριασμούς των δημοσίων υπολόγων, στους απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων των Γεωργικών Προϊόντων (παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 992/1979, Α' 280), καθώς και ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων στους ως άνω λογαριασμούς συναλλαγών.

(ε) Ο έλεγχος της τήρησης των απαγορεύσεων για την κατοχή περισσότερων θέσεων ή της επιβολής ανώτατου ορίου απολαβών στον δημόσιο τομέα (άρθρα 1, 3 και 6 του ν. 1256/1982, Α' 65).

(στ) Ο έλεγχος της διαχείρισης φυσικών ή νομικών προσώπων για τις χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις που έλαβαν σε βάρος φορέα της Γενικής Κυβέρνησης.

(ζ) Η διενέργεια ελέγχου στην οικονομική διαχείριση ή σε επιμέρους διοικητικές και διαχειριστικές πράξεις των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε κάθε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται είτε ολικά είτε μερικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από κράτη μέλη της Ένωσης (άρθρα 85 του ν. 1892/1990, Α' 101 και 16 του ν. 2145/1993, Α' 88).

(η) Ο έλεγχος της διαγραφής ή του χαρακτηρισμού ως ανεπίδεκτων είσπραξης οφειλών προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο υπάγεται επίσης ο έλεγχος της αξιοπιστίας, της πληρότητας και της ακρίβειας των λογαριασμών του Κράτους και των υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 473/2013

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 (L 140/11), (δεύτερο εδάφιο της περ. δ' του άρθρου 31 του ν. 4270/2014, Α' 143).

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί και αξιολογεί τα έσοδα του Κράτους, καθώς και την κανονική είσπραξη των εσόδων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιτηρεί τους δημόσιους υπολόγους ως προς την τήρηση από αυτούς των διατάξεων του δημοσίου λογιστικού ή της εν γένει δημοσιονομικής νομοθεσίας και επιβάλλει σ' αυτούς χρηματική κύρωση αν δεν υποβάλουν ή υποβάλουν εκπρόθεσμα τους λογαριασμούς τους.

5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου σωματειακής μορφής, τα οποία έχουν επιχορηγηθεί από κρατικούς ή ενωσιακούς πόρους, για την ορθή διάθεση αυτών.

6. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία έχουν χρηματοδοτηθεί από δημόσιους πόρους, για την ορθή διάθεση αυτών, ή εκτάκτως, σύμφωνα με τις καταστατικές τους διατάξεις, αν συντρέχει περίπτωση καταχρηστικής διαχείρισης των πόρων αυτών.

7. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να διενεργήσει έλεγχο στην Τράπεζα της Ελλάδος ως προς τη φύλαξη και διαχείριση από αυτή των χρηματικών διαθεσίμων του Κράτους και των άλλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και ως προς την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί όταν ενεργεί αυτοτελώς και όχι σε εκτέλεση συγκεκριμένων όρων που τίθενται από όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να ελέγξει, όπως προβλέπεται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων του, την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, της Εταιρείας Ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου, του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου. Μπορεί ακόμη να εντάξει τους ανωτέρω φορείς σε ευρύτερο έλεγχο που διενεργεί, αν αυτό απαιτείται για την πληρότητα του ελέγχου.

9. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, διενεργεί έλεγχο συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με αυτό, όπως ειδικότερα προβλέπεται στα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127), και δικάζει τις διαφορές και αμφισβητήσεις που προκύπτουν από τον έλεγχο αυτό κατά τα άρθρα 328 έως 337 του ίδιου νόμου.

10. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί επίσης να αναλάβει τον δημοσιονομικό έλεγχο διεθνούς οργανισμού στον οποίο συμμετέχει η Ελλάδα αντί αποζημιώσεων που ορίζεται στην οικεία σύμβαση.

Άρθρο 10 Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 73 και την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, για τα νομοσχέδια που αφορούν σε συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί επίσης:

(α) σε νομοσχέδια που ρυθμίζουν μείζονος σπουδαιότητας θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, τα οποία υποβάλλονται ενώπιόν του από τον Υπουργό Οικονομικών,

(β) σε νομοσχέδια που ρυθμίζουν ζητήματα δημοσίων συμβάσεων ή άπτονται εν γένει των αρμοδιοτήτων του, τα οποία υποβάλλονται ενώπιόν του από τον αρμόδιο Υπουργό,

(γ) σε δημοσιονομικής φύσης ερωτήματα που τίθενται από τους υπουργούς, εφόσον η γνώμη δεν προκαταλαμβάνει την επίλυση διαφοράς που εκκρεμεί ήδη σε δικαιοδοτικό του σχηματισμό,

(δ) σε σχέδια αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών περί συμψηφισμού δαπανών και εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού (περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4270/2014, Α' 143).

(ε) σε σχέδια αποφάσεων του Διοικητή της Ανεξάρτητης

Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, περί μεταβολής των κριτηρίων και των υποθέσεων καταχώρισης στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, αντίστοιχα, και στα βιβλία διαγραφών, καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και περί ρυθμίσεως κάθε θέματος σχετικού με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης (παρ. 5 του άρθρου 82 και παρ. 5 του άρθρου 82Α του ν.δ. 356/1974, Α' 90, περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 108 και παρ. 5 του άρθρου 109 του ν. 4387/2016, Α' 85).

Άρθρο 11 **Συνεργασία με ομοειδείς δικαιοδοτικούς** **και ελεγκτικούς θεσμούς**

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συμμετέχει σε διεθνείς ή περιφερειακές οργανώσεις δικαιοδοτικών και ελεγκτικών θεσμών με ομοειδείς προς αυτό αρμοδιότητες.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και με τους αντίστοιχους ελεγκτικούς θεσμούς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο για την πραγματοποίηση από το τελευταίο ελέγχων σε εθνικούς φορείς που διαχειρίζονται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή λαμβάνουν πληρωμές από τον προϋπολογισμό της. Για τον σκοπό αυτόν δύναται να προβαίνει σε ενέργειες προς διευκόλυνση και υποστήριξη των ελέγχων, ιδίως να διαβιβάζει έγγραφα ή πληροφορίες που απευθύνονται από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο προς τους ελεγχόμενους εθνικούς φορείς ή το αντίστροφο. Διατηρώντας την ανεξαρτησία του και σε πνεύμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, δύναται να παρακολουθεί με εκπροσώπους του τους επιτόπιους ελέγχους του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Ελλάδα.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν συμφωνίας συνεργασίας, δύναται να συμμετέχει σε κοινούς ελέγχους με ομοειδείς ελεγκτικούς θεσμούς ή να διενεργεί παράλληλους ελέγχους με όμοιο αντικείμενο ελέγχου.

5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εκτελεί διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα παροχής ελεγκτικής τεχνογνωσίας σε ομοειδείς προς αυτό ελεγκτικούς θεσμούς σύμφωνα με το άρθρο 139.

6. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου συμμετέχει στις διεθνείς και ευρωπαϊκές οργανώσεις αντίστοιχων προς αυτή δικαστικών αρχών, αναπτύσσοντας με τις αρχές αυτές και διμερείς σχέσεις. Συνεργάζεται με αντίστοιχους θεσμούς σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς και με ευρωπαϊκές και διεθνείς υπηρεσίες για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Άρθρο 12 **Ετήσια έκθεση ευρημάτων, πορισμάτων και συστάσεων**

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 51, παραθέτει σε ετήσια έκθεση που εκδίδεται στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, τα σημαντικότερα ευρήματα, πορίσματα και συστάσεις που απορρέουν από την άσκηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ**

Άρθρο 13 **Οργανικές θέσεις δικαστών**

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από:

- (α) τον Πρόεδρο,
- (β) δέκα (10) Αντιπροέδρους,
- (γ) σαράντα (40) Συμβούλους,
- (δ) πενήντα (50) Παρέδρους και

(ε) πενήντα (50) Εισηγητές στους οποίους περιλαμβάνονται και οι δόκιμοι Εισηγητές.

Άρθρο 14 **Οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών της** **Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συ-** **νεδρίου**

Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελείται από:

- (α) τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας,
- (β) τον Επίτροπο Επικρατείας,
- (γ) πέντε (5) Αντεπιτρόπους Επικρατείας,
- (δ) τέσσερις (4) Παρέδρους της Γενικής Επικρατείας και
- (ε) οκτώ (8) Εισηγητές της Γενικής Επικρατείας.

Άρθρο 15 **Οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων**

1. Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανέρχονται σε οκτακόσιες ενενήντα (890), εκ των οποίων οι οκτακόσιες ογδόντα εννέα (889) είναι οι θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων και μία (1) θέση ιατρού με θητεία.

2. Ανά κατηγορία οι ανωτέρω θέσεις διακρίνονται ως εξής:

- (α) εξακόσιες είκοσι πέντε (625) θέσεις πανεπιστημιακής εκπαίδευσης,
- (β) πενήντα (50) θέσεις τεχνολογικής εκπαίδευσης,
- (γ) εκατόν ογδόντα (180) θέσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- (δ) τριάντα πέντε (35) θέσεις υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

3. Οι θέσεις Γενικών Συντονιστών ανέρχονται σε δεκατέσσερις (14), των Επιτρόπων σε εκατόν έντεκα (111) και των Τμηματάρχων σε εκατόν τριάντα μία (131).

4. Εκτός από τους κλάδους που προβλέπονται στον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, στο Ελεγκτικό Συνέδριο συστήνεται και κλάδος Μαθηματικών - Αναλογιστών.

5. Η κατανομή των θέσεων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης σε κλάδους γίνεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα ειδικότερα προσόντα ανά κλάδο καθορίζονται με την πράξη προκήρυξης των θέσεων.

6. Οι πιο πάνω θέσεις κατανέμονται μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 16 **Εξωτερικοί συνεργάτες**

1. Υπάλληλοι ή συνεργάτες δημοσίων υπηρεσιών ή φορέων με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία διατίθενται από την υπηρεσία ή τον φορέα όπου απασχολούνται στο Ελεγκτικό Συνέδριο αποκλειστικά ή με παράλληλη άσκηση καθηκόντων για τη διεξαγωγή ελέγχου, που απαιτεί ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις ή εμπειρία. Για τη διάθεση εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου οργάνου του οικείου Υπουργείου, ύστερα από αίτημα του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι διατιθέμενοι εξακολουθούν, κατά την απασχόλησή τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο, να υπάγονται οργανικά και για τις αποδοχές τους στην υπηρεσία ή τον φορέα από τους οποίους προέρχονται.

2. Με τη διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις περί ανάθεσης υπηρεσιών ή έργου μπορεί να ανατίθεται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος η διενέργεια εξειδικευμένων ελέγχων σε συστήματα πληροφορικής ή μέσω λογισμικού τεχνητής νοημοσύνης σε εξωτερικούς συνεργάτες. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να επιλέγονται αναλογιστές, οικονομέτρες και ειδικευμένοι στη μακροοικονομική ή τη χρηματοοικονομική ανάλυση επιστήμονες.

3. Όσοι από τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2 παραβιάζουν το κα-

θήκον εχεμύθειας, στο οποίο υπόκεινται ως ελεγκτές, τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 252 του Ποινικού Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Άρθρο 17 Δικαστικοί και ελεγκτικοί σχηματισμοί, διοικητικές μονάδες

Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος, ασκούνται από την Ολομέλεια, τα Τμήματα, τα Κλιμάκια, τις Υπηρεσίες Γενικών Συντονιστών και τις Υπηρεσίες Επιτρόπων.

Άρθρο 18 Συγκρότηση της Ολομέλειας

1. Η πλήρης Ολομέλεια αποτελείται από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και τους Συμβούλους.

2. Η Ολομέλεια λειτουργεί σε μείζονα και σε τρεις (3) ελάσσονες σχηματισμούς.

3. Η μείζον Ολομέλεια αποτελείται από τριάντα ένα (31) μέλη και συγκροτείται από τον Πρόεδρο, όλους τους Αντιπροέδρους και από Συμβούλους που προκύπτουν από κλήρωση. Οι κληρωθέντες Σύμβουλοι συμμετέχουν στη μείζονα Ολομέλεια κατά τη διάρκεια ενός (1) δικαστικού έτους. Αν Σύμβουλος δεν κληρωθεί επί δύο (2) συναπτά έτη, αυτός συμμετέχει υποχρεωτικά στη σύνθεση της Ολομέλειας του τρίτου έτους. Σε περίπτωση αποχώρησης από την υπηρεσία, για οποιονδήποτε λόγο, μέλους της μείζονος Ολομέλειας, διενεργείται συμπληρωματική κλήρωση μεταξύ των μη μετεχόντων σε αυτή μελών, μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

4. Η ελάσσον Ολομέλεια λειτουργεί σε τρεις (3) σχηματισμούς και αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη. Συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, Αντιπροέδρους και Συμβούλους. Όλοι οι Αντιπρόεδροι κατανέμονται με σειρά αρχαιότητας σε καθενα από τους τρεις (3) σχηματισμούς της ελάσσονος Ολομέλειας μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός τους. Οι Σύμβουλοι προκύπτουν από κλήρωση που διενεργείται κάθε τρία (3) έτη. Αν για τη συγκρότηση των τριών (3) σχηματισμών της ελάσσονος Ολομέλειας απαιτείται Σύμβουλος να συμμετέχει σε δύο από αυτούς, επιλέγεται ο νεότερος Σύμβουλος. Τυχόν πλεονάζοντες Σύμβουλοι κατανέμονται ως αναπληρωματικοί με σειρά αρχαιότητας σε έκαστο από τους τρεις (3) σχηματισμούς. Σε περίπτωση αποχώρησης από την υπηρεσία, για οποιονδήποτε λόγο, μέλους της ελάσσονος Ολομέλειας διενεργείται συμπληρωματική κλήρωση μεταξύ όλων των μελών που δεν μετέχουν ως τακτικά μέλη σε ελάσσονα σχηματισμό. Στην ελάσσονα Ολομέλεια μπορεί να προβλέπεται, από τον κανονισμό λειτουργίας του Δικαστηρίου και με τις προϋποθέσεις που τάσσονται σε αυτόν, η συμμετοχή μέχρι δύο (2) Παρέδρων με συμβουλευτική γνώμη.

5. Για την ύπαρξη απαρτίας στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 απαιτείται να παρίστανται οι μισοί συν ένας από τον συνολικό αριθμό των μελών της Ολομέλειας, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Ο αριθμός των μελών διατηρείται περιττός με την αποχώρηση του νεότερου Συμβούλου ή, αν αυτός είναι εισηγητής στην κρίνόμενη υπόθεση, με την αποχώρηση του αμέσως αρχαιότερου του.

6. Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών η Ολομέλεια συγκροτείται από επτά (7) μέλη.

7. Σε έκτακτες περιπτώσεις, δημοσίευση αποφάσεων της Ολομέλειας μπορεί να γίνει από κλιμάκιο πέντε (5) μελών αυτής, που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου.

8. Με απόφαση της πλήρους Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μειώνεται ή αυξάνεται ο αριθμός των σχηματισμών της ελάσσονος Ολομέλειας και ρυθμίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 19 Κατανομή αρμοδιοτήτων στους σχηματισμούς της Ολομέλειας

1. Οι ελάσσονες σχηματισμοί μπορούν να παραπέμψουν υπόθεση στη μείζονα Ολομέλεια. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να εισάγει υποθέσεις απευθείας στη μείζονα Ολομέλεια, λόγω μείζονος σπουδαιότητας.

2. Με απόφαση της πλήρους Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των σχηματισμών της Ολομέλειας, και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση, ορίζονται τα μη δικαιοδοτικά θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητα της πλήρους Ολομέλειας.

Άρθρο 20 Μη δικαστικές αρμοδιότητες της Ολομέλειας

1. Ο Πρόεδρος δύναται να συγκαλεί την πλήρη Ολομέλεια, προκειμένου αυτή να αποφανθεί και επί κάθε άλλου ζητήματος, πέραν των όσων αναφέρονται ρητά στον παρόντα, εφόσον κρίνει τούτο αναγκαίο, λόγω της σοβαρότητας και του χαρακτήρα του ζητήματος ως γενικότερου ενδιαφέροντος.

2. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο τη σύγκληση της πλήρους Ολομέλειας για ζητήματα όμοιας φύσης με εκείνα της παρ. 1.

3. Η σύγκληση της πλήρους Ολομέλειας για τα ζητήματα της παρ. 1 είναι υποχρεωτική, εφόσον αυτή ζητηθεί εγγράφως από το ένα τρίτο (1/3) των μελών της. Αν δεν συγκληθεί εντός πέντε (5) ημερών, εκείνοι που ζήτησαν τη σύγκλησή της μπορούν να τη συγκαλέσουν με αίτησή τους, η οποία γνωστοποιείται σε όλα τα μέλη της.

Άρθρο 21 Λήψη αποφάσεων από την πλήρη Ολομέλεια

1. Η πλήρης Ολομέλεια αποφαινεται για τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 20 κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες και δεν σχηματίζεται πλειοψηφία, όσοι έχουν μεμονωμένη γνώμη ή τάχθηκαν υπέρ της ασθενέστερης οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες. Ο προεδρεύων στη διάσκεψη μπορεί να παρατείνει τη διάσκεψη ή να την επαναλάβει, αν διαπιστώσει ότι οι γνώμες που έχουν σχηματισθεί είναι περισσότερες από δύο με μικρή αριθμητική διαφορά μεταξύ τους. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώσουν ίσο αριθμό ψήφων, καθορίζεται με ψηφοφορία ο αποκλεισμός της μίας από αυτές και εκείνοι που την ακολούθησαν, οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες, μέχρι να σχηματισθεί πλειοψηφία.

Άρθρο 22 Αριθμός Τμημάτων του Δικαστηρίου

Στο Ελεγκτικό Συνέδριο λειτουργούν δέκα (10) Τμήματα. Από αυτά, επτά (7) ασκούν δικαιοδοτικές αρμοδιότητες, δύο (2) είναι Τμήματα με ελεγκτικές αρμοδιότητες και ένα (1) Τμήμα είναι αρμόδιο για την εκπόνηση των μελετών και γνωμοδοτήσεων του Δικαστηρίου.

Άρθρο 23 Συγκρότηση και σύνθεση των Τμημάτων

1. Κάθε Τμήμα αποτελείται από έναν (1) Αντιπρόεδρο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο, δύο (2) Συμβούλους και δύο (2) Παρέδρους. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να προεδρεύει και σε οποιοδήποτε Τμήμα. Οι Πάρεδροι μετέχουν στα Τμήματα με γνώμη συμβουλευτική. Όταν το Τμήμα λειτουργεί με επταμελή σύνθεση, προστίθενται στη σύνθεσή του

δύο (2) Σύμβουλοι.

2. Η σύνθεση των Τμημάτων καθορίζεται κάθε έτος με απόφαση της Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Δικαστηρίου.

3. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζονται ο αριθμός και η σύνθεση των Τμημάτων κατά τις δικαστικές διακοπές.

Άρθρο 24 **Αρμοδιότητες των Τμημάτων** **με δικαιοδοτικές αρμοδιότητες**

1. Η κατανομή των υποθέσεων δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα επτά (7) Τμήματα του Δικαστηρίου με δικαστικές αρμοδιότητες γίνεται ως εξής:

(α) Πρώτο Τμήμα: Οι καταλογιστικές διαφορές Δημοσίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, καθώς και οι διαφορές από επιχορηγήσεις και κάθε είδους χρηματοδοτήσεις του Δημοσίου προς νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες.

(β) Δεύτερο Τμήμα: Οι καταλογιστικές διαφορές οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν σε αυτά, καθώς και οι διαφορές από επιχορηγήσεις και κάθε είδους χρηματοδοτήσεις των ανωτέρω προς νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες.

(γ) Τρίτο Τμήμα: Εφέσεις και εφέσεις - αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις πολιτικών συνταξιούχων.

(δ) Τέταρτο Τμήμα: Αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις πολιτικών συνταξιούχων.

(ε) Πέμπτο Τμήμα: Εφέσεις και εφέσεις - αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις στρατιωτικών συνταξιούχων.

(στ) Έκτο Τμήμα: Αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις στρατιωτικών συνταξιούχων.

(ζ) Έβδομο Τμήμα: Οι διαφορές από την άσκηση του προσυμβατικού ελέγχου και οι καταλογιστικές διαφορές από δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις σε βάρος υπόχρεων δημόσιας λογοδοσίας.

2. Το τεκμήριο της αρμοδιότητας για τις καταλογιστικές διαφορές ορίζεται υπέρ του Πρώτου Τμήματος και για τις συνταξιοδοτικές διαφορές υπέρ του Τρίτου. Το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας ορίζεται υπέρ του Έβδομου Τμήματος.

3. Με απόφαση της Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί, με κριτήρια τη λειτουργικότητα και την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, να ανακατανέμονται στα επτά (7) Τμήματα οι κατηγορίες διαφορών που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία των Τμημάτων.

Άρθρο 25 **Τήβεννος**

Κατά τις δημόσιες συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι δικαστικοί λειτουργοί και οι γραμματείς φορούν τήβεννο, η οποία καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 26 **Αρμοδιότητες των Τμημάτων** **με ελεγκτικές αρμοδιότητες**

1. Η κατανομή αρμοδιοτήτων στα δύο (2) Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου με ελεγκτικές αρμοδιότητες γίνεται ως εξής:

(α) Τμήμα Ελέγχων Ι: Ο καθορισμός της στρατηγικής ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση του ετήσιου και πολυετούς προγράμματος ελέγχων. Ο προγραμματισμός και η παρακολούθηση των θεματικών ελέγχων. Η έκδοση των εκθέσεων ελέγχου στους ελέγχους που διεξάγονται υπό την επιμέλειά του, εφόσον δεν παραπέμπονται στην Ολομέλεια για έγκριση. Η υιοθέτηση εγχειριδίων ελέγχου για τις κατηγορίες ελέγ-

χων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.

(β) Τμήμα Ελέγχων ΙΙ: Η προετοιμασία της Έκθεσης επί του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους με την έγκριση του σχετικού εγχειριδίου ελέγχου, καθώς και με τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των ελεγκτικών εργασιών για την υποστήριξή της. Η επιτήρηση των δημόσιων υπολόγων και η έκδοση οδηγιών προς αυτούς. Η παρακολούθηση της είσπραξης των δημόσιων εσόδων. Η επίλυση διαφωνιών ή αμφισβητήσεων μεταξύ Υπηρεσιών Επιτρόπων και ελεγχόμενων από αυτούς φορέων ως προς τη νομιμότητα δαπανών. Η απόφαση για τη θέση στο αρχείο καταγγελιών ή η κρίση, ότι αυτές εμφανίζουν συστηματικό ενδιαφέρον ή σημασία ικανή να δικαιολογήσει την περαιτέρω εξέτασή τους από το Τμήμα Ελέγχων Ι.

2. Στο Τμήμα Ελέγχων Ι προεδρεύει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου με αναπληρωτή του έναν (1) Αντιπρόεδρο, που ορίζεται από την Ολομέλεια κατά την έναρξη του δικαστικού έτους.

3. Το Τμήμα Ελέγχων Ι έχει το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας για κάθε θέμα, που σχετίζεται με τους ελέγχους που διεξάγονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 27 **Αρμοδιότητες του Τμήματος Μελετών** **και Γνωμοδοτήσεων**

1. Το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων είναι αρμόδιο για:

α) την προετοιμασία της Ετήσιας Έκθεσης Ευρημάτων, Πορισμάτων και Συστάσεων,

β) την προετοιμασία των συνταξιοδοτικών γνωμοδοτήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάθε άλλης γνωμοδότησης που ζητείται από αυτό,

γ) την εκπόνηση κάθε φύσης προπαρασκευαστικών εργασιών που ζητούνται από αυτό από τον Πρόεδρο, προκειμένου στη συνέχεια να υποβληθούν στην Ολομέλεια,

δ) την παρακολούθηση της πορείας εκτέλεσης όλων των προγραμμάτων επιδόσεων και τη σύνταξη σχετικής έκθεσης,

ε) την παρακολούθηση της πορείας των μακροοικονομικών μεγεθών, της εξέλιξης των υποχρεώσεων αποπληρωμής του δημόσιου χρέους και της έκθεσης των συστηματικών τραπεζών στη συγκυρία,

στ) την παρακολούθηση της εναρμόνισης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4270/2014, της εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας,

ζ) τη διάγνωση των επιπτώσεων που συνεπάγονται στη δημοσιονομική βιωσιμότητα η δημόσια ασφάλιση και εν γένει οι δαπάνες του κοινωνικού κράτους, καθώς και

η) την ενημέρωση, με τεκμηριωμένη πληροφόρηση, των Τμημάτων Ελέγχων με κάθε κρίσιμο δεδομένο που είναι χρήσιμο για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των ελέγχων.

2. Στη γραμματεία του Τμήματος λειτουργούν δύο (2) επιστημονικά συμβούλια που τροφοδοτούν με εξειδικευμένη γνώση τα μέλη του Τμήματος στις εργασίες τους. Το πρώτο είναι γενικών καθηκόντων, ενώ στο δεύτερο ανήκει η παρακολούθηση, εκπόνηση μελετών και εν γένει ενημέρωση για την πορεία εξέλιξης του δημόσιου χρέους και της συνταξιοδοτικής δαπάνης.

Άρθρο 28 **Συγκρότηση Κλιμακίων**

1. Κάθε Κλιμάκιο αποτελείται από έναν (1) Σύμβουλο ως πρόεδρο, και δύο (2) Παρέδρους. Τον έναν από τους Παρέδρους μπορεί να αναπληρώνει Εισηγητής ή δόκιμος Εισηγητής.

2. Στα Κλιμάκια Προσυμβατικού Ελέγχου, τον Πρόεδρο μπορεί να αναπληρώνει Εισηγητής με διετή τουλάχιστον υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του ως δόκιμου Εισηγητή.

3. Οι Παρέδροι, οι Εισηγητές και οι δόκιμοι Εισηγητές μετέχουν στα Κλιμάκια με γνώμη αποφασιστική.

4. Αν διαπιστωθεί αδυναμία λήψης απόφασης από την τριμελή σύνθεση, το Κλιμάκιο συνεδριάζει με πενταμελή σύνθεση στην οποία συμμετέχουν επιπλέον δύο (2) Παρέδροι.

Άρθρο 29**Αριθμός και αρμοδιότητες Κλιμακίων**

1. Ο αριθμός και οι αρμοδιότητες κάθε Κλιμακίου καθορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με απόφαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία αναρτάται στον ιστότοπο του Δικαστηρίου, ορίζονται στην αρχή κάθε δικαστικού έτους οι πρόεδροι με τους αναπληρωτές τους και τα μέλη των Κλιμακίων. Με όμοια απόφαση, καθορίζεται η σύνθεση των Κλιμακίων κατά τις δικαστικές διακοπές. Δεν επιτρέπεται να υπηρετήσουν πέραν των τριών (3) συναπτών δικαστικών ετών οι ίδιοι δικαστές στο αυτό Κλιμάκιο προσυμβατικού ελέγχου. Επιτρέπεται όμως να υπηρετήσει δικαστής σε Κλιμάκιο προσυμβατικού ελέγχου για ένα (1) μόνο δικαστικό έτος.

Άρθρο 30**Υπηρεσίες Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων και Υπηρεσίες Επιτρόπων**

1. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο, για την προεργασία και διεκπεραίωση του έργου του, λειτουργούν Υπηρεσίες Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων και Υπηρεσίες Επιτρόπων.

2. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να καθορίζονται και να μεταβάλλονται η αρμοδιότητα, ο τίτλος και η δύναμη των παραπάνω υπηρεσιών, να καθορίζονται η διαίρεσή τους σε τμήματα και γραφεία, καθώς και η αρμοδιότητα αυτών, και να συστήνονται Υπηρεσίες Επιτρόπων, ανεξάρτητες υπηρεσίες, τμήματα και γραφεία, με τον περιορισμό ότι ο συνολικός αριθμός των Υπηρεσιών Επιτρόπων και τμημάτων δεν μπορεί να υπερβαίνει ούτε να υπολείπεται του εκάστοτε υφιστάμενου αριθμού των οργανικών θέσεων των Επιτρόπων ή των προϊσταμένων τμήματος αντίστοιχα.

3. Με όμοια απόφαση κατανέμεται η ελεγκτέα ύλη μεταξύ των Υπηρεσιών Επιτρόπων.

4. Η κατανομή του αναγκαίου προσωπικού για τη στελέχωση των υπηρεσιών του παρόντος γίνεται με απόφαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ****Άρθρο 31****Καθήκοντα Προέδρου**

Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

(α) ασκεί γενική εποπτεία στις δικαιοδοτικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές εργασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

(β) διευθύνει τις συνεδριάσεις και τις διασκέψεις της Ολομέλειας του Δικαστηρίου,

(γ) συγκροτεί ομάδες εργασίας από δικαστικούς λειτουργούς για την επεξεργασία μείζονος σημασίας θεμάτων οργανωτικού χαρακτήρα,

(δ) αναθέτει ειδικά καθήκοντα σε υπαλλήλους ή μετακινεί υπαλλήλους, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Γενικού Συντονιστή, αν κρίνει ότι οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιβάλλουν,

(ε) μπορεί να απευθύνει συστάσεις και οδηγίες στους υπαλλήλους για την αποτελεσματική άσκηση της ελεγκτικής λειτουργίας του Συνεδρίου και των διοικητικών αρμοδιοτήτων αυτού,

(στ) μπορεί να παραγγείλει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να ζητεί για την άσκηση των καθηκόντων του την επικουρία Εισηγητών ή Παρέδρων.

Άρθρο 32**Καθήκοντα Αντιπροέδρων**

Οι Αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου διευθύνουν τις εργασίες των Τμημάτων στα οποία προεδρεύουν, ενώ συγχρόνως επιτρέπεται να ασκούν και καθήκοντα Συμβούλου. Μπορούν να ζητούν για την άσκηση των καθηκόντων τους την επικουρία Εισηγητών ή Παρέδρων που υπηρετούν στο Τμήμα τους.

Άρθρο 33**Καθήκοντα Συμβούλων**

Οι Σύμβουλοι μετέχουν ως μέλη στην Ολομέλεια και τα Τμήματα και εισηγούνται επί όλων των δικαστικών και μη υποθέσεων που παραπέμπονται σε αυτούς. Ασκούν επίσης τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 28.

Άρθρο 34**Καθήκοντα Παρέδρων**

1. Οι Πάρεδροι μετέχουν ως μέλη στα Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Στις συνεδριάσεις των Τμημάτων οι Πάρεδροι ασκούν καθήκοντα εισηγητή της υπόθεσης και μετέχουν με συμβουλευτική γνώμη. Με αποφασιστική ψήφο μετέχουν στους μονομελείς σχηματισμούς και στη διαδικασία σε συμβούλιο του άρθρου 91 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

Άρθρο 35**Καθήκοντα Εισηγητών**

Οι Εισηγητές επικουρούν τους Αντιπροέδρους, τους Συμβούλους και τους Παρέδρους στην προπαρασκευή και διάγνωση των υποθέσεων. Μετέχουν επίσης ως μέλη στα Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 36**Καθήκοντα Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας:

(α) λαμβάνει γνώση, παρακολουθεί την πορεία και δίνει οδηγίες στις υπηρεσίες που ασκούν έλεγχο διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και στις υπηρεσίες που ασκούν έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών και εισάγει σχετικά ζητήματα στην Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας (περ. Α της παρ. 1 του άρθρου 32 Γ του ν. 1756/1988, Α' 35),

(β) εισάγει στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ζητήματα για τα οποία ζητείται η συγκατάθεση, η γνώμη ή η απόφασή της και ανακοινώνει το αποτέλεσμα στις αρμόδιες αρχές,

(γ) θέτει στο αρχείο αναφορές, αιτήσεις ή καταγγελίες για τις οποίες κρίνει ότι είναι απαράδεκτες ή νόμιμη ή ουσία αβάσιμες (περ. Γ της παρ. 1 του άρθρου 32 Γ του ν. 1756/1988),

(δ) παρακολουθεί τις εργασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αναφέρει γι' αυτές στον Υπουργό Δικαιοσύνης,

(ε) διευθύνει τις συνεδριάσεις και τις διασκέψεις της Ολομέλειας της Γενικής Επιτροπείας,

(στ) ασκεί εποπτεία στους δικαστικούς λειτουργούς και τους δικαστικούς υπαλλήλους, που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας,

(ζ) απευθύνει συστάσεις και οδηγίες στους δικαστικούς υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας για την εύρυθμη λειτουργία της.

Άρθρο 37**Καθήκοντα Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Ο Επίτροπος Επικρατείας αναπληρώνει τον Γενικό Επίτροπο

της Επικρατείας και ασκεί καθήκοντα Γενικού Επιτρόπου, ύστερα από απόφαση της Ολομέλειας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας και σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου.

Άρθρο 38
Καθήκοντα Αντεπιτρόπων Επικρατείας
του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Οι Αντεπύτροποι Επικρατείας αναπληρώνουν τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας και τον Επίτροπο Επικρατείας και μετέχουν σε υπηρεσιακά συμβούλια και επιτροπές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 39
Καθήκοντα Παρέδρων της Γενικής Επιτροπείας
της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Οι Πάρεδροι της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αναπληρώνουν τους Αντεπιτρόπους Επικρατείας και επικουρούν τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, τον Επίτροπο Επικρατείας και τους Αντεπιτρόπους Επικρατείας στο έργο τους.

Άρθρο 40
Καθήκοντα Εισηγητών της Γενικής Επιτροπείας
της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Οι δόκιμοι Εισηγητές και οι Εισηγητές της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας επικουρούν τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, τον Επίτροπο Επικρατείας, τους Αντεπιτρόπους Επικρατείας και τους Παρέδρους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο έργο τους.

Άρθρο 41
Αναπλήρωση δικαστών

Σε περίπτωση έλλειψης ή κωλύματος, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναπληρώνονται ως εξής:

- (α) Ο Πρόεδρος από Αντιπρόεδρο κατά σειρά αρχαιότητας και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των Αντιπροέδρων, από Σύμβουλο κατά σειρά αρχαιότητας.
- (β) Οι Αντιπρόεδροι από άλλον Αντιπρόεδρο ή Σύμβουλο κατά σειρά αρχαιότητας.
- (γ) Οι Σύμβουλοι από άλλον Σύμβουλο κατά σειρά αρχαιότητας.
- (δ) Οι Πάρεδροι από άλλον Πάρεδρο κατά σειρά αρχαιότητας.

Άρθρο 42
Αναπλήρωση δικαστικών λειτουργιών της Γενικής
Επιτροπείας της Επικρατείας
του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Σε περίπτωση έλλειψης ή κωλύματος:
 - (α) Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας αναπληρώνεται από Επίτροπο ή Αντεπίτροπο της Επικρατείας.
 - (β) Ο Επίτροπος της Επικρατείας αναπληρώνεται από Αντεπίτροπο της Επικρατείας.
 - (γ) Ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας αναπληρώνεται από άλλον Αντεπίτροπο ή Πάρεδρο της Επικρατείας.
 - (δ) Ο Πάρεδρος της Γενικής Επιτροπείας αναπληρώνεται από άλλον Πάρεδρο της Γενικής Επιτροπείας.
2. Ο Γενικός Επίτροπος, ο Επίτροπος και οι Αντεπύτροποι της Επικρατείας δύνανται να αναπληρώνονται και από Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 43
Δικαστικές διακοπές

1. Από την 1η Ιουλίου μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους οι δικαστικοί λειτουργοί δικαιούνται διακοπών. Η περίοδος απασχόλησης των δικαστών κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, καθο-

ρίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στην απόφαση της Ολομέλειας ενσωματώνεται και η απόφαση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας για την περίοδο απασχόλησης των δικαστικών λειτουργών που υπηρετούν σε αυτήν.

2. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή ο προεδρεύων στο τμήμα διακοπών δύναται, αν υπάρχει επείγουσα υπηρεσιακή ανάγκη, να ανακαλεί τους Συμβούλους, Παρέδρους και Εισηγητές που βρίσκονται σε διακοπές, για όσο χρόνο διαρκεί η ανάγκη.

3. Κατά τη διάρκεια των διακοπών ο δικαστικός λειτουργός δεν στερείται του δικαίωματος να ασκεί, εφόσον το θελήσει, τα καθήκοντά του.

Άρθρο 44
Καθήκοντα Γενικών Συντονιστών

1. Ο Γενικός Συντονιστής Διοίκησης είναι ο αποκλειστικός αρμόδιος εντός του Ελεγκτικού Συνεδρίου για ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια των κτιρίων και εγκαταστάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την πυρασφάλεια, την υγειονομική προστασία, καθώς και για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ως προς τις διοικητικές φύσης εργασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ασκεί επίσης τις αρμοδιότητες γενικού διευθυντή οικονομικών υπηρεσιών. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να του απευθύνει συστάσεις χωρίς να υποκαθίσταται στις ευθύνες του.

2. Τα καθήκοντα των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων συνίστανται στον συντονισμό και την εποπτεία του ελεγκτικού έργου των Υπηρεσιών Επιτρόπων. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες και η κατανομή τους μεταξύ των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων καθορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Οι Γενικοί Συντονιστές ασκούν την πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους.

Άρθρο 45
Καθήκοντα Επιτρόπων

1. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούν ελεγκτικά ή διοικητικά καθήκοντα.
2. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούν τα ελεγκτικά καθήκοντα, που ορίζονται στον παρόντα.
3. Ο Επίτροπος της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι προϊστάμενοι των τμημάτων της παρίστανται στις δημόσιες συνεδριάσεις και συντάσσουν τα πρακτικά τους, επιμελούνται για την έγκαιρη και ακριβή διεξαγωγή των εργασιών της υπηρεσίας αυτής και επικυρώνουν τα αντίγραφα των πράξεων και των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των εγγράφων αλληλογραφίας.

4. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου με διοικητικές αρμοδιότητες ασκούν τα καθήκοντα διοίκησης, που προβλέπονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας των Υπηρεσιών Διοίκησης και Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 46
Αναπλήρωση των Γενικών Συντονιστών
και των Επιτρόπων

Οι Γενικοί Συντονιστές και οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναπληρώνονται, σε περίπτωση ελλείψεως, κωλύματος ή απουσίας τους, με απόφαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 47
Γραμματείες δικαστικών σχηματισμών

Καθήκοντα Γραμματέα Τμήματος ή Κλιμακίου ασκεί ο προϊστάμενος της αντίστοιχης γραμματείας ή, αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, ο ανώτερος κατά βαθμό από τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην ίδια γραμματεία και, μεταξύ ομοιοβάθμων, εκείνος που έχει τον μεγαλύτερο χρόνο υπηρεσίας στον βαθμό.

Άρθρο 48
Υπηρεσία της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας
του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, για τη διεξαγωγή του έργου του, επικουρείται από προσωπικό της Υπηρεσίας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Για την κάλυψη των αναγκών ή των κενών θέσεων της Υπηρεσίας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να τοποθετείται προσωπικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που λαμβάνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 49
Επιθεώρηση Υπηρεσιών Επιτρόπων

Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα όργανα, ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης επιθεώρησης στις Υπηρεσίες Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άρθρο 50
Παρουσίαση στη Βουλή του ετήσιου προγράμματος
ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου παρουσιάζει κάθε έτος στη Βουλή το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τον Κανονισμό της. Δέκα (10) μέρες πριν από την παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Δικαστηρίου κατά το πρώτο εδάφιο ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου κοινοποιεί το πρόγραμμα στον Πρόεδρο της Βουλής. Κατά την ακρόαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Βουλή, όπως ορίζεται στον Κανονισμό της, μπορεί να προτείνει να δοθεί προτεραιότητα σε ορισμένους από τους ελέγχους που έχουν προγραμματισθεί. Μπορεί ακόμη να εκφράσει ενδιαφέρον για τη διενέργεια και άλλων ελέγχων, πέραν των προγραμματισμένων, έως τριών κατ' έτος, ιδίως με αντικείμενο αδυναμίες στα συστήματα δημόσιας διαχείρισης.

Άρθρο 51
Ετήσια Έκθεση Ευρημάτων, Πορισμάτων
και Συστάσεων

1. Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκδίδει, κάθε έτος, την έκθεση του άρθρου 12, η οποία εγχειρίζεται στον Πρόεδρο της Βουλής από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στην έκθεση περιλαμβάνεται το αποτέλεσμα των εργασιών του με κατηγοριοποιημένα τα ευρήματα και τα πορίσματα από την άσκηση του ελεγκτικού και του δικαιοδοτικού του έργου, αντιστοίχως, και ενσωματώνονται τα συμπεράσματα των θεματικών ελέγχων του. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, συστάσεις για μεταρρυθμίσεις που καθίστανται αναγκαίες για τη θεραπεία των παθογενειών που διαπιστώθηκαν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

2. Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί της οικονομικής διαχείρισης του Κράτους, που περιέχονται στην Ετήσια Έκθεση Ευρημάτων, Πορισμάτων και Συστάσεων της παρ. 1, γνωστοποιούνται πριν από την εγχείριση της έκθεσης στον Πρόεδρο της Βουλής και στους αρμόδιους διατάκτες των υπουργείων μέσω του Υπουργού Οικονομικών. Οι απαντήσεις των Υπουργών περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο τεύχος και αποστέλλονται με μέριμνα του Υπουργού Οικονομικών, μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης, στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος στη συνέχεια τις διαβιβάζει, μαζί με την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον Πρό-

εδρο της Βουλής. Η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου μαζί με τις απαντήσεις των αρμόδιων διατακτών συνδημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ετήσια έκθεση προς τη Βουλή προετοιμάζεται από το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται σε αυτό από τα λοιπά Τμήματα και τις Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, αφού την επεξεργασθεί, την υποβάλλει στην Ολομέλεια, η οποία αποφασίζει για την έκδοσή της.

Άρθρο 52
Διαβίβαση και παρουσίαση στη Βουλή
εκθέσεων ελέγχου

1. Κάθε έκθεση θεματικού ελέγχου που έχει περιληφθεί στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαβιβάζεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής πριν να ανακοινωθεί το περιεχόμενό της στον τύπο. Στην ίδια Επιτροπή διαβιβάζονται και μελέτες του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων που εμφανίζουν ευρύτερο ενδιαφέρον.

2. Οι εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να παρουσιάζονται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου στη Βουλή, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Άρθρο 53
Περιεχόμενο και διαδικασία παραγωγής

1. Ο έλεγχος της δημόσιας διαχείρισης ολοκληρώνεται με τον έλεγχο του Απολογισμού, του Ισολογισμού και των λοιπών χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Κράτους που προβλέπονται στα άρθρα 163 έως 166 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Ο έλεγχος των λογαριασμών της παρ. 1 διενεργείται, σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών, από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, στην οποία συγκεντρώνονται για τον σκοπό αυτόν οι εκθέσεις με τα αποτελέσματα των ελέγχων της παρ. 2 του άρθρου 121. Οι παρατηρήσεις που προκύπτουν από τον έλεγχο (Διαδηλώσεις) περιλαμβάνονται σε έκθεση, την οποία επεξεργάζεται το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων και, ακολούθως, εισάγεται στην Ολομέλεια για την οριστική έγκρισή της.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιστρέφει τους ελεγχθέντες λογαριασμούς της παρ. 1 στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μαζί με την έκθεσή του, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4270/2014.

4. Κατά τα λοιπά, ο έλεγχος της παρ. 1 διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται η διαδικασία, το αντικείμενο, η μεθοδολογία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τον έλεγχο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών αναφορών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που προβλέπονται στο άρθρο 10 του π.δ. 54/2018 (Α' 103).

Άρθρο 54
Ενημέρωση για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα

Με την έκθεση του άρθρου 53, το Ελεγκτικό Συνέδριο ενημερώνει, επίσης, τη Βουλή για ζητήματα σχετικά ιδίως, με την πορεία των μακροοικονομικών μεγεθών, την εξέλιξη των υποχρεώσεων αποπληρωμής του δημόσιου χρέους, την εναρμόνιση, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4270/2014 (Α' 143), της εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας, τις επιπτώσεις που συνεπάγονται στη δημοσιονομική βιωσιμότητα η δημόσια ασφάλιση και εν γένει οι δαπάνες του κοινωνικού κράτους, την επιβάρυνση από μακροπρόθεσμα εξοπλιστικά προγράμματα και την έκθεση των συστημικών τραπεζών στη συγκυρία.

Άρθρο 55
Συνέπειες

Μετά την αποστολή της Έκθεσης του άρθρου 53 στη Βουλή και μέχρι τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής σύμφωνα με το άρθρο 152, ο έλεγχος των λογαριασμών του Δημοσίου και των υποκείμενων σε αυτούς συναλλαγών και πράξεων επιτρέπεται μόνον αν αυτό προβλεφθεί θεματικά και δειγματοληπτικά σε επόμενο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων ή αν διαταχθεί έκτακτος έλεγχος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ
ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΩΝ**Άρθρο 56**
Διαδικασία

1. Τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια που αποστέλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για γνωμοδότηση, πριν κατατεθούν στη Βουλή, εισάγονται στο Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων και ανατίθενται άμεσα από τον Πρόεδρο του Τμήματος σε Σύμβουλο που υπηρετεί σ' αυτό για να προετοιμάσει την εισήγησή του για την Ολομέλεια. Ο εισηγητής Σύμβουλος καλεί σε ακρόαση τους υπηρεσιακούς παράγοντες που συμμετείχαν στη διαδικασία προετοιμασίας του νομοσχεδίου. Το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων επεξεργάζεται το σχέδιο γνωμοδότησης πριν από τη διαβίβασή του στην Ολομέλεια.

2. Το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων μπορεί να επιληφθεί συνταξιοδοτικού νομοσχεδίου ακόμη και αν αυτό δεν υπόκειται εν όλω ή εν μέρει στην υποχρεωτική, κατά το Σύνταγμα, γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν αυτό ζητηθεί από τον αρμόδιο Υπουργό ή τη Βουλή.

Άρθρο 57
Επιστημονική υποστήριξη

Για την προετοιμασία των σχεδίων γνωμοδοτήσεων επί των συνταξιοδοτικών νομοσχεδίων, το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων επικουρείται από τα επιστημονικά συμβούλια που λειτουργούν στη γραμματεία του. Το Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων ενημερώνεται από τα συμβούλια για κάθε ζήτημα σχετικό με τη συνταξιοδοτική νομοθεσία και νομολογία, τη βιωσιμότητα του συστήματος δημόσιας ασφάλισης, καθώς και τις εναλλακτικές λύσεις που προτείνονται ή δοκιμάζονται διεθνώς.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**
ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ**Άρθρο 58**
Ακεραιότητα

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν δέχεται συστάσεις για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των ελεγκτικών του εργασιών. Αιτήματα ή προσκλήσεις φορέων της εκτελεστικής εξουσίας για τη διενέργεια ελέγχων αντιμετωπίζονται ως προτάσεις ελέγχου που θα μπορούσαν να ενταχθούν στα προγράμματα ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου διενεργούνται χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δεν έχουν άμεσο και ατομικό συμφέρον που να δικαιολογεί την ανάμειξή τους σε έλεγχο που διεξάγεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, έστω και αν ο έλεγχος αυτός διενεργείται σε συνάρτηση με καταγγελία ή αναφορά των εν λόγω προσώπων.

3. Οι ελεγκτές συνεργάζονται με την ποινική δικαιοσύνη στο μέτρο που δεν παρεμποδίζεται το έργο τους. Η ποινική δικαιοσύνη σέβεται την αυτοτέλεια των ελέγχων που διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 59
Αποτελεσματικότητα

Το Ελεγκτικό Συνέδριο προγραμματίζει και διενεργεί τους ελέγχους του με γνώμονα την επίτευξη της μεγαλύτερης κατά το δυνατόν αποτελεσματικότητας. Προς τον σκοπό αυτόν, σε κάθε του ενέργεια επιζητεί την επίτευξη με τον οικονομικότερο και αποδοτικότερο τρόπο του ελεγκτικού αποτελέσματος που έχει προγραμματίσει.

Άρθρο 60
Αναλογικότητα

Το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον προγραμματισμό και τη διενέργεια των ελέγχων του μεριμνά, ώστε η ελεγχόμενη υπηρεσία να διαθέσει τον λιγότερο κατά το δυνατόν χρόνο προς διευκόλυνση των ελεγκτών. Μεριμνά επίσης, ώστε οι ελεγχόμενες υπηρεσίες να μην υποβάλλονται σε άσκοπες ενέργειες προς διευκόλυνση των ελέγχων. Κάθε ελεγχόμενος αντιμετωπίζεται με τον δέοντα σεβασμό της επαγγελματικής του αξιοπρέπειας, χωρίς όμως αυτό να αποκλείει την εμβάθυνση, όπου χρειάζεται, των ελεγκτικών εργασιών.

Άρθρο 61
Επαγγελματισμός

1. Κατά τους ελέγχους του, το Ελεγκτικό Συνέδριο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές και τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών, που ακολουθούν οι ομοειδείς ελεγκτικοί θεσμοί, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, χωρίς να αποκλείεται η ανάπτυξη από το Ελεγκτικό Συνέδριο των ελεγκτικών μεθόδων, που προσήκουν καλύτερα στις εθνικές ελεγκτικές ανάγκες.

2. Η διενέργεια κάθε συγκεκριμένου ελεγκτικού έργου ανατίθεται σε κατάλληλους για την εκτέλεσή του ελεγκτές. Οι ασκούντες ελεγκτικά καθήκοντα οφείλουν να συμμορφώνονται με τις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας, όπως ειδικότερα προσδιορίζονται στον Χάρτη Δεοντολογίας, και ιδίως της προσωπικής ακεραιότητας, της ουδετερότητας και αντικειμενικότητας, καθώς και την αρχή της εχεμύθειας.

Άρθρο 62
Δικαιότητα

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναλύει και σταθμίζει με τα δέοντα κάθε φορά κριτήρια το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων, πριν λάβει απόφαση που θα έχει συνέπειες στην υπόληψη και την παρουσία των ελεγχόμενων από αυτό φυσικών προσώπων. Μεριμνά, ώστε κατά την άσκηση των εξουσιών του να αντιμετωπίζει τα ελεγχόμενα φυσικά πρόσωπα με πνεύμα ισότητας. Δεν επιτρέπεται να επιβληθούν περισσότερα μέτρα της ίδιας φύσης για την ίδια δημοσιονομική παράβαση κατά του ίδιου προσώπου.

Άρθρο 63
Ευθύνη

Το Ελεγκτικό Συνέδριο προγραμματίζει και διενεργεί τους ελέγχους του με πνεύμα ευθύνης για τη διασφάλιση των αρχών της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, του κράτους δικαίου, της λογοδοσίας, της υπευθυνότητας και της διαφάνειας προς καλλιέργεια και εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης των πολιτών στη χρηστότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης και την αποτελεσματική χρήση των δημόσιων πόρων. Χωρίς να αναμειγνύεται σε ζητήματα σκοπιμότητας των δημόσιων πολιτικών, σέβεται, στους τομείς που ανήκουν στην ελεγκτική του δικαιοδοσία, τη διακριτική ευχέρεια των διοικητικών αρχών. Δεν δεσμεύεται όμως από την απαίτηση αυτοπεριορισμού του, όταν διαπιστώνει μη ορθολογικούς μηχανισμούς διάθεσης των δημόσιων πόρων ή πρόδηλη αντιφατικότητα στους επιδιωκόμενους στόχους.

Άρθρο 64 Συνεκτικότητα

Όλοι οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντάσσονται σε μια συνεκτική στρατηγική ελέγχων. Η στρατηγική αυτή απορρέει από τη μελέτη της προοπτικής εξέλιξης του περιβάλλοντος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των συναφών αναγκών που αναμένεται να προκύψουν για το Ελεγκτικό Συνέδριο σε προσωπικό, υλικά ή ψηφιακά μέσα και σε ανάπτυξη νέων ελεγκτικών μεθόδων και τρόπων επίδρασης στη δημοσιονομική διαχείριση. Με τη στρατηγική εναρμονίζονται σε συνεκτικό σύνολο, στη βάση ενός θεματικού χάρτη, οι γενικότεροι στόχοι των ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως ορίζονται στο άρθρο 63 και προδιαγράφονται τα μέσα για την επίτευξή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 65 Διαχείριση των ελέγχων

Στο Ελεγκτικό Συνέδριο εγκαθίσταται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ελέγχων, το οποίο αποβλέπει στην ενσωμάτωση όλων των ελεγκτικών διαδικασιών και ενεργειών του Δικαστηρίου. Μέσω του συστήματος αυτού παρακολουθούνται το σύνολο των στοιχείων στα προγράμματα ελέγχων και τα υπομνήματα προγραμματισμού αυτών, η ροή εργασιών, η τεκμηρίωση και η αλληλογραφία κάθε ελέγχου, τα ευρήματα και κάθε άλλο ενδιαφέρον, από ελεγκτικής άποψης, στοιχείο, και αντλείται πληροφορία από τα παραγόμενα αρχεία τεκμηρίωσης, ώστε να είναι εφικτή η επισκόπηση και εποπτεία του ελεγκτικού έργου. Παρακολουθούνται επίσης, το μητρώο των ελεγχόμενων φορέων και οι υπολόγων και οι οικονομικές καταστάσεις τους.

Άρθρο 66 Όργανα άσκησης των ελέγχων

1. Οι έλεγχοι διενεργούνται από τις Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον συντονισμό των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων και την εποπτεία του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων.

2. Αν κριθεί αναγκαίο, μπορεί με απόφαση της Ολομέλειας, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων, να επιτραπεί να διενεργηθούν έλεγχοι από ειδικό κλιμάκιο που αποτελείται από δικαστικούς λειτουργούς ή ελεγκτές δικαστικούς υπαλλήλους ή δικαστικούς λειτουργούς, επικουρούμενους από ελεγκτές του Δικαστηρίου. Τα μέλη του ειδικού κλιμακίου ορίζονται από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων. Εφόσον, στο ειδικό κλιμάκιο συμμετέχουν δικαστικοί λειτουργοί, ορίζονται κατά προτεραιότητα μεταξύ των υπηρετούντων στο αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων. Όταν οι δικαστικοί λειτουργοί που συμμετέχουν στους ανωτέρω ελέγχους επικουρούνται από ελεγκτές δικαστικούς υπαλλήλους, στο υπόμνημα σχεδιασμού ελέγχου, με βάση το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος, οριοθετούνται με ακρίβεια οι ελεγκτικές ενέργειες που ανατίθενται στους δικαστικούς λειτουργούς. Ανάλογα με το θεματικό αντικείμενο και τη δυσχέρεια που ενδέχεται να παρουσιάζουν οι εν λόγω έλεγχοι, η Ολομέλεια μπορεί να αποφασίσει την απαλλαγή των δικαστικών λειτουργών και υπαλλήλων που συμμετέχουν σε αυτούς από κάθε άλλη απασχόληση.

3. Αν κατά τον έλεγχο που διενεργείται από ειδικό κλιμάκιο στο οποίο συμμετέχουν δικαστικοί λειτουργοί διαπιστωθεί έλλειμμα, αρμόδιο για τον καταλογισμό είναι Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 149.

Άρθρο 67 Γενικές ελεγκτικές εξουσίες

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ζητεί από τα Υπουργεία ή από οποιονδήποτε άλλη αρχή κάθε πληροφορία ή στοιχείο χρήσιμο για την

άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Κάθε δημόσια υπηρεσία υποχρεούται οίκοθεν να ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο τη σύσταση ή κατάργηση κάθε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα που τελεί υπό την εποπτεία της.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί τις ανακριτικές εξουσίες που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπου οι ανάγκες του ελέγχου το επιβάλλουν. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών εκδίδεται ειδική έγκριση από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων, με την οποία ορίζονται τα πρόσωπα που θα τις ασκήσουν, ο σκοπός και το περιεχόμενό τους και δίδονται ειδικές κατευθύνσεις για τη σύννομη άσκηση αυτών. Το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων ελέγχει την ορθή άσκηση των ανακριτικών καθηκόντων που επιτρέπεται να ασκηθούν και επιλύει τις σχετικές αμφισβητήσεις.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού των φορέων, που υπόκεινται στον έλεγχό του. Ανακοινώνει στους Υπουργούς κάθε παράβαση νόμου ή άλλης διάταξης που διαπιστώθηκε από αυτό κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Ενημερώνεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που δεν συμμορφώνονται με τους δημοσιονομικούς κανόνες και αρχές.

Άρθρο 68 Τήρηση δικαιολογητικών διαχείρισης

1. Τα δικαιολογητικά διαχείρισης φυλάσσονται στην ελεγχόμενη μονάδα που τα παρήγαγε και τίθενται υπόψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου αμέσως μόλις ζητηθούν από αυτό. Η αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου εποπτεύει την ασφαλή τήρηση των δικαιολογητικών αυτών.

2. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ορίζονται ειδικότερες υποχρεώσεις των ελεγχόμενων μονάδων προς διασφάλιση των δικαιολογητικών της παρ. 1 και διευκόλυνση της απρόσκοπτης πρόσβασης των οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε αυτά.

Άρθρο 69 Διαλειτουργικότητα συστημάτων

Στο Ελεγκτικό Συνέδριο εγκαθίσταται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα που διαλειτουργεί με τα πληροφοριακά συστήματα των ελεγχόμενων φορέων και με κάθε πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται αναγκαίο για την ηλεκτρονική συλλογή ή ανταλλαγή δεδομένων. Αποτελεί την πλατφόρμα για τη συγκέντρωση δεδομένων ελέγχου, όπως ιδίως:

(α) την υποδοχή στο Ελεγκτικό Συνέδριο των ελεγκτικών στοιχείων και κάθε άλλου κρίσιμου για τον έλεγχο εγγράφου ή έκθεσης,

(β) τη συστηματοποίηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πληροφοριών σχετικά με το περιεχόμενο των ελέγχων που πραγματοποιούνται από κάθε εθνική ή ενωσιακή ελεγκτική αρχή και των πληροφοριών, διαπιστώσεων και ευρημάτων που προκύπτουν από τους ελέγχους αυτούς,

(γ) την ενημέρωση του μητρώου ελεγχόμενων φορέων, και

(δ) την ενημέρωση του μητρώου υπολόγων.

Άρθρο 70 Πρόσβαση ελεγκτών σε αρχεία των ελεγχόμενων

Στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων, δεν επιτρέπεται να προβάλλονται από τους ελεγχόμενους φορείς περιορισμοί πρόσβασης στα αρχεία τους από λόγους προστασίας του επαγγελματικού απορρήτου και απορρήτου των στοιχείων. Οι υπάλληλοι υπόκεινται στην υποχρέωση τήρησης των διατάξεων περί εχεμύθειας του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, «ΓΚΠΔ», L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 71 **Έλεγχος από άλλους ελεγκτικούς φορείς**

1. Οι Ελεγκτικές Υπηρεσίες, οι Οικονομικές Επιθεωρήσεις ή άλλες υπηρεσίες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ασκούν τακτικό διαχειριστικό έλεγχο, καθώς και κάθε άλλη αρχή που διενεργεί ελέγχους στη δημόσια διαχείριση, ενημερώνουν το Ελεγκτικό Συνέδριο για το πρόγραμμα ελέγχου τους και την έναρξη των ελεγκτικών εργασιών τους και υποβάλλουν σ' αυτό το πόρισμά τους, εντός δύο (2) μηνών από την έκδοσή του, καθώς και αναλυτικό πίνακα των διαχειριστικών στοιχείων επί των οποίων αυτό βασίστηκε. Η αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ύστερα από αξιολόγηση των εργασιών και των αποτελεσμάτων του ελέγχου, μπορεί, αν κρίνει ότι συντρέχει περίπτωση, να επαναλάβει από την αρχή τον έλεγχο.

2. Κάθε υπηρεσία, στην οποία υποβάλλεται έκθεση ελέγχου διαχείρισης δημοσίου υπολόγου ή υπολόγου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση να διαβιβάσει αντίγραφο της έκθεσης αυτής στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Οι εκθέσεις ελέγχου των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης κοινοποιούνται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 72 **Πρόσβαση σε πληροφορίες που κατέχουν τρίτοι**

Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι δημόσιοι οργανισμοί, τα πιστωτικά ιδρύματα γενικά και τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν στοιχεία σχετιζόμενα με οποιονδήποτε τρόπο με τα αντικείμενα του ελέγχου ή με λογαριασμούς ή δραστηριότητες φορέα που τελεί υπό έλεγχο οφείλουν, αν τους ζητηθεί, να τα θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν τα στοιχεία έχουν χαρακτηριστεί ως απόρρητα ή εμπιστευτικά, ή αναφέρονται σε προσωπικά δεδομένα ή κάθε είδους ευαίσθητη πληροφορία και ο φορέας αρνείται να τα επιδείξει στους ελεγκτές για έναν από τους λόγους αυτούς, το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων, ύστερα από έρευνα του θέματος, μπορεί να εκδώσει διαταγή προς τον φορέα να επιδείξει στον αρμόδιο ελεγκτή τα κρίσιμα για τον έλεγχο στοιχεία, λαμβάνοντας συγχρόνως και τα αναγκαία μέτρα προς διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας αυτών.

Άρθρο 73 **Όρια ελέγχων**

1. Κατά τον έλεγχο που ασκείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο επιτρέπεται η εξέταση των ζητημάτων που αναφύονται παρεμπιπτόντως, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδικασμένο.

2. Τα ελεγκτικά όργανα δεσμεύονται από τις αποφάσεις των δικαστηρίων, οι οποίες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ισχύουν έναντι όλων, καθώς και από τις αποφάσεις ή τους τίτλους που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης για τον ελεγχόμενο φορέα. Δεσμεύονται επίσης από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων ως προς τις διαπιστώσεις συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, στα οποία θεμελιώνεται η κρίση επί της ενοχής του κατηγορουμένου, από τις αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις, καθώς και από τα αμετάκλητα απαλλακτικά βουλεύματα, εκτός αν η αθώωση ή η απαλλαγή στηρίχθηκε σε έλλειψη αντικειμενικών ή υποκειμενικών στοιχείων που δεν αποτελούν προϋπόθεση εφαρμογής του νόμου κατά τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Με την επιφύλαξη των ελέγχων χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομικότητας, αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας), ο έλεγχος της σκοπιμότητας των πράξεων των ελεγχόμενων φορέων εκφεύγει της αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Κατά τον έλεγχο και τη διατύπωση των ελεγκτικών κρίσεων αναγνωρίζεται στα αρμόδια όργανα των ελεγχόμενων φορέων ένα εύλογο περιθώριο εκτίμησης κατά την ερμηνεία των εφαρμοστέων κανόνων, ανάλογα με το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, τον

βαθμό σαφήνιάς τους και την προηγούμενη ή μη ερμηνεία τους από τα αρμόδια δικαστήρια.

Άρθρο 74 **Ακρόαση ελεγχόμενων, δικαιώματα άμυνας**

Τα ελεγκτικά όργανα παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση για τα ευρήματά τους σε όσους υπέχουν δημοσιονομική ευθύνη και σέβονται τα δικαιώματα άμυνας αυτών πριν από την επιβολή μέτρων και κυρώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 75 **Τεκμηρίωση ευρημάτων, απολογία δυσμενών κρίσεων**

Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι πλήρως τεκμηριωμένοι. Οι πράξεις με τις οποίες επιβάλλονται δυσμενή μέτρα σε πρόσωπα πρέπει να είναι ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένες.

Άρθρο 76 **Ποινικές διαδικασίες**

1. Οι έλεγχοι, καθώς και τα μέτρα και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος όσων υπέχουν δημοσιονομική ευθύνη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος είναι ανεξάρτητοι από τις ποινικές διαδικασίες και τις ποινές που επιβάλλονται σε βάρος των ίδιων προσώπων.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διενεργεί ελέγχους αποκλειστικά και μόνο για τον εντοπισμό ποινικών κολάσιμων πράξεων. Οι πράξεις ή οι εκθέσεις ελέγχου που εκδίδει δεν περιλαμβάνουν διαβεβαίωση σχετικά με την τέλεξη ή μη ποινικώς κολάσιμων πράξεων.

3. Αν κατά τον έλεγχο των λογαριασμών διαπιστωθεί ποινικώς κολάσιμη πράξη, ανακοινώνεται στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον αρμόδιο εισαγγελέα, στον Υπουργό ή άλλο αρμόδιο όργανο, στο οποίο υπάγεται ο υπόλογος.

Άρθρο 77 **Ανακοίνωση εκθέσεων ελέγχου και πράξεων, κοινοποιήσεις, αντίγραφα**

1. Οι εκθέσεις ελέγχου και οι πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανακοινώνονται στον ελεγχόμενο φορέα και κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους.

2. Αντίγραφα των εκθέσεων και των πράξεων διαβιβάζονται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε κάθε άλλη αρμόδια αρχή.

3. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και τα πρόσωπα που υπέχουν δημοσιονομική ευθύνη έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση όλων των στοιχείων του φακέλου.

4. Τα πρόσωπα, που υπέχουν δημοσιονομική ευθύνη δικαιούνται να λαμβάνουν με δαπάνη τους:

(α) απλά ή επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που έχουν συνταχθεί επ' ευκαιρία του ελέγχου και βρίσκονται στον φάκελο και

(β) κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του ελέγχου, απλά αντίγραφα των εγγράφων, που έχουν συνταχθεί από όργανα δημόσιου φορέα και βρίσκονται επίσης στον φάκελο.

Ανάλογα δικαιώματα έχουν και οι τρίτοι, που έχουν έννομο συμφέρον να λάβουν γνώση των στοιχείων του φακέλου, εφόσον αποδεικνύουν τούτο.

5. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων των παρ. 3 και 4, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) και τηρείται η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 78 **Καταγγελίες, αναφορές και αιτήματα ελέγχου**

1. Το Τμήμα Ελέγχων, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας Επιτρόπου, αποφασίζει αν θα διενεργηθεί έλεγχος κατόπιν ανώνυμων ή επώνυμων καταγγελιών ή αιτημάτων ελέγχου με κριτήριο τον αριθμό και τον συστηματικό χαρακτήρα των καταγ-

γελιών και αιτημάτων, τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων που τις συνοδεύουν, καθώς και τον βαθμό δημοσιονομικού κινδύνου ή κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου που εμφανίζει η διαχείριση την οποία αφορούν.

2. Αν, κατόπιν καταγγελίας ή σχετικού αιτήματος, διενεργηθεί έλεγχος, το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται να ενημερώνει όσους υπέβαλαν την καταγγελία ή το σχετικό αίτημα για τα πορίσματα του ελέγχου του.

Άρθρο 79 **Προστασία ελεγκτών**

Οι ελεγκτές του Ελεγκτικού Συνεδρίου τυγχάνουν κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων της υψηλότερης προστασίας σε ελεγκτικά όργανα, που προβλέπεται κάθε φορά στην κείμενη νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, υπάγονται στο άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133), που εφαρμόζεται αναλόγως και για το Ελεγκτικό Συνέδριο ως προς την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του προσωπικού του.

Άρθρο 80 **Ποιότητα των ελέγχων**

Στο Ελεγκτικό Συνέδριο εγκαθίσταται και λειτουργεί πληροφωρισμένο σύστημα διαχείρισης δεδομένων ποιότητας ελέγχων, με σκοπό τη διευκόλυνση και απλοποίηση της διαδικασίας συλλογής των δεδομένων ελέγχου και της αξιολόγησης. Το σύστημα καλύπτει όλες τις πτυχές των ελεγκτικών δραστηριοτήτων του, ενοποιεί όλα τα επιμέρους υποσυστήματα μέσω της εφαρμογής κοινών αρχών και προτύπων και δημιουργεί τις συνθήκες επίτευξης υψηλής ποιότητας εργασιών.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ **ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ** **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'** **ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ** **ΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ**

Άρθρο 81 **Κριτήρια ελέγχου**

Οι έλεγχοι που διενεργούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο διακρίνονται, ανάλογα με τα κριτήρια ελέγχου που χρησιμοποιούνται, σε ελέγχους αξιοπιστίας των λογαριασμών, σε ελέγχους συμμόρφωσης και σε ελέγχους επιδόσεων.

Άρθρο 82 **Έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών**

1. Με την κρίση περί την αξιοπιστία του λογαριασμού διαπιστώνονται η πληρότητα, η ακρίβεια και η αλήθεια των εγγραφών που περιέχει ο λογαριασμός, καθώς και η συνοχή των εγγραφών του μεταξύ τους και με τους υποκείμενους ή υπερκείμενους αυτού λογαριασμούς ή με αντίστοιχους λογαριασμούς παρελθουσών χρήσεων.

2. Στο πλαίσιο των ελέγχων αξιοπιστίας λογαριασμού ελέγχεται, επίσης, αν τηρήθηκαν οι λογιστικές αρχές που διέπουν την τήρηση των λογαριασμών, αν ο λογαριασμός είναι επαρκώς κατανοητός και αν παρέχει ικανοποιητική συνολική αντίληψη της εν γένει οικονομικής κατάστασης που αποτυπώνεται σε αυτόν.

Άρθρο 83 **Έλεγχος συμμόρφωσης**

1. Στους ελέγχους συμμόρφωσης ελέγχονται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων δέσμευσης πίστωσης από τον προϋπολογισμό, ανάληψης νομικής υποχρέωσης από τον ελεγχόμενο φορέα, εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής, πληρωμής και λογιστικής αποτύπωσης των σχετικών συναλλαγών.

2. Ως έλεγχος συμμόρφωσης νοείται επίσης και η έρευνα για

τη διαπίστωση, αν ο ελεγχόμενος φορέας εφαρμόζει τη νομοθεσία με δημοσιονομικές συνέπειες που διέπει τη λειτουργία του ή που οφείλει να εφαρμόζει λόγω της αποστολής του, όπως προδιαγράφεται στον νόμο.

Άρθρο 84 **Έλεγχος επιδόσεων**

1. Κατά τους ελέγχους επιδόσεων που διεξάγει το Ελεγκτικό Συνέδριο ερευνάται, αν τα συστήματα διαχείρισης, οι λειτουργίες, τα προγράμματα, οι δραστηριότητες ή οι φορείς λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

2. Κατά τον έλεγχο αυτόν, χωρίς να ελέγχεται η σκοπιμότητα των ενεργειών του ελεγχόμενου φορέα, διερευνάται, αν οι στόχοι δημοσιονομικής διαχείρισης που έχουν τεθεί από αυτόν εμφανίζουν πρόδηλη αντίφαση, αν τα μέσα που επελέγησαν για την επίτευξη των στόχων είναι αναγκαία και επαρκή και αν η εκτέλεση των ενεργειών προς επίτευξη των στόχων ανταποκρίνεται στον αρχικό σχεδιασμό ή αν αυτός υπέστη εγκαίρως τις δόουσες τροποποιήσεις για την επίτευξη των στόχων. Με τον έλεγχο επιδόσεων εντοπίζονται επίσης συστημικές παθογένειες και αναλύονται τα αίτια αυτών.

3. Ο έλεγχος επιδόσεων οδηγεί στη διατύπωση τεκμηριωμένων συστάσεων, που στηρίζονται στην επαρκή και κατανοητή επεξήγηση της λογικής σύνδεσης των κριτηρίων ελέγχου και των επιμέρους ευρημάτων με τη συναγωγή συμπερασμάτων ικανών να στηρίξουν τις συστάσεις που διατυπώνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ** **ΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Άρθρο 85 **Προσεγγίσεις ελέγχου**

Οι έλεγχοι που διενεργούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο διακρίνονται, ανάλογα με την προσέγγιση που υιοθετείται για τον έλεγχο, σε ελέγχους αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ως προς τη δυνατότητά του να ελαχιστοποιήσει τους δημοσιονομικούς κινδύνους και σε ελέγχους ευθείας διαπίστωσης της μη τήρησης από τον ελεγχόμενο φορέα των κανόνων που οφείλει να τηρεί.

Άρθρο 86 **Έλεγχος αποτελεσματικότητας** **των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου**

1. Κατά τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα, το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει αν το σύστημα λειτουργεί αποτελεσματικά, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του, απεμπόλησης από αυτόν δημόσιων αξιώσεων σε βάρος τρίτων, ανάληψης από αυτόν δημόσιων υποχρεώσεων χωρίς δυνατότητα εκπλήρωσης, μη σύννομης χορήγησης από τον φορέα δικαιωμάτων υπέρ τρίτων, μη σύννομης εκταμίευσης από τον φορέα δημοσίου χρήματος ή διάθεσης δημόσιας περιουσίας χωρίς εγγύηση επίτευξης του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος.

2. Ο έλεγχος διεξάγεται μέσω είτε της διαπίστωσης κινδύνου, οπότε ερευνάται αν αυτός επαληθεύεται με τη διάγνωση περιπτώσεων όπου επήλθε είτε του εντοπισμού συγκεκριμένης πλημμελείας, οπότε διερευνώνται οι αδυναμίες του εσωτερικού ελέγχου που οδήγησαν στην παραγωγή της.

Άρθρο 87 **Απευθείας έλεγχος για τη διαπίστωση** **δημοσιονομικών πλημμελειών**

1. Στον απευθείας έλεγχο για τη διαπίστωση πλημμελειών, το Ελεγκτικό Συνέδριο επιλαμβάνεται του ελέγχου, χωρίς να έχει

διερευνήσει προηγουμένως την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

2. Ο έλεγχος μπορεί να διεξαχθεί πριν ακόμη η ελεγχόμενη πράξη παραγάγει δημοσιονομικές συνέπειες (εκ των προτέρων έλεγχος ή προληπτικός έλεγχος) ή μετά την παραγωγή των συνεπειών αυτών (εκ των υστέρων έλεγχος ή κατασταλτικός έλεγχος).

3. Αν κατά τον έλεγχο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου διαγνωσθεί έντονος κίνδυνος παραγωγής παράνομων πράξεων ή αν ο εσωτερικός έλεγχος βρίσκεται σε κατάσταση εμπλοκής, μη δυνάμενος να χαρακτηρίσει με βεβαιότητα πράξη ή ενέργεια ως νόμιμη και κανονική, επιτρέπεται, εξαιρετικώς, ο απευθείας έλεγχος των πράξεων ή ενεργειών αυτών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, πριν από την παραγωγή των δημοσιονομικών συνεπειών που αυτές επιφέρουν, σύμφωνα με τον νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 88 **Αντικείμενα των ελέγχων**

Οι έλεγχοι που διεξάγονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο διακρίνονται ως προς το αντικείμενό τους, σε ελέγχους συνολικής διαχείρισης (ετήσιοι έλεγχοι) και σε ελέγχους θεματικούς ή εξεταστικευμένους (ειδικοί έλεγχοι).

Άρθρο 89 **Έλεγχοι συνολικής διαχείρισης**

1. Στους ελέγχους συνολικής διαχείρισης το Ελεγκτικό Συνέδριο διερευνά, ανάλογα με τα κριτήρια ελέγχου και την ελεγκτική προσέγγιση που χρησιμοποιεί, την ποιότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης του ελεγχόμενου φορέα για τη χρονική περίοδο για την οποία, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που τον διέπουν, οφείλει να λογοδοτήσει. Αν δεν ορίζεται άλλως, η χρονική αυτή περίοδος είναι ετήσια.

2. Στους ελέγχους αυτούς συνδυάζονται ελεγκτικές προσεγγίσεις και διαδικασίες, ώστε με τις λιγότερες κατά το δυνατόν ελεγκτικές δυνάμεις να επιτευχθεί το ασφαλέστερο κατά το δυνατόν ελεγκτικό αποτέλεσμα. Για τον σκοπό αυτόν συνδυάζεται ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, με τις διαδικασίες ανάλυσης και σύγκρισης δεδομένων, καθώς και επαρκείς δοκιμασίες σε συγκεκριμένες εγγραφές, συναλλαγές, ενέργειες ή δράσεις, προκειμένου να διαπιστωθούν, ανάλογα με το είδος και τα κριτήρια του ελέγχου, η ακρίβεια, η ορθότητα ή η αποτελεσματικότητα αυτών.

3. Για την ταχύτερη ανάλυση δεδομένων και την επίτευξη καθολικότητας του ελέγχου της διαχείρισης μπορεί να αναπτυχθούν ή να χρησιμοποιηθούν λογισμικά τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 90 **Θεματικοί έλεγχοι**

Οι θεματικοί έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου διεξάγονται σε ένα από τα ειδικότερα θέματα του Χάρτη Θεματολογίας Ελέγχων του Συνεδρίου. Εκτείνονται σε περισσότερους του ενός φορείς (οριζόντιοι θεματικοί έλεγχοι), εκτός αν εξαιρετικώς αφορούν μόνον έναν φορέα λόγω των ειδικών αρμοδιοτήτων του (κάθετος θεματικός έλεγχος).

Άρθρο 91 **Εξεταστικευμένοι έλεγχοι**

Οι εξεταστικευμένοι έλεγχοι αφορούν συγκεκριμένους λογαριασμούς ή κατηγορίες εγγραφών σε αυτούς ή συγκεκριμένες πράξεις ή ενέργειες δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι έλεγχοι μπορεί να αφορούν, επίσης, την αξιοπιστία συγκεκριμένου συστήματος πληροφορικής ή λογισμικού που χρησιμοποιείται από ελεγχόμενο φορέα. Οι εξεταστικευμένοι έλεγχοι μπορεί να αφορούν, ως έκτακτοι διαχειριστικοί έλεγχοι, και έναν μόνο φορέα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα διαχείρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ** **ΤΙΣ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ**

Άρθρο 92 **Έννομες συνέπειες ελέγχων**

Οι έλεγχοι που διεξάγονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο διακρίνονται, ως προς τις έννομες συνέπειες που επιφέρουν σε: α) ελέγχους που διακωλύουν την ανάπτυξη των συνεπειών της ελεγχόμενης πράξης, β) ελέγχους που μπορεί να καταλήξουν στην απαλλαγή ή τον καταλογισμό των δημοσιονομικών υπευθύνων, γ) ελέγχους που ολοκληρώνονται με τη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί ελεγχθείσας διαχείρισης και δ) ελέγχους που ολοκληρώνονται με τη διατύπωση συστάσεων και την ενημέρωση της Βουλής και της εκτελεστικής λειτουργίας για τα οικεία ευρήματα και τις συστάσεις.

Άρθρο 93 **Έλεγχοι που διακωλύουν την ανάπτυξη νομικών συνεπειών**

Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου διακωλύουν την ανάπτυξη συνεπειών στις ελεγχόμενες πράξεις μόνον όπου αυτό ρητώς προβλέπεται στον νόμο.

Άρθρο 94 **Έλεγχοι απαλλαγής ή καταλογισμού δημοσιονομικών υπευθύνων**

Δημοσιονομικώς υπεύθυνοι είναι όσοι εμπλέκονται στη δημοσιονομική διαδικασία για την παραγωγή πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες. Αν από τις πράξεις ή παραλείψεις τους προκύψει έλλειμμα που διαπιστώνεται σε έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το έλλειμμα καταλογίζεται, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 145 έως 150, σε βάρος της περιουσίας τους, άλλως απαλλάσσονται από την ευθύνη.

Άρθρο 95 **Έλεγχοι για τη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης**

Οι έλεγχοι για τη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης διεξάγονται, σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών, επί του συνόλου μιας διαχείρισης ή ενός λογαριασμού και καταλήγουν στη διατύπωση συμπεράσματος ως προς την ορθότητα της διαχείρισης ή του λογαριασμού.

Άρθρο 96 **Έλεγχοι για τη διατύπωση συστάσεων**

Στους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου όπου διαπιστώνονται συστηματικές παθογένειες ή προβλήματα αναφορικά με την εκτέλεση προγραμμάτων επιδόσεων ή εν γένει προβλήματα οργανωτικής ή λειτουργικής φύσης, το Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει συστάσεις, τις οποίες γνωστοποιεί στη Βουλή και την εκτελεστική λειτουργία, παρακολουθώντας στη συνέχεια τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων φορέων με τις συστάσεις αυτές.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**

Άρθρο 97 **Εργαλειοθήκη ελέγχων**

Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 99, τα διάφορα είδη ελέγχων που αναφέρθηκαν στο Μέρος Τέταρτο χρησιμοποιούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως εργαλεία για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος στη δημόσια διαχείριση

χωρίς να δίδεται εκ προοιμίου προτεραιότητα σε κανέναν από αυτούς.

Άρθρο 98 **Συνδυασμός ελέγχων**

1. Οι έλεγχοι ανά κριτήρια ελέγχου, ελεγκτική προσέγγιση, αντικείμενο ελέγχου και συνέπειες των ελεγκτικών ενεργειών μπορεί να συνδυάζονται μεταξύ τους προς επίτευξη του οικονομικότερου και αποδοτικότερου ελεγκτικού αποτελέσματος.

2. Αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων διαπιστωθεί έλλειμμα, αυτό καταλογίζεται σε βάρος όσων υπέχουν δημοσιονομική ευθύνη για την αποκατάστασή του.

3. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης δεν αποκλείουν τη διενέργεια ελέγχων με άλλον σκοπό επί του ίδιου αντικείμενου.

Άρθρο 99 **Υποχρεωτικοί έλεγχοι**

1. Ο έλεγχος επί του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους για την προετοιμασία της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 53 είναι υποχρεωτικός για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ετήσιος και καταλήγει στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης. Ο έλεγχος αυτός είναι, ως προς τον Απολογισμό, έλεγχος αξιοπιστίας λογαριασμού και νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων στον λογαριασμό πράξεων και, ως προς τον Ισολογισμό, έλεγχος αξιοπιστίας του λογαριασμού. Ο έλεγχος μπορεί να διεξάγεται με συνδυασμό των προσεγγίσεων ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 85.

2. Οι προσυμβατικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί έλεγχοι νομιμότητας εξατομικευμένων πράξεων, όπως ειδικότερα ορίζεται στα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

3. Οι έλεγχοι επί του απολογισμού και του ισολογισμού των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διεξάγονται τουλάχιστον μια φορά ανά τετραετία και δεν καταλήγουν υποχρεωτικώς σε διατύπωση ελεγκτικής γνώμης, όπως επί του ελέγχου του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους. Είναι έλεγχοι αξιοπιστίας λογαριασμών και νομιμότητας ή κανονικότητας υποκείμενων πράξεων, που, ανάλογα με τις ελεγκτικές δυνάμεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να περιορίζονται σε ορισμένες μόνον εγγραφές των λογαριασμών ή υποκείμενες αυτών πράξεις.

4. Ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα είναι υποχρεωτικός έλεγχος. Διεξάγεται κατά τη διάρκεια του έτους συγχρόνως ως θεματικός έλεγχος στα ιδιαίτερα θέματα ελέγχου που έχουν επιλεγεί στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων και επί των λογαριασμών, συστημάτων πληροφορικής, συναλλαγών ή πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες, καθώς και στα συστήματα διαχείρισης που επιλέγονται ειδικώς ενόψει εντοπισμένων δημοσιονομικών κινδύνων.

Άρθρο 100 **Προτεραιότητα ελέγχων**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 99, οι έλεγχοι επιλέγονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και συνδυάζονται μεταξύ τους με βάση τις προτεραιότητες που το Συνέδριο έχει θέσει στη στρατηγική των ελέγχων του, το πολυετές πρόγραμμα θεματικών ελέγχων που έχει καταστρώσει και τις επιτακτικές ανάγκες ελέγχου, όπως διαμορφώνονται κάθε έτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΩΝ**

Άρθρο 101 **Γενικός χαρακτήρας**

1. Στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων περιλαμβάνονται όλες οι

ελεγκτικές εργασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν επιτρέπεται η διενέργεια ελεγκτικών εργασιών πέραν από αυτές που έχουν ειδικώς προγραμματισθεί ή που έχουν επιτραπεί από το Πρόγραμμα.

2. Στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων οι ειδικώς προγραμματιζόμενοι έλεγχοι και οι λοιπές επιτρεπόμενες ελεγκτικές εργασίες κατανομούνται στις ελεγκτικές δυνάμεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την αναγκαία από τη φύση του ελεγκτικού έργου ευελιξία.

3. Έκτακτοι έλεγχοι μπορεί να διενεργούνται είτε σε βάρος του αποθέματος ελεγκτικού χρόνου που έχει προβλεφθεί στο Πρόγραμμα Ελέγχων είτε ύστερα από τροποποίηση του Προγράμματος.

Άρθρο 102 **Προτεραιότητες του Ετήσιου Προγράμματος**

Στο Ετήσιο Πρόγραμμα υπολογίζονται κατά προτεραιότητα ο ελεγκτικός χρόνος και οι ελεγκτικές εργασίες που απαιτούνται:

(α) για τη διενέργεια των ελέγχων πάνω στους οποίους στηρίζεται η ελεγκτική γνώμη που διατυπώνεται στις Διαδηλώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους,

(β) για τη διενέργεια των προσυμβατικών ελέγχων από τις Υπηρεσίες Επιτρόπου,

(γ) για τον ανά τετραετία έλεγχο του απολογισμού και του ισολογισμού των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

(δ) για τον έλεγχο των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένου και του προληπτικού ελέγχου στις πράξεις δημοσιονομικής διαχείρισης αυτών, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 87,

(ε) για τη διενέργεια των ελέγχων, ως προς τους οποίους η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφάσισε να δοθεί προτεραιότητα ύστερα από τη συζήτηση του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων στη Βουλή.

Άρθρο 103 **Προγραμματισμός θεματικών ελέγχων**

1. Οι θεματικοί έλεγχοι προγραμματίζονται με βάση τα θέματα ελέγχων που έχουν καταγραφεί στον Θεματικό Χάρτη Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα θεματικών ελέγχων, τα θέματα ελέγχου που επιλέγονται για το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων εκτείνονται σε βάθος τετραετίας σε όλα κατά το δυνατόν τα αντικείμενα του Θεματικού Χάρτη.

2. Για τη διενέργεια των θεματικών ελέγχων δεν αφιερώνεται, εκτός εξαιρέσεως, από τις Υπηρεσίες Επιτρόπου περισσότερο από το ήμισυ του συνολικού χρόνου που διαθέτουν.

Άρθρο 104 **Διάθεση του υπόλοιπου ελεγκτικού χρόνου**

Οι Υπηρεσίες Επιτρόπου διαθέτουν τον ελεγκτικό χρόνο που απομένει, μετά τη διενέργεια από αυτές των ελέγχων που προβλέπονται στα άρθρα 102 και 103, για τη διενέργεια των αναγκαίων ελεγκτικών εργασιών, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που λαμβάνουν σχετικές από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων.

Άρθρο 105 **Προετοιμασία του Ετήσιου Προγράμματος**

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων προετοιμάζεται από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων σε συνεργασία με όλες τις Υπηρεσίες Επιτρόπου που διενεργούν ελέγχους. Παρουσιάζεται σε πρώτη ανάγνωση στην Ολομέλεια έναν (1) μήνα πριν από την έγκρισή του από αυτήν εν όψει της παρουσίας του στη Βουλή. Μετά την παρουσίαση στη Βουλή μπορεί να επέλθουν στο Πρόγραμμα οι τροποποιήσεις που κρίνεται ότι απαιτούνται για να προσαρμοσθεί το πρόγραμμα στις προτάσεις της Βουλής.

Άρθρο 106 **Εκτέλεση του Ετήσιου Προγράμματος**

Η εκτέλεση του Προγράμματος Ελέγχων διασφαλίζεται μέσω των εργασιών του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων. Τροποποιήσεις στο Πρόγραμμα που κατέστησαν αναγκαίες λόγω μεταβολής των συνθηκών, εν γένει, δεν απαιτείται να εγκρίνονται από την Ολομέλεια αν δεν μεταβάλλεται ουσιαστικά το Πρόγραμμα ως προς τους θεματικούς ελέγχους που περιλαμβάνει.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ **ΕΙΔΙΚΩΣ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ** **ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ**

Άρθρο 107 **Έλεγχοι αξιοπιστίας των συστημάτων πληροφορικής**

Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να διενεργεί ελέγχους ασφάλειας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων πληροφορικής των ελεγχόμενων φορέων, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με άλλα είδη ελέγχων.

Άρθρο 108 **Ψηφιακοί έλεγχοι**

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί ψηφιακούς ελέγχους στους υπαγόμενους στον έλεγχο του φορείς, οι οποίοι συνίστανται: (α) στην αυτοματοποιημένη ή μη συλλογή και προετοιμασία των δεδομένων που είναι υποκείμενα ή σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου και (β) στην εφαρμογή προηγμένων τεχνικών ανάλυσης δεδομένων. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται σε ολόκληρο τον πληθυσμό καθορισμένης κατηγορίας συναλλαγών του ελεγχόμενου φορέα.

Άρθρο 109 **Έλεγχοι αυτοματοποιημένων διαδικασιών πληρωμής**

Πληρωμές σταθερών δαπανών που διεξάγονται αυτοματοποιημένα μέσω συστημάτων πληροφορικής ή επιλογές δικαιούχων πληρωμής, που διενεργούνται μέσω λογισμικών συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο με ειδικές ελεγκτικές μεθόδους από εξειδικευμένο για τον σκοπό αυτόν προσωπικό του.

Άρθρο 110 **Πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα,** **βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά αρχεία**

1. Οι ελεγχόμενοι φορείς και οι τυχόν ανάδοχοι των πληροφοριακών συστημάτων τους οφείλουν να παρέχουν μέσα σε εύλογο χρόνο στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων: (α) απρόσκοπτη πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων τους με δυνατότητα κτήσης δεδομένων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας του κάθε συστήματος, (β) ηλεκτρονικά αρχεία με δεδομένα σε επεξεργάσιμη μορφή και (γ) στοιχεία για την τεχνική τεκμηρίωση των πληροφοριακών συστημάτων και των βάσεων δεδομένων τους.

2. Τρίτοι φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που διαθέτουν δεδομένα, τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου, οφείλουν να τα παρέχουν ηλεκτρονικά σε επεξεργάσιμη μορφή στους δικαστικούς υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου που διενεργούν τον έλεγχο, μέσα σε εύλογο χρόνο από τότε που ζητούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ**

Άρθρο 111 **Επιτηρούμενοι δημόσιοι υπόλογοι**

1. Δημόσιοι υπόλογοι που πραγματοποιούν εισπράξεις ή πληρωμές για το Δημόσιο ή για νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τελούν υπό την επιτήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και λογοδοτούν σ' αυτό για τα χρήματα που διαχειρίζονται.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος, κάθε δημόσια υπηρεσία υποχρεούται να ανακοινώσει χωρίς καθυστέρηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και το αντικείμενο της διαχείρισης όλων των δημοσίων υπολόγων κατά την έννοια της παρ. 1, που ασκούν καθήκοντα εντός αυτής, καθώς και κάθε εν γένει μεταβολή σχετική με τις αρμοδιότητες των υπολόγων ή το πρόσωπο αυτών.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και για τα πρόσωπα στα οποία το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν εμπιστευθεί τη φύλαξη και διαχείριση αξιών ή υλικού.

Άρθρο 112 **Περιεχόμενο της επιτήρησης**

1. Η επιτήρηση που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο αφορά στην τήρηση από τους υπολόγους του άρθρου 111 των κανόνων δημοσίου λογιστικού που τους διέπουν και, ιδίως, των υποχρεώσεων τους από το άρθρο 153 και την παρ. 1 του άρθρου 154 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Οι υπαγόμενοι στην επιτήρηση υπόλογοι υποχρεούνται, οποτεδήποτε τους ζητηθεί, να παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε πληροφορία και έγγραφο που κρίνονται από αυτό αναγκαία.

3. Στην επιτήρηση περιλαμβάνεται και η διενέργεια, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 113, επιθεώρησης επί των υπολόγων, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί, κατά την κρίση του, να παρέχει οδηγίες στους υπολόγους που υπάγονται στην επιτήρησή του.

Άρθρο 113 **Αρμόδια όργανα**

1. Η επιτήρηση που προβλέπεται στο άρθρο 112 ασκείται από τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων μπορεί να διατάξει την καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου να διενεργήσει επιθεώρηση επί των υπολόγων που υπάγονται σε επιτήρηση ή να προκαλέσει την επιθεώρησή τους από τους αρμόδιους οικονομικούς επιθεωρητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ**

Άρθρο 114 **Λογοδοσία υπολόγων του Δημοσίου**

1. Εντός δύο (2) μηνών το αργότερο από τη λήξη κάθε οικονομικού έτους ή από τη με οποιονδήποτε τρόπο λήξη της διαχείρισής τους, οι υπόλογοι και οι δευτερεύοντες διατάκτες του Δημοσίου οφείλουν να λογοδοτούν για αυτήν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, υποβάλλοντας απευθείας σε αυτό τους λογαριασμούς τους.

2. Ο Υπόλογος Συμψηφισμών του Δημοσίου, εκτός από ετήσιους, συντάσσει και μηνιαίους λογαριασμούς, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 162 του ν. 4270/2014 (Α' 143), τους οποίους υποβάλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέχρι την εικοστή ημέρα του επόμενου μήνα.

3. Οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 μπορεί, για εξαιρετικούς λόγους, να παρατείνονται κατά την κρίση της αρμόδιας Υπηρεσίας Επιτρόπου για εύλογο χρονικό διάστημα, ύστερα από αίτηση του υπολόγου.

4. Σε περίπτωση θανάτου ή ανικανότητας του υπολόγου, οι λογαριασμοί αποδίδονται με επιμέλεια της υπηρεσίας του, παρουσία είτε των κληρονόμων ή των νόμιμων αντιπροσώπων, αντιστοίχως, του υπολόγου είτε των εξουσιοδοτημένων από αυτούς προσώπων.

5. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται ο τύπος των λογαριασμών, καθώς και τα έγγραφα και δικαιολογητικά που πρέπει να υποστηρίζουν τις εγγραφές σε αυτούς και να υποβληθούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, αν αυτό ζητηθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 123. Με όμοια απόφαση, μπορεί να ορίζεται ότι ορισμένες κατηγορίες υπολόγων υποβάλλουν τους λογαριασμούς της διαχείρισής τους σε χρονικά διαστήματα συντομότερα του έτους.

Άρθρο 115

Λογοδοσία υπολόγων υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας

Οι διαχειριστές υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας υποβάλλουν για έλεγχο τους λογαριασμούς της διαχείρισής τους, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 116

Συνέπειες μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής λογαριασμού

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί την εμπρόθεσμη υποβολή των λογαριασμών των υπολόγων του Δημοσίου που λογοδοτούν σε αυτό και, για τον σκοπό αυτόν, τηρείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Μητρώου Υπολόγων.

2. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 114, ο αρμόδιος Επίτροπος μπορεί να επιβάλει στον υπόλογο χρηματική κύρωση μέχρι το ποσό των μηνιαίων αποδοχών του, καλώντας τον συγχρόνως να υποβάλει τους λογαριασμούς μέσα σε προθεσμία που δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

3. Αν ο υπόλογος είναι άμισθος, μπορεί να επιβληθεί σε αυτόν χρηματική κύρωση μέχρι του ποσού των οκτακοσίων ογδόντα (880) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξάνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Οι χρηματικές κυρώσεις των παρ. 2 και 3 επιβάλλονται αφού προηγουμένως ο Επίτροπος απευθύνει στον υπόλογο πρόσκληση, με την οποία του τάσσει προθεσμία για την παροχή εξηγήσεων που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της πρόσκλησης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τάχθηκε με την πρόσκληση, οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται και χωρίς την από μέρους του υπολόγου παροχή εξηγήσεων.

5. Κατά των πράξεων του Επιτρόπου με τις οποίες επιβάλλονται οι χρηματικές κυρώσεις των παρ. 2 και 3 επιτρέπεται η άσκηση έφεσης σύμφωνα με τα άρθρα 111 έως 117 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

6. Αν ο υπόλογος εμμένει στη μη υποβολή των λογαριασμών, μπορεί να διαταχθεί από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων η σύνταξη των λογαριασμών από υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας Επιτρόπου, με δαπάνη του υπολόγου. Στην περίπτωση αυτήν, μπορεί επίσης να ζητηθεί από τον αρμόδιο Επίτροπο η πειθαρχική δίωξη του υπολόγου.

7. Οι δαπάνες της παρ. 6 εκκαθαρίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, προκαταβάλλονται από το Δημόσιο, βεβαιώνονται σε βάρος του υπολόγου και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

8. Σε κάθε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής των λογαριασμών, μπορεί επίσης να διενεργηθεί έκτακτος έλεγχος της οικείας διαχείρισης.

9. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εμποδίζουν τη λήψη από την αρμόδια δημόσια υπηρεσία κάθε νόμιμου μέτρου προς εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

Άρθρο 117

Δυστροπούντες υπόλογοι

Οι χρηματικές κυρώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 116 μπορεί να επιβληθούν σε βάρος και κάθε λογοδοτούντος στο Ελεγκτικό Συνέδριο υπολόγου, σε περίπτωση σοβαρής παράβασης των υποχρεώσεών του ή μη συμμόρφωσής του με τις εντολές και οδηγίες των αρμόδιων οργάνων του Συνεδρίου. Για τις πράξεις επιβολής των κυρώσεων αυτών εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 116.

Άρθρο 118

Έκτακτη λογοδοσία δημόσιων υπολόγων

1. Κάθε έκθεση ελέγχου διαχείρισης δημόσιου υπολόγου κοινοποιείται στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας καθ' ύλην Υπηρεσίας Επιτρόπου, μπορεί να διατάξει την Υπηρεσία αυτή να επιβεβαιώσει τα ευρήματα που διαλαμβάνονται στην έκθεση ή και να διευρύνει τον έλεγχο.

2. Το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων αποφαινεται, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας για την επεξεργασία των καταγγελιών Υπηρεσίας Επιτρόπου, αν θα δοθεί συνέχεια σε καταγγελία που διατυπώθηκε σε βάρος υπολόγου που υπάγεται στην επιτήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων μπορεί, εφόσον συντρέχει σοβαρός κατά την κρίση του λόγος, να διατάξει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου της διαχείρισης δημόσιου υπολόγου που υπάγεται στην επιτήρησή του. Ο έκτακτος έλεγχος διεξάγεται από τα όργανα που προβλέπονται στο άρθρο 66.

4. Σε περίπτωση υπόνοιας διαχειριστικών ανωμαλιών, ο υπόλογος μπορεί να υποχρεωθεί από τον αρμόδιο Επίτροπο στην υποβολή λογαριασμών, μέσα σε τακτή προθεσμία και πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους ή της διαχείρισης αυτού.

Άρθρο 119

Ενσωμάτωση των λογαριασμών λογοδοσίας των δημόσιων υπολόγων στους ετήσιους λογαριασμούς του φορέα όπου υπηρετούν

Οι ετήσιοι λογαριασμοί των υπολόγων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενσωματώνονται ως υποκείμενοι λογαριασμοί στους ετήσιους συγκεντρωτικούς λογαριασμούς του φορέα όπου υπηρετούν. Οι λογαριασμοί αυτοί μπορεί να ελεγχθούν από το Ελεγκτικό Συνέδριο αυτοτελώς ή ως μέρος του συνολικού ετήσιου λογαριασμού διαχείρισης του φορέα.

Άρθρο 120

Λογαριασμοί οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

1. Ως ετήσιοι λογαριασμοί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου νοούνται οι απολογισμοί, οι ισολογισμοί και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις που τους διέπουν.

2. Οι λογαριασμοί της παρ. 1, αρμοδίως εγκεκριμένοι και με τις τυχόν εκθέσεις ορκωτών λογιστών - ελεγκτών επ' αυτών, υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο το επόμενο έτος από αυτό της διαχειριστικής περιόδου, όσον αφορά στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών μέχρι το τέλος του μηνός Οκτωβρίου, και όσον αφορά στα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μέχρι το τέλος του

μηνός Δεκεμβρίου.

3. Κατά τα λοιπά, για τους λογαριασμούς της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 114, 116, 117 και 118.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΝ

Άρθρο 121 Περιοδικότητα του ελέγχου

1. Ο έλεγχος των δημόσιων διαχειρίσεων μπορεί να είναι είτε ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός ή καθολικός, εάν ειδικόι λόγοι επιβάλλουν τη γενίκευσή του και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης, είτε έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός.

2. Οι έλεγχοι των λογαριασμών των διαχειρίσεων του Δημοσίου προγραμματίζονται ώστε τα αποτελέσματά τους να συμπεριληφθούν στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του Απολογισμού, του Ισολογισμού και των λοιπών χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Κράτους, σύμφωνα με το άρθρο 53.

3. Ο έλεγχος των λοιπών, εκτός εκείνων του Δημοσίου, δημόσιων διαχειρίσεων που δεν ελέγχθηκαν εντός της προβλεπόμενης στην παρ. 3 του άρθρου 99 τετραετίας επιτρέπεται, με την επιφύλαξη της συμπλήρωσης του χρόνου παραγραφής σύμφωνα με το άρθρο 152, μόνον αν αυτό προβλεφθεί θεματικά και δειγματοληπτικά σε επόμενο πρόγραμμα ελέγχων ή αν διαταχθεί έκτακτος έλεγχος.

Άρθρο 122 Αντικείμενο και μεθοδολογία του ελέγχου

1. Κατά τον έλεγχο των δημόσιων διαχειρίσεων ελέγχεται η αξιοπιστία των λογαριασμών, όπου αποτυπώνονται και εξετάζονται η νομιμότητα και κανονικότητα των συναλλαγών, που διενεργήθηκαν κατά την ελεγχόμενη χρήση.

2. Ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Ελεγκτικών Θεσμών.

3. Αν ο Επίτροπος κρίνει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του φορέα που υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου λειτούργησε αποτελεσματικά κατά το κρίσιμο οικονομικό έτος, περιορίζοντας στο ελάχιστο τον δημοσιονομικό κίνδυνο, μπορεί, ύστερα από έγκριση του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων, να μην ασκήσει έλεγχο στις συναλλαγές που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκειά του.

Άρθρο 123 Διαχειριστικά στοιχεία

1. Για τις ανάγκες των ελέγχων, τα διαχειριστικά στοιχεία φυλάσσονται, σύμφωνα με το άρθρο 68, με ευθύνη των υπολόγων, στα καταστήματα των υποκειμένων σε έλεγχο υπηρεσιών ή φορέων.

2. Αν ζητηθεί από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει, ανάλογα με το αίτημα, είτε να διαβιβασθούν αμελλητί σε αυτήν είτε να παρασχεθεί απρόσκοπτη πρόσβαση σε αυτά στους ελεγκτές που έχουν οριστεί προς τούτο.

3. Κατά όσων, παρά την υποχρέωση της παρ. 2, παρακρατούν τα αναγκαία για τη διενέργεια των ελέγχων διαχειριστικά στοιχεία, μπορεί να επιβληθούν οι χρηματικές κυρώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 116, εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά αναλόγως του ίδιου άρθρου. Μπορεί επίσης να ζητηθεί από τον αρμόδιο Επίτροπο η πειθαρχική δίωξή τους.

4. Αν οι ανωτέρω εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται με την υποχρέωση της παρ. 2, μπορεί, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, να καταλογισθούν από το αρμόδιο κατά το άρθρο 149 όργανο με ποσό μέχρι του συνολικού ύψους της διαχείρισης ή των συναλλαγών για τις οποίες δεν τέθηκαν υπόψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου τα διαχειριστικά στοιχεία που είχαν ζητηθεί.

Άρθρο 124 Διαδικασία διενέργειας του ελέγχου

1. Ο έλεγχος επιτρέπεται να διενεργείται στο κατάστημα της ελεγχόμενης υπηρεσίας ή φορέα και δεν αποκλείεται να περιλαμβάνει και άλλες επιτόπιες επιθεωρήσεις και έρευνες, εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά του άρθρου 72.

2. Για τις ελλείψεις που διαπιστώνονται ή τις αμφιβολίες που δημιουργούνται κατά τον έλεγχο, συντάσσεται φύλλο μεταβολών και ελλείψεων που αποστέλλεται αρμοδίως για την αναπλήρωση των διαπιστούμενων ελλείψεων και την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών εντός προθεσμίας όχι μεγαλύτερης των δεκαπέντε (15) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρόνο.

Άρθρο 125 Έκθεση ελέγχου

1. Με βάση τις διαπιστώσεις του ελέγχου σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που παρέχονται από τα δημοσιονομικά υπεύθυνα πρόσωπα επί των φύλλων μεταβολών και ελλείψεων της παρ. 2 του άρθρου 124, ο Επίτροπος συντάσσει έκθεση για τα αντικείμενα που ελέγχθηκαν και, αν συντρέχει περίπτωση, διατυπώνει ελεγκτική γνώμη για την ορθότητα και αξιοπιστία των λογαριασμών της διαχείρισης. Η έκθεση υπόκειται σε έλεγχο ποιότητας όπως προβλέπεται στον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας των υπηρεσιών διοίκησης και ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Αν από την επαλήθευση του υπολοίπου της διαχείρισης ή τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας των συναλλαγών διαπιστωθεί έλλειμμα κατά την έννοια του άρθρου 141, ο Επίτροπος προβαίνει στις ενέργειες του άρθρου 149.

3. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ορίζεται ότι διαφορές που προκύπτουν από τον έλεγχο των διαχειρίσεων σε πίστωση ή χρέωση των οικείων λογαριασμών και είναι κατώτερες ορισμένου ποσού διαγράφονται και οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια απόφαση.

Άρθρο 126 Καταστροφή ή απώλεια υποβληθέντων διαχειριστικών στοιχείων

1. Ο έλεγχος των διαχειρίσεων των οποίων τα στοιχεία καταστράφηκαν ή απωλέσθηκαν ολικά ή μερικά στο Ελεγκτικό Συνέδριο από ανώτερη βία ή τυχαίο γεγονός και των οποίων η απώλεια ή καταστροφή διαπιστώνεται με πράξη του αρμόδιου Επιτρόπου, ενεργείται κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται τα στοιχεία που θα υποβληθούν σε αναπλήρωση εκείνων που απωλέσθηκαν ή καταστράφηκαν, οι υπόχρεοι και η προθεσμία για την υποβολή τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 127 Εφαρμοζόμενες διατάξεις

Για τον έλεγχο των λογαριασμών του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων ισχύει το άρθρο 27 του ν. 992/1979 (Α' 280).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 128 Έλεγχος εσόδων Δημοσίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί την είσπραξη των δημοσίων εσόδων και ελέγχει τους σχετικούς λογαριασμούς των δημόσιων ταμείων για την προετοιμασία της έκθεσης επί του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους.

Άρθρο 129 Έλεγχος είσπραξης εσόδων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων

1. Ο αρμόδιος Επίτροπος, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, μπορεί να παρακολουθεί την κανονική είσπραξη των εσόδων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων και να ασκεί τον έλεγχο για την είσπραξη των νομίμως βεβαιωθέντων χρεών, οφειλών ή προστίμων σε βάρος τρίτων.

2. Σε περίπτωση, που διαπιστώσει αδράνεια είσπραξης τους από τα αρμόδια όργανα διοίκησης ή τις οικονομικές υπηρεσίες, καλεί τούτους, με έγγραφό του που κοινοποιείται στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στον Επόπτη Ο.Τ.Α., να ενεργήσουν μέσα σε τασσόμενη εύλογη προθεσμία για την είσπραξη τούτων.

Άρθρο 130 Ευθύνη υπαλλήλων

Αν από δόλο ή βαρεία αμέλεια των υπαλλήλων των οικονομικών υπηρεσιών η αδράνεια συνεχίζεται, με συνέπεια να προκληθεί ζημία στην περιουσία των ανωτέρω οργανισμών και νομικών προσώπων, οι υπάλληλοι αυτοί παραπέμπονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον καταλογισμό τους, σύμφωνα με το άρθρο 118 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

Άρθρο 131 Επέκταση εξόφλησης του ελέγχου εσόδων και στα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού, μπορεί να υπαχθούν στον έλεγχο του παρόντος και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 132 Έλεγχος χαρακτηρισμού οφειλών προς το Δημόσιο ως ανεπίδεκτων είσπραξης και διαγραφής αυτών

1. Ο έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο της διαγραφής ή του χαρακτηρισμού ως ανεπίδεκτων είσπραξης των κάθε είδους ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο διενεργείται από την Υπηρεσία Επιτρόπου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των δημόσιων εσόδων.

2. Αντίστοιχη διαδικασία ελέγχου τηρείται και για τη διαγραφή ή τον χαρακτηρισμό ως ανεπίδεκτων είσπραξης των κάθε είδους ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Η διαδικασία διενεργείται από την αρμόδια για τον έλεγχο του φορέα Υπηρεσία Επιτρόπου.

3. Αμφισβητήσεις που εγείρονται κατά τον έλεγχο από τον αρμόδιο Επίτροπο ή που ανακύπτουν μεταξύ του Επιτρόπου και των ελεγχομένων επιλύονται από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας των υπηρεσιών διοίκησης και ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ

Άρθρο 133 Διαδικασία υποβολής στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Εντός έξι (6) μηνών το αργότερο από τη λήξη του οικονομικού έτους, ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών κάθε φορέα που προέβη στην έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, διαβιβάζει στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου κατάσταση με τα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους αυτού. Η ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνει, για κάθε χρηματικό ένταλμα προπληρωμής, κατ' ελάχιστο, τον αριθμό, την ημεροχρονολογία έκδοσης, το ποσό, το ονοματεπώνυμο και τα λοιπά στοιχεία ταυτοποίησης του υπολόγου, την προθεσμία απόδοσης λογαριασμού, την ημεροχρονολογία υποβολής από τον υπόλογο των δικαιολογητικών για την τακτοποίηση του εντάλματος και το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης από τον φορέα των δαπανών που διενεργήθηκαν από το προϊόν του εντάλματος. Για τις περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας απόδοσης λογαριασμού, στην κατάσταση αυτήν επισυνάπτεται επίσης η πορισματική έκθεση της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Άρθρο 134 Ενέργειες Επιτρόπου

1. Ύστερα από την επαλήθευση των στοιχείων της κατάστασης και την αξιολόγηση των πορισματικών εκθέσεων που, σύμφωνα με το άρθρο 133, έχουν επισυναφθεί σε αυτήν, ο Επίτροπος εκδίδει, για όσα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής έχουν συμπληρωθεί τρεις (3) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης λογαριασμού, χωρίς να έχουν υποβληθεί από τον υπόλογο τα δικαιολογητικά τακτοποίησής τους, φύλλο μεταβολών και ελλείψεων, που κοινοποιείται στον υπόλογο και με το οποίο του τάσσεται προθεσμία για την υποβολή των δικαιολογητικών αυτών. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του υπολόγου, για εύλογο κατά την κρίση του Επιτρόπου χρόνο, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση στον υπόλογο του φύλλου μεταβολών και ελλείψεων. Αν η προθεσμία που τάχθηκε παρέλθει άπρακτη, ο Επίτροπος προβαίνει στις ενέργειες του άρθρου 149.

2. Για όσα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής αποδόθηκε λογαριασμός, επιλέγεται από τον Επίτροπο δείγμα των ενταλμάτων και των δικαιολογητικών τακτοποίησής τους που θα ελεγχθούν από αυτόν. Στο ανωτέρω δείγμα περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα χρηματικά εντάλματα προπληρωμής για τα οποία τα δικαιολογητικά τακτοποίησης υποβλήθηκαν μετά τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης λογαριασμού, καθώς και εκείνα για τα οποία οι δαπάνες απορρίφθηκαν από τα αρμόδια για την αναγνώριση και εκκαθάρισή τους όργανα του φορέα. Ο έλεγχος του δείγματος περατώνεται με τη σύνταξη έκθεσης εντός έξι (6) μηνών από τη διαβίβαση στην Υπηρεσία Επιτρόπου των αναγκαίων για τη διενέργειά του στοιχείων.

3. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειμμα, το αρμόδιο κατά το άρθρο 149 όργανο εκδίδει καταλογιστική πράξη, ύστερα από τήρηση της διαδικασίας της παρ. 2 του άρθρου 124.

4. Κατά των πράξεων των παρ. 1 και 3 επιτρέπεται η άσκηση έφεσης σύμφωνα με τα άρθρα 111 έως 117 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, η περάτωση του ελέγχου του δείγματος συνεπάγεται την απαλλαγή των υπολόγων όλων των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής για τα οποία, σύμφωνα με την κατάσταση του άρθρου 133, αποδόθηκε λογαριασμός.

6. Οι διατάξεις των παρ. 1 έως 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για όσους διαχειρίζονται με οποιονδήποτε τρόπο δημόσια χρή-

ματα, που προκαταβάλλονται με την υποχρέωση απόδοσης λογαριασμού, έστω και χωρίς έκδοση χρηματικού εντάλματος προπληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 135 Αρμοδιότητα Επιτρόπων

Οι Επίτροποι που ελέγχουν τα καταστήματα κράτησης είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση των συνθηκών διαβίωσης των κρατούμενων, τον εντοπισμό φαινομένων κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή διαφθοράς και για την εν γένει διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των καταστημάτων κράτησης.

Άρθρο 136 Τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι

1. Οι Επίτροποι που ελέγχουν τα καταστήματα κράτησης ασκούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους στη δημοσιονομική διαχείριση και τις πάγιες προκαταβολές κάθε καταστήματος κράτησης και ελέγχουν αν τα ποσά που δαπανώνται χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκαν ή χορηγήθηκαν. Δικαιούνται άμεσης πρόσβασης σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο στην άσκηση του έργου τους.

2. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται αναλόγως οι περί ελέγχου διατάξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το τυχόν διαπιστωθέν έλλειμμα καταλογίζεται από τα όργανα των παρ. 1 και 2 του άρθρου 149.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Άρθρο 137 Υπαγόμενοι στον έλεγχο φορείς

Κάθε έτος οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο πίνακα των επιχορηγούμενων ή χρηματοδοτούμενων από αυτούς φορέων και του ύψους της επιχορήγησης ή χρηματοδότησής τους.

Άρθρο 138 Τρόπος διενέργειας του ελέγχου

Ο έλεγχος των επιχορηγούμενων και χρηματοδοτούμενων φορέων διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 139 Παροχή υπηρεσιών ελέγχου

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται να παρέχει υπηρεσίες ελέγχου διαχείρισης διεθνών οργανισμών στους οποίους συμμετέχει η Ελλάδα και να εκτελεί διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα παροχής ελεγκτικής τεχνογνωσίας σε ελεγκτικούς θεσμούς αντίστοιχους προς το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Για την ανάληψη της άσκησης των έργων που αναφέρονται στην παρ. 1 εκδίδεται πράξη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία προσδιορίζονται κάθε φορά το ειδικότερο αντικείμενο του έργου και οι δικαστικοί λειτουργοί ή υπάλληλοι που αναλαμβάνουν καθήκοντα για την άσκησή του. Οι απασχολούμενοι σε προγράμματα της παρ. 1 λαμβάνουν αποζημιώσεις ή αμοιβές, εφόσον τα προγράμματα αυτά περιέχουν σχετικές προβλέψεις.

Άρθρο 140 Αμοιβή από την παροχή υπηρεσιών

1. Εάν δεν ορίζεται άλλως στα σχετικά προγράμματα, αποζημιώσεις ή αμοιβές που καταβάλλονται από διεθνείς οργανισμούς ή τρίτες χώρες προς την Ελλάδα για την άσκηση των έργων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 139, κατατίθενται σε έντοκο λογαριασμό και περιέρχονται σε κοινό ταμείο που τηρείται από τριμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με πράξη του Προέδρου από δικαστές. Ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) από τις αποζημιώσεις ή τις αμοιβές αυτές αποδίδεται, ως ειδική αποζημίωση, στους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους που αναλαμβάνουν και εκτελούν τα σχετικά καθήκοντα. Εάν στα εκτελούμενα προγράμματα προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεων ή αμοιβών στους ίδιους τους απασχολούμενους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους, αυτοί οφείλουν να καταθέσουν το σαράντα τοις εκατό (40%) των εν λόγω αμοιβών ή αποζημιώσεων στον προαναφερόμενο έντοκο λογαριασμό. Από τον λογαριασμό αυτό μπορεί, με πράξη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να πληρώνονται δαπάνες διεθνών σχέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τον λογαριασμό διαχειρίζεται η ανωτέρω Επιτροπή. Από τους πόρους του λογαριασμού αυτού ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) περιέρχεται στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

2. Αν διατίθενται ποσά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στο Ελεγκτικό Συνέδριο για σχέσεις εθιμοτυπίας και οργάνωση διεθνών συνεδρίων, τα χρήματα αυτά κατατίθενται σε κοινό λογαριασμό. Η Επιτροπή της παρ. 1 διαχειρίζεται τα χρήματα του πρώτου εδαφίου και αποδίδει λογαριασμό κατ' έτος.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 141 Ορισμός και διακρίσεις ελλειμμάτων

1. Έλλειμμα στη δημόσια διαχείριση είναι οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων, αξιών και υλικού που διαπιστώνεται με τη νόμιμη διαδικασία, καθώς και οποιαδήποτε άλλη κατάσταση θεωρείται έλλειμμα από τον νόμο.

2. Τα ελλείμματα στη δημόσια διαχείριση διακρίνονται:

- (α) σε υλικά ελλείμματα ταμείου, χαρτοφυλακίου ή αποθήκης,
- (β) σε ελλείμματα λόγω παράτυπης πληρωμής ή διάθεσης αξιών ή εξόδου υλικού από την αποθήκη,
- (γ) σε ελλείμματα λόγω μη νόμιμης διαχείρισης που δεν εντάσσονται στις περ. α' και β'.

Άρθρο 142 Υπεύθυνα πρόσωπα

1. Για τα υλικά ελλείμματα ταμείου, χαρτοφυλακίου ή αποθήκης ευθύνονται οι υπόλογοι οι οποίοι είχαν αναλάβει τη φύλαξη, αντιστοίχως, των χρημάτων, αξιών ή του υλικού που ελλείπονται.

2. Για ελλείμματα λόγω παράτυπης πληρωμής χρημάτων ή διάθεσης αξιών ή εξόδου υλικού από την αποθήκη ευθύνονται:

- (α) ο ταμίας που πραγματοποίησε την παράτυπη πληρωμή, αν όφειλε, λόγω των καθηκόντων του, όπως ορίζεται ειδικώς στον νόμο, να διαπιστώσει το παράτυπο της πληρωμής,
- (β) ο διαχειριστής χαρτοφυλακίου ή υλικού, υπόλογος για τη φύλαξη αυτών, αν τα διέθεσε χωρίς την τήρηση των ειδικών καθηκόντων του,
- (γ) ο εκκαθαριστής και ο εντολέας της πληρωμής και οι αντίστοιχοι προς αυτούς επί διαχείρισης αξιών ή υλικού, λόγω σφαλμάτων κατά την εκκαθάριση ή την εντολή που υπάγονταν στη σφαίρα της δικής τους ευθύνης.

3. Ευθύνη κατά τις παρ. 1 και 2 υπέχει και όποιος διενήργησε τις πράξεις αυτές χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση.

4. Για τα ελλείμματα λόγω μη νόμιμης διαχείρισης που δεν εν-

τάσσονται στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2, ευθύνονται τα πρόσωπα που έλαβαν μη νόμιμη απόφαση νομικής δέσμευσης ή οποία στη συνέχεια οδήγησε σε εκταμίευση δημόσιου χρήματος ή σε διάθεση αξιών ή υλικού.

Άρθρο 143 Συνευθυνόμενοι

Συνευθυνόμενοι στην πρόκληση του ελλείμματος θεωρούνται τα πρόσωπα που, λόγω των αρμοδιοτήτων τους ή της ανάμειξής τους με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχειριστική διαδικασία, συντέλεσαν αποφασιστικά στην πρόκληση του ελλείμματος.

Άρθρο 144 Μέτρο ευθύνης

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 4, τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 142 και 143 ευθύνονται, αν προκάλεσαν το έλλειμμα από δόλο, βαρεία ή ελαφρά αμέλεια. Δεν θεωρείται ότι ενήργησε υπαιτίως το πρόσωπο που τήρησε τους κανόνες προστασίας του δημόσιου αγαθού, τους οποίους όφειλε να τηρήσει ή απέκλινε από την τήρησή τους δικαιολογημένα.

2. Η υπαιτιότητα τεκμαίρεται μαχητά στις περιπτώσεις έλλειψης ή απώλειας χρημάτων, αξιών ή υλικού ή επί εσφαλμένης καταμέτρησης αυτών που οδήγησε σε δημιουργία ελλείμματος.

3. Οι εκκαθαριστές και οι εντολείς πληρωμής ευθύνονται αν προέβησαν σε εκκαθάριση δαπάνης και σε εντολή πληρωμής που στηρίζεται σε δέσμευση πίστωσης που δεν είναι διαθέσιμη στον προϋπολογισμό του φορέα ή σε νομική δέσμευση προδήλως εκτός των αρμοδιοτήτων του οργάνου που έλαβε την απόφαση. Δεν ευθύνονται αν στήριξαν την εκκαθάριση ή την εντολή πληρωμής σε νομοτύπως εκδοθείσες βεβαιώσεις αρμόδιων κατά τον νόμο οργάνων, στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των πραγματικών προϋποθέσεων διενέργειας της δαπάνης.

4. Τα πρόσωπα που έλαβαν μη νόμιμη απόφαση νομικής δέσμευσης, η οποία εκτελέστηκε, ευθύνονται μόνο αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια. Δεν συντρέχει βαρεία αμέλεια όταν η απόφαση αυτή στηρίζεται: α) σε υποστηρίξιμη ερμηνεία του νόμου ή β) σε πλάνη περί τα πράγματα που δεν είναι πρόδηλη ή γ) σε νομικό χαρακτηρισμό που δεν είναι προφανώς εσφαλμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

Άρθρο 145 Καταλογιζόμενο ποσό και καταλογιστική πράξη

1. Το ποσό που καταλογίζεται είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 150, το σύνολο του ελλείμματος που διαπιστώθηκε.

2. Το έλλειμμα αξιών καταλογίζεται σε χρήμα και στην τιμή διάθεσης, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις. Έλλειμμα κάθε είδους υλικού καταλογίζεται σε χρήμα, με βάση την τρέχουσα τιμή κατά τον χρόνο του καταλογισμού. Για την τιμή αυτή γνωμοδοτεί ο οικείος διατάκτης.

Άρθρο 146 Πρόσωπα κατά των οποίων εκδίδεται καταλογιστική πράξη

Τα πρόσωπα κατά των οποίων εκδίδεται η καταλογιστική πράξη είναι αυτά που συνδέονται αιτιωδώς και κατά τρόπον άμεσο με την πρόκληση του ελλείμματος. Με τα ως άνω πρόσωπα συγκαταλογίζονται και οι συνευθυνόμενοι κατά την έννοια του άρθρου 143. Αν περισσότεροι συνέβαλαν από κοινού στην πρόκληση του ελλείμματος, ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 147 Τόκοι

1. Σε βάρος των προσώπων που ευθύνονται για το έλλειμμα

καταλογίζονται οι τόκοι που καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Οι τόκοι υπολογίζονται από την ημέρα κατά την οποία εξακριβώθηκε ότι έλαβε χώρα το έλλειμμα και, εφόσον η εξακρίβωση αυτή καθίσταται αδύνατη, από τότε που ανακαλύφθηκε. Αν η εξακρίβωση του ελλείμματος γίνεται μετά τη λήξη του οικονομικού έτους στη διαχείριση του οποίου αναφέρεται το έλλειμμα και είναι αδύνατος ο προσδιορισμός της ημέρας ή του μήνα που έλαβε χώρα τούτο, οι τόκοι υπολογίζονται από τη λήξη του οικονομικού έτους της διαχείρισης. Εφόσον το έλλειμμα συνίσταται στην παράλειψη εισαγωγής των εισπράξεων, οι τόκοι υπολογίζονται από τότε που ο υπεύθυνος όφειλε να εισαγάγει τα εισπραχθέντα στο ταμείο.

2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 απαλλάσσονται των τόκων, εφόσον αποδείξουν ότι το έλλειμμα δεν οφείλεται σε δόλο ή βαρεία αμέλειά τους.

Άρθρο 148 Καταλογισμός λαβόντων

Μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με οποιονδήποτε τίτλο πληρωμής καταλογίζονται στον λαβόντα: (α) εφόσον έχει συντελέσει υπαίτια στη μη νόμιμη πληρωμή, και (β) ανεξάρτητα από υπαιτιότητα αυτού σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής.

Άρθρο 149 Καταλογίζον όργανο

1. Η Υπηρεσία Επιτρόπου που διενήργησε τον έλεγχο, εκδίδει την πράξη καταλογισμού ύστερα από τήρηση διαδικασίας, που διασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα άμυνας του καταλογιζομένου.

2. Για ελλείμματα άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, αρμόδιο για τον καταλογισμό είναι Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στην περίπτωση αυτήν, ο Επίτροπος, αφού τηρήσει τη νόμιμη διαδικασία, διαβιβάζει στο Κλιμάκιο αίτηση καταλογισμού, η οποία συνοδεύεται από έκθεση ελέγχου και το σχετικό υποστηρικτικό υλικό. Το Κλιμάκιο, χωρίς να επαναλάβει τον έλεγχο, εφόσον κρίνει ότι η αίτηση θεμελιώνεται επαρκώς στα στοιχεία του φακέλου, καλεί τους υπευθύνους σε ακρόαση και στη συνέχεια αποφαινεται επί της αίτησης καταλογισμού. Αν το Κλιμάκιο κρίνει ότι η αίτηση δεν θεμελιώνεται επαρκώς, αναπέμπει την υπόθεση στον Επίτροπο για τις δικές του περαιτέρω ενέργειες.

3. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το χρηματικό όριο της παρ. 2, ύστερα από εκτίμηση της αποτελεσματικότερης κατανομής του ελεγκτικού έργου.

Άρθρο 150 Μείωση του καταλογιζόμενου ποσού

1. Το καταλογίζον όργανο προβαίνει σε σταθμίσεις που επιβάλλονται από την αρχή της δίκαιης ισορροπίας και, αν συντρέχει λόγος, μειώνει ανάλογα το ποσό του καταλογισμού. Κατά τις σταθμίσεις συνεκτιμώνται ιδίως, η βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, ο βαθμός υπαιτιότητας, η σαφήνεια του νομικού πλαισίου και το επελθόν δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

2. Το καταλογίζον όργανο, όταν αποφασίζει για τη μείωση του καταλογιζόμενου ποσού, συνεκτιμά υποχρεωτικά τα τυχόν οργανωτικά σφάλματα ή αδυναμίες της υπηρεσίας εντός της οποίας ενήργησε ο καταλογιζόμενος.

3. Στις περιπτώσεις, όπου το έλλειμμα οφείλεται σε κακή φύλαξη, εσφαλμένη καταμέτρηση, εσφαλμένο αριθμητικό υπολογισμό ή ανακρίβεια στην εγγραφή ή μεταφορά αριθμών από λογαριασμό σε λογαριασμό, το ποσό του καταλογιζόμενου ελλείμματος μπορεί να μειωθεί από το καταλογίζον όργανο, αν αυτό δεχθεί ότι το σφάλμα είναι σύνηθες, λόγω πολυπλοκότητας των ενεργειών εντός των οποίων παρεισέφρησε.

4. Αν το έλλειμμα οφείλεται σε ενέργειες του δημοσιονομικώς

υπευθύνου για τις οποίες καταδικάστηκε αμετάκλητα από την ποινική δικαιοσύνη, δεν διενεργείται καμία μείωση.

5. Επιτρέπεται σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις εξαιρετικώς η λελογισμένη μείωση του καταλογιζόμενου ποσού και από λόγους επιείκειας, όταν ο καταλογισμός του υπευθύνου θα επιφέρει συνέπειες στον ίδιο ή τους οικείους του που δεν μπορεί να γίνουν ανεκτές σε μια δημοκρατική κοινωνία.

6. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται αριθμητικά συντελεστές βαρύτητας και ποσοστώσεις για τη μείωση του καταλογιζόμενου ποσού, βάσει των αρχών και κριτηρίων των παρ. 1 έως 5.

7. Μείωση του ποσού μπορεί να γίνει και στις περιπτώσεις του άρθρου 148 με ανάλογη εφαρμογή των κριτηρίων της παρ. 1 για τους παρανόμως λαβόντες και με βάση την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και την αρχή της χρηστής διοίκησης για τους αχρεωστήτως λαβόντες.

Άρθρο 151 **Εκτέλεση πράξεων**

1. Οι πράξεις της Υπηρεσίας Επιτρόπου ή του Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 149 είναι εκτελεστές. Κατά των πράξεων αυτών δεν επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στα άλλα δικαστήρια και τα ποσά που καταλογίζονται με τις πράξεις αυτές εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει κάθε φορά.

2. Η κοινοποίηση των πράξεων της παρ. 1 στους αποδέκτες διενεργείται με μέριμνα της Υπηρεσίας Επιτρόπου ή της Γραμματείας του Κλιμακίου, αντίστοιχα. Αντίγραφα των πράξεων διαβιβάζονται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τυχόν άσκηση ένδικων μέσων από αυτόν.

Άρθρο 152 **Παραγραφή αξίωσης για αναπλήρωση ελλείμματος**

1. Η αξίωση αναπλήρωσης διαχειριστικού ελλείμματος με την έκδοση καταλογιστικής πράξης από κάθε αρμόδιο όργανο παραγράφεται μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου δημιουργήθηκε το έλλειμμα.

2. Η κοινοποίηση του φύλλου μεταβολών και ελλείψεων δεν διακόπτει την παραγραφή. Αν εντός του τελευταίου εξαμήνου του χρόνου παραγραφής κοινοποιηθεί στον υπόχρεο φύλλο μεταβολών και ελλείψεων, η αξίωση παραγράφεται με την πάροδο έξι (6) μηνών από τη συμπλήρωση της δεκαετίας.

3. Αν αίτηση καταλογισμού εισαχθεί στο αρμόδιο για τον καταλογισμό Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής των παρ. 1 και 2, η αξίωση σε καμία περίπτωση δεν παραγράφεται πριν από την παρέλευση έτους από την εισαγωγή της αίτησης στο Κλιμάκιο.

4. Η παραγραφή αναστέλλεται για όσο χρόνο ο δικαιούχος εμποδίστηκε από λόγο ανωτέρας βίας να ασκήσει την αξίωσή του μέσα στο τελευταίο εξάμηνο του χρόνου παραγραφής της παρ. 1. Το χρονικό διάστημα της αναστολής δεν υπολογίζεται στον χρόνο της παραγραφής. Όταν πάψει η αναστολή, η παραγραφή συνεχίζεται, σε καμία όμως περίπτωση δεν συμπληρώνεται πριν περάσουν έξι (6) μήνες.

5. Αν το διαχειριστικό έλλειμμα προήλθε από αξιόποινη πράξη για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, η παραγραφή αναστέλλεται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του ποινικού δικαστηρίου επί της ασκήσεως ποινικής δίωξης.

Άρθρο 153 **Ανάκληση πράξεων**

1. Το αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 149 όργανο, δύναται αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, να ανακαλεί ή τροποποιεί οποτεδήποτε τις πράξεις του, εφόσον εμφοχώρησε πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα ή λογιστικό λάθος ή τέθηκαν υπόψη

του νεότερα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι η έκδοσή τους στηρίχθηκε σε προϋποθέσεις που δεν υπήρχαν.

2. Εφόσον έχει ασκηθεί έφεση, η ανάκληση ή τροποποίηση της πράξης επιτρέπεται μέχρι τη συζήτηση στο ακροατήριο.

3. Κατά των πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1, χωρεί έφεση από όποιον έχει έννομο συμφέρον ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας.

4. Οι πράξεις επιβολής χρηματικών κυρώσεων των άρθρων 116, 117 και της παρ. 3 του άρθρου 123, καθώς και οι καταλογιστικές πράξεις του άρθρου 134 μπορεί να ανακληθούν σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 3.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ **ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 154 **Προσωποπαγείς θέσεις δόκιμων Εισηγητών**

Οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, όταν οι κενές οργανικές θέσεις εισηγητών στο Ελεγκτικό Συνέδριο δεν επαρκούν, διορίζονται σε προσωποπαγείς θέσεις. Οι θέσεις αυτές συστήνονται με την απόφαση διορισμού και καταργούνται μόλις κενωθούν αντίστοιχες οργανικές.

Άρθρο 155 **Προσωρινή κάλυψη θέσεων Αντεπιτρόπων**

Αν το σύνολο των κενών θέσεων των Αντεπιτρόπων δεν πληρωθεί με διορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 71Α του ν. 1756/1988 (Α' 35), μπορεί με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να ανατίθεται προσωρινά και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη η άσκηση καθηκόντων Αντεπιτρόπου σε Σύμβουλο.

Άρθρο 156 **Ειδική άδεια επιμόρφωσης**

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να χορηγείται ειδική άδεια σε δικαστές ή υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μέχρι έξι (6) κατ' έτος, οι οποίοι γνωρίζουν μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να απασχοληθούν για επιμορφωτικούς σκοπούς ή για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατά τη διάρκεια της ειδικής αυτής άδειας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πέντε (5) μήνες, καταβάλλονται στους δικαστές ή υπαλλήλους αυτούς οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

Άρθρο 157 **Πλήρωση θέσεων Γενικών Συντονιστών και Επιτρόπων**

1. Οι θέσεις των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων πληρούνται με προαγωγή από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο Επιτρόπους, που έχουν εικοσιπενταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία σε αυτό, από την οποία τριετή τουλάχιστον στον βαθμό του Επιτρόπου.

2. Οι θέσεις των Επιτρόπων πληρούνται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με μετάταξη, κατόπιν αιτήσεως από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο Προϊσταμένους Τμήματος, που ανήκουν στην κατηγορία ΠΕ4 (Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών) και έχουν άνω των δεκαπέντε (15) ετών υπηρεσία σε αυτό. Οι μεταταχθέντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο υπάλληλοι απαιτείται, για να καταλάβουν θέση Προϊσταμένου Τμήματος, να υπηρετήσουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο πέντε (5) έτη και, για να καταλάβουν θέση Επιτρόπου, τρία (3) έτη σε θέση Προϊσταμένου Τμήματος και συνολική δημόσια υπηρεσία τουλάχιστον δεκαοκτώ

(18) ετών.

3. Οι επιλεγόμενοι, κατά την ανωτέρω διαδικασία, Επίτροποι τοποθετούνται εκ περιτροπής, σε κενές θέσεις Υπηρεσιών Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, όπου υπηρετούν επί ένα (1) έτος, μη συνυπολογιζόμενου του χρόνου αναρρωτικής άδειας. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεως για μετάθεση σε θέσεις Υπηρεσιών Επιτρόπων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, συνεκτιμάται ο χρόνος υπηρεσίας τους σε παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές της Χώρας.

4. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υπηρετούν σε Υπηρεσίες αυτού, εκτός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, μετατίθενται υποχρεωτικά και χωρίς αίτησή τους από το αρμόδιο Πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ύστερα από τη συμπλήρωση επτά (7) ετών υπηρεσίας από της εμφανίσεώς τους στην Υπηρεσία στην οποία υπηρετούν. Η μετάθεση αυτή γίνεται κατά προτίμηση σε Υπηρεσία Επιτρόπου Περιφερειακής Ενότητας, η οποία υπάγεται στην ίδια διοικητική περιφέρεια στην οποία ανήκει η Περιφερειακή Ενότητα από την οποία μετατίθεται, αν υπάρχει κενή θέση Επιτρόπου, άλλως σε κενή θέση Επιτρόπου Υπηρεσίας Περιφερειακής Ενότητας της πλησιέστερης Διοικητικής Περιφέρειας ή στην Κεντρική Υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αίτηση προτίμησης του Επιτρόπου, ο οποίος μετατίθεται υποχρεωτικά, συνεκτιμάται από το αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που λαμβάνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, το οποίο αποφαινεται ύστερα από αίτηση σε αυτό του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Επίτροπος μπορεί να απαλλαγεί από την άσκηση των καθηκόντων του για σοβαρό λόγο αναγόμενο σε πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, που διαπιστώνεται με έκθεση του αρμόδιου για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης οργάνου, ή σε αδυναμία ασκήσεως των καθηκόντων του για λόγους υγείας. Στην περίπτωση αυτήν, ο Επίτροπος μετατάσσεται σε θέση Προϊσταμένου Τμήματος ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, εκτός αν το Υπηρεσιακό Συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει διαφορετικά.

Άρθρο 158

Συμμετοχή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στις δαπάνες λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Με Προεδρικά Διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του αρμόδιου υπουργού και του Υπουργού Δικαιοσύνης, δύναται να καθορίζεται η συμμετοχή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στις δαπάνες λειτουργίας των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου είτε σε ποσοστό επί των ελεγχόμενων δαπανών είτε με άλλον τρόπο.

Άρθρο 159

Ανάκληση θεωρήσεων

1. Η ανάκληση θεωρήσεων χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής δαπανών, που έχουν θεωρηθεί από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο πλαίσιο προληπτικού ελέγχου των δαπανών του Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, επιτρέπεται, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 153.

2. Η ανάκληση των θεωρήσεων της παρ. 1 μπορεί να ζητηθεί και με αίτηση του Υπουργού Οικονομικών ή των κατά νόμον εξουσιοδοτημένων από αυτόν οργάνων. Στην περίπτωση αυτήν ως λόγος ανάκλησης προβάλλεται ο εντοπισμός, κατά τη διενέργεια επιγενόμενων διοικητικών ελέγχων, νέων κρίσιμων στοιχείων που στοιχειοθετούν εξ αντικειμένου την απόρριψη της εντελλόμενης με το θεωρηθέν ένταλμα δαπάνης.

3. Αρμόδιος για την ανάκληση, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 είναι ο Επίτροπος της Υπηρεσίας Επιτρόπου στην οποία είχε υποβληθεί για έλεγχο το θεωρηθέν χρηματικό ένταλμα. Αν το ένταλμα θεωρήθηκε ύστερα από πράξη Κλιμακίου ή Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία επιλύθηκε διαφωνία υπέρ της θεώρησής του, για την ανάκληση αποφαινεται το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχων.

Άρθρο 160

Καταστροφή δικαιολογητικών και λοιπών εγγράφων

1. Τα διαχειριστικά στοιχεία φυλάσσονται μέχρι τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής, σύμφωνα με το άρθρο 152 και τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 163. Αν έχει εκδοθεί πράξη καταλογισμού, η φύλαξή τους παρατείνεται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης για τη δημοσιονομική διαφορά.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται, και πριν από την παρέλευση των προθεσμιών της παρ. 1, η καταστροφή των παραπάνω δικαιολογητικών που έχουν ελεγχθεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Με αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον τρόπο χαρακτηρισμού των σχετικών φακέλων ή εγγράφων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως διατηρητέων στο διηνεκές ή για ορισμένο χρονικό διάστημα ή δυνάμενων να καταστραφούν αμέσως ή ύστερα από ορισμένο χρόνο. Με όμοιες αποφάσεις ρυθμίζονται επίσης θέματα, που αφορούν στον χρόνο διατήρησης των εγγράφων και των δικαιολογητικών και τον καθορισμό του χρόνου λήξης της υπηρεσιακής τους χρησιμότητας, την απολύμανση ορισμένων φακέλων και τη δαπάνη που απαιτείται για τον σκοπό αυτόν, τη σύσταση επιτροπών από υπαλλήλους με σκοπό την παραπάνω εκκαθάριση, καθώς και συνεργείων από υπαλλήλους βοηθητικών των επιτροπών αυτών, τη σύνθεση των επιτροπών και των συνεργείων τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Τα έγγραφα, τα οποία κρίνονται με τις αποφάσεις της παρ. 3 μη διατηρητέα και δυνάμενα να καταστραφούν, εκποιούνται με δημοπρασία ως άχρηστο χαρτί με σκοπό την πολυτοποίησή τους. Οποιαδήποτε άλλη χρήση τους απαγορεύεται. Στην έννοια των εγγράφων του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να περιλαμβάνονται και ηλεκτρονικά, κατά το άρθρο 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184), έγγραφα. Για τον τρόπο εκκαθάρισης και απόσβεσης των ηλεκτρονικών ιχνών αυτών ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 11 του π.δ. 25/2014 (Α' 44).

5. Ο τρόπος προκήρυξης και διεξαγωγής της δημοπρασίας της παρ. 4, οι εγγυήσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε αυτήν και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια μπορεί να καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

6. Μετά τον χαρακτηρισμό των εγγράφων ως δυνάμενων να καταστραφούν και πριν από την εκποίησή τους για πολυτοποίηση, καλείται υποχρεωτικά με έγγραφη απόδειξη η Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους, προκειμένου να επιλέξει τα έγγραφα που τυχόν παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον, να εκδώσει τη σχετική άδεια καταστροφής για το υπό εκκαθάριση αρχειακό υλικό και να μεταφέρει τα επιλεγέντα έγγραφα με μέριμνα και δαπάνη της στα Γενικά Αρχεία του Κράτους.

7. Η εκποίηση εγγράφων για πολυτοποίηση ή η απόσβεση ηλεκτρονικών ιχνών μπορεί να γίνει και χωρίς την τήρηση των οριζόμενων στην παρ. 6, αν η Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους που έχει ειδοποιηθεί αρμοδίως, δεν ολοκληρώσει την επιλογή τους μέσα στην προθεσμία που τάσσεται στο άρθρο 2 του π.δ. 87/1981 (Α' 27).

Άρθρο 161

Έλεγχος των δαπανών της Βουλής

Με τον παρόντα δεν μεταβάλλεται το καθεστώς ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο των δαπανών της Βουλής σύμφωνα με τον Κανονισμό της.

Άρθρο 162

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο εσωτερικός κανονισμός του Δικαστηρίου.

2. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν: (α) την εσωτερική λειτουργία των υπηρεσιών διοίκησης και ελέγχου

του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (β) τη διαδικασία εκπόνησης και εκτέλεσης του ετήσιου προγράμματος ελέγχων, (γ) τις ελεγκτικές διαδικασίες, (δ) τις διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του ελέγχου, (ε) την υπηρεσιακή επιμόρφωση και ενημέρωση των ελεγκτών, (στ) τον ορισμό συστήματος εσωτερικού ελέγχου εντός του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (ζ) τη διαδικασία άσκησης ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων φορέων με την πρόβλεψη του τρόπου άσκησης απευθείας ελέγχου όταν διαπιστώνεται υψηλός δημοσιονομικός κίνδυνος, (η) τον χειρισμό των καταγγελιών, αναφορών και κάθε φύσης αιτημάτων ελέγχου που απευθύνονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, (θ) την προστασία προσωπικών δεδομένων στις διαδικασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (ι) τη διαδικασία λήψης και έκδοσης πράξεων των Κλιμακίων, καθώς και το περιεχόμενο αυτών, (ια) το περιεχόμενο της αίτησης καταλογισμού, που απευθύνεται από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το αρμόδιο Κλιμάκιο και τη διαδικασία εξέτασης από το Κλιμάκιο της αίτησης, (ιβ) τα θέματα οργάνωσης των υπηρεσιών διοίκησης, τον αριθμό των θέσεων του διοικητικού προσωπικού και την κατανομή του σε κατηγορίες και κλάδους, καθώς και τους κλάδους των υπαλλήλων που δύνανται να προΐστανται των διοικητικών υπηρεσιών και (ιγ) την άσκηση ελέγχου στην οικονομική διαχείριση της Βουλής.

3. Πριν από την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 ζητείται η γνώμη της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών και του συλλόγου των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο εσωτερικός κανονισμός της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 163 Εκκρεμείς έλεγχοι λογαριασμών

1. Το άρθρο 152 καταλαμβάνει και παρελθούσες χρήσεις, εφόσον δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 39 του ν. 4509/2017 (Α' 201), η δεκαετής παραγραφή εκκρεμών στο αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αιτήσεων καταλογισμού δεν ολοκληρώνεται σε καμία περίπτωση πριν από τη συμπλήρωση ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 39 του ν. 4509/2017 και όσων ορίζονται στην παρ. 4, η δεκαετής παραγραφή εκκρεμών στο αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ελέγχου λογαριασμών και υποκειμένων σε αυτούς πράξεων δεν ολοκληρώνεται πριν από τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Έλεγχοι λογαριασμών ή έκτακτοι διαχειριστικοί έλεγχοι που παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα πέραν των πέντε (5) ετών, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμοδίου για τον έλεγχο οργάνου.

5. Υπό την επιφύλαξη της παρ. 4, το αρμόδιο Κλιμάκιο ζητεί από τον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας να μεριμνήσει, ώστε να εκτελεστούν τα πρακτικά του, με τα οποία ζητεί στοιχεία από ελεγχόμενες αρχές χωρίς αυτές να έχουν απαντήσει εντός τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση σε αυτές των πρακτικών. Ο Διοικητής αναζητεί με τα αρμόδια όργανα της Αρχής τα σχετικά στοιχεία και τα αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή το ενημερώνει για την απώλειά τους.

6. Ύστερα από αίτημα του Προέδρου του Β' Κλιμακίου, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να συγκροτεί ομάδες εργασίας ελεγκτών για τη διευκόλυνση του Κλιμακίου στην ταχεία επεξεργασία των υποθέσεων, που παραμένουν εκκρεμείς σε αυτό.

Άρθρο 164 Έλεγχος εκκρεμών διαχειρίσεων και έλεγχος νομιμότητας καταλογιστικών πράξεων

1. Τα άρθρα 142, 143, 144, 145, 149 και 150 εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς διαδικασίες καταλογισμού για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη, μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος.

2. Τα άρθρα 144 και 150 εφαρμόζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την εκδίκαση του ένδικου μέσου της έφεσης ενώπιον των Τμημάτων του σε υποθέσεις από καταλογιστικές πράξεις, που εκδόθηκαν μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος.

Άρθρο 165 Προσαυξήσεις

Για το χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.2013, σε βάρος των προσώπων που ευθύνονται για το έλλειμμα καταλογίζονται, αντί των τόκων του άρθρου 147, οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 6 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4224/2013 (Α' 288).

Άρθρο 166 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

(α) ο ν. 4129/2013 (Α' 52),

(β) τα άρθρα 124 έως και 168 του π.δ. 1225/1981 (Α' 304),

(γ) η παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 3801/2009 (Α' 163), με εξαίρεση τις εκκρεμείς δίκες,

(δ) η παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 3848/2010 (Α' 71), με εξαίρεση τις εκκρεμείς δίκες.

Επίσης καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από τον οργανικό νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 167 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του οργανικού νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των άρθρων 18, 22, 26, 27, 29, 51 παρ. 3, 56 και 57, των οποίων η ισχύς αρχίζει από το επόμενο δικαστικό έτος της έναρξης ισχύος του παρόντος, καθώς και του άρθρου 14, του οποίου η ισχύς αρχίζει από το δικαστικό έτος 2023-2024.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 168 Άσκηση κατά προτεραιότητα προσυμβατικού ελέγχου - Αντικατάσταση του άρθρου 338 του ν. 4700/2020

1. Οι τίτλοι του Τμήματος Τρίτου και του Κεφαλαίου 55 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίστανται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 55
ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ»

2. Το άρθρο 338 του ν. 4700/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 338
Σύσταση Κλιμακίων

Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου συστήνονται τα Κλιμάκια προσυμβατικού ελέγχου, που απαιτούνται και κατανέμονται σε αυτά η ελεγκτέα ύλη, ώστε να επιτυγχάνεται η άσκηση κατά προτεραιότητα του προσυμβατικού ελέγχου του Δικαστηρίου σε σχέδια συμβάσεων, που αφορούν στην εθνική άμυνα, τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια υγεία, καθώς και την απορρόφηση πόρων από προγράμματα της Ένωσης.»

Άρθρο 169
Διαδικαστικές ρυθμίσεις για τον προσυμβατικό έλεγχο -
Αντικατάσταση του άρθρου 339 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 339 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 339
Διαδικαστικές ρυθμίσεις

1. Ο προσυμβατικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται μέσω του Εθνικού Συνστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Επιτρέπεται η διεξαγωγή του ελέγχου με βάση ειδικά ερωτηματολόγια ελέγχου, στα οποία καταγράφονται υποχρεωτικά όλες οι ουσιώδεις πλημμέλειες, τις οποίες οφείλει να ελέγξει το ελεγκτικό όργανο.

3. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου παρακολουθεί την πορεία των εργασιών των Κλιμακίων προσυμβατικού ελέγχου και φροντίζει, όπου επιβάλλεται κατά την κρίση του για την επιτάχυνση των εργασιών, να ενισχύει το Κλιμάκιο αυτό για ορισμένο χρόνο με Παρέδρους ή Εισηγητές που έχουν τοποθετηθεί σε Τμήματα ή άλλα Κλιμάκια του Δικαστηρίου.

4. Η παρ. 3 εφαρμόζεται ανάλογα και για την ενίσχυση του Τμήματος που δικάζει τις προσφυγές ανάκλησης, μετά από αίτημα του Προέδρου του Τμήματος.»

Άρθρο 170
Επιδόσεις και κοινοποιήσεις με μέσα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) -
Αντικατάσταση του άρθρου 340 του ν. 4700/2020

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου 56 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 56
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ»

2. Το άρθρο 340 του ν. 4700/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 340
Υποχρεωτικές ηλεκτρονικές διαδικασίες
για το Δικαστήριο

1. Οι δικαστικές αποφάσεις και πράξεις, οι εκθέσεις, οι κλήσεις, οι γνώμες και κάθε άλλο έγγραφο, που εκδίδεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιδίδονται ή κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει ειδικώς δηλωθεί από τον διάδικο ή τον πληρεξούσιό του. Η επίδοση στον αντίκλητο πληρεξούσιο δικηγόρο μπορεί να γίνεται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που αναγράφεται στο δικόγραφο. Αν ο διάδικος δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο, οι προς αυτόν επιδόσεις διενεργούνται με φυσικό τρόπο.

2. Οι κοινοποιήσεις και επιδόσεις που διενεργούνται με μέσα Τ.Π.Ε. θεωρούνται ότι ολοκληρώθηκαν, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής. Αν η απόδειξη παραλαβής δεν επιστραφεί εντός πέντε (5) ημερών από την ηλεκτρονική αποστολή, η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε με την παρέλευση δέκα (10) ημερών από την ηλεκτρονική αποστολή.»

Άρθρο 171
Ειδικές περιπτώσεις εξαιρέσεων από την επίδοση και κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 341 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 341 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 341
Εξαιρέσεις από τις ηλεκτρονικές
επιδόσεις και κοινοποιήσεις

1. Αν, λόγω της φύσεως του εγγράφου, η επίδοση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ηλεκτρονικά, αντίγραφο του προς επίδοση εγγράφου επιδίδεται σε αυτόν που απευθύνεται με φυσικό τρόπο επίδοσης. Εάν η χρήση μέσων Τ.Π.Ε. είναι τεχνικά αδύνατη και εφόσον τούτο επιβάλλεται για λόγους επείγοντος, οι επιδόσεις ή κοινοποιήσεις διενεργούνται με φυσικό τρόπο, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Αμέσως μόλις καταστεί εκ νέου τεχνικά δυνατή η χρήση των μέσων Τ.Π.Ε., ακολουθεί και η επίδοση με τα μέσα αυτά.

2. Από την υποχρέωση κοινοποίησης και επίδοσης με ηλεκτρονικό τρόπο εξαιρούνται οι αποφάσεις, πράξεις και τα λοιπά έγγραφα και οι κλήσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας: (α) χορήγησης προσωρινής διαταγής αναστολής εκτέλεσης, που υποβάλλεται αυτοτελώς (άρθρο 99), (β) εκδίκασης αγωγών για καθυστερούμενες συντάξεις, όταν το σύνολο του ποσού που είναι αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ (παρ. 2 του άρθρου 34), και (γ) χορήγησης του ευεργετήματος της πενίας (άρθρο 319).»

Άρθρο 172
Καταθέσεις και καταβολές με ηλεκτρονικά μέσα -
Αντικατάσταση του άρθρου 342 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 342 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 342
Υποχρεωτικές ηλεκτρονικές δικαστικές
ενέργειες των διαδίκων

1. Σε υποχρεωτική ηλεκτρονική κατάσταση υποβάλλονται και είναι έγκυρα, εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια της παρ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184):

(α) τα εισαγωγικά δικόγραφα των ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, των προσθέτων λόγων, των παρεμβάσεων, τα υπομνήματα και οι αιτήσεις για δικαστική ενέργεια που απευθύνονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο,

(β) τα έγγραφα νομιμοποίησης των διαδίκων, τα έγγραφα διορισμού και ανάκλησης πληρεξουσίου και αντικλήτου και τα αποδεικτικά κοινοποίησης του ασκηθέντος ενδίκου μέσου ή βοηθήματος,

(γ) οι αιτήσεις για τη χορήγηση αποφάσεων, γνωμών, πράξεων, πρακτικών, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων που η χορήγησή τους προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις.

2. Με ηλεκτρονικό τρόπο καταβάλλονται παράβολα, δικαστικά έσοδα ή οποιαδήποτε τέλη και δαπάνηματα υπέρ του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

3. Τα δικόγραφα, αιτήσεις και λοιπά έγγραφα που έχουν υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκαν, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα τους από το Δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή και περιέχει την έκθεση κατάθεσης, όπου απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις. Η πρόσβαση στο ηλεκτρονικό σύστημα του Δικαστηρίου ή του Δικηγορικού Συλλόγου που μεσολαβεί, πραγματοποιείται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

4. Εάν η κατάθεση δικογράφου, εγγράφου ή αίτησης με μέσα

Τ.Π.Ε. είναι τεχνικά αδύνατη για λόγους που αφορούν στο ηλεκτρονικό σύστημα του Δικαστηρίου ή του Δικηγορικού Συλλόγου που μεσολαβεί, ο χρήστης ενημερώνει αμέσως για την αδυναμία αυτήν τη γραμματεία με κάθε πρόσφορο μέσο, σημειώνοντας: (α) το είδος του δικογράφου, εγγράφου ή αίτησης που επιθυμεί να καταθέσει, (β) κατά περίπτωση, την προθεσμία που προβλέπεται ή έχει ταχθεί για την κατάθεσή τους, (γ) τη φύση της διαπιστωθείσας τεχνικής αδυναμίας, προκειμένου οι υπηρεσίες του Δικαστηρίου να εξακριβώσουν, αν αυτή οφείλεται σε μη διαθεσιμότητα του ηλεκτρονικού συστήματος που χρησιμοποιεί το Δικαστήριο. Σε περίπτωση επείγοντος, ο ενδιαφερόμενος καταθέτει αντίγραφο του δικογράφου ή αίτησης ή άλλου διαδικαστικού ή σχετικού εγγράφου στη γραμματεία ή το διαβιβάζει μέσω ταχυδρομείου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Αμέσως μόλις καταστεί εκ νέου τεχνικά δυνατή η χρήση του ηλεκτρονικού συστήματος που χρησιμοποιεί το Δικαστήριο ή ο Δικηγορικός Σύλλογος που μεσολαβεί στη διαβίβαση αυτήν, ακολουθεί η κατάθεση μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος. Το Δικαστήριο αποφαινεται επί της αποδοχής του δικογράφου ή εγγράφου, που κατατέθηκε με μέσα Τ.Π.Ε. μετά τη λήξη της ταχθείσας προς τούτο προθεσμίας, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που επικαλείται ο καταθέτων για να αποδείξει, ότι ήταν τεχνικά αδύνατη η εμπρόθεσμη κατάθεση του εγγράφου αυτού με μέσα Τ.Π.Ε. για λόγους, που αφορούσαν στο ηλεκτρονικό σύστημα του Δικαστηρίου ή του Δικηγορικού Συλλόγου που μεσολαβεί.

5. Από την υποχρεωτική κατάθεση με μέσα Τ.Π.Ε. εξαιρούνται η κατάθεση των δικογράφων, εγγράφων και αιτήσεων για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και η καταβολή τελών, ενσήμων και παραβόλων, στο πλαίσιο της διαδικασίας: (α) χορήγησης προσωρινής διαταγής αναστολής εκτέλεσης, που υποβάλλεται αυτοτελώς (άρθρο 99), (β) αγωγών για καθυστερούμενες συντάξεις, όταν το σύνολο του ποσού που είναι αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ (παρ. 2 άρθρου 34) και (γ) χορήγησης του ευεργετήματος της πενίας (άρθρο 319). Εξαιρούνται, επίσης, η υποβολή από ιδιώτες διαδίκους των εγγράφων χορήγησης ή ανάκλησης πληρεξουσιότητας, καθώς και οι αιτήσεις ενώπιον του τριμελούς συμβουλίου συμμόρφωσης.»

Άρθρο 173

Δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης και εξαιρέσεις - Αντικατάσταση του άρθρου 343 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 343 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 343

Εξ αποστάσεως πρόσβαση

Το Δικαστήριο παρέχει στους διαδίκους, με ασφαλή σύνδεση και χρήση διαπιστευτηρίων πρόσβασης σε ηλεκτρονική εφαρμογή, τη δυνατότητα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα δικόγραφα ή έγγραφα που έχουν υποβληθεί ή που έχουν επιδοθεί με μέσα Τ.Π.Ε. ή ψηφιοποιηθεί. Η ανωτέρω ηλεκτρονική εφαρμογή είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Από την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται τα δικόγραφα ή έγγραφα στα οποία έχει κριθεί από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού, ότι δεν επιτρέπεται η πρόσβαση, διότι παραβλάπεται απόρρητο, που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η πρόσβαση στα δικόγραφα και στα έγγραφα κάθε υπόθεσης τα οποία έχουν υποβληθεί ή επιδοθεί με μέσα Τ.Π.Ε. ή ψηφιοποιηθεί είναι δυνατή μέχρι τη συμπλήρωση πέντε (5) μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ή πράξης με την οποία περατώνεται η υπόθεση αυτή ενώπιον του οικείου δικαστικού σχηματισμού.»

Άρθρο 174

Διαδικασίες της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με ηλεκτρονικά μέσα - Αντικατάσταση του άρθρου 344 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 344 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 344

Ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση διαδικασιών σχετικών με τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Αιτήσεις καταλογισμού που ασκούνται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή, στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται στον νόμο, από το αρμόδιο όργανο της διοίκησης, υποβάλλονται με χρήση μέσων Τ.Π.Ε. και είναι έγκυρες εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια της παρ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Δυνατότητα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα δικόγραφα ή έγγραφα που έχουν υποβληθεί ή που έχουν επιδοθεί με μέσα Τ.Π.Ε. ή ψηφιοποιηθεί παρέχεται και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο 175

Έναρξη ισχύος διατάξεων ηλεκτρονικών διαδικασιών - Αντικατάσταση του άρθρου 345 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 345 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 345

Έναρξη εφαρμογής των ηλεκτρονικών διαδικασιών

Τα άρθρα 340 έως 344 αρχίζουν να ισχύουν από το δικαστικό έτος 2022-2023. Κατά το πρώτο δικαστικό έτος ισχύος επιτρέπεται στον Πρόεδρο του οικείου δικαστικού σχηματισμού, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του, να χορηγεί εξαιρέσεις από την υπαγωγή στις ρυθμίσεις του άρθρου 342. Κατά το ίδιο έτος το Δικαστήριο δέχεται τη μη ψηφιακή κατάθεση δικογράφων και λοιπών εγγράφων. Για να εξετασθούν όμως από αυτό πρέπει, εκτός επείγουσας περίπτωσης, να έχει επακολουθήσει ηλεκτρονική κατάθεση.»

Άρθρο 176

Ανάπτυξη λογισμικού - Αντικατάσταση του άρθρου 346 του ν. 4700/2020

Το άρθρο 346 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 346

Λογισμικό για τη σάρωση δικογράφων

1. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο αναπτύσσεται λογισμικό τεχνητής νοημοσύνης για τη σάρωση των δικογράφων που κατατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή. Η σάρωση πρέπει να επιτρέπει τη μηχανική ανάγνωση των δικογράφων, ώστε να καθίσταται δυνατή η θεματική κατηγοριοποίησή τους και ο εντοπισμός της σχετικής με την υπόθεση νομολογίας και νομοθεσίας, καθώς και των αποφάσεων του Δικαστηρίου που αντιμετωπίσαν τα ίδια ζητήματα με αυτά που τίθενται στο δικόγραφο που σαρώνεται. Σε επόμενη φάση εξέλιξης του ίδιου λογισμικού, στοχεύεται η μηχανική ανάγνωση του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, ώστε να εντοπίζονται κρίσιμα δεδομένα για τη συγκρότηση της ελάχιστονης πρότασης του δικανικού συλλογισμού.

2. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ο τρόπος μορφοποίησης των δικογράφων, ώστε να καθίσταται εφικτή η σάρωση.»

Άρθρο 177

Αίτηση καταλογισμού επιχορήγησης - Αντικατάσταση του άρθρου 347 του ν. 4700/2020

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου 57 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ»

2. Το άρθρο 347 του ν. 4700/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 347

Διεύρυνση αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δημόσιος φορέας που διέθεσε αμιγώς εθνικές πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του σε άλλον δημόσιο φορέα για την εκπλήρωση συγκεκριμένου σκοπού που δεν εκπληρώθηκε, σύμφωνα με ό,τι προέβλεπε η σχετική συμφωνία μεταξύ τους, μπορεί να ζητήσει από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου να ασκήσει αίτηση καταλογισμού κατά του αντισυμβαλλομένου του φορέα για το ποσό της επιχορήγησης.»

Άρθρο 178

Ειδικές οικονομικές ρυθμίσεις

1. Όμοιες ως προς τη νομική τους επιχειρηματολογία και ως προς το πραγματικό τους υπόβαθρο συνταξιοδοτικές υποθέσεις εισάγονται για εκδίκαση ενώπιον Παρέδρου του Τμήματος στο οποίο εκκρεμούν, αν το νομικό ζήτημα που τίθεται σε αυτές έχει κριθεί απορριπτικά από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι υποθέσεις παραπέμπονται στον Πρόεδρο με πράξη του Προέδρου του Τμήματος. Ο Πρόεδρος εξετάζει τις υποθέσεις χωρίς ακροαματική διαδικασία και μπορεί να απορρίψει τις αιτήσεις δικαστικής προστασίας για μόνο τον λόγο του αβάσιμου κατά τον νόμο του αιτήματός τους χωρίς να εκφέρει κρίση επί του παραδεκτού αυτών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα άρθρα 91 και 93 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

2. Με εξαίρεση όσες υποθέσεις αφορούν σε κανονισμό για πρώτη φορά σύνταξης ή εμφανίζουν αποδεικτική δυσχέρεια απαιτώντας, ιδίως, την προσφυγή σε εξέταση μαρτύρων, οι εφέσεις, οι εφέσεις - αγωγές και οι αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις που εκκρεμούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο πέραν της τριετίας και οι οποίες δεν δύνανται να εκδικασθούν για οποιονδήποτε λόγο, σύμφωνα με τα άρθρα 91 έως 93 του ν. 4700/2020 (Α' 127), μπορεί να εισάγονται από τον Πρόεδρο του αρμόδιου Τμήματος για να δικασθούν από πενταμελή σύνθεσή του, που συνεδριάζει σε συμβούλιο. Για την εκδίκαση σε συμβούλιο ενημερώνονται εγγράφως οι διάδικοι, οι οποίοι δύνανται, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την επίδοση του σχετικού εγγράφου, να ζητήσουν την εκδίκαση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Ο Πρόεδρος του Τμήματος απορρίπτει τις αντιρρήσεις των διαδίκων φορέων δημόσιας εξουσίας, αν κρίνει ότι η εκδίκαση της υπόθεσης στο ακροατήριο συνεπάγεται για τον αντίδικο των ανωτέρω φορέων, ιδιώτη διάδικο, καθυστέρηση στην παροχή δικαστικής προστασίας μη συμβατή με την αρχή της δίκαιης δίκης.

3. Για τις υποθέσεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζεται το άρθρο 92 του ν. 4700/2020.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, όταν δικάζει αναίρετικά, μπορεί μετά την ανάρτηση της απόφασης να διακρατήσει και να δικάσει την υπόθεση ως δικαστήριο της ουσίας, αν κατά την κρίση του δεν χρειάζεται άλλη διευκρίνιση.

Άρθρο 179

Δικαίωμα υπαλλήλων σε αποζημίωση και παρακολούθηση ειδικού προγράμματος

1. Η παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4646/2019 (Α' 201) εφαρμόζεται και στους υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους καθηκόντων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης, οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για την καταβολή της.

2. Υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου που συμμετέχουν ιδιωτικώς σε μαθήματα και εξετάσεις και λαμβάνουν διεθνούς εμβέλειας τίτλο επαγγελματικής ικανότητας σε αντικείμενο σχετικό με τον έλεγχο, τη διαχείριση και τον προγραμματισμό πληροφοριακών συστημάτων ή με ψηφιακού ελέγχους, δικαιούνται να αποζημιωθούν από το Ελεγκτικό Συνέδριο δύο (2) έτη μετά την απόκτηση του τίτλου για τα έξοδα που κατέβαλαν προς απόκτηση του τίτλου, εφόσον ο τίτλος αυτός περιλαμβάνεται σε σχετικό κατάλογο που καταρτίζεται με απόφαση του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης, οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για την καταβολή της.

3. Οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύνανται να παρακολουθήσουν ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας εξωτερικού ελεγκτή, το οποίο οργανώνεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να λάβουν τη σχετική πιστοποίηση.

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 180

Επιχορηγήσεις και χρηματοδοτήσεις από δημόσιους πόρους

1. Κάθε έτος οι φορείς που επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης υποχρεούνται να υποβάλουν, με το πέρας διμήνου από τη λήξη του οικονομικού έτους, στους φορείς από τους οποίους εποπτεύονται, καθώς και στους φορείς από τους οποίους επιχορηγήθηκαν ή χρηματοδοτήθηκαν, εφόσον αυτοί δεν ταυτίζονται, απολογισμό της συνολικής οικονομικής τους δραστηριότητας και ξεχωριστό απολογισμό της επιχορήγησης ή χρηματοδότησης που έλαβαν, εφόσον είναι μικρότερη του εκατό τοις εκατό (100%) των συνολικών χρηματικών ποσών που διαχειρίστηκαν. Με τα ανωτέρω υποχρεούνται να συνυποβάλουν και τον προϋπολογισμό τους για το επόμενο έτος.

2. Χωρίς την υποβολή από τους επιχορηγούμενους ή χρηματοδοτούμενους φορείς των στοιχείων που προβλέπονται στην παρ. 1, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε καμία απολύτως επιχορήγηση ή χρηματοδότηση των φορέων αυτών. Κάθε επιχορήγηση ή χρηματοδότηση, που δίνεται από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 είναι μη νόμιμη και καταλογίζεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν.

3. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται:

(α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, τα οποία υποχρεούνται να υποβάλουν στο Υπουργείο Υγείας, με το πέρας διμήνου από τη λήξη του οικονομικού έτους, απολογισμό της επιχορήγησης ή χρηματοδότησης που έλαβαν και είναι μικρότερη του εκατό τοις εκατό (100%) των συνολικών χρηματικών ποσών που διαχειρίστηκαν, καθώς και τον προϋπολογισμό τους για το επόμενο οικονομικό έτος,

(β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, για τα οποία η ανωτέρω

υποχρέωση εξαντλείται με την ενσωμάτωση των οικονομικών τους στοιχείων στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις,

(γ) οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, και ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, για τους οποίους η ανωτέρω υποχρέωση εξαντλείται, όσον αφορά στα οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, με την υποβολή όσων προβλέπονται από το άρθρο 157 του ν. 4270/2014 και

(δ) οι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους.

Άρθρο 181

Λειτουργικές δαπάνες οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού

1. Λειτουργικές για τον οικείο Ο.Τ.Α., είναι οι δαπάνες που χωρίς να προβλέπονται από τον νόμο σχετίζονται με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών ή συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή τους για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α., εφόσον όμως ανταποκρίνονται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο και δεν υπερβαίνουν τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, εν όψει των συνθηκών πραγματοποίησής τους.

2. Λειτουργικές δαπάνες κατά την έννοια της παρ. 1 είναι ιδίως: α) Η περιοδική ενίσχυση άπορων κατοίκων με είδη ένδυσης, παροχή φαρμάκων και διατακτικών προμήθειας αναγκαίων για τη διατροφή τους ειδών κατά τις εορτές Χριστουγέννων, νέου έτους και Πάσχα. β) Η προσωρινή στέγαση άπορων κατοίκων και η προσωρινή λειτουργία ημερήσιων συσσιτίων για άπορους δημότες. Άποροι δημότες για τη λήψη των ως άνω παροχών είναι εκείνοι που περιλαμβάνονται σε κατάσταση την οποία συντάσσει η Οικονομική Επιτροπή του οικείου Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, η οποία μπορεί να λάβει πληροφορίες για τους άπορους κατοίκους από τους εφημέριους των Ιερών Ναών του οικείου Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή. γ) Η παροχή βραβείων πάσης φύσεως σε αριστούχους δημότες μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές. δ) Η παροχή αναμνηστικών ειδών σε συμμετέχοντες σε πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων των Ο.Τ.Α..

Άρθρο 182

Ανεξόφλητες οφειλές - Τροποποίηση των παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 82 του ν.δ. 356/1974

Τροποποιούνται οι παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 82 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 82

Διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες εισπράξεως

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες εισπράξεως, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες με βάση τα εκάστοτε πρόσφορα διαθέσιμα ηλεκτρονικά μέσα της φορολογικής διοίκησης και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνυπόχρεων ή απαιτήσεων αυτών έναντι τρίτων ή διαπιστώθηκε η καθ' οιονδήποτε τρόπο εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων που δεν υπόκειται σε ακύρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. Α.Κ. και ειδικότερα διαπιστώθηκε η ολοκλήρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη με επίσημο του Δημοσίου ή τρίτων ή με διαδικασία εκκαθάρισης και η παύση των εργασιών της πτώχευσης, εφόσον πρόκειται για πτωχό.

β. Έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή δεν είναι δυνατή η υποβολή της.

γ. Έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος από ειδικά οριζόμενο ελεγ-

κτή της αρμόδιας φορολογικής ή τελωνειακής αρχής, ο οποίος πιστοποιεί, με βάση ειδικά αιτιολογημένη έκθεση ελέγχου, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων περιπτώσεων και ότι είναι αντικειμενικά αδύνατη η είσπραξη των οφειλών.

Προκειμένου για εταιρείες που τελούν υπό κρατικό έλεγχο ή στις οποίες ασκείται κρατική εποπτεία και οι οποίες τελούν υπό εκκαθάριση ή πτώχευση, απαιτείται η αναγγελία του Δημοσίου στις ανωτέρω διαδικασίες εκκαθάρισης ή πτώχευσης και η συνδρομή των περ. β' και γ'.

Προκειμένου για οφειλές, που αφορούν κοινότητες ομογενειακών οργανώσεων, που έχουν στην κυριότητα τους ελληνικά σχολεία στην αλλοδαπή απαιτείται η συνδρομή της περ. γ'.

2. Οι πράξεις του χαρακτηρισμού των επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων εισπράξεως και της καταχώρισης των απαιτήσεων σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων εισπράξεως γίνονται με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τις διατάξεις που τη διέπουν. Εφόσον πρόκειται για συνολική βασική οφειλή άνω του ενός και ημίσεος εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ, οι πράξεις αυτές κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των δημόσιων εσόδων, από την οποία και ελέγχονται. Αν κρίνεται αναγκαίο, έλεγχος μπορεί να διενεργηθεί και στις πράξεις της παρούσας που αφορούν συνολική βασική οφειλή κατώτερη του ως άνω ποσού.

3. Από την καταχώριση της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων εισπράξεως και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση: α) αναστέλλεται αυτοδικαίως η παραγραφή της, β) δεν χορηγείται στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για οποιαδήποτε αιτία ούτε άλλο νομίμως προβλεπόμενο πιστοποιητικό για μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, εκτός εάν πρόκειται για εισπράξη χρημάτων που θα διατεθούν για την ικανοποίηση του Δημοσίου ή για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, το προϊόν των οποίων θα διατεθεί για τον ίδιο σκοπό, γ) δεσμεύονται στο σύνολο τους οι τραπεζικοί και επενδυτικοί λογαριασμοί και το περιεχόμενο των θυρίδων σε τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα των παραπάνω προσώπων κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει.

Το Δημόσιο διατηρεί ακέραιο το δικαίωμά του για την εισπράξη της οφειλής ή συμψηφισμό και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων εισπράξεως.

4. Οφειλή που έχει καταχωρισθεί, κατά τα ανωτέρω, ως ανεπίδεκτη εισπράξεως επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν πριν από την παραγραφή της, διαπιστωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησής της είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

5. Με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να εκχωρεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων εισπράξεως, να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της πλήρους Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 20, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων εισπράξεως, καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης.»

Άρθρο 183

Διαγραφή οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 3 και 5 του άρθρου 82Α του ν.δ. 356/1974

Τροποποιούνται οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 82Α του ν.δ. 356/1974 (Α' 90), καταργείται η παρ. 4 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 82Α

Διαγραφή των οφειλών προς το Δημόσιο

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους που έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 82 δύνανται να κριθούν διαγραφπτές και να διαγραφούν και πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες στις περ. α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 82 ενέργειες για τον χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης,

β. έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές ενέργειες για την ανταλλαγή των πληροφοριών και των διαδικασιών αναγκαστικής είσπραξης για τα κράτη με τα οποία υφίστανται αντίστοιχες συμφωνίες και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον με τα κράτη μέλη της Ε.Ε.,

γ. έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες στην αλλοδαπή κατόπιν αξιοποίησης πληροφοριών και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων,

δ. έχει ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), εφόσον προβλέπεται, με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

2. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους που δεν έχουν χαρακτηριστεί ανεπίδεκτες είσπραξης σύμφωνα με το άρθρο 82 μπορούν να διαγραφούν, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1, εφόσον εμπίπτουν αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες κατηγορίες οφειλών:

α. οφειλές αποβιωσάντων που δεν καταλείπουν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά,

β. οφειλές ανά φορολογούμενο μικρότερες του ποσού του εκάστοτε ελάχιστου ποσού φόρου από την καταβολή του οποίου απαλλάσσεται ο φορολογούμενος.

3. Η διαγραφή των απαιτήσεων και η καταχώρισή τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών γίνονται με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τις διατάξεις που τη διέπουν. Οι πράξεις αυτές κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των δημόσιων εσόδων από την οποία και ελέγχονται.

4. (Καταργείται)

5. Με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών, να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείρισή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών.»

Άρθρο 184

Ρυθμίσεις ασφαλιστικών οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 2 και 5 του άρθρου 108 του ν. 4387/2016

Τροποποιούνται η παρ. 2 και η περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 108 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 108

Διάκριση ασφαλιστικών οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί από το αρμόδιο όργανο, χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή των υπευθύνων της επιχείρησής ή διαπιστώθηκε, η με οποιονδήποτε τρόπο εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων, που δεν υπόκειται σε ακύ-

ρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. Α.Κ., ο έλεγχος της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, εφόσον πρόκειται για πτωχό ή ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, εφόσον πρόκειται για οφειλέτη υπό καθεστώς εκκαθάρισης.

β. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη.

γ. Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων φυσικών προσώπων κατά τις ισχύουσες για κάθε φορέα διατάξεις ή δεν είναι δυνατή η άσκηση της.

2. Οι πράξεις του χαρακτηρισμού των επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και της καταχώρισης των απαιτήσεων σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης διενεργούνται με απόφαση του Διοικητή του Φορέα κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα. Εφόσον πρόκειται για συνολική βασική κύρια οφειλή άνω του ενός και ημίσεος εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο του Φορέα. Αν κρίνεται αναγκαίο από τον Διοικητή του Φορέα, οι πράξεις του πρώτου εδαφίου κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για έλεγχο και πράξεις της παρούσας που αφορούν συνολική βασική οφειλή κατώτερη του ως άνω ποσού.

3. Από την καταχώριση της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση:

α. αναστέλλεται αυτοδικαίως η παραγραφή της,

β. δεν χορηγείται στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για οποιαδήποτε αιτία, εκτός εάν πρόκειται για είσπραξη χρημάτων που θα διατεθούν για την ικανοποίηση του Ταμείου ή για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, το προϊόν των οποίων θα διατεθεί για τον ίδιο σκοπό,

γ. δεσμεύονται στο σύνολό τους οι τραπεζικοί και επενδυτικοί λογαριασμοί των παραπάνω προσώπων κατά τις διατάξεις των άρθρων 30, 30Α και 30Β του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

Το ΚΕΑΟ και οι αρμόδιες υπηρεσίες κάθε φορέα διατηρούν ακέραιο το δικαίωμά τους για την είσπραξη ή συμψηφισμό της οφειλής και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.

4. Οφειλή που έχει καταχωρισθεί, κατά τα ανωτέρω, ως ανεπίδεκτη είσπραξης επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν πριν από την παραγραφή της, διαπιστωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησής της είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

5. α. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορεί να ορίζονται άλλα όργανα για την υποβολή της σύμφωνης γνώμης της παρ. 2, να καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης, κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

β. Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης, καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης.»

Άρθρο 185

Διαγραφή ασφαλιστικών οφειλών - Τροποποίηση των παρ. 3 και 5 του άρθρου 109 του ν. 4387/2016

Τροποποιούνται οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 109 του ν. 4387/2016 (Α' 85), καταργείται η παρ. 4 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109

Διαγραφή οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπρα-

ξης, σύμφωνα με το άρθρο 108 μπορεί να κριθούν διαγραφπές και να διαγραφούν, με την επιφύλαξη της πλήρους διατήρησης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των μισθωτών ασφαλισμένων, και πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 108 ενέργειες για τον χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης,

β. έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες στην αλλοδαπή κατόπιν αξιοποίησης πληροφοριών και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων,

γ. έχει ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών εφόσον προβλέπεται, με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

2. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που δεν έχουν χαρακτηριστεί ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 108 μπορεί να διαγραφούν, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, εφόσον εμπίπτουν αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες κατηγορίες οφειλών:

α. οφειλές αποβιωσάντων που δεν καταλείπουν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά,

β. όταν το ποσό της κύριας οφειλής από εισφορές κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ και δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξη του μέσα σε δέκα (10) έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε,

γ. όταν το ποσό της συνολικής οφειλής από οποιαδήποτε αιτία δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ και δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξη της μέσα σε δέκα (10) έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε.

3. Η διαγραφή των απαιτήσεων και η καταχώρισή τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών γίνονται με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου Φορέα. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο του Φορέα, από την οποία και ελέγχονται.

4. (Καταργείται)

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορεί να ρυθμίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τη διαχείρισή τους.

Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών.»

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 186 Χορήγηση αποζημίωσης ανωτάτων δικαστικών λειτουργών

Η αποζημίωση της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2521/1997 (Α' 174) χορηγείται και στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Άρθρο 187 Ευθύνη των εταίρων των δικηγορικών εταιρειών - Τροποποίηση του άρθρου 54 του Κώδικα περί Δικηγόρων

Η παρ. 5 του άρθρου 54 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Για τις πάσης φύσεως υποχρεώσεις της εταιρείας ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της. Τα άρθρα 759, 783 Α.Κ. και η παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 4072/2012 (Α' 86) δεν έχουν εφαρμογή στις σχέσεις της εταιρείας και των εταίρων της με εντολείς της ή τρίτους. Ειδικά: α) έναντι του Δημοσίου και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης εφαρμόζονται, για χρέη που δημιουργούνται μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας, κατ' αναλογία οι προβλέψεις προσωπικής, αλληλέγγυας και εις ολόκληρον ευθύνης των προσώπων του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και του άρθρου 31 του ν. 4321/2015 (Α' 32), τα οποία διατηρούν δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών μελών της εταιρείας κατά την αναλογία συμμετοχής τους στην εταιρεία, σύμφωνα με την παρ. 3, β) έναντι των εντολών της, η εταιρεία ευθύνεται, κατά τις διατάξεις για την ευθύνη των δικηγόρων (άρθρα 160 του παρόντος και 73 του ΕισΝΚΠολΔ (π.δ. 503/1985, Α' 182), για πράξεις ή παραλείψεις των εταίρων ή συνεργατών δικηγόρων, εφόσον αυτές έγιναν κατά τον χειρισμό υπόθεσης εντολέα της εταιρείας και διατηρεί δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαίτιου εταίρου, κατά το ποσό που η εταιρεία θα ικανοποιήσει τον τρίτο. Αν η εταιρεία έχει ασφαλιστεί για την αγωγή ευθύνης έναντι τρίτων, δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαίτιου εταίρου έχει η εταιρεία μόνο για το ποσό που δεν καλύφθηκε από την ασφαλιστική εταιρεία και την ασφαλιστική αποζημίωση.»

Άρθρο 188 Αυτοτέλεια έμμισθου δικηγόρου - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4194/2013

Στο άρθρο 42 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθενται παρ. 2 και 3 και το άρθρο 42 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 42 Έμμισθος δικηγόρος

1. Έμμισθος δικηγόρος είναι αυτός που προσφέρει αποκλειστικά νομικές υπηρεσίες, ως νομικός σύμβουλος ή ως δικηγόρος, σε συγκεκριμένο εντολέα, σταθερά και μόνιμα, αμειβόμενος αποκλειστικά με πάγια περιοδική αμοιβή. Ο ίδιος δικηγόρος μπορεί επίσης να αναλαμβάνει υποθέσεις από οποιονδήποτε άλλον, αμειβόμενος είτε ανά υπόθεση είτε με άλλον τρόπο.

2. Ο έμμισθος δικηγόρος ασκεί ελεύθερα τα επιστημονικά του καθήκοντα, όπως επιβάλλουν ο νόμος και η συνειδησή του, σύμφωνα με το άρθρο 5, χωρίς να υπαάγεται στο διευθυντικό δικαίωμα και στην υπαλληλική ιεραρχία του εντολέα.

3. Η έμμισθη εντολή δεν δημιουργεί υποχρέωση του δικηγόρου να εκπροσωπεί δικαστικά ή εξώδικα, ως φυσικά πρόσωπα, τα μέλη της διοίκησης και τους υπαλλήλους του εντολέα, καθώς δεν συνδέεται μαζί τους με σύμβαση έμμισθης εντολής. Ο έμμισθος δικηγόρος δεν υποχρεούται να παρέχει νομικές υπηρεσίες σε τρίτα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, πέραν του εντολέα, ακόμα και αν ανήκουν στον ίδιο όμιλο εταιρειών, εκτός αν τέτοια υποχρέωση προβλέπεται ρητά στη σύμβαση έμμισθης εντολής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 189 Ορισμός Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου ως αρμόδιας για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) του άρθρου 11 του ν. 4314/2014 (Α' 265), που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής (Γ.Γ.Δ.Π.) του Υπουργείου Οικονομικών, ορίζεται αρμόδια για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (εφεξής: Μηχανισμός), που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για

τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57). Για τον έλεγχο εφαρμόζονται οι διαδικασίες και η μεθοδολογία που προβλέπονται στα άρθρα 11 και 12 του ν. 4314/2014, κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ανάγκες του Μηχανισμού.

Άρθρο 190

Αρχή Ελέγχου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4314/2014

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται νέα περ. δα' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αρχή Ελέγχου της παρ. 4 του άρθρου 123 του Κανονισμού (ΕΚ) 1303/2013 για όλα τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 και του ΕΠ "Αλιεία και Θάλασσα 2014-2020" ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.), η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Η Ε.Δ.ΕΛ. αποτελείται από τα παρακάτω μέλη:

α) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ως Πρόεδρο,

β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων,

γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,

δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,

δα) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,

ε) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και

στ) δύο (2) εμπειρογνώμονες από τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, που διαθέτουν εμπειρία σε θέματα εφαρμογής δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή δημοσίων έργων ή κρατικών ενισχύσεων. Στην Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Ε.Δ.ΕΛ. και η γραμματεία αυτής, η οποία στελεχώνεται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης. Ανάλογα με το θέμα το οποίο εξετάζεται, εισηγητής της Ε.Δ.ΕΛ. είναι ο εκ των μελών της καθ' ύλην αρμόδιος Προϊστάμενος, ο οποίος μετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Για τα μέλη και τη γραμματεία της Ε.Δ.ΕΛ., έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

Άρθρο 191

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

1. Οι οργανικές θέσεις της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που συστήνεται στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) της Γ.Γ.Δ.Π. του Υπουργείου Οικονομικών με Προεδρικό Διάταγμα σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), καθώς και των λοιπών οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. που ασκούν αρμοδιότητες άρρηκτα συνδεδεμένες με τους ελέγχους του Μηχανισμού και ιδίως σύνταξη στρατηγικής, δειγματοληψία, εκπόνηση μεθοδολογίας, νομική και διοικητική υποστήριξη, διερεύνηση καταγγελιών, δύναται να καλύπτονται και με αποσπάσεις μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Οικονομικών και του Φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, με την ίδια σχέση εργασίας και το ίδιο μισθολογικό καθεστώς.

Η διάρκεια των αποσπάσεων ορίζεται για τρία (3) έτη, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία φορά, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ε.Σ.Π.. Για το χρονικό

διάστημα της απόσπασης οι υπάλληλοι διατηρούν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους και η μισθοδοσία τους βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση στην οποία ο υπάλληλος ανήκει οργανικά. Η απόσπαση υπαλλήλου διακόπτεται πριν από τη λήξη της για υπηρεσιακούς λόγους με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. ή μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υπαλλήλου κατόπιν συνεκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών και έκδοσης σχετικής απόφασης.

2. Μέρος των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Γ.Δ.Ε.Σ.Π. στο πλαίσιο ελέγχου του Μηχανισμού, δύναται να ανατεθεί με σύμβαση παροχής υπηρεσιών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν σχετίζεται με οποιονδήποτε τρόπο με τους φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του Μηχανισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147). Οι υπηρεσίες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, τελούνται υπό την εποπτεία της αρμόδιας οργανικής μονάδας της Γ.Δ.Ε.Σ.Π..

Άρθρο 192

Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Οι Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιλέγονται σύμφωνα με τον ν. 3528/2007 (Α' 26) και το άρθρο 18 του ν. 4492/2017 (Α' 156).

2. Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις Προϊσταμένων λογίζεται ότι έχει διανυθεί στην υπηρεσία από την οποία προέρχονται και καλύπτει και τον προβλεπόμενο, από τις διατάξεις που διέπουν την υπηρεσία τους, χρόνο άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου, ως προϋπόθεση για επιλογή σε θέση Προϊσταμένου, οπότε λογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου στο επίπεδο της οργανικής μονάδας για την οποία γίνεται η επιλογή, εφόσον είναι αντίστοιχου επιπέδου προς την προκηρυσσόμενη θέση.

Άρθρο 193

Λειτουργικές και άλλες δαπάνες της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

1. Ενέργειες τεχνικής βοήθειας, όπως προμήθεια αγαθών, υπηρεσίες, λειτουργικές δαπάνες, η αποζημίωση της παρ. 2 και κάθε άλλη δαπάνη απαραίτητη για την εκτέλεση της νέας αρμοδιότητας της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. δύναται να καλύπτονται από την Τεχνική Βοήθεια του Μηχανισμού, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57).

Με τον ίδιο τρόπο δύναται να καλύπτεται και η δαπάνη μετακινήσεων των ελεγκτών στο πλαίσιο της διενέργειας επιτοπίων ελέγχων, για τις οποίες τυγχάνει ανάλογης εφαρμογής η παρ. 10 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Στους ελεγκτές που διενεργούν ελέγχους στο πλαίσιο του Μηχανισμού καταβάλλεται αποζημίωση, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4646/2019 (Α' 201).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ε.Σ.Π., προσδιορίζονται η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, καθώς και η τυχόν επιπλέον ανταμοιβή του προσωπικού της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. που εμπλέκεται στην υλοποίηση της αρμοδιότητας ελέγχου του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε περίπτωση επίτευξης στόχων.

4. Με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. δύναται να συναφθεί σύμβαση μίσθωσης ακινήτου για την κάλυψη τυχόν στεγαστικών της αναγκών, κατόπιν δημοσίου

σης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί μισθώσεων ακινήτων για στέγαση δημοσίων υπηρεσιών.

Άρθρο 194
**Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης-
Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 271
του ν. 4738/2020**

Στην παρ. 2 του άρθρου 271 του ν. 4738/2020 (Α' 207) προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ειδική Υπηρεσία έχει ως σκοπό τον συντονισμό της σύνταξης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την παρακολούθηση και τον συντονισμό της υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων τα οποία θα χρηματοδοτηθούν με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης που θα διατεθούν στην Ελλάδα. Στην Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης υπάγονται και ο συντονισμός και η παρακολούθηση των συναπτόμενων συμφωνιών χρηματοδοτικής συνεισφοράς και δανείου, κατά περίπτωση, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που υπογράφονται από τον Υπουργό Οικονομικών και τον αρμόδιο για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 14, 15 και 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.»

Άρθρο 195
Τεχνική βοήθεια στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Προσθήκη άρθρου 280Α στον ν. 4738/2020

Προστίθεται άρθρο 280Α στον ν. 4738/2020 (Α' 207) ως εξής:

«Άρθρο 280Α
Τεχνική βοήθεια

1. Στο πλαίσιο και για τον σκοπό της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.), η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (Ε.Υ.Σ.Τ.Α.) του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και οι φορείς υλοποίησης των έργων του Σ.Α.Α. και τα Υπουργεία που εποπτεύουν την υλοποίηση των ως άνω έργων, δύναται να προβαίνουν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σ.Α.Α..

2. Κατά την ανάθεση συμβάσεων οι οποίες αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας της παρ. 1, εφαρμόζονται τα άρθρα 119 και 329 του ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά περίπτωση.

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 119 και της παρ. 4 του άρθρου 329 του ν. 4412/2016 για την ανάθεση συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας της παρ. 1 εφαρμόζεται αναλογικά η υπό στοιχεία 23451/ΕΥΣΣΑ493/24.02.2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 677), όπως εκάστοτε ισχύει.

4. Οι φορείς υλοποίησης των έργων του Σ.Α.Α. και τα Υπουργεία που εποπτεύουν την υλοποίηση των ως άνω έργων δύναται, για την ανάθεση συμβάσεων που αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας της παρ. 1, είτε να καταρτίζουν δικό τους κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 2, είτε να χρησιμοποιούν τον κατάλογο που καταρτίζεται και τηρείται από την Ε.Υ.Σ.Τ.Α.. Στην τελευταία περίπτωση, για τη χρήση του καταλόγου αποστέλλεται σχετική επιστολή στην Ε.Υ.Σ.Τ.Α., με την οποία δηλώνεται η πρόθεση για χρήση του καταλόγου της.

5. Η Ε.Υ.Σ.Τ.Α. και οι λοιποί δικαιούχοι ενεργειών τεχνικής βοήθειας της παρ. 1 δύναται, για την ανάθεση συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας της παρ. 1, να χρησιμοποιούν τον κατάλογο που τηρείται από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (Ε.Υ.Σ.Σ.Α.) του Υπουργείου Ανά-

πτυξης και Επενδύσεων. Στην περίπτωση αυτή για τη χρήση του καταλόγου αποστέλλεται σχετική επιστολή στην Ε.Υ.Σ.Σ.Α., με την οποία δηλώνεται η πρόθεση για χρήση του καταλόγου της.»

Άρθρο 196
Αξιολόγηση Επιλεξιμοτήτων

1. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, ορίζονται τα κριτήρια για την αξιολόγηση των επιλεξιμοτήτων των επενδύσεων, όπως ψηφιακός μετασχηματισμός, πράσινη μετάβαση, εξωστρέφεια, ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγωγών και συγχωνεύσεων, καθώς και καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη, που δανειοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

2. Ο αρμόδιος για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργός, κατόπιν εισήγησής της, δύναται, για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας επενδυτικών σχεδίων, να εκδίδει δημόσια πρόσκληση για τη δημιουργία καταλόγου αξιολογητών, οι οποίοι συνεργάζονται με τα πιστωτικά ιδρύματα και τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιλεξιμοτήτων των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται για χρηματοδότηση από τα δανειακά κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης. Στην πρόσκληση ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι που πληρούν οι αξιολογητές, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναφορικά με την κατάρτιση του καταλόγου και την εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 197
Χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης είναι δυνατή η χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την προώθηση επενδύσεων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Για τον σκοπό αυτόν το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον αρμόδιο για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργό, δύναται να συνάπτει συμβάσεις με: (α) την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και (β) με πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε δημόσια πρόσκληση, την οποία εκδίδει ο ανωτέρω Υπουργός, ύστερα από εισήγηση της ανωτέρω υπηρεσίας.

2. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, ορίζονται η διαδικασία διάθεσης των αναγκαίων κεφαλαίων στα πιστωτικά ιδρύματα, οι όροι και προϋποθέσεις της διαδικασίας χορήγησης των δανείων στις επιχειρήσεις, εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ορίζονται η διαδικασία, οι όροι ανάθεσης και τα κριτήρια ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 3 του άρθρου 8, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ως άνω απόφαση δύναται να εξαιρούνται από τη διαδικασία της ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 3 του άρθρου 8, οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί θεσμοί, ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Άρθρο 198
Σώρευση ενισχύσεων

Τα επενδυτικά σχέδια που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος δανειακής στήριξης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύναται να υπαχθούν, πριν ή μετά την έγκρισή τους για δανειοδότηση, και σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ή καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis), με τους συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτά. Το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί

στη δανειακή στήριξη, υπολογισμένο σε όρους ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, αθροιζόμενο με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, δεν μπορεί να υπερβαίνει την ανώτατη ένταση ή το ανώτατο ποσό ενίσχυσης που ορίζεται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187) (ΓΑΚ) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 199

Στελέχωση υπηρεσιών που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση και υλοποίηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης που έχουν επιφορτιστεί με την παρακολούθηση και έγκαιρη υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εξαιρουμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, το Υπουργείο Οικονομικών δύναται να προσλαμβάνει προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6) που δεν δύναται να υπερβαίνει τα εκατό (100) άτομα, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280). Οι ως άνω υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης καθορίζονται με διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για το Ταμείο Ανάκαμψης Υπουργού.

2. Η διάρκεια των συμβάσεων της παρ. 1 ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες και δύναται να ανανεώνεται ή να παρατείνεται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021.

3. Το αντικείμενο της σύμβασης του προσωπικού της παρ. 1 αφορά στην υλοποίηση και εκτέλεση των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το προσωπικό δύναται να τοποθετείται στις υπηρεσίες των Φορέων Κεντρικής Διοίκησης. Με όμοια απόφαση το ως άνω προσωπικό δύναται να μετακινείται σε υπηρεσία διαφορετική από εκείνη στην οποία τοποθετήθηκε αρχικά μεταξύ αυτών που καθορίζονται με τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 1, εφόσον υπάρχει σχετική ανάγκη για την εκτέλεση των έργων του Ταμείου. Για το ως άνω προσωπικό εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 48 του ν. 4795/2021 (Α' 62).

4. Για την άμεση αντιμετώπιση των επείγουσών αναγκών των υπηρεσιών που έχουν επιφορτιστεί με την υλοποίηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύναται να αποσπώνται μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) με κοινή απόφαση των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Οικονομικών και των Υπουργείων Προέλευσης και υποδοχής, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης, με την ίδια σχέση εργασίας και το ίδιο μισθολογικό καθεστώς. Η διάρκεια των αποσπάσεων ορίζεται σε δύο (2) έτη, η οποία δύναται να παραταθεί για άλλα τρία (3) έτη. Για το χρονικό διάστημα της απόσπασης οι υπάλληλοι διατηρούν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους και η μισθοδοσία τους βαρύνει τον Φορέα υποδοχής. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση στην οποία ο υπάλληλος ανήκει οργανικά. Η απόσπαση υπαλλήλου διακόπτεται πριν από τη λήξη της για υπηρεσιακούς λόγους με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου ή μετά από αιτιολογημένη αίτηση του

υπαλλήλου, κατόπιν συνεκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών.

Άρθρο 200

Προσυμβατικός έλεγχος - Παρακολούθηση της διαδικασίας προετοιμασίας και κατάρτισης συμβάσεων

1. Για την επιτάχυνση του ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο των σχεδίων συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο Πρόεδρος του αρμόδιου κλιμακίου προσυμβατικού ελέγχου μπορεί, ύστερα από αίτημα της αναθέτουσας αρχής, να ορίζει τον εισηγητή για τον προσυμβατικό έλεγχο σε φάση προγενέστερη της αποστολής του φακέλου της υπόθεσης στο Δικαστήριο για την άσκηση του ελέγχου του. Στην περίπτωση αυτή ο εισηγητής έχει πλήρη πρόσβαση σε κάθε στοιχείο της διαδικασίας της κατακύρωσης και μπορεί να ζητεί να ενημερώνεται για ό,τι κρίνει αναγκαίο προς προετοιμασία της εισήγησής του.

2. Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να ζητεί από το αρμόδιο κλιμάκιο να ασκεί προσυμβατικό έλεγχο μέχρι τρεις (3) φορές όταν ολοκληρώνεται ορισμένη μόνο φάση της διαδικασίας, όπως υπογραφή της διακήρυξης, δημοσιεύσεις, προκαταρκτική εξέταση προσφορών και τεχνικές ή οικονομικές αξιολογήσεις των προσφορών, εφόσον κρίνει ότι λόγοι ασφάλειας του δικαίου επιβάλλουν να μην συνεχισθεί η διαγωνιστική διαδικασία χωρίς να έχει προηγουμένως διαγνωσθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο η νομιμότητα των πράξεων που συνθέτουν την ανωτέρω φάση.

3. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Οικονομικών, να ορίζει μέχρι είκοσι (20) παρέδρους ή εισηγητές του δικαστηρίου για την άσκηση ελεγκτικών καθηκόντων εντός της εκτελεστικής λειτουργίας κατά τη διαδικασία προετοιμασίας συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι δικαστικοί αυτοί λειτουργοί ασκούν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα στο πλαίσιο πενταμελών επιτροπών, τα μέλη των οποίων ορίζονται από τον αρχαιότερο από τους δικαστικούς λειτουργούς που όρισε ο Πρόεδρος. Τα καθήκοντα των ανωτέρω επιτροπών συνίστανται στη διαρκή παρακολούθηση της διαδικασίας προετοιμασίας και κατάρτισης των συμβάσεων, προκειμένου να προλαμβάνονται νομικά σφάλματα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ακύρωση ή ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Η απασχόληση των δικαστικών λειτουργών για τη διενέργεια των ελέγχων αυτών δεν ασκείται εις βάρος των κυρίων δικαστικών τους καθηκόντων, είναι ενιαία, και παρέχει δικαίωμα λήψης επιμισθίου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Άρθρο 201

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της νέας Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η διενέργεια των ελέγχων των δράσεων του Μηχανισμού δύναται να ανατεθεί στις υφιστάμενες οργανικές μονάδες της Γ.Δ.Ε.Σ.Π., ανάλογα με τους στόχους και το αντικείμενο του εκάστοτε ελέγχου.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση της επιλογής των φορέων αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται προς χρηματοδότηση από τα δανειακά κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, δύναται τα αρμόδια τραπεζικά ιδρύματα να επιλέγουν αξιολογητές που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού. Με την ίδια ως άνω απόφαση δύναται να εξαιρούνται από τη διαδικασία της παρούσας οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί θεσμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Άρθρο 202**Παρατάσεις προθεσμιών σχετικά με το ευεργέτημα μη καθώρησης αξιολογίων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς υπό όρους**

1. Η προθεσμία της 31ης.8.2021 για την εξόφληση των αξιολογίων της περ. α' της παρ. 2 του έβδομου άρθρου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4722/2020 (Α' 177), όπως αυτή έχει παραταθεί με την περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 270 του ν. 4798/2021 (Α' 68), παρατείνεται έως την 31η.10.2021. Μέχρι την ημερομηνία της παρούσας αναστέλλονται η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης.

2. Η προθεσμία της 31ης.8.2021 για την εξόφληση των αξιολογίων της περ. β' της παρ. 2 του έβδομου άρθρου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4722/2020, όπως αυτή έχει παραταθεί με την περ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 270 του ν. 4798/2021, παρατείνεται έως την 31η.10.2021. Μέχρι την ημερομηνία της παρούσας αναστέλλονται η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης.

3. Η προθεσμία της 31ης.8.2021 για την εξόφληση των αξιολογίων της περ. γ' της παρ. 2 του έβδομου άρθρου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4722/2020, όπως αυτή έχει παραταθεί με την περ. ζ' της παρ. 4 του άρθρου 270 του ν. 4798/2021, παρατείνεται έως την 31η.10.2021. Μέχρι την ημερομηνία της παρούσας αναστέλλονται η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης.

4. Η παρ. 3.α του έβδομου άρθρου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4722/2020, τροποποιείται ως προς τις προθεσμίες ως εξής:

«3.α. Κατά παρέκκλιση του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3259/ 2004 (Α' 149), αξιόγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3, επί των οποίων έχει βεβαιωθεί ή πρόκειται να βεβαιωθεί αδυναμία πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα από την 1η Νοεμβρίου 2020, δεν καταχωρούνται σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, που τηρούνται από τα πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα ή από φορείς που λειτουργούν νόμιμα χάριν αυτών, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν έως τις 31.10.2021. Για τις απαιτήσεις που απορρέουν από αξιόγραφα της παρούσας, η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης αναστέλλονται έως την 31η.10.2021.»

Άρθρο 203**Ρυθμίσεις περί ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας- Τροποποίηση του άρθρου 114 του ν. 4270/2014**

Στο άρθρο 114 του ν. 4270/2014 (Α' 143) προστίθεται παρ. 2, η υφιστάμενη αριθμείται ως παρ. 1 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 114
Προκαταβολές**

1. Επιτρέπεται στον Υπουργό Οικονομικών να διατάσσει την ενέργεια προκαταβολών από τον λογαριασμό του Δημοσίου, στις εξής περιπτώσεις:

- Σε νομικά πρόσωπα ή ειδικούς λογαριασμούς, έναντι των εισπράξεων που ενεργούνται υπέρ αυτών δια του προϋπολογισμού.
- Για προσωρινές ενισχύσεις πάγιων προκαταβολών.
- Για επιδοτήσεις ή συγκεντρώσεις προϊόντων.
- Για νομοθετημένες επιχορηγήσεις.
- Για υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διενείς οργανισμούς.
- Για προμήθεια καταναλωτικών αγαθών.
- Για την εξόφληση υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου προς τρίτους που προέρχονται από αποφάσεις Διεθνών Δικαστη-

ρίων.

η. Για την εξόφληση υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου που προκύπτουν από καταπτώσεις εγγυήσεων σε πιστωτικά ιδρύματα εσωτερικού ή εξωτερικού από δάνεια που χορηγήθηκαν σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις ή σε φυσικά πρόσωπα.

θ. Για τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου επιχειρήσεων, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων μετέχει.

ι. Για την εξόφληση υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου που προκύπτουν κατά τη διαδικασία αποκρτικοποίησης επιχειρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3049/2002 (Α' 212).

ια. Για ειδικές περιπτώσεις που οι συνθήκες επιβάλλουν την άμεση εκταμίευση ποσών ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και των συναρμόδιων Υπουργών.

Οι ανωτέρω προκαταβολές τακτοποιούνται με την έκδοση των οικείων συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων ή με την επιστροφή των ποσών που έχουν προκαταβληθεί.

2. Οι προκαταβολές του παρόντος καταβάλλονται στους δικαιούχους κατ' εφαρμογήν του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 (Α'90) και των γενικών διατάξεων περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής ενημερότητας εφαρμόζεται το άρθρο 12 του ν. 4174/2013 (Α' 170) περί βεβαίωσης οφειλής. Εφόσον δεν πληρούνται οι γενικές διατάξεις περί ασφαλιστικής ενημερότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 23 και 24 του ν. 4611/2019 (Α' 73), η υπ' αριθμ. 15435/913/16.4.2020 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 1559) και οι οικείες διατάξεις περί συμψηφισμού οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία. Από την παρούσα εξαιρούνται οι προκαταβολές των περ. α', β', ε', η', και θ' της παρ. 1.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις εκτάκτων γεγονότων που επιβάλλουν την άμεση καταβολή των προκαταβολών επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και εφόσον πληρούνται οι λοιπές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, το ποσό της παρακράτησης να ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της προκαταβολής για τους δικαιούχους, των οποίων οι οφειλές έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης της καταβολής εν ισχύ ή σε δικαστικά επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης και αποπληρώνονται βάσει αυτής. Αν στη δικαστικά επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης προβλέπεται ειδικότερος όρος για το ποσοστό παρακράτησης κατά τη χορήγηση του αποδεικτικού ενημερότητας, τότε εφαρμόζεται ο σχετικός όρος της δικαστικής απόφασης. Σε περιπτώσεις ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης της καταβολής εν ισχύ ή σε δικαστικά επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης και αποπληρώνονται βάσει αυτής, το ποσό της παρακράτησης που καθορίζεται με την απόφαση του παρόντος ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της προκαταβολής. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο, το ποσοστό 30% της παρακράτησης αποδίδεται με χορήγηση βεβαίωσης οφειλής.

Η παρούσα καταλαμβάνει και εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος προκαταβολές. Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας δεν εμπίπτουν προκαταβολές, οι οποίες έχουν διενεργηθεί και για τις οποίες εκκρεμεί η διενέργεια των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών.»

Άρθρο 204**Παράταση προθεσμίας αποστολής Απολογισμού, Ισολογισμού και Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων οικονομικού έτους 2020 στο Ελεγκτικό Συνέδριο και εισαγωγής αυτών στη Βουλή των Ελλήνων**

1. Παρατείνεται μέχρι τις 20 Ιουλίου 2021, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4270/2014 (Α'143), για την αποστολή από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, του Απολογισμού, Ισολογισμού και των λοιπών Χρηματο-

οικονομικών Καταστάσεων του οικονομικού έτους 2020 στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Παρατείνεται μέχρι τις 20 Νοεμβρίου 2021, η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4270/2014, για την αποστολή από το Ελεγκτικό Συνέδριο της Έκθεσής του (Διαδήλωσης) επί της ορθότητας και αξιοπιστίας του Απολογισμού, Ισολογισμού και των Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του οικονομικού έτους 2020, στο Υπουργείο Οικονομικών.

3. Παρατείνεται μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 2021, η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4270/2014, για την εισαγωγή από τον Υπουργό Οικονομικών του Απολογισμού, Ισολογισμού και των Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του οικονομικού έτους 2020, μαζί με τη Διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στη Βουλή για κύρωση. Η εισαγωγή του προηγούμενου εδαφίου πρέπει πάντως να προηγείται της ψήφισης του Κρατικού Προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2022.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 205 Υποχρέωση επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης

Οι εργαζόμενοι στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό απέναντι στον κορωνοϊό COVID-19 ή έχουν νοσήσει εντός του τελευταίου εξαμήνου, υποχρεούνται όπως επιδεικνύουν στον προϊστάμενο της οργανικής μονάδας όπου υπηρετούν ή στον εργοδότη τους, αντίστοιχα, Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95) με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου-κατόχου του όσον αφορά στον εμβολιασμό ή στη νόσηση από τον κορωνοϊό COVID-19, ή βεβαίωση εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ή βεβαίωση θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 2650/10.4.2020 (Β' 1298) κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας, ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας, εφόσον υφίστανται. Το πιστοποιητικό ή η βεβαίωση του πρώτου εδαφίου ελέγχεται από τον εργοδότη μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1α του άρθρου 33 του ν. 4816/2021 (Α' 118), τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων του ανωτέρω άρθρου. Η υποχρέωση επίδειξης ισχύει έως τις 31.12.2021.

Άρθρο 206 Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού

1α. Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του κορωνοϊού COVID-19 όλο το προσωπικό των ιδιωτικών, δημόσιων και δημοτικών μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων και φροντίδας ατόμων με αναπηρία (ιατρικό, παραϊατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και υποστηρικτικό προσωπικό), ήτοι:

(α) Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης του άρθρου 10 του ν. 2072/1992 (Α' 125).

(β) Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες του άρθρου 30 του ν. 2072/1992.

(γ) Στέγες Αυτόνομης Διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες της απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας υπό στοιχεία Π4β/οικ.4681/1996 (Β' 825).

(δ) Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213).

(ε) Θεραπευτήρια Χρονίως Πασχόντων του π.δ. 631/1974 (Α' 271).

(στ) Κλειστές δομές των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), στις οποίες φιλοξενούνται ηλι-

κιωμένοι ή άτομα με αναπηρία.

(ζ) Ιδρύματα περίθαλψης χρονίως πασχόντων του άρθρου 28 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας της 31ης Οκτωβρίου 2018 (Β' 4898).

(η) Οικοτροφεία του άρθρου 30 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας.

(θ) Ειδικά ιδρύματα του άρθρου 6 του ν. 861/1979 (Α' 2).

(ι) Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων της απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας υπό στοιχεία Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963/2001 (Β' 1397).

(ια) Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας της απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπό στοιχεία Π4α οικ.4633/1993 (Β' 789).

(ιβ) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία (ΚΔΑΠΑμεΑ) του άρθρου 2 του ν. 4756/2020 (Α' 235), και

(ιγ) Το προσωπικό που απασχολείται στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι».

1β. Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 6, κάθε νεοεισερχόμενος φιλοξενούμενος στις ανωτέρω μονάδες πρέπει υποχρεωτικά να είναι πλήρως εμβολιασμένος κατά του κορωνοϊού COVID-19.

2. Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του κορωνοϊού COVID-19 όλο το προσωπικό (ιατρικό, παραϊατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και υποστηρικτικό) σε ιδιωτικές, δημόσιες και δημοτικές δομές υγείας (διαγνωστικά κέντρα, κέντρα αποκατάστασης, κλινικές, νοσοκομεία, δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, μονάδες νοσηλείας, Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας και Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας).

3. Ως προσωπικό των δομών των παρ. 1 και 2 νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο που παρέχει προς τον φορέα λειτουργίας τους υπηρεσίες ή εκτελεί έργο με επαχθή αιτία ή εθελοντικά με φυσική παρουσία εντός των δομών αυτών, καθώς και κάθε φυσικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες, με φυσική παρουσία εντός των ίδιων δομών, σε νομικό πρόσωπο, με το οποίο είναι συμβεβλημένος ο φορέας λειτουργίας των δομών.

4. Δεν υπέχουν την υποχρέωση των παρ. 1 και 2 όσοι έχουν νοσήσει και για διάστημα έξι (6) μηνών από τη νόσηση και όσοι έχουν αποδεδειγμένους λόγους υγείας που εμποδίζουν τη διενέργεια του εμβολίου. Οι λόγοι υγείας του πρώτου εδαφίου, στη βάση ειδικής λίστας εξαιρέσεων που προσδιορίζει η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, εγκρίνονται από τριμελείς επιτροπές ανά υγειονομική περιφέρεια, οι οποίες αποτελούνται από ιατρούς του Εθνικού Συστήματος Υγείας και πανεπιστημιακούς ιατρούς.

5. Για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 απαιτείται η επίδειξη Ψηφιακού Πιστοποιητικού COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95) με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου-κατόχου του όσον αφορά στον εμβολιασμό ή στη νόσηση από τον κορωνοϊό COVID-19, ή βεβαίωσης εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ή βεβαίωσης θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 2650/10.4.2020 (Β' 1298) κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας, ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας. Το πιστοποιητικό ή η βεβαίωση του πρώτου εδαφίου ελέγχεται από τον εργοδότη ή τον υπεύθυνο της μονάδας μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1α του άρθρου 33 του ν. 4816/2021 (Α' 118), τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων του ανωτέρω άρθρου.

6. Ο εκάστοτε εργοδότης ή υπεύθυνος μονάδας οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους με κάθε πρόσφορο μέσο για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο. Στην περίπτωση της παρ. 1, το υπόχρεο προσωπικό πρέπει να έχει λάβει την πρώτη ή τη μοναδική δόση έως τις 16 Αυγούστου 2021, η δε ολοκλήρωση του εμβολιαστικού κύκλου πρέπει να γίνει σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και στον προβλεπόμενο

χρόνο. Στην περίπτωση της παρ. 2, το υπόχρεο προσωπικό πρέπει να έχει λάβει την πρώτη ή τη μοναδική δόση έως την 1η Σεπτεμβρίου 2021, η δε ολοκλήρωση του εμβολιαστικού κύκλου πρέπει να γίνει σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και στον προβλεπόμενο χρόνο. Στην περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, επέρχονται οι ακόλουθες συνέπειες:

α) Ειδικώς στην περίπτωση εργαζομένων των παρ. 1 και 2 σε φορείς του δημοσίου τομέα, υπό την έννοια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με απόφαση του επιμελητή του Φορέα επιβάλλεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, το ειδικό διοικητικό μέτρο της αναστολής καθηκόντων για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας. Κατά τον χρόνο αναστολής καθηκόντων, ο οποίος δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, δεν καταβάλλονται αποδοχές. Με τη συμπλήρωση δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ολοκλήρωση του εμβολιασμού, η αναστολή αίρεται με όμοια απόφαση.

β) Σε κάθε άλλη περίπτωση πλην της περ. (α), ο εργοδότης υποχρεούται να μην κάνει δεκτή την παροχή της εργασίας του εργαζομένου και απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αποδοχών για το χρονικό διάστημα μη παροχής εργασίας λόγω εφαρμογής του παρόντος. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε συμβάσεις έργου, παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, καθώς και σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας δανειζόμενου προσωπικού ή προσωπικού που συμβάλλεται με εργολάβο. Στον εργοδότη που απασχολεί προσωπικό κατά παράβαση του παρόντος, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο β) δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε παράβαση και έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και, ββ) σε περίπτωση υποτροπής, που διαπιστώνεται σε επανέλεγχο, είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε παράβαση και έως διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

7. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, δύνανται να εξειδικεύονται και να επεκτείνονται οι κατηγορίες των προσώπων που υποχρεούνται σε εμβολιασμό, να καθορίζονται η διαδικασία και ο χρόνος διενέργειας του εμβολιασμού, καθώς και τυχόν προτεραιοποίηση, η παρακολούθηση και ο τρόπος ελέγχου της συμμόρφωσης με την υποχρέωση, οι ειδικότεροι όροι προστασίας των προσωπικών δεδομένων και προβλέπεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

β) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας εξειδικεύονται οι περιπτώσεις και η διαδικασία απαλλαγής από την υποχρέωση εμβολιασμού για ιατρικούς λόγους και καθορίζονται άλλες αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 4.

8. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου επαναξιολογείται έως τις 31.10.2021.

Άρθρο 207

Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου

Σε περίπτωση εφαρμογής της περ. (α) της παρ. 6 του άρθρου 206 δύνανται να προσλαμβάνεται για τους φορείς που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6) προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου αντίστοιχων προσόντων, κατηγορίας/εκπαιδευτικής βαθμίδας, κλάδου/ειδικότητας του προσωπικού που έχει τεθεί σε αναστολή καθηκόντων. Ο ανώτατος αριθμός του προς πρόσληψη προσωπικού δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό του προσωπικού, που έχει τεθεί σε αναστολή καθηκόντων κατ' εφαρμογή της περ. (α) της παρ. 6 του άρθρου 206 και υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις και όρους:

α) Το προσωπικό που προσλαμβάνεται κατ' εφαρμογήν του παρόντος οφείλει κατά τον χρόνο πρόσληψης να προσκομίζει:

αα) είτε Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95) με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου-κατόχου του όσον αφορά

στον εμβολιασμό κατά του κορωνοϊού COVID-19 ή βεβαίωση εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας, από όπου προκύπτει η συμπλήρωση δεκατεσσάρων ημερών από την ολοκλήρωση του εμβολιασμού,

αβ) είτε Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate - EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου-κατόχου του όσον αφορά στη νόσηση από τον κορωνοϊό COVID-19 ή βεβαίωση θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 2650/10.4.2020 (Β' 1298) κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας, από όπου προκύπτει η παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της θετικής διάγνωσης. Στην περίπτωση αυτή η λήξη της σύμβασης ορισμένου χρόνου δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη των έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της θετικής διάγνωσης.

β) Οι σχετικές συναπτόμενες συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου δεν δύναται να διαρκούν πέραν των τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως τρεις (3) μήνες ακόμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Άρθρο 208

Επιχορηγήσεις Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 3877/2010

Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 (Α' 160) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί για τα έτη 2011 έως και 2017 η ετήσια επιχορήγηση στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), δύνανται πέραν της επιχορήγησης του τρέχοντος έτους, να καταβληθούν αναδρομικά στον ΕΛ.Γ.Α. οι ετήσιες επιχορηγήσεις των ετών 2011 έως 2017 με βάση τα πραγματοποιηθέντα έσοδα που προέρχονται από την εισφορά της περ. α' των ετών 2010 έως 2016 αντίστοιχα.»

Άρθρο 209

Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων σχετικά με τις ζημιές που προ- κλήθηκαν λόγω παγετού

1. Ειδικά για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε αγροτικές καλλιέργειες από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021 σε διαδοχικές χρονικές περιόδους, λόγω της μοναδικής φύσης του στις Περιφέρειες της Χώρας και στο σύνολο των Περιφερειακών Ενότητων τους, ισχύουν τα εξής:

α) Το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο δύναται να ανέρχεται έως το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, κατά παρέκκλιση των παρ. 5 και 6 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010 (Α' 160) και της παρ. 2 του άρθρου 23 της υπ' αριθμ. 157502/27.7.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1668). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛ.Γ.Α., καθορίζεται το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο.

β) Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) μπορεί, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του, μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2021, να χορηγεί στους δικαιούχους προκαταβολή μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, την οποία δικαιούνται, και να καθορίζει ποσοστό προκαταβολής διαφορετικό ανά ζημιολόγιο αίτιο ή ανά προϊόν ή ανά γεωγραφική ζώνη, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 11,

της παρ. 2 του άρθρου 12 και της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3877/2010, της παρ. 1 του άρθρου 24 της υπ' αριθμ. 157502/27.7.2011 κοινής υπουργικής απόφασης, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 της υπ' αριθμ. 157501/27.7.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1669), καθώς και των παρ. 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 425/42522/20.5.2013 κοινής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1239).

γ) Κατά όμοιον τρόπο με εκείνο της περ. β' δύνανται να λαμβάνουν προκαταβολές μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, όσοι υπέστησαν ζημιές στις καλλιέργειές τους, οι οποίες ήταν σε προανθικό στάδιο, εντασσόμενες στο Ειδικό (ΑΔ ΗΟC) Πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων για τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021, το οποίο θα υποβληθεί για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο ως άνω πρόγραμμα θα περιλαμβάνονται όλες οι ζημιές από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021 στις καλλιέργειες που ήταν σε προανθικό στάδιο και δεν καλύπτονται από τον Κανονισμό Ασφάλισης του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.). Για το ανώτατο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο για τις ζημιές της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζεται η περ. α'.

2.α) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 5127/57526/26.5.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1913), για τους απασχολούμενους σε όλα τα στάδια της ασφαλιστικής και εκτιμητικής διαδικασίας, των προγραμμάτων ενεργητικής προστασίας και κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, καθώς και για τους απασχολούμενους σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους, γεωτεχνικούς υπαλλήλους ή υπαλλήλους λοιπών ειδικοτήτων, που υπηρετούν στον ΕΛ.Γ.Α. ή διατίθενται από άλλους δημόσιους φορείς, στους οποίους ανατίθεται έργο σχετικό με τις ζημιές που προκλήθηκαν από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» της παρ. 1, το συνολικό ετήσιο όριο των αποζημιώσεων, μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.12.2021, καθορίζεται μέχρι του ποσού των τεσσάρων χιλιάδων οκτακόσιων (4.800) ευρώ, χωρίς μηνιαίο όριο.

Ειδικότερα, για τους απασχολούμενους τακτικούς και έκτακτους υπαλλήλους του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Λάρισας, το ετήσιο όριο αποζημίωσης καθορίζεται μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ.

β) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 3493/37001/30.3.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1189), για τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους δικαιούχους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. για τη διεκπεραίωση των δηλώσεων ζημιάς αιτήσεων οικονομικών ενισχύσεων σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3493/37001/30.3.2017 κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και των ζημιών της περ. α', το συνολικό ετήσιο όριο των αποζημιώσεων, μέχρι την ολοκλήρωση της διεκπεραίωσης δηλώσεων - αιτήσεων διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.12.2021, καθορίζεται μέχρι του ποσού των τεσσάρων χιλιάδων οκτακόσιων (4.800) ευρώ, χωρίς μηνιαίο όριο.

Ειδικότερα, για τους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. της Περιφέρειας Θεσσαλίας το ετήσιο όριο αποζημίωσης καθορίζεται μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ.

3. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών που προκλήθηκαν από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» της παρ. 1 και μόνο για το προσωπικό της Κεντρικής Διοίκησης του ΕΛ.Γ.Α. και των Περιφερειακών Υποκαταστημάτων Λάρισας, Κοζάνης, Βέροιας, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Λαμίας, Πάτρας και Τρίπολης, που απασχολείται με αυτή:

α) Οι ώρες της απασχόλησης, καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, για απογευματινή υπερωριακή εργασία της περ. α' της υποπαρ. 2 της παρ. Α' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176) ορίζονται ανά εξάμηνο μέχρι διακόσιες (200) ανά υπάλληλο.

Ειδικότερα, για τους απασχολούμενους τακτικούς και έκτακτους υπαλλήλους του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας ορίζονται ανά εξάμηνο μέχρι τριακόσιες (300) ώρες ανά υπάλληλο.

β) Αν ο υπάλληλος εργαστεί την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την τελευταία ημέρα του πενθημέρου εργασίας, μπορεί να επιλέξει ωριαία αποζημίωση για εργασία πέραν του πενθημέρου ίση με αυτή που καταβάλλεται για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22.00 ώρα, προσαυξημένη κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), αντί της υποχρεωτικής χορήγησης άλλης ημέρας απουσίας με αποδοχές μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 21 της υπ' αριθμ. 287819/10.8.2005 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1163).

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 έως 3 ισχύουν αποκλειστικά μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.12.2021.

Άρθρο 210

Ανώτατο όριο αποζημίωσης από τον ΕΛ.Γ.Α. Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010 (Α' 160) αντικαθίσταται και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ως ανώτατο όριο αποζημίωσης το οποίο μπορεί να καταβάλει ο ΕΛ.Γ.Α. στους δικαιούχους ορίζεται η μεγαλύτερη αποζημίωση που μπορεί να δοθεί με βάση τους κανονισμούς ασφάλισης φυτικού και ζωικού κεφαλαίου του ΕΛ.Γ.Α., οι οποίοι ισχύουν κάθε φορά, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει συνολικά ανά δικαιούχο και ανά έτος τις εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ευρώ. Ειδικά για καλλιέργειες που καλλιεργούνται σε δύο (2) περιοχές εντός του ίδιου έτους (εαρινή και φθινοπωρινή), το ανώτατο όριο ανά δικαιούχο αποζημίωσης, προσδιορίζεται μέχρι το διπλάσιο του οριζόμενου στο προηγούμενο εδάφιο ορίου των εβδομήντα χιλιάδων (70.000) ευρώ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛ.Γ.Α., στις περιπτώσεις ζημιών κατά την εκδήλωση των φυσικών κινδύνων των περ. α', β', δ', ε', στ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5, το ποσό της αποζημίωσης υπολογίζεται μέχρι το όριο του τριπλάσιου ποσού των εβδομήντα χιλιάδων (70.000) ευρώ, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 211

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις του.

2. Ειδικά η ισχύς της Πρώτης Ενότητας αρχίζει όπως ορίζεται στο άρθρο 167 του Οργανικού Νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αθήνα,.....2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	4. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
7. ΥΓΕΙΑΣ	8. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	10. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
11. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	12. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

13. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

15. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ

17. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

14. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

18. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Η εξουσιοδότηση παρσχέθη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 24 Μαΐου 2021, της Τρίτης 25 Μαΐου 2021, της Τετάρτης 26 Μαΐου 2021, της Πέμπτης 27 Μαΐου 2021, της Παρασκευής 28 Μαΐου 2021, της Δευτέρας 31 Μαΐου 2021 και της Τρίτης 1^{ης} Ιουνίου 2021 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 24 Μαΐου 2021, της Τρίτης 25 Μαΐου 2021, της Τετάρτης 26 Μαΐου 2021, της Πέμπτης 27 Μαΐου 2021, της Παρασκευής 28 Μαΐου 2021, της Δευτέρας 31 Μαΐου 2021 και της Τρίτης 1^{ης} Ιουνίου 2021 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19:22' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 23 Ιουλίου 2021 και ώρα 9:00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ